imburgs agblad

Knallkauf

Zaterdag 12 december 1992

74e jaargang nr. 294.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,60



● Aan de Schotse kust

Bates Cepro ontslaat 66 medewerkers

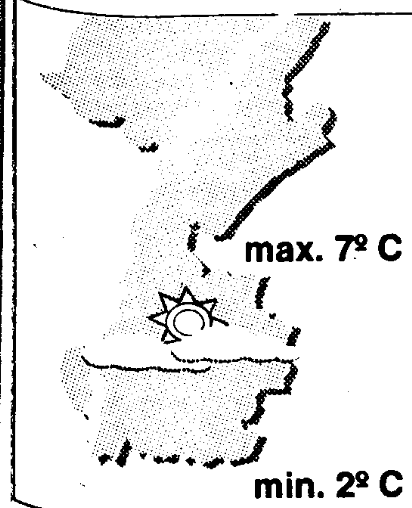
Van onze redactie economie

MAASTRICHT – Zakkenfabrikant Bates Cepro doekt de afdeling voor industriële kunststof-verpakkingen op en wil 66 personeelsleden ontslaan. Dat heeft de directie gisteren aan het personeel medegedeeld. De ondernemingsraad buigt zich over het plan.

De afdeling kunststof-verpakkingen is al jaren het zorgenkindje van de Maastrichtse fabrikant. Begin 1991 vond op de afdeling al een reorganisatie plaats. Het hielp niet veel. De afgelopen zes jaar is het verlies van de afdeling opgelopen tot 10 miljoen gulden.

Sinds september jongstleden ging het helemaal bergafwaarts als gevolg van de recessie en het wegvallen van grote exportorders naar het Oostblok. Reden voor de directie om de knoop door te hakken. Behalve 43 mensen van de afdeling kunststof-zakken, moeten nog 23 mensen van ondersteunende afdelingen vertrekken. In totaal gaat het om een kwart van het personeelsbestand.

Financieel manager J. Smit noemt de ontslagen 'zeer pijnlijk'. Interne herplaatsing van personeel is volgens hem nauwelijks mogelijk. In de afvloeiingsregeling belooft Bates een financiële regeling, groepsoutplacement tot juli 1993 en sollicitatietraining.



WIND EN ZON

Vannacht trok een regengebied naar het zuidoosten weg. De daarbij behorende bewolking lost in de loop van de morgen op. De west tot noordwestelijke wind voert vanmiddag heldere en droge lucht aan, waarin ruime zonnige perioden voorkomen. De middagtemperatuur loopt op tot 7 graden. Vannacht daalt de temperatuur naar 2 graden en is er op sommige plaatsen nachtvorst. Zondagochtend is het licht bewolkt maar in de loop van de dag neemt de bewolking toe en kan het in de namiddag wat regenen. Bij een matige westenwind wordt het dan ook 7 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:

zon op:	08.39	onder:	16.27
maan op:	19.33	onder:	10.31

MORGEN:

zon op:	08.40	onder:	16.27
maan op:	20.56	onder:	11.02

Actie tegen misbruik vuurwerk



Harde botsing dreigt bij behandeling van begroting

EG zet Denen onder druk

Van onze redactie buitenland

EDINBURGH – De EG-leiders zullen hoogstwaarschijnlijk vandaag, op de tweede dag van hun topconferentie in Edinburgh, een oplossing vinden voor de 'Deense kwestie'. Onderhandelingen tussen de twaalf hebben gisteren volgens premier Lubbers uitgewezen dat het 'doenbaar' is Denemarken voor de EG te behouden. Tijdens een lang en hard politiek gesprek heeft Kopenhagen van verschillende kanten te verstaan gekregen dat 'we graag verder gaan met u, maar desnoods zonder u,' zo zei Lubbers.

Juristen hebben gisteravond nog aan de tekst van het compromis geschaafd, terwijl de EG-regeringsleiders en het Franse staatshoofd met de Britse koningin aan tafel gingen op het koninklijke jacht Brittannia. De EG-top staat vandaag vrijwel geheel in het teken van bestrijding van de economische crisis en van onderhandelingen over de begroting van de Gemeenschap tot 1999. Daarbij dreigt een harde confrontatie rond de Spaanse eis dat de financiële hulp aan de arme EG-lidstaten wordt verdubbeld.

Denemarken krijgt feitelijk een aantal uitzonderingen op het Verdrag van Maastricht, die onder het mom van 'aanvullende verklaringen' en een 'besluit' op papier worden gezet. Op basis daarvan wil de regering-Schlüter in april of mei een tweede referendum over Maastricht uitschrijven in de hoop dan de bevolking tot een 'ja' te bewegen.

Uitzonderingen

Uit gisteren gehouden opiniepeilingen blijkt dat momenteel zestig procent van de Deense bevolking voor Maastricht zou stemmen. Volgens de Deense premier 'is er geen plaats meer voor Denemarken in de EG wanneer we weer 'nee' stemmen.' Premier Lubbers sprak van 'de laatste kans om met z'n twaalven door te gaan.'

Een apart probleem vormt nog de duur van de Deense uitzonderingen op het Verdrag. Zijn ze voor 'eeuwig', zoals een meerderheid van de politieke partijen in de Folketing, het Deense parlement, eist? Of gelden ze slechts tot 1996, als het Verdrag van Maastricht hoe dan ook moet worden herzien?

Afronding

Daarnaast wil een grote meerderheid van de EG-lidstaten dat Denemarken belooft dat het ratificatieproces op 1 juli 1993 is afgerond. Dat houdt ook een waarschuwing richting Engeland in, dat pas wil ratificeren als de Denen 'ja' hebben gezegd.

Vredesakkoord krijgsheren



● *De belangrijkste krijgsheren van Somalië, Ali Mahdi Mohamed en Mohamed Farah Aideed, zijn gisteren in Mogadisjoe overeengekomen hun troepen uit de belegerde hoofdstad terug te trekken. In een verklaring die door een woordvoerder werd voorgelezen stelden de beide krijgsheren akkoord te gaan met een zeven punten omvattend plan om snel een einde te maken aan het voortdurende geweld en de anarchie in het land. Het plan voorziet onder meer in een onmiddellijk staakt-het-vuren en terugtrekking van militieleden uit Mogadisjoe. Op de foto schudden Ali Mahdi (rechts) en Aideed elkaar de hand na de vredesbesprekingen. Alom wordt echter gevreesd dat het bereikte akkoord niet lang zal standhouden.* Foto: REUTER

Zie verder pagina 3

● **Toenemende kritiek op trage opmars troepen**

Miljoenen mark buit bij overval

AKEN – Drie gewapende en gemaskerde mannen hebben gisteravond even na zes uur een geldtransport bij het warenhuis Allkauf in Aken overvallen. De politie houdt er rekening mee dat de buit in de miljoenen marken loopt, mogelijk tussen de vijf en zes miljoen. De daders zijn nog steeds voortvluchtig.

De geldtransportwagen had even eerder al bij andere bedrijven in Aken de dagomzet opgehaald. Op het moment dat de geldlopers wilden wegrijden bij Allkauf werden ze bedreigd door de drie gemaskerde mannen die volautomatische vuurwapens op hen gericht hielden. De mannen gaven het geld af. Ze bleven ongedeerd.

De politie zou later op de avond in de binnenstad één en mogelijk twee gebruikte vluchtauto's leeg hebben teruggevonden. Maar in het belang van het onderzoek, dat vannacht nog op volle sterkte draaide, wilde de politie daar niets over zeggen.

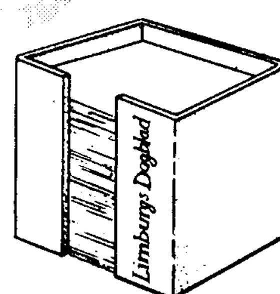
Ook de Limburgse politie werd vroeg in de avond gevraagd uit te kijken naar de daders. Maar tot vanmorgen vroeg zonder resultaat.

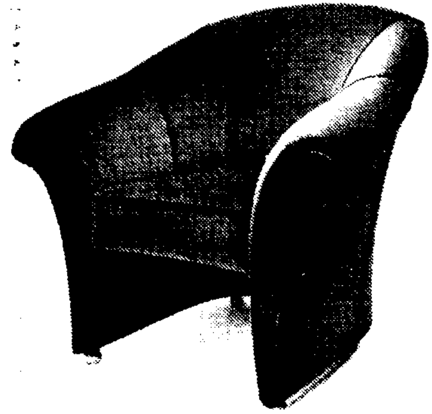
Honger bedreigt zestig miljoen Afrikanen

LAGOS – Zestig miljoen mensen in het oosten en zuiden van Afrika worden met de hongerdood bedreigd door een voedselcrisis die het gevolg is van politieke conflicten en in-effectieve ontwikkelingsstrategieën. Dat heeft Layashi Yaker, het hoofd van de Economische Commissie voor Afrika van de Verenigde Naties, gezegd.

Onlusten en gebrekkige economische planning hebben ertoe geleid dat veel Afrikaanse staten niet in zijn eigen voedsel kan voorzien.

„Geen enkel zorgvuldig uitgewerkte ontwikkelingsstrategie, hoe belangrijk ook, zal de produktie van voldoende voedsel garanderen als de landen van dit continent niet hun politieke conflicten oplossen," zegt Laker.





● *Furnitura 'V-nus' van Jos Laugs.* Foto: RETERA

verder...

... exposeert Ateliergroep 2 tot en met 10 januari foto's in het MMC-gebouw, Van Sonsbeeklaan 3 in Heerlen. Open tijdens kantooruren.

... toont de in Stein geboren kunstenaar Hub Tummers tot en met 2 januari tekeningen en houten beelden in het François Ryckhalshuis in Middelburg.

... houden Natascha Rieter en Siegfried Gorinskat tot en met 3 januari een atelierexpositie in galerie/atelier Groot Welsden, Groot Welsden 48 in Margraten. Open dinsdag tot en met zondag van 13 tot 17 uur.

... is er in galerie Artique, Prins Mauritslaan 105, een tentoonstelling te zien met handgeweven kleding, paramenten en kunstweefsels van Annie Schreurs. Open woensdag, zaterdag en zondag 14 tot 17 uur, donderdag en vrijdag 14 tot 18 uur.

... exposeert John Creusen tot en met 22 januari in de etalages en wachtruimte van Liass, Elisabethstraat 9 in Geleen.

... zijn er in Holland Art Gallery, De Bijenkorf, Piazza 1 in Eindhoven, tot en met 6 januari schilderijen te zien van Marijn Moree en Frank Lejeune en meubelen van Jos Laugs uit Roermond.

expositie

Kunst op locatie

MAASTRICHT – Het Staargebouw, Hendrik van Veldekeplein in Maastricht, wordt in de eerste maanden van volgend jaar afgebroken. Het laatste kunstproject in deze Maastrichtse cultuurtempel is er tot 16 december te bezichtigen. Twee kunstenaars verbonden aan de Jan van Eyck Akademie, Imogen Stidworthy en Michael Zinganel, hebben de architectuur van de Staar als uitgangspunt genomen van hun nieuwe werk.

Door veranderingen aan de buitenkant van de twee façaden stelt Imogen Stidworthy de relatie ter discussie met de architectuur van het interieur, van het theater en zijn sociale context. Door middel van een videopresentatie bevestigt Michael Zinganel de vaststaande grenzen van de ruimte.

Dit kunstproject op lokatie is te zien tot 16 december, dagelijks van 11 tot 15 uur.

Architectuur in Gouvernement

MAASTRICHT – In het Gouvernement, Limburgialaan 10 in Maastricht, loopt tot en met 23 december een expositie die is gewijd aan de jongere architectuur en stedebouw in Limburg. De tentoonstelling omvat tweehonderd groot formaat foto's en originele bouwtekeningen uit de eerste helft van deze eeuw, deels ingekleurd en vervaardigd door Limburgse architecten.

Van de meeste van de getoonde ontwerpen zijn foto's van de huidige gebouwen aanwezig. De foto's geven een indruk van de diverse bouwstijlen die in Limburg zijn vertegenwoordigd, variërend van neo-classicisme tot het nieuwe bouwen. Verder worden treffende voorbeelden van de rijke architectonische historie van Limburg gepresenteerd. Dit aan de hand van thema's als grafmonumenten of fabrieksgebouwen.

Eerste museale presentatie in stadsgalerij Heerlen

Ongewone fascinatie in Partenheimers 'Varia'

DOOR PIETER DEFESCHE

HEERLEN – 'Partenheimer' staat er op de rose affiches, waarvoor een aquarel 'Tijdveld' geheten als basis heeft gediend. Geen voornaam, als ging het om een persoon. Zo is het ook wel, zij het dat het begrip meer buiten Nederland bestaat dan daarbinnen, laat staan in een randgebied. Niettemin: in dat randgebied ontstond het initiatief tot het tentoonstellen van Partenheimers tekeningen, schilderijen en kunstenaarsboeken. Het initiatief ontstond niet op basis van Partenheimers faam in grote delen van de wereld – het ontstond op basis van bewondering voor zijn werk, bij herhaling gezien in de galerieën van Duitse kunststeden.

Het kostte jaren en veel overredingskracht om Partenheimer tot medewerking aan deze eerste museale tentoonstelling in Nederland te bewegen. Ook al was Nederland voor hem geen terra incognita: hij doceerde hier aan de Rijksacademie en zijn werk was te zien in de Amsterdamse galerie Onrust. Het initiatief had een groter museum in de Randstad niet misstaan; naar verluidt staat het er aan te komen.

Wie nu de Heerlense stadsgalerij binnenkomt, waarin Partenheimer eigenhandig – het doek 'Zelf' hing hij hoog boven de wereld – zorgde voor de fraaie presentatie van wat hij noemde 'Varia', die gelooft onmiddellijk in deze weergave van de gang van zaken; dit is werk van een grote aantrekkingskracht en van een ongewone fascinatie. Misschien in eerste instantie door een schijn van eenvoud en helderheid, maar zeker ook door zijn picturale perfectie. De schilderijen met name hebben een aangename esthetiek; door de materie, het opbrengen van de verf, de sobere kleur, de huid, de duidelijkheid van hun structuur en de interactie van kleurvelden, collages en tekenachtige elementen.

Het tekenachtige is een wezenlijk kenmerk van Partenheimers beeldtaal; tekeningen en grafische werken vormen dan ook een onmisbaar onderdeel van de collectie. Te zamen met een tiental kunstenaarsboeken zijn ze gekozen uit zijn werk van de afgelopen tien jaar. De keuze is van Partenheimer. Hij behield een aantal zaken zelf om onduidelijke of hoogstpersoonlijke redenen. Om ermee te bouwen aan een kunstcollectie van eigen vinding.

Filosofisch

Maar – met een benadering puur op grond van esthetische hoedanigheden is men er niet. Er is een filosofische inslag, al spoedig af te leiden uit de titels, die eerder een verbale parallel zijn van het beeld dan een benoeming. Ze prikkelen tot speuren naar de spirituele achtergronden van de beelden die zich voordoen.

Nu behoert Partenheimer ook niet tot het type kunstenaar waarvoor de beeldtaal de enige vorm van expressie is, dat schilderijen maakt en verder zijn mond houdt. De lijst van zijn geschreven en gesproken beschouwingen is verbluffend. Ook gastdocentschappen, niet alleen in Amsterdam, maar ook in Cuenca, Tucson Arizona, Houston, Californië, Düsseldorf, Montreal en Edinburg, wijzen op bijzondere verbale begaafdheid.



Die verbale begaafdheid mag dan meestal met kunstfilosofische wetenschap gepaard gaan – zij manifesteert zich ook zelfstandig, als puur literaire activiteit. Zodat de vraag gewettigd is of de aantrekkingskracht van zijn verzameling niet evenzeer door poëtische als door picturale kwaliteiten wordt gegenereerd. Een evocatieve kracht temeer wordt toegekend aan de schijnbaar losse samenhang van de onderdelen van de collectie; daaraan danken die onderdelen de ruimte – zo heet het – voor een eigen en individuele werking op de geest van de beschouwer en zijn intuïtie.

Wie – tenslotte – is dit schilderende, filosoferende, dichtende en schrijvende fenomeen Partenheimer? De J. in zijn signatuur J.P. staat voor Jürgen. Hij is geboren in München in 1947 en heeft na zijn studie aan de universiteit van zijn geboortestad zijn internationale carrière snel gemaakt. Wij hadden hem al kunnen tegenkomen als vertegenwoordiger van de beeldende kunst in Duitsland, op de Biennale in Parijs in 1980, van Sao Paolo in 1981 en Venetië in 1986. Hij exposeerde in de hele wereld met verbluffende frequentie. Zijn bekendheid en de onverwisselbaarheid van zijn persoon en zijn kunstenaarschap verklaart dat zijn voornaam op de rose affiches kon worden gemist. Partenheimer woont sinds jaren in de omgeving van Keulen.

● *Gemengde techniek op linnen van Jürgen Partenheimer, te zien in de Heerlense stadsgalerij.*

Dichters

De tien kunstenaarsboeken die getoond worden in gesloten vitrines, ook zelf vaak gesloten alsof hun fraaie omslag belangrijker was dan hun inhoud, geven op hun manier zicht op zijn kunstzinnig en filosofisch vermogen. Er zijn er bij die ogen als een traditionele dissertatie, in andere zijn teksten van befaamde dichters als Jose Angel Valente op unieke manier met zijn beelden geïntegreerd.

Hier en daar kan men door het glas heen brokstukken tekst ontcijferen.

Humor

Filosofische, in het Engels: 'Schoonheid is een betrekkelijk begrip. Wij moeten de kusten niet misprijzen omdat ze niet recht zijn als ordentelijke vestingwerken en de bergen niet omdat ze geen reguliere pyramiden zijn of kegels'. Poëtische ook, in het Duits, op een pagina van 'Tönen-de Schatten': 'Later komen, van rechts en links, twee dichters op. Zij staan daar en lezen elkaar gedichten voor; in het Transsiberisch'.

Niet zonder humor, kennelijk, wat bij het kunstfilosofisch geweld dat de catalogus zo dik maakt, doet heradem en. Zoals ook, verderop, in een eigen antwoord op de vraag wie Partenheimer is: 'op zekere dag waren ze gekomen om hem te groeten, Michael Adams, Arcadio Buendia, Maldoror, Settembrini, Cantarel, Shem en Sham, don Perlimplin en Cronia Marital: ze waren gekomen om hun vriend 'irrawaddy' Partenheimer te groeten, de zoon van een marsepeinen varken en een krakeling. Verzamelaar van Noord en Zuid, verhaaltjesverteller, dol op aardse geneugten, voetganger en meester in besluiteloosheid'.

De dikke catalogus is uitgegeven in samenwerking met de musea van Göppingen en Regensburg, die eveneens de 'Varia' van Partenheimer tonen. In de samenwerking over zo'n afstand kunnen een handvol taalfouten en germanismen niet uitblijven, maar zeker is dat hij de naam van misschien Nederlands kleinste of armste museum in positieve zin uitdraagt tot aan de rand van Midden-Europa.

Stadsgalerij Heerlen. Jürgen Partenheimer. Varia. Tot en met 24 januari.

Limburgse Bond van Muziekgezelschappen komt met compromis

Nieuw voorstel over inzet beroepsmusici

SITTARD – De vertegenwoordigers van de Limburgse harmonieën en fanfares zullen vandaag tijdens de algemene ledenvergadering van de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen in Sittard naar alle waarschijnlijkheid een nieuw voorstel aannemen met betrekking tot het inzetten van professionele muzikanten tijdens concoursen. De afgelopen weken was er de nodige commotie ontstaan over een eerder voorstel, dat naar het oordeel van vele blaasmuziekliefhebbers een vrijbrief betekende voor de verenigingen om onbeperkt beroepsmusici in te zetten.

Sinds 1 januari 1992 heeft de Limburgse Muziekbond een nieuw reglement over het inzetten van beroepsmusici. Het betreft een reglementering die is opgesteld door de FKM, de Federatie van Katholieke Muziekbonden waarbij de bond is aangesloten. In dit reglement, dat geldt voor alle bonden van deze federatie, kunnen muziekdocenten als ze op de ledenlijst van een vereniging staan, ongelimiteerd worden ingezet. De FKM heeft dit reglement echter in de loop van het jaar moeten aanpassen in het kader van een landelijke uniformering, waarbij alle vier de federaties op het gebied van de blaasmuziek – verenigd in de stichting Samenwerkende Muziekorganisaties Nederland (SMN) – waren betrokken. Dit SMN-voorstel gaat nog verder: iedere beroepsmusicus, die ooit op een ledenlijst heeft gestaan van een blaasorkest, kan met een ander orkest aan een bondsconcours deelnemen, als zijn naam op de ledenlijst van dat orkest voorkomt.

Bezwaren

Tegen dit voorstel zijn de afgelopen weken in het hele land bezwaren gerezen. Het reglement zou het wezen van de amateuristische blaasmuziek te veel aantasten, was de kern van het protest, dat er uiteindelijk toe heeft geleid dat de SMN met een nieuw voorstel is gekomen. In dit voorstel wordt het aantal beroepsmusici dat mag worden ingezet gereduceerd tot twee. Deze mogelijkheid is aan geen verdere clausules gebonden. Deze beroepsmusici mogen uitvoerend musicus zijn of docerend musicus en al dan niet voortkomen uit een amateur blaasorkest.

Als dit voorstel wordt aangenomen – en dat mag worden verondersteld omdat het voorstel op de bondsraadvergaderingen inmiddels uitvoerig is besproken – dan kunnen voortaan de volgende beroepsmuzikanten met een amateur blaasorkest op concours: beroepsmusici die voortkomen uit de betreffende vereniging; maximaal twee overige beroepsmusici; beroepsmusici die een niet blaasorkest-eigen instrument bespelen, mits de partituur dit voorschrijft en musici met een conservatoriumdiploma, die een ander beroep uitoefenen.

Parijse opdracht voor Koolhaas

ROTTERDAM – De Rotterdamse architect Rem Koolhaas (48) heeft een opdracht binnengehaald voor het ontwerp van twee bibliotheken op het universiteitscomplex Jussieu in Parijs.

Met de bouw is 120 miljoen gulden gemoeid. „Dit is de grootste opdracht die tot op heden is verstrekt," aldus Koolhaas die al eerder in Parijs bouwde. „Mijn bedrijf Office for Metropolitan Architecture heeft thans 70 procent opdrachten in het buitenland."

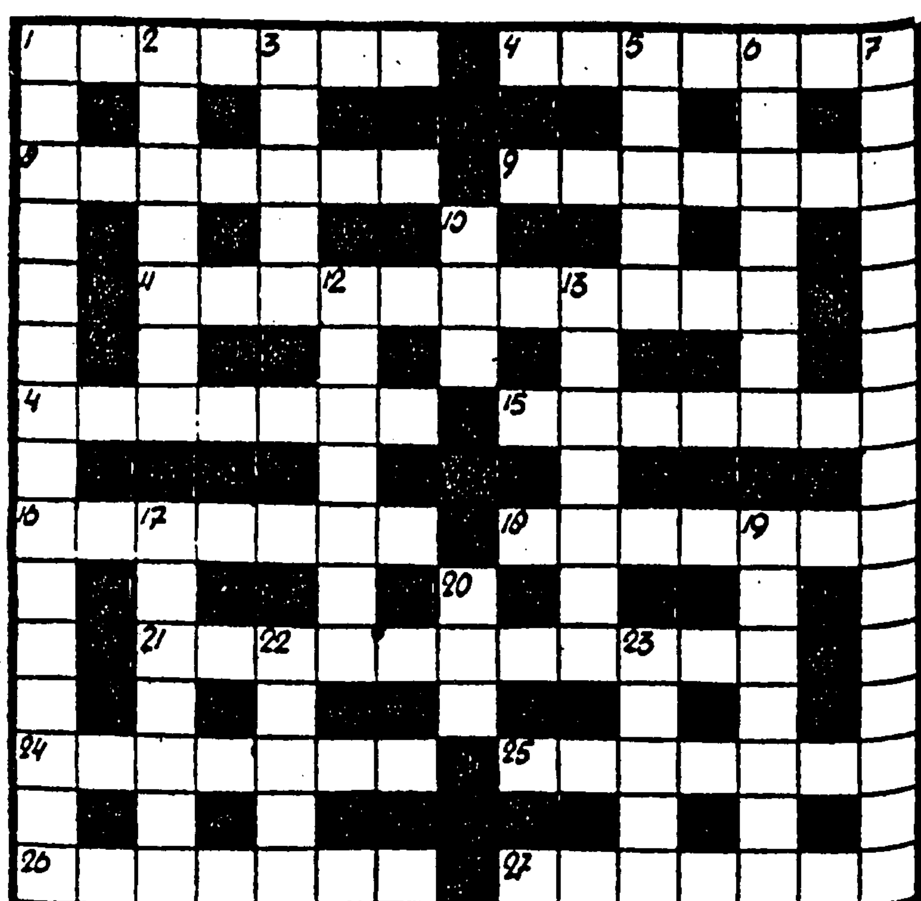
De opdracht voor de bibliotheek is verstrekt door Jack Lang, de Franse minister voor Onderwijs en Cultuur.

Koolhaas, ontwerper van onder meer de Kunsthal in Rotterdam, maakte eerder dit jaar in Parijs indruk met een presentatie over het Museumpark in Rotterdam.

Oplossing van gisteren

```
. m o d e . e e r . a m o r .
d . b e l a n g e l o o s .
o f . n . m . e . a . p . b
d o f . v . a l s . n . b e
o r . k a a l . a m o k . p
. m a . r . a n s . g . d e
r a . p a k . o . p a s . r
a l o e . a o r t a . t a k
m i . l a m . i . l e a . t
. t a . t . m a l . n . a h
s e . n o d e . e d i k . e
p i t . l . e p e . g . l i
i t . i . i . r . l . o . d
l . i n v a g i n a t i e .
. g e n a . a k s . t r i p
```

cryptogram



Horizontaal: 1. G is sneu aan die jongen gekomen; 4. Een balk in een hok en later daarop klein maken; 8. Dat kun je wel doen als 't mee mag spreken; 9. Zie ik de beminden van 4 gebruik maken? 11. Kabinetsformateur! 14. Een draai van bijvoorbeeld 45 graden op de punt? 15. Eén Engels café aan de es waar een dame komt; 16. Er is in het spel iets om over door te zeuren; 18. Fruit is anders voor de man van de klokken; 21. Daar waar u verblijft moet u een sterkte van uw woning maken; 24. Vervelende lui die El in de openingen vasthouden; 25. Een os met veren? Daarover praat alleen een snob; 26. Bestuurders die thee verliezen en daardoor nat worden; 27. Hele drama's spelen zich daar af.

Verticaal: 1. Vaste prik van hem, met de mond aan de kraan te hangen; 2. Deze heeft een behoorlijke misslag gemaakt; 3. Boosaardig afval; 5. Zeg proost aan de deur; 6. Waar de bergplaats op rust als hij onregelmatig loopt; 7. Willem Alexander en zijn broers zijn mooi; 10. Deze is keurig gestekt; 12. De rest krijg je cadeau, heel anders dan op de auto's; 13. Een nat raam is net zo doorschijnend als die plant; 17. Hier staat een aantal technici waar je U tegen zegt; 19. Misschien een dingetje van insecten? 20. Bekend druppend water; 22. De buitenlanders uit 24; 23. Ook in de kerk is zij.

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN Bank Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Heerlen-Centrum	045-717719
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577
Valkenburg	04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand	f 27,45
per kwartaal	f 82,35
Per acceptgiro:	
per maand	f 28,45
per kwartaal	f 83,35
losse nummers	f 1,60
	Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de gulden harpoen



recept

Kalfsrollade met rode wijnsaus

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 600 g kalfsfiletrollade, boter, ½ dl olie, zout en peper. Voor de saus: boter, 40 g bloem, 3 dl bouillon, 1 kruidenbuiltje, zout en peper, 2 el rode bessengelei.

Wrijf rollade in met zout en peper. Verhit boter met olie en braad rollade in ca. een uur rondom bruin en gaar (rosé).

Doe bouillon en wijn in pan met kruidenbuiltje. Breng aan de kook en laat zonder deksel op de pan inkoken tot helft. Neem pan van het vuur en verwijder kruidenbuiltje. Bereid een bruine saus van boter, bloer en ingedikte bouillon. Blijf roeren tot een gladgebonden saus is ontstaan en laat vijf minuten zachtjes doorkoken. Roer er op het laatst de rode bessengelei door en breng op smaak met peper en zout. Neem rollade uit pan en laat 10 minuten op snijplank afgedekt afkoelen. Snijd het vlees in dunne plakken en leg dakpansgewijs op voorverwarmde schaal. Schenk deel van de saus over het vlees en serveer de rest er apart bij.

TIP: Als garnituur past hierbij aardappelpuree en spruiten.

EG-top verdeeld over vliegverbod Servische luchtmacht

Griekenland blokkeert erkenning Macedonië

Van onze redactie buitenland

EDINBURGH – De Europese leiders hebben gisteren tijdens de top in Edinburgh opnieuw geen overeenstemming kunnen bereiken over 'Macedonië'. Griekenland blokkeerde de erkenning van deze voormalige Joegoslavische republiek. België weigerde mee te werken aan het feitelijk instellen van een vliegverbod voor de Servische luchtmacht.

Premier Lubbers had zich donderdag nog in ongezouten bewoordingen over Joegoslavië uitgelaten. „Het kan me geen donder schelen wie het voortouw neemt," verklaarde Lubbers toen. Maar gisteren erkende de premier dat de Europese leiders het mogelijk zelfs niet eens worden over economische en humanitaire hulp aan Macedonië.

Griekenland werd op de Europese topconferentie in Edinburgh onder grote druk gezet zijn Macedoniëbeleid te wijzigen. De Macedonische regering had zich vóór de EG-top bereid verklaard de naam van de republiek te veranderen in 'Macedonië (Skopje)', dit om duidelijk te maken dat zij geen aanspraak maakt op Grieks-Macedonië. Maar voor de Grieken was die concessie niet voldoende.

Steun

Lubbers verklaarde dat zijn Griekse collega Mitsotakis economische steun 'bepaald niet van de hand wijst.' Maar de premier was 'pessimistisch' dat de Europese leiders vandaag overeenstemming zouden bereiken over een hulppakket ter waarde van 220 miljoen gulden.

Volgens een Macedonische vertegenwoordiger in Edinburgh is de economische produktie van het land sinds het VN-embargo tegen Servië met zestig procent gedaald. De republiek kampt met een nijpend tekort aan olie, als gevolg waarvan de oogst niet naar de steden vervoerd kon worden.

Vrees

Gevreesd wordt dat de burgeroorlog die nu in Bosnië woedt, naar Macedonië zal overslaan. Dat zou gevolgen kunnen hebben voor de hele Balkan, omdat Servië en Bulgarije beide aanspraken hebben op Macedonisch grondgebied. Volgens de Macedonische vertegenwoordiger in Edinburgh hebben ook de Grieken troepen bij de grens samengetrokken.

● Een moslim-geestelijke leidt de begrafenisplechtigheden van acht slachtoffers van het oorlogsgeweld in Sarajevo. Foto: REUTER

Nieuwe Griekse boycot tegen Nederland dreigt

DEN HAAG – De Griekse angst voor de EG-erkenning van de voormalige Joegoslavische republiek Macedonië dreigt zich opnieuw tegen Nederlandse produkten te keren. Nederlandse bedrijven krijgen bij export naar Griekenland zelfs al contracten voorgelegd waarbij het oplaaien van de 'Macedonische kwestie' als ontbindende voorwaarde is opgenomen. Dat laatste vertelde CDA-Kamerlid R. van der Linden.

De voormalige staatssecretaris van Buitenlandse Zaken weigert echter namen te noemen van bedrijven of zelfs van bedrijfstakken die te maken hebben met deze nieuwe boycotdreiging. Bij de Griekse boycotactie van begin dit jaar moest vooral de zuivelexport het ontgelden. Ook deze keer zijn het vooral exporteurs van kaas en andere zuivelprodukten die zich ongerust maken, aldus D. Hauwert, secretaris internationale zaken van het ondernemersverbond VNO. Overigens is bij zijn organisatie nog geen melding binnengekomen van exportcontracten met ontbindende voorwaarden, maar er zijn wel signalen dat het opnieuw gaat rommelen.

Uitkering gevangenen wordt gestaakt

DEN HAAG – Gevangenen zullen tijdens hun verblijf in de cel niet langer kunnen profiteren van een werkloosheids-, ziektewet- of bijstandsuitkering. Met ingang van 1 januari zal het openbaar ministerie de uitkeringsinstantie op de hoogte stellen van het feit dat betrokken uitkeringsgerechtigde gevangen zit. De uitkering wordt dan gestopt.

Tot nu toe blijken gevangenen vaak aan de uitkeringsinstantie te verzwijgen dat zij vastzaten. Volgens de procureurs-generaal kan het openbaar ministerie gemakkelijk nagaan of iemand een uitkering heeft. Volgens de procureurs-generaal kan het openbaar ministerie makkelijk nagaan of iemand een uitkering heeft. Het stopzetten of verminderen van de uitkering als iemand gevangen zit kan volgens de wet alleen bij de drie genoemde uitkeringen. In andere sociale wetten is die mogelijkheid niet opgenomen.

Onderzoek naar Bijlmer-ramp zit muurvast

HOOFDDORP – Het technisch onderzoek naar de ramp met de El-Al-jumbo op 4 oktober dreigt te stranden in gebrek aan gegevens. Dat is gisteren bekendgemaakt op een persconferentie van de Rijksluchtvaartdienst, die het onderzoek leidt. Doordat veel delen van het vliegtuig niet zijn teruggevonden is een reconstructie bijzonder moeilijk, aldus de leider van het onderzoek, ir. H. Wolleswinkel.

Wolleswinkel verklaarde tevens dat de gezagvoerder van de neergestorte EL AL Jumbo mogelijk een betere kans had gehad wanneer hij op Kaagbaan (06) een noodlanding had gewaagd. De vlieger besloot echter op de dichterbij gelegen Buitenveldertbaan (27) te landen. Daartoe moest hij echter, omdat hij te hoog zat, een extra rondje boven Amsterdam vliegen. Eventuele tijdwinst verdween daardoor. Bij een landing op de Kaagbaan was een extra rondje niet nodig geweest.

Desondanks wil Wolleswinkel geen oordeel uitspreken over de keuze van de vlieger. „Dat is ter beoordeling van de Raad voor de Luchtvaart," aldus Wolleswinkel, die benadrukte dat de vlieger bepaalt hoe er in dit soort situaties wordt gehandeld.

Nog altijd is niet duidelijk waarom het vliegtuig neerstortte. De ramp behoort tot de meest gecompliceerde uit de geschiedenis. Wolleswinkel kon niet garanderen dat men ooit achter de werkelijke oorzaak en toedracht van de ramp komt.

punt uit

● Enquête

De gemeenten, verenigd in de VNG, zijn voor een parlementaire enquête naar de algemene bijstandswet (abw). De gemeenten voeren de abw uit. De VNG wil dat de enquête zich richt op de mate waarin de abw uitvoerbaar is en de regels zijn de handhaven. De gemeenten menen dat iedereen baat kan hebben wij de enquête.

● Agenten

De ministers Hirsch Ballin en Dales (binnenlandse hebben besloten volgend jaar 750 extra politieagenten aan te trekken. De bewindslieden schrijven in een brief aan de Kamer dat dit noodzakelijk is vanwege de toenemende werkdruk.

● Navo

De Navo wil de reorganisatie van haar militaire structuur in versneld tempo doorvoeren om zodoende beter te kunnen inspelen op verzoeken deel te nemen aan vredesoperaties. De Navo-ministers van defensie hebben daartoe gisteren besloten.

● Wapens

De politie in Duitsland heeft bij zestig invallen bij de donderdag verboden extreemrechtse partij Deutsche Alternative gaspistolen en Nazi-propaganda in beslag genomen.

● Tsarina

Een monster van het bloed van de Britse prins Philip heeft onderzoekers een stap dichter gebracht bij het oplossen van vragen omtrent het lot van de Russische tsaren-familie. Het DNA in prins Philips bloed, het eiwit dat de erfelijke code bevat, bleek verwant aan monsters uit beenderen waarvan de onderzoekers aannamen dat ze van tsarina Alexandria zijn, die in 1918 door de bolsjewieken waren vermoord. Prins Philip is verwant aan de tsarina via zijn moeder.

● Voorbij

De Indiase premier Narasimha Rao heeft gisteren gezegd dat 'het ergste voorbij is' in de golf van geweld die India overspoelde nadat militante hindoes zondag een 16e-eeuwse moskee in Ayodhya verwoestten. Bij de rellen zijn in totaal 1.100 mensen omgekomen.

● Celstraf

De rechtbank in Zwolle heeft een 32-jarige inwoner van Hengelo veroordeeld tot een celstraf van vijftien jaar. De man stond terecht voor het medeplegen van de moord op de 29-jarige man uit Huizen. Deze werd in oktober vorig jaar door de Hengeloër en zijn mededaders om het leven gebracht, omdat hij de politie zou hebben ingelicht over het opzetten van een cocaïnelijn.

● Voedsel

De Nederlandse delegatie is erg tevreden over de uitkomsten van de internationale voedselconferentie in Rome. Met name is men gelukkig met de erkenning dat de Veiligheidsraad van de VN in noodsituaties kan besluiten om voedselhulp te geven. Ook in die gevallen waarin de nationale regering geen toestemming geeft.

President zou bereid zijn referendum in te trekken

Jeltsin nog verder in defensief gedwongen

Van onze redactie buitenland

MOSKOU – Een eerste verzoenend gesprek tussen de Russische president Boris Jeltsin en parlementsvoorzitter Chasboelatov heeft gisteravond nog geen rust gebracht in de Russische politiek. Beide kemphanen zullen elkaar, onder leiding van opperrechter Valeri Zorkin, vandaag opnieuw ontmoeten, elk bijgestaan door een delegatie van zeven medestanders.

Jeltsin liet journalisten na afloop van de ontmoeting weten, dat pas in het gesprek van vandaag 'inhoudelijke zaken' aan de orde zullen komen. „We hebben nu alleen wat procedurekwesties besproken", aldus Jeltsin. Een zegsman van Chasboelatov zei dat te oordelen naar het humeur van de parlementsvoorzitter het onderhoud met Jeltsin 'constructief' was geweest. Jeltsins woordvoerder Kostikov verklaarde dat de president bereid is zijn geschil met het Volkscongres bij te leggen. „Maar de president heeft zijn gesprekspartners ook gezegd dat hij niet bereid is een ander als premier voor te stellen dan Jegor Gaidar".

Ontslag

Afgaande op deze verklaring en uitlatingen van Volksafgevaardigden van conservatieve en democratische fracties is Jeltsin gisteren in het defensief gedwongen. Tijdens beraad met de verschillende Congresfracties gistermorgen zou Jeltsin zich al bereid hebben getoond om zijn naaste adviseur Boerboelis te ontslaan. De oppositie is gebeten op Boerboelis, die men als de 'kwade genius' ziet achter Jeltsins radicale opstelling.

Een tweede concessie die Jeltsin zou hebben aangeboden, is intrekking van het referendum waarmee hij donderdag het Congres bedreigde. Het Congres zou dan bereid moeten zijn om Gaidar nog een half jaar te accepteren als waarnemend premier. Bovendien zouden eerder aangenomen grondwetswijzigingen die presidentiële bevoegdheden overhevelen naar het parlement (zoals die van de benoeming van de ministers van Binnen- en Buitenlandse Zaken, Defensie en Staatsveiligheid), pas over een half jaar mogen ingaan.

Amerikaans leger nog lang niet op volle sterkte

Toenemende kritiek op trage opmars troepen

Vervolg van pagina 1

MOGADISJOE – De krijgsheren Mohamed Farah Aideed en Ali Mahdi Mohamed riepen na afloop van de vredesbesprekingen hun milities op om zich binnen 48 uur te verzamelen op hun plaatsen van bestemming, die buiten Mogadisjoe zijn gelegen. Hulporganisaties hebben gisteren opnieuw hun kritiek geuit op de trage opmars van de Amerikaanse militairen, omdat daarmee de onveiligheid buiten Mogadisjoe toeneemt.

Aideed en Ali Mahdi waren voor een ontmoeting onder Amerikaanse escorte naar de nieuwe ambassade van de VS in Mogadisjoe gebracht. De vredesbesprekingen tussen Aideed en Mahdi waren tot stand gekomen na bemiddeling van de Amerikaanse afgezant voor Somalië, Robert Oakley. Het overleg wordt vandaag voortgezet.

De commandant van het eerste expeditieleger der mariniers in Somalië, Robert Johnston, die met Mahdi en Aideed onder meer over veiligheidsvraagstukken heeft gesproken, sloot gisteren een direct uitrukken van troepen van Mogadisjoe naar omliggende gebieden in eerste instantie uit. Als reden daarvoor haalde Johnston aan nu nog over te weinig troepen te beschikken om een dergelijke operatie op adequate wijze te kunnen uitvoeren.

De commandant voorspelde dat het nog ten minste tien dagen zal duren voordat Amerikaanse soldaten de landinwaarts gelegen stad Baidoa en de havenstad Kismayo zullen bereiken. Tegelijkertijd kondigde België aan binnen acht dagen troepen naar de kustplaats Kismayo te sturen.

Intussen worden de geweldddadigheden in Kismayo en Baidoa met het uur grimmiger. De bewapende bandieten die eerder deze week Mogadisjoe ontvluchtten uit angst voor de Amerikaanse militairen, plunderden er in de 'dodenstad' Baidoa nog naar hartelust op los.

In Baidoa sterven dagelijks ongeveer negentig mensen en volgens een woordvoerder van de hulporganisatie CARE wordt die alleen nog maar erger als de bandieten naar Baidoa zijn gevlucht, waardoor de humanitaire hulp vrijwel stil is komen te liggen.

Vrouw klaagt ex-vriend aan na verzwijgen aids

LEEUWARDEN – Een 32-jarige vrouw uit Leeuwarden eist een schadevergoeding van haar ex-vriend (29), omdat hij haar mogelijk met aids heeft besmet. Zij stelt dat hij zijn ziekte tijdens hun verhouding bewust voor haar heeft verzwegen. Pas toen zij in september dit jaar de relatie met hem verbrak, zou ze bij toeval hebben ontdekt dat hij aids heeft.

Haar advocaat Evert Kuiters stelt dat de civielrechtelijke zaak voor Nederlandse begrippen uniek is. In ons land is nog nooit eerder een schadeclaim ingediend, omdat een aidspatiënt zijn ziekte voor zijn partner zou hebben verzwegen.

Overigens heeft de vrouw geprobeerd een strafzaak aan te spannen tegen haar ex-vriend. Volgens Kuiters ziet de officier van justitie uit humanitaire en praktische overwegingen echter van vervolging af. De bewuste man zou terminaal aidspatiënt zijn.

Bravo-compagnie komt geen stap verder

ZAGREB – De Nederlandse VN-militairen, die sinds anderhalve week in Banja Luka in Bosnië verblijven, worden waarschijnlijk teruggetrokken. Van de humanitaire hulptransporten, die zij zouden moeten uitvoeren, is tot nu toe niets terechtgekomen. Servische Bosniërs beletten de Nederlandse militairen en hun Canadese begeleiders hun taak uit te voeren. Langer blijven lijkt geen zin te hebben.

De ongeveer 160 man sterke Bravo-compagnie heeft sinds de aankomst in het voormalige Joegoslavië begin november vooral geduld moeten oefenen. Eerst zat de hele compagnie wekenlang vast in de Kroatische hoofdstad Zagreb. De route naar Banja Luka, dat als basis voor de hulptransporten was bedoeld, werd toen geblokkeerd door milities van de Bosnisch-Servische leider Radovan Karadzic. Deze heeft Banja Luka uitgeroepen tot hoofdstad van zijn Servische republiek in Bosnië-Hercegovina.

De milities weigerden de Nederlanders over een brug over de rivier de Sava te laten trekken. Als belangrijkste reden voor die weigering gaven de milities van Karadzic op de in hun ogen te zware bewapening van het Canadese infanterie-bataljon dat de Nederlanders tijdens de hulptransporten moet beschermen.

Vorige week slaagde een deel van de Bravo-compagnie en een deel van de Canadese infanteristen er plotseling wel in de brug over te steken en Banja Luka te bereiken. Het is niet onwaarschijnlijk dat deze doorbraak werd bereikt doordat de Canadezen de milities ongeveer 50.000 dollar hadden betaald.

Maar de Serviërs weigeren de rest van de Canadezen met hun wapens door te laten.

Het VN-commando acht het nu niet verantwoord om de Nederlanders zonder Canadese beschermers op pad te sturen.

Inmiddels is de sfeer rond de basis in de stad steeds grimmiger geworden. Enkele dagen geleden werd door Bosnisch-Servische militairen over de tenten van de Canadese infanteristen geschoten.

Door deze schietpartij, waarbij overigens niemand gewond raakte, vreest het bij de Canadezen gelegerde Nederlandse verbindingsdetachement voor het leven. De in Banja Luka gelegerde Canadezen zijn niet in staat zich tegen de veelal dronken Bosnisch-Servische milities te beschermen, omdat zij niet voldoende bewapend zijn, aldus de militairen.


MIRO
MAKADO

VN-missies zware last

DOOR HANS DE BRUIJN

WASHINGTON – Oorlogvoeren kost handen vol geld, maar ook de vrede heeft zijn prijs. Met die harde realiteit wordt momenteel vooral de VN geconfronteerd. Met 'blauwhelmen' actief in elf landen, en een massale operatie in Somalië in het vooruitzicht, dreigt de volkerenorganisatie in grote financiele problemen te komen.

achtergrond

Tot overmaat van ramp heeft secretaris-generaal Boutros Boutros-Ghali nu ook voorgesteld om vredestroepen naar Mozambique te sturen. Steeds vaker wordt de vraag gesteld of de Verenigde Naties al die missies nog wel aankunnen, maar vooral of ze nog wel te betalen zijn. Want het gaat om miljarden dollars.
Gelukkig voor de VN nemen de Amerikanen zelf grotendeels de kosten van hun Somalische expeditie voor hun rekening. Minister van Defensie Dick Cheney sprak vorige week over 'enkele honderden miljoenen dollars aan extra uitgaven'. De VS hebben immers een beroepsleger, dat anders ook gewoon doorbetaald moet worden.

De extra-kosten komen vooral uit het overbrengen van 28.000 militairen naar Afrika en hun huisvesting daar. Maar zodra de Amerikanen zich uit Somalië hebben teruggetrokken, moet volgens Washington de VN hun taak overnemen, en op het VN-hoofdkwartier in New York is de bodem van de kas al lang zichtbaar.

Nederlanders

De vredesmissie in Cambodja geldt als voorbeeld. Daar zijn sinds begin dit jaar 19.500 blauwhelmen actief, onder wie ook Nederlanders. De kosten van die operatie worden voor 1992 begroot op 1,7 miljard dollar. En in Cambodja wordt niet geschoten en hebben de VN-soldaten geen zware wapens en dure uitrusting.

De Amerikaanse ambassadeur in Kenia, Smith Hempstone, waarschuwde zijn bazen vorige week dat een militaire aanwezigheid van enkele jaren in Somalië op tien miljard dollar zou komen te staan. Omdat de VS 30,4 procent van elke VN-dollar betalen, moeten de Amerikanen hoe dan ook diep in de buidel tasten.
De Verenigde Naties hebben nu al 45.000 blauwhelmen actief in twaalf landen: El Salvador, het vroegere Joegoslavië, Angola, Libanon, Irak, Koeweit, Israël, Cambodja, West-Sahara, India/Pakistan en Cyprus. Die operaties kosten dit jaar 2,7 miljard dollar. Vijf jaar geleden bedroeg het 'vredesbudget' slechts 233 miljoen dollar.

Maar de VN hebben al grote financiële problemen. De Amerikanen hebben een betalingsachterstand van 600 miljoen dollar en Rusland van bijna 400 miljoen. Slechts acht van de bijna tweehonderd lidstaten, waaronder Nederland, hadden in oktober geheel aan hun financiële verplichtingen aan de VN voldaan.

Voor elke vredesoperatie moet de VN een beroep doen op de gulheid van de landen waaraan het een militaire bijdrage vraagt. De operaties van Nederlandse VN-militairen in Cambodja en Joegoslavië drukken zwaar op de begroting van minister Ter Beek. Bij de VN gebeurt dat op nog veel grotere schaal.

En het aantal vredesmissies neemt maar toe. Nu vraagt Mozambique weer om een oplossing. En er wordt al gesproken over VN-waarnemers bij de verkiezingen in Zuid-Afrika. Ook de conflicten tussen de republieken van de vroegere Sovjetunie kunnen uit de hand lopen en om tussenkomst van VN-troepen vragen.

Reorganisatie

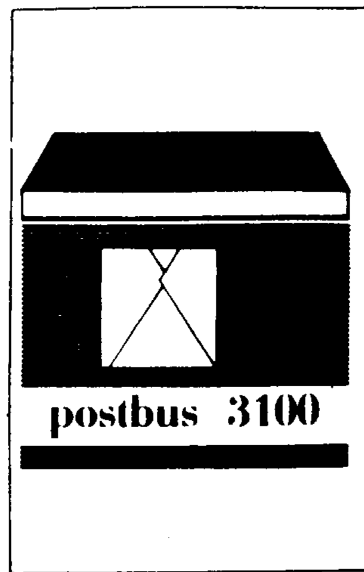
Boutros-Ghali wil daarom de VN-vredestaken reorganiseren. Hij pleitte deze zomer voor een permanente VN-vredesmacht, bestaande uit een vast militair commando in New York en uit troepen die door de lidstaten beschikbaar worden gesteld en binnen 24 uur voor inzet waar dan ook beschikbaar zijn.

Diverse landen, zoals de VS en Nederland, zijn bereid daartoe speciale eenheden aan te wijzen en op te leiden. Maar de VS weigert troepen onder vreemd commando te stellen. Ook voor Somalië eiste Washington dat een Amerikaan het bevel zou krijgen. Dat legt een hypotheek op toekomstige VN-vredesoperaties.
De Amerikanen willen niet tegen hun zin worden meegesleurd in acties van de VN. Amerikaanse soldaten kunnen speciale doelwitten worden van de rebellerende partijen omdat zij al gauw als bezetter worden gezien. Daarom voelen ook veel derde-wereldlanden niet voor het idee van een vaste VN-vredesmacht.

Toch zullen de VN voor welke operatie dan ook altijd bij de VS moeten aankloppen. Als grootste betaler, maar ook als het enige land dat de militairen en de transportmiddelen heeft om in geval van hoge nood snel te kunnen optreden. De operatie in Somalië kon alleen door de VS snel worden uitgevoerd.
Bij de VN wordt nagedacht over mogelijkheden om te bezuinigen, door langlopende VN-operaties waarvan het nut twijfelachtig is geworden (Cyprus, Israël, India/Pakistan) te stoppen. Ook dure, bureaucratisch geworden VN-organisaties als Unicef en het Hoge Commissariaat voor de Vluchtelingen kunnen inleveren.

Bovendien betalen rijke landen als Japan en Duitsland naar verhouding veel te weinig aan de Verenigde Naties. De grootste frustratie van Boutros-Ghali lijkt echter dat hij bij elke operatie weer zijn hand moet ophouden. „Ons budget is lager dan dat van de brandweer van New York," klaagde hij onlangs.
„En steeds moet ik weer van voor af aan beginnen. Dan moet ik de president van een land bellen en vragen: meneer de president, wilt u me alstublieft helpen? Kunt u troepen sturen? Kunt u twee vliegtuigen lenen? En dan moet ik de minister van Defensie weer bellen om alle details te regelen. Dat duurt maanden. Intussen sterven er mensen."

lezers schrijven



● Loonmatiging

In het Limburgs Dagblad van 13 november jl. las ik een artikel van Yvonne Zonderop, waarin zij schrijft dat Nederland kampioen is in de loonmatiging. Gelijk heeft zij en iedereen kan uit het verleden opmaken dat het zo is.
Banen kun je, ook mijn inziens, niet scheppen. Die kun je alleen maar laten ontstaan. Dat betekent dus dat er alleen banen zullen komen, als de burger meer koopkracht krijgt. Ik snap niet dat al die lui die samen het land besturen dit na al jaren mislukking, niet inzien c.q. niet kunnen inzien.
Ik denk dat vele, zeer veel mensen meer zouden besteden als ze het konden. Als we met ons allen meer zouden kunnen besteden dan zou het aantal banen snel en zeker groeien. Het moet toch voor iedereen duidelijk zijn, dat iemand die net of eigenlijk net niet rond kan komen, automatisch banen schept als hij meer kon gaan besteden. Dat is ook zo voor vele mensen met een wat beter inkomen.
Als ik nu mezelf neem. Ik ben ambtenaar geweest in rijksdienst (PTT). Altijd heb ik een loon gehad net onder het loon van iemand in vergelijkbare functie bij het vrije bedrijf. Daarbij kwam nog dat ons loon werd gekort met een percentage van gemiddeld 6 procent. Men noemde dit inhoudingspercentage voor burgerlijk personeel. Ook leraren enzovoorts vallen daaronder.
Als dit rechtgezet zou worden en het rechtmatig loon onverkort werd uitbetaald, zouden alleen al de ambtenaren een massa banen scheppen. Ik zou net als nu aan het einde van de maand alles op hebben en me lekker voelen, omdat ik dan help met banen scheppen. Voor mij hoeft er bij mijn dood niets meer op de bank c.q. giro te staan. Ik wil tijdens het leven er zoveel mogelijk van genieten. Ik denk dat velen er ook zo over denken.
Misschien was het voor onze volksvertegenwoordiging een goede hint om het eens een jaar over deze boeg te gooien. Koopkracht behoorlijk verhogen en dan eens een jaar bekijken wat het resultaat is. Na vele jaren van alsmaar mislukkingen is een andere weg proberen best wel raadzaam.

ELSLOO — ing J.G. Schalk

afspraken over nieuwe banen uitgesloten is, loonmatiging of niet.
De loonstop moet niet alleen gelden voor de nieuwe CAO's ook de al afgesproken loonstijgingen moeten volgens Lubbers en Kok ongedaan worden gemaakt.
In 1991 maakten de Nederlandse ondernemers netto 33 miljard winst, 6 procent meer dan in 1990. Er was dus geld genoeg voor investeringen in 'goede doelen'. Meer werk. Meer voor milieu en meer voor veiligheid. Het kwam er alleen niet van.
'Afzien' van loonsverhoging heeft tot gevolg dat ook de laagste inkomens er niet op vooruit gaan. Daarom pleit alles er juist voor om zeker deze lonen fors te verhogen. Dat is niet alleen eerlijker, het zal ook de status verbonden aan dat werk vergroten. Meer mensen zullen bereid zijn dit doorgaans buitengewoon noodzakelijke werk op te pakken. Dat betekent meer mensen aan de slag en minder in de uitkering. Regering, parlement en vakbonden zitten volgens mij op de verkeerde weg als ze denken dat er werk gemaakt moet worden. 'Werk is er of is er niet.'
Loon inleveren voor meer werk, dat werkt niet.
Daarom is mijn mening: De Nederlandse werknemers hebben recht op meer en fatsoenlijk loon, en een fatsoenlijke arbeidsongeschiktheidsverzekering.

HEERLEN — A.J. Kindermann.

● Extremisme

Rechts-extremistische partijen zijn niet alleen tegen buitenlanders, ze zijn ook tegen andersdenkenden; zij zijn zelfs tegen gehandicapten. In Duitsland zijn gehandicapten door het gespuis lastig gevallen.
Vlaams Blok, Le Pen, Centrum-Democraten en de Duitse Nazipartijen hebben regelmatig kontakt met elkaar. Deze partijen zijn het ook altijd eens met hun regeringen. Zij vallen nooit hun regering aan. Zij pakken altijd de zwakkeren.
Janmaat is het altijd eens met het CDA. 'Als de buitenlanders uit Nederland zouden moeten verdwijnen, dan zouden ook de Duitsers, Amerikanen uit Nederland moeten verdwijnen'. Men bedoelt natuurlijk zwarten en kleurlingen.
Het is schande dat mensen op hun kleur beoordeeld worden. Zeker, de vluchtelingenstroom moet worden tegengehouden, maar niet met racisme, maar door iets te doen aan de problemen in de landen waar de vluchtelingen vandaan komen. Rechts-extremistische partijen vallen weerloze vrouwen en kinderen aan.
Kijk maar wat in Duitsland gebeurt! Tientallen doden en gewonden. Walgelijk! 'Omdat het economisch minder gaat', krijgen de buitenlanders de schuld. 'De regeringen zijn het schuld'. Nationalisme, racisme en fascisme leiden tot oorlog. Kijk maar naar Joegoslavië!

HEERLEN — Ben Tarici

● Schoorsteenvegen

Naar aanleiding van uw artikel over schoorsteenvegen in het Limburgs Dagblad van 21 november jl. het volgende. In 1965 vestigde ik me in Stein in een nieuwe woning. Als werknemer van de staatsmijnen stookte ik mijn kachel zoals de meeste huishoudens, met de zo vertrouwde kolen. Dit betekende automatisch schoonsteenvegen.
Elk jaar werden we hieraan herinnerd door een erkende firma, die voor een acceptabel bedrag de schoorsteen veegde en daarvoor een kwitantie als bewijs van vegen verstrekte. Dit ging zo door tot in 1972 de kachel moest zwichten voor de verwarming.
Enkele jaren later bouwde ik een open haard, inmiddels vervangen door een houtkachel, om de nostalgische vuurverwarming weer wat gestalte te geven. Vanzelfsprekend vergat ik de schoorsteen niet. Vanaf de zolder liet ik de kogel zakken. Na een meter lag de kogel vast. Ploffen met de kogel hielp niet. Dus nam ik het besluit de schoorsteen ter plaatste te openen.
Wie schetst mijn verbazing toen ik zag wat de oorzaak was. In de afscheiding tussen het ernaast liggende kanaal was een volle baksteen gemetseld waardoor het kachelkanaal op die plaats een doorlaat had van 4 centimeter. Het erkende 'bonafide' schoorsteenbedrijf had dus in al die jaren niets gedaan, zelfs niet de moeite genomen om mij van deze levensgevaarlijke situatie op de hoogte te brengen; in mijn ogen zonder meer een misdaad.
Sindsdien heb ik er nooit meer over gepiekerd een erkend bedrijf in de arm te nemen voor dit werk. Wat mij is overkomen kan ook bij anderen het geval zijn. Laat u zulk werk uitvoeren door anderen, overtuig u dan dat het goed wordt gedaan. Al is een rekening een mooi bewijs bij eventuele calamiteiten, de ellende, voortkomend uit een brand of nog erger koolmonoxydevergiftiging kan geen enkele verzekering dekken.

STEIN — J. Odekerken

● Minima

Volgens staatssecretaris Van Amelsvoort moet de belasting aangepast worden ten behoeve van de minima. Dat wil zeggen dat de premies AOW, AOW en AWBA in het belastingtarief moeten worden verwerkt, waardoor we meer moeten gaan betalen. Hetgeen betekent dat het verschil tussen bruto en netto kleiner wordt.
Natuurlijk ondervindt de heer Van Amelsvoort hier geen last van, hij verdient steeds meer. Maar de kleine man moet deze verhoging ophoesten, of hij het heeft of niet. Maar volgens de heren moet de broekriem een gaatje vaster worden aangetrokken, dan komen we er wel.
Natuurlijk worden ook de grote jongens aangepakt. Minister Dales wil deze heren bedenken met een verhoging van ƒ 18.000,- per jaar. Ja kleine man, wat zegt u nu? De Kamercommissie van Binnenlandse Zaken vindt dit toch iets te veel en De Graaf-Nauta wil toch iets zuiniger worden. Wat moet het gewone volk anders gaan denken!
Nee, geleidelijk aan beginnen voor de 'overwerkte' knapen van Gedeputeerde Staten (van ƒ 132.000,- naar ƒ 150.000,-). Ik vraag me af in wat voor land wij leven en wie het land bestuurt. Samen het land besturen wordt er gepreveld, maar niemand zegt iets over deze voornemens.

HEERLEN — J. Peters

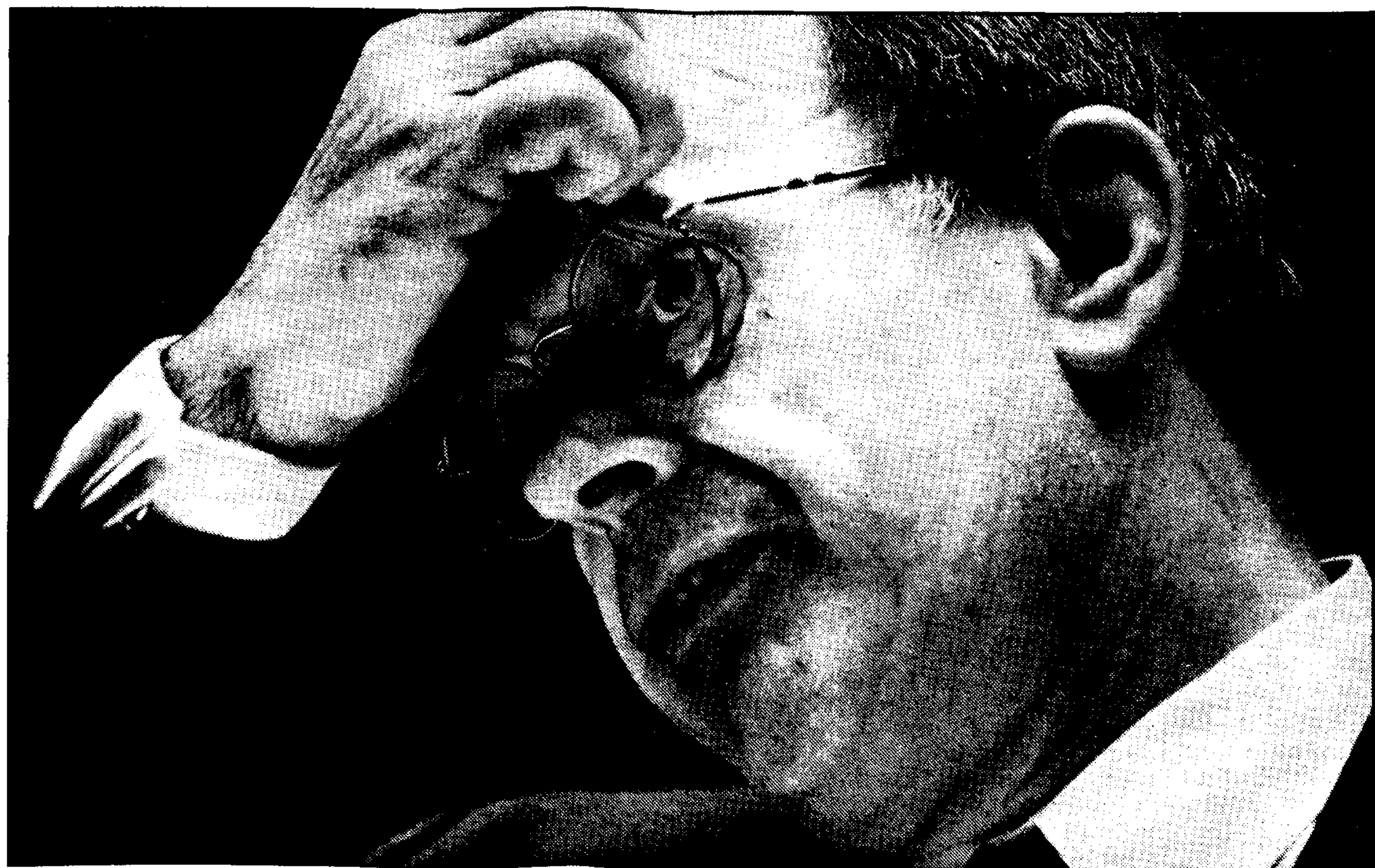
● Loon

Het kabinet wil de lonen in 1993 bevriezen. De vakbondstop staat erbij en kijkt erna. CNV-voorzitter Westerlaken wil de lonen zelfs vijf jaar pas op de plaats laten maken.
FNV-voorzitter Stekelenburg wil praten over loonbevriezing komend jaar, als de regering alsnog de WAO-voorstellen van tafel haalt. 'Voor wat hoort wat' aldus Stekelenburg. Inmiddels heeft Stekelenburg de WAO laten vallen, en gaat akkoord met loonmatiging in 1993. Deugen deze redeneringen wel?
Werkgevers hebben inmiddels laten weten dat het maken van

Tweede Kamer maakt zich snel overbodig

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – Vroeger was de behandeling van een departementale begroting in de Tweede Kamer een hoogtepunt. Per ministerie werd er drie dagen voor uitgetrokken. Elke grotere fractie stuurde meer dan één vertegenwoordiger naar het spreekgestoelte. Elk detail werd belicht. Er werd fundamentaal en inhoudelijk gedebatteerd. Van filosofie tot een uitgave van 100.000 gulden.


● *Minister Pronk*

Die tijden zijn lang voorbij. De Kamer doet nu minstens twee begrotingen in drie dagen af. Om daar tussendoor ook nog talloze andere onderwerpen te bespreken. Een departementale begroting is bijna verworden tot een hamerstuk. En als er wat sneller werd gesproken en alerter werd gereageerd, zonder herhalingen, zou zelfs een dag nog te veel zijn om het beleid van een minister of staatssecretaris grondig door te nemen.

Dit jaar is het niet anders geweest. Vrijwel alle departementale begrotingen zijn zonder veel ophef in de Kamer behandeld.

Onderwijs moet komende week nog en kan dus nog iets aan het beeld veranderen. Maar was minister Pronk (ontwikkelingssamenwerking) niet emotioneel geworden over de bezuinigingen op 'zijn' centen, en had PvdA-kamerlid Van Zijl bij de begroting Sociale Zaken geen belastingplan ingediend, dan was het saai geweest. Heel saai.
Vraag is hoe het zover is gekomen. Er zijn diverse oorzaken aan te wijzen. Zo stoppen bewindslieden vrijwel alle 'aardige' onderdelen van hun begroting tegenwoordig in aparte nota's, notities of brieven aan de Kamer. Stukken die vervolgens allemaal in zogenoemde mondelinge overleggen of uitgebreide commissievergaderingen afzonderlijk worden besproken. Daarmee wordt de begrotingsbehandeling uitgekleed.

politiek objectief

Nu zijn het niet alleen de bewindslieden zelf die via aparte stukken aan de Kamer onderdelen van hun begroting extra aandacht willen geven. Ook de Kamer wil dat. Grote fracties hebben veel leden. En die moeten allemaal wat te doen hebben. Elk een vierkante millimeter beleid. Mede geholpen door het opgekomen fenomeen van lobbyisten, belangenbehartigers, instellingen en organisaties die op het betrokken onderdeel aktief zijn.

Met deze ontwikkeling legt de filosofie het loodje en wordt het detail belangrijker dan de hoofdzaak. Waarbij bovendien de details ook nog allemaal afzonderlijk aan bod komen zodat het grote geheel onzichtbaar wordt. En zo kan het gebeuren dat er bij de behandeling van een willekeurige begroting in de Kamer gepraat wordt over enkele miljoenen gulden op een totaal van miljarden. Alsof dat het belangrijkste is.

Deze gang van zaken leidt echter automatisch tot twee andere tendenzen. Ten eerste wordt het debat in de Tweede Kamer slordiger. Minder nauwkeurig, omdat de optelsom van alle details vaak geen geheel meer is. Het gevolg laat zich raden. De Eerste Kamer wordt met rammelende besluitvorming geconfronteerd. En daar waar een Tweede Kamer steken laat vallen zal een Eerste Kamer moeten optreden. Met als gevolg dat de Senaat steeds 'politieker' te werk gaat.

Daarmee verschuift de politieke macht sluipenderwijze van Tweede naar Eerste Kamer. Een kabinet kan niet langer victorie kraaien als de Tweede Kamer met het beleid heeft ingestemd. Dat kan pas als de Senaat ook het groene licht heeft gegeven. Geen wonder dat er al langer een staatsrechtelijke discussie gaande is over de rol van de Eerste Kamer in verhouding tot de Tweede. Een discussie die echter vruchteloos zal blijven als niet eerst het falen van de Tweede Kamer wordt aangepakt.

Realiteit

De tweede tendens die door de huidige werkwijze van de Tweede Kamer zichtbaar wordt is de volgende. Door steeds meer oog voor het detail te hebben komen de dames en heren kamerleden steeds verder af te staan van de realiteit. De dagelijkse praktijk. En daarmee van de burger. De kiezer. De kamerleden zijn in feite bezig met zaken die zij enorm belangrijk vinden, maar de buitenwereld niets zeggen.

Geen wonder dus dat de opkomst bij verkiezingen de laatste jaren terugloopt. Dat 'men' zich van de politiek afkeert. Of zich bekeert tot partijen die vlot, eenvoudig, simpel, oplossingen de wereld in slingeren zònder op de consequenties te letten. Zoals de ultra rechtse CD.

Het is hoog tijd dat de Tweede Kamer zich bezint voordat zij zichzelf totaal overbodig maakt. Meer hoofdlijnen, minder details. Meer praktijk en minder theorie. Minder haastwerk. Minder geklets. Minder luisteren naar de snelle lobbyisten en andere vertegenwoordigers van direct betrokkenen. Meer praktijk. Meer 'de stem des volks'. Tot nu toe bewijst politiek-Den Haag er alleen lippendienst aan. Als het zo uitkomt. Om daarna weer over te gaan tot de orde van de dag. Zoals men gewend is. En juist daar is een radicale beleidswijziging nodig. Al was het alleen maar vanwege eigen lijfsbehoud.

Limburgs Dagblad
piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,30.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,80.

Keuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,80.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.
Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.
Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Bureau Scanner)

Mededelingen

GETUIGE gezocht. Op 6 okt. jl. om 22.40 uur in Hrl. op de hoek Jan Campertstr./Kerkraderweg heeft een aanrijding plaatsgevonden tussen een d.grijze leswagen VW Golf en een d.rode Renault 5. Reacties gaarne naar autorijschool Voordelig. Tel. 04499-3681.

KERSTMAN aan huis? Info. tel. 045-460194 aanm. voor 23 december.

WAO-er ben i.b.v. vakbekwaamheid, beroepsgoederenvervoer binnenland en grensoverschrijdend, rijbewijs BCDE en chauffeursdiploma zoekt werk in de transportwereld, full/parttime. Br.o.nr. B-03373, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Personeel aanbod

AUTORIJINSTRUCTEUR B, biedt zich aan voor een parttime of full-timebaan. Tel. 04498-52956.

Zoekt U een nette ervaren PRIVÉCHAUFFEUR. Schrijf dan naar Br.o.nr. B-3360, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Personeel gevraagd

Bouwvak personeel

METSELAARS gevr. voor Nederland. Bouwbedrijf Jacobs. Bellen tussen 14-18 uur 045-216484.

Fa. WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS. Ook colonnes. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

METSELAARS gevraagd en voegers. Tel. 04454-62947.

Gevr. LOODGIETERS en leerling loodgieters. Install. bedrijf P. Cloodt bv, Beitel 112, 6422 PB Heerlen. Tel. 045-421941.

BOUW- en Ingenieursburo Kerkrade BV vraagt met spoed timmerlieden, metselaars, ook colonnes voor bouwwerken in Aken, Düsseldorf en Keulen, Duits verzek. en goede sociale voorz. Handlangers onnodig te soll. Melden tijdens kant.uren van 9.00 tot 18.00 uur. Tel. 045-428062 of 045-419662.

Wolf EUROPABOUW vraagt voor Duitsland ervaren handlangers voor bouwwerkzaamheden. Tel. 045-214500 en na 13.00 uur 045-41236.

Horeca personeel

Pepper mill

Wij zoeken voor spoedige indiensttreding
Buffetbedienden (met ervaring)

Personeel voor diverse werkzaamheden
Tel. aanmelden dagelijks van 9.00-16.00 uur, tel. nr. 045-415794. Persoonlijk aanmelden vrijdagavond na 20.00 uur.

Voor ons nieuw te openen café/restaurant, hotel, appartementencomplex
"Etenakerhof" te Wijlre



zijn wij op zoek naar een
zelfstandig werkende kok
met ervaring in de klassieke keuken.

Geboden wordt een fulltime baan (incl. weekeinden). Salariëring overeenkomstig de aard en het nivo van de functie in relatie tot uw kennis en kunde (referenties).

Afhankelijk van uw bijdrage in de bedrijfsvoering en de bedrijfsresultaten is meegroeien van uw functie en honorering zeker niet uitgesloten.
Belangstellenden kunnen na 18.00 uur telefonisch reageren, tel. 04450-2856.

Gloria Tomate

Begin januari openen wij in Heerlen een eetcafé, met een eigentijdse formule: lekker eten en drinken in een gezellige omgeving voor een lage prijs. Wij zijn op zoek naar personeel voor de keuken. Onze gedachten gaan uit naar:

Twee vrouwen
die graag koken en altijd al gedacht hebben van deze hobby een beroep te willen maken, en die zich wel degelijk realiseren dat men in de horeca niet van 8-16 uur werkt. Deze baan is voorlopig op parttime- of oproepbasis en zal later naar een fulltime baan uitgroeien. Heeft u interesse bel ons op, ook migranten vrouwen worden verzocht te reageren.

☎ 045-230614
Ma 12-14 uur / 19-21 uur. Mw. Edith Schmitz.

Tempo Team Uitzendbureau
zoekt:
Kok m/v
Met spoed, voor een restaurant in het centrum van Kerkrade. U helpt bij de bereiding en afwerking van de maaltijden. U bent dagelijks beschikbaar en tevens bereid in de avonduren te werken. Deze baan is in verband met vervanging van een werknemer en duurt circa 1 à 2 maanden. De aanvangsdatum vindt plaats in onderling overleg.
Hebt U interesse? Neem dan direct contact met ons op.
Informatie: 045 - 46 56 66, Wilma Smaling
KERKRADE, GRUPELLOSTRAAT 35.

Zoek je afwisselend werk en ben je jong en gemotiveerd. Dan hebben wij een vacature voor jou voor het seizoen 1993 op onze Zwitserse rivier cruise-schepen als:
Kamermeisje
huishoudelijk werk en opleiding in restaurant, lft. 18-25 jr.
Dame voor wasserij
Sollicitatiebrieven met pasfoto:
SCYLLA TOURS p.a. Dhr. Huigen, Wilgenlaan 75, 4871 VB Etten-Leur.Tel. 01608-16399
Tijdens kantooruren:09.32-33157372.

HAAN INDUSTRIAL SERVICES
vraagt
1e pijpfitters
1e bankwerkers
fotolassers
Inlichtingen: dhr. P.Hardy
Tel. 04457-2409.

Winkelpers.

Gevr. voor vis/delicatessenwinkel nette VERKOOPSTER, leeft. v.a. 17 jr. Te bevr. bij Dhr. J. van Boom, 045-441594, na 15.00 uur.

Diversen

Wij hebben plaats voor een leerling kapper-ster, liefst KMBO, per 1 jan. Inl. Hair Studio ALL-INN. Born, tel. 04498-52040.

Hotel Voncken vraagt:
chef de rang
GASTHEER, leeftijd tot 35 jaar.
Soll. na tel. afspraak 04406-12841.
Walramplein 1, Valkenburg.

Huishoudelijk personeel/Oppas

BABYSIT gevraagd voor plm. 21 uur per week. Voor meer info: 045-255552

Gevr. enthousiaste kinderrichte OPPAS Kerkrade-Centrum voor 2 kinderen van 2 jr. en 9 mnd, voor 3 dagen (24 uur) per week aan huis. Br.o.nr. B-03363, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. enthousiaste, kindgerichte OPPAS voor 2 kinderen (2jr/9 mnd) in Kerkrade-C. voor 3 dg.p.wk (24 u.), aan huis. Br.o.nr. B-03366, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Betrouwbare HULP v. 2 x per week 3 uur. Omg. Molenberg. Tel. 045-416899.

Medisch personeel

Ben jij ook zo'n verpleegkundige/ziekenverzorgende die al maanden wacht op haar/zijn beloning van het
N.T.N.
Of je beloning uiteindelijk kreeg door het inschakelen van een incassobureau/bureau voor rechtshulp. Reageer dan "Samen kunnen wij hier iets aan doen". Br.o.nr. B-03375, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Uitzendbureaus

Tempo-Team Uitzendbureu
zoekt
Produktie-medewerkers m/v
voor een kunststofverwerkend bedrijf in Brunssum. U kunt zelf bepalen of u een of meer dagen wilt werken. Het werk is in 3-ploegendienst. Leeftijd: vanaf 18 jaar. Bent u gemotiveerd en wilt u direct aan de slag? Kom dan maandag meteen langs.
Informatie: 045- 27 38 38, Jeanette Vaessen,
BRUNSSUM, LINDEPLEIN 15

PRODUKTIEMEDEWERKERS m/v, voor een relatie in Born gevr. Inzet, motivatie en flexibiliteit is een vereiste. Werk in 2 ploegen word 3-ploegendienst. Mogelijkh. v. een vast dienstverband zijn aanwezig. Uitzendburo Start Sittard. Tel. 046-527909.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Technisch personeel

Garagebedrijf Kwarten VOF vraagt:
automonteur
Liefst met APK-2 diploma, aantrekkelijk salaris. Solliciteren na tel. afspraak, Kastanjelaan 148, 6431 GN Hoensbroek.
Tel. 045-214171.

CONSTRUCTIE-bankwerkers Pijpmonteurs-Tig lasser SBE Mach. Apparatenbouw. Eijsden 04409-2040.

Part-time AUTOMONTEUR met APK-diploma, omgeving Nuth. Tel. 045-244947.

Gevraagd
Bij AH
Als vulpoegmedewerker/ster bij AH op het Hornerusplein in Heerlen kun je lekker wat bijverdienen. Zodat je meer geld hebt als je een keer vrij bent. Leeftijd 18 jaar en je moet ca. 9 uur per week beschikbaar zijn. (Op bv. de maandag- en vrijdagochtend en enkele avonden in de week). Bel voor een afspraak 045-714449 (dhr. Last). Of loop gewoon even het filiaal binnen.
Part-time medewerker/ster vulploeg
albert heijn
Ben je goed genoeg voor onze klanten?

Diversen

Wil je werken in 'n ontspannen sfeer, bel dan even CLUB 2000, 046-742315. Liefst ned. spr. meisjes.

Ervaren CHAUFFEUR, nat. of intern. met chauffeursdipl. CCV-B. Br.o.nr. B-03361, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevraagd vriendelijke VERKOPERSTER, 38 uur, plusm. 18 jr. voor filiaal Landgraaf kaas- en fijne vleeswaren. Soll. tel. 043-214464.dhr/mevr. Strating,

Wij zoeken voor onze bemiddeling Mannequin-Dressmen. Wij kunnen u hiervoor tevens opleiden. SESSIBON-Models, Lanaken. Tel. 09-32.89712377.

WERKSTER gezocht: voor privé en restaurant ca. 20 uur/week. Tel. 045-230614 ma 12-14 uur / 19-21 uur. Mw. Edith Schmitz.

Casino in Herzogenrath zoekt ervaren vrouwelijke CROUPIERS voor in het weekend. Na 18.00 uur: Tel. 09-49.240663748.

Aqua Impuls Holland, producent in comfortable WATERPRODUKTEN, zoekt voor direct vertegenwoordigers (zeer hoge verdiensten), thuisnaaisters en thuiswerkers. Stuur Uw soll. binnen 5 dagen aan Aqua Impuls Holland, Postbus 24, 6400 AA Heerlen. T.a.v. dhr. Bertrand.

Inn Hair Brunssum vraagt met spoed 1ste KAPPER-(STER). Tel.: 045-259349.

Gewoon of extreem fotograaf zkt MODELLEN. Postb. 928, 6200 AX Maastricht.

Het geheim van ons succes verraden wij niet, maar wij laten U graag eraan deelnemen. Tel. 04406-16253 of 09-49.241167480.

RIJ-INSTRUCTEUR/TRICE alle categorieën voorkeur. I. V.A. Tel. 04451-1795.

Nette MEISJES gevr. v.a. 18 jr. voor het opnieuw opstarten van escortservice. 045-229152.

Wij helpen U iets op te bouwen. Wordt dan Öko-fit ADVISEUR m/v. Onze produkten reinigen alleen met water, zonder poetsmiddel. Uitstekende verdiensten en promotiemogelijkheden. Tel. 0949-240679610.

Gevr. part-time COUPEUSE voor veranderwerk, tev. voor winkel. Bln. v. 10-17 uur. Tel. 04493-5475.

Gevr. FOTOMODELLEN-figuranten, ook studentes, lft. en erv. niet belangrijk voor mode, reclame, T.V. Stuur duidelijke foto's met pers. geg. naar Postbus 502, AM Amsterdam. (foto's worden teruggestuurd).

Club vraagt MEISJES ook alleen v.h. weekend. Goede verd. Int. mog. 043-211620, Kl. Gracht 10, Maastricht.

Acteurs en actrices
en figuranten, met of zonder ervaring, voor een nieuw te maken Ned. speelfilm. Opname-lokatie o.a. V.S. en Ned. Bel snel voor meer info: 06-340.350.40 (100 ct.p.min.).

Dringend gezocht
voor de provincie Limburg
10 ervaren zelfstandige vertegenwoordigers
die een zeer uitgebreid programma willen vertegenwoordigen specifiek voor het midden- en kleinbedrijf.
kantoorartikelen en supplies
kantoormachines
kantoormeubelen en projecten
drukwerk en papier
complete PR- en reklameverzorging
zeer intensieve en unieke verkoopmethode in afgebakende regionale gebieden
eigen inbreng: Waarborgsom ƒ 1.500,-
Reacties schriftelijk of telefonisch
Globe bedrijfsbenodigheden
Floralaan West 145, 5644BH EINDHOVEN
Tel. 040-113172 (de Heer F. van Vliet)

Spreekt of leest U
Russisch
Voor het vertalen van ons adressenbestand.
Thuiswerk of voor enkele uren p.wk. 04454-61671.

Int. Chauff. Kippertransport
ervaring noodzakelijk
Zelfst. onderhoudsmonteur
vrachtwagenpark
ervaring/flexibele werktijd
verantwoordelijkheidsgevoel.
Tel. aanm. op werkdagen:
Wijnands Transport, Bunde
043-641691

INDEPENDENT DISTRIBUTOR FOR AN AMERICAN ENVIRONMENTAL COMPANY WISHES TO ENLARGE HIS SALES-TEAM.
We are looking for independent working people with Sales and Management capacities. You may start part-time and develop into a full-time own business with
Incredible income-Potential.
For further details call (English of Dutch)
POLY-FLEXMAR 043-631450 (Monday-friday 9-17 uur)

Voor de opbouw van ons verkoopnet zoeken wij enkele zelfstandige dynamische mensen met
Verkoop- en Management Capaciteiten
DIE MET HARD WERKEN EEN
Uitstekende toekomst
willen opbouwen.
Wij brengen een uniek voedingssysteem op de markt met de volgende eigenschappen:
-vermagering
-extra energie
-Top-Fitheid
U kunt zelfstandig part-time starten en zo verder bouwen aan een full-time eigen business met een ONGEKEND INKOMEN!
Interesse? Bel dan: POLY-flexmar 043-631450.
(Maandag-vrijdag 9-17 uur).

Begrafenis- en crematieverzorging De Universele b.v.
te Hoensbroek zoekt op korte termijn een
Interieurverzorgster
voor minimaal 6 uren per week.
Vast dienstverband.
Heeft u interesse neem dan tijdens kantooruren, van maandag t/m vrijdag van 08.30 uur tot 17.00 uur telefonisch contact op met onze mevrouw Meijer.
Telefoonnummer 045-212926.

Thuiswerkster gezocht!
Zkt. u een leuke bijverdienste. Wij pakken wenskaarten in. Voor informatie bel: 04450-4597, zondag vanaf 18.00 uur. Thuiswerk AfhaalCentrale Mergelland.

Club Paris
leuke dames gezocht, prettige werksfeer, intern mogelijk. Tel. 0932-11680449.

Er is plaats voor:
Ervaren Advertentie-Bezorgers
Als uitgever van sponsored magazines zoals o.a. "De Politie" (Nederlandse Politie Bond maandelijks verschijnend in een oplage › 20.000) en PERSALEX (Algemene Verkeersdienst), hebben wij (ook op korte termijn) behoefte aan ervaren advertentieverkopers.
Een vast salaris, naast een aantrekkelijke provisieregeling en (on)kostenvergoeding vormen een goede basis voor uw a.s. werkkring. Het (bij)kantoor bevindt zich te SCHINNEN. Relaties worden door u -projectmatig- in geheel Nederland onderhouden.
Uw sollicitatie richt u aan: Advertentie Centrum Nederland c.v. Postbus 867, 3900 AW Veenendaal.

Nieuwjaarswens

Plaats een originele
NIEUWJAARSWENS
in het Limburgs Dagblad.
Al vanaf
ƒ 10,-
staat u erbij!
Bel
045-719966
en verras uw familie en vrienden!

Kamers aangeboden/gevraagd

Kamers en appartementen te huur SIMPELVELD. Tel. 045-445051

Te huur voor studenten 2 GROTE kamers in Hoensbroek, 2 badkamers, 1 gezamel. keuken, alles compl. gerenov. ƒ 350,- incl. Tel. 09-4924048473.

Te huur gevr. v. student KAMER in Hoensbroek of omgev. Huur t/m ƒ 350,-. Tel. 045-223378.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te huur kamers voor STUDENTEN of alleenstaanden. Vlakbij stations V'burg, v.a. ƒ 275,- p.mnd. Tel. 04406-12236.

Te huur KAMER plus etage. Heerlerbaan 74, Heerlen. Tel. 045-416388 b.g.g. 045-419692.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

De beer is los!
Zelfstandige VERKOPER/STER gezocht
om hem in Limburg te vangen
Heb je een goed schot?
Bel VERESCO B.V., Uden: 04132-64181
of fax: 04132-55304.

Proficiat!

Geslaagd! Nanon Boulanger
Hogeschool Heerlen (THW)

Feest maar goed en...succes!
Armand en Margot

Congratulations, 10 years
Together!!!
Willy, Jane, Kirsty, Tom and Jim
Stoneybum, Scotland.

Gefeliciteerd
Kinderen en kleinkinderen

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, maandag al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica, Brunssum.

TV DEFECT? Binnen 4 uur klaar. 24 uur service. Tel. 04750-11667. Knip uit en bewaar!

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/ 461658.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (pas). Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

Woningruil

Geschakelde bungalow UBACHSBERG, opp. m2, gunstige ligging. vrijst. woning, kleine prijsklasse ca. ƒ 200.000. Br.o.nr. B-03352, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Speelgoed

Te koop grote TREINBAAN (M?rklin). Tel. 045-724653.

Winkel & Kantoor

Kantoormeubelen
Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a.: buro's, kasten, dossiersladenkasten, tafels en stoelen etc.
EMLY KANTOORMEUBELEN
Industriestraat 37, 6135 KG Sittard. 046-523738.

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, lockerkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe letwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteboards. NERGENS GOEDKOPER!!!
INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstellingen, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen koopjesprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.000 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart
Kissel 46a, Heerlen.

Te k. KOPIEERAPPARAAT, pr.n.o.t.k. Inl. tijd. kantooruren 046-597772.

Transacties

Groot succesvol Amerikaans concern, sinds 1929 in de meeste landen gevestigd. Vele miljoenen tevreden gebruikers over de gehele wereld. Verwachte omzet in 1992 $400.000.000 wenst aantal gebruikers en omzet in Europa te ruim te verdubbelen tot $1.000.000.000. Wij zijn op zoek naar zwaarlijvige personen die als onafhankelijke DISTRIBUTEUR/Consulent m/v aan deze ontwikkeling willen meewerken. Een kleine investering in geen dermening is onontkoombaar. Voor schriftelijke informatie: Groaco-Food, Postbus 126, 6470 EC Kerkrade.

Te huur LOODS 76 x meter, ƒ 1.750,- per maand. Tel. 04498-57553.

Wees de winter een voor, koop of huur MASTER heteluchtkanon daarvoor ook infraroodstralers, gasheaters, bouwdrogers en gebruikte kanonnen op voorraad. G. Cornelissen Mill. Tel. 08859-51072.

Bedrijven/Transacties

Uw zakenadres in Duitsland
met complete zaken service:
* Postservice * Secretariaatsservice
* Telefoon / Faxservice * Verzendservice / Opslagservice
* Complete kantoren * Vestigingsadviezen
ABS Büro-Service GmbH, Theaterstr. 90, D-5100 Aachen
Tel. 0949-241-4467720/Fax 0949-241-4467711.

Wegens omstandigheden ter overname aangeboden:
kinderboutique
Lokatie Heerlerheide. Br.o.nr. B-3356,
Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Bautr?ger oder Bauunternehmung
für 15 Wohnungseinheiten (Landkreis Aachen) gesucht.
Baubeginn Frühjahr 1993 Br.o.nr. B-3348, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te huur in hartje Heerlen
magazijnruimte
met overdekte parkeergelegenheid. Tel. 045-750212.

Te k. FAX nw.pr. ƒ 2.400,- vr.pr. ƒ 800,-; bedr. tel. met automaat Vox 1100 3 tst., nw.pr. ƒ 4.200,- vr.pr. ƒ 2.000,-; computer modem v. Viditel etc., nw.pr. ƒ 740,- vr.pr. ƒ 300,-; draadloze telefoon met automaat, nw.pr. ƒ 445,- vr.pr. ƒ 100,-. Tel. 045-752648.

Ter overname aangeb. PIZZERIA. Lage huur en inventariskosten, geheel compleet. Gelegen in Centrum Maastricht. Tel. 043-620497.

PARTNERS en verkopers gevraagd in groeimarkt nr. 1. Tel. 045-220898.

Landbouw

Te koop Fendt 305 LS/62 pk; Fendt 312 LSA/115 pk; Fendt 311 LSA/100 pk; Renault 461/45 pk; IHC 439/39 pk; Steyr 8090 A; Ford TW 15; Same Taurus 60; Fähse 6 m. bietenplanter; WKM-bietenbunkerlader; verplegingswielen 9,5 x 48 (70%) en 9,5 x 32 (80%) Michelin; div. gebruikte heftrucks en electr. pallettrucks. FRISSEN B.V. Vroenhof 92, Valkenburg. Houthem. Tel. 04406-40338.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

Staatslening nieuwe stijl

EN HAAG – De minister van Financiën gaat de openbare kapitaalmarkt op met een novum op het gebied van staatsleningen. Op 14 december begint de inschrijving op de tonbankuitgifte van een 7,5 procent lening met een looptijd van dertig jaar. Daarna komen er volgend jaar vijf tenderemissies tegen dezelfde voorwaarden op 4 februari, 1 april, 3 juni, 5 augustus en 7 oktober.

De stortingen van de toonbankinschrijving moeten plaatsvinden op 15 januari volgend jaar. Bij storting op de vervolgemissies (een week na de respectievelijke tenderdata) zal rente moeten worden bijbetaald. De lening wordt op 15 januari 2023 ineens terugbetaald.

Het is voor het eerst sinds 1964 dat de staat een dertigjarige lening uitgeeft via de openbare markt. De langdurige lening past in het streven van het ministerie naar looptijdverlenging. Met de uitgifte van een langjarige lening komt minister Kok tevens tegemoet aan de in de markt bestaande behoefte en tevens aan de wens van de markt om meer duidelijkheid over emissiedata.

In dat verband zal het Agentschap van Financiën een kwartaal-emissiekalender publiceren. In het eerste kwartaal zal, afgezien van de emissiedata voor de dertigjarige lening, op twee data de inschrijving op nog eens een lening worden geopend en wel op 18 januari en 15 maart. Deze data zijn onder voorbehoud.

De lening dient voor dekking van de financieringsbehoefte in 1993. Deze behoefte, het financieringstekort vermeerderd met de aflossingen op uitstaande staatsschuld, wordt voor 1993 geraamd op f 44,1 miljard.

Definitieve beslissing voor einde van het jaar

Samenvoeging van GPD en Persunie haalbaar

AMSTERDAM/HEERLEN – Samenvoeging van de Persunie met de Gemeenschappelijke Persdienst (GPD) is mogelijk. Dat is de voorlopige conclusie uit een onderzoek naar de mogelijkheden tot samenwerking tussen de twee persdiensten van ruim twintig regionale dagbladen. De definitieve rapportage wordt voor het einde van het jaar verwacht.

Volgens GPD-hoofdredacteur P. Hollaar is het oordeel over de mogelijkheid van samenvoeging positief. De komst van één organisatie wordt door de betrokken bedrijven gewenst. Ook voor het belangrijkste obstakel, de samenwerking tussen dagbladen in de provincies Groningen en Drenthe, is een oplossing gevonden. Over de verhouding tussen het Nieuwsblad van het Noorden (GPD) enerzijds en het Groninger Dagblad/Drentse Courant (Persunie) anderzijds wordt een bepaalde gedragscode voorgesteld.

Bij de GPD zijn vijftien dagbladen aangesloten, waaronder deze krant, de Leeuwarder Courant, Utrechts Nieuwsblad en Dagblad Tubantia. De Persunie is een samenwerkingsverband van zeven voornamelijk kleine regionale kranten als Twentsche Courant en Drentse Courant en Zwolse Courant.

Het onderzoek is een initiatief van Wegener, Sijthoff Pers, Fries-Groningse-Drentse Pers en de Hollandse Dagblad Combinatie. De vier bedrijven beheersen bijna 30 procent van de totale dagbladenmarkt.

Wegener is in het bijzonder voorstander van samenvoeging. De dagbladen van het bedrijf in het Noorden, Midden-Nederland en Gelderland zijn wisselend bij één van beide diensten aangesloten. Wegener-directeur J. Houwert rekent ook op het doorgaan van de samenvoeging. Voor een definitieve oplossing acht hij het echter te vroeg.

FGDP, uitgever van het Nieuwsblad van het Noorden, zal zich eind volgende week over de voorgestelde oplossing buigen.

Advertenties nodigen uit tot belastingontduiking

Duitse banken lokken spaarders grensstreek

Van onze redactie economie

RLEN – Duitse banken in de grensstreek proberen in toenemende mate Nederlandse spaarders te lokken. De hoge rente, het feit dat er geen bronbelasting voor buitenlanders bestaat en het nog steeds geldende bankgeheim maken het voor ...s de banken voor Nederlanders aantrekkelijk hun geld aan de overzijde van de grens te beleggen.

...elastingdienst in Doetinchem ...er echter op dat sparen in ...and louter voordeel biedt aan ...en die verzuimen de verkregen rente op te geven. De advertenties, bijvoorbeeld de Volksbank ...t EG, waarin wordt gewezen ...bankgeheim, worden gezien ...kapte aanzetten tot belasting...king.

...advertentie in regionale ...den in het grensgebied roept ...olksbank Bocholt Nederlan... ...gebruik te maken van de ...len van geldbelegging in ...land. Vooral het ontbreken ...bronbelasting voor buitenlanders en het gegarandeerde bankgeheim maken het volgens de bank ...kelijk spaargeld op een re... ...te zetten. Ook andere Duitse ...proberen in Nederland ...spaarders te werven.

Vrijstellingen

Directeur D. Moojen van de Verenigde Spaarbanken (VSB) in Doetinchem denkt dat de inspanningen van de Duitse banken weinig effect zullen resulteren. „Er zijn in Nederland allerlei vrijstellingen waardoor het mogelijk is om de rente over bedragen tot zo'n 75 tot tachtig mille belastingvrij te ontvangen. Dan loont het niet de moeite om naar Duitsland te gaan."

Volgens Moojen heeft het sparen in Duitsland alleen nut wanneer de verkregen rente niet wordt opgegeven bij de belastingdienst. „Met advertenties als die van de Volksbank Bocholt wordt indirect opgeroepen tot belastingontduiking. Voor mensen die netjes volgens de regels spelen, heeft sparen in Duitsland nauwelijks zin."

Unilever verovert Polen



● *Unilever neemt het Poolse staatsbedrijf voor eetbare vetten en oliën Slaskie Zaklady Przemyslu Tluszczowego (SZPT) over. Het concern verwerft 70 procent van de aandelen. Met deze transactie, inclusief verplichtingen van SZPT, is een bedrag van 45 miljoen gulden gemoeid. Unilever ziet in de overneming een nieuwe stap in haar streven om een belangrijke plaats te krijgen op de Poolse markt met 40 miljoen consumenten. Het concern was in Polen al actief op het gebied van de wasmiddelen en toiletartikelen. Pakken Omo zijn inmiddels al een vertrouwd gezicht in de Poolse supermarkten.* Foto: EPA

Om verwachte miljoenenverlies op te vangen

Vacaturestop bij NS

UTRECHT – De Nederlandse Spoorwegen boeken dit jaar een verlies van 13 miljoen gulden en verwachten in 1993 zelfs een negatief resultaat van 103 miljoen gulden. Dat wordt vandaag via het bedrijfsblad De Koppeling aan het personeel meegedeeld. NS boekten vorig jaar nog een positief resultaat van 97 miljoen gulden.

Om de verliezen op te vangen wordt een personeelsstop ingevoerd tot 31 maart volgend jaar bij staf en ondersteunende diensten. Ook worden investeringen die niet rechtstreeks van invloed zijn op de kwaliteit van de dienstverlening en de vervoerscapaciteit van het bedrijf uitgesteld. De hoofddirectie gaat zich de komende maanden beraden over de ondernemingsstrategie. Het lijkt niet onwaarschijnlijk dat de splitsing van de NS in vijf zelfstandige eenheden versneld wordt ingevoerd.

Al in juli van dit jaar was duidelijk dat de resultaten zouden tegenvallen. Toen besloten NS een structurele bezuiniging door te voeren van 200 miljoen per jaar. Dat mocht niet baten. De grote klap kwam na augustus. Volgens president-directeur Den Besten is de economische tegenwind voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de tegenvaller. Hij wijst op de groeiende behoefte bij reizigers naar goedkopere kaartjes. Den Besten doelt dan met name op daluren-abonnementen, bedoeld om de spits te ontlasten.

Verder speelt de OV-Jaarkaart voor studenten de spoorwegen steeds grotere parten. Studenten maken veel meer gebruik van de trein dan bij het afsluiten van het contract werd gedacht. Dat kost de spoorwegen veel geld. In plaats van de geschatte 2,5 miljard, waarop de vergoeding van het rijk is gebaseerd, kost de kaart ruim 5 miljard. De NS zullen bij de verlenging van het contract in 1994 een fors hogere prijs bedingen. De plannen voor een OV-jaarkaart voor ambtenaren zijn inmiddels van de baan.

Voor het eerst in jaren stabiliseert de groei van het treingebruik. Dat heeft alles te maken met de in de spits overvolle treinen. Met name de eerste-klas reiziger is het beu te moeten staan en geeft daarom de voorkeur aan de auto. Den Besten legt zelfs een direct verband tussen de groei van het aantal lease-auto's en de terugloop van het aantal 'keuze'-reizigers in de trein.

Prijzen hoger dan voorzien in cao's

N HAAG – De ...zen lijken dit jaar ...er te stijgen dan ...rmee ook vorig ...en begin dit jaar ...cao-onderhande... ...rekening ...gehouden. De ...partners be... ...den zich toen op ...pellingen van ...Centraal Planbu... (CPB), die door ...werkelijke uit... ...ten zijn achter... ...d. Voor 1993 ...rziet het CPB ...stijging met 2,5 procent.

Het ligt ondertussen voor de hand dat de prijsindexcijfers voor de gezinsconsumptie opnieuw de nodige verwarring zullen stichten. Puur kijkend naar de ontwikkeling van de boodschappenprijzen in de winkel, de verhoging van de huren, de daling van de btw en andere zaken die bij elkaar de kosten van het levensonderhoud bepalen, is er immers sprake van een veel minstiger gang van zaken dan het CPB vorig jaar voorspelde.

Half november is de voorlaatste balans van 1992 opgemaakt. Vergeleken met de stand van zaken in november 1991 was het leven 2,9 procent duurder geworden.

In september vorig jaar voorspelde het CPB nog dat de prijsstijgingen veel groter zouden zijn en voor heel 1992 zouden uitkomen op 3,5 procent.

Joh. Enschedé en SDU samen verder

HAARLEM – Joh. Enschedé BV en NV SDU, de voormalige Staatsdrukkerij, in Den Haag overwegen intensief en wellicht volledig te gaan samenwerken op het gebied van identificatiedocumenten, waaronder paspoorten. De bekendmaking komt na een periode van onderzoek in 1991 en 1992. Dat leidde al tot gezamenlijke produktie van basisprodukten.

beurs

Schuivers

...ERDAM – Chemieconcern ...is gisteren op de Amsterdam... ...rs fors onderuitgegaan op een ...de gehele breedte nogal zwak ...nde markt. Het fonds noteer... ...het slot van de handel ...f 5,20 lager dan de slotkoers ...donderdag. Daarmee is een for... ...genomen uit de koersstijging ...jna vijftien gulden die het ...che aandeel de afgelopen ...den heeft laten zien. „Kenne... ...als cyclische waarde toch te ...g gekocht," luidde het com... ...ar van een handelaar. De con... ...uurgevoelige fondsen hebben ...afgelopen weken over de gehele ...een aardige koersstijging laten ...Niemand wilde daarbij de ...st missen die het aantrekken ...de Nederlandse economie deze ...sen zou brengen.

...maakte gisteren eveneens ...aardige schuiver en sloot f 1,40 ...er. Het betrof vooral winstnemingen vanuit het buitenland in ...tie op het vertrek van Ahold-...man Pierre Everaerts naar Philips. KLM stond gisteren een gulden af na wat negatieve uitspraken ...de KLM-directie in het personeelsblad De Wolkenridder over de verwachten gang van zaken in ...KLM sloot op f 24,30.

...ovens moest f 2,40 omlaag. ...ding daarvoor was de gisteren bekendgemaakte surséance-...aag voor de staaldivisie van de ...se branchegenoot Klöckner. ...was Daf relatief de sterkste ...op de hoofdmarkt met een ...van twee kwartjes op f 6,90. ...moest naar beneden en gaf ...ubbeltje af op f 19. De markt ...over de gehele breedte in mi... De EOE-aandelenindex gaf ...punt prijs op 104,70. De CBS-...sindex sloot 0,2 punt lager op ... Aan aandelen ging er voor ...bedrag van f 635,4 miljoen om, ...n obligaties voor f 2,07 miljard.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	49,80	50,30
ABN Amro A.in F.	77,80	77,80
ABN Amro Obl.Gr.f.	189,60	189,70
Aegon	73,00	74,10
Ahold	85,50e	84,10
Akzo	135,00	136,50
Alrenta	202,90	202,90
Amev cert.	59,80	59,90
Bols cert.	42,50	42,00
Bührm.Tet. c.	28,80e	28,20
CSM cert.	102,20	101,40
DAF	6,40	6,90
Dordtsche Petr.	137,70	137,40
DSM	80,00	74,80
Elsevier cert.	118,50	118,80
Fokker cert.	15,30	15,10
Gist-Broc. cert.	33,00	32,50
Heineken	173,10	172,50
Hoogovens nrc	25,20	22,80
Hunter Douglas	37,60	38,50
Int.Müller	54,00	53,00
Int.Ned.Gr. c.	52,30	52,50
KLM	25,30	24,30
Kon. KNP*	29,20	28,40
Kon. Olie	149,70	149,40
Nedlloyd	30,70	30,60
Océ-v.d.Gr.	40,90	40,50
Pakhoed cert.	37,00	37,40
Philips	19,10	19,00e
Polygram	42,80	43,10
Robeco	95,50	95,80
Rodamco	44,60	44,50
Rolinco	94,90	95,10
Rorento	79,20	79,40
Stork	25,00	24,80
Unilever cert.	187,00	187,20
Van Ommeren nrc	38,20	32,20
Ver.Bezit VNU	87,60	87,50
Wessanen cert.	97,20	97,60
Wolters-Kluwer	83,70	84,20

Avondkoersen Amsterdam

Akzo 136,70 (136,50)
Philips 19,10 (19,00)
Polygram 43,00 (43,10)
Unilever 187,00 (187,20)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	42,00	42,00
ABN AmroHld.pr.	6,22	6,21
ACF-Holding c.	35,00	35,00
Ahrend Groep c.	93,50	93,00
Asd Optiëns Tr.	9,40	9,40
Asd. Rubber	2,35	2,35
Ant. Verff.	400,00	–
Atag Hold. cert	111,00	111,00
Athlon Groep	38,50	38,50
Athlon Groep nrc	39,00	39,00
Aut.Ind.R'dam	55,00	55,00
BAM Groep	73,50	73,50
Batenburg	150,00	150,00
Beers	109,50	109,50
Begemann Groep	79,50	79,00
Belindo	304,00	304,00
Beckel's Patent	0,35	0,35
Blydenst.-Will.	25,50	25,40
Boer Boekh. Kon.	22,20	22,20
Boer De Winkelb.	61,30	61,50
Borsumy Wehry	52,50	51,80
Boskalis Westm.	26,50	26,80
Boskalis pref.	25,50	26,10
Braat Beheer	27,50	29,00
Breevast	11,90	12,30
Burgman-Heybroek	2540,00	2450,00a
Calvé-Delft pref	800,00	800,00
Calvé-Delft cert	1188,00	1192,00
Cindu Intern.	120,30	120,30
Claimindo	300,00	300,00
Content Beheer	21,00	21,00
Credit LBN	23,00	23,00
Crown v.G. cert.	106,20	106,20
CSM	102,50	–
DAF cert.	5,50	5,70
Delft Instrum.	13,40	13,10
Desseaux	104,30	104,30
Dorp-Groep	38,00	38,00a
Draka Holding	22,50	22,40
Econosto	20,60	20,20
EMBA	169,00	–
Eriks Holding	67,50	69,00
Flexovit Int.	45,50	45,50
Frans Maas cert.	57,00	57,00
Fugro McClelland	26,50	26,00
Gamma Holding	94,00	94,00
Gamma pref.	5,70	5,70
Garzarelli $	10,50	10,50
Getronics	31,80	31,70
Geveke	17,90	17,90
Giessen-de N.	126,50	126,50
Goudsmit	25,00	25,00
Grolsch	192,00a	189,80
GTI-Holding	185,00	185,00
Hagemeyer	119,20	119,00
HAL Trust B	12,80	12,80
HAL Trust Unit	12,80	12,80
HBG	177,00	176,00
Heineken Hold.	149,10	148,50
Hes Beheer c	16,00	14,50a
Hoek's Mach.	52,50	52,50
Holl.Sea S.	0,27	0,27
Holl. Ind. Mij	37,00	36,50
Hoop Eff.bank	6,80	6,50
Hunter D.pref.	1,80	–
IHC Caland	85,90	86,00f
Kas-Associatie	28,40	28,40
Kempen & Co	8,10	8,10
Klene Holding	95,00	95,00
Kondor Wessels	30,50	30,00
KBB	62,00	61,50
Kon. Sphinx	42,60	43,00
Koppelpoort	332,00	333,00a
Krasnapolsky	235,00	187,00a
Landré & Gl.	44,80	45,00
Macintosh	29,00	29,50
Maxwell Petr.	119,00	118,80
Moeara Enim	1206,00	1206,00
M.Enim OB-cert.	15850,00	15850,00
Moolen Holding	25,60	25,80
Mulder Boskoop	42,00	42,00
Multihouse	2,70	2,70
Naeff	470,00	–
NAGRON	62,20	62,20
NIB	680,00b	670,00
NBM-Amstelland	7,30	7,10
NEDAP	30,80	30,80
NKF Holding	109,50	106,50
Ned.Part.Mij	51,70	51,90
Ned.Springst.	6820,00	–
Norit	14,70	14,80
Nutricia GB	121,00	120,50
Nutricia VB	127,50	126,50
Nijv.-Ten Cate	74,50	71,00
Omnium Europe	8,50b	–
OPG cert.	30,00	30,00
Orco Bank cert.	71,50	72,40
OTRA	229,00	225,00
Palthe	32,00	32,00
philips div'93	–	–
Pirelli Tyre	13,10	13,30
Polynorm	136,50b	137,00
Porcel. Fles	138,00	138,00
Randstad	44,10	44,10
Ravast	14,50	14,50
Reesink	71,50	73,00
Samas Groep	26,70	26,50
Sarakreek	14,10	[illegible]
Schuitema	1685,00	1685,00
Schuttersveld	33,00	33,00
Smit Intern.	21,00	19,00
St.Bankiers c.	13,00	13,10
Stad Rotterdam c	40,90	40,40
Telegraaf De	90,50	92,00
Textielgr.Twente	83,00	83,00
Tulip Computers	10,50	10,20
Tw.Kabel Holding	111,70	112,00
Ubbink	70,00	70,00a
Union	45,70	44,00
Un.Dutch Group	0,50	0,50
Verenigde Glas	505,00	505,00
Verto cert.	17,50	17,30
Volker Stevin	44,20	44,00e
Volmac	14,30	15,20
Vredestein	11,50	12,00
VRG-Groep	23,30	23,10
Wegener	67,70	67,40
West Invest F.	9,00	9,00
West Inv.F. wb	100,00	100,00a
Wolters Kluwer	332,00	334,00
Wyers	19,00	20,00

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	81,10	81,20
ABN Amro Albefo	50,40	50,40
ABN Amro Amer.F.	70,80	70,70
ABN Amro Eur. F.	66,10	65,80
ABN Amro Far EF.	49,00	49,50
ABN Amro Liq.Gf.	169,50	169,60
ABN Amro Neth.F.	82,40	82,40
ABN Amro rent.div	150,20	150,20
Aegon Aandelenf.	33,90	33,90
Aegon Spaarplus	5,05	5,05
Aldollar BF $	28,50	28,50
Alg.Fondsenbez.	226,00	225,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro.North Am.F.	68,00	68,20
Amvabel	84,80	85,40
Asian Tigers F.	66,20	66,00
Asian Select. F.	62,50	61,90
Austro Hung. F.	3,75	3,75
Beleg.f. Ned.	62,80	62,80
Bemco RentSel.	59,00	59,00
Bever Belegg.	2,80	2,80
CLN Obl. Div. F.	111,30	111,40
CLN Obl.Waardef.	119,50	119,60
Delta Lloyd Inv.	25,40	25,20
DP America Gr.F.	37,00	37,00
EGF Investm.	106,70	106,20
EMF Rentefonds	77,60	77,70
Eng-Holl.Bel.T1	10,00	10,00
Envir.Growth F.	42,90	43,00
Esmeralda part.	32,50	32,80
Eur.Ass. Trust	5,60	5,60
EMS Growth Fund	98,00	98,00
EMS Income Fund	94,90	94,90
EMS Offsh. Fund	95,40	95,40
EOE Index Fnd	304,00	302,00
Euro Growth Fund	40,10	39,90
Euro Spain Fund	5,75	[illegible]
Far East Sel.F.	51,10	[illegible]
Gim Global	50,70	[illegible]
Groeigarant	1,36	[illegible]
Holland Fund	86,00	[illegible]
Holl. Eur. Fund	46,00	[illegible]
Holl. Obl.Fonds	126,00	126,70
Holl. Pac. Fund	88,00	[illegible]
Holl. Sel.Fonds	82,80	[illegible]
ING Bnk Dutch Fnd	44,40	44,20
ING Bnk Geldm.Fnd	56,45	56,50
ING Bnk Glob.Fund	44,50	44,20
ING Bnk Oblig.Fnd	35,50	35,60
ING Bnk Spaard.F.	102,20	102,30
ING Bnk Rentegr.F	124,00	124,00
ING Bnk Vastg.Fnd	31,80	31,80
Innovest	41,90	41,70
Interbonds	534,00	534,00
Intereffekt 500	24,00	23,60
Intereffekt wt	38,50	38,70
Investa part.	62,00	61,60
IS Himal.Fund $	6,80	6,80
Jade Fonds	142,50	143,40
Japan Fund	15,00	16,50
Jap.Ind.Alpha F.	5900,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	4840,00	–
Korea Pac.Tr. $	7,50	7,50
Liquirent	50,95	50,95
Mal.Capital F.$	10,80	10,80
Mees Obl.Div.F.	119,00	119,20
Mexico Income F.	22,00	18,00a
MK Int.Ventures	8,00	–
Mondibel	73,10	73,20
Nat.Res.Fund	58,00	59,10
Nedufo A	113,50	113,50
Nedufo B	122,00	122,00
Nevas	45,00	43,00a
Nevas 17 cumpref.	43,30	43,30
New Asia Fund	5,50	5,50
Nomura Warr. F.	0,15	0,15
Obam, Belegg.	253,70	254,00
OAMF Rentefonds	12,35	13,65
Orange Fund	19,00	18,90
Pac.Dimensions	84,00	82,40
Pac.Prop.Sec.F.	26,50	26,50
Pierson Rente	119,50	119,60
Postb.Aand.f.	50,30	50,30
Postb.Belegg.f.	57,70	57,30
Postb.Verm.gr.f.	57,40	57,40
Rentalent Bel.	160,50	160,50
Rentotaal NV	37,00	37,10
RG America F.	110,80	110,50
RG Divirent F.	50,40	50,40
RG Europe F.	93,90	93,50
RG Florente	120,70	120,70
RG Pacific F.	89,60	90,00
RG SP Groen	57,10	57,10
RG SP Blauw	54,30	54,30
RG SP Geel	49,90	50,30
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	82,00	81,80
Schrod.Int.Pr.F	24,40	24,40
Sci/Tech $	13,80	14,00
Suez Liq.Grf.	188,40	188,40
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	168,00	168,00
Trans Eur.Fund	74,00	73,30
Transpac.F.	250,00	250,00
Uni-Invest	17,60	17,60
Unico Inv.Fund	75,00	75,00
Unifonds DM	26,80	26,80
Vastgoedfund Ned	49,80	49,80
Vast Ned	92,50	92,00
VIB NV	53,10	53,10
VSB Mix Fund	50,90	50,90
VSB Obl.Gr.f.	105,40	105,40
VSB Rente Fonds	111,10	111,10
WBO Intern.	65,50	65,50
Wereldhave NV	78,00	78,00
Yen Value Fund	73,70	73,80
ZOM Florida F.$	21,00	21,00b

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	27,80	27,80
ABF	110,40	110,60
Austria Global	1031,00	1031,00
Berghuizer Papier	29,00	29,00
Biogrond Belegg.	10,50	10,80
Comm.Obl.F.1	95,10	–
Comm.Obl.F.2	94,90	–
Comm.Obl.F.3	95,30	–
De Drie Electr.	11,10	11,10
Delta Ll.Dollarf.	64,30	64,60
Delta Lloyd ECU	55,80	55,90
Delta Lloyd Mix	60,90	60,80
Delta Lloyd Rent	60,70	60,70
Dico Intern.	57,80	57,80
DOCdata	3,20	3,10e
Dutch Take Ov.T.	37,30	38,20
Ehco-KLM kleding	38,20	38,20
E&L Belegg.1	69,00	68,50
E&L Belegg.2	75,20	75,00
E&L Belegg.3	110,20	110,20
E&L Belegg.4	78,20	78,00
E&L Kap.Rente F.	111,30	111,30
German City Est.	23,00	23,00
Gouda Vuurvast	44,50	44,50
Helvoet Holding	36,10	35,90
Holland Colours	46,00	46,20
Inter/View Eur.	3,20	3,20
Kühne+Heitz	26,90	26,90
Management Share	3,30	3,30
Ohra Aand.F.	–	52,20
Ohra Liq.GrF.	50,60	50,60
Ohra Obl.Df.	51,30	51,30
Ohra Obl.Grf	51,20	51,20
Ohra Totaal F.	51,50	51,50
Pan Pac. Winkel	10,30	10,30
Pie Medical	4,30	4,70
Simac Techniek	10,70	10,80
Sugg Gr.Fund	51,60	51,60
Vilenzo Int.	14,50	14,70
Wereldhave	4,10	–
Wolff	48,20	47,70

Parallel top-15

Parallel top-15	v.k.	s.k.
Besouw, van	29,80	28,70
Free Record Shop	17,80	16,80
Geld. Papier c.	58,00	58,60
Groenendijk	26,00	25,50
Grontmij	43,00	42,70
LCI Comput.Gr.	2,40	2,40
Melle, van nrc	53,20	53,10
Nedcon Groep	48,50	47,90
Nedschroef	51,30	51,40

Wall Street

Wall Street	v.k.	s.k.
allied signal	58¼	59⅝
amer.brands	43¼	42⅞
amer.tel.tel	48½	48⅝
amoco corp	50½	49⅝
asarco inc.	23	23¼
bethl. steel	14¾	14⅞
can.pacific	11½	11⅝
chevron	70	68⅞
chiquita	16¼	16½
chrysler	32¼	32
citicorp	19⅛	18¾
cons.edison	31⅜	31½
digit.equipm.	33½	33¼
dupont nemours	48⅞	49⅛
eastman kodak	40½	41
exxon corp	61¼	60⅞
ford motor	42¾	42⅝
gen. electric	83⅜	83¾
gen. motors	33⅜	33½
goodyear	69¼	69⅛
hewlett-pack.	66⅞	65¾
int. bus.mach.	61¾	62⅝
int. tel.tel.	69⅞	69¾
klm airlines	13¾	13½
mcdonnell.	43¼	45⅛
merck co.	47⅛	47⅜
mobil oil	62½	61⅞
penn central	19⅞	20⅞
philips	10⅞	10¾
primerica	48¼	48
royal dutch	84⅝	84½
sears roebuck	44½	43¼
sfe south.pac.	12¾	12¾
texaco inc.	60⅞	60¼
united techn.	47¾	46¾
westinghouse	12⅞	12⅞
whitman corp	15¼	15⅛
woolworth	32	32⅜

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,710	1,830
austr.dollar	1,16	1,28
belg.frank (100)	5,30	5,32
canad.dollar	1,330	1,450
deense kroon (100)	27,45	29,95
duitse mark (100)	109,70	113,70
engelse pond	2,61	2,86
finse mark (100)	33,25	35,75
franse frank (100)	31,30	34,05
griekse dr. (100)	0,75	0,95
ierse pond	2,80	3,05
ital.lire (10.000)	11,65	13,35
jap.yen (10.000)	138,50	144,50
noorse kroon (100)	24,50	27,00
oost.schill. (100)	15,71	16,21
port.escudo (100)	1,14	1,32
spaanse pes. (100)	1,45	1,65
turkse lira (100)	0,0170	0,0200
zweedse kr. (100)	24,30	26,80
zwits.fr. (100)	123,25	127,75

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,77695-1,77945
antill.gulden	0,9780-1,0080
austr.dollar	1,2223-1,2323
belg.frank (100)	5,4610-5,4660
canad.dollar	1,39475-1,39725
deense kroon (100)	28,860-28,910
duitse mark (100)	112,4850-112,5350
engelse pond	2,7580-2,7630
franse frank (100)	32,890-32,940
griekse dr. (100)	0,8010-0,9010
hongk.dollar (100)	22,0250-23,0750
ierse pond	2,9470-2,9590
ital.lire (10.000)	12,660-12,710
jap.yen (10.000)	143,525-143,625
nwzeel.dollar	0,9143-0,9243
noorse kroon (100)	25,900-25,950
oostenr.sch. (100)	16,0060-16,0160
port. escudos (100)	1,2330-1,2730
spaanse pes. (100)	1,5690-1,5790
surin.gulden	0,9755-1,0155
zweedse kr. (100)	26,060-26,110
zwits.frank (100)	126,270-126,320
e.c.u.	2,2020-2,2070

Index Amsterdam

CBS-koersindex(1983=100)

algemeen	197,10	196,90
id excl.kon.olie	186,60	186,00
internationals	200,50	200,30
lokale ondernem.	195,10	196,10
id financieel	155,30	156,40
id niet-financ.	234,30	233,10

CBS-herbeleggingsindex (1983=100

algemeen	292,80	292,60
id excl.kon.olie	260,20	260,10
internationals	311,00	310,60
lokale ondernem.	272,80	272,70
id financieel	244,30	246,10
id niet-financ.	306,10	304,50

CBS-stemmingsindex (1980=100)

algemeen	105,30	104,70
internation	111,30	110,20
lokaal	104,10	103,50
fin.instell	139,00	140,10
niet-financ	98,20	97,40
industrie	107,00	106,40
transp/opsl	93,00	91,50

Goud en zilver

Amsterdam - Prijzen van 14.00 uur.
Goud onbewerkt 18,870-19,470, vorige 18,780-19,380, bewerkt 21,070 laten, vorige 20,980 laten.
Zilver onbewerkt 170-240, vorige 170-240, bewerkt 280 laten, vorige 280 laten.

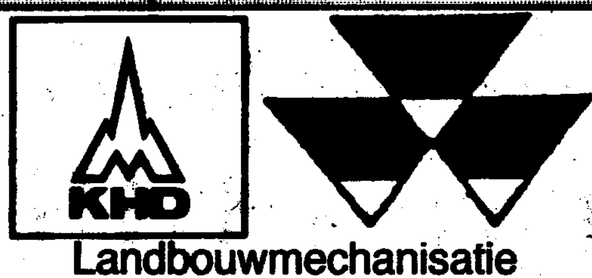
Dow Jones

Industrie 3304,08 -8,11

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
aegn	c jan	75,00	240	0,70a	1,00
daf	c apr	7,50	197	1,30	1,30
d/fl	c dec	180,00	235	0,60	0,00
d/fl	c jan	180,00	[illegible]	2,00	3,00
dsm	c jan	80,00	425	3,20	1,30
dsm	c jan	[illegible]	[illegible]	1,00	0,30
dsm	p jan	70,00	182	0,60a	1,20
dsm	p jan	75,00	400	1,30	2,00
dsm	p jan	80,00	[illegible]	2,80	5,00
dsm	p apr	75,00	270	[illegible]	4,00
eoe	c dec	275,00	223	[illegible]	6,90
eoe	c dec	280,00	428	3,00	2,30
eoe	c dec	285,00	350	1,40	0,80
eoe	c dec	300,00	200	0,10a	0,10
eoe	c jan	270,00	530	16,00a	14,50
eoe	c jan	280,00	725	8,00	7,00
eoe	p dec	275,00	519	0,40	0,50
eoe	p dec	280,00	612	1,20	1,30
eoe	p dec	285,00	264	3,50	4,20
eoe	p dec	290,00	212	7,50b	8,00
eoe	p jan	280,00	807	3,00	3,30
goud	c feb	380,00	200	0,70a	0,40
ing	c jan	52,50	401	1,00	1,20
ing	c jan	60,00	200	0,10	0,10
ing	c apr	52,50	400	2,20	2,40
ing	c jul	55,00	200	1,40	1,50
ing	c j94	47,80	850	6,00	6,10
ing	c j95	47,50	195	7,10	7,30
ing	p j94	47,80	187	1,30	1,30
nedl	c jan	32,50	208	1,30a	1,40
nlv	c mei	102,00	600	4,70a	4,90
nlv	c mei	105,00	1000	2,25a	2,50
phil	c jan	20,00	481	0,80	0,70
phil	c apr	20,00	435	1,00	1,00
phil	c o95	20,00	643	5,70a	5,60
phil	p jan	17,50	226	0,40	0,40
phil	p jan	20,00	500	1,80b	1,50
phil	p jan	22,50	355	3,30b	3,50
phil	p apr	20,00	236	2,10b	2,00
phil	p o95	20,00	538	3,70	3,70
phil	p o97	22,50	285	5,00	5,70
olie	c jan	160,00	189	0,30	0,40
olie	c apr	160,00	1602	1,80	1,90
olie	c o96	160,00	300	14,00	14,60
olie	p jan	145,00	261	0,70	0,70
top5	c dec	520,00	296	1,50	0,30
top5	p dec	500,00	299	0,20	0,90
top5	p dec	510,00	364	3,00	2,00
top5	p dec	520,00	361	8,30	8,70a
top5	p jan	520,00	193	11,00	11,00

a=laten g=bieden+ex-div.
b=bieden h=laten+ex-div.
c=ex-claim k=gedaan+h
d=ex-dividend l=gedaan+g
e=gedaan+bieden vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten sk=slotkoers gisteren



Landbouwmechanisatie

Gebrs. Op 't Root Ospel bv

Ketelaarsweg 16
6035 AC OSPEL

Eindejaars-show
met primeur de nieuwe DEUTZ DX 6.81 met automatische versnellingsbak.

op
donderdag 10 december 10.00-22.00 uur
vrijdag 11 december 10.00-22.00 uur
zaterdag 12 december 10.00-18.00 uur

Tel. 04951-33446

Tuinmachines gebruikt:

Ca. 16 freesmachines o.a. Ferrari 10 PK diesel; Ferrari 18 PK diesel met electrische start; Ferrari 8 PK benzine met frees en ploeg. Ca. 4 gebruikte tuinbouwtrekkers o.a. Kramer 40 PK smalspoor; Ferrari 55 PK met frontlader; Bungartz 24 PK smalspoor. Diverse gebruikte werktuigen o.a. Imants spitter 180 cm met rol; kunstmeststrooier, egaliseerschuif, 2 schaar wentelploeg, grondboor 3 punt, spitmachine 80 cm 3 punt. Ca. 12 gebruikte zitmaaiers / maaitrekkers, houtversnipperaar met 18 PK dieselmotor.
BEZOEK ONZE SHOWROOM

Lozeman Tuinmachines b.v.,
Markt 14, Lottum. 04763-2341.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Bestel tijdig uw KERSTBOOMPLANTEN. Rompelberg, Bunde. 043-645365.

Te k. veelzijdigheid ZADEL met wit en zwarte singel, pr. f 375,- of te ruil tegen dressuurzadel, 3 shabrakken à f 15,- p.st. 045-420973.

KERSTDENNEN plm. 2 meter, nog niet gekapt. Tel. 043-637523.

Gevraagd lichte TRACTOR met hef. Tel. 04499-4662.

Gebr. mach.: Mullos kuilvoersnijder, Muratori rotorkopeg 3 mtr. Vicon octopus pheum, zaaimach. Kongskilde cultivator. Lely rotoreg. Kverneland ploegen o.a. schaar LD-160, 3 schaar LD, 4 schaar. F. LMB J. HORSMANS, Klimmen. Tel. 04405-2775.

Gebr. Trekkers: Deutz 6007C, DX 4.50, DX 3.70 VA, DX 6.50. Intrac 2002. IHC 844, Sanderson ruwterreinheftruck 60 PK. Holder C 30. LMB J. HORSMANS, Klimmen. 04405-2775.

Te koop TESSO sorteermachine (actiemodel) TES 2; electr. weegschaal 50 kg. met nulstelling f 480,- excl.; (snoei) compressor met onderstel f 2.500,- excl. Frissen b.v., Vroenhof 92, Valkenburg/Houthem. Tel. 04406-40338.

Te k. Maschio/Lely en Rau 3 m. rotorkopeggen; hefinr. Lely rotorkopegg; Grüse 4 r. aanaarder; 3 m. spitmachine; Redrock kuiluithaalbak 1.15 m.; Mulos kuilvoersnijder UZ-145; Vicon en Lely kunstmeststrooier; Douven veldspuit 21 m.; Empass spoelbak; Votex klepelmaaier 1.50 m. FRISSEN B.V., Vroenhof 92, Valkenburg/Houthem. Tel. 04406-40338

Te koop mini PONY merrieveulen, 65 cm hoog en apart mini hengstje. 04492-3112.

Joskin UITHAALBAKKEN en weidebloters, nu extra voordelig. L. Collé, Susteren. Tel. 04499-3030.

KERSTKADO: mooie koetslampen, p.stel f 325,-. Tel. 045-412908.

AUTO

Alfa

Te koop ALFA 33, model '85, kl. rood. Tel. 043-631908.

Alfa SUD Sprint 1.5 bwj. '81, tot. gerestaureerd, f 5.500,-. Tel. 04455-2251.

Te koop ALFA 75 1.8, 120 PK, rood, bwj. '88, [illegible] Tel. 045-251370.

Te k. ALFA Romeo GTV 2.0, '77, v. onderd. f 350,-. Tel. 04404-2474/04493-4778.

ALFA 164 3.0 V6, alles electr. plus kantel-schuifd. ABS, stoelverw. 16" [illegible] f 28.750,-. [illegible]

Alfa Sport [illegible] zilver, zeer mooi f [illegible] LUCAR, Kerkrade. Tel. [illegible]

ALFA 33 bwj. [illegible] LPG, orig. 80.000 [illegible] f 10.900,-. Tel. [illegible]17.

SMAD
SAMENWERKENDE MAASTRICHTSE AUTO DEALERS
occasion show
MECC
18 19 20

Audi

CANTON-REISS
«Waar u auto's met service koopt»
Valkenburgerweg 34, Heerlen.
☎ 045-718040.
Showroom t.o. winkelcentrum 't Loon.
Opel Kadett 1.3 3-drs. '88, km.st. 46.000, SV-53-HH
Opel Kadett 1.3S GT, '86, km.st. 112.000, PV-79-RR
Opel Kadett 1.6i 3-drs. '90, km.st. 50.000, YD-72-BJ
Keuze uit meerdere uitvoeringen en bouwjaren.
Opel Vectra 1.8i Sedan '90, km.st. 45.000, YB-77-FH
Opel Omega 2.0i Sedan '90, km.st. 54.000, YP-02-XY
Opel Omega 2.0i Sedan '90, km.st. 18.000, YR-39-GX
Renault 5 GTX '90, km.st. 46.000, YF-71-TY
BMW 318i '88, km.st. 75.000, TF-45-YK
Citroën BX 16 TRi 5-drs. '88, km.st. 86.000, ST-38-LV
Ford Siërra 1.8 turbo D Sedan '90, km 16.000, YH-15-GK
Mazda 323 1.6i aut. '90, km.st. 50.509, YB-60-PF
Fiat Tipo 1.4i '91, km.st. 37.300, ZF-87-DT
Mercedes 250 TD '89, z.veel extr. km 148.000, XV-01-HL
Mitsubishi Galant 1.8 GLi '90, km.st. 44.800, YN-94-FZ
Ford Escort 1400 CL '86, km.st. 69.000, PN-94-FZ
Donderd. koopavond tot 21.00 uur.

AUDI 80- 1.8 5-'91, blauw, 68.000 km. LPG. f 26.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

AUDI 80 2.0-E 115 pk 5-'91 roodmet. 55.000 km. f 29.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.



Alfa Romeo 164 V6, 3.0 ... '90 ... f 32.500,-
Alfa Romeo 33 17 QV, 1e eig. ... '89 ... f 17.500,-
Alfa Romeo 33 17 QV, 16V, 1e eig. ... '90 ... f 23.500,-
Alfa Romeo 75 ie, 1e eig. ... '90 ... f 20.500,-
Alfa Romeo 75 1.8 ... '88 ... f 13.750,-
Alfa Romeo 164 Twin Spark, 1e eig. ... '89-'90 v.a. f 25.500,-
Audi 100 CD aut. ... f 10.750,-
Audi 80S ... '87-'90 v.a. f 11.500,-
Audi 100 CC aut. ... '83-'85 v.a. f 7.000,-
BMW 316/318i/320i/323i ... v.a. f 9.500,-
Chrysler Le Baron cabriolet ... '86 ... f 22.500,-
[illegible]

Plm. 300 [illegible] van f 500,- tot f 10.000,- 100% financiering [illegible]

LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S

AUDI 80CC Turbo diesel, 5-bak, 4-drs., bwj. '86, f 8.250,-. 045-727169

AUDI 100 CC 5 cyl., stuurbekr., bwj. '83, bijz. mooi, APK f 5.750,-. 046-583587.

AUDI 80 18-S 12-'88 blauwmetal. LPG, f 17.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

AUDI 80 Coupé GT 1982, f 6.500,-. 040-515556.

Uniek mooi AUDI 80 1.8 S '91 ccycl.met., 1e eig., orig. schuif/kanteldak, stuurbekr., centr. vergr. luxe achterbank, radio-cass., raamantenne, als nieuw, 27.000 km. 045-216927.

AUTOMAAT Audi 80 1800 S, 1989, kat. trekhaak, d.grijsmet. w.w.-glas, f 21.950,- incl. Tel. 04929-64501.

BMW

BMW Kera B.V.
316 automaat Arctis verlagingsset 2-1986
316 Delphin 4-deurs sportvelgen 7-1986
316i Lachs sportvelgen trekhaak 6-1988
316i Cirrus M-technic-onderstel 2-1989
316i Edition Brillant Airco sportvelgen 9-1990
318i automaat Platanen 5-1985
318i automaat Mauritius div. accessoires 3-1991
318i Mauritius div. accessoires 3-1991
320i Bronzit 4-deurs sportvelgen 11-1988
320i Touring Diamantzwart sportvelgen 1-1989
320i Touring Sterling stuurbekr. sportvelg. 8-1990
518i Delphin stuurbekr. alarm 1-1991
520i Delphin 4-1988
524TD Calypso veel accessoires 6-1991
525i Delphin el.ram.voren en diversen 5-1989
750i diamantzwart veel accessoires 4-1990
Z1 traumschwarz 4000 km. 2-1991.
Kerkradersteenweg 5, 6466 PA Kerkrade, tel. 045-452121.

Te k. BMW 320, beige, bwj. '81, APK, vele luxe, velgen en sunr. Tel. 045-219293.

Te k. BMW 318i, i.z.g.st. veel extra's, Tel. 045-252468 Schinveld.

I.g.st. verk. BMW 318i bwj. '81, APK 9-'93, f 3.500,-. Tel. 045-224521.

BMW 325i, '86, 4-drs., grijs, i.z.g.st., onderh.papieren, f 17.500,-. Tel. 046-518650.

Te koop BMW 316 1800cc, bwj. '85, verlaagd, magn. velgen, 5 versnellingen, enz., f 10.500,-. 04498-53351.

Prachtige! BMW 525i, automaat, alles electr. plus kantel/schuifd. alarm, ABS, royal-blauwmetallic 1988, f 28.750,-. 04929-64501.

BMW 320, 6 cyl., '83, zilv. f 3.750,-. LUCAR, Kerkrade. Tel. 045-456963.

Te k. BMW 323i, bwj. 4-'83, verl., M3 uitgebouwd, Harge velgen, f 14.500,-. Tel. 045-222177,na 17.00 uur.

Te koop BMW 316i, 1988. Kerstkoopje! Tel. 04498-58566

Te k. BMW 318i, bwj. '82, i. nw.st., f 5.100,-, evt.inr.kl. auto mog. Tel. 045-464850.

BMW 316, 9-'88, rookzilver, 50.000 km. f 16.950,- Auto WEEKERS. 04906-1387.

Te k. BMW 320/6, bwj.'79, kl. goudmet., div. extra's, i.z.g. st., APK 11-'93, vr.pr. f 1.450,-. Tel. 046-337810

Te k. BMW 323i, bwj. 4-'83, verl., M3 uitgebouwd, Harge velgen, f 14.500,-. Tel. 045-222177.

Citroën

Eurocasions zoals het hoort!!

Citroën BX 1.6 RS grijsmetallic	06-1983
Citroën GSA special wit	11-1984
Citroën Visa 1.1 RE rood	09-1984
Ford Siërra 2.0 GL blauwmetallic	01-1984
Renault 5 TC blauwmetallic	06-1985
Nissan Cherry 1.3 DX special wit	03-1985
Mitsubishi Galant 1.6 GL grijsmetallic	06-1985
Suzuki Swift 1.3 GLX blauwmetallic	11-1986
Ford Fiësta 1.1 CL wit	01-1987
Citroën Visa 1.1 RE blauw	06-1987
Citroën BX 1.4 E rood	06-1988
Suzuki Swift 1.3 GLX grijsmetallic	11-1989
Citroën BX 1400 Palmares wit	01-1989
Opel Corsa 1.2 Swing wit	07-1989
Citroën BX 1600 TRI Break rood	09-1989
Citroën AX 1100 inj. TGE rood	12-1989
Citroën BX 1.6 TGI blauwmetallic	03-1990
Citroën BX 1.4 Toulouse grijsmetallic	04-1990
Citroën BX 1.4 Cannes wit	10-1990

Citroën XM 2.0i Ambiance 12-'89
Citroën XM V6 Ambiance 04-'91



UW AKTIEVE CITROËN-DEALER IN ZUID-LIMBURG!
OPENINGS-TIJDEN: Ma. t/m vr. van 09-18.00 uur.
Zaterdags van 10.00-17.00 uur.
ZONDAG 13 DECEMBER KOOPZONDAG

Te koop:
wegens beëindiging zaak

Citroën BX 16 RE wit april	1989
Citroën BX 19 TRS zwart dec. t.e.a.b.	1988

Tel. 077-543836.

CITROËN BX 16 RE 5-'89, rood, LPG, 80.000 km, f 14.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

CITROËN BX 1400 inj. LPG, rood, i.z.g.st. 1989, f 10.950,-. 04929-64501.

Lelijke EEND, bwj. '81, APK juli '93, vraagprijs: f 1.050,-. Tel. 045-422638.

Te k. CITROËN AX 1.0, bwj. nov. '87, 3-drs., vr.pr. f 6.250,-. 046-742907.

Te k. CITROËN CX 2.4 tr. GTi, bwj. '81, APK, vr.pr. f 500,-. Tel. 045-412913.

CITROËN BX 14 RE groenmet., centr. deurvergr., elec. ramen, 6-'83, APK 11-'93, goede en mooie staat, f 3.500,-. 043-254244 of 254542.

CITROËN BX TR turbo diesel 9-'89 grijsmetal. f 16.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

CITROËN Dyane 6, rood, i.z. g.st., 72.000 km, '84, vr.pr. f 3.900,-. Tel. 045-713165.

CITROEN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Chrysler

CHRYSLER Voyager 2.6, 4-cyl., '86, 7-pers., rood. [illegible] mog. 045-244947.

Dodge

DODGE Mini Ram-Van, 3 mnd. oud, 1500 km. met kleine schade. 04406-16094.

Daihatsu

DAIHATSU

RUUD TIEMS heeft JUWEELTJES VAN AUTO'S

1 JAAR GARANTIE OF f 500,- KORTING

Daihatsu Charade	1986	f 7.950,-
Fiat Panda	1986	f 8.500,-
Daihatsu Charade	1986	f 8.950,-
Daihatsu Cuore	1987	f 8.950,-
Fiat Panda 1000 IE	1988	f 10.900,-
Renault 5 Tiga	1988	f 14.950,-
Nissan Micra nieuwstaat	1988	f 14.950,-
Daihatsu Charade	1990	f 15.450,-
Peugeot 205 Accent	1990	f 15.950,-
Ford Escort	1985	f 7.950,-
Nissan Cherry	1986	f 9.900,-
Ford Escort	1988	f 13.500,-
Nissan Sunny 1.3	1988	f 15.950,-
Daihatsu Charade 1.3 TXL	1988	f 14.900,-
Seat Ibiza	1990	f 14.900,-
Mitsubishi Colt GLX rood	1988	f 14.900,-
Mazda 626 coupé GLX	1988	f 22.500,-
BMW 320 Shadowline	1988	f 23.750,-
Daihatsu Charade GTTi rood	1991	f 24.500,-
Daihatsu Charade automaat	1986	f 14.750,-
Ford Siërra 2.0	1986	f 8.500,-
Ford Escort diesel	1988	f 12.950,-
Daihatsu Charade turbo diesel VAN	1990	f 13.500,-
Peugeot 309 diesel	1990	f 18.500,-
Opel Rekord diesel	1986	f 7.950,-
Honda Civic 1.4 GL	1986	f 14.950,-
Mazda RX 7 nw. staat	1988	f 16.500,-
Alfa 33 Ti 1.5	1988	f 14.500,-
Charade TS 5 speed uitgebouwd	1988	f 12.500,-
Opel Kadett GT	1987	f 15.500,-

4 x 4

Daihatsu Rocky TD	1986	f 22.500,-
Daihatsu Rocky D	1985	f 17.500,-
Nissan Patrol LWB TD	1985	f 17.500,-
Daihatsu Rocky B	1985	f 17.500,-
Suzuki SJ 410	1984	f 6.500,-

Diverse goedkope inruilers.
Zaanstraat 16, Geleen, nabij Borrekuil. Tel. 046-753010.

Fiat

FIAT

Creusen Heerlen
December aanbiedingen:
* Nu kopen, volgend jaar pas betalen!!
* Tot 2000 gulden extra inruil!!
* '93 modellen tegen '92 prijzen!!
* 50 occasions met 10% korting
o.a. Fiat, Alfa, Citroën, Ford, Hyundai, Nissan, Opel, Honda, Volkswagen, Seat, etc. etc.
Profiteer nu!!!
Zondag 13 december open van 13.00 tot 17.00 uur
Fiat Creusen Heerlen
Parallelweg 34. 045-742121.

Te k. Fiat RITMO 75 S blauwmetall., bwj. '84, vr.pr. f 2.880,-. Tel. 045-451666.

Te koop Fiat TIPO 1.4 S, '91. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Fiat PANDA bwj. '87, zeer mooi, prijs f 5.000,-. Dr. L.T. H Wietenstr. 17, Brunssum. 045-255304.

Fiat typ PANDA 750 CL, nw. model '87, ANWB-mog. f 5.250,-. 045-424128.

Te k. Fiat TIPO 1.6 IE, bwj. okt. '88, 82.000 km., lm-velgen, stuurbekr., zeegroen, f 14.750,-. 045-327417 na 18.00 uur.

Fiat PANDA 34 kl. wit, bwj. 10-'84, APK 12-12-'93, pr. f 3.250,-. Tel. 04408-2368.

Fiat 127 CONFORT 1979. APK 3-1993 (f 1.250,-). Volvo Klijn Kerkrade, Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458000.

FIAT

December Panda-aanbieding

0 km - kenteken klaar november 1992

	van	nu
Panda 1000 L	f 15.610,-	f 13.610,-
Panda 1000 CLX	f 16.350,-	f 14.350,-
Panda Skyline	f 17.050,-	f 15.050,-

Rij nu betaal later 6 mnd. Vraag naar onze voorwaarden.
FIAT KLANKSTAD B.V. Kaalheidersteenweg 185, 6466 AD Kerkrade. Tel. 045-413916.

FIAT

Fiat Klankstad Kerkrade
Kaalheidersteenweg 185
Tel. 045-413916
Extra aanbieding
Bij aankoop van een occasion boven f 7.500,-
1 jaar bovaggarantie

Inruilauto's
Diverse Fiat Panda's '86 t/m '90;
Diverse Fiat Ritmo's 3- en 5-drs. van '85 t/m '87
Fiat Uno 45 3-drs '90
Fiat Uno 60S 3-drs '89
Fiat Uno 60 5-drs '88;
Fiat Uno 70S 5-drs '90;
Fiat Tipo 1.4 S '91
Fiat Tipo 1.4 Base '88
Fiat Regatta 85S '84
Fiat Croma '88
Ford Escort 1.6 '83
Lada 1500 combi '83
Peugeot 205 XR 1.4 '88
Renault 11 TXE '85.

Fiat RITMO 105 TC Abarth '83, APK 11-'93, 5-bak, geen roest, radio/cass., f 2.450,-. 045-740340.

Ford

Te k. Ford FIËSTA 1100, bwj. '83, APK tot 5-'93, 160.000 km, f 1.500,-. Tel. 045-352439.

Ford ESCORT Laser, bwj. '84, bl.met., als nieuw! Vr.pr. f 4.750,-. Inl. 045-726175.

FORD Capri 1.6L, bwj. '82, zilvermet. Auto verk. in nieuwstaat. T.e.a.b. 045-424413/458633 na 18 uur.

Te koop Ford ESCORT 1.8 diesel CL met alle extra's, in st. v. nw., bwj. '89, f 13.900,-. Tel. 045-440773, na 18.00 uur.

Te koop Ford SCORPIO 2.0 CL, automatic, bwj.'86. Tel. 04406-42068.

FORD Escort 1.1, model Laser '85, 5-bak, zeer mooi, f 4.750,-. 045-454087.

Ford ESCORT 1.6, bwj. '85, 86.000 km, grijsmet., 5-bak, 3-drs., i.z.g.st. APK 9-'93, f 5.950,-. Tel. 045-228615.

Te k. Ford SIËRRA 2.3 D Laser, kl. wit, bwj. 8-10-'85, APK 16-11-'93, i.z.g.st., vr. pr. f 5.800,-. Marconistr. 63, Hoensbroek. 045-222966.

Ford SIËRRA 2.0 Laser auto '85, als extra's, stuurbekr., c.v., sunroof, achter spoiler en trekhaak, in perf. st., vr.pr. f 7.400,-. 046-337990 of 334093.

Te k. Ford ESCORT 1.1, bwj. '86, vele extra's, pr. f 6.750,-. Tel. 045-464949, na 17.00 uur.

Prachtige FORD Escort 1.3L, 5-bak, m. '85, roodmet., schadevrij, f 5.500,-. 045-217268.

Ford

AUTOMAAT Escort 16 GL '84, bijz. mooi, acc. ANWB mog. f 6.500,-. 045-424128.

ESCORT 1.3L Bravo, bwj. '84, zeldzaam mooi, f 5.500,-. 045-424128.

Te koop FORD Fiësta, bwj. '81, nieuwe koppelingsplaat [illegible] APK [illegible]

Ford ESCORT 1400, wit, bwj. '87, 5-bak, 68.000 km. sportwin. schadevrij, ied. keur. toegest. 045-724417.

AEROSTAR XLT, '88, alle opties, pracht auto, nw.st. Ook Taurus stationwagon '88 zeer mooi, van part. Beide moeten weg! Bel vrijbl. voor alle info. 077-545393.

Te k. Ford SIËRRA 1.8 CL, laser, bwj. '87, 5-drs, grijsmetal., centr. deurvergr. etc., i.z.g.st., moet weg. t.e.a.b. Tel. 04498-54974.

Te k. Ford SIËRRA 2.0 GL, bwj.'87, gas instal., vele extra's. Tel. 045-215892 of 045-221283.

Ford FIËSTA, nw. model Laser, '86, z. mooi, f 5.450,-. Tel. 045-454087.

Ford FIËSTA, bwj.'78, APK aug.'93, vr.pr. f 400,-. Tel. 045-229526.

Te k. Ford ESCORT L 1.6, diesel, bwj. '84, pr.n.o.t.k., APK tot 4-'93. 045-226478.

Ford ESCORT 1.6 Bravo, nw. mod., '87, 5-bak, boekje, f 9.450,-. 046-525489.

Moet WEG!! Ford Siërra 1.6, bwj. '84, kl. rood, striping, trekhaak, spoiler, APK '93, vr.pr. slechts f 3.900,-. Tel. 046-753968.

Ford SIËRRA 2.0i, kleur [illegible] Tel. 045-313757.

ESCORT 1.6 CLi, spierwit, d. glas, ABS, z.g.a.nw., '89, f 14.750,-. 046-583015.

Te koop Ford ESCORT 1.4 CL, bwj. '89. Inl. na 18.00 uur 04451-1465.

Te k. FIËSTA 1.1i Cheers, 5-bak, bwj. bijna '91, f 14.750,-. 046-527945.

Te k. FORD Escort, bwj. 12-'82. Dr. L T H Wietenstr. 17, Brunssum. 045-255304.

Ford ESCORT 1.6 Bravo 10-'84, 69.000 km, blauwmet., 5-drs., i.z.g.st., APK 10-'93, f 7.000,-. 045-425259.

FORD Escort 1.6 diesel, bwj. '85, nieuwe APK en banden, pas grote beurt gehad, f 6.750,-, 3 mnd. garantie. Inruil mog. Tel. 04754-87455.

Te k. Ford GRANADA 2.8 GL autom., met stuurbekr., schuif/kanteld., 16 " RS-velgen, bwj. '82, APK 9-'93, vr. pr. f 3.500,-. 045-225171.

VERBOOM B.
BEDRIJFSWAGENS

Mercedes MB 100 diesel verlengd
VW Pick-up diesel LT 28
Renault Traffic diesel gesloten
Daf 400 koelwagen diesel
Toyota Hi-Ace diesel gesloten
Nissan Vannette aannemersuitv. benzine + gas
VW Transporter benzine gesloten
VW kleinbus 9 personen benzine
VW Transporter turbo-diesel aannemersuitv.
Ford Escort Courier gesloten benzine
Seat Tarra gesloten benzine
Renault Expresse diesel
Seat Ibiza Van diesel
Uit voorraad leverbaar Anssems aanhangwagens zelfbouwpakketten van 500-3500 kg

Wijngaardsweg 62B
Heerlen-Hoensbroek
Tel. 045-222455 - 720654

Ford ESCORT 1100 GL, 3-drs., nw. mod., sportwielen, bwj.'83, APK 1993, kl. wit, in st.v.nw., f 3.450,-. Tel. 045-323178.

Ford FIËSTA 1100 bwj. '83, puntgaaf, i.z.g.st., f 3.500,-. Tel. 045-725984.

Zeldz. mooie Ford ESCORT 1.3 L, bwj. '80, nw. model, in showroomst. APK 6-'93, vaste pr. f 2.500,-. Zien is kopen, te bevr. 045-724729.

Te k. FORD Escort 1300, type '81, APK 7-'93, f 1.450,-. Tel. 045-217202.

Te k. Ford SCORPIO 2.8i Ghia, m '87, autom., LPG, ABS, stuurbekr. Alles electr., c.v., alarm, stereo en vele andere extra's, vr.pr. f 13.500,-. Tel. 04492-4748. Event. inr. mog.

Te k. Ford ESCORT Laser 1.3 L, bwj.'85, APK tot nov. '93, div. acc., pr. f 5.000,-. Tel. 045-720570

FORD Fiësta 1.1, bwj. '89, APK 12-'93, 34.000 km. Tel. 04492-1004.

Ford SIËRRA 2.3 D, Laser, '86, 3-drs. i.z.g.st. Koningsweg 37, Kerkrade. Tel. 045-455432.

Te koop Ford ESCORT '83, 1.6 aut. 5-drs. APK 11-'93, pr.n.o.t.k. Tel. 045-440718.

Ford ESCORT 1.4i CL 1988, 38.000 km, RS velgen, spoiler. Volvo Klijn Kerkrade. Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458000.

Ford SIËRRA 2.0 CLI sedan 5-'90, wit, LPG, f 18.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Honda

Koopje HONDA CRX, bwj. '87, grijsmetal., airco, plm. 65.000 km. Tel. 04407-2613.

[illegible] APK 04-1993 (f 2.750,-). Volvo Klijn Kerkrade, Strijthagenweg 123. Kerkrade. Tel. 045-458000.

Te k. Honda ACCORD, bwj. '78, APK jan.'94, 82.000 km., vr.pr. f 950,-. 045-740006.

Honda CIVIC CRX 1.6i 12-'89, wit, 65.000 km. f 24.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Honda PRELUDE 1.8 EX autom., 8-'85, 78.000 km, f 9.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Honda CIVIC 1.4 GL, 16V, bwj. '88, i.z.g.st., gunstige prijs. Tel. 04492-3949.

Hyundai

Te k. Hyundai PONY 1200, bwj.'83, APK 9-'93, pas grote beurt, vr.pr. f 1.350,-. Tel. 045-715052.

Jeep

Te k. SUZUKI SJ 410 de Luxe, bwj. '84, veel accessoires. Tel. 04454-62876.

Hoge kort. Patrol GR [illegible] King Cab dubb. cab. [illegible] nw. Patrol GR '91/'90 [illegible] TDI 7-pers. '90; Isuzu [illegible] cab. '90; Terrano 2.7 [illegible] Pajero TD '88; Rocky [illegible] Patrol '85 4-drs. '86; [illegible] per '86/'85; Suzuki '89 [illegible]

Texacars 4[illegible]
04702-30[illegible]

Te k. CJ7 APK 8-'93, [illegible] pr. f 18.500,-. Hard/[illegible] Tel. 045-326775.

Jeep Nissan Patrol [illegible] diesel 33, 5-drs, zil[illegible] f 16.750,- LUCAR, [illegible] de. Tel. 045-456963.

SUZUKI Samurai Pe[illegible] limiteerde versie, [illegible] 400 st. in Ne[illegible] Chroom bullbar en [illegible] lm-velgen, Amer. [illegible] Jan 1992. Km.st. [illegible] f 21.750,-. 045-319888.

RANGE Rover bwj. [illegible] drs., nw. type, veel [illegible] grijze Voque inter., [illegible] spoiler, elec. ruiten, [illegible] wit, in perf. st., 118.0[illegible] APK okt'93, pr.n.o.t.k. [illegible] inr. kl. bedrijfswagen [illegible] Tel. 043-254456.

Te k. Toyota LAN[illegible] SER, BJ 40, bwj. '7[illegible] 214963.

NISSAN Patrol diesel [illegible] grijsmetal. f 13.950,- [illegible] Weekers. Tel. 04906-1[illegible]

TOYOTA Hi-Lux die[illegible] dub. cab, 8-'89, [illegible] f 25.950,-. Auto W[illegible] Tel. 04906-1387.

Lancia

Goedkoop! Lancia [illegible] SPIDER cabriolet 20[illegible] '78, rood, ongerest. [illegible] gaaf. Tel. 046-518251.

Mazda

[illegible] lichtgroenmet., i.z.g.[illegible] gek., vr.pr. f 3.750,- [illegible] 5567.

MAZDA 323 GLX di[illegible] drs., stationcar, bl.m[illegible] '87, f 7.850,-. Arie[illegible] Kakert-Schaesberg.

Te koop MAZDA 626 [illegible] 900, kl. groen, i.z.g[illegible] 045-441713.

MAZDA 626 1.8 Ha[illegible] spoiler, 5-bak, 120.0[illegible] 1989, f 14.950,- [illegible] Tel. 04929-64501.

Te k. MAZDA GLX, [illegible] 1e eig., nwe. band[illegible] beurten, km.st. [illegible] schadevr., 100% in [illegible] bekr., el. ramen, cen[illegible] f 16.900,-. 045-22[illegible]

Te k. MAZDA 626 [illegible] bwj. '90, rood, met [illegible] ties, in nw.st., pr. f [illegible] Inruil mog. Tel. 0474[illegible]

Wat VERKOPEN? [illegible] teer via: 045-71[illegible]

Voor Piccolo's zie verder pagina [illegible]

HARDY VERLICHTING, U ZIET HET VERSCH[illegible]
Nergens anders is het assortiment zó groot en de prijs zo klein als bij Hardy-verlichting in Geleen al meer dan 30 jaar een vertrouwd adres.

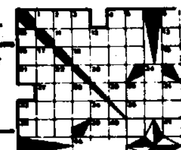
MORGEN 13 DEC.
KOOPZONDAG VAN
12.00-17.00 UUR

[illegible] halogeen- en spaarverlichting. Vele modellen.

Hardy verlichting

[illegible] adviseurs [illegible] informatie [illegible]

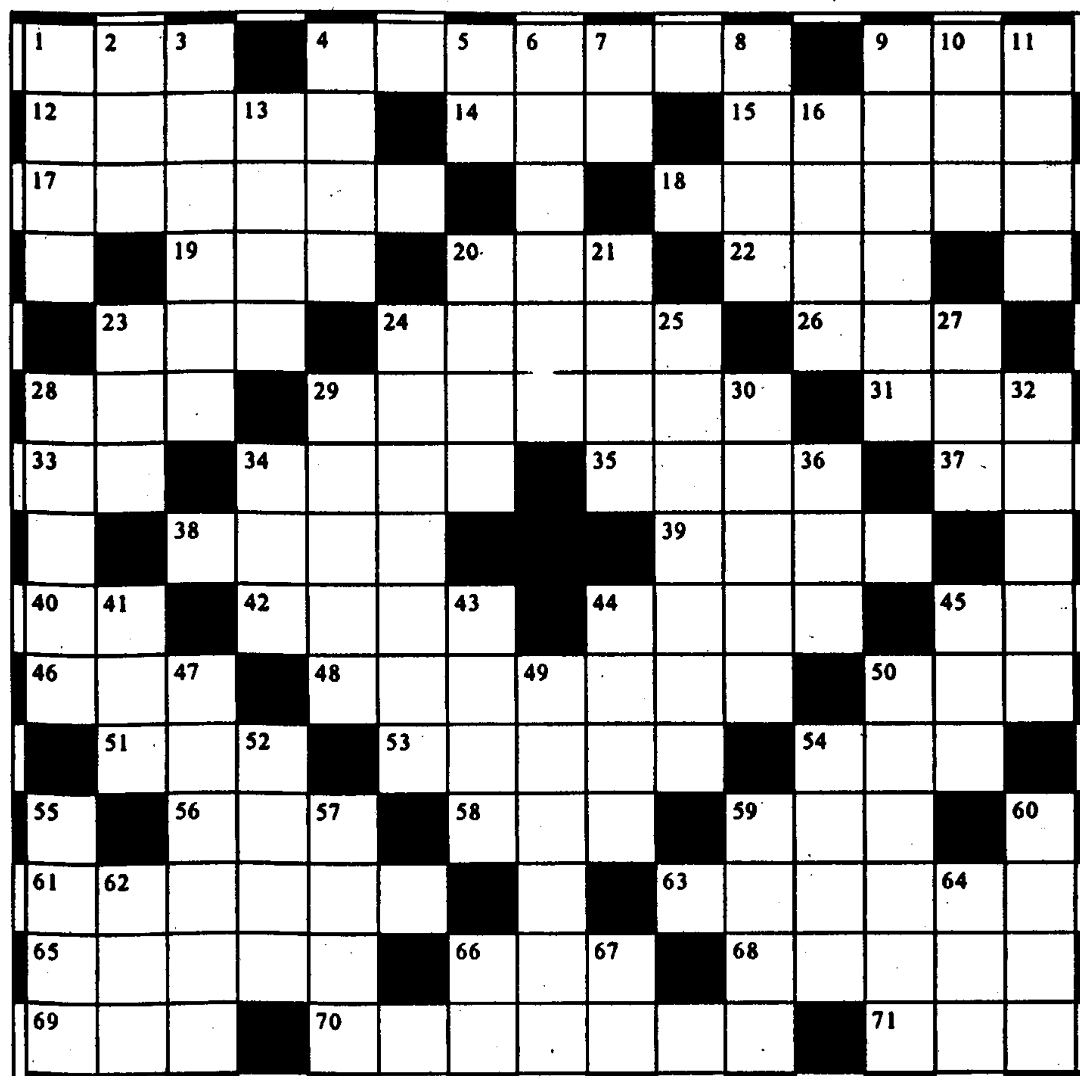
GELEEN - RIJKSWEG-ZUID 118 - TEL 046-743222



Grote Limburgs Dagblad-puzzelactie

Hoofdprijs f 5000,- (eindoplossing)

PUZZEL NUMMER 3



Doe mee en steun de goede doelen

20 weken lang publiceren wij op zaterdag een puzzel waaraan u kunt deelnemen en een kans maakt op de wekelijkse geldprijzen en de **hoofdprijs van ƒ 5000,–.**

De opbrengst van de puzzel gaat naar goede doelen, 75% is bestemd voor Stichting Sint Anna, project Kinderboerderij Op de Bies, Landgraaf en 25% van de opbrengst is bestemd voor de Vereniging Veldeke, Limburg.

Inlichtingen:
Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer **045-739911.**

De wekelijkse prijzen

Eerste prijs f 1000,-

Tweede prijs f 300,-

Derde prijs f 150,-

Vierde prijs f 100,-

Vijfde t/m tiende prijs f 50,-

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 4 november 1992 aan het bestuur van de Stichting Sint Anna te Heel vergunning verleend onder nummer L.O. 920/0157/164.92.

Zo kunt u deelnemen

PER GIRO OF BANK:

Schrijf de oplossing op een giro-/bankoverschrijving onder het woord "Mededelingen" en maak minimaal ƒ 3,– over naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad Postbank: 19 75 600
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

PER BRIEFKAART:
Noteer aan de linkerkant van de briefkaart uw naam, adres en woonplaats. Vermeld tevens de oplossing van de betreffende puzzel. Behalve de gewone frankering plakt u tenminste ƒ 3,– aan postzegels bij. U stuurt de briefkaart naar:

Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

VOORWAARDEN: om te kunnen meedingen naar de beschikbaargestelde prijzen moet per giro of bank tenminste drie gulden zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto tenminste drie gulden extra aan geldige postzegels zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wilt. Hoe meer inzendingen, hoe meer kansen op een prijs. Bovendien geeft u meer steun aan de goede doelen van deze puzzelactie. Iedereen kan meedoen, u hoeft dus geen abonnee te zijn. Medewerkers van Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. mogen meepuzzelen, maar komen niet in aanmerking voor het winnen van een prijs. Per giro deelnemen is het voordeligst, aangezien dit geen extra (porto-)kosten met zich meebrengt. Het overgemaakte bedrag komt geheel ten goede aan de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaart moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT. De oplossingen en de einduitslag zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen die ook de prijstrekkingen verricht.

Horizontaal: 1. ik (Latijn); 4. gestel van riemen waaraan een paard wordt geleid; 9. oude vochtmaat; 12. interest; 14. bevel; 15. planeet; 17. daarna; 18. werktuig om cirkels te tekenen; 19. aetatis; 20. laagte; 22. veilige haven; 23. rivier in Oostenrijk; 24. soort schildpad; 26. deel van de hals; 28. eveneens; 29. ruimte voor een straatdeur; 31. muuropening; 33. tarif normal; 34. dikke rook; 35. bijbelse reus; 37. familielid; 38. alleenrecht; 39. op die plaats; 40. jongensnaam; 42. kampeergerei; 44. uitdrukking; 45. Oriënt Express; 46. bundel van een handvol vlas; 48. koordans; 50. vliegengaas; 51. onheilsgodin; 53. plaats in Groningen; 54. maand; 56. eikeschors; 58. lichte buiging; 59. kerel; 61. open maken; 63. rakker; 65. plaats in Drenthe; 66. groot water; 68. nobele; 69. reserve; 70. deel van een plant; 71. deel van de mond.

Verticaal: 1. na het genoemde; 2. godin van de aarde; 3. 's werelds loon; 4. warm; 5. Lectori Salutem; 6. haarvlecht; 7. ten afscheid; 8. vreemd; 9. rattenkruit; 10. groet; 11. kenteken; 13. telwoord; 16. Noorse lichtgoden; 20. spijsverteringskanaal; 21. rivier in België; 23. atoom; 24. militair; 25. strekking; 27. horizon; 28. roofdier; 29. geestelijke; 30. brandbare staaf; 32. bosgod; 34. vaste regel; 36. toiletgerei; 41. projectieplaatje; 43. telwoord; 44. reservoir; 45. vrouwelijk schaap; 47. heimelijk; 49. zacht golvend gaan; 50. visgerei; 52. watervogel; 54. korf; 55. op bout passende ring; 57. jongensnaam; 59. bloem; 60. overslaande sluiting; 62. wortel; 64. bijbelse figuur; 66. persoonlijk voornaamwoord; 67. landbouwwerktuig.

Oplossing puzzel nr. 3

Als u de puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 31 - 45 - 68 - 55 - 1 - 48 achter elkaar zetten.

U leest dan een woord dat tevens de oplossing van onze puzzel vormt. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren, samen met het nummer van de puzzel, want u hebt dit nog nodig aan het eind van onze uit 20 ronden bestaande puzzelactie om mee te dingen naar de hoofdprijs van ƒ 5000,–.

Bewaar daarom ALLE oplossingen!
De oplossing van puzzel 3 moet vóór 24 december a.s. in ons bezit zijn.

PUZZEL NUMMER 1

Oplossing: REGENT

Aantal inzendingen: 2096

PRIJSWINNAARS:

1e prijs fl. 1000,-:
Mevrouw S. Jans-Small
Wieënbroek 10
Buchten

2e prijs fl. 300,- :
Lilian Crutzen
Tenelenweg 117
Voerendaal

3e prijs fl. 150,- :
M. v.d. Rijt
De Hengde 210
Heerlen

4e prijs fl.100,- :
Mevrouw T. Kockelkorn
Hertogenlaan 233
Kerkrade

5e t/m 10e prijs ƒ 50,-:
Fam. Franssen - De Kok
Zaunbrechersstraat 18
Eygelshoven

6.: mevr. Mini Daenen-Eckmans
Everstraat 21
Maasmechelen (B)

7.: Marij Widdershoven
Pagestraat 5
Limbricht

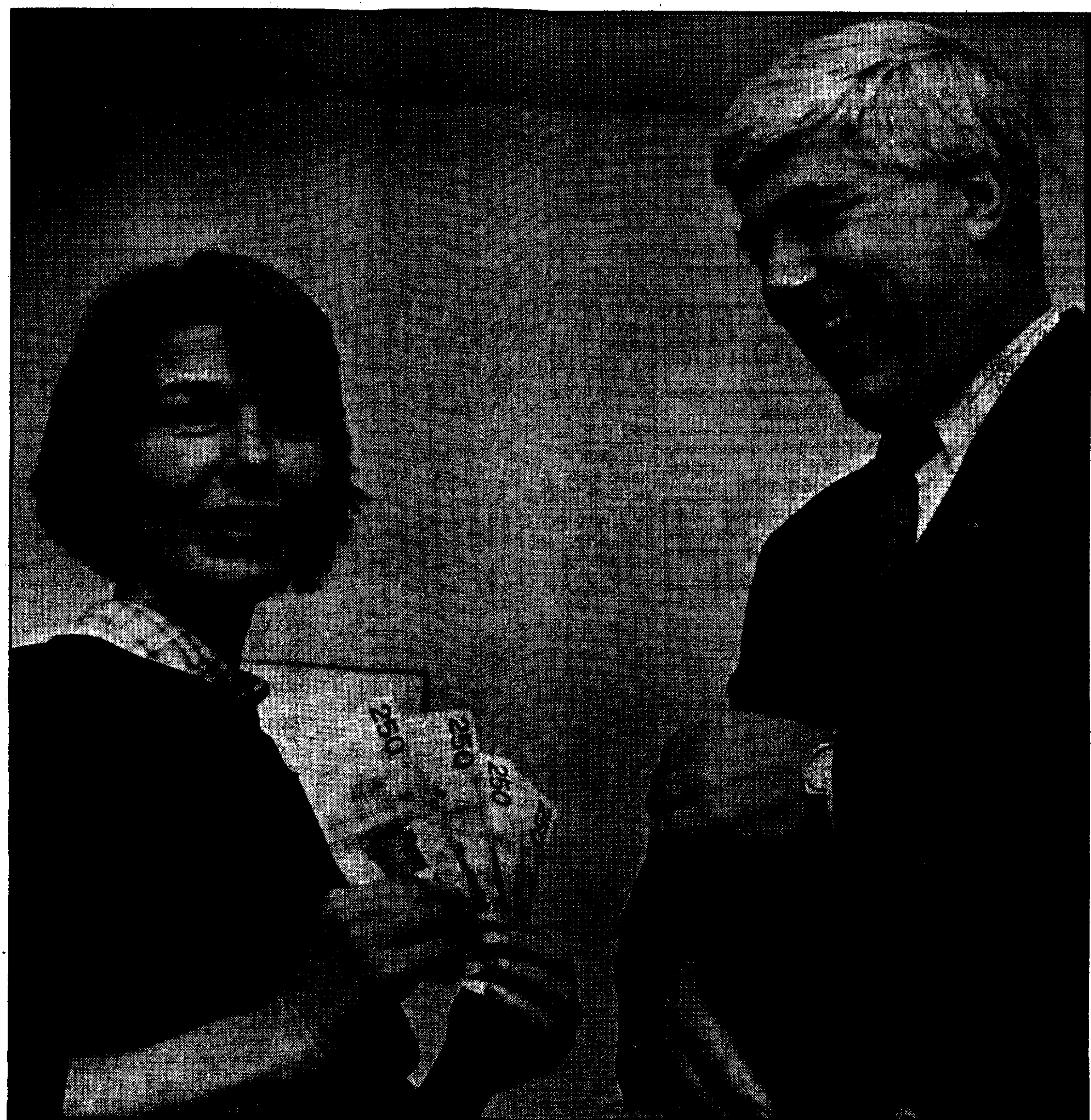
8.: Bakker
De Ruyterstraat 10
Brunssum

9.: C.M. de la Haye-Boss
Edisonstraat 6
Hoensbroek

10.: Dhr. en mevr. Wolffs
Houtstraat 22
Grevenbicht

Shirley Jans wint eerste duizend gulden

'Ik ben overdonderd. O God!'



● *Shirley Jans: „Een heel leuke verrassing, zeker nu de feestdagen voor de deur staan."*
Foto: Peter Roozen

BUCHTEN - Na twee weken puzzelen werd het tijd om de eerste hoofdprijs uit te reiken. Want laten we eerlijk zijn: een beloning af en toe voor al dat denkwerk stimuleert alleen maar om verder te gaan. Zo dacht Shirley Jans in Buchten er donderdag in de late namiddag ook over. 'Ik zal toch vaker een puzzel gaan oplossen, want dat levert geld op!'

Duizend gulden om precies te zijn. Shirley begreep het eerst niet helemaal. Drie mannen van de krant aan de voordeur en die wilden ook nog naar binnen.

Puzzel? De mistflarden trokken snel op bij het zien van haar giro-overschrijving. Natuurlijk. De LD-puzzel die ze twee weken geleden had gemaakt en ook nog opgestuurd. 'Ik ben wel overdonderd. O God.'

Een onmiskenbaar Angelsaksisch accent. En dat 'O God'. Twintig jaar geleden kwam zij als Shirley Small naar Nederland. Geboren, opgegroeid en gestudeerd in Newcastle.

'Het is de eerste keer dat ik iets win, echt waar', zei Shirley. Om vervolgens te vertellen dat ze toch al eerder een prijsje won met puzzelen. 'Ik was net zes maanden in Nederland. In een damesblad zag ik een kruiswoordpuzzel staan. Ben eraan begonnen, natuurlijk met hulp van mijn man, en won... een boek over kaas en wijn.'

Shirley is geen fanaat. 'Ik vind het een uitdaging om zo'n raadsel op te lossen. Trouwens je hoeft niet de hele puzzel goed te hebben om toch op het gevraagde woord te komen.'



● *De Biesboys met hun coach René Feron.*
Foto: Huize Op de Bies.

Prijzenkast Biesboys raakt steeds voller

LANDGRAAF – Zo bekend als AC Milan of Ajax zijn ze niet. Maar ze hebben minstens zoveel plezier in het voetbalspel als hun 'lichtende' voorbeelden. We praten over de succesvolle Biesboys van Huize op de Bies in Landgraaf.

Dat zijn een aantal bewoners van het tehuis die regelmatig een voetbal wedstrijd spelen tegen dagverblijven voor verstandelijk gehandicapten uit de regio.

En om natuurlijk goed voor de dag te komen wordt er intensief getraind onder leiding van René Feron. Wekelijks komt het zestal, met enkele reserves, bij elkaar om hun talenten op dit gebied verder te ontwikkelen.

Met een aantal dagverblijven is een heuse competitie opgezet die van november tot maart plaatsvindt. Meestal wordt er gespeeld in de sporthal van Op de Bies of in een andere overdekte accommodatie. „Maar we spelen in de zomermaanden ook regelmatig buiten", vertelt trainer René.

Gisteren werd in Landgraaf een een competitieduel afgewerkt tegen het dagverblijf De Dagbeker. De uitslag van die ontmoeting kon helaas niet meegenomen worden. Maar een ding is zeker: de prijzenkast van de Biesboys raakt steeds voller. Dat is alleen maar plezierig. Voor de bewegingstherapeut Feron van Op de Bies en nog meer voor zijn voetballers.



Mazda

MAZDA 626 2.0L, 12 V, GLX Sedan, bwj. 11-'89, pr. f 14.950,-. Tel. 046-372443.

Mazda 626, coupé, '89, autom, f 16.750,-. LUCAR, Kerkrade. Tel. 045-456963.

Te k. MAZDA 626 2.0 GLX coupé '86; Mazda 626 HB 2.0 autom. met stuurbekr. '84; Mazda 626 Sedan '82; Mazda 323 HB 1.3 sport '87; Mazda 323 HB 1.3 autom. '85; Volvo 340 3-drs LPG '88; Volvo 340 2-drs autom. '83. Autobedrijf L. Bodelier, tel. 045-441721.

Moet weg MAZDA 626 LX 2.0, wit, 5-bak, bwj. '87, zeer mooi en goed, t.e.a.b. Tel. 04754-85336.

MAZDA GLX 2.0 Sedan, bwj. nov. '85, APK juli '93, nwe. banden, onderhoudsboekje dealer, in uitst. staat, f 8.950,-. Tel. 04407-1852.

Te k. MAZDA 626 LX, bwj. '89, km.st. 34.000, geh. uitgeb., verl., wit. 04498-53175.

Te k. MAZDA 323 1.3 HB autom., bwj.'85, blauw, 40.000 km, i.z.g.st., pr. f 6.850,-. Tel. 043-616469.

MAZDA 626 GL LX 8-'87 blauwmetal. LPG, f 9.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te k. MAZDA 323 Sedan, bwj. '82, APK 8-'93, nette auto, vr.pr. f 2.800,-. Tel. 045-243353.

Mercedes

MERCEDES 230 E, bwj. '85, autom., zwart met diverse extra's. ANWB-rapport aanwezig. Tel. 045-315860.

MERCEDES 200 d bwj. '81, APK 8-'93, f 3.900,-. Tel. 045-443777.

Te k. MERCEDES 230 CE aut. 1981, groenmet. div. extra's, electr. schuifd. get. glas, sp.vlgn. 045-441346.

Te k. MERCEDES 200 D, '79, wit, APK 11-'93, i.z.g.st., f 2.750,-; Mercedes 280 t. 123, bwj. '78, LPG. Tel. 045-750232.

Sportieve! Mercedes 190 E automaat, airco, verlaagd, sportwin., 1983, f 16.900,-. Tel. 04929-64501.

Te k. MERCEDES Benz 200 TE Station, bwj. 9-'87, i.z.g. st., 1e eig., kl. antr.grijsmet., pr.n.o.t.k. Tel. 046-377783.

Te koop van part. MERCEDES 300, bwj. '83, i.z.g.st. Tel. 04498-55474.

Te k. MERCEDES 190E autom. schuifdak, met extra winterbanden en allesdrager, bwj. okt. '87, km.st. 97.000, van 1e eig. f 27.500,-. Tel. 045-241959.

MERCEDES 200, '88, bordeaux-rood, ABS, airco, c.v. Auto Aarts, Kerkrade. Tel. 045-412545.

Te k. MERCEDES 190D, bwj. 1985, kl. rood, schuifdak, f 15.200,-, APK 1994. Tel. 045-456870.

Te k. MERCEDES 190, bwj. '86, kl. zwart, div. acc. o.a.: verlaagd, getint glas, schuifd., electr. antenne, v. en a. spoiler, afst. deurvergr., en afst. alarm (Gemini met certificaat). Pioneer radio 8300 RDS, iedere keuring toegest., t.e.a.b. v. Heinsberglaan 16, Valkenburg. 04406-14463

MERCEDES 190 E 2.0 1989, 26.000 km veel opties. Volvo Klijn Kerkrade, Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458000.

Mitsubishi

Galant 1.8i GLS
5-drs. Limited Edition,
mei '91, CD-speler

OPEL
Melling
Heeflend 2, Brunssum
Tel. 045-257700.

Te k. MITSUBISHI Colt GLX, bwj. '80, APK 6-'93, i.z.g.st., pr. f 1.500,-. Tel. 045-724729.

Te k. wegens omst. prachtige MITSUBISHI Saporro, geen roest, 100% in orde, bwj. '80. Vr.pr. f 1.650,-,inr. mog. teg. kleine auto. Tel. 045-419260.

Te koop MITSUBISHI Lancer bwj. '82, inruil mog., pr.n.o.t.k. Wyenweg 111b, Brunssum.

Mitsubishi COLT automaat 1980. APK 4-'93 (f 2.500,-). Volvo Klijn Kerkrade, Strijthagenweg 123, Kerkrade. Tel. 045-458000.

Te k. Mitsubishi COLT GLX 1500, automaat, wit, bwj. '87. Tel. 046-516565.

Nissan/Datsun

Te k. Nissan SUNNY 1.5 GL Sport 1986, 60.000 km, in pr. st., pr.n.o.t.k. 045-443130.

Te k. Nissan DATSUN Cherry, bwj. '79, APK 8-'93, i.g.st., pr. f 750,-. 045-724729.

Te k. Nissan PATROL 3.3 diesel bwj. '87, 1e eig., 1e lak. f 19.750,-. Inruil mog. Tel. 04748-2977.

Nissan SUNNY 1.6 SLX HB d.groenmet., 1990, f 19.950,-. 040-515556.

Te k. 280 ZX Targa 2.8i, bwj. '83, leren bekl. electr. ramen, APK, f 7.950,-. Tel. 045-222984.

Te k. NISSAN Bluebird stationcar 2000 LX, bwj. '89, 68.000 km, veel extra's o.a. stuurbekr., pr. f 15.200,-, gebr. wagenlijst. Tel. 045-464682 na 18.00 uur.

Zeer mooie Datsun NISSAN te k. diesel, bwj.'84, APK, auto i.z.g.st. Inr. mog. Vr.pr. f 3.500,-. W. de Rijkestraat 11, Landgraaf (Kakert).

Nissan PRIMERA 2.0 LX, 1991, rood. Auto Aarts, Kerkrade. 045-412545.

Te k. NISSAN Micra 1.0 DX, bwj. 5-'83, APK 5-'93, 3-drs i.z.g.st., pr. f 4.750,-. Tel. 04454-62092.

Te k. Nissan STANZA 1.6, 1e eig. zeer mooi. bwj. '83, APK juni '93, pr.n.o.t.k. Tel. 046-527319.

Te k. Nissan PATROL 3.3, diesel, bwj. '89, inr.mog. Auto Bongers BV 046-513976.

Nissan BLUEBIRD diesel station, grijsmetal., stuurbekr. 8-'88. f 12.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Opel

5 STERREN OPELDEALER
CANTON-REISS
«Waar u auto's mèt service koopt»
Valkenburgerweg 34, Heerlen.
☎ 045-718040.
Showroom t.o. winkelcentrum 't Loon.
Opel Kadett 1.3 3-drs. '88, km.st. 46.000, SV-53-HH
Opel Kadett 1.3S GT, '86, km.st. 112.000, PV-79-RR
Opel Kadett 1.6i 3-drs. '90, km.st. 50.000, YD-72-BJ
Keuze uit meerdere uitvoeringen en bouwjaren.
Opel Vectra 1.8i Sedan '90, km.st. 45.000, YB-77-FH
Opel Omega 2.0i Sedan '90, km.st. 54.000, YP-02-XY
Opel Omega 2.0i Sedan .'90, km.st. 18.000, YR-39-GX
Renault 5 GTX '90, km.st. 46.000, YF-71-TY
BMW 316i '88, km.st. 75.000, TF-45-YK
Citroën BX 16 TRI 5-drs. '88, km.st. 86.000, ST-38-LV
Ford Sierra 1.8 turbo D Sedan '90, km 16.000, YH-15-GK
Mazda 323 1.6i aut. '90, km.st. 50.500, YB-60-PF
Fiat Tipo 1.4i '91, km.st. 37.300, ZF-87-DT
Mercedes 250 TD '89, z.veel extr. km 148.000, XV-01-HL
Mitsubishi Galant 1.8 GLi '90, km.st. 44.800, YN-94-FZ
Ford Escort 1400 CL '86, km.st. 69.000, PN-94-FZ
Donderd. koopavond tot 21.00 uur.

Astra 1.6i GLS
5-drs., aug. '92, 1e eig.
schadevrij.

OPEL
Melling
Heeflend 2, Brunssum.
Tel. 045-257700

Te k. Opel REKORD, bwj. '84, APK 25-6-'93. Tel. 045-461385.

Opel KADETT 1.3, HB, bwj. '87, 73.000 km., pr. f 10.500,-. 045-214046, i.v.m. lease-auto. Zien is kopen.

Weg. omst. Opel KADETT 2.0 GSi bwj. '87, getuned, digit. dashboard, pr. f 13.500,-.Eisenhowerstr. 7, Eygelshoven, 045-351455.

Te k. Opel KADETT, bwj. '78, i.z.g.st. met APK. Tel. 045-416413.

Opel KADETT 1600 GT metallicgroen, zeer mooi, bwj. '86. J. Haydenstr. 22, Brunssum. TEL. 045-255455.

Te k. OPEL Kadett station op gas, bwj. '80 APK mei'93, vr.pr. f 1.250,- 045-319288.

Te k. Opel CORSA 12 S, bwj. '84, APK 4-'93, LPG, pr. f 4.500,-. Tel. 04740-2166.

KADETT 1.2 N 5-drs. type '81, APK 8-'93 f 1.950,-; Fiësta '81. Tel. 04499-3398.

Opel ASCONA HB 1.6 S alu velgen, i.z.g.st., bwj. '85, vr. pr. f 5.500,-. 045-270047.

Opel KADETT 1.6 S HB, 5-drs., APK 5-'93, 100% goed en mooi, f 3.500,-. Tel. 045-223094.

Te k. Opel KADETT 1.3 N, bwj.'86, tel. 045-750605.

Opel KADETT 1.3 Club '87, APK 6-'93, vr.pr. f 10.900,-. 045-351666.

Te koop OPEL Kadett 12S D, bwj. 1984, kleur grijs, 1e eigenaar. 045-414487.

Te k. Opel KADETT 1.2 SC, i.z.g.st., bwj. okt. '84, f 7.000,-. Tel. na 20.00 uur 046-339452

Te k. Opel ASCONA 1600, 1982, Hatchback, APK juli '93, t.e.a.b. Spoordamstr. 42, Heerlen.

Te k. ASCONA 16 S, bwj.'83, groenmet., APK 5-'93, pr. f 2.950,-. Tel. 046-522132.

Te koop Opel KADETT 1.6D, bwj. '86, km.st. 103.000, in perfecte staat, vraagpr. f 8.000,-. Tel. 045-256614.

Te koop Opel KADETT D '79, motor '85, vr.pr. f 1.600,-. Tel. 045-245586.

Te koop OPEL Corsa Swing 1.2S, m. '85, APK '93, vr.pr. f 5.750,-. 045-272006.

Te k. OPEL Kadett 1.6i Club, Sedan, bwj. '88, pr. f 14.900,-. Tel. 045-254640.

Te koop Opel CORSA 1.3 Swing 5-drs, '89. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Te k. OPEL Record 2.0, bwj. '82, luxe uitv., met.grijs, i.z.g. st. Tel. 045-254561.

Te koop OPEL Ascona 16S, APK gekeurd, i.z.g.st., f 1.100,-. Tel. 045-752970.

Opel CORSA HB, m. '86, f 5.850,-, apart mooi, puntgaaf. Tel. 045-724417.

Te koop Opel KADETT 1.2 S, bwj. '87, 3-drs., i.z.g.st.. Tel. 04407-1852.

Geen 2e zo mooi! Te k. Opel MANTA GTE, bwj. '76, grote beurt, APK febr. '94, km.st. 160.000, kleur oranje/zwart, vraagprijs f 2.500,-. Tel. 04752-5871.

Opel REKORD 2 Ltr S, '85, APK, bijz. mooi, goudmetall., f 3.750,-. 046-583587.

Opel KADETT GSi 1.8, '85, ATS-velgen, veel extra's, f 11.450,-. 046-525489.

Zeldz. mooie Opel CORSA 12 S TR, kleur blauw, in nieuw staat, APK 8-'93. Jonker Cluttstr. 1,Brunssum.

Opel KADETT 1.2 S LPG, '85, nw. mod., f 7.250,-. Inr. evt. 045-453572.

Opel KADETT Station bwj. '86. Tel. 046-511108.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

KADETT GSi, '85, Manzel omb., Koni verl. 15" velg., sportstuur, alarm, dig. dashb. als nw., vr.pr. f 16.500,-. Tel. 045-721417 na 20 uur.

Te k. ASCONA 1.9, bwj. '81, zeer mooi, pr. t.e.a.b. Tel. 045-411905.

Opel KADETT 1.3S 1982, APK 6-1993, (f 1.950,-). Volvo Klijn Kerkrade, Strijthagenweg 123 Kerkrade.

Te k. Opel KADETT 12N, bwj. '78, i.g.st. pas nieuw gespoten, APK tot 2-9-'93. Tel. 045-256181.

jurgen
autocentrum

Mercedes 190 E 1.8, d.blauw ....7-'91 K
Mercedes 190 E 1.8, wit ....7-'91 K
Mercedes 190 E 2.3-16, zwartmet. 2x ....4-'86 K
Mercedes 200 D, zilvermet. ....3-'89 K
Mercedes 230 E automaat, zwartmet. ....9-'86 K
Mercedes 230 E automaat, blauwmet. ....1-'89 K
Mercedes 230 E automaat, sportline, zwartmet. ....10-'91 K
Mercedes 230 TE combi, wit ....8-'91 K
Mercedes 230 CE coupé autom., blauwmet. ....5-'88 K
Mercedes 230 GE 4×4 LWB autom., roodmet. ....9-'83 K
Mercedes 250 D, grijsmet. ....1-'88 K
Mercedes 250 TD combi, malachitegroen ....6-'92 K
Mercedes 300 D, impalamet. ....2-'87 K
Mercedes 300 D, turbo autom., antrac.met. ....2-'90 K

Nissan 300 ZX, wit, T-bar ....1-'84 K
Nissan 300 ZX Twin Turbo, autom., leer, rood ....05-'90 K
Nissan 300 ZX Twin Turbo, autom., leer, zilver ....01-'92 K
Nissan Maxima 30-V6 automaat, leer, d.grijs ....1-'90 K
Nissan Patrol GR, hardtop ....4-'90 K
Nissan Primera Wagon diesel LX, zilver ....4-'92 K
Nissan Primera 2.0 LX, 4-drs., zilver ....1-'91 K
Nissan Primera 2.0 SLX, 4-drs., rood ....4-'92 H
Nissan Primera 2.0 SLX, 5-drs., wit ....4-'91 K
Nissan Bluebird 2.0 LX, zilver, 4-drs. ....5-'89 H
Nissan Bluebird 2.0 LX, d.grijs, 4-drs. ....12-'88 K
Nissan Sunny, diverse modellen ....6× H - 12× K

Alfa Romeo 75 1.8 I.E., rood ....5-'90 H
Citroën BX 1.9 GTI, zilvermet. ....7-'88 K
Citroën BX 1.4, rood ....5-'90 H
Fiat Panda 45 1.0 I.E., rood ....4-'90 H
Fiat Tempra 1.6S I.E., wit ....10-'91 H
Fiat Uno 60 S, grijs-groenmet. ....9-'89 H
Ford Escort 1.4 CL, rood ....4-'86 K
Ford Escort 1.4 CL, wit ....6-'88 K
Ford Escort 1.4 CL, 5-drs., roodmet. ....3-'89 K
Ford Sierra 2.0 CL sedan, zwart ....3-'89 H
Honda Accord 2.0 EXi, d.grijsmet. ....1-'91 K
Honda Civic 1.5 i GL, autom., zilver ....3-'90 K
Hyundai Pony 1.5 GLS automaat, blauwmet. ....3-'89 K
Lada Samara 1.5 S, wit ....8-'90 H
Mazda 323 1.3 LX, 5-drs., beigemet. ....1-'88 H
Mazda 626 1.8 LX, 4-drs. automaat, d.grijs ....2-'89 K
Mitsubishi Colt 1.2 EL, rood ....1-'88 K
Mitsubishi Lancer 1.2 GL, zilvermet. ....11-'88 H
Opel Corsa 1.2 'Van', wit ....1-'89 K
Opel Kadett 2× Heerlen 3× Kerkrade
Opel Vectra 1.8i GT, wit ....3-'91 K
Opel Vectra 1.7 diesel GLS, zwartmet. ....5-'90 K
Peugeot 205 1.1 XL, mintblauw ....8-'90 H
Peugeot 205 1.1 XL Magnum, d.grijs ....3-'91 K
Peugeot 309 1.6 XR, antraciet ....5-'88 H
Peugeot 405 1.6 GLi, d.grijs ....1-'90 H
Renault 19 1.4 GTS, rood ....6-'89 K
Renault 19 Chamade 1.4 TR, rood ....1-'90 K
Renault 21 TS 1.7 Nevada, d.grijs ....3-'91 H
Renault 21 TL 1.7, goudmet. ....2-'88 H
Seat Ibiza 1.2 GL, zilver ....5-'89 K
Toyota Corolla 1.3 SXL, 5-drs., wit ....9-'86 K
Toyota Carina 1.6 SX, 5-drs., blauwmet. ....1-'87 K
Toyota Celica 1.6 ST coupé, wit ....6-'86 H
Toyota Celica 1.6 ST, d.blauw, 38.000 km ....6-'88 K
Toyota Landcruiser FRP Top, zwart ....1-'87 K
Volvo 240 GL combi, wit ....9-'88 H
VW Golf 1.6 Manhattan, wit ....4-'89 H
VW Golf 1.6 Madison, rood ....3-'90 K
VW Jetta 1.8 CL, blauwmet. ....5-'85 K
Diverse goedkope inruilers tussen ....2000,- - 7000,- K

K = KERKRADE H = HEERLEN
3-24 maanden garantie. Alle auto's voorzien van nationale autopas
Langheckweg 32-40, Kerkrade. Industrieterr. Dentgenbach
TEL. 045-452570
Breukerweg 200, Heerlen
Industrieterrein De Koumen
TEL. 045-231111

Te k. Opel KADETT 1.2 S bwj. '83, APK 10-'93, f 3.450,-. 045-316940.

AUTOMAAT Kadett 1300 S HB, '82, APK, als nw. f 2.450,-. Sleinadastr. 52, Landgraaf/Schaesberg.

Te k. Opel KADETT City, 1979,APK sept. '93, i.g.st., vr.pr. f 1.200,- 046-336595.

Opel KADETT 2.0i GSi 16V beigemet., lm-velgen, 1989, f 24.500,-. 040-515556.

Te koop OPEL Corsa, zilv. met., 1e eig., i.nw.st., f 7.500,-. Broekstraat 68, Schinveld.

Opel REKORD 2.0, station, LPG, bwj. '82, APK 5-'93, f 500,-. Corisbergweg 143, Heerlen.

Te k. Opel KADETT 13 RS, bwj. '81, kl. zwart, pr. f 2.250,-. 04408-2368.

Opel KADETT 1.6 S m.'83, LPG, APK 7-'93, nw. banden, uitl., remmen, schokbr., enz., trekh., 100% in orde, vr. pr. f 2.950,-, Inruil mog. Tel. 045-461610.

Opel VECTRA 1.8i GLS Sedan, 1991, als nieuw. Auto Aarts, Kerkrade. Tel. 045-412545.

Te k. Opel KADETT Sedan, bwj. '88, trekhaak, radio, f 15.000,- Tel. 045-443287.

Te koop OPEL Commodore, bwj. '83, APK 7-'93, autom., i.z.g.st. 045-728254.

Kadett Stationcar, '85, veel extra's, f 6.750,-. LUCAR, Holzstr. 67, Kerkrade.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te k. Opel KADETT, bwj. '78, APK 8-'93, f 750,-. Tel. 045-226637.

Opel KADETT bwj. '88, 1,6i Sedan GT-uitv. inruil mog. Tel. 045-427289.

Te koop OPEL Kadett 1.6 GT, bwj, '85, kl. rood, i.z.g.st. , pr.n.o.t.k. 045-742683.

Te k. Opel KADETT Combo, bwj. '87, 1.6 diesel, grijskent. APK 10-'93, pr. n.o.t.k. Tel. 045-427618.

Te k. Opel KADETT 1.2., bwj. '83. Dr. L T H Wietenstr.17, Brunssum. 045-255304.

Te k. Opel KADETT 13S, bwj. '80, i.z.g.st. f 1.650,-. Tel. 045-719962.

Opel KADETT, 5-drs. sportv. , 1982, APK 12-12-'93, goede, mooie auto, f 3.500,-. 04408-2368.

Te k. Opel CORSA 12S TR Luxus, bwj. '85, 78.000 km, i. nw.st. f 6.450,-, APK tot 11-'93. Tel. 046-333711

Te k. Opel OMEGA 2.3D LS Stationcar bwj. dec. '89. Te bevr. na 17.00 uur: tel. 045-753593.

Te k. Opel REKORD 2.0 1982, gas, f 500,-. Tel. 045-222520.

Opel KADETT 2.0 GSI wit, 1987, f 15.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Van 1e eig. Opel KADETT 1.8S GT, bwj. '88, rood, veel opties, nw.st. gunstige prijs. Tel. 046-518251.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Peugeot

Autobedrijf
ED KNOPS B/V
Sittarderweg 10 - Born
Peugeot 205.....1990
Tel. 04498-53434.

Peugeot Janssen, Kerkrade
12 maanden garantie op occasions jonger dan 5 jaar.

Fiat Uno 45S IE 1000 5-'89
Fiat Uno 45 IE U9 1000 7-'90
Renault 5 TR 1.4 3-drs. 1-'88
Renault 21 TL 1.7 U9 2-'91
Peugeot 205 XE 1.1 part. 11-'84
Peugeot 106 XR div. extra's 6-'92
Peugeot 205 XE Accent 1.1 9-'88
Peugeot 205 XL 1.1 11-'90
Peugeot 205 GR 1.1 5-drs. 3-'91
Peugeot 309 GR 1.6 5-drs. 10-'86
Peugeot 309 Profil 1.4 11-'89
Peugeot 309 Green 1.4 6-'88
Peugeot 309 XL Magnum 1-'91
Peugeot 309 GR 1.9 diesel 7-'90
Peugeot 309 XL 1.9 diesel 8-'91
Peugeot 405 GL diesel 10-'88
Peugeot 405 GRi 1.6 s.dak 1-'90
Peugeot 405 GRD STB/CV/GTG 7-'92
Peugeot 605 SV 3.0 V6 5-'91.

Peugeot Janssen
Eygelshovergracht 64
6464 GB Kerkrade.
045-460500.

Wegens verandering werkkring PEUGEOT 205D, bwj. 2-'91, grijsmet., schuifdak, km.st. 51.000, i.z.g.st. Tel. 04750-26731 na 18 uur.

PEUGEOT 405 GR, nov. '88, trekh. sunroof, achterspoiler, striping, als nw., f 14.500,-. Tel. 045-222070.

PEUGEOT 405 GLD diesel, 5-bak, 117.000 km. vuurrood, 1989, f 17.500,-. Tel. 04929-64501.

Te k. PEUGEOT 305 Select, bwj.'85, rood, km.st. 93.000, i.z.g.st., pr. f 5.750,-. Overhoven 69, Sittard.

Te koop PEUGEOT 205 XR 1.4, '88. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Peugeot 405 GXI 1991, 17.000 km, zeer luxe uitv. Volvo KLIJN Kerkade. 045-458000.

PEUGEOT 405 GL diesel 3-'90, wit, 98.000 km, f 17.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Porsche

Te k. PORSCHE 924 S, bwj. '80, veel extra's, tax. waarde 16.500, vr.pr. f 13.500,-. Tel. 045-464949, na 17.00 uur.

PORSCHE 924 mod. 944, bwj. '76, pr.n.o.t.k. Julianastr. 39, Merkelbeek.

PORSCHE 924, i.z.g.st., rek. ter inzage, f 9.500,-. Tel. 045-740609

Renault

Te koop RENAULT Trafic diesel, grijs kenteken, bwj. bijna '84, f 6.500,-; ook ruilen met Mitsubishi Colt, automaat. Tel. 046-529611.

Te koop RENAULT 25 Diesel, bwj.'85, donkerblauw, i.z.g.st., pr. f 6.900,-. Tel. 046-519707.

RENAULT 5 TL bwj. '85, 1 jr. APK, i.g.st., pr. f 6.500,-. Tel. 045-416259.

Te k. RENAULT Clio 16V, rood, bwj. 5-'91, km. 20.000, 137 PK. Voll. fabr. gar. t/m 5-'94, ABS, stuurbekr., elec. schuif/kanteldak, elec. v.w., spieg., elec. ramen, Renault-radio, absoluut schadevrij, i. nw.st., incl. gr.-beurt. Nw.pr. f 50.000,- na 19 uur. Tel. 045-457156.

Te koop RENAULT 25 GTX, bwj. '89, i.nw.st., f 22.000,-. Tel. 043-640504.

RENAULT 5, bwj. '83, APK 12-'93, i.z.g.st. f 1.950,-. Tel. 046-524689.

RENAULT 5 GT turbo Van rood 1988, f 14.500,-. 040-515556.

Te koop RENAULT 9 TC, 4-drs, APK, bwj. '83, pr. f 2.750,-. Tel. 046-522132.

Te koop RENAULT 11 TC, type '84, APK 9-'93, pr. f 2.650,-. Tel. 046-522132.

RENAULT 25 TX 7-'89, gr. metallic, schuifdak, trekhaak, alle extra's, vr.pr. f 18.000,-. Tel. 04498-51957.

Te k. mooie RENAULT 14 LS, APK nov.'93, f 1.000,-. Tel. 045-729775.

Renault NEVADA diesel familiale 7-pers. 8-'88, wit, f 17.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

RENAULT 25 TX 2.2i 6-'90 groenmetal. 70.000 km. f 21.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te koop RENAULT R5, rood 65.000 km, bwj. '87. Tel. 046-516565.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Saab

SAAB Turbo 900, bwj. '79, kl. blauwmet. schuifd. lm-vlgn. km.st. 163.000, z. mooie auto, f 4.750,-. 045-253153.

Simca

SIMCA 1000, halfautomaat, km.st. 34.000, bwj.'77. Tel. 04459-1359

Oldtimers

AUSTIN Haley 3000 MK3 bwj. '67, british racing green, 72 spaakwielen, f 60.000,- of meest biedende. Tel. 04455-2251.

Te koop BMW 1802, bwj. '72, in zeer goede staat. Tel. 045-719962.

Opel KADETT, bwj. '72, f 850,-, APK gekeurd. Tel. 045-214963.

Seat

Te k. SEAT Ibiza diesel, grijs kent., bwj., '86, i.z.g.st. H.A. C. Wijngaardseweg 62A (t.o. Automat. Heuts), Hoensbroek. Tel. 045-222455.

Te koop SEAT Marbella model Panda, '87, super zuinig, 56.000 km. f 4.600,-. Tel. 045-222748.

Te k. SEAT Marbella type Panda, bwj. '87, f 4.950,-. 046-517313.

Seat TOLEDO 1.8 CL, wit, 1992, demo. Auto Aarts, Kerkrade. 045-412545.

Skoda

Te koop SKODA 130 L 6-'86, trekh., sunro., f 3.000,-. Tel. 04492-3375 na 17.00 uur.

Subaru

Te k. Subaru Mini JUMBO SDX, bwj.'86, i.z.g.st., vr.pr. f 6.000,-. Tel. 045-752280, na 18.00 uur.

Van part. SUBARU Mini Jumbo deluxe 1984, in prima staat. Financ. mogelijk, f 4.000,-. 045-727173.

Te k. SUBARU Mini Jumbo, 5-drs. DeLuxe, bwj. '86, i.st. v.nw. ied. keur. toegest. f 5.850,-. 045-729947.

SUBARU 13 DL, 3-drs, '84, 85.000km, blauwmet. 1e eig nw. band., APK 7-'93, i.st.v. nw., f 3.650,-. 045-323178.

Suzuki

Te k. Suzuki ALTO, nov. '85, techn. in orde, 50.000 km., f 4.200,-. Tel. 045-225267.

Te k. Suzuki ALTO, 3-drs, bwj.'85, APK april '93, vr.pr. f 4.000,-. Tel. 045-751993

Koopje! SUZUKI Alto, type '88, i.nw.st., 1e eig., 43000 km., Kerkstraat 2, Schinveld.

Te koop Suzuki SAMURAI, grijs kenteken, bwj. '90. Tel. 045-719962.

Suzuki Vitara JLX cabrio, geel kent. bwj. '91; Suzuki Vitara JLX cabrio, geel kent.; lm-velgen en div. acc. bwj. '90 Autobedrijf BODELIER. Tel. 045-441721.

Suzuki Bus verhoogd, verlengd, '87, f 6.750,-. LUCAR, Kerkrade. Tel. 045-456963.

Suzuki Swift, '86, zilver f 5.750,-. LUCAR, Kerkrade. Tel. 045-456963.

SUZUKI Alto FX, bwj.'83, nieuw model, gew. 610 kg, APK 7-8-'93, f 2.950,-. Tel. 045-323178.

Talbot

TALBOT Horizon, diesel, '84, APK 12-'93, i.z.g.st. f 2.450,-. 046-510646.

TALBOT Samba rood auto zuinig met APK, bwj. '84, f 2.250,-. Achter de Heggen 51, Hulsberg.

Toyota

Te koop TOYOTA Celica LB, bwj. '87, in nw.st., f 12.750,-. Inl. 045-455778.

Toyota COROLLA 1.3 12V HB, LPG, stereo, 5-bak, vuurrood, 1989, f 12.950,-. Tel. 04929-64501.

Te k. Toyota STARLET, '80, APK nov. '93, in pr.st., f 1.400,-. Tel. 043-613517.

Te k. TOYOTA Tercel DX, 1983, APK 4-'93, trekhaak, sunroof. 045-253705.

Toyota COROLLA LB 1982, APK 8-'93 f 2.500,-). Volvo Klijn Kerkrade, Strijthagenweg 123, Kerkrade. Tel. 045-458000.

Toyota COROLLA diesel, 5-drs, 10-'84, wit, f 4.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Toyota COROLLA 1.8 diesel station 5-'86 grijsmetal. f 5.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.



Toyota Corolla 1.6 HB Comfort D.Blue ....08-'91 f 25.400,-
Toyota Corolla 1.3 HB XL Zilver M ....11-'88 f 17.800,-
Toyota Corolla 1.3 HB XL Wit ....06-'88 f 16.900,-
Toyota Corolla 1.6 HB Gray M ....03-'89 f 19.800,-
Toyota Corolla 1.6 STW Groen ....01-'88 f 19.800,-
Toyota Corolla 1.8 STW diesel Blauw ....06-'85 f 7.800,-
Toyota Corolla 1.3 Soleil aut. Gray ....04-'91 f 27.800,-
Toyota Corolla 1.6 LB Soleil Gray ....10-'90 f 26.800,-
Toyota Carina 1.6 DX Groen M ....06-'87 f 14.600,-
Toyota Carina 2.0 Exiv Diesel Beige ....06-'90 f 30.800,-
Toyota Carina 1.6 Groen M ....04-'87 f 13.800,-
Toyota Carina 1.6 XL Gray M ....04-'89 f 21.800,-
Toyota Carina 1.6 XLi L Blue ....11-'90 f 25.800,-
Toyota Camry 2.0 XLI R Mica M ....11-'90 f 27.800,-

Fiat Tipo 1.6E Wit ....10-'89 f 18.800,-
Ford Escort 1.4 CL Wit ....05-'86 f 12.800,-
Mazda 323 1.3 HB Rood ....10-'85 f 10.800,-
Mazda 626 1.8 GLX Purple G ....06-'91 f 28.000,-
Mitsubishi Cordia 1.6 SR Grijs ....01-'86 f 11.800,-
Opel Kadett 1.3 N Blauw ....03-'86 f 10.800,-
Seat Ibiza 1.5 S Zwart ....03-'91 f 18.500,-
VW Golf 1.3 CL Wit ....11-'89 f 20.800,-

** ANWB-keuring toegestaan
** garantie 3 tot 12 maanden
** automobielen van 1e eigenaar
** inruil mogelijk
** auto's staan in onze showroom, overdekt en verwarmd
** donderdag koopavond tot 21.00 uur

Automobielbedrijf Mengelers
Provinciale weg Zuid 91,
Oirsbeek
Tel. 04492-1814

Triumph

TRIUMPH TR7 wit, mooie auto (liefhebber) bwj. '78, APK, f 2.950,-. 046-583587.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Volkswagen

VW Passat 1989 Variant
signaalrood, 98.000 km, trekhaak, radio, APK, zeer mooi, f 23.850,-. Tel. 045-241784.

5 STERREN OPELDEALER
CANTON-REISS
«Waar u auto's mèt service koopt»
Valkenburgerweg 34, Heerlen.
☎ 045-718040.
Showroom t.o. winkelcentrum 't Loon.
Opel Kadett 1.3 3-drs. '88, km.st. 46.000, SV-53-HH
Opel Kadett 1.3S GT, '86, km.st. 112.000, PV-79-RR
Opel Kadett 1.6i 3-drs. '90, km.st. 50.000, YD-72-BJ
Keuze uit meerdere uitvoeringen en bouwjaren.
Opel Vectra 1.8i Sedan '90, km.st. 45.000, YB-77-FH
Opel Omega 2.0i Sedan '90, km.st. 54.000, YP-02-XY
Opel Omega 2.0i Sedan .'90, km.st. 18.000, YR-39-GX
Renault 5 GTX '90, km.st. 46.000, YF-71-TY
BMW 316i '88, km.st. 75.000, TF-45-YK
Citroën BX 16 TRI 5-drs. '88, km.st. 86.000, ST-38-LV
Ford Sierra 1.8 turbo D Sedan '90, km 16.000, YH-15-GK
Mazda 323 1.6i aut. '90, km.st. 50.500, YB-60-PF
Fiat Tipo 1.4i '91, km.st. 37.300, ZF-87-DT
Mercedes 250 TD '89, z.veel extr. km 148.000, XV-01-HL
Mitsubishi Galant 1.8 GLi '90, km.st. 44.800, YN-94-FZ
Ford Escort 1400 CL '86, km.st. 69.000, PN-94-FZ
Donderd. koopavond tot 21.00 uur.

Te koop VW GOLF 1.6 GL, met extra's, bwj. '85. Tel. 04451-1772.

Te koop VW GOLF 1600 bwj. '79, kl. zwart, 5-drs., spoiler, spatbordverbreders, sportvelgen, trekhaak, sunroof, brede banden, GTI-look, pr. f 1.900,-. APK juli '93. Tel. 04405-2359.

GOLF diesel CL 5-drs., 5-gang, bwj. '87, div. extra's, pr. f 9.750,-. 045-411572.

Te k. GOLF D, APK sept. '93, i.g.st., vr.pr. f 1.400,-. Kockelmansflat 22, Geleen.

Te k. VW GOLF CL diesel Manhattan uitv., bwj. '89, 3-drs., lichtblauwmet., km.st. 100.000, vr.pr. f 16.000,-. 046-515853.

Te koop VW GOLF Turbo diesel, bwj. '80, motor v. '86. Vr.pr. f 3.750,-. Tel. info na 13.30u tel. 046-522918.

GOLF Caddy diesel Pick-Up, stereo, wit, in goede staat, 1985, f 6.500,-. Tel. 04929-64501.

VW-GOLF Manhatten 1.6i, bwj. 8-'89, antracietmetall., km.st. 42.000, i.nw.st, garagegestald, vr.pr. f 18.250,-. 045-455746/454929

Te k. Scirocco GLI, 1980, APK, i.z.g.st., vr.pr. f 3.500,-. 045-458559.

Te k. VW GOLF 1.8i, verlaagd, 15 " velgen, GTi bekleding, bwj. '85. Na 13.00 uur 045-274199.

PASSAT Variant bwj. 10-'89, div. extra's, zeer mooi, nw. type. 046-527945.

VW GOLF, type '79, automaat, APK 12-'93, f 1.250,-. Tel. 045-724993.

Te k. VW POLO LS bwj. '80, APK 9-'93, pr. f 1.500,-. Tel. 045-425259.

Te k. GOLF diesel, i.z.g.st. APK 9-'93, f 1.500,-. Tooropstr. 12, Heerlen.

Te k. weg. omst. gew. mooie VW JETTA LX, met schuifd. kl. champ.met. elke keur. toegest. vr.pr. f 4.950,-. E. Casimirstr. 2, Landgraaf.

Te k. VW KEVER 1300, bwj. '68, geheel gerestaureerd, incl. motor, schuifd., APK sept. '93, rood, pr. f 5.750,-. Tel. 043-642022.

GOLF GTi G60, alle extra's, paarsmet. Auto Aarts, Kerkrade. Tel. 045-412545.

VW Polo, '85, zilver, 3-drs f 5.750,- LUCAR. Kerkrade. Tel. 045-456963.

Te koop VW GOLF diesel, bwj. '81, t.e.a.b. Tel. 046-337810.

VW POLO Elan, bwj. '83, zilvermet., sportv., APK tot 10-'93, inr. mog. f 2.750,-. Tel. 04408-2368.

Te koop VW GOLF 16i Manhattan, kl. zwart, get. glas, nw. type bumpers, lm-vlgn. i. st. v.nw. vr.pr. f 16.500,-. Tel. 045-252772.

GOLF diesel bwj. '82, geen roest, veel nieuw, banden, kopp. etc. vr.pr. f 4.300,-. Tel. 045-271417.

VW TRANSPORTER bwj. 9-'86, 1e eig. orig. 65.000 km, grijs kent. in nw.st. f 7.500,-. Tel. 045-271417.

Te k. VW POLO GT coupé, 75 Pk, bwj.'84, km.st. 95.000, kleur rood, nw. banden en accu, APK juni '93, zeer goed onderhouden! Pr. f 6.500,-. Tel. 045-242135

Te k. VW GOLF 1.6 GL, alles v. GTi, bwj. '84, als nieuw, pr.n.o.t.k. 045-411905.

VW GOLF 1.8 automaat 1989, 41.000 km, groenmetallic, Volvo Klijn, Kerkrade, Strijthagenweg 123, Kerkrade. Tel. 045-458000.

VW POLO 1980, APK, f 1.450,- Auto Weekers, tel. 04906-1387.

VW GOLF diesel 11-'85, rood, 5-bak, f 7.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

VW GOLF 1300 3-drs. 10-'87, wit, 70.000 km, f 10.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Volvo

VOLVO 345 GLS metall., get. glas, schuifd. airco. 8 bnd. en div. 123.000 km, 1982, f 6.000,-. Tel. 04454-64528.

Te k. VOLVO 440, bwj. febr. '91, kleur wit, div. extra's, pr. n.o.t.k. 04498-59206.

VOLVO 240 GL, '87, veel extra's, i.z.g.st. pr.n.o.t.k. Tel. 045-753673.

Te k. VOLVO 66, bwj.'79, i.z.g.st., APK 9-'93, vaste pr. f 1.000,-. Tel. 045-351659.

Te k. VOLVO 360 GLE, bwj. '86, div. acces. vr.pr. f 8.500,-. Tel. 046-371319.

Te koop VOLVO 440 DL bwj. 4-1989, 68.000 km, kl. rood, f 14.750,- incl. acc. Tel. 046-513543.

Te k. VOLVO 343 DL, bwj. '79, APK 8-'93, pr. f 750,-. 045-327183.

Te koop VOLVO 360 GLTi, bwj. 12-'86, 2.0 5-drs. antraciet-grijs, t.e.a.b. Tel. 045-327486.

Te koop VOLVO 343 GL autom., t. '80, APK 11-'93, vr.pr. f 1.100,-. Tel. 045-316995.

Te koop VOLVO 343 '80, APK 7-'93, f 800,- 045-219990.

VOLVO 340 L bwj. '8.. mooi, incl. APK, f 1.850,-. Bongerdweg Nuth. Tel. 045-245280.

Te k. VOLVO 460 G.. smokezilvermet., bwj. km.st. 12.000, pr. f 28.. Tel. 046-519733.

Volvo 340 DL 1984. A.. 1993 (f 2.750). Volvo Kerkrade, Strijthagenweg 123, Kerkrade. 045-458..

Te k. VOLVO 240 LP.. '84, kl. wit, vr.pr. f 6.. Tel. 045-212484.

VOLVO 440 GL 4-'90, LPG, 5-drs. f 17.. Auto Weekers. 04906-13..

Diversen

Kompier automobielbedrijven B.
OFF. SAAB/LANCIA DEALER
LANCIA THEMA 16V LE NW. MODEL GROEN ....
Saab 900i 16V Odoardo grijs 4-drs. ....
Alfa Romeo 75 groenmet. 1.8 ....
Fiat Uno 45 Jolly blauw stereo ....
Saab 9000 CD 2.3 antraciet airco ....
Lancia Prisma TD blauw ....
Alfa Romeo 33 rood 1.3 IE LPG ....
Lancia Thema 2.0 IE grijsmetallic ....
Saab 900 Turbo zwart 4-drs. full opt. ....
Saab 9000 Turbo leder airco met. stereo ....
Lancia Thema 2.0 IE blauw Restyled ....
Saab 900i wit stereo spoiler 3-drs. ....
Saab 900 C zwart lm velgen 2-drs. ....
Volvo 440 GLTi wit luxe uitvoering ....
Lancia Ypsilon "Fila" wit ....
Lancia Thema 2.0 IE blauw ....
Lancia Thema V6 grijs autom. lm velgen ....
Fiat Panda 750 CL zwart ....
KOMPIER HEERLEN, HEERLERBAAN 66. 045-4288..
KOMPIER MAASTRICHT, GALJOENWG 45. 043-632..

Daihatsu Quadflieg

Terreinauto's
Suzuki Samurai softtop ....1992 f 19..
Suzuki SJ 410 hardtop G.K. ....1983 f 9..
Lada Niva 1600 ....1987 f 7..

Stationcars
Nissan Vanetta bestel ....1988 f 12..
Ford Escort 1.8 diesel Clipper ....1991 f 24..
Opel kadett 1.4i LPG ....1991 f 17..
Ford Sierra 2.0GL spec.uitv ....1986 f 11..
Subaru 1.6 Van ....1986 f 8..

Automaten
Opel Kadett 1.3 S ....1988 f 13..
Audi 80 S diamantzwart ....1990 f 28..
Daihatsu Charade GTTi schade ....1986 f 6..

Diesels
Daihatsu Charade turbo ....1987 f 11..
Volvo 345 DL ....1987 f 11..
VW Golf CL ....1989 f 16..
Peugeot 405 GRi LPG ....1990 f 19..

Div.Occasions
A.N.W.B. gekeurd
Audi 80 1.8S verl. sportvelg ....1989 f 24..
BMW 318i M-uitv 13.000km ....1990 f 29..
BMW 316 rood ....1986 f 12..
Daihatsu Charade 13i sport ....1991 f 20..
Escort 1.6CLX RS uitv. ....1990 f 24..
Ford Sierra 1.8 CL ....1989 f 14..
Ford Orion 1.6 CL Bravo ....1989 f 16..
Ford Escort 1.4 CL 5-drs. ....1989 f 16..
Fiat Panda [illegible] ....1985 f 5..
[illegible] ....1986 f
Ford Sierra Ghia 1.8 ....1985 f 9.90..
Ford Escort 1.1 laser ....1984 f 4..
Honda Jazz ....1985 f 7..
Honda Civic 1.3 S ....1985 f 8..
Nissan Bluebird 2.0 SLX ....1989 f 14..
Mazda 323 1.3 sport 1987 ....1988 f 10..
Mitsubishi Colt EXE 1.5 ....1988 f 11..
Opel Kadett GT zwart ....1986 f 9..
Opel Kadett 1.6i CL Sedan ....1990 f 18..
Opel Kadett 1.3S club ....1988 f 13..
Opel Corsa 1.2S Sedan ....1986 f 8..
Opel Kadett 1.3 S 3-drs ....1984 f 4..
Opel Rekord 2.0S ....1984 f 4..
Opel GT spec. uitv. ....1969 op ..
Peugeot 205 1.4 XR ....1988 f 12..
Renault 25 GTX.3 GLX ....1987 f 9..
Suzuki Alto GL 5-drs ....1988 f 9..
VW Golf 1.6 ZHOR uitv ....1988 f 15..
VW Golf 1.8 spec. uitv ....1985 f ..
VW Jetta 1.6 CL 4-drs ....1985 f 8..
VW Polo coupé 1.3 S ....1988 f 1..

Inruilers
Toyota Corolla coupé '82 f 3.950,-; Opel Rekor LPG f 4.750,-; Mitsubishi Lancer '82 f 2.2000,-; Ford Fiësta f 1.750,-; Honda Accor '80 f 1.900,-; Fiat 126 '81 f 2.750,-; VW Golf '82 f 3.750,-; Renault 5 '82 f 1.500..
Reeweg 112, Landgraaf. Tel. 045-321810.

Seat Autosport Brouns BV
Seat Toledo 1.8 GL Demo, 1 jr. voll. garantie ....
Seat Marbella incl. gar. weinig km v.a. ....'88 t/m 1992
Seat Terra 900 benzine ....
Citroën BX 1400 5-drs ....
Fiat Panda 34 rood ....
Ford Escort 1.6 Amerik. uitv. stuurbekr. stereo ....
Ford Escort Van grijs kent. ....
Ford Escort 3-drs. RS-pakket rood 1e eig. ....
Ford Escort Van diesel wit ....
Lada 2105 ....198..
Mazda 323 1.3 LX 4-drs. 1e eig. alarm en radio ....
Nissan Micra rood 1e eig. ....
Nissan Micra 1e eig. ....
Nissan Stanza 1.8 GL 5-drs. 1e eig ....
Opel Ascona 1.3 automaat 1e eig. ....
Opel Kadett C 1.2 S ....
Renault 5 TL 3-drs. rood ....
Toyota Tercel 1.5 4 WD 1e eig ....
Toyota Corolla 1.3 12V 3-drs. 1e eig ....
Toyota Corolla 1.8 diesel 4-drs. 1e eig ....
Toyota Corolla 1.3 Combi 5-drs ....
VW Passat 1.6 Variant wit 1e eig. ....
VW Golf 1100 3-drs. blauwmet. 1e eig. ....
VW Golf 1.6 centr. vergr. get. glas ....
VW Jetta 1.3 4-drs. 1e eig. ....
VW Golf GTi (opknapper) ....
VW Polo ....198..
AUTOMAAT
Renault 5 ....
Volvo 340 ....
Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.
Auto's boven f 10.000,- 1 jaar garantie.
ZATERDAG EN ZONDAG GEOPEND VAN 10.00-17.00 UUR.

Te koop gevraagd AUTO'S '79-'85. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel. 046-337810. Ook 's avonds.

Te k. gevr. AUTO'S/bedr. auto's, schade/defect bezw. 045-727742 / 7240..

Voor Piccolo's zie verder pagina 11

Auto's

Diversen

Autob. Jasper bv. off. Peugeot Dealer
biedt te koop aan
Leeuwekeur occasions met volledige garantie
Peugeot 605 SRI veel access. '90
Ford Siërra 2.0 CL veel access. '88
Peugeot 405 SRI sch.d. '90
Peugeot 405 GLI '90
Peugeot 405 GRI 1.9 access. '90
Peugeot 405 GLX demo '92
Ford Scorpio 2.8i GL '86
Citroën BX 1.6 TRI veel opties '88
Citroën AX 1.1 RE zeer mooi '87-'88
Saab 900 '85
Peugeot 309 XR 1.4i '91
Peugeot 309 GR '86-'87-'88-'89
Daihatsu Charade 13TX '90
Hyundai Pony 1.5 XL '88
Peugeot 205 Accent '85-'86-'87-'88-'89-'90
Ford Escort 1.3L '83-'84
Peugeot 505 2.2 GTI '86
Lada Samara 1.3 '89
VW Golf C gr.kent. t. '88
Mazda 323 F Coupé '89
Peugeot 205 1.4 XS inj. schuifd. '91
Peugeot 205 1.4 La Coste '89
Mazda 323 LX 1.3 '88
Skoda 130 GLS '88
Opel Kadett 1.2 SC '86
Lada 1200 S '87
Opel Ascona 1.8E '87

Gasauto's
Peugeot 605 SLI '90
Peugeot 405 SRI '89
Volvo 360 2.0 '85
Volvo 244 GL aut. '83

Dieselauto's
Peugeot 405 GLD '90
Audi 80 CLD '88
Peugeot 309 GRD '90
Mazda 626 LXD '88
Mercedes 300D aut. '85
Peugeot 205 GLD '83-'92
Mitsubishi Colt Wagon D '86
Talbot Horizon GLD '86
Ford Siërra 2.3 Spec. '89

Stationcars
Peugeot 405 GR 1.9 '89
Opel Omega 2.0i LS '88
Peugeot 405 GL 1.6 '89
Mitsubishi Colt Wagon D '86

Automaten
Peugeot 605 SRI '90
Peugeot 405 GR '88
Mercedes 300 D aut. '85
Volvo 240 GL aut. '83

Lada Niva Jeep t. '87
Informeer vrijblijvend naar onze wisselende voorraad plm. 85 stuks.
Dit alles alleen bij
Autob. Jasper bv Off. Peugeot Dealer
Windraak 29, 6135 AC Munstergeleen
Tel. 046-521944.

Ford Siërra 2.0 Laser Stationcar '86 ƒ 10.950,-; Daihatsu Hi-ace 1000 minibus, zeer verhoogd dak '87 ƒ 9.250,-; VW Golf Cabriolet 1.8 GLi div. extra's '84 ƒ 22.900,-; Seat Marbella GL div. extra's '89 ƒ 9.800,-; Ford Escort 1.6 GL automaat 5-drs. nieuw staat '85 ƒ 9.250,-; Volvo 340 DL 5-drs. 1e eig. '86 ƒ 6.950,-; Citroën Visa 11 RE 1e eig. '86 ƒ 6.950,-; Opel Corsa 3-drs. '84 ƒ 6.750,-; Audi 80 CC uitvoering '85 ƒ 8.950,-; Opel Kadett 1.2 S 3-drs. sportvelgen sunroof '82 ƒ 7.950,-; Nissan Micra div. extra's '87 ƒ 8.950,-; Opel Kadett 1.6 S 5-drs. 1e eig. rood '85 ƒ 9.750,-; Nissan Sunny GL automaat '84 ƒ 5.750,-; Ford Capri 1.3 Laser div. extra's '85 ƒ 7.950,-; Opel Kadett 1.2 S 5-drs. 1e eig. '86 ƒ 10.500,-; Fiat Uno 60 S van particulier '88 ƒ 8.750,-; FSO Prima 1.5 GLS 5-drs. 1e eig. 25.000 km van particulier '89 ƒ 4.950,-. Autobedrijf Chris Geilen erkend Bovag bedrijf, APK-VVN keuringsstation, alle auto's met nationale garantie vanaf ƒ 7.500,-. 6 maanden Bovaggarantie, inruil korting. Dorpstraat 58, Broek-Sittard. Tel. 046-516952.

LUCAR! koopt ook uw auto voor een serieuze prijs. Schade of defect geen bezwaar. Tel. 045-456963.

AUTO'S U belt wij kopen!! Ook zondags met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

Te koop Opel KADETT 1200, '82; Ford Fiësta 1.1, '80, beide APK gek. 045-416291.

Mercedes 200D veel extr. bwj. '87, ƒ 29.000,-; Ford Siërra 2.0i stationcar div. extr., bwj. 5-'90, 37.000 km, ƒ 28.500,-; Opel Omega 2.0i stationcar, bwj. '89, 73.000 km, ƒ 24.000,-; Toyota Starlet 1.0 rood, bwj.'86, 70.000 km, ƒ 9.500,-; Renault R 19 TS 5-drs. '90, met LPG, zwart, ƒ 20.900,-; 37.500km; Rover 216 SE 4-drs. luxe uitv., bwj. '88, 75.000km, ƒ 13.500,-; Fiat Panda Carara 750 3-drs. wit, bwj. '87, ƒ 7.500,-; Mini special, bwj. '91, 16.000km, ƒ 11.000,-; Suzuki Alto GL 3-drs. zwartmet., bwj. '88, 32.800km, ƒ 8.500,-; Lada Samara stationcar 5-drs, bwj. '88, 32.500km, ƒ 8.500,-; Mazda 323 Sedan 1500i, 4-drs. bwj. '88, 40.000 km, ƒ 14.500,-; Mitsubishi Colt, turbo bwj. '84, 100.000 km, ƒ 6.500,-; MGB cabrio i.nw.st. bwj. '79, ƒ 16.500,-; Talbot Samba bwj. '83, rood, ƒ 11.500,-. Automobielbedrijf HAVE, Industriestr. 31 Sittard. Tel. 046-515195.

LOVEN Heerlen. Verbouwingsopruiming! Extra korting en hoge inruilprijzen! Eigen financiering. Mazda 626 Sedan 1.8 LX '89; Mazda 626 1.8 GLX '88; Mazda 626 Sedan 1.6 LX '87; Mazda 626 HB 1.6 LX '87; Mazda 626 HB 2.0 GLX '88; Mazda 626 Wagon 1.8 GLX met stuurbekr. '89; 2x Mazda 323 F coupé '90; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86'87; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 Sedan 1.3 Envoy '88; Mazda 323 Sedan 1.3i GLX '88; Mazda 323 HB 1.3 LX aut. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX '88; Mazda 323 HB 1.3 LX '90; Alfa 75 1.6i met LPG '90; Volvo 340 GL '88; Nissan Cherry HB 1.5 GL '85; Nissan Micra 1.2 LX '90; Mitsubishi Lancer 1.8 diesel '87; Fiat Panda 1000 CLi '91; Ford Siërra 2.0 CL 5-drs '88; Ford Siërra 2.0 Laser '85; Opel Kadett Sedan 1.6i '89; VW Golf CL 1.6 '90; Diverse goedkope inruilauto's: Honda Civic 1.3 automaat '82 ƒ 6.750,-; Honda Civic automaat '81 ƒ 3.750,-; Skoda 120 L '85 ƒ 3.950,-; Vauxhall Carlton '79 ƒ 4.500,-; Volvo 244 DL automaat '77 ƒ 3.250,-; Volvo 360 GLS Sedan '83 ƒ 5.950,-; Ford Taunus 1.6 L '78 ƒ 1.250,-; Fiat Panda 34 '85 ƒ 5.950,-; Mitsubishi Galant 2.3 turbo diesel '83 ƒ 3.500,-; Opel Kadett automaat 1.6 S '82 ƒ 4.750,-. Palemigerboord 401, Heerlen: 045- 722451. Donderdag koopavond tot 20.00 uur

Autobedrijf P. van DIJK & Zn Ford Escort 1.4i CL luxe uitv. 13.000 km '92 ƒ 23.750,-; Opel Astra 1.4i GL roodmetal. 4-'92 ƒ 25.750,-; Opel Omega 1.8 GL div. acc. '89 ƒ 17.750,-; Opel Vectra 1.6i GL '91 ƒ 25.750,-; Opel Vectra 1.8 GL div. acc. '89 ƒ 22.500,-; Opel Kadett 1.6i 45.000 km '89 ƒ 17.750,-; Peugeot 605 SLI div. acc. als nw. 28.000 km '92 ƒ 38.750,-; Ford Siërra 2.0i CL Sedan rood als nw. '92 ƒ 29.500,-; Citroën BX 1.4 1e eig. '91 ƒ 18.500,-; Renault 25TX '90 ƒ 23.750,-; Renault 21 TL '88/'89 v.a. ƒ 10.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL Sedan'90 ƒ 26.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 20.500,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '90 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan en 5-drs '88 v.a. ƒ 13.750,-; Ford Siërra 1.6 CL 5-drs '88 ƒ 13.750,-; Ford Siërra 2.0 CL 5-drs '87 ƒ 11.750,-; Ford Siërra 2.0 laser 5-drs '86 ƒ 7.250,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 9.500,-; VW Passat 1.8 CL '90 ƒ 24.750,-; Passat 1.6 CL '88 ƒ 18.750,-; Peugeot 405 GLi '90 ƒ 20.500,-; Peugeot 309 XR 1.4 plus 20.000 km '91 ƒ 20.500,-; Peugeot 305 GL combi '88 ƒ 9.750,-; Mazda 626 coupé 2.2i GLX div. acc. 25.000km 10-'91 ƒ 28.500,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan '89 ƒ 17.750,-; Nissan Bluebird 2.0 LX 5-drs '88 ƒ 12.750,-; Opel Kadett 1.6 diesel combi '86 ƒ 7.250,-; Opel Rekord 2.0S '86 ƒ 7.250,-; Ford Taunus 1.6 '82 ƒ 2.500,-; Fiësta 1.1 L '83 ƒ 4.750,-; Ford Siërra 2.0 GL combi '83 ƒ 7.250,-; Inr. financ. en Bovag-garbewijs Autobedrijf en APK keuringsstation P. van Dijk & Zn Hompertsweg 33, Landgraaf Tel. 045-311729.

"Auto Roberts"
Heirstraat 8, Urmond.
Tel. 046-332352
Plm. 50 auto's
In de betaalbare prijsklasse.
Zondag open
Gratis
Champagne
Fles bij aankoop auto i.v.m. de feestdagen.

Volvo 340 DL, 1987; Opel Kadett 1300 LS, 1989; Mitsubishi Jeep, 1987; Honda Quintet, 1982; 2x Opel Kadett 1.3 S automatic, 1982; Skoda 105, 1989; Skoda Rapid, 1983; Subaru Jumbo Mini VAN, 1985; Opel Ascona 1600 S, 1982. Verder nog diverse goedkope inruilers. Vakgarage Joop van MIL, Sportstraat 10, Kerkrade-West. Tel. 045-410826

Te k. Opel Omega 2.0i LS, centr. deurvergr., get. glas, open dak, '89, ƒ 19.500,-; Kadett 2.0 GSi, zeer mooi, 28.000 km., '90, diverse opties, ƒ 27.500,-; Opel Corsa 1300 SR '83, ƒ 4.500,-. Garage NIEVELSTEIN, Dr.M. Kinglaan 177, Hoensbroek. Tel. 045-225566

Autohandel de ANJELIER heeft voor u: Audi 80 CL 4-drs. '84 ƒ 4.950,-; Escort 1400 CL LPG bwj. '86 ƒ 7.900,-; Golf '85; Golf diesel '88; Honda Prelude '82 ƒ 3.600,-; Opel Kadett GTE '84; Seat Ibiza '86; Kadett '87; Kadett '81 t. 1200 ƒ 1.950- en nog 15 andere occasions van ƒ 1.000,- tot ƒ 6.000,-. Anjelierstr. 123A, Heerlerheide. 045-231448.

Betrouwbare INRUIL-AUTO'S van Bovagbedrijf met APK jan. '94: Lada 1200 '84; Taunus 1.6 GL 1e eig '80; Taunus 2.3 '81; Kadett coupé 1.2 '80 (spuiter); BMW 518 '81; Seat Sport coupé '79; VW Golf 1100 '78; Volvo 343 2.0 DLS '81; ƒ 1.500,- p.st. Garantie op de motor. Tel. 045-244947.

Te koop gevr. loop- sloop en SCHADEAUTO'S. Ook na 18.00 uur. 045-423199.

AUTO KALDEBORN: Wij betalen de hoogste prijs voor Uw auto!!! 045-411572.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

Zondag 13 dec. koopzondag open van 10.00 tot 17.00 uur. Suzuki Alto 2x '89; Suzuki Alto '87; Suzuki Alto '86; Suzuki Alto '83; Suzuki Alto autom. '85; Suzuki Alto autom. '83; Suzuki Swift '88; Suzuki Carry '90; Mercedes 190 D '88; Mercedes 190 E '87; Opel Kadett '87; Opel Kadett '85; VW Golf 1300 '88; VW Golf 1300 '86; Lada Samara '87; Renault 11 TL '86; Renault Express '86; Volvo 343 '83; Volvo 343 autom. '80; BW 318i '85; BMW 320i '83; BMW 315 '83; BMW 316 '79; BMW 520i '88. Autobedr. REUB-SAET, Groenseykerstr. 17, Geleen. Tel. 046-757777. Uw adres voor APK keuring. Alle auto rep.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

3 voor de prijs van één. Te koop: TOYOTA Celica '82; Volvo 340 DL '82; Fiat Regatta 85 S '87, allen in zeer goede staat, pr. ƒ 10.500,-. Garage Jo Hellebrand, Brunssum. Tel. 045-270007.

Seat Malaga 1.5 '85; Div Seat Ibiza's v.a. '86 t/m '90; Seat Marbella '87 en '88; Nissan Stanza 1.6 '85; Daihatsu Cuore '84; Honda Integra '86; VW Polo coupé '83; Opel Corsa '84. Autobedrijf CHIARADIA Seat en Citroën Dealer, Trichterweg 122 Brunssum. 045-212843.

SCHADE-AUTO'S met kenteken: Ford Siërra CLX 2.0i DOHC 5-drs. HB 12-'91; Opel Omega 2.4i GLS automaat '90; VW Golf 1.6i 4-drs. Manhattan '90; Opel Kadett 1.7 D GL 4-drs. sedan '90; Nissan Micra 1.2 SLX '90; Fiat Tipo 1.6 IE '90; Toyota Corolla 1.3i HB '89; Mazda 121 3 DL '89; Opel Kadett 1.6 D LS 4-drs. '88; Mitsubishi Lancer 1.8 GLD station '86; Audi 100 cc diesel '84. Imex Limb. B.V., Volgelzankweg 228 A, Landgraaf. 045-312044.

Omega 2.0 '91; Vectra 4-drs. aut. 1800i '90; Golf 3-drs. 1.3i '91; Passat 5-drs. combi 2.0 16V '91; Kadett 3-drs aut. '88; Kadett Combi 16i 5-drs. '86; Record Combi 5-drs. '85 '82. Inruil en financ. mog. Garage J. BUISMAN, 1 jr. garantie. Stenenbrug 6, Landgraaf, tel. 045-323800.

Autohandel MARIËTTE heeft verschillende leuke goedkope en duurdere auto's voor u. Vele verschillende merken. Tev. het adres voor gebruikte meubelen. Heerlerbaan 76, Heerlen. Tel. 045-416388.

Te koop GEVRAAGD personenauto's en alle types bedrijfsauto's. Steeds voorradig plusm. 100 occasions tegen superlage prijzen. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen. 04405-2896.

OMEGA 2.0i '88; Astra 1.4i GL '92; Kadett 1.3 Club '89; '85; Sedan '86; Kadett 12 S '81 en '83; Corsa TR 1.3 '87. Denneman Automobielbedr., Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

Fleischeuer Automobielen MGA CABRIO gerest. '56; MGA coupé '61; MGB Cabrio gerest. '64; MGB GT '77; MGC Cabrio ongerest. '69; TR 6 '75; Lancia Beta coupé '80; VW Kever 1303 Cabrio orig. '72; Porsche 924 '81; Porsche 944 '86; Porsche 911 SC '78; Mercedes 260E '86; BMW 320i 6 cyl. M tech. '85; Opel Corsa 1.2S '86; Opel Vectra 1.8 S '89; Mitsubishi Colt 1.2 GL '84. Amstenraderweg 81 A+B, Hoensbroek. Tel. 045-217944.

Te k. div. inruilers met APK v. a. ƒ 750,-. Autobedrijf Gebr. Dominikowski, Locht 38, Kerkrade. Tel. 045-420209.

Te k. Opel KADETT, bwj. '80, met APK; Peugeot 305, bwj. '83, APK. Te bevr. Ringstr. 18, Hoensbroek.

BOVAGBEDRIJF biedt aan: VW Golf TD '88; Fiat Croma 2.0 IE '89; Crysler Voyager 2.6 7-pers. '86; BMW 318i '85; Mits. Lancer 1.8D station '86; Mits. Galant 2.0 GLX LPG '84; Fiat Panda 1000 Fire '87; Toyota Celica 1.6 ST '84 Amerik. uitv.; VW Golf 1.1 '83. Plusm. 10 inruilers met APK '94, per stuk ƒ 1.500,-. Texaco Tankstation Nuth. 045-244947.

Najaarskorting!!!!!!!!!!!!!!!!!!
Bel en kom nu!!!!!!!!!!!!!!!!!!
Siërra 2.0 CL 5-drs nw type '87; Ford Escort 1.4 CL nw. type, '87; Mazda 323 GLX HB '87; Mazda 626 2.0i GT 5-drs. '87; Opel Manta 2.0 GSi aut. '85; VW Golf 1.6 GTS '85; Mazda 323 1.5 Sedan '83; Mazda 323 1.3 '81; Gar. serv. inr. en financ. mog. Autobedrijf DORTANGS, Altaarstr. 2 Schinnen. Tel. 04493-2211

Wist u het nog niet??? Autobedrijf G.G. verkoopt auto's met een ANWB-technoverzicht (controle op meer dan 200 punten aan de auto) en met een degelijke garantie. Komt u vrijblijvend kijken? Al onze auot's staan met prijs en andere gegevens op ons bedrijf. Ons adres is Heerenweg 284/286, (grote weg Heerlen-Brunssum).

Sloopauto's

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

RAPIE vraagt loop-slooplen schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. gevr. SCHADE- sloopen loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

Bedrijfswagens

Bankers Bedrijfswagens B.V.
Rijksweg Noord 19, Echt.
Tel. 04754-82453.

Mitsubishi L300D H+L 5.000 km	10-1992
Mitsubishi L300D H+L	1989/1990
Mitsubishi L300D kort	1987/1989
Mitsubishi L300D personenbus GLX	1990
Mercedes 508D met meubelbak BE	1985
Mercedes 307D kort	1986
Mercedes 207D aannemersuitv.	1987
VW LT40D pick-up dub. cab. open laadb. 4 mtr.	1987
VW LT28D H+L	1988/1990
Opel Kadett combo diesel	1992
Toyota Hi-Ace D-lang	1989
Toyota Lite-Ace D	1989
Toyota Lite-Ace Benzine	1989
Subaru bestel E10 45.000 km	1987
Citroën C25D pick-up	1988
Nissan Vanette D	1985
Ford Transit D semi H+L	1989/1991
Ford Transit D semi H+L	1989
Mazda E2200D aannemersuitv.	1990
Mazda E2200D bestel	1989
Toyota Hi-Ace D personenbus	1986
Iveco 30-8D verhoogd-verlengd 45.000 km	1989
Mercedes MB100D geïsoleerd met koeling	1989
Golf Caddy D Hardtop	1990

Inruil en financ. mogelijk. Alle auto's worden APK gekeurd. Onderhoud eigen werkplaats. Geopend ma t/m vrijd. 8.00-19.00 uur. Zaterdag van 9.00-16.00 uur of na tel. afspraak.

"Bedrijfswagencentrum Echt" Industriegebied "De Berk"
Ampereweg 2, Voltaweg 11.
Tel. 04754-87455. Fax. 04754-87455.
In overdekte showruimte en buitenplaats plm. 200 stuks.

Ruime keuze plm. 200 stuks bestelbussen (groot en klein), personenbussen, Pick Up's en bestel-Van's, alle merken en types en bw.jaren o.a Ford Transit, Mercedes, Toyota Hiace en Lite-Ace, Mazda, Peugeot J5, Volkswagen LT en Transporters, Nissan Urvan en Vanette, Fiat Citroën, Mitsubishi L300, Renault Travic en div. types met meubelbak.

Inruil mogelijk, vertrouwde garantie, 3 tot 6 mnd.
Jonge bussen 1 jaar garantie.
inkoop-verkoop import-export
Geopend van 9.00-17.00 's zaterdags van 9.00-15.00 uur.
Eventueel 's avonds na telefonische afspraak.

BEDFORD 350 CF, bwj. '79, met open laadbak, dubbel lucht, laadvermogen 2.000 kg, met pas grote beurt, nieuwe banden, ook te maken als opi-auto, vr.pr. ƒ 3.250,-. Na 17 uur tel. 04492-4534.

CITROËN BX 19 TG diesel station, grijs kent. '91, ƒ 14.500,- excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

FORD Escort 55 1300 bestel, 5-'86, blauw, 85.000 km, ƒ 4.950,- excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

NISSAN Vanette diesel 6-'89, wit, 70.000 km. ƒ 12.750,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

VOLVO 240 GL station, grijs kent. 9-'89. LPG ob. 90.000 km. ƒ 13.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

FIAT Ducato diesel 10-'88, 90.000 km. ƒ 11.450,-excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

OPEL Corsa 12 S grijs kent. 10-'86, rood, ƒ 5.950,-excl. Auto Weekers. 04906-1387.

OPEL Kadett 1.7 diesel station, grijs kent. 6-'89, wit, ƒ 10.950,- excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

PEUGEOT 309 XA diesel, grijs kent. 12-'90, wit, ƒ 11.950,- excl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Met werk geen APK wel goed rijdend, FIAT 238, dubb. cab., bwj. '80; Renault Estafette, bwj. '81, motor defekt; VW LT 28 diesel met ramen '81, ƒ 2.500,-; Mercedes 407, bwj. '77, goede motor, nw. remmen en banden, nw. platte bak, ƒ 3.900,-; Renault Traffic '81 1.4, benz. nw. motor, rek. t.i. Van Bovagbedrijf 045-244947.

Onderdelen/acc.

Let op! PG carstyling Born, de VELGENSPECIALIST van het zuiden. Doorlopend aanbiedingen. Nu 5-spaaks velgen voor VW, BMW, Ford, 7x15 met banden 195/50 x 15 nu ƒ 1.395,- all in. De Tramweg 14, Holtum Born. Tel. 04498-57579.

Wintersporters opgelet
* Weissenfels sneeuwkettingen met de magnetische snelsluiting
* Thule ski-boxen in verschillende uitvoeringen
* Ski- en allesdragers in diverse uitvoeringen, voor elk type auto!
* Voor de vakantie eerst even naar
KERP B.V.
In de Cramer 31, Heerlen
Tel. 045-716951

Ink. verk. gebr winter-zomer BANDEN, 10-17". Passartweg 39, Hrl. 045-222675.

Te koop 4x4 alu. VELGEN 7x15, met wielsloten voor Nissan of Toyota, ƒ 1.000,-. Tel. 045-445093.

Motoren en scooters

BMW R 75 6 met zijspan zeer mooi. Tev. electronisch orgel. Tel. 045-310149.

OLDTIMER Moto Guzzi C7 t. '70, als nieuw, ƒ 15.000,-; russische motor merk Voskhod 175 cc, 2 strook, opknapper, met onderd., ƒ 800,-; motorblok voor BMW R60/6 compl. met div. onderd. voor BMW Boxer ƒ 600,-. 045-316995.

SUZUKI Crossmotor, 50 RM, bwj. '91, voor 4-8 jr. i.nw.st. vr.pr. ƒ 1.250,-. 046-515752.

YAMAHA RD 350 LC YPVS, bwj. nov. '89, z.g.a.nw. vr.pr. ƒ 7.250,-. Tel. 045-440696.

Te k. gevraagd INSTRUCTIEBOEK plus koffer Yamaha XS 400. Tel. 045-422638.

Te koop HONDA Shadow VT 1100, bwj. '89. Tel. 045-327561.

Te k. t.e.a.b. SUZUKI GSX 1100 R, zeer mooi, km.st.: 6.000, '90 en kindermotor Honda XR 80 4-takt v.a. plm. 9jr. Tel. 045-226902.

CHOPPERS!!!! Niet de meeste, wel de mooiste, tegen winterse prijzen. Maas Motoren, Jongmansweg 51a, Heerlen. 045-229236.

Te koop SUZUKI GSX R 750 W, nw. model '93, blanco kenteken, ƒ 1.500,- onder nw.pr. Tel. 045-313295.

Zeer mooie HONDA VF 750 Shopper, bwj. '86, km.st. 23.000, kl. bordeaux, met special paint en access. ƒ 6.750,-. Tel. 045-210370.

Te koop HONDA 500 XL, bwj. '85, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 4.350,-. Tel. 045-441044.

ZIJSPANMOTOR merk M72 boxermotor, bwj. 1945, vr.pr. ƒ 3.250,-. Klassiek zijspan ƒ 650,-. Tel. 045-445093.

Aanhangwagens

Te k. AANHANGWAGEN 2.00 m x 1.15 m., bovenstel geh. RVS met deksel, plm. 1.00 m hoog, fietsdrager met imperiaal. Tel. 045-453406.

Gesloten AANHANGWAGENTJE te koop voor div. doeleinden geschikt. Ransdalerstraat 137, Ransdaal.

Te koop AANHANGWAGEN in nw.st. 1.95 mtr x 1.15 mtr x 35 cm. Tel. 045-251304.

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

(Brom)fietsen

10-jarig bestaan van de Firma Bert Reekers Tweewielers
van 15 t/m 24 december
ATB buitenband 26 x 2.1, smokeprofiel ƒ 11,50
ATB binnenband Vitoria ƒ 3,95
Rolls zadel div. kleuren ƒ 39,95
Cateye mity 2 comp. ƒ 49,95
Tioga. bar.ends alu. lang ƒ 40,-
Tioga. bar.ends alu. kort ƒ 38,-
Cinelly ATB stuurlint ƒ 14,50
3 x compl. XT. groep ƒ 895,-
1 x compl. 600 AX groep 12 v. ƒ 450,-
1 x compl. Campagnolo Record ƒ 995,-
Verder op alles behalve aanbiedingen en bromfietsen 10% korting op iedere aankoop van 15 t/m 24 december.
Willemstr. 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

VESPA Ciao, 1990, blauwwit, sterwielen, div. extra's, ƒ 725,-. Tel. 04492-6009.

Te k. SUZUKI TSX 50, bwj. '89, i.z.g.st. plus verz. en helm, vr.pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-222266.

Te koop YAMAHA 50, bwj. 1982, vr.pr. ƒ 450,- incl. W. A. verz. (geldig t/m 30 april-'93). Telefoon 045-442123.

Te k. MOUNTAINBIKE, 6-10 jr. ƒ 125,-. Gravenweg 23, Landgraaf.

Uw fiets SNEL en vakkundig gerepareerd? Rijwielspecialist in 't Station Heerlen. 7 dagen per week geopend.

Jeugdfiets MOUNTAINBIKE Raleigh Mustang met extra verlichting en spatborden, pr. ƒ 495,-. Tel. na 17.00 uur 045-419715.

Te koop HONDA Vision, bwj. 5-'92. Tel. 045-461642.

Te k. weg. dienstplicht YAMAHA DT LC 50 cc, pr.n.o.t. k. Tel. 045-258788.

Te k. YAMAHA DT, bwj. '87, pr.n.o.t.k. Tel. 046-581648.

DAMES-SPORTFIETS, lichtgew. merk Batavus, 12-versn., in uitst.st. ƒ 300,-. Tel. 046-378354.

Te k. YAMAHA DT met LC onderdelen. Tel. 045-250569.

Te k. VESPA, Puch Maxi en snorbrommer. 045-422115.

AANBIEDING tot 31 dec. Vespa Sfera aut. ƒ 4.350,- metallic kleur kortint ƒ 355,-. U betaald pas op 1 febr. '93. Fiets en schaatssport Reekers, Brunssum. Tel. 045-252361.

Sport & Spel

De Handbalver. Plan Keukens Margraten vraagt m.i.v. het seizoen '93/'94 een
hoofdtrain(st)er
voor haar DS 1+2 team uitkomend in de 3e divisie en 1e klasse.
Voor verdere informatie en/of inlichtingen, gelieve kontakt op te nemen met de secr. Dhr. F. Bosch, tel. 04458-1873 (na 18.00 uur).

SPORTMASSAGE: ontspannend/stimulerend. (Geen sex). 043-251939.

Wintersport

Te k. 2 paar LANGLAUF-SKI'S, mt. 37 en 42, compl., t.e.a.b., i.z.g.st. Tel. 045-241934 na 18 uur.

Zonwering

Te k. aluminium ROLLUIKEN, 2.17x1.84cm. Hunzestr. 14, Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Zeeland

Met Kerst in luxe bungalow aan zee
aantrekkelijk kerstarrangement in 4-pers. bungalow op 5 sterrenpark. Arrangement: 24-28 december: ƒ 350,-. Breskens. Tel. 01172-3220 (7 dagen per week)

Caravans/tenten

Caravans Henk Cortie B.V. Bürstner en Hobby
Koop nu voordelig! Speciale aanbiedingen wegens plaatsgebrek door de bouw van nieuwe showroom! De nieuwste 1993 modellen en nog enkele 1992 modellen. Tevens uitstekende gebruikte caravans. Pannenweg 8, Nederweert. Tel. 04951-31914.

CHATEAU EN HOMECAR
Onze ex-verhuur caravans zijn nu in de aanbieding met gigantische kortingen, wees er snel bij want op is op!
Ralon caravans
Donderdag koopavond.
Brommelen 58 A, Geulle.
Tel. 043-645079.

Sta-caravans
Door eigen import de grootste keus, tegen de grootste prijs, nieuw en gebr., ook intr. voor handel en verhuurders. Fin sta-decor. mog. Caravanbedr. De Bergjes, Schaapsbrug 2a, Roggel. Tel. 04749-5079.

Te k. DETHLEFFS Beduin 390, eindk., 1989, toiletruimte, voort., 04498-54390.

Te koop HOBBY 420 TM luxe, 1988, toiletruimte, voortent. Tel. 04498-54390.

Super-aanbod!!
Caravan-Voortenten 10 tot 50% korting. tenten, nu kopen in '93 betalen. 10% korting 1001 kampeer- en caravanacces. Nergens goedkoper!! De Kampeermarkt, Hastelwg 131, Eindhoven. Zondag 13-12 geopend!!

Te koop diverse HOBBY caravans gebr., 4 mtr. 87, 88, 89.420 TM 88, 89, 90. R.v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt. Tel. 04498-54664.

Vouwwagens en Caravans bij RIDDERBEKS! Kom eens kijken in Koningsbosch Prinsenb. 180, 04743-2213.

Te k. WILK 400 TD, bwj.'91, in nw.st., incl. voortent. Tel. 09-32.89703379.

Te k. BEYERLAND Vitesse 380 2B, 1988, langslaper met enkele bedden, toilet en 4-delig, luifel, i.z.g.st. Tel. 045-213741.

KERST-KADO'S, o.a. 2 pers. bijz. tent v. ƒ 175,- n.v. ƒ 99,-; 220/12v en gas koelb. v. ƒ 600,- n.v. ƒ 449,-; car. kluisje v. ƒ 56,- n.v. ƒ 36,-; 4 zits picknick kof.taf. v. ƒ 160,- n.v. ƒ 119,-; car. opz. spiegel v. ƒ 47,50 n.v. ƒ 19,50. Porta-Potty toilet v. ƒ 155,- n.v. ƒ 124,-. 20% voordeel op slaapzak, Iglo tenten, Mepal serv. etc. etc. Spec. aanbieding v. dakschuif en terrasluifels. ƒ 350,- tot ƒ 900,- voord. op trek- en seiz. car. voortent 12V car. spot v. ƒ 32,- n.v. ƒ 21,-. Beige, wit en grijs op = op. Het juiste cadeau vindt U altijd bij "De Olde Caravan", Dr. Nolenslaan 141, ind. park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634. 20 dec. koopzondag van 12.00 tot 17.00 uur.

De Olde CARAVAN. Uw dealer voor Limburg v. Wilk-Beyerland, Sprinter, Vitesse, Quartz en Award tour caravans. Nog enkele show en verhuur caravans 1992. Ruime keuze in gebr. caravans voor serv. en kwaliteit naar de echte vakhandel De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141 ind. park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634. 20 dec. koopzondag van 12.00 tot 17.00 uur.

Te huur 4 gr. caravans met voortent, aan de zee, ideaal voor kinderen, 2 in SCHEVENINGEN en 2 in Breskens. Tel. 04454-61668.

Te k. HOBBY 5.30 De luxe, bwj 23-6-'90, div. extra's, ƒ 13.000,-. Tel. 045-462637.

Campers

Te k. org. Westfalia KAMPEERAUTO, bwj. '84, met hefdak, ANWB gek. 045-216476 b.g.g. 04492-3311

Camper FORD Transit ruim, 2-pers. voort., enz. ƒ 5.750,-. 045-316940.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Div. Vakantie

Kerstvakantie
8 dagen auto huren
6 dagen betalen v.a. ƒ 232,-
incl. BTW en 800 km.
☎ 045-724141
Bastiaans AutoRent
Spoorsingel 50, Heerlen.

(Huis)dieren

VANDAAG
grote vogelmarkt
in Makado-Beek. (Toegang gratis).

Briard-Pups
met stamb. St. Hubertus. Tel.09-32.89.716270, 7 km. van Maastricht.

GEDR.PROBLEMEN met Uw hond? Bel M. Honings, gedipl. gedr.therapeut. Limb. Inst. Hondenopvoeding. Tev. geh.cursus en puppy-training. 046-510173

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hofdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

BRIARDPUPS te koop met stamboom van kampioenafstamming, schrift. garantie. Tel. 04752-1885.

Te koop PUPS Yorkshire-terriers. Telefoon 043-473551.

Te koop wegens allergie MALTEZER leeuwtje, reu, 3 jaar, met papieren, vr.pr. ƒ 250,-. Tel. 045-310098.

Weg. omst. zeer goed tehuis gezocht voor Am. STAFFORD Terriër, reu, 18 mnd., gestr.lijnd. 045-210575.

Te koop BOOMER-HONDJE, 6 weken oud. Tel. 045-257584.

Te k. Jack RUSSELL-PUPS, ingeënt en ontw., ouders aanw. Tel. 04976-42524.

Te koop 1 witte TOY-POEDEL, reutje en 1 witte Dwerg-poedel, reutje met stamboom en ingeënt. Lid van de RAS-ver. Tevens witte dwergpoedel, reu 9 mnd. Kennel van Klein Nulland. Tel. 045-421767.

BOEMERS, tekkels, Maltesers wit, Schotse Terriers, Yorks Ter. Walem 11a, Schin op Geul. 04459-1237.

Meisje 21 jr. biedt zich aan voor het berijden en verzorgen van PAARDEN of ponnies. Tel. 045-227419.

Te koop BERNER-Sennen pups, voll. ingeënt en ontwormd met prima stamboom. Tel. 04104-74851.

Gevraagd LANDSCHILDPAD en een papagaai voor particulier. Tel. 045-325049.

Te k. KWEEKKOPPELS, Bleekkop, Pennant en jonge. Tel. 045-243616.

Te koop van part. zwarte BOUVIERPUPS + teef van 4½ jr. met stamboom, ing. en ontw. Tel. 04257-9200.

Te k. Duitse HERDERPUPS m. stamb., apart van kleur. 046-333979.

DWERGSCHNAUZERS, zwart met stamb. Nusterweg 44, Sittard. 046-514659.

Te k. kweek-koppels congo-grijze roodstaart PAPEGAAIEN. Tel. 046-749517.

Prachtige blonde BOUVIERPUPS, HD vrij, prima stamboom, schrift. garantie. Tel. 04138-75668.

Te k. AKITA Inu pups, volledige garanties. Kennel Erebor. Tel. 09-3211345971.

Riesen SCHNAUZERPUPS, geb. 14-9-'92, kl. peper en zout, uitsluitend part., lid NSC. Tel.04976-41933.

Te GOLDEN-RETRIEVERPUPS, 8 wk. oud, ing. en ontw. Tel. 04138-78176.

Te koop lerse Setter PUPS, 10 wkn. met stamboom, ingeënt en ontwormd. Inl. 04499-2237.

Te k. prachtige ROTTWEILER-pups ingeënt en ontwormd. Tel. 04923-62960.

Div. tamme sprekende en baby grijze ROODSTAARTEN, blauwvoorhoofd- en panama amazones en geelkuifkakatoes. Jonge grijze roodstaarten nu ƒ 500,- met spraak- en gezondheidsgar. Tevens inr., ink. en gespreide bet. mogelijk. Morgen geopend van 11.00 - 17.00 uur. Tel. 046-375359.

KATTENLIEFHEBBERS opgelet: 15 srt. whiskas nu ƒ 1,79; 8 srt. miauw nu ƒ 1,49; 4 srt. gourmet nu ƒ 1,49; 8 srt. kittekat nu ƒ 1,39; 6 srt. felix nu ƒ 1,49; 3 srt. brekkies nu ƒ 1,09; 7 srt. happy cat nu ƒ 0,89; 10 blik v. ƒ 7,90. Brokjes: 5 srt. kittekat 400 gr. nu ƒ 1,99,-; 5 srt. felix 300 gr. nu ƒ 1,65; 2 srt. gr. felix 800 gr. nu ƒ 3,79. Kattebakkorrels: cassius 20 kg nu ƒ 18,95; bio kat 20 kg nu ƒ 18,95; vitobel compact 4 kg nu ƒ 11,95; 7.5 kg nu ƒ 19,95; bogena wonderkorrel 6 kg nu ƒ 16,95; puik fris 35 ltr. nu ƒ 17,95. Morgen geopend van 11.00 - 17.00 uur. D.S. Handels, Pr. Mauritslaan 2, Beek.

Te k. gladh. Fox TERRIËR-PUPS mooi en niet duur. Libeek 18, St. Geertruid. Tel. 04408-2544 b.g.g. 1416.

Te k. DWERGSCHNAUZERPUPS met stamboom, kl. peper en zout, lid NSC. Tel. 04135-3736.

Te k. Siamese POESJES ing. en ontw. zeer mooi en lief. 09-32.89714994.

Te k. pups van POEDELS, malthezers, langh. teckels, zwarte spaniels, yorkshireterriers en leuke bastaardhondjes. Tel. 04958-91851. Dag. geopend ook zondag.

Van boerderij GOLDEN-RETRIEVERPUPS met prima stamboom, ingeënt, ontwormd. Tel. 04138-74213.

Te k.GOLDEN-RETRIEVERPUPS met stamb. ingeënt, ontw. 04254-2709.

Te k. DALMATISCHE PUPS ingeënt en ontw. met stamb. schriftel. gar. Tel. 04138-76623 b.g.g. 04138-73394.

Te koop jonge KIPPEN, tegen de leg. Henk Ploemen, Rimburg. Tel. 045-320229. Maandag gesloten.

Te k. GOLDEN-RETRIEVERPUPS met prima stamb. van uitm. ouders, ouders HD-vrij, ingeënt en ontwormd. Tel. 04118-1826.

NEWFOUNDLANDER-PUPS, te k. 2 reuen, zwart, v. kampioenafst., ingeënt en ontwormd. Tel. 04752-1115.

Te koop nest Chinese SCHAR-PEI'S, iets aparts. tevens zeer kleine yorkshireterriers. Te reserveren voor kerstmis. Tel. 046-757430.

In- en verkoop van PAPEGAAIEN, Ara's en kaketoes. Bleyerheidestraat 10, Kerkrade. Tel. 045-351340.

Te koop NEWFOUNDLANDERPUPS bruin met stamboom, ingeënt., HD-gar. Tel. 04750-22860.

Te k. Mechelse HERDERPUPS, ing. en ontw. goede afstamming. 045-421539.

Te k. HAMSTERKOOI, groot ƒ 35,-; hamsterkooi klein, ƒ 25,-. 045-711754.

Op vakantie, Kerst, Oud en Nieuw DIERENHOTEL Abdissenbosch al 18 jr het vertrouwde adres in persoonlijke verzorging van uw huisdier, c.v. verw. Voor info of reserv. 045-317217. Vogelzankweg 230, Landgraaf.

Te koop perzische POESJES met stamboom. Tel. 046-337967.

Te k. bijzonder mooie YORKSHIRE-TERRIERS, ingeënt, ontw. Tel. 04979-1246.

ATTENTIE! Sticht. Recreatief Hondencentr. te Beemden geeft op maandag 14 dec. a.s. informatie-avond over v.m. elementaire gedragsen gehoorzaamheidscurcus in Manege Op gen Hek te Voerendaal, voor alle honden v.a. 12 wkn. Aanv. 20.00 uur. De cursus start op maandag 4 jan. '93. Tel. info. 04450-3935/2488 of 04492-3848.

SANE dierenspeciaalzaak. honden- en kattenvoer aan de laagste prijs. Hondenrennen, hekwerken en paardenboxen. Sane, Maastrichtersteenweg 198 in Maaseik. (baan Maaseik richting Bilsen). Tel. 09-32.89562616, open van 10.00 tot 18.00 uur.

Te koop zwarte DWERGSCHNAUTZERS met stamboom, geboren 26-7-'92. Tel. 04950-30527.

Te koop goedsprekende grijze ROODSTAART met kooi, ƒ 450,-. 045-211948.

Te koop mooie GROENENDALER reu, 1 jr., pr. ƒ 150,-. Tel. 045-225108.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u UW PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Opleidingen

ANWB & Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721 fax 324744 voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma's; theoriecertificaat voor AB in 4 weken op examen.

CHAUFFEURS-OPLEIDING CCV-B start 19 december 1992. Aanm. nog mog. Slagen is onze garantie. Lessen worden gegeven door vakkundige leerkrachten. Verkeersschool Arnoldussen en Zn., Hoogstr. 201, Landgraaf. Tel. 045-311631.

Voor Piccolo's zie verder pagina 34

Het verhaal over onze kerstwijn begint zo'n 2000 jaar geleden.



Als u wel 'ns een voettocht hebt gemaakt naar Santiago de Compostela, dan bent u, zo ter hoogte van Pamplona, dwars door de wijngaarden gelopen waar dit jaar een van onze kerstwijnen vandaan komt. Maar laten we bij 't begin beginnen.

Het zal zo'n tweehonderd jaar voor Christus geweest zijn, dat de Romeinen de eerste wijnstokken in de terracottakleurige Spaanse aarde plantten. 'n Prima plek daarvoor bleken de zuidelijke uitlopers van de Pyreneeën. Want daar is het lekker beschut, de zon schijnt er overvloedig, er valt net genoeg regen, en in de grond zit veel kalk en kiezel.

Toen de Romeinen al lang vertrokken waren, ontdekte een boer in 't uiterste noordwestpuntje van Spanje – tegenwoordig de provincie Galicië – 't graf van de apostel Jacobus.

Op dit graf bouwden de Spanjaarden een van de meest indrukwekkende kathedralen van Europa. Hij staat midden in de stad Santiago de Compostela (genoemd naar Santiago, wat in het Spaans Heilige Jacobus betekent).

Jacobus werd de beschermheilige van Spanje. En sindsdien wandelden miljoenen pelgrims uit alle hoeken van Europa naar dit verre bedevaartsoord.

Allemaal gingen zij ter hoogte van Biarritz de Frans-Spaanse grens over. Want dat was de snelste en minst zware route om aan de andere kant van de Pyreneeën te komen. Het pelgrimspad voerde (en voert nog) langs Pamplona, de hoofdstad van de provincie Navarra, dat eeuwenlang 'n zelfstandig koninkrijk was.

Daar konden de vermoeide bedevaartsgangers zich laven aan de wijn die gastvrije monniken schonken.

Die wijn kwam onder andere uit Cascante, 'n dorpje vlak onder Pamplona. U vindt daar de befaamde Bodega Beamonte, een van de betere wijndomeinen van Navarra.

De kerstwijn die we daar voor u uitkozen, is een rijpe reserva. Gemaakt van tempranillo- en garnachadruiven. En gerijpt in eikehouten vaten. Daaraan dankt deze dieprode wijn z'n karakteristieke, lichte houtaroma.

Onze Beamonte Reserva is een wijn die het liefst bij u thuis even op adem wil komen. Vandaar dat we hem u deze week al aanbieden.

Want als u hem nu naar huis meeneemt, dan kan met Kerstmis de kurk van de fles. En drinkt u bij kaarslicht een wijn, waar ze vroeger een voettocht naar Santiago de Compostela voor moesten maken.

1987 Beamonte Reserva. Denominación de Origen Navarra. Een volle, droge rode wijn uit Spanje. Fles 0.75 liter 9.95
6 flessen ~~59.70~~ 49.75*

* Bij aankoop van 6 flessen van één soort geldt: 6 halen, 5 betalen. Bij deze aanbiedingen vervalt de 12e fles gratis. Reclameprijzen gelden t/m donderdag 24 december en zolang de voorraad strekt.

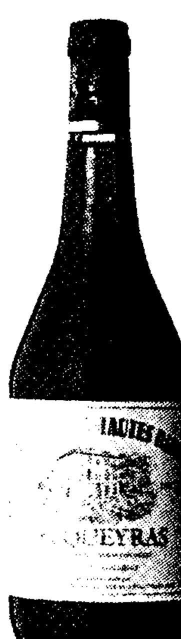
50.11.92



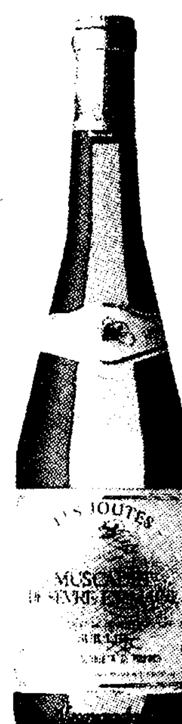
1991 Château Les Tourelles. Cru Bourgeois. Appellation Médoc Contrôlée. Mis en bouteille au Château. Een betere, stevige, droge rode wijn uit de Bordeaux. Fles 0.75 liter 9.95
6 flessen ~~59.70~~ 49.75*



1991 Domaine Sainte Eulalie. Appellation Minervois Contrôlée. Een volle, stevige droge rode wijn uit zuidoost-Frankrijk. Fles 0.75 liter 8.95
6 flessen ~~53.70~~ 44.75*



1991 Château des Haut Ribes. Appellation Vacqueyras Contrôlée. Een soepele, droge rode wijn uit het zuidelijk deel van het Rhônegebied. Fles 0.75 liter 9.95
6 flessen ~~59.70~~ 49.75*



1991 Muscadet de Sèvre et Maine sur Lie. "Les Joutes" Mise à la Propriété. Een milde, droge, fijn geurige, frisse witte wijn. Dè Muscadet onder de Muscadets. Fles 0.75 liter 8.95
6 flessen ~~53.70~~ 44.75*



1991 Pouilly-Fumé Jean Dumont. Appellation Pouilly-Fumé Contrôlée. Een delicate, witte topwijn uit het oostelijke deel van het Loiregebied. Fles 0.75 liter 16.95
6 flessen ~~101.70~~ 84.75*



1991 Fleurie Joseph Boudry. Appellation Contrôlée. Een van de cru's uit het Beaujolaisgebied, een elegante wijn met 'n bloemrijk bouquet. Fles 0.75 liter 11.95
6 flessen ~~71.70~~ 59.75*

's Lands grootste kruidenier blijft op de kleintjes letten.

Limburgs dagblad voor oostelijk zuidlimburg

Zaterdag 12 december 1992 ● Pagina 13

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-452932; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Nog maar 18 werkzoekenden in district Heerlen

Tweehonderd douaniers vinden nieuwe baan

Van onze verslaggever

HEERLEN – Tweehonderd douane-ambtenaren van het district Heerlen, die per 1 januari hun baan dreigden te verliezen, hebben een nieuwe baan gevonden. Voor 18 douaniers wordt nog naar vervangend werk gezocht.

Vanwege de openstelling van de Europese binnengrenzen moest het district Heerlen (Zuid- en Midden-Limburg) van 584 banen terug naar 302 arbeidsplaatsen, zo werd begin 1991 bekend gemaakt.

De douaniers konden kiezen: verhuizen naar de Randstad en daar bij de douane werken of ander werk zoeken in Limburg. Veel douaniers kozen voor de tweede mogelijkheid.

Het district Heerlen vormde een werkgelegenheidscommissie, die hen hielp bij het zoeken van ander werk. De werkgelegenheidscommissie voerde intensief overleg met diverse instanties die als mogelijke werkgever in aanmerking kwamen.

De commissie gaf de douaniers voorlichting over het werken in de Randstad, stelde hen op de hoogte gesteld van relevante vacatures en verzorgde omscholing voor 72 douane-ambtenaren. Het resultaat mag gezien worden. Veertien douaniers zijn inmiddels verhuisd naar de Randstad, 36 bleken alsnog bij het douanedistrict Heerlen te kunnen blijven. Bij de Belastingen in de regio hebben 77 douaniers een plek gevonden, terwijl 72 mensen nu werken bij andere werkgevers, waaronder de politie en de NS. Het douanedistrict Heerlen vulde daarnaast 65 vacatures niet in.

De omscholing tot milieu-ambtenaar, waar de douane hoge verwachtingen van koesterde, is niet zo succesvol gebleken. Van de zestien cursisten hebben er pas vier werk gevonden.

De 18 werkzoekenden kunnen in 1993 nog bij de douane blijven werken, maar ze worden gedetacheerd in de Randstad. Daarnaast zijn ze verplicht om aan een outplacementproject mee te doen.

'Gulpen moet uitspraak Raad van State respecteren'

Hondenpension dient forse schadeclaim in

DOOR LEON JEURISSEN

GULPEN – Wilma Bollen van het hondenpension Klein Karsveld dient bij de gemeente Gulpen een schadeclaim in van enkele tienduizenden guldens. Zij is het niet eens met het afbreken van het tuinhuisje, buitenhokken, delen van de afrastering en het vernielen van aanplantingen door de gemeente.

Verder zal de pensionhoudster via haar advocaat een kort geding aanspannen om de spandoeken in haar omgeving te laten weghalen. „Het protest van de omwonenden via de spandoeken heeft lang genoeg geduurd," meent Bollen. Ook heeft ze een fax gestuurd naar de gemeente Gulpen om te zorgen dat de vergunning voor het hondenpension vóór 1 januari wordt afgegeven. Zo niet, dan stapt ze naar de rechter om via een kort geding deze vergunning alsnog te bemachtigen.

Bollen heeft inmiddels via het kadaster de percelen voor de buitenhokken op de speelweide laten registreren. „Eerder had ik de indeling van het terrein zelf gemaakt, maar dat bleek achteraf niet toegestaan. Met deze registratie mag ik de hokken weer opbouwen."

„De gemeente gooit alle wapens in de strijd om de zaak te vertragen," zegt Bollen. „Gulpen stuurde ons een brief met het verzoek te stoppen met de geluidsoverlast. Maar er werd geen norm vastgesteld. Mijn buurman veroorzaakt in pieken een geluidsoverlast van zeventig decibel, terwijl de honden in het ergste geval – in de morgenuren – deze norm niet eens halen."

Sedert december 1987 is Bollen in het bezit van een officiële kennelregistratie. Zij wil niets liever dan een hondenpension dat aan alle wettelijke bepalingen voldoet. Maar volgens de Gulpense is het samen zoeken naar een oplossing niet mogelijk. „Al deze procedures kosten de gemeenschap veel geld, terwijl men weet dat de Raad van State ons in het gelijk stelt."

Miljoenenbesparing bij aanleg van Zwart 5 Zuid

Openbaar aanbesteden 15 procent goedkoper

Van onze verslaggever

HEERLEN/BORN – Als de overheid zo veel mogelijk openbaar aanbesteedt, levert dat in Europa een besparing op van 45 miljard gulden. Dat is vijftien procent van de totale aanbestedingssom, zo heeft de Europese Gemeenschap berekend.

De nieuwe weg Zwart 5 Zuid in Oostelijk Zuid-Limburg valt door openbare aanbesteding zelfs sensationeel goedkoper uit. De aanbestedingssom was begroot op 5,4 miljoen, maar de aannemerscombinatie Lintzen/BLM voert de opdracht voor twee miljoen minder uit.

Dit zegt het Heerlense hoofd van de afdeling Inkoop en Aanbesteding Hans Paulissen. Tijdens een seminar van de verenigde Kamers van Koophandel hield hij in Born een lezing over de voordelen van openbaar aanbesteden.

Bestuurderen

Paulissen hekelde de houding van de Limburgse bestuurderen. „Uit mijn lange ervaring kan ik u verzekeren dat openbaarheid bij aanbestedingen niet de eerste prioriteit heeft bij de bestuurders."

Volgens Paulissen zijn burgemeester en wethouders tevreden als de aanbesteding maar binnen de begroting blijft. „Dan hoeft het college namelijk niet terug naar de raad. Ook de ambtenaren zijn tevreden dat ze binnen de raming zijn gebleven en de aannemer ook, want zijn prijs is bij onderhandse aanbesteding niet onder al te grote druk tot stand gekomen."

Paulissen noemt dit verspilling van overheidsgelden, ook omdat gemeenten vaak vertrouwen op forse rijksbijdragen voor grote projecten.

De Heerlense ambtenaar pleit voor gezamenlijke inkoopcombinaties van Limburgse gemeenten. „De gemeenten laten in deze tijd van bezuinigingen een enorm arsenaal van niet benutte mogelijkheden liggen."

Europees

Paulissen wijst er ook op dat de Europese richtlijnen voorschrijven dat voor een aanbesteding van minstens twaalf miljoen in principe alle Europese bedrijven moeten kunnen meedingen. Voor aanneemsommen van boven de 200.000 gulden moeten in principe alle Nederlandse bedrijven kunnen inschrijven.

„Blijkens een onderzoek van Binnenlandse Zaken weten slechts weinig gemeenten dat de rechter bij overtreding van de Europese aanbestedingsregel een boete kan opleggen tot tien procent van de aanneemsom," merkt Paulissen op.

Kerstmarkt in Heerlen



● *'s Lands oudste kerstmarkt siert nog tot en met 22 december de directe omgeving van de Pancratiuskerk in Heerlen. Stands in de vorm van vakwerkhuisjes, Glühwein, cadeaus, een muziektent en een sfeervolle aankleding, met nieuwe verlichting. Voor het eerst doen ook Akense standhouders mee.*

Foto: CHRISTA HALBESMA

Bedrijfschap schilders bekijkt dispensatie-aanvraag

Bewerken asbestplaten Landgraaf opgeschort

Van onze verslaggever

LANDGRAAF – De woningvereniging Schaesberg moet ontheffing aanvragen om de asbest borstweringen van de flats Achter den Winkel te kunnen schilderen. Dat is de uitkomst van het overleg dat gisteren plaatsvond tussen verschillende instanties waaronder de Arbeidsinspectie en de Hout- en Bouwbond CNV.

De Socialistiese Partij – die de kwestie openbaar maakte – blijft bij haar eerder ingenomen standpunt dat de woningvereniging alle asbestplaten moet verwijderen. Deze partij was gisteren ook betrokken bij het overleg.

Hoofdopzichter J. Sijen van de woningvereniging heeft goede hoop dat de toestemming door het bedrijfschap wordt verleend. „Uit de discussie is gebleken dat het schilderen van de panelen niet onder 'bewerking' valt zoals dat omschreven staat in de CAO," aldus Sijen.

Dispensatie

Daarvan is René Lahoye, districtsbestuurder van de CNV, niet helemaal overtuigd. „Wij hebben de woningvereniging geadviseerd dispensatie voor het schilderen van de platen aan te vragen. Woensdag zal het Bedrijfschap voor schilders tot een oordeel komen."

Vervangen

Verder werd overeengekomen dat eventueel beschadigde panelen op de balkons van de flats door andere borstweringen, zonder asbesthoudende materialen, vervangen worden.

Zolang er geen uitspraak is zal de woningvereniging de onderhoudswerkzaamheden aan de borstweringen opschorten.

Directie fabriek ontkent schuld aan zoutzuurwolk

AKEN – De directie van de chemicaliënfabriek Scheins in Aken zegt geen schuld te hebben aan het ongeval met de ontsnapte zoutzuurwolk afgelopen woensdag. De tank waaruit de dampen ontsnapten, werd goed onderhouden en menselijke fouten kunnen niemand worden aangerekend, zo stelt de directie in een gisteren uitgegeven verklaring.

De oorzaak van het ongeluk is nog onbekend. Verschillende onderzoeken van de Akense politie duiden op sabotage, maar enige zekerheid hierover bestaat nog niet.

Woensdagmiddag werd in Aken de noodtoestand uitgeroepen nadat een hoeveelheid van 30.000 liter zoutzuurdamp was ontsnapt uit een lekkende opslagtank van de chemicaliënfabriek Scheins. Drie personeelsleden raakten hierbij bewusteloos en werden later met ademhalingsproblemen opgenomen in het ziekenhuis.

Volgens de bedrijfsleiding van de fabriek treft de werknemer die bezig was met het vullen van de fatale opslagtank geen enkele blaam. „Tijdens het vullen van de tank hoorde hij een vreemd geluid en de computer gaf aan dat er iets niet goed was.

Hij heeft toen meteen de noodstop ingedrukt, maar dat mocht niet meer baten. De ventielen sprongen eruit en het zoutzuur ontsnapte," aldus de directie.

Duitse (16) ontvoerd en verkracht

HEERLEN – De gemeentepolitie van Heerlen heeft twee mannen van 19 en 20 jaar oud uit de Duitse plaats Baesweiler gearresteerd, die ervan worden verdacht een 16-jarige Duits meisje te hebben verkracht en van haar vrijheid beroofd. Dit heeft een woordvoerder van de politie vrijdagmiddag bekend gemaakt.

De twee mannen sleurden het meisje donderdagavond rond tien uur in haar woonplaats, het Duitse Alsdorf, in hun auto. Daarop verkrachtten ze haar op een parkeerplaats langs de autoweg. De Duitsers reden daarop naar Heerlen. Eenmaal in een gedoogzone voor prostituées, de CBS-weg, eisten de twee dat hun slachtoffer daar als prostituée zou werken. Daartoe bedreigden ze het meisje met een vuurwapen.

De Duitsers vroegen aan een vrouw waar condooms verkrijgbaar waren op de tippelzone. Die verwees de mannen naar een bus van het Consultatiebureau voor Alcohol en Drugs in de buurt. Het meisje moest de condooms daar gaan halen. Aangekomen in de bus verzocht het meisje aan de CAD-medewerkers de politie te alarmeren. Die kon het tweetal donderdagavond laat arresteren.

Subsidie voor automatisering

MAASTRICHT – De provincie Limburg stelt 55.000 gulden beschikbaar om het midden- en kleinbedrijf (MKB) kennis te laten maken met de mogelijkheden van industriële automatisering. Volgens de provincie weten veel bedrijven nog niet hoe ze met automatisering om moeten gaan. De provincie stelt de subsidie beschikbaar met als doel managers in het MKB in te lichten over industriële automatisering, zodat ze het vervolgens leren gebruiken in het eigen bedrijf. Het project duurt twee jaar en wordt uitgevoerd door het Centrum voor Flexibele Produktie uit Heerlen, dat onderdeel uitmaakt van de Stichting Technologie Centrum Limburg (STCL).

Mastenbroek dient officieel ontslag in

MAASTRICHT – Gouverneur E. Mastenbroek (61) heeft gisteren officieel zijn ontslag ingediend bij de koningin. Dat is vrijdag van de kant van het provinciebestuur meegedeeld. Mastenbroek heeft gevraagd het ontslag op 1 juli van het komend jaar te laten ingaan. Op die dag zal hij precies drie jaar commissaris van de koningin zijn. Deze termijn kwam hij eertijds met premier R. Lubbers overeen, toen Mastenbroek gevraagd werd om J. Kremers op te volgen. Over diens opvolging ontstonden grote moeilijkheden, omdat het name de PvdA de kandidatuur van het CDA-Tweede-Kamerlid R. Van der Linden, oud-staatssecretaris, niet wenste te steunen. Mastenbroek heeft zijn vertrek nu al officieel aangekondigd om het kabinet de gelegenheid te geven bijtijds een geschikte opvolger te vinden.

Veel vraag naar reanimatiecursus

MAASTRICHT – Er is veel belangstelling voor de reanimatiecursus die enkele weken geleden door het AZM en de DGD Maastricht is opgezet. Inmiddels hebben zich zoveel mensen aangemeld, dat een wachtlijst is ontstaan van 400 belangstellenden. De cursus is opgezet om partners, familieleden en kennissen van hartpatiënten te leren hoe ze moeten handelen bij hartstilstand. Gebleken is dat een vrij hoog percentage mensen overlijdt door acute hartstilstand.

Nieuwe centrale Mega en KNP

MAASTRICHT – Mega Limburg en KNP Maastricht hebben gisteren de contracten getekend voor de bouw van een warmtekrachtcentrale aan de Biesenweg in Maastricht. Deze nieuwe warmtekrachtinstallatie zal in januari 1995 klaar zijn. De kosten van het project bedragen negentig miljoen gulden. KNP en MEGA Limburg menen dat het milieu zeer gediend is met de nieuwe warmtekrachtcentrale, omdat energie wordt bespaard en kooldioxide-uitstoot wordt beperkt.

Dief aangehouden in biechtstoel

WEERT – De politie van Weert heeft een 22-jarige man uit die plaats, die verdacht werd van diefstal, aangehouden in een biechtstoel in de Martinuskerk. Daar had hij zich voor de politie verstopt. De jongeman trok de aandacht van de politie, omdat hij met een gevulde rugzak door de stad fietste. Hij was al eerder gesignaleerd en werd bovendien door de politie gezocht. Nog voordat de politie hem kon aanhouden vluchtte hij in de kerk waar hij even later werd opgepakt. Hij bleek enkele gestolen kledingstukken bij zich te hebben. Tijdens het verhoor in het politiebureau 'biechtte' de jongeman op dat hij 'op bestelling was gaan winkelen'.

Kerstmarkt geplunderd

VALKENBURG – Bij een inbraak in de gemeentegrot van Valkenburg is een groot aantal goederen ontvreemd van ondernemers die met een stand deelnemen aan de kerstmarkt in de grot. De daders zijn via de ingang bij het Sprookjesbos aan de Sibbergrubbe de gemeentegrot binnengegaan. Via de onderaardse gangen kwamen ze uiteindelijk in het deel van de grot terecht waar de kerstmarkt plaatsvindt. De meeste ondernemers hebben aangifte gedaan. De politie Valkenburg stelt een nader onderzoek in en gaat ervan uit dat de daders bekend moeten zijn geweest met het gangenstelsel in de grot.

Gewapende overval op Landgravenaar

LANDGRAAF – Een 32-jarige man werd donderdagavond op de Toeristenweg in Landgraaf met een vuurwapen bedreigd en van zijn fiets beroofd. Rond 18 uur eisten twee mannen in de buurt van de grote parkeerplaats geld. Het slachtoffer verklaarde dat de overvallers daarbij een vuurwapen hanteerden. Toen de man aangaf geen geld bij zich te hebben, namen zijn belagers zijn fiets mee.

25

Het 25-jarig huwelijksfeest was voor ons een onvergetelijke dag.
Wij willen iedereen hartelijk danken voor de geweldige belangstelling, bloemen, cadeaus en gelukwensen.

Miep en Jan Meijers-Feijen
Maurice en Ine
Evelyne en Marc

Brunssum, december 1992,
Mozartstraat 5.

DANKBETUIGING

De honderdste verjaardag was voor mij een onvergetelijke dag.
Ik wil iedereen hartelijk danken voor de belangstelling, bloemen, cadeaus en de vele gelukwensen.

Mevr. Janna Otten-Trinks
Fienschat Kerkrade-West

---

†

Omringd met veel liefde en zorg van ons allen, is heden in haar 92ste levensjaar, voorzien van de h. sacramenten, van ons heengegaan, mijn lieve vrouw, onze dierbare moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, schoonzuster, tante en nicht

Maria Baggen

echtgenote van

Johan Kikken

Gulpen: **Johan Kikken**
Simpelveld: **Mathieu Kikken**
Elka Kikken-Welte
Mechelen: **Harrie Kikken †**
Keetje Kikken-Cratsborn
Nijswiller: **Paula Bröcheler-Kikken**
Casper Bröcheler
Partij: **Anneke Nix-Kikken**
Egide Nix
Wahlwiller: **Marietje Jeukens-Kikken**
Hub Jeukens
Margraten: **Lily Vanoens-Kikken**
Hub Vanoens
Mechelen: **Fientje Eussen-Kikken**
Gerard Eussen
Nuth: **Martha Cratsborn-Kikken**
Twan Cratsborn
en haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Baggen
Familie Kikken

6271 CZ Gulpen, 10 december 1992
Bejaardenhuis Dr. Ackenshuis
Willem Beckmanstraat 3, kamer 406

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 15 december om 11.00 uur in de parochiekerk van Johannes de Doper te Mechelen, gevolgd door de begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.
Avondwake zondag 14 december om 19.00 uur in voornoemde kerk.
De dierbare overledene is opgebaard in de rouwkapel Sjalom, Hilleshagerweg 11 te Mechelen. Bezoek dagelijks van 17.00 tot 18.30 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Met grote droefheid geven wij kennis, dat geheel onverwacht uit ons midden werd weggenomen onze zus, tante en nicht

Gerda Tossaint

echtgenote van wijlen

Johan Kühnen

weduwe van

Jozef Welkenhuizen

Zij overleed, voorzien van de sacramenten, in de leeftijd van bijna 70 jaar.

Familie Tossaint
Familie Kühnen
Familie Welkenhuizen

6369 KG Nieuwenhagen, 8 december 1992
[illegible]

De [illegible]

---

†

„Alles heeft zijn tijd.
Wij houden van je."

Veel te vroeg voor ons, is, na een leven dat was gevuld met liefde, eenvoud, hulpvaardigheid en zorgzaamheid, kalm en vredig van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, zoon, schoonzoon, broer, schoonbroer, oom en neef

Ger Jacobs

echtgenoot van

Hennie Schepers

Hij overleed, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, op 43-jarige leeftijd, in het ziekenhuis te Maastricht.

Landgraaf: **Hennie**
Erik
Ivette
Familie Schepers
Familie Jacobs

6374 RT Landgraaf, 11 december 1992,
Korenbloem 6.

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal worden opgedragen op woensdag 16 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Waubach.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar vanaf 10.10 uur gelegenheid is tot schriftelijk condoléance.
Dinsdag 15 december wordt de overledene bijzonder herdacht in een eucharistieviering om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk; vooraf om 18.40 uur rozenkransgebed.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkamer te Nieuwenhagen, Beuteweg 32, dagelijks van 18.15 tot 18.30 uur.

Verslagenheid overheerst bij het overlijden van onze collega

Ger Jacobs

Onlangs vierde hij nog zijn 25-jarig ambtsjubileum.
Wij leerden hem kennen als een doorzetter die grote voldoening vond in het behulpzaam zijn van klanten en collega's.
Zijn vrouw en kinderen wensen wij alle sterkte toe.

Namens de collega's van de bedrijfseenheid Pensioenen,
de directeur, mr. P.H.G. van Heugten

Met ontsteltenis vernamen wij het overlijden van

Ger Jacobs

Hij werd 43 jaar.
Ger Jacobs was tijdens [illegible] bij het fonds een [illegible] collega. Ondanks zijn ziekte bleef hij vol goede moed.
Ons medeleven gaat uit naar zijn echtgenote en kinderen. Wij wensen hen de kracht om dit verlies te dragen.

Namens alle [illegible] collega's, [illegible]

[illegible]

Ger Jacobs

Wij verliezen in hem een fijne collega en zullen hem in herinnering houden [illegible]
beschikbaar was voor [illegible]
Grote waardering hebben [illegible]
[illegible]
ons allen.
Wij wensen Henny, [illegible]
in deze voor hen zo [illegible]

Namens de coll[illegible]
Produktiemiddel[illegible]
het hoofd, H.M[illegible]

Wat blijft [illegible]
Groot is de [illegible]
Dankbaar [illegible]
wat zij v[illegible]

De plechtige eerste ja[illegible]

Mi[illegible]

v. Barnevel[illegible]-Stel[illegible]

zal plaatsvinden op zondag 13 december a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk Heilige Bernadette te Abdissenbosch.

Margot Verreck-v. Barneveld
Jo Verreck

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij ons gedurende haar leven heeft omringd, delen wij u mede dat heden toch nog onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, mijn lieve vrouw, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Lottie Gouweleeuw-Bodelier

echtgenote van

Jan Gouweleeuw

op de leeftijd van 60 jaar.

In dankbare herinnering:
Hoensbroek: **Jan Gouweleeuw**
Hoensbroek: **Marian en Harrie**
Linssen-Gouweleeuw
Roger, Tamara
Familie Bodelier
Familie Gouweleeuw

10 december 1992
Stuytstraat 5, 6431 NM Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op maandag 14 december om 14.00 uur in de Christus Koningkerk te Hoensbroek-Zuid, gevolgd door de crematie te Heerlen.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
Heden zaterdag tijdens de avondmis van 18.00 uur in voornoemde kerk bidden wij mede voor haar zielerust.
U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 19.00 tot 20.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Wat gaat hij toch vlug, de tijd.
De herinnering aan jou willen we niet kwijt.
Die is zo dierbaar
dat hij bewaard moet blijven.
De grote leegte die jij achterliet,
is door niemand weg te nemen.
We zullen elkaar weerzien, later na een tijd
en dan voor altijd.

De plechtige eerste jaardienst voor mijn echtgenote, onze zus, schoonzus, tante en nicht

Maria Elisa Jurgen

zal plaatshebben op zondag 20 december a.s. om 11.30 uur in de parochiekerk van de Blijde Boodschap [illegible]

W.R. Rosina
Familie Jurgen

---

† **Hubertina Meitroos**[illegible] jaar, weduwe van Pierre Kalmans, Correspondentieadres: Maasstraat 3, 6067 BC Linne. [illegible]
[illegible]
kerk van de H. Severinus te Grathem.

† **Truus Bijlo**, 80 jaar, weduwe van Bair Hansen. Corr.adres: Heiligenstraat 3, 6067 BD Linne. [illegible]

[illegible]

[illegible] Hinskens

[illegible]

Ceriel en Vanessa

Weert, december 1992

De plechtige zeswekendienst wordt opgedragen op zondag 13 december a.s. om 11.00 uur in de kerk van de H. Theresia en Don Bosco te Lauradorp, Landgraaf.

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor hetgeen hij voor ons en vele anderen heeft betekend en vol bewondering voor de wijze waarop hij de last van zijn achteruitgaande gezondheid heeft gedragen, geven wij kennis dat van ons is heengegaan mijn lieve man, zorgzame vader, schoonvader, onze grootvader, mijn overgrootvader, onze broer, schoonbroer, oom en neef

Gerard Hermans

echtgenoot van

Theresia Rademacher

Hij overleed, voorzien van het h. oliesel, op 72-jarige leeftijd in het ziekenhuis te Heerlen.

Landgraaf: **Th. Hermans-Rademacher**
Landgraaf: **José Bisschops-Hermans**
Harry Bisschops
Middelburg: **Resie Donlou-Bisschops**
Wim Donlou
Jolien
Familie Hermans
Familie Rademacher

6371 DC Landgraaf, 10 december 1992
Kieskoel 81

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de crematie, zal worden opgedragen op dinsdag 15 december om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie (Veldstraat) te Schaesberg.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar vanaf 9.40 uur gelegenheid is tot schriftelijk condoléance.
Maandag 14 december wordt de overledene bijzonder herdacht in een avondwake om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkamer te Nieuwenhagen, Beuteweg 32, dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij de ziekte en de crematie van onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Fienie Brauers-Strolenberg

betuigen wij hierbij onze dank.

Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zondag 13 december a.s. om 11.30 uur in de St. Antonius van Paduakerk te Bleijerheide.

---

† **Dor Lassouw**, echtgenoot van Bertien Uhe[illegible], Bronweg 26, Heer-Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 14 december om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Petrus Banden te Heer-Maastricht.

† [illegible]

---

†

Diepbedroefd, maar dankbaar voor de liefde en zorg waarmede zij ons gedurende haar leven heeft omringd, delen wij u mede dat de 58-jarige leeftijd toch nog onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten der zieken, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, dochter, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Lies van Elteren

weduwe van

Herman Lankhorst

Riemst (B.): **Ine Jans-Lankhorst**
Jean-Pierre Jans
Marc, Petra
Heerlen: **Alexander Lankhorst**
Brunssum: **Herman Lankhorst**
Sabine Bock
Familie Van Elteren
Familie Lankhorst

10 december 1992
Pr. Bernhardstraat 19, 6443 AL Brunssum

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 17.30 tot 18.30 uur in het mortuarium van het St. Gregoriusziekenhuis te Brunssum.
Avondwake heden, zaterdag 12 december, om 19.00 uur in de hierna te noemen kerk.
In de St. Vincentiuskerk, aan de Pr. Hendriklaan 378 te Brunssum, zal de plechtige uitvaartdienst gehouden worden op maandag 14 december om 14.00 uur.
Samenkomst en vertrek vanaf het woonhuis om 13.30 uur.
De begrafenis vindt aansluitend plaats op het r.k. kerkhof aldaar.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Provincie steekt 1,5 ton in toeleveringsbedrijven

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het dagelijks bestuur van de provincie stelt een subsidie van 150.000 gulden beschikbaar voor een project dat de kwaliteit van de Limburgse toeleveringsbedrijven van de automobielindustrie moet verhogen. Daarmee zal volgens het college van Gedeputeerde Staten de toeleveringsindustrie beter in staat zijn om de moordende internationale concurrentie het hoofd te bieden en de eigen marktpositie in Europa te versterken.

De totale kosten van dit zogenoemde Iris-project (dat staat voor Internationale en Regionale Industriële Samenwerking rond Ford in België en Nedcar in Nederland) belopen ruim 1,1 miljoen gulden. Behalve de provincie Limburg leveren ook Industriebank Liof (met 375.000 gulden) en het Limburgs bedrijfsleven (bijna 3,5 ton) een bijdrage. Daarnaast is er inmiddels een subsidieaanvraag ingediend bij het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (Efro) voor een bedrag van bijna 260 duizend gulden.
Het Iris-project richt zich hoofdzakelijk op de kleine en middelgrote ondernemingen in de industrie en industriële dienstverlening. In totaal zullen zo'n veertig bedrijven in Nederlands- en Belgisch-Limburg deelnemen aan het project. In dit verband gaat het Liof samenwerken met zijn Belgisch-Limburgse tegenhanger de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) in Hasselt.
Daarbij richt Liof zich op de toeleveranciers van Nedcar en GOM op die van Ford in Genk. Volgens de provincie biedt deze nieuwe vorm van Euregionale samenwerking de toeleveringsindustrie in de beide Limburgen ook extra kansen in de richting van de Duitse automobielindustrie.

Kleiwarenfabriek vrijgesproken van geluidhinder

ROERMOND – Kleiwarenfabriek Buggenum bv is gisteren door de economische politierechter in Roermond vrijgesproken van overtreding van de wet Geluidhinder.
Volgens mr Bakermans gebruikte de ambtenaar, die bij het bedrijf geluidmetingen deed, een verouderde methode. De politierechter verwierp de eis van officier van justitie mr Posthumus van 5000 gulden.
Bakermans schaarde zich achter de raadsman van de kleiwarenfabriek, mr Van Mierlo. De advocaat had in een uitvoerig pleidooi geen spaan heel gelaten van het rapport van de ambtenaar dat hij omschreef als prutswerk. Grootste verwijt aan de ambtenaar was dat hij de metingen had verricht op verkeerde plaatsen. Te dicht bij de fabriek en op te grote hoogte. „Hij zou toch hebben moeten weten dat de richtlijnen inmiddels zijn veranderd. De ambtenaar heeft gewoon geblunderd." Volgens de hinderwetvergunning mag de fabriek 50 Decibel geluid produceren.
Inmiddels is er een aanvraag ingediend om dat te verhogen tot 55 Decibel. Omwonenden klagen al lang over het lawaai dat de fabriek veroorzaakt. Maar het bedrijf zegt zonder een investering van 2,5 miljoen gulden daar niks aan te kunnen doen. Zo veel geld zou een bankroet betekenen.
Officier van justitie mr Posthumus had daar geen boodschap aan. Hij vond dat de kleiwarenfabriek een bron van overlast voor de omwonenden is en daar maar wat tegen moet ondernemen. Posthumus twijfelde ook niet aan de betrouwbaarheid van het rapport van de ambtenaar.
Saillant detail was overigens dat de zitting af en toe werd overstemd door slopers die tegenover de rechtbank aan het werk waren en van meters hoog brokken puin in containers gooiden. „Misschien zou de officier van justitie tegen hen proces verbaal op kunnen maken," grapte mr. Van Mierlo.

Prijzen in midden en zuiden van het land 9 procent hoger

Koopwoningen fors duurder

Van onze correspondent

MAASTRICHT – De huizenprijzen blijven stijgen. Volgens de jongste cijfers van de Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) blijkt dat dit najaar woningen voor gemiddeld 196.500 gulden van eigenaar verwisselden. Een jaar geleden was dat nog 181.900 gulden. In het westen ligt de gemiddelde verkoopprijs op dit moment op 202.000 gulden, in het midden van het land zelfs op 225.000 gulden.

Een woordvoerder Stoffer noemt verschillende oorzaken van de prijsstijging. Enerzijds spreekt hij aan de aanbodkant van een structurele krapte op de markt voor de wat duurdere huizen. Vooral tussen de 200.000 en 275.000 gulden is de vraag erg groot, hetgeen een prijsopdrijvend effect heeft.
Anderzijds heeft de markt gereageerd op de iets gedaalde hypotheekrente, analyseert Stoffer. Zowel annuïteiten- als spaarhypotheken zijn in een jaar tijd meer dan een half procent goedkoper geworden. De rentevoet voor de annuïteitenhypotheek schommelt nu tussen acht en negen procent, de spaarhypotheek is een fractie duurder.

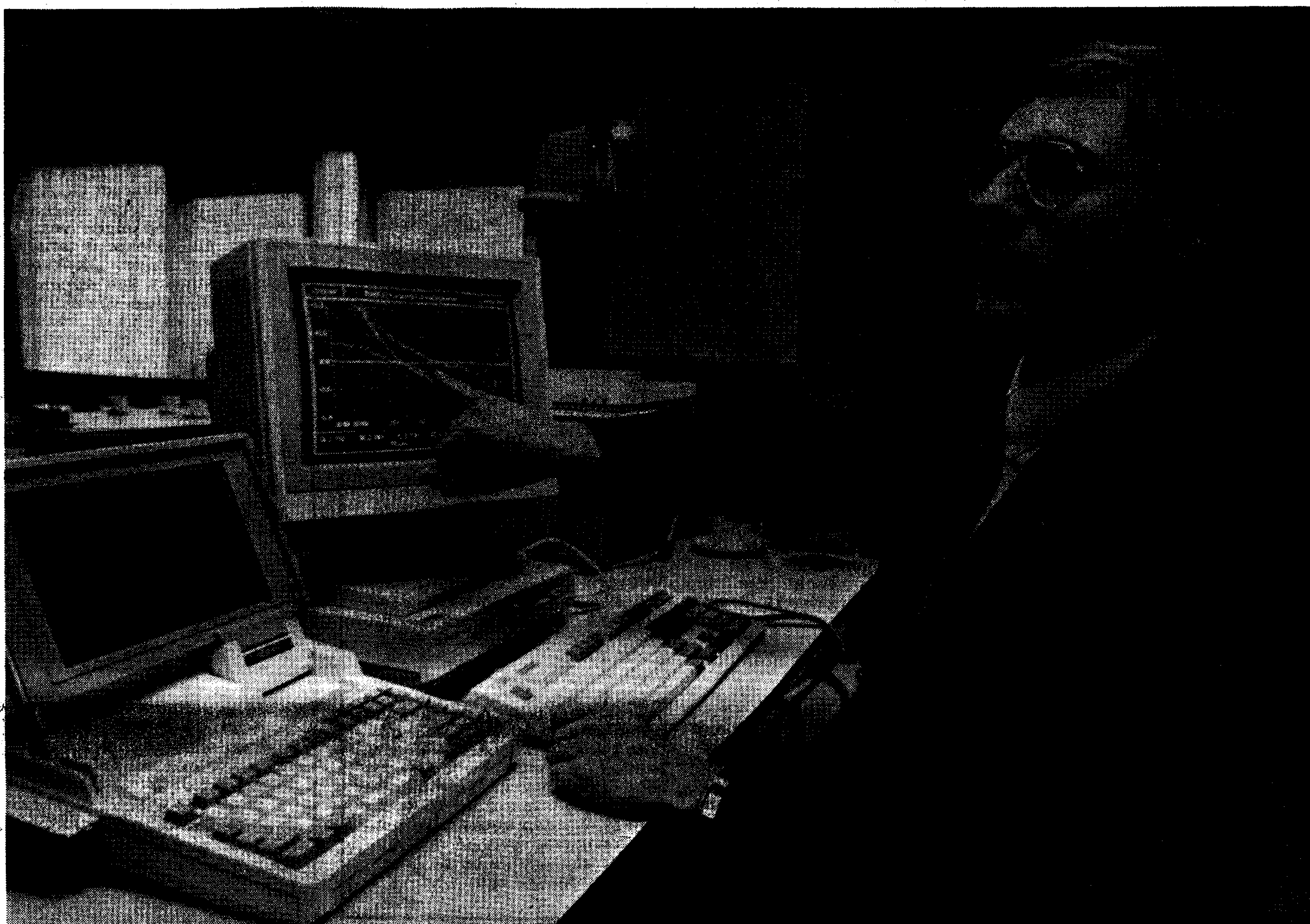
Overstap

Verder, zo stelt Stoffer, overwegen steeds meer huurders de overstap naar een koopwoning met de huurverhogingen volgend jaar van minimaal 5,5 procent in het vooruitzicht. De grotere vraag leidt vervolgens tot prijsopdrijving.
Overigens zijn er grote verschillen in de prijsontwikkeling per regio. In het noorden en oosten van het land, waar de prijzen toch al een stuk lager liggen dan in de Randstad, stegen de prijzen in een jaar tijd slechts met respectievelijk 5,4 en 4,6 procent. De doorsneeprijs voor een koopwoning in noordelijke provincies als Groningen en Friesland bedroeg in genoemde periode 155 en in tegen 183 mille in het oosten van het land.

Stijging

In het midden, westen en zuiden van het land zijn traditioneel de duurdere regio's. De gemiddelden liggen daar respectievelijk op 225 en tweehonderd 202 mille. Zowel in midden als in zuidelijk Nederland stegen de gemiddelde koopprijzen met 9,2 procent, de stijging in het westen bleef daarbij achter met 8,6 procent.

Automatische gladheidbestrijding



● *Rijkswaterstaat en de provincie Limburg nemen 15 december het geautomatiseerd gladheidmeldsysteem officieel in gebruik. Met de invoering van het systeem wordt een grotere verkeersveiligheid beoogd. Ook het milieu is er bij gebaat, omdat er minder zout gebruikt gaat worden. Het gladheidmeldsysteem bestaat uit 23 meetstations en een centrale computer. Deze computer verzamelt elke vijf minuten de gegevens van de meetstations langs de weg. De stations meten onder andere de wegdektemperatuur, de weg- en luchtvochtigheid en de buitentemperatuur. Deze gegevens worden vervolgens via de centrale computer doorgegeven aan de gladheidcoördinator die bepaalt of er gestrooid moet worden. De stations zijn bij de meest gladheidgevoelige lokaties geplaatst langs de Provinciale- en Rijkswegen. Ze zijn zo ingesteld dat er vaak ruim voordat de gladheid optreedt gestrooid kan worden. Limburg is de eerste provincie in Nederland die een dergelijk project in nauwe samenwerking tussen Rijkswaterstaat en de provincie realiseerd. Op de foto: Rob Prins, regionaal hoofd Rijkswaterstaat, achter de centrale computer in Maasbracht.*

Foto: JEROEN KUIT

Onjuiste naam

HEERLEN – In het verhaal 'Rambo' vreest aanslag uit crimineel milieu' dat gisteren op pagina 21 in deze krant stond, werd gemeld dat in 1989 Jan Schneider in Heerlen is neergeschoten. Deze naam is niet juist: het moet Louis Schneider zijn.

Chauffeurs Schols voelen zich gepakt

MAASTRICHT – De chauffeurs van het failliete Maastrichtse transportbedrijf Schols voelen zich zwaar gedupeerd. Dat schreven ze gisteren in een reactie op het donderdag uitgesproken faillissement.
De belofte dat ze aan de slag zouden kunnen bij het nieuw opgerichte bedrijf Schols Expeditie bv in Kerkrade is nog steeds niet nageleefd. Bovendien vinden de meeste chauffeurs de arbeidsvoorwaarden bij dat nieuwe bedrijf 'onverteerbaar'.
De chauffeurs zetten ook vraagtekens bij de manier waarop Schols in Maastricht en Lanaken failliet is gegaan. „De directie en de aandeelhouders spelen de vermoorde onschuld," aldus de chauffeurs P. Ackermans en P. Orleans: Schols ging failliet hoewel het bedrijf had te maken met dezelfde marktomstandigheden als de concurrentie: economische tegenwind en dure arbeidsvoorwaarden.
De chauffeurs vinden het vreemd dat de directie hoog opgeeft van bezorgdheid voor het personeel, want er was al voor het faillissement een ontslagprocedure gestart.

Fracties eisen maand studeertijd

Staten nog niet 'rijp' voor grindakkoord

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – In weerwil van de vurige wens van milieugedeputeerde Jan Tindemans, zal het moeizaam bereikte grindakkoord tussen provincie, Aqua Terra en de grindproducenten zeker niet op 1 januari van kracht worden. Tijdens een gecombineerde vergadering van de vaste Statencommissies voor Financiën en Milieu gaven alle fracties te kennen veel te weinig tijd te hebben gekregen om het kersverse akkoord op zijn merites te kunnen beoordelen.
De kern van deze zogenoemde 'overall deal' is tweeledig. Enerzijds heeft Aqua Terra zich daarin metterdaad verplicht tot de uitvoering van grootschalige investeringsprojecten in de Middenlimburgse Maasplassen, waarvan zij zelf eigenaar is. Anderzijds hebben de grindproducenten nu eindelijk zekerheid over de voortgang en afbouw van de grindwinning in het zogeheten Structuurvisiegebied.
„Krap drie dagen voor de bestudering van zo'n belangrijke deal is toch echt onvoldoende. Weliswaar denken we als fractie dat het resultaat bijzonder succesvol is, maar een dergelijk snelle behandeling zou daaraan alleen maar afbreuk doen. En dat verdient het akkoord, maar ook de deputé niet," zette VVD-fractiewoordvoerder T. Niesten de toon.
Hoewel deputé Tindemans van zijn kant wel begrip toonde voor de – geenszins onverwachte – reactie van de Staten, wees hij erop dat er haast geboden is. Zo loopt een aantal ontgrondingsvergunningen voor de grindproducenten op 1 januari af. „Bovendien wil Aqua Terra in januari al starten met de uitvoering van diverse investeringsprojecten," zo betoogde Tindemans.
Toen hem echter al snel duidelijk werd dat de Staten voet bij stuk hielden, was voor Tindemans de kous af. In de wetenschap overigens dat voor het acute probleem van de aflopende ontgrondingsvergunningen nog wel een oplossing voorhanden is. „In de vorm van een speciale machtiging door Gedeputeerde Staten," voegde de deputé er maar meteen aan toe.

Deputé houdt hoofd koel in urenlang debat

Staten opgewonden over verkoop Eijsdense plas

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Tegen alle verwachting in hebben Provinciale Staten zich gisteren urenlang opgewonden over de voorgenomen verkoop door de provincie van het noordelijk deel van het waterrecreatiecentrum (WRC) in Eijsden. Gedeputeerde Staten hebben onlangs besloten dit ongeveer honderd hectare metende gebied voor de symbolische som van 1 gulden over te dragen aan de plaatselijke exploitant Pietersplas bv.
Voornaamste aanleiding tot de commotie vormden de kant en klare plannen van de toekomstige eigenaar voor de aanleg van een – tweede – jachthaven in het gebied. Die krijgt een capaciteit van 300 vaste ligplaatsen voor plezierjachten. In de voor deze gelegenheid gecombineerde Statencommissies van Financiën en Milieu vroegen alle fracties zich vooral hardop af waarom het college plots mee wil werken aan dergelijk intensieve en grootschalige recreatie in het toch al zwaarbelaste gebied toestaat.

Creperen

D66-fractiewoordvoerder Clemens Degenaar noemde de plannen van Pietersplas zelfs bijzonder ambitieus. „Waardoor de vraag rijst of mensen er nu kunnen recreëren of creperen." Zijn collega Karien Kienhuis (Groen Links) vond het vreemd dat GS niet hebben gekozen voor natuurontwikkeling. Dat zou in haar ogen volledig stroken met de grootse plannen van de provincie om de Grensmaas weer terug te brengen in zijn oorspronkelijke staat.
Grote vraagtekens plaatsten de fracties ook bij het feit dat ter verwezenlijking van de plannen zo'n vier- tot vijfhonderdduizend ton grind buiten het Structuurvisiegebied moet worden weggebaggerd. Bovendien vrezen de Staten dat de heringerichte Noordplas overspoeld gaat worden door plankzeilers en plezierjachten, met alle veiligheidsrisico's voor de recreanten vandien.
De stortvloed van vragen, twijfels en kritische kanttekeningen konden PvdA-gedeputeerde Jan Tindemans echter niet in verlegenheid brengen. Hij wees er in de eerste plaats op dat de door GS toegestane herinrichting van de Eijsdense plas tot recreatiegebied 'geen afwijking, maar juist een logisch vervolg is' van bestaand provinciaal beleid ter plekke. „En nog afgezien daarvan zou natuurontwikkeling niet of nauwelijks in te passen zijn in zo'n stedelijk gebied."
Het gegeven dat de provincie in 1982 heeft aangegeven dat er in het bewuste gebied slechts ruimte is voor één jachthaven, is volgens de deputé inmiddels achterhaald. „Een direct gevolg van nieuwe, veranderde inzichten daaromtrent," aldus Tindemans.
Hij verzekerde verder dat ook de veiligheid van de waterrecreanten niet in het geding komt. „De capaciteit van de nieuwe jachthaven is zorgvuldig door Rijkswaterstaat berekend. Dat is gebeurd op basis van landelijk ontwikkelde normen. Daarbij is vanzelfsprekend rekening gehouden met de veiligheidssituatie in de haven."
Tindemans ging overigens nauwelijks in op de felle kritiek van de reeds gevestigde exploitanten van het WRC. Die waren persoonlijk naar het provinciehuis getogen om de Statencommissies ervan te doordringen dat Pietersplas door de transactie ruimschoots de gelegenheid krijgt tot oneerlijke concurrentie.
Na een breedvoerig debat stelde Tindemans' zakelijke en gedetailleerde uitleg de fracties uiteindelijk enigszins gerust. Niettemin besloten zij, met uitzondering van de VVD, om zich de komende week nader over de kwestie te beraden. Dat de verkoop doorgaat, lijdt echter weinig twijfel. In navolging van VVD-woordvoerder T. Niesten ook CDA-woordvoerder W. Simons zich ontvallen dat zijn fractie GS hoogstwaarschijnlijk groen licht zal geven voor de transactie. Volgende week moeten Provinciale Staten zich definitief daarover uitspreken.

Beleidmakers voelen weinig voor Nederlandse aanpak

Geen methadon voor verslaafden in België

● *Een langzamerhand vertrouwd straatbeeld: een junk creperend temidden van de stadsdrukte. Het publiek kijkt er niet meer van op.*

Foto: DRIES LINSSEN



Van onze verslaggeefster

HASSELT – Een registratie-onderzoek waaruit niet onmiddellijk conclusies moeten worden getrokken. Zo reageert de Belgisch-Limburgse gedeputeerde Jean-Paul Lavinge op het onderzoek in zijn provincie naar het aantal harddrugsgebruikers. In acht jaar tijd is het aantal verdrievoudigd. Hij wil de gegevens die in het deze week gepresenteerde rapport staan laten bezinken en dan pas gaan denken aan een gericht beleid. En in dat beleid hoort, voorlopig althans, geen methadonproject.

Een methode die in Nederland als heel gewoon is maar in België slechts op kleine schaal wordt toegepast. De provincie Luik heeft een voorzichtige stap in die richting gezet, na overleg met Nederlandse collega's start een methadonproject in de stad Luik. Aken volgt in 1993.

Gisteren kwamen zo'n honderd hulpverleners uit de Euregio bijelkaar in congrescentrum de Hengelhoef in Houthalen-Helchteren om te praten over de verslavingszorg. Uit Nederland, België en Duitsland kwamen ze om te luisteren naar elkaars aanpak van de verslavingsproblemen.

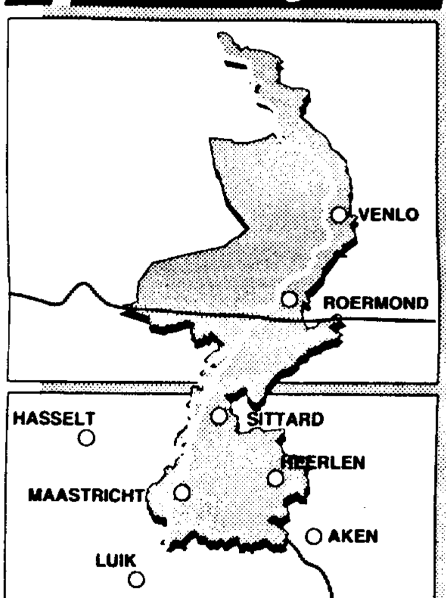
Hulpverlening

De adjunct-directeur van het CAD in Hasselt, Marcel Vanhex, plaatst zo zijn kanttekeningen bij de methadonverstrekking als vervanger van heroïne. Hij vroeg zich tijdens de presentatie van het rapport hardop af, of het überhaupt zin heeft. „Methadon is in beginsel een vervanger voor heroïne. Maar inmiddels gebruiken de meesten heroïne in combinatie met andere drugs en dan heb ik zo mijn bedenkingen." Een voordeel van methadonverstrekking is dat er bijna dagelijks contact met de hulpverlener is. Maar, zo menen de opstellers van de nota, het contact dat de Limburgse hulpverleners met de gebruikers hebben is heel goed te noemen. Van verstrekking alleen is daardoor dan ook nauwelijks sprake. Misschien is deze situatie wel een voorbeeld voor de rest van België.

Twintig jaar zijn de Belgisch-Limburgers gemiddeld als ze in aanraking komen met heroïne.

De huidige gebruiker is rond de 28 jaar oud. In vergelijking met het onderzoek dat in 1984 werd gehouden stijgt de gemiddelde leeftijd van de verslaafde. Voor een groot deel zijn het dezelfde mensen, die ook acht jaar geleden geregistreerd werden. Ondanks intensief contact met hulpverleners is het niet gelukt deze groep clean te krijgen. Het begeleiden van de 'langgebruikers' had meer weg van het helpen bij 'vallen en opstaan'. Helemaal afkicken behoort dan ook niet tot de reële doelstellingen, maar tot de zogenaamde 'harm reduction': de verslaafde beschermen tegen zichzelf en de maatschappij. Toch zijn er afkickresultaten geboekt. Zo waren in 1987 in Maasmechelen 36 harddrugsverslaafden. Begin dit jaar waren elf van die 36 al meer dan een jaar clean.

over de grenzen



Verdrievoudigd

Tachtig procent van de verslaafden, die de drugs trouwens meestal in Nederland kopen, komt veelvuldig met justitie in aanraking. Ruim de helft heeft wel eens een tijd in de gevangenis doorgebracht. Opmerkelijk is dat verreweg de meeste Belgisch-Limburgse verslaafden thuis- of samenwonen en kunnen terugvallen op zogenaamde steunrelaties. Dat is een heel ander beeld dan de drugsverslaafden in de grote steden laten zien. Vijf procent van de bekende drugsverslaafden in Belgisch-Limburg heeft geen vaste woon- of verblijfplaats. De verwachting is dat dit aantal zal stijgen. Dat vereist bovendien een andere aanpak. Maar welke? „We doen al veel, zeker veel veldwerk. Dat zullen we continueren." Meer details wilde de Belgische gedeputeerde Lavigne niet kwijt over de aanpak van een drugsprobleem dat in acht jaar tijd verdrievoudigd is. En dan hebben we het alleen nog maar over de verslaafden die als zodanig bij de hulpverleners bekend zijn.

Rechtbank beslist over sluiten van onderzoek Vossen

Van onze verslaggever



● *W. Vossen: „Uitzichtloos"*

MAASTRICHT – De rechtbank in Maastricht zal binnen veertien dagen beslissen of justitie moet stoppen of nog kan doorgaan met het onderzoek tegen de burgemeester W. Vossen van Gulpen. Ter beoordeling van die vraag heeft de raadkamer van de rechtbank gisteren gedurende vijftig minuten officier van justitie mr J. van Atteveld en advocaat J. Goumans van de verdachte burgemeester gehoord. Burgemeester Vossen kon zelf een toelichting geven.

Vossen wordt sinds vijf maanden verdacht van het doen van valse belastingaangifte en van corruptie in die zin dat hij steekpenningen zou hebben aangenomen. Sinds 21 juli speuren rijksrecherche en Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD) naar bewijzen om die verdenkingen te staven. Naar verluidt – niemand wil daarover officieel mededelingen doen – verloopt dat onderzoek niet erg succesvol. Volgens advocaat Goumans is de bewijslast tegen de burgemeester, die op eigen verzoek midden juli tijdelijk is teruggetreden, erg mager: „Ik kan er geen kerstmenu van samenstellen," was zijn enige commentaar.

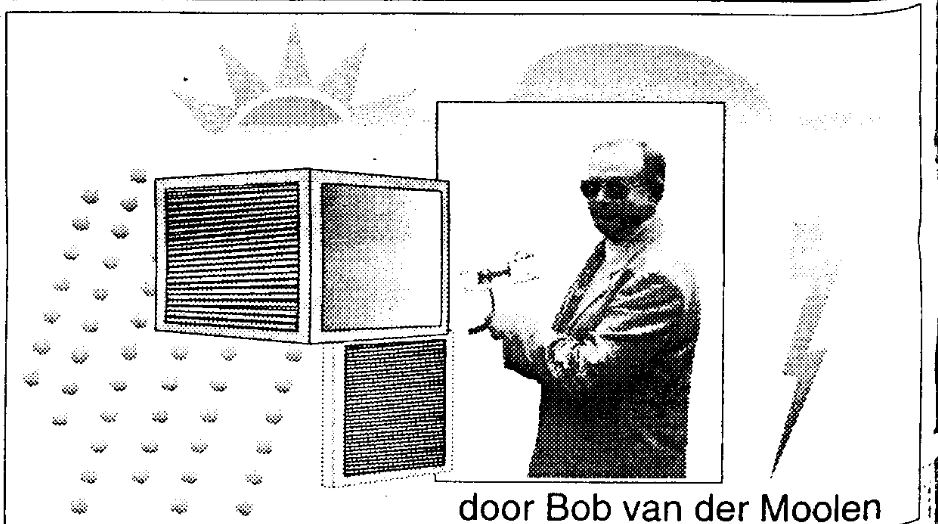
Kansloos

Vossen zei gisteren na afloop van de zitting achter gesloten deuren dat het onderzoek naar zijn idee niet alleen zijn onschuld zal aantonen, maar dat het bovendien veel te lang duurt.

„Als dit zo door gaat, dan kom ik zowel als privépersoon en als burgemeester in een onmogelijke positie terecht. Eigenlijk is de zaak nu al uitzichtsloos," besloot Vossen in een telefonische reactie.

Desondanks wil hij weer zo snel mogelijk aan het werk. Hij zegt in dat verband het volste vertrouwen te hebben van de gemeenteraad en het ambtenarenkorps.

limburgs weerhoekje



door Bob van der Moolen

Winter zacht van start

Wanneer in weertermen gesproken wordt van grootschalige veranderingen dan is onder meer de koers van hoge- en lagedrukgebieden gewijzigd, waardoor ook het weer in de ons omringende landen een andere aanblik geeft. Dat was ook deze week het geval.

Na de overvloedige regen en sneeuw van vorige week bleef het eindelijk droog. Wel werd het elke dag een beetje kouder en somberder want na een piepkleine opklaring op maandagochtend bleef de zon de hele week onzichtbaar. Enigszins opvallend was dan toch wel dat de barometer vanaf maandagmorgen 6.00 uur tot donderdagnacht 2.00 uur aan één stuk bleef stijgen van 990 mba tot 1030 mba. Boven West-Europa ontstond daardoor een gordel van hogedruk die een blokkade vormde tegen opdringende depressies waarvan de invloed tot gisteren niet tot ons land kon doordringen. De wind zocht de noordoosthoek op, maar omdat in het vertrekpunt van de wind geen echte winterkou voorhanden was bleef de temperatuursdaling beperkt en kwam het in Limburg nergens tot vorst.

De laatste vorst dit najaar dateert inmiddels van 1 november. Het temperatuursverschil tussen nacht en dag was deze week erg miniem, enkele dagen zelfs niet meer dan een halve graad.

De eerste 10 dagen van december (dus ook van de meteorologische winter) zijn de zachtste geworden van de laatste vijf jaar. Normaal is nu een gemiddelde etmaaltemperatuur van rond 3 graden Celsius. December 1992 scoorde tot gisteren 5,7 graden. In 1989 en 1990 was het kouder, terwijl vorig jaar zelfs sprake was van een 'mini-koudegolfje' in dezelfde periode. Toen kwamen 8 vorstdagen voor, waarbij het kwik 's nachts daalde tot bijna 8 graden onder het vriespunt.

Gistermiddag deed zich opnieuw een ommekeer voor. Een frontensysteem doorbrak de blokkade met de bijbehorende regen. Het is de voorbode van winderig weer met enkele buien maar de temperatuur zal een stijgende lijn vertonen met maxima rond de 7 à 8 graden.

Winterverwachtingen

Het KNMI maakt op gezette tijden gaarne gebruik van de gegevens van weeramateurs. Voor, tijdens en na onweer worden veel waarnemingen en metingen verricht die naderhand met die van het KNMI worden vergeleken omdat van plaats tot plaats grote verschillen kunnen voorkomen. Enkele weeramateurs hebben zelfs een (goede) reputatie opgebouwd bij hun studie over winterverwachtingen. Onder hen bevindt zich IJnsen uit het Friese Stiens die een methode heeft ontwikkeld om de strengheid van de winter te bepalen.

Deze manier heeft de goedkeuring van de klimatologische dienst van het KNMI. Hij heeft onder anderen vastgesteld dat, voorafgaand aan een strenge winter, de luchtdruk boven de Witte Zee hoog was en boven Zuid-Engeland laag. Het belangrijkste hogedrukgebied lag dit jaar in november ten westen van Italië in de omgeving van Corsica terwijl de tegenpool – lagedruk – meestentijds nabij IJsland te vinden was. Ook boven Lapland was de luchtdruk vaak aan de lage kant. Vervolgens heeft hij uit de weerkaarten, voorafgaand aan de strenge winters tussen 1881 en 1990, kunnen opmaken dat de overwegende windrichting boven ons land oost-noord-oost was.

Bij zachte winters kwam de meestvoorkomende wind uit de zuidwesthoek en dat was in november van dit jaar ook het geval. De conclusie ligt min of meer voor de hand. Naar alle waarschijnlijkheid wordt de 'Hollandse winter' aan de zachte kant. Daarbij krijgt hij volle steun van de Amerikaanse weerdienst, want deze hebben voor de schaatsliefhebber weinig goed nieuws. De temperatuur komt boven normaal waarbij veel regen wordt verwacht.

weerspreuk:

'December veranderlijk en zacht, geeft een winter waar men om lacht.'

Kritiek van statencommissie op beleid GS

'Woningbouw platteland niet te zeer inperken'

Van onze verslaggever

VENLO – Gedeputeerde Staten mogen de stormachtige groei van de woningbouw op het platteland in Noord- en Midden-Limburg niet te zeer inperken. Dat was gisteren in de statencommissie voor ruimtelijke ordening de teneur van de kritiek op de nota Ruimte voor Kwaliteit. In deze nota geeft het provinciebestuur aan dat het nu echt afgelopen moet zijn met de ongebreidelde groei van de dorpen ten koste van de stad. Enkele maanden geleden hebben GS al maatregelen genomen, die resulteerden in een bouwstop te Echt en Nederweert.

CDA-statenlid Lambert Rooskens zette de toon: "Gedeputeerde Staten staan een concentratiebeleid voor. Gevreesd wordt dat een te lage verstedelijkingsgraad de economische ontwikkeling zal beperken. Maar van de andere kant zien we juist dat Noord- en Midden-Limburg een goede economische ontwikkeling kent met een lagere werkloosheid dan elders. Hoe kan dat dan? Is een negatief waarde-oordeel wel terecht. Is de lage verstedelijkingsgraad niet eerder een pluspunt dan een bedreiging? Het accent moet niet liggen op beperkende maar op stimulerende maatregelen".

Volgens Rooskens moeten GS de schuld van de suburbanisatie niet eenzijdig bij de dorpen leggen. De steden hebben volgens hem ook niet hun uiterste best gedaan om de stad aantrekkelijk te maken. "Natuurlijk heeft het platteland grote belangen bij een stad met allerlei voorzieningen, maar andersom heeft de stad ook belang bij een welvarend platteland", aldus Rooskens.

Ook Timmermans (Partij Nieuw Limburg) vindt het concentratiebeleid dat GS voor ogen heeft veel te ver gaan. „Enige nuancering is nodig. Wim de Heer (Groen Links) vroeg zich openlijk af welke zin het maken van een streekplan nog heeft nu de provincie heeft moeten bekennen dat er van plan uit 1982, dat toen al voorrang gaf aan groei van de steden boven de dorpen, vrijwel niks terecht is gekomen. "Moeten we dan niet gaan denken aan zaken waar de provincie echt grip op heeft", aldus De Heer. Zijn voorstel echter om het tracé van de Rijksweg 73 maar gewoon uit het plan te schrappen omdat de weg er toch niet voor de eeuwwisseling komt, viel niet in goede aarde bij de rest van de commissie.

Zelfs voorzitter J. Sonnemans (PvdA) gaf aan dat zijn fractie de concentratie-gedachte in het plan „te grofmazig" vindt. "We moeten er voor waken dat op het platteland stilstand onstaat. Stilstand is achteruitgang. Zeker de kleine kernen mogen niet het kind van de rekening worden", aldus Sonnemans, die verder zeer geïrriteerd reageerde op de kritiek van de commissie dat niet alle vergaderstukken op tijd waren bezorgd.

Irritaties De VVD-fractie wilde om die reden onder meer helemaal niet in gaan op de nota. Ook PNL en CDA gaven aan dat hun reactie een voorlopige was omdat ze onvoldoende tijd hadden gekregen zich voor te bereiden.

Sowieso verliep de vergadering niet echt lekker. Piet Hilhorst, de verantwoordelijke deputé, was er niet wegens ziekte. Midden in de vergadering vertrok meer dan de helft van de statenleden wegens beslommeringen elders. Echt diepgaande discussies werden dan ook niet gevoerd.

Afgesproken werd dat de kwestie opnieuw op de agenda komt en wel in de januari-vergadering van 15 december aanstaande. Dan zal naar verwachting ook de structuurvisie voor Noord- en Midden-Limburg gereed zijn. Waarschijnlijk kan de structuurvisie dan samen met de nota Ruimte voor Kwaliteit worden besproken.

Jan Hoen trekt kort geding in

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Wethouder Jan Hoen van Maastricht heeft gisteren op het laatste moment een kort geding afgeblazen tegen het dagblad De Limburger. De krant heeft de wethouder schriftelijk beloofd aanpassingen te zullen verrichten in een of meer alinea's in een nog te publiceren verhaal over deze Maastrichtse wethouder. Hoen, die vooraf op de hoogte was gesteld van de inhoud van het verhaal, trof daarin enkele beschuldigingen aan waarvan hij vond dat die door de verslaggevers niet hard gemaakt konden worden. De krant, die niet inhoudelijk op het artikel wil ingaan, vond dat bij nader inzien ook en is nu bereid de tekst aan te passen.

De Arbeidsinspectie heeft vastgesteld dat de werkdruk in tachtig procent van de bejaardenhuizen is toegenomen. Op 2 december presenteerde de Arbeidsinspectie het rapport, dat verslag doet van een onderzoek naar de arbeidsomstandigheden in 71 bejaardenoorden in Limburg en Oost-Brabant. Naast de werkdruk heeft de Arbeidsinspectie ook gekeken naar de kwaliteit van de taakinhoud, de emotionele en fysieke belasting van de bejaardenverzorgsters. Al met al was het rapport niet zo positief en viel er veel te verbeteren. Hoe dat in de praktijk uitpakt, kun je zien als je een dagje meeloopt met een een bejaardenverzorgster.

in het nieuws

Een dagje met bejaardenverzorgster Bea Janssens:

'Soms is het zo druk dat je kribbig wordt'

DOOR LILIAN HAVERMANS

BEEK – „De werkdruk is duidelijk toegenomen. De bejaarden vragen veel meer aandacht. Je blijft maar doorgaan," zegt bejaardenverzorgster Bea Janssens van Sint Franciscusoord in Beek. Het is niet moeilijk om te begrijpen wat ze bedoelt. Al vanaf acht uur 's ochtends is ze druk in de weer met de verzorging van de bejaarden.

Sint Franciscusoord is een van de 71 bejaardenhuizen, waar de Arbeidsinspectie onderzoek heeft gedaan naar de arbeidsomstandigheden. De afdeling waar de 22-jarige Bea werkt, telt 92 bejaarden. Deze mensen wonen vrij zelfstandig met allemaal een eigen voordeurbel. De gangen met deuren waarachter de kamers van de bewoners liggen, zijn zelfs voorzien van echte straatnaambordjes.

Bea rent van de ene bejaarde naar de andere. Om half elf moet ze klaar zijn, want anders schiet een deel van haar pauze erbij in. Op een ochtend helpt een bejaardenverzorgster meestal vijf of zes mensen met wassen, aankleden, scheren en bedden opmaken. „Wat de bejaarden zelf kunnen, doen ze zelf. De rest doe ik," merkt Bea daarbij op.

Eén keer in de week kunnen bejaarden in bad of onder de douche. De rest van de dagen wassen ze zich of worden ze gewassen aan de wastafel. „Als iemand onder de douche moet, kan ik maar een stuk of vier bejaarden helpen," zegt Bea.

Pieper

Ze is net een man aan het wassen, als de pieper gaat. „Dat is meneer Hoedemaker," constateert ze. Als ze gaat kijken, blijkt dat de man al zin in koffie heeft. Omdat hij zelf niet naar de koffiezaal beneden kan, moeten de verzorgsters hem daarbij helpen. „Maar het is nog geen koffietijd, om half elf nemen we u mee," stelt Bea hem gerust en ze gaat weer verder met haar werkzaamheden.

Lichamelijk is het verzorgen van bejaarden volgens Bea best zwaar. „Als ik steunkousen bij iemand moet aantrekken, dan voel ik dat wel in mijn rug," vertelt ze, „maar we krijgen tilcursussen. Dan leer je je houding te corrigeren." De Arbeidsinspectie heeft geconstateerd dat het aantal rugklachten bij bejaardenverzorgsters toeneemt.

Om 10.30 uur is het pauze. Bea zit nog geen tien minuten, of de pieper gaat weer af. Daar gaat ze weer. Ze moet een mevrouw met geamputeerde benen naar het toilet helpen. Bea: „Vandaag is het nog redelijk rustig. Soms ga ik echt in looppas door de gangen."

Dieet

Na de pauze brengen de verzorgsters de soep rond. Bea duwt de zware stalen kar vooruit, waarop de schalen met eten op staan. Hij maakt een hels kabaal over de tegeltjes. Elke bewoner heeft een dieetkaart gemaakt, waar ook op staat wat hij of zij niet lust. Zo is er voor elk dieet een andere soepschaal. Het op het eerste gezicht simpele karwei van soep rondbrengen, wordt daardoor nog een ingewikkelde toestand. De een mag dit niet, de ander lust dat niet.

Hetzelfde geldt voor het eten, dat direct na de soep moet worden rondgebracht. „Ah, macaroni dat is lekker makkelijk," zegt Bea opgelucht, „Andere keren is er vlees met saus en groente met saus en aardappelen. Dan moet je vanuit al die verschillende bakken opscheppen." Routineus en in een stevig tempo voorziet Bea de mensen van eten. Tijd voor een praatje met de bewoners heeft ze niet.



● *Bejaardenverzorgster Bea Janssens voorziet de bejaarden van koffie.* Foto: ERMINDO ARMINO

Bea vindt het wel eens lastig dat ze de bejaarden niet wat meer aandacht kan geven. „Vooral 's morgens heb ik echt geen tijd voor ze. 's Middags met het rondbrengen van de koffie lukt dat beter. Over het algemeen is het niet zo erg, omdat de meeste mensen zomaar wat vertellen over hun kleinkinderen of het weer. Ik heb er meer moeite mee als een bejaarde met een probleem zit. Dan ga ik toch wel vijf minuten bij hem of haar zitten. En dan moet de rest maar wat langer op de koffie wachten. Ik vind dat dat moet kunnen."

Dankbaarheid

Nadat het eten is rondgebracht, hebben de meeste verzorgsters pauze tot half drie. Maar Bea niet, die werkt door, zodat ze een uurtje vroeger naar huis kan. Wat vindt Bea zo aantrekkelijk aan het verzorgen van bejaarde mensen? „Het zit gewoon in je, denk ik. Mijn oma heeft altijd thuis gewoond en op die manier ben ik erin gegroeid. Verder krijg je veel dankbaarheid van de mensen. De kleine dingen die je terugkrijgt, dat maakt het werk fijn," verklaart ze.

's Middags is het tijd voor andere activiteiten, die per dag verschillend zijn. De ene keer moet de was verzameld worden, de andere keer worden de bedden verschoond. Tussen 15.30 tot 16.00 uur is pauze voor de bejaardenverzorgsters. Daarna brengen ze de medicijnen rond en voor sommige bejaarden smeren ze brood. Na het vullen van de koffiekannen en de dagelijkse poetsbeurt, vervangt de nachtdienst de dagploeg.

Hoewel Bea het af en toe nog drukker heeft dan vandaag, heeft ze in de ruim drie jaar dat ze in het bejaardenhuis werkt geen last gehad van overspannenheid. „Als veel collega's ziek zijn, loop je echt te rennen. Maar er zijn altijd wel oplossingen te vinden. Dan komen mensen van een andere afdeling helpen, zo gauw ze klaar zijn. Toch doe ik op zo'n dag wel eens kribbig tegen de bewoners. Later heb ik daar spijt van en neem ik me voor dat niet meer te doen."

bioscopen

● HEERLEN
Royal: The Bodyguard, dag. 18.15 en 21 uur, za zo ook 15 uur. **Rivoli:** Single white female, dag. 19 en 21.30 uur, za zo ook 15 uur. **Maxim:** Unforgiven, dag. 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 15 uur. **H5:** Sister Act, dag. 14.30 19 en 21.30 uur, za zo ook 16.45 uur. Sleepwalkers, dag. 14.15 18.45 en 21.15 uur, za zo ook 16.30 uur. Belle en het beest, dag. 14 en 18.30 uur, za zo ook 16 uur. A leage of their own, dag. 14 18.30 en 21 uur. California man, dag. 21 uur. Boomerang, dag. 14 18.30 en 21 uur. **Filmhuis de Spiegel:**- Shadows and Fog, vr zo 21 uur.

● SCHAESBERG
Autokino: Universal Soldier, vr t/m zo 20 en 22.15 uur.

● KERKRADE
Wijngrachttheater: De Noorderlingen, wo 20 uur.

● MAASTRICHT
Mabi: Bodyguard, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Patriot Games, dag. 18.30 en 21.15 uur. Beethoven, za zo wo 14.30 uur. Unforgiven, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Single white female, dag. 18.30 en 21.15 uur, za zo wo ook 14.30 uur. **Ciné-K:** Howards end, dag. 20.30 uur. **Cinema-Palace:** Sister act, dag. 14.15 19.15 en 21.45 uur, za zo wo ook 16.45 uur. Belle en het beest, dag. 14.15 en 19 uur, za zo wo ook 16.45 uur. Boomerang, dag. 21.30 uur. A leage of their own, dag. 18.30 en 21.15 uur. Basic Instinct, dag. 14.15 uur. **Lumière:** The General (met live muziek van Mobiel Blaas Orkest) do t/m za 20 uur. Sweet Emma, dear Böbe, zo t/m wo 20 uur. Boven de bergen, dag. 20.30 uur. Five girls and a rope, do t/m za 22.30 uur, zo t/m wo 22 uur. Le charme discret de la bourgeoisie, do t/m za 23 uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Kunst en Vliegwerk, zo 14 uur.

● GELEEN
Roxy: Sister Act, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. The silence of the lambs, dag. 20.30 uur.

● SITTARD
Forum: Bodyguard, dag. 20.30 uur. Belle en het beest, vr t/m zo 18 uur, za zo wo ook 14 uur. Boomerang, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** Oblako-Raj, wo 20.30 uur.

● ECHT
Royal-MicroRoyal: Universal Soldier, vr t/m zo 19.30 en 22 uur. Patriot Games, vr t/m zo 19.30 en 22 uur. Belle en het beest, za zo wo 14.30 uur.

● ROERMOND
Royal: Far and Away, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Belle en het beest, za zo wo 14.30 uur. **Royaline:** Boomerang, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. My Girl, za zo wo 14.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Shadows and Fog, do 20.30 uur.

● VENLO
Filmhuis Perron 55: Oblako-Raj, do di 20.30 uur, za 20 uur.

in de theaters

HEERLEN:
- **do. 10 t/m za. 12/12:** show: de André van Duin Revue
– **za. 12/12:** theaterconcert: Divastoer 2 met Hester Macrander (kleine zaal, 20.30 uur)
- **ma. 14/12:** toneel: Spooksonate van Strindberg door Het Vervolg
- **di. 15/12:** cabaret: Waardenburg en De Jong
- **wo. 16/12:** jeugdtheater: Het verhaal van Tijl Uilenspiegel door Hugo van Rossum (14.30 uur)
- **wo. 16/12:** toneel: Puzzels, komedie met o.a. Henriëtte Tol en Marijke Veugelers

KERKRADE:
- **za. 12/12:** muziek: Thijs van Leer
- **zo. 13/12:** muziek: pianorecital van Sara Crombach
- **di. 15/12:** muziek: concert door Glinka Koor

MAASTRICHT:
- **za. 12/12:** muziek: LSO o.l.v. Salvador Mas Conde met Weber, Mendelssohn en Schumann. Soliste Theodora Geraets (20.15 uur)
- **zo. 13/12:** kinderopera: Fidelio met Frank Groothof en Erna Sassen (14.30 uur)
- **ma. 14/12:** toneel: Callas door Toneelgroep Amsterdam (19.00 en 21.00 uur)
- **di. 15/12:** toneel: As-vers door Orkater (20.15 uur)
- **wo. 16/12:** muziek: lunchconcert met Detmar Leertouwer, cello (12.30 uur)
- **wo. 16/12:** muziek: Met Berdien Stenberg op de piste

SITTARD:
- **za. 12/12:** ballet: De Notenkraker door het Scapino Ballet
- **zo. 13/12:** muziek: musical Tsjechov met Boudewijn de Groot
- **di. 15/12:** toneel: Puzzels, comedie van Jennifer Rogers met o.a. Henriëtte Tol

ROERMOND:
– **zo. 13/12:** muziek: Benefiet Artiesten-Marathon

WEERT:
- **wo. 16/12:** toneel: Theater Sirkel speelt Goud

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.



● *Trotse Leenhouts laat haar onderscheiding zien.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

'Regimentsdame' bekroond

MAASTRICHT – 'Haar plichtsbetrachting en inzet zijn boven alle lof verheven en een voorbeeld voor velen'. Deze lofzang staat vermeld op de oorkonde behorend bij de legpenning die Margriet Leenhouts gisteravond in ontvangst mocht nemen. De 64-jarige inwoonster van Maastricht kreeg de onderscheiding uitgereikt vanwege haar inzet voor het Nationaal Territoriaal Commando, waarbij ze nagenoeg haar hele werkzame leven in dienst was. De laatste 17 jaar vervulde de 'Regimentsdame', zoals ze genoemd wordt, de functie van persoonlijk secretaresse van de Provinciaal Militair Commandant in Limburg. De Nationaal Territoriaal Commandant was zelf naar het Zuiden afgereisd voor deze speciale gebeurtenis. Onder grote belangstelling overhandigde Generaal-majoor H.Dijcks de NTC-legpenning in brons aan Margriet Leenhouts tijdens een feestelijke receptie in de officiersmess d'Alsace. Een kostbaar kleinood, waarmee slechts weinig vrouwen in Nederland kunnen pronken.

Kerkraads bedrijf produceert Jaap!. Lola en City of Rome

Verbod op 'nepgeuren' geëist

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Vijf parfumhuizen hebben gisterochtend in kort geding geëist dat Kecofa bv in Kerkrade de produktie en distributie van verschillende geuren staakt. De vijf eisers, vertegenwoordigd door mr. S. Wibbens uit Amsterdam, vinden dat het Kerkraadse bedrijf zich schuldig maakt aan inbreuk op de merk- en auteursrechten. Daarnaast eiste hij als voorschot op een schadevergoeding een bedrag van 50.000 gulden voor het merk Joop! en 100.000 gulden voor de overige eisers.

Kecofa produceert sinds een half jaar geuren als Jaap!, LoLa, Anna, City of Rome, verbasteringen van Joop!, LouLou, Anaïs Anaïs en Roma. De flesjes worden doorgaans op markten te koop aangeboden voor prijzen die in het niet vallen bij wat voor de merkartikelen moeten worden betaald. Rechtbank-president Eliëns doet op woensdag 23 december uitspraak.

Nepparfums

Het bureau van de vice-president van de rechtbank Eliëns was gisterochtend gevuld met originele flesjes en produkten die door Kecofa bv Kerkrade en anderen worden gemaakt. „Het lijkt een domino-spelletje," reageerde de Amsterdamse advocaat op de verschillende verpakking die afgeleid zijn van de dure originelen. „Maar mijn cliënten willen dat spelletje niet meer meespelen."

De parfumhuizen zijn het al lang beu dat de door hen met veel geld ontwikkelde geuren, die worden omlijst met dure reclamecampagnes, zo goed mogelijk worden nageboots en voor enkele guldens te koop zijn. De merkhouders en distributeurs zijn verenigd in de Stichting Namaakbestrijding en roepen regelmatig de hulp van de rechterlijke macht in om een einde te maken aan de 'smell-a-likes'.

Volgens mr Golstein, advocaat van het Kerkraadse bedrijf, richt Kecofa zich op een heel ander publiek dan de dure parfumhuizen. „Mensen weten wat ze kopen. Wie een goede neus heeft voor het fijne weet wat het kost. Die weet dat je voor een tientje geen echte Joop! koopt op de markt." Hij kan zich dan ook niet voorstellen dat er sprake is van inkomstenderving, ook al omdat het Kerkraadse bedrijf pas sinds deze zomer produceert en nog niet in staat is geweest een goed distributienet op te zetten.

Flessen

De wirwar aan flesjes en de vrolijk gekleurde verpakkingen ontlokte de Maastrichtse rechtbank-president, die het kort geding behandelde in het kantongerecht van Heerlen, regelmatig een glimlach. Twee advocaten die aan de hand van de verpakkingen, de geurtjes zelf bleven in het flesje, steeds hun gelijk wilden aantonen. Goltstein verzekerde mr Eliëns dat zijn cliënt zich bij het ontwerpen van de verpakkingen heeft laten inspireren door bestaande verpakkingen. Hij bestreed de inbreuk op de auteursrechten omdat de in Kerkrade gemaakte produkten eerder lijken op andere nageboots te artikelen dan op het origineel. Hij had zelfs in Frankrijk ontwikkelde nepgeuren meegenomen, die daar echter niet verboden zijn.

Zeer bevreesd is mr. Wibbens voor reflexschade die ontstaat als nepgeuren worden gekocht. De klant ervaart dat de geur slechts korte tijd goed ruikt en denkt dat dat ook het geval is bij het origineel en kopen dat dan niet. „De hoofdtoon namaken, zoals dat in de kringen heet, is juist niet het allermoeilijkste. De ondersteunende tonen, die er voor zorgen dat een geur lang lekker ruikt, zijn niet gemakkelijk na te maken en ontbreken dan ook in de nepprodukten." Kecofa fabriceert niet alleen geuren die op anderew luchtjes lijken, maar produceert ook eigen geuren. Volgens Golstein willen de eigenaren van het Kerkraadse bedrijf de prijskartel doorbreken dat de dure parfumhuizen al lang op nahouden.

exposities

● HEERLEN
Stadsgalerij, Raadhuisstraat 19. Werk van Jürgen Partenheimer. T/m 24/1. Open ma t/m vr 9-17 uur. **ABP,** Oude Lindestraat 70. Werk van Rieke Janssen, Ans Lemmens, Jules Driessens, Nico Houben en Wim Mestriner. Open 20/12 14-17 uur.

● LANDGRAAF
Galerie Ipomal, Kerkberg 2. Werk van Qing Hui Zhang. T/m 10/1. Open vr 17-20, za en zo 14-17 uur. **Galerie Gaudi,** Hereweg 83. Werk van Karl Heinz Laufs. T/m 10/1. Open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur.

CDA-bestuurders tegen opheffen van provincies

MAASTRICHT – De CDA-fractievoorzitters van elf Provinciale Staten hebben hun grote zorg geuit over de toekomst van de huidige provincies. Zij willen dat de Haagse partijgenoten geen definitieve stellingen betrekken over het al dan niet opheffen van de provicies.

In een petitie aan het CDA-partijbestuur en de fracties uit Tweede en Eerste Kamer doen de provinciale fractievoorzitters een klemmend beroep de eerstkomende tijd geen onomkeerbare uitspraken over de materie te doen. De petitie wordt vandaag aangeboden aan het bestuur van de CDA-bestuurdersvereniging.

De provincale CDA'ers, minus hun collega uit Zuid-Holland, zijn bang voor een overhaast overnemen van de conclusies die de partijcommissie-Verbree in oktober naar buiten heeft gebracht. Die commissie stelt dat de provincies in de huidige situatie zichzelf hebben overleefd. Ze zouden plaats moeten maken voor 20 tot 25 regionale bestuurslichamen, die rechtsreeks gekozen worden.

De elf statenfracties willen bovendien actief worden betrokken bij de verdere discussie over bestuurlijke vernieuwing. Zij keren zich in de petitie alvast tegen het geheel provincie-vrij worden van grootstedelijke gebieden, zoals de commissie-Verbree heeft geopperd.

Kooplust van de mensen is geringer geworden

Economische situatie in Aken verslechterd

AKEN – De economische situatie in de regio Aken is duidelijk verslechterd. Dit blijkt uit de resultaten van een enquête, die de Industrie- und Handelskammer (IHK) van Aken in de afgelopen zes maanden hield onder ruim duizend ondernemingen. In november werd de enquête afgerond.

De IHK constateert lagere opbrengsten en een verminderde neiging tot investeren. Bovendien komen er minder orders binnen uit binnen- en buitenland en is de kooplust van de consumenten kleiner geworden. Toch is nog ongeveer 5 procent van de ondernemingen tevreden over hun economische situatie. In het voorjaar was dat nog ruim zeventig procent.

Met name de industrie is door de conjuncturele teruggang geraakt. De export van een op de twee ondernemingen in deze sector is in de laatste zes maanden verslechterd. Het aantal binnengekomen orders is gedaald met bijna zeventig procent. De binnenlandse orders hebben niet bijgedragen tot compensatie.

Verscherping

Door hoge kosten en een intensieve prijsdruk worden de problemen van de industrële ondernemingen verscherpt. het negatieve effect van deze ontwikkeling is een daling van de opbrengsten bij zestig procent van de firma's. Meer dan de helft van de ondernemingen heeft daarom het investeringsbedrag voor 1993 gereduceerd.

Van belang is dat de tegenvallende economie ook op de arbeidsmarkt zijn uitwerking kan hebben. Vijftig procent van de ondervraagde ondernemingen overweegt om het aantal medewerkers te reduceren in het komende half jaar.

Maar ook in de detail- en groothandel, die zich tot nu toe als een doorgaans stabiele tak van de economie presenteerde, zijn negatieve tendenzen op te merken. In 54 procent van de detailhandel spreekt men van een verslechterde opbrengst, in de groothandel is dat veertig procent.

Zestig procent van de ondernemingen in de groothandel vindt hun economische situatie 'bevredigend', in de detailhandel is dat 53 procent. In ieder geval heeft veertig procent van zowel de groothandel als de detailhandel in het laatste half jaar een teruggang van de bedrijvigheid gehad. Een op de twee detail- en groothandelaars heeft de investeringen voor het komende jaar teruggedraaid.

In de dienstverlening gaat het economisch nog het beste: zeventig procent van de ondernemingen vindt hun economische situatie 'goed' of 'bevredigend'. Toch bericht eenderde van een verslechtering van de bedrijvigheid. Met terughoudendheid wordt in 1993 geïnvesteerd, maar er zijn wel trends tot reductie van de investeringen te herkennen.

Nieuwe studie telematica

VENLO – Op de Hogeschool Venlo gaat vanaf januari 1993 de cursus 'Telematica, beleid en beheer' van start. Deze nieuwe post-HBO studie is speciaal gericht op het management van ondernemingen. Telematica is een vakgebied dat zich bezighoudt met de onderlinge communicatie tussen bedrijven op afstand.

De cursus legt de nadruk op de organisatorische consequenties en de mogelijkheden van telematica.

Boete voor eigenaar Valkenburgse souvenirwinkel

Verbod boxer-shorts met tekst 'Goede tijden, slechte tijden'

Van onze correspondent

HAARLEM – De Bennebroekse handelsonderneming Renimex mag geen boxer-shorts en glazen meer op de markt brengen met de tekst 'Goede Tijden Slechte Tijden'. De Haarlemse rechtbankpresidente mevrouw mr. C.A. Terwee-Van Hilten heeft gisteren in kort geding bepaald dat Renimex daarmee fout handelt.

Het geding tegen Renimex was aangespannen door Grundy, een dochterbedrijf van Joop van den Ende Produkties bv. Grundy vond dat Renimex met zijn boxer-shorts en glazen probeert mee te profiteren van het succes van de populaire televisie-serie. Grundy brengt zelf een groot aantal artikelen op de markt, zoals boeken, schoolspullen, t-shirts en kussens van Goede Tijden Slechte Tijden.

Renimex heeft zich overigens bereid verklaard de omstreden artikelen uit de handel te nemen. De rechtbankpresident heeft het bedrijf ook verplicht met een lijst te komen, waarop de afnemers van de produkten staan vermeld. Renimex moet bovendien een schadevergoeding van 2.500 gulden aan Grundy betalen.

Belofte

Grundy had een veel groter bedrag geclaimd. Daartoe ziet mevrouw Terwee op dit moment echter geen aanleiding. Zij heeft wel besloten dat de eigenaar van een souvenirwinkel in het Valkenburg 10.000 gulden aan Grundy moet betalen. De winkelier verkocht nog boxershorts met de tekst Goede Tijden Slechte Tijden op moment dat hij schriftelijk had beloofd ermee te stoppen.

Machinist keek naar verkeerde sei

EINDHOVEN – De botsin Eindhoven op 31 oktober is oorzaakt doordat de machi van de stoptrein naar een keerd sein keek. Die conc wordt getrokken in het NS-onderzoek naar het onge

De intercity uit Maastricht op die dag met flinke snell tegen de stoptrein naar Deu

Uit het onderzoek blijkt nu de machinist keek naar een dat niet voor hem bestemd en daardoor het voor hem stemde rode licht over het h zag.

Dankzij snel handelen van machinst bleef het aantal ge den beperkt. De machinist r te bij het ongeval zelf ook wond. Hij ligt nog in het ziek huis.

Schorsing zes brandweerlied in Onderbank

ONDERBANKEN – Zes leden de vrijwillige brandweer van derbanken zijn gisteren door college van burgemeester en houders met onmiddellijke in geschorst. De schorsing is een volg van de pat-stelling die is staan nadat de groep het ve wen in brandweercomman Pierre Severens heeft opgezegd

Volgens waarnemend burgeme Houben is een oplossing thans mogelijk en kan er geen duide heid worden verkregen ove problemen die er langere tijd len. De burgemeester meent door de gezagscrisis een onmo ke situatie is ontstaan. Het co zal een extern adviseur inschak om de problemen te onderzoe

In afwachting van dat onder zijn de zes brandweerlieden drie maanden geschorst. Een de lid van de brandweer is o ontslagen nadat hij in een nele opwelling ontslag had vraagd.

Veiligheid voorop



● Bert Jongen, spoedig weer terug terug bij het Maastrichtse politiekorps. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Onderzoek politie-ambtenaar Bert Jongen wijst uit:

Groot risico voor politie en ambulance bij ongevallen

DOOR PIERRE ROUSSEAU

MAASTRICHT/HEERLEN – De veiligheid van politiemensen, brandweerlieden en ambulancepersoneel tijdens het afhandelen van ongevallen of calamiteiten laat te wensen over. Jaarlijks gebeuren er in Nederland ruim 350 ongevallen waarbij hulpverleningsvoertuigen zijn betrokken en gewonden en zelfs doden vallen. Dat aantal kan volgens politie-ambtenaar Bert Jongen (34) uit Maastricht, een stuk omlaag. Ruimere voorlichting aan het publiek zodat dit alerter reageert bij ongevallen, meer gerichte voorlichting op scholen, maar ook het nemen van technische maatregelen door het aanbrengen van diverse veiligheidsvoorzieningen in de voertuigen, zou het risico voor de hulpverleners kunnen verkleinen.

Bert Jongen moet dit bij zijn afscheid van de 'politie-school' (officieel het Politie-opleidingscentrum Zuid-Nederland) in Heerlen, waar hij anderhalf jaar gedetacheerd is geweest als docent verkeersrecht, even kwijt. Met ingang van het nieuwe jaar keert hij – en dat met plezier – terug naar de dagelijkse politiepraktijk in zijn geboortestad Maastricht.

Op jonge leeftijd raakte hij zelf enkele malen betrokken bij een verkeersongeval, een keer zelfs zeer ernstig. De oorzaken en de lichamelijke en psychische gevolgen van verkeersongevallen met al het daarbij horend menselijk leed hebben hem steeds bezig gehouden. Hij maakte er studie van, hetgeen hem als Maastrichts politieman bij de opleiding in Heerlen deed belanden om daar modulair verkeersonderwijs te geven aan de 'eerste-faseleerlingen'.

Veiligheid

Tijdens deze lessen wordt veel aandacht besteed aan de veiligheid van politiemensen in de praktijk. Ook als hij weer bij de geüniformeerde dienst meedraait, zal hij heel wat vrije tijd in de bestudering van verkeersongevallen blijven steken.

Bij elke lezing met video en eigengemaakte opnames, die hij op vele plaatsen pleegt te geven, wijst hij het publiek op het enorme geweld dat ontstaat bij botsingen en aanrijdingen. Wie met een snelheid van 55 kilometer tegen een vast obstakel rijdt, wordt tijdens een fractie van een seconde geconfronteerd met een druk van meer dan drie ton op het lichaam. Daarom moet er een soliede gordel met gordelspanners zijn en moeten de hoofdsteunen goed zijn afgesteld.

Voor politie, brandweer en DGD loert er altijd extra gevaar omdat die in ijltempo naar de plaats des onheils moeten rijden. Het publiek raakt dan nogal eens in de war.

Automobilisten beginnen soms op het laatste moment aan de uitwijkmanoeuvre omdat ze door het geluid van de radio de sirenes niet hebben gehoord. Ze moeten direct uiterst rechts gaan rijden of als dit vanwege filevorming niet mogelijk is, een doorgangssluis vormen.

Als een ambulance fors moet remmen, kan dat extra gevaar betekenen voor de verpleger die tijdens de rit de patiënt of gewonde verzorgt, mogelijk een infuus toedient en dat in staande positie. Chauffeurs van politie, brandweer en ambulance krijgen daarom een speciale rijopleiding. Brandweerlieden zitten in het voertuig met bagage en perslucht op hun rug om direct ingezet te kunnen worden. Onderweg zorgt die bepakking bij een aanrijding voor extra risico en kans op lichamelijk letsel, legt Jongen uit. Ook in politievoertuigen en ambulances blijkt de ingebouwde apparatuur bij een ongeval vaak letsel te veroorzaken.

Gordel

Ook politiemensen dragen zoveel mogelijk de autogordel omdat ze een voorbeeldfunctie hebben, maar bij spoedmeldingen kan deze beveiling een hindernis betekenen. Om zijn middel draagt de geüniformeerde politieman diverse attributen mee, zoals staaflantaarn, portofoon, handboeien en pistool en dat kan funest zijn als er zich een crash zou voordoen. Bert Jongen noemt het voorts noodzakelijk dat hulpverleningsvoertuigen uitgerust zijn met de allernieuwste beveiligingsvoorzieningen, zoals de 'airbag', het luchtkussen, dat automatisch wordt opgeblazen vanuit het stuurwiel, de voorruit van deformerend glas, de 'kreukelzone' en de veiligheidskooi in de carrosserie, flankbeveiliging in de portieren en niet te vergeten het ABS-remsysteem, dat voorkómt dat de remmen blokkeren, en dat al aanwezig is in alle ambulance-voertuigen.

Al deze maatregelen moeten de auto, nog steeds onze heilige koe, een stuk veiliger moeten maken. Dat kost echter veel geld. Voor Bert Jongen zouden alleen uiterst veilige personenauto's op de weg mogen, die voldoen aan de strengste eisen zoals die in Amerika gelden. Niet alle automerken komen even veilig uit de botstesten komen; dat blijkt uit een recent gehouden onderzoek in Duitsland. Zo doet ook Volvo, c.q. Nedcar, er alles aan om de personenwagen veiliger te maken. De importeur van Volvo in Beesd wisselt met Jongen gegevens uit. Ook in het ontwikkelingscentrum van Nedcar in Helmond wordt druk gewerkt aan het nog veiliger maken van Volvo's. Jongen komt er geregeld en werkt samen met mensen van dit centrum. Een primeur die Volvo te bieden heeft is het 'Sipssysteem', het side impact protection system, dat optimale veiligheid biedt bij een flankbotsing.

De laatste lezing heeft de Maastrichtse hoofdagent gehouden in conferentiezaal 't Zwaailicht van de politieschool. Er waren meer dan 100 belangstellenden, onder wie juristen, ondernemers en politiemensen. Steeds meer mensen voelen zich verantwoordelijk, een stap in de goede richting. Aldus Bert Jongen.

Vrouw in opr van tas beroo

VENLO – Een 70-jarige vrouw het villapark in Venlo het slac fer geworden van een ergerlijk jesroof. De vrouw werd giste dag tegen vier uur gepasseerd een personenauto die een opr een van de woningen inreed w de bijrijder de vrouw de tas a dig wilde maken. Zij hield die ter stevig vast en werd daarop haar belager naar de auto g ken. Die reed weg en sleurd vrouw een stuk mee. Die m toen haar tas loslaten.

De vrouw is naar het ziekenhu Venlo gebracht waar een gek de rib en verwondingen aan benen werd vastgesteld. Na be deling kon zij weer naar huis. gens de politie zijn de daders 35 jaar oud en hebben zij een ker uiterlijk. Ze reden in een deauxrood gekleurde Datsun ry met Nederlands kenteken.

Speciaal team tegen racisme

AKEN – Racistische uiting worden lang niet altijd uit ov tuiging gedaan. Dat is de e ring van een speciaal anti-ra meteam van de Akense poli dat rond twee maanden opera is. Het uit twaalf politie-am naren bestaande team spoort soorten van vreemdelingenh op. De groep probeert ook vo jongeren beter te informe over hun gedrag door te w op de 'fouten die in het verk zijn gemaakt'.

't Land staat weer eens bol van bezuinigingen. En omdat het mes in de zachte sector nu eenmaal beter snijdt dan waar ook, zijn ze daar de klos. Bij de verslaafdenzorg, het jeugdwerk, bij ouderenwelzijn en culturele instelling hoor je meer zuchten dan vreugdekreten. De Stichting Ouderenwelzijn Brunssum ontspringt de dans. De gemeente Brunssum bezuinigt daar niet op. Waarom? „Dat is een vraag voor de gemeente, niet voor mij," zegt projectleider Wil Boumans. Maar hij geeft toch antwoord: „Ik denk dat we ons bestaansrecht hebben bewezen. We kunnen aantonen dat met het geld voor ouderenwelzijn iets wezenlijks gedaan wordt. Er worden concrete resultaten geboekt en dat heeft de stichting een goede naam gegeven."

Wil Boumans: 'Bestaansrecht Ouderenwelzijn bewezen'

Parel glanst zilvergrijs

DOOR WIM DRAGSTRA

BRUNSSUM - De Oostelijke Mijnstreek vergrijst in rap tempo. Brunssum ligt aan kop. Meer dan twintig procent van de bevolking is ouder dan 55. Zesduizend ouderen geven de Parel van de Mijnstreek een zilvergrijze glans. Met zo'n grote doelgroep is heel wat mogelijk. De Stichting Ouderenwelzijn Brunssum had dat goed in de gaten. In de 25 jaar dat de stichting nu bestaat is een waslijst aan voorzieningen voor ouderen opgezet: telefooncirkel, wijk-belbus, tafeltje-dekje, dagverzorging, meer bewegen voor ouderen, studiekring, schaakgroep, gespreksgroep, cursus omgaan met dementerende ouderen, voetverzorging, belastinghulp en recreatieve voorzieningen.

„En nu zijn we ook met woonprojecten bezig. Op de Tichelwei is al zo'n woonproject en nu wordt in samenwerking met de Woningvereniging Brunssum een flat in Brunssum-Noord omgebouwd te seniorenflat. De 127 woningen van flat De Lemmender worden aangepast met lage drempels, speciale douches en een gesloten galerij. Er komt bewaking en extra voorzieningen voor ouderen zoals een gemeenschappelijke ruimte waar activiteiten worden georganiseerd door ons. Er komt zorg op maat. stichting wil dan ook wijksteunpunten gaan inrichten. Bij de seniorenflat in Brunssum-Noord moet er eentje komen maar ook in Treebeek. „Na het centrum wonen in Treebeek de meeste ouderen. Daar willen we ook met een steunpunt beginnen met allerhande voorzieningen. Wat nu nog hier vanuit de Brikke Oave gebeurt, moet te zijner tijd vanuit Treebeek vanuit dat wijksteunpunt gebeuren."

ontmoeting op zaterdag

Iemand die zelfstandig wil wonen kan dat doen, maar komt er een moment dat hij of zij hulp nodig heeft dan kan dat. Eén seintje en er worden maaltijden verzorgd, er komt hulp in huis of er wordt anderszins geholpen."

Zelfstandig

Al het werk dat de stichting doet is erop gericht de ouderen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Door zorg op maat en aan huis te bieden kan dat. De

De coördinatie van het ouderenwerk is eigenlijk in handen van een vrij kleine groep. Er zijn vijf beroepskrachten, waarvan twee part-time. „Maar we hebben 185 vrijwilligers die actief zijn. Wij, de mensen van het bureau doen dus puur het organiserende werk, de echte uitvoering gebeurt door vrijwilligers en dat gaat goed. Dat zijn veelal mensen van in de zestig, die nog aardig actief zijn en die de voorzieningen voor de ouderen overeind houden. Maar we hebben ook een vrijwilliger van 83 jaar hoor, dus het is eigenlijk niet aan leeftijd gebonden."



● *Wil Boumans (rechts) en het coördinerende team van de stichting Ouderenwelzijn in Brunssum.* Foto: FRANS RADE

Informatie

Er is geconstateerd dat ouderen te weinig gebruik maken van de bijzondere bijstand die voor hen bestaat. Daarom is er nu een Brunssumse brochure in de maakt waarin precies staat wat er voor hen aan voorzieningen en regelingen zijn. „Die brochure wordt aangeboden op de welzijnsmarkt op 17 december. Alle ouderen in Brunssum krijgen het boekje. De ouderenbonden zorgen tussen kerst en nieuwjaar voor de verspreiding."

Met de welzijnsmarkt op 17 december viert de stichting het 25-jarig bestaan. „Op die markt zijn stands te vinden met informatie over alle mogelijke voorzieningen die wij hebben. Bovendien treedt ouderkoor Zanglust uit Treebeek op en is een tentoonstelling te zien van de stichting Ouderenwelzijn. Demonstraties van 'meer bewegen' en volksdansen staan ook nog op het programma." En wie wil kan dus op die welzijnsmarkt de brochure 'Ouderworden in Brunssum. Zelfstandig blijven!' krijgen.

Blijft er nog iets te wensen over in Brunssum? „We hebben geen seniorenorkest terwijl hier toch een groot aantal oudere muzikanten wonen. Het zou toch mogelijk moeten zijn zo'n orkest voor ouderen op te zetten. We hebben het al eens geprobeerd, maar dat is toen mislukt. Misschien moeten we een hernieuwde poging wagen," mijmert Boumans. Ook zonder seniorenorkest zit er echter muziek in het Brunssumse ouderenwelzijn.

Overleggroep bereidt bezwaarschrift voor

Heerlen stopt subsidie voor Mondiale Vorming

HEERLEN - De Overleggroep Mondiale Vorming is teleurgesteld over de beslissing van de gemeente Heerlen om per 1 januari de subsidie voor ontwikkelingssamenwerking te schrappen. In een brief aan de overleggroep en een aantal andere groeperingen schrijft Heerlen dat het zogenoemd mondiaal beleid 'geen prioriteit' meer heeft.

Concreet betekent dit dat op 1 januari een bedrag van 15.000 gulden wegvalt. „Ons bezwaarschrift heeft niets uitgehaald", vertelt voorzitster Annie Versteeg van de overleggroep. „Na de hoorzitting van 3 september werd ons toegezegd dat wij binnen dertig dagen uitslag zouden krijgen. Wij hebben nu een brief gehad dat de subsidie van de baan is." Het gemeentebestuur is ook van plan om een streep door de subsidie voor educatieve activiteiten te halen. Daarvoor staat een jaarlijks bedrag van 12.500 gulden. Daarmee bekostigen de vijftien instellingen en groepen cursussen, spreekbeurten en manifestaties.

Architectuur Arnhem in handen AGS

HEERLEN - De afdeling Architectuur van de dienst stadsontwikkeling in de gemeente Arnhem is, na privatisering, onderdeel geworden van het Heerlense architectenbureau AGS.

AGS noemt het heel bijzonder dat een particulier bedrijf een dienst van de gemeente volledig overneemt. Gedurende vier jaar zal de gemeente Arnhem exclusief zaken doen met het Heerlense planbureau. Bezuinigingen binnen de gemeente zorgden voor een herziening van de kerntaken, architectuur bleek niet langer een kerntaak te zijn voor Arnhem. Om gedwongen ontslagen te voorkomen werd er overlegd met AGS over de overname van werknemers.

De geprivatiseerde onderneming (voluit: AGS architecten en planners Arnhem bv) gaat de gemeente Arnhem begeleiden bij de bouw van gemeentelijke panden of projecten. Het bureau blijft gehuisvest in het stadskantoor in Arnhem. Het Heerlense bureau AGS is in de gemeente Arnhem geen onbekende.

Paaltjes verstoren rust Hopelerweg

DOOR RIK VAN DRUTEN

LANDGRAAF - Twee inmiddels alweer verdwenen paaltjes hebben de rust aan de landelijke Hopelerweg in Landgraaf grondig verstoord. Buurtbewoner Jan Schurer zou bij de gemeente voor de sluipverkeer-werende paaltjes hebben gepleit, tegen de wens van een meerderheid van de Hopel-bewoners in. Ze stuurden de gemeente een handtekeningenlijst: „Wij wensen niet vertegenwoordigd te worden door de heer Schurer."

„Een hetze tegen mij," reageert Schurer. „De gemeente heeft die paaltjes neergezet. Ik heb nooit van mijn leven voor een paal gepleit. En dan gaat er zich ook nog eens een raadslid (Hans Erkemper van de BBL-fractie, red.) mee bemoeien." Waarmee de affaire het niveau van de buurtrel overstijgt, want Schurer is voorzitter van de Landgraafse CDA-afdeling.

Van een hetze willen de andere Hopelerwegbewoners echter niet weten. „Wij zeggen te spreken namens een bewonerscommissie Hopelerweg, maar die bestaat gewoon niet."

Eind 1989 vroegen bewoners van de Hopelerweg aan de gemeente om iets te doen aan het sluipverkeer dat het landweggetje waaraan ze wonen steeds vaker gebruikt om snel bij het Kerkraadse industrieterrein Dengenbach te komen.

Bijna twee jaar later besloten B en W om de weg met borden af te sluiten voor doorgaand verkeer. „Dat hielp voldoende," zegt een meerderheid van de bewoners nu, „maar Schurer wilde dat de weg ook met paaltjes werd afgezet." De paaltjes kwamen er, maar werden even snel weer weggehaald door de bewoners zelf.

De verhoudingen in het buurtschap zijn grondig verstoord. De buurtbewoners denken dat Schurer zijn politieke invloed misbruikt om zijn zin door te drijven, Schurer doet alle kritiek af als een hetze.

„Een hetze? Onzin," reageert gemeenteraadslid Hans Erfkemper (Burger Belangen Landgraaf). „Bewoners van de Hopel hebben destijds verscheidene politici benaderd, onder wie ikzelf. Ik heb toen het college op de kwestie geattendeerd en verzocht om een gesprek met *alle* bewoners, dus Schurer inbegrepen."

„Tot mijn grote verbazing blijk ik nu als vertegenwoordiger van de bewoners uitgenodigd voor een gesprek, aanstaande woensdag. Maar ik ben geen partij want ik woon niet in de Hopel. Ik wil hoogstens bemiddelen, dus ik ga woensdag dan ook niet."

Erfkemper wijst de beschuldigende vinger niet in de richting van Schurer, maar naar ex-wethouder Verkeer Nic Odekerken. „Die heeft dit destijds voor Schurer 'geregeld' en de normale ambtelijke stations gepasseerd. Ambtenaren die normaal van een geplaatste wegversperring op de hoogte zijn, wisten in dit geval van niets. Ook is de zaak niet in de Verkeerscommissie geweest."

Vlag in top



● *De vlag van de nieuwe Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg gaat al voortijdig de lucht in.* Foto: FRANS RADE.

Vochtprobleem in splinternieuw bejaardenhuis

Van onze correspondent

ONDERBANKEN/ BRUNSSUM - Het nieuwe bejaardenhuis De Bronnenhof in Brunssum kampt met vochtproblemen. Klaarblijkelijk is de omgeving waar het tehuis staat zo vochtig dat er water in de kruipruimtes staat. „In de oudheid was water schaars en kostbaar. U hebt er hier even te veel van," aldus gedeputeerde Riet Grewelding. Ze zei toe dat het provinciaal bestuur met de leiding van het tehuis naar een oplossing wil zoeken.

De gedeputeerde opende gisteren officieel de verzorgingshuizen Aan de Bleek in Schinveld en Bronnenhof in Brunssum. Ze noemde de nieuwe verzorgingshuizen een voorbeeld van het flexibele beleid, dat de overheid in de ouderenzorg gaat hanteren. Daarin past volgens haar een goede samenwerking tussen combinaties van verzorgingshuizen, verpleeghuizen, bejaardenoorden, aanleunwoningen en andere woonprojecten.

De huizen Aan de Bleek en Bronnenhof vallen onder de nieuwe stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg en werken nauw samen met andere instellingen in deze stichting. Ook is er een samenwerking op komst met Huize Elvira in Amstenrade. Directeur Mestrom van Elvira is tevens directeur van de beide nieuwe verzorgingstehuizen.

Aan de Bleek en Bronnenhof - ter vervanging van huize Tieder in Merkelbeek - hebben ieder 6,2 miljoen gekost. De tehuizen hebben een capaciteit van 50 bedden. De 71 bewoners van Huize Tieder zijn eind augustus reeds naar het verzorgingstehuis van hun keuze verhuisd.

Vandaag is er in beide huizen open dag. Bezoekers kunnen in Schinveld terecht tussen 11 en 17 uur. In Brunssum van 11.30 tot 17.30 uur.

in gesprek

● Woonwagens

In het Limburgs Dagblad van donderdag 3 december 1992 las ik onder de kop 'Woonwagens Voerendaal wellicht naar Tenelenweg' een artikel waarin uitvoerig aandacht wordt besteed aan een vertrouwelijke notitie van de gemeente Voerendaal.

Een dag later verschijnt wederom een artikel van dezelfde Monique Parren in uw rubriek 'pit-bulletin'. Nu geen zakelijk stuk meer maar een boulevardartikel met onwaarheden en vragen die in haar hoofd schijnen rond te dolen. Tot mijn verbazing las ik dat ik maandagavond bezoek zou hebben gehad van de heer Kusters. Ik kan u verzekeren dat ik deze avond niet thuis was maar in de Heerlense schouwburg heb genoten van Youp van 't Hek.

De buurt is ongerust. Uw verslaggeefster hoort de klok wel luiden, maar weet niet waar de klepel hangt. Zeker is dat een journaliste geen onwaarheden mag verspreiden. Maar één ding is mij nu wel duidelijk geworden en dat is dat zij haar informatie omtrent haar eerste artikel beslist niet van de heer Kusters heeft gekregen. Het lijkt erop dat er tussen haar en de heer Kusters een persoonlijke vete bestaat.

VOERENDAAL J. van Bodegem

Naschrift redactie: Het Limburgs Dagblad geeft weer wat er zich in deze regio afspeelt. Van een vete met raadslid Kusters is geen sprake. Getuigen bevestigen dat Kusters op dinsdag 1 december bij de briefschrijver thuis is geweest voor een bespreking over de komst van het kampje.

Uitkeringsfraude

LANDGRAAF - Politie en sociale recherche hebben een illegaal taxi- en koeriersbedrijf van een 34-jarige Landgraavenaar opgerold. Het taxibedrijf leverde de man zoveel op, dat hij bovendien al twee jaar lang ten onrechte een uitkering kreeg van de gemeente Landgraaf. Die is van plan het totale bedrag, 20.000 gulden, van hem terug te vorderen.

Bij de koffie

Feest

● *De actiegroep Hart voor Heerlen ruimt even tijd in voor het bijkomen van het druk actievoeren voor de kleine cultuur en de leefbaarheid in het stadscentrum. Daarom wordt vanavond een benefietfeest gehouden met de funkband Kaza, punkgroep Kitten Drags en folkzangeres Claudia Lasia. Dit alles vanaf tien uur in collectief café De Nor. De opbrengst van het feest gaat naar de actiekas.*

Kerst

● *De dak- en thuislozen in Heerlen krijgen dit jaar een echt kerstdiner voorgeschoteld door de Stichting Kerst zonder Drempel. Op kerstavond verzorgt de stichting een overheerlijke warme maaltijd voor ongeveer 200 zwervers aan het Kerkplein, het Stationsplein en in het Slaaphuis en Inloophuis in Heerlen. Eén dag daarvoor krijgen de prostituées een maal voorgezet aan de CBS-weg. Om zoveel mogelijk ontheemden van eten te voorzien, is Kerst zonder Drempel nog op zoek naar sponsoren. De stichting krijgt namelijk geen subsidie. Giften kunnen worden overgemaakt op gironummer 33.22.37 t. a. v. HC Smol, Kerst zonder Drempel.*

Te vroeg

● *Kondigden we gisteren in de rubriek Streeksgewijs een kerstconcert van harmonie St. Michael Eikske in Landgraaf aan, blijken we een week te vroeg te zijn. Het concert vindt niet komende zondag, maar pas de twintigste plaats in zaal Pijls, Oranje Nassaustraat 40. De muziek begint om drie uur 's middags. Dat hadden we wel goed.*

Demo

● *Op ons bureau belandt een uitnodiging voor een demo-presentatie. Demo is geen turbotaal voor democratie, noch een afkorting van demonstrant, maar een bandje ter demonstratie. Er wordt dus een bandje gepresenteerd, door The Choice om precies te zijn. En The Choice is een band, een popgroep dus. Voor de popliefhebber gesneden koek, dit soort taalgebruik, maar voor de leek een vreemde wereld. Maar goed: The Choice is een vijf jaar geleden opgerichte Landgraafse band, die sinds een jaar in de huidige bezetting speelt. Een paar maanden geleden speelden ze in het voorprogramma van Urban Dance Squad, nu hebben ze een demo gemaakt met drie nummers. Tijdens een concert in de Pint aan de Oude Markt in Waubach wordt de demo gepresenteerd, vanavond vanaf negen uur.*

Pabo

● *Studenten van de Pabo in Heerlen hebben gisteren hun beste beentje voor gezet om de jaarlijkse Advent-viering een succes te maken. Om de viering wat groter aan te pakken, werd besloten de Sjaak Pach Stichting te steunen. Het idee is van een van de studentes gekomen en opgepikt door Arlette Krol, die ook de coördinatie van de viering verzorgde. De stichting zet zich in voor lichamelijk gehandicapte kinderen, zodat zij de mogelijkheid krijgen om op vakantie te gaan.*

Pabo 2

● *De vakantie wordt door de stichting georganiseerd voor kinderen uit heel Nederland. Het recreatieschip 'Prins Willem Alexander' (vroeger 'Henri Dunant') is de tijdelijke verblijfplaats voor veertig gehandicapten. Tijdens de vaart vakantie wordt op verschillende, voor de kinderen interessante plaatsen, aangelegd. De kosten per deelnemer liggen rond de 1000 gulden, dat is ook het bedrag waar de studenten van de Pabo naar streven.*

Pabo 3

● *Hulp voor de actie, georganiseerd door tweede jaars studenten, kwam niet alleen uit het eigen Pabo-nest (leerlingen en docenten). Voor de kunstveiling stonden een aantal studenten van de kunstacademie hun werk af, een fancy fair en een cavia-race moesten ook het nodige geld in het laatje brengen. Laat de cavia's nu maar rennen!*

Morgen *koopzondag Geleen* 13 december

Openingstijden: 12.00 tot 17.00 uur

KERST-ACTIE !!!

sportschoenen
30-50% korting

Koopzondag 13 december 1992 is er voor alle klanten een lekker kopje koffie of chocomel met een wafel.

vrijetijdskollektie
en trainingspakken
20-50% korting

WM Sport — Markt 40 Geleen

SLAGERIJ HOLLA

Speciale aanbiedingen

Malse biefstuk 500 gr.	13.95
Mager soepvlees 1 kilo	13.95
Rundertong 1 kilo	14.95
Kuikenfilet 1 kilo	14.95



Rijksweg-Centrum 38

Morgen koopzondag
10% KORTING
op alle artikelen



HAFKAMP
Mode voor mannen

Rijksweg Zuid 97 b
6161 BG Geleen
Tel. 046-742033

GELEEN HEEFT 'T

GROTE BALLONNEN-WEDSTRIJD TIJDENS KOOPZONDAG IN GELEEN

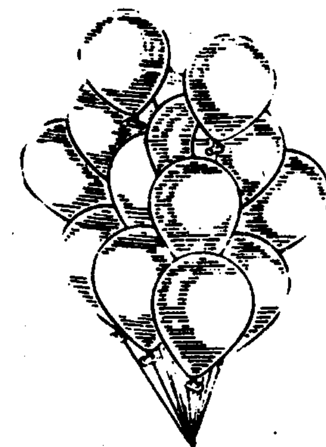
Tijdens de koopzondag in Geleen worden vanaf 12.00 uur op verschillende lokaties gratis luchtballonnen verstrekt. Bij de wagen van het Limburgs Dagblad op de Markt zijn wedstrijdkaartjes verkrijgbaar. De verst reizende ballonnen maken kans op prijzen in de vorm van kadobonnen, ter beschikking gesteld door Geleen Promotion.

De ballonnen kunt u afhalen in het midden van de Salmstraat en de Annastraat en op de hoek Raadhuisstraat/Rijksweg.

GELEEN HEEFT 'T

Loten voor de loterij van Geleen Promotion met als hoofdprijs een auto t.w.v. *f* 15.000,- kunt u inleveren vandaag zaterdag 12 december bij de stand van Geleen Promotion voor het oude stadhuis van Geleen vanaf 12.00 tot 17.00 uur en op koopzondag 13 december van 12.00 tot 14.00 uur.

De trekking vindt plaats morgen koopzondag om 14.00 uur.



Limburgs Dagblad
DE KRANT VAN LIMBURG

Holiday Choice

KOOPZONDAG

Het begin van onze seizoenskortingen

10% - 20% - 30% - 40% - 50%

Agnes Printhagenstraat 6,
6161 EK Geleen, tel. (046) 746692

Jan Dekkerstraat 5,
6301 GX Valkenburg, tel. (04405) 12050

KUNSTHANDEL **H. Niemann**

Rijksweg Nrd. 52, Geleen, tel. 046-745173
(schuin tegenover de Paterskerk)

Grote collectie: schilderstukken

Het adres voor al uw inlijstwerk.
Restaureren en schoonmaken van schilderijen.

Méér dan 60 jaar ervaring.

Harold Gubbels

GESCHENKEN - SERVIEZEN - BESTEKKEN
HUWELIJKSLIJSTEN

Voor elke klant een leuke attentie
zolang de voorraad strekt

RIJKSWEG CENTRUM 34
6161 EG GELEEN
TEL. 046-75 47 94

zonweringbedrijf

j. hempe

zonwering - vouwwanden
rolluiken - markiezen
hardhout - aluminium
kunststof ramen en deuren

rijksweg-zuid 102, geleen
tel. 046-748991

WEDGWOOD
tijdelijk in prijs verlaagd*



* i.v.m. de daling van het Britse Pond

JOOP ROUKENS BV
meubelen, glas, porselein en luxe artikelen

Annastraat 19, Geleen, tel. 046-74 34 68
Limbrichterstraat 71-79, Sittard, tel. 046-51 22 15

KOOPZONDAG 13 december open van 12.00 tot 16.00 uur



PARKETSHOW

PARKET

Nu parket bestellen, prijsvast tot 1-8-'93.

* *Brede eiken plankenvloeren*	
* *Eiken lamel van 124,- voor*	99,-
* *Beuken lamel van 129 voor*	109,-
* *Viboo plank slaapkamerparket*	65,- p.m²

Dealer **Lamett**, het beste van alle vloeren.

pegasus
De vloer met karakter.
046-746675

Uw bezoek is meér dan de moeite waard. Op alle parket extra kortingen!

pegasus parket
GELEEN, RIJKSWEG ZUID 233

COMBI
FOTO VIDEO AUDIO

Euro-Activ camera cadeauset	normaal 89.00	nu 69.00
Konica big-mini compleet	normaal 499.00	nu 469.00
Minolta Memo 35 AF	normaal 349.00	nu 299.00
Minolta Riva mini 35	normaal 299.00	nu 259.00
Olympus Super zoom 110	normaal 749.00	nu 699.00
Pentax Espio cadeauset	normaal 579.00	nu 499.00
Pentax zoom 105 R	normaal 799.00	nu 699.00

*****

Videoverlichting	tot 25% VOORDEEL
Kijkers Pentax-splend	nu 10% VOORDEEL
Statieven	nu 15% VOORDEEL

*****

Braun diaprojectors
va. 229.00 nu met **gratis reservelamp.**

OP=OP / geldig tot 31-12-1992
Aanbiedingen alleen bij inlevering van deze advertentie

Harry Cammaerts

Ansemburgstraat 7 Promenade — FOTOGRAFIE GELEEN

DAN BEN JE ZEKER VAN JE ZAAK

LEDERMODE

De speciaalzaak met 23 filialen in

SUÈDE, LEDER en LAMSVACHTKLEDING

HET ADRES MET MEER DAN 40 JAAR ERVARING
BEKEND OM HAAR SERVICE EN VAKMANSCHAP

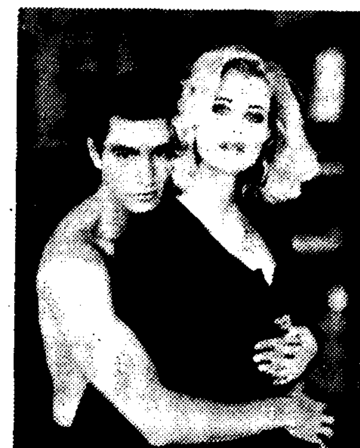
Kijk eerst bij Ledermode voordat u koopt

Onze specialiteit: **LAMSVACHTJASSEN**

LEDERMODE

Salmstraat 40, Geleen
046-745580

MEMO! NIEUWE FEESTCOLLECTIE 1992!



PULL & VADIM SHOP

SALMSTRAAT 98 - GELEEN - TEL. 748228

Romantisch Wonen
geloogd grenen meubelen



* massief grenen meubelen
* exclusieve messing verlichting
* grenen spiegels en klokken
* rawi slaapcomfort
* scotchgard gouden service

Rijksweg Noord 4, Geleen, tel. 046-753006

PROFITEER PROFITEER PROFITEER PROFITEER

Voor de feestdagen OOSTERSE TAPIJTEN tegen groothandelsprijzen.

Tabriz 170x240 *f* 1750,-	NU *f* 575,-
Tabriz 200x300 *f* 2450,-	NU *f* 850,-
Exclusieve Bidjar 200x350 *f* 12.500,-	NU *f* 5.700,-
Keshan 250x350 *f* 3.250,-	NU *f* 1.200,-
Isfahan EENMALIG STUK! 250x350 *f* 37.500,-	NU *f* 12.500,-

Reken zelf uit **NEPALS 275,- per m²**

Morgen 13 december KOOPZONDAG nog 5% extra korting op genoemde prijzen

Alle koopavonden geopend tot 21.00 uur.

Ongelooflijk lage prijzen, kom snel!

GALERY IRAN

Let op de borden groothandel

GELEEN - RIJKSWEG ZUID 209 - 046-755003

Koopzondag
Kortingzondag

40,- korting
100,- korting
80,- korting

Op dames-, heren- en kinderschoenen



Schoenmode Jos van der Wouw
Markt 105, 6161 GX Geleen
Tel.: 046-745750

Ook grote en kleine maten damesschoenen

Couture Heijnen

VERBOUWINGSOPRUIMING
10 tot 50% korting
aanvang zondag 13 december

Salmstraat 27
Promenade Geleen
Tel. 046-743798



'Wij hebben genoeg kwaliteit om van Turkije te winnen'

Ruud Gullit stopt nu alle energie in Oranje

ZEIST – Het Nederlands elftal strijdt woensdagavond in Istanboel voor zijn laatste kansen op uitzending naar het WK'94 in de Verenigde Staten. Het is zogezegd de dood of de gladiolen. „Als je alles bij elkaar optelt", denkt Ruud Gullit, „heeft het Nederlands elftal genoeg kwaliteit om van Turkije te winnen. Maar alleen kwaliteit is niet genoeg", leerden hem de tv-beelden van de interland in Oslo.

Gullit ontbrak vervolgens ook tegen Polen, maar kreeg de laatste weken de kriebels en liet zich door Frank Rijkaard en Arrigo Sacchi overhalen 'de persoonlijke dingen aan de kant te schuiven'. En zich weer beschikbaar te stellen voor Oranje.

Lichamelijk mankeert Gullit volgens bondsarts Frits Kessel niets. „Hij mist wedstrijdritme, niets anders. Je kunt trainen tot je een ons weegt, maar wedstrijdconditie is op een training nooit te imiteren."

Gullit speelde dit seizoen bij AC Milan zegge en schrijve vier hele wedstrijden, twee in de competitie (Fiorentina, Lazio Roma), een voor de Europa Cup en nog een voor de Italiaanse beker. „Dat is veel te weinig en heel vervelend", mokt de gevallen ster in de lounge van het Zeister hotel Oud London. „Ik heb gewoon ritme nodig, dat mis ik nu".

Kramp

Daarop voert hij ook z'n voortijdige aftocht tegen PSV terug. Na een uur strompelde Gullit naar de kant, met kramp in beide kuiten.

„Dat is natuurlijk gewoon belachelijk. Als je dat krijgt, is er iets goed mis. Maar ik kan er toch niets aan doen dat ik zo weinig speel en dat het lichaam gaat protesteren als het niet gewend is aan wedstrijdbelasting. Ik zou in het tweede kunnen spelen, maar dat mag in Italië niet. Niettemin, ik moet veel spelen, juist omdat ik ouder word. Nu ik weinig speel, wordt er snel geroepen dat ik last heb van m'n oude blessures, dat te oud ben en op mijn retour. Maar dat is allemaal onzin. Dat heeft er helemaal niets mee te maken".

Goodwill

Toch kan het bijna niet anders of Advocaat heeft hem onder de gegeven omstandigheden louter geselecteerd op basis van zijn naam en reputatie en de goodwill die hij in de loop der jaren heeft opgebouwd.

„Ik zal voor alles moeten knokken, maar daar ben ik bij Milan al twee jaar mee bezig. Daar ben ik dus wel aan gewend. Je moet altijd presteren, maar ik ben wel een mens en geen robot".

„Als je echter niet de kans krijgt om slecht te spelen", bijt Gullit van zich af, „kun je niet renderen. En ga je op zekerheid spelen. Maar er zijn ook wedstrijden waarin je heel goed op je routine kunt spelen en toch van waarde kunt zijn voor het elftal."

„Bij Milan", erkent Gullit, „kan niemand het zich permitteren een fout te maken. Als je daar een keer iets minder speelt, wordt het heel moeilijk. Maar dat geldt niet alleen voor mij, dat geldt voor elke speler bij Milan. Het enige belang van Milan is om veel te winnen. Met wie, dat maakt ze niet zoveel uit".



● Ruud Gullit: *„Ik moet gewoon meer wedstrijden kunnen spelen, dan hoeft ook niet meer over mijn oude blessures gezeurd te worden."* Foto: ANP

Contract bij AC Milan wordt niet verlengd

MILAAN – Het contract van Ruud Gullit bij AC Milan wordt aan het einde van het seizoen niet verlengd. „Het is jammer dat we uit elkaar moeten gaan, maar we kunnen net als Diana en Charles ons dienstverband voortzetten. Het contract loopt in 1993 af en dan is het ieders goed recht om van een verlenging af te zien", liet de vice-voorzitter Galliani op het kerstfeest van zijn bedrijf aan zijn naaste medewerkers weten.

Voorzitter Berlusconi liet de laatste maanden blijken dat hij Gullit een levenslang dienstverband bij de club wilde aanbieden. Hij is van idee veranderd omdat Gullit zich nogal kritisch heeft uitgelaten over het aankoopbeleid van Berlusconi. „Als Gullit bij een andere Italiaanse club aan de slag kan, zullen wij hem niet tegen houden", maakte Galliani gisteren bekend. De Nederlandse international kan voor een gelimiteerd bedrag van club veranderen.

Frank Rijkaard lijkt geen trek te hebben om zijn contract met nog eens drie jaar te verlengen. „Er zijn geen financiële of zakelijke problemen," aldus Galliani, „maar Frank wil zich om privéredenen niet voor zo'n lange periode binden. We bieden hem nu een eenjarig contract aan."

Roda JC denkt aan contract met Witrus

KERKRADE – Roda JC overweegt Pavel Michailevitsj te contracteren. De uit Wit-Rusland afkomstige voetballer speelt momenteel op amateurbasis in Kerkrade.

De achttienjarige middenvelder scoorde in het vriendschappelijk duel met Limburgia (6-2). Het is nog onduidelijk of de man uit Minsk een werkvergunning krijgt. Verdediger Gerry Senden scheurde tijdens de oefenwedstrijd tegen de amateurs van Limburgia zijn enkelbanden.

Handbalploeg onderuit tegen Egypte

HOBOKEN – De Nederlandse handballers hebben de opgaande lijn niet kunnen doortrekken. Op de derde dag van de European Trophy in Hoboken werd met 15-17 verloren van Egypte, dat bij rust nog tegen een achterstand van drie treffers aankeek: 9-6.

In de eerste helft leek het erop dat het team van Cantelberg de goede prestatie van donderdag tegen Roemenië zou continueren. De nationale mannenploeg speelde opnieuw geconcentreerd en had de vingervlugge Afrikanen in de greep. Na de hervatting verviel Oranje weer in zijn oude fout: het missen van kansen. Talloze mogelijkheden werden verprutst, waardoor de Egyptenaren terug konden komen. Daarbij werden ze bovendien een handje geholpen door de arbiters die Egypte maar liefst zes keer een strafworp gaven, tegen Nederland één. Topscorer bij Nederland was Wil Jacobs met vier treffers.

Biljarters ● op dreef

VROOMSHOOP – In de nationale titelstrijd ankerkader 47-2 zijn de drie deelnemende Limburgse biljarters nog altijd volop in de race voor een een plaats in de halve finale. Raymond Knoors, Peter Volleberg en Harry van de Boogaard wonnen gisteren in Vroomshoop hun partijen.

Knoors en Volleberg delen met drie punten uit twee duels de eerste plaats. In de andere poule staat Harry van de Boogaard op een gedeelde tweede plaats met twee punten uit twee wedstrijden.

In Voorschoten, waar gestreden wordt om het NK kunststoten, wist Heerlenaar Ger Holka eveneens te winnen: 3-1 tegen Van Kampen. Wingelaar en Ritman verloren hun partijen. Later op de avond won Holka met 3-1 van De Vos.

In Haaksbergen (NK driebanden klein) won Maastrichtenaar Jan Schoens in 46 beurten van Van Es. Ook leed Schoens een nederlaag: in 39 beurten tegen De Jong.

Stich gelukkige winnaar in oersaaie partij

Krajicek: 'Waardeloos'

MÜNCHEN – Saaier kon het gisteravond in de Olympiahalle van München haast niet in de partij tussen Michael Stich en Richard Krajicek. In ruim anderhalf uur durende kwartfinale van het Grand Slam Cup-toernooi, met voor de winnaar toch de lieve duit van 450.000 dollar, kwamen welgeteld twee aardige rallies van meer dan vier slagen voor. Voor het overige was het van beide kanten boem, pats, klaar. Met Stich als gelukkige winnaar dank zij een gewonnen tiebreak en één doorbraak in het slotspel: 7-6 (7-4) 7-5.

Voor de 11.000 verwachtingsvolle toeschouwers viel weinig te genieten. De partij was volstrekt emotieloos en had kraak noch smaak. Alleen het herhaaldelijke, tergend langzame geklap van de tribunes en de eentonige aankondigingen van de Australische arbiter Wayne McKewen doorbraken de verveling.

„Ja, wat moet ik daar nou van zeggen", mompelde een duidelijk balende Krajicek, die sinds zijn winst dinsdag op Emilio Sanchez twee rustdagen genoot. „Ik wilde natuurlijk heel graag winnen. Dat het niet is gelukt is heel vervelend. Het scheelde weinig. Maar helaas net genoeg. Op de belangrijke momenten zat het niet mee. Waardeloos, dat kun je wel zeggen."

Na de verloren tiebreak in de eerste set, waarbij Krajicek een voorsprong van 3-1 uit handen gaf, kreeg hij in de vijfde game van de tweede set door een dubbele fout van Stich onverwacht zijn enige breekpunt in de partij in de schoot geworpen. Met een paar keiharde uithalen redde de Duitser zich bekwaam. Maar met een voorsprong van 5-4 en 0-40 op de service van Krajicek kreeg Stich op zijn beurt geen kans een van de drie matchpoints te verzilveren. Dat lukte twee games later wel op het vierde wedstrijdpunt.

Al te veel tijd om bij deze tegenslag in zijn zevende confrontatie met Stich (stand nu 5-2 voor de Duitser) stil te staan heeft Krajicek niet. „Woensdag over een week vertrek ik al weer naar Australië. Zo rol je van het ene toernooi in het andere. Het is een zwaar, maar heel mooi jaar geweest. Ik zou het niet voor een jaartje rust willen ruilen." Krajicek sprak die woorden nauwelijks verstaanbaar uit. Met een gezicht als een oorwurm stond hij plotseling op en beende weg, duidelijk geïrriteerd.

Stich, Wimbledonwinnaar van 1991 en inmiddels afgezakt naar de vijftiende plaats van de wereldranglijst met dit jaar alleen een hoofdprijs in Rosmalen, ervaart het miljoenenevenement in Beieren als een bevrijding.

Na zijn zwaarbevochten zege in de eerste ronde op Stefan Edberg - de eerste winst tegen een top tienspeler dit jaar - liet de 24-jarige Duitser, die sinds zijn huwelijk met de Hamburgse actrice Jessica Stockmann in Salzburg woont, zelfs zijn tranen de vrije loop.

„Daar schaam ik me niet voor. Ik was gewoon ontzettend blij bewezen te hebben dat ik er nog wel wat van kan. Er viel een last van me af. Deze overwinning op Krajicek is ook prettig, maar anders. Het was er de partij niet naar om gevoelens te tonen. Vervelend om te zien. Ik weet het. Het is tegenwoordig vaak de realiteit in het tennis. Al zijn het heus niet allemaal krachtpatsers. Denk maar aan Agassi, Chang, Korda, Leconte. Die zijn er gelukkig ook nog."

In de halve finale speelt Stich vandaag tegen Sampras, die met 7-6, 6-4 van Leconte won. De andere halve finale gaat tussen Ivanisevic en Chang.

Aanpassingen voor Koeman

ZEIST – Frits Kessel, de arts van de KNVB, vindt de Japanse expeditie van Ronald Koeman geen gevaar voor het functioneren van de centrale verdediger woensdag in Istanboel. Koeman bevindt zich trouwens in goed gezelschap, ook de Spaanse internationals van Barcelona moeten woensdag een landenwedstrijd spelen.

„Na de wedstrijd om de wereldbeker (die komende nacht om vier uur rechtstreeks door de tv wordt uitgezonden, red.) zal Ronald Koeman bijna een half etmaal in een vliegtuig zitten", vertelde Kessel. „Geen speler wordt daar beter van. Hij is maandag om zes uur in de ochtend terug in Londen. Dat vraagt natuurlijk een aantal aanpassingen om woensdag terug te zijn in het Europese ritme. Zowel maandag als dinsdag zal Koeman anders moeten werken dan de overige spelers. Hersteltrainingen om de spieren te ontspannen, zeker geen maximale inspanningen."

In grote lijnen wordt voor ieder uur tijdsverschil een aanpassingsperiode van één dag als normaal beschouwd. Dat is in het geval van Koeman, Barcelona en de wereldbeker natuurlijk met geen mogelijkheid haalbaar. „Wanneer je weer sneller aan de slag moet, zul je het tijdsverschil tussen Europa en Japan dus niet volledig moeten oppakken", weet Kessel uit ervaring.

„Koeman zal zich onmiddellijk na de wedstrijd tegen Sao Paulo weer op de Europese tijd moeten richten. Hij stapt in de Japanse avond in het vliegtuig en hij moet dan zeker niet meteen onderuit gaan. Dat kan pas na een uur of vijf vliegen, een slaappilletje moet er dan voor zorgen dat hij rust heeft tot kort voor de landing in Londen. Maandagavond in Istanboel zal min of meer hetzelfde dienen te gebeuren, daarna moet hij de omschakeling gemaakt hebben."



● *Ronald Koeman, eerst met Barcelona naar Tokio, daarna met Oranje naar Istanboel.* Foto: AFP

Limburg krijgt motorwegrace

HEERLEN – Limburg dat de laatste jaren verstoken is van motorsportwedstrijden, mag weer hopen. De KNMV onderzoekt de mogelijkheid om in Midden- of Noord-Limburg een nationale wegrace te houden. Volgens het bondsbureau van de motorsportorganisatie is het de bedoeling dat de eerste race al volgend jaar verreden zal worden. De KNMV wil nog geen nadere aanduiding geven omtrent datum en locatie.

Dobrovolski naar Marseille

MARSEILLE – Olympique Marseille heeft voor Igor Dobrovolski gekozen. De Moldaviër kreeg de voorkeur boven Dragan Stojkovic. De Franse voetbalkampioen moest vóór 15 december een keus maken tussen de twee spelers op last van de FIFA, die eerder besloot dat Stojkovic eigendom was van Olympique.

Dobrovolski werd deze week op huurbasis bij Genoa weggehaald. Volgens de reglementen mogen Franse clubs slechts twee spelers uit een niet bij de EG aangesloten land onder contract hebben. Naast het tweetal heeft de titelhouder ook de Kroaat Boksic in dienst. De Joegoslaaf Stojkovic is voor Franse clubs transfervrij te krijgen.

Han Berger wil zaalvoetballer

DORDRECHT – Eredivisionist Dordrecht'90, dat met Fortuna Sittarden Den Bosch hevig in de penarie zit, laat binnenkort zaalvoetballer John de Bever terugkeren voor een trainingsstage. Volgens trainer Han Berger 'kan De Bever heel goed voetballen', reden waarom hij hem graag nog een kans geeft. Of Dordrecht René van der Gijp nog terugziet, is een vraag. De club kan het salaris van de aanvaller niet meer opbrengen. Aanvankelijk wilde daarvoor een aantal sponsors opdraaien, maar een gedeelte van hen heeft zich weer teruggetrokken.

Philips stopt sponsoring

EINDHOVEN – Philips zal in 1996 niet meer als sponsor van de Olympische Spelen in Atlanta optreden. Dat heeft woordvoerder Ben Geerts vrijdag meegedeeld. Philips blijf wel actief bij het wereldkampioenschap voetbal en de Champions League, waaraan ook PSV deelneemt. Volgens Geerts is het besluit tot stoppen genomen omdat tijdens de Olympische Spelen geen bordreclame gemaakt mag worden in de stadions, in tegenstelling tot bij de twee andere sportevenementen.

Martin Creuwels: 'Spelers uit eigen dorp hebben meer krediet'

De Ster is weer écht uit Stein

Van onze correspondent
MAARTEN DE KEVER

STEIN - Vorig jaar eindigde de Ster uit Stein op een verdienstelijke vierde plaats in de tweede klasse B. En daar hadden ze in Stein niet echt op gerekend. De verwachting voor dit seizoen was daarom iets hoger dan een jaar geleden. De positie op de ranglijst daarentegen is beduidend lager. „We moeten vechten willen we ons handhaven," vertelt trainer Martin Creuwels, inmiddels een oudgediende op de voetbalvelden.

De geboren en getogen Urmondenaar begon zijn voetbalcarrière bij de club waar hij nu trainer is. Vervolgens toonde hij zijn talenten bij Geleen en het Belgische Neeroeteren, waar hij zijn trainersloopbaan, die langs Fortuna (A-jeugd), Born, Sweijkhuizer Boys en Almania leidde, startte. Maar hij is inmiddels al weer ruim twee jaar terug op het oude nest.

„Na de winterstop gaat het misschien beter," zegt hij profetisch. Het klinkt niet echt overtuigend maar hij heeft hoop. Voor succes is Creuwels afhankelijk van tal van factoren. En één van die factoren, fitte spelers, heeft hem de afgelopen maanden danig tegengezeten. „Ik heb in 10 wedstrijden 20 spelers gebruikt, dat zegt genoeg. De complete verdediging is geblesseerd geweest. Ik heb gewoon een aantal jeugdspelers voor de leeuwen moeten werpen. Als alles fit is gaat het beter. Maar we zullen toch iets extras moeten doen."

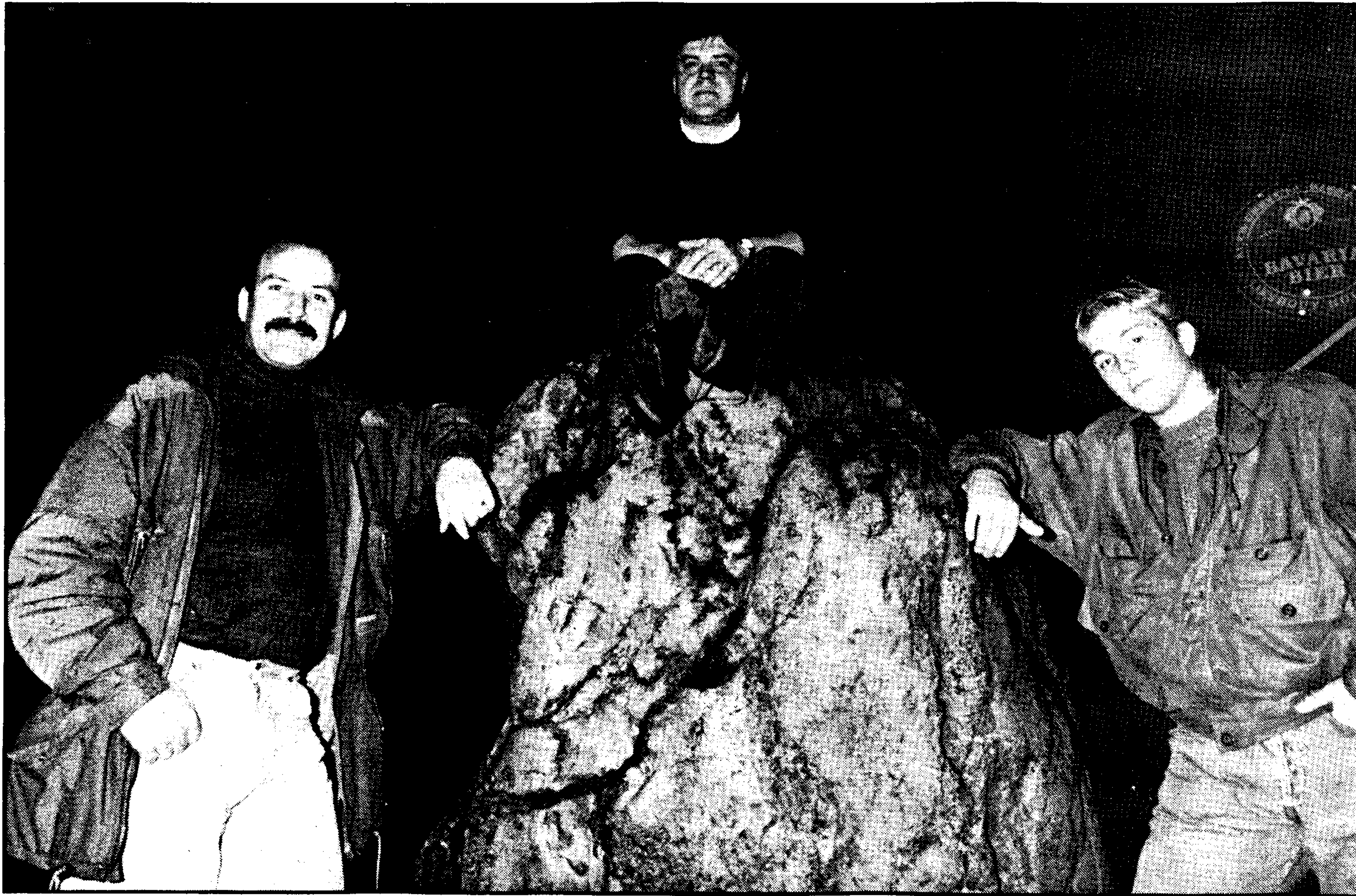
Tijdens de winterstop gaat De Ster met de eerste drie elftallen naar Domburg. Creuwels: „Betalen de jongens zelf. We voetballen tegen Veere, ook een tweedeklasser en trainen op het strand. De teamgeest wordt er door verbeterd." En misschien de prestaties ook. Afwachten. Raymond Verhoeven lijkt te lijden onder de mindere prestaties. Hij is sinds dit seizoen de eerste keeper van de Ster. Zit stil voor zich uit te kijken. Alsof het allemaal zijn schuld is.

„Hij kan er ook niets aan doen," verzekert Creuwels. „Keept goede partijen, alleen het organiseren moet hij nog leren." Verhoeven is amper 19 jaar oud en bezig aan zijn tweede seizoen in Stein. Vorig jaar heeft hij geoefend in het eerste. Toen stond John van de Wall nog in het eerste. Maar die stopte. „Na mijn vierde knieoperatie heb ik gezegd: 'Nog één jaar keep ik; zoek alvast iemand anders voor in de goal.' Aan het eind van het vorig seizoen ben ik gestopt."

„Nu train ik Raymond. Hij heeft talent. Alleen het organiseren hè. Maar het is ook moeilijk. Hij komt in een elftal dat niet loopt. En elke keer een andere verdediging voor je, dat vergt aanpassingen. We trainen er nu veel op. Veel ballen voor de goal, dan moet hij zich laten horen. Kijk, ik organiseerde heel veel in het veld. De andere spelers zijn dus gewend dat de keeper dat deed. Er is niemand geweest die dat heeft overgenomen. Dus moet Raymond wel," aldus van de Wall die vorig jaar tien keer 'de nul' vasthield.

Er wordt echter niet gewanhoopt. Aanwas vanuit de jeugd begint ook op gang te komen. „In de lichting die nu voor de overgang naar de senioren staat, zitten al een paar bruikbare spelers. En dat worden er steeds meer. De beloftencompetitie die we hier in de westelijk mijnstreek spelen, is een goede leerschool," aldus Creuwels.

Hij besluit met: „Daarnaast hebben we bij de supporters meer krediet gekregen. Er voetballen alleen nog maar jongens van Stein in het eerste. Dat is wel eens anders geweest."



● *De Ster; niet omver te krijgen. Martin Creuwels zit op de 'Dikke stein' van Stein. Hij wordt geflankeerd door John van de Wall (links) en Raymond Verhoeven.*
Foto: ERMINDO ARMINO

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
Longa-BVV
SVN-Geldrop
Wilhelmina-Vinkenslag
Venray-EHC
Panningen-Margriet
SV Meerssen-TSC
Halsteren-Chevremont

Eerste klasse F
Miranda-Waubach
RKONS-Deurne
Blerick-Limburgia
Hapert-RKVCL
Heer-Eijsden
Lindenheuvel-Roermond

Tweede klasse A
Polaris-LHB/MC
RKVVL-Quick'08
Born-Almania
Schuttersv.-Heksenberg
Heerlen Sport-Standaard
Kolonia-SCG

Tweede klasse B
Belfeldia-VVV'03
EVV-Volharding
ECV-De Ster
Haslou-Veritas
RKMSV-SVEB
Sittard-Tiglieja

Derde klasse A
SVME-SC WVV'28
SV Berg'28-Scharn
SV Hulsberg-Caesar
GSV'28-Mheerder Boys
Bunde-MKC
RVU-Vilt

Derde klasse B
VKC-Heerlen
Minor-RKBSV
Obbicht-Bekkerveld
Groene Ster-Buchten
Passart-Vaesrade
Coriovallum-Heilust

Derde klasse C
SVM-FC Oda
Swift'36-RKSVO
EMS-Susteren
PSV'35-Roosteren
Merefeldia-Brevendia
DESM-Rios'31

Derde klasse D
MVC'19-Egchel
SC Irene-Vitesse'08
Meterik-SV Meerlo
Sparta'18-Wittenhorst
RKDEV-Venlosche Boys
Helden-Baarlo

Vierde klasse A
Leonidas-Rapid
RKHSV-Walram
St. Pieter-RKBFC
Maastr. B.-Schimmert
RKASV-Amicitas
Willem I-Oranje Boys

Vierde klasse B
Lemirsia-Simpelveld
Gulpen-RKVVM
Banholtia-SV Slenaken
Keer-Wit Groen
Vijlen-RKMVC
Klimmania-Zwart Wit'19

Vierde klasse C
SCKR-KEV
RKSVB-Weltania
KVC Oranje-SVK
Centrum B.-Hoensbroek
Gracht-Abdissenbosch
Waubachse B.-RKTSV

Vierde klasse D
Amstenrade-Heidebloem
Mariarade-Voerendaal
Langeberg-NEC'92
Susterse Boys-RKDFC
Kluis-BVC'28
Schinveld-Helios'23

Vierde klasse E
Stevensweert-SVH'39
Holtum-RKAVC
Thorn-IVS
Urmondia-Armada
Sanderbout-RKSVW
OVCS-Linne

Vierde klasse F
Victoria-Beegden
KOC-RKVB
Moesel-Megacles
Vesta-Leveroy
Eindse Boys-Crescentia
SVVH-Haelen

Vierde klasse G
Venlo-GFC'33
HBSV-Boekoel
KVC-Reuver
Bevo-VCH
Swalmen-Quick Boys'31
Koningslust-RKSVN

Pierre Winkelmolen wil promotie als afscheidscadeau

Kolonia komt er aan

Van onze correspondent
ROB SPORKEN

LANDGRAAF - Even leek het er op dat tweedeklasser Kolonia eenzelfde seizoen zou gaan doormaken als het vorige, toen de ploeg zich pas op de laatste wedstrijddag veilig speelde. Met slechts drie punten uit de eerste vier wedstrijden was de opening van het lopende seizoen niet wat men er zich van voorgesteld had.

Vervolgens kwam de motor op gang met als gevolg een uitstekende inhaalrace resulterend in een gedeelde derde plaats.

Op de vraag naar de oorzaak van deze kentering heeft trainer Pierre Winkelmolen direkt een passend antwoord voorhanden: „Ik wilde gezien het materiaal met drie aanvallers gaan spelen. Ondanks dat het in de voorbereidingsfase goed liep, kwam er vanuit de spelersgroep, waarschijnlijk uit angst om met die offensieve speelwijze net als vorig jaar opnieuw in het mes te lopen, de vraag om met twee spitsen te beginnen."

Weliswaar werden enkele punten bij elkaar gesprokkeld, maar tevreden was de trainer allerminst. „Op een gegeven moment heb ik tegen de groep gezegd, dat we met een paar omzettingen binnen de ploeg zouden teruggaan naar de uitgangspositie van voor het seizoen," verklaart Winkelmolen de reden van de taktische aanpassingen.

Versterkingen

Het is echter naïef om te veronderstellen dat enkel door de poppetjes op een andere plaats te zetten een degradatiekandidaat verandert in een mededinger voor het kampioenschap. Uiteraard moeten de middelen aanwezig zijn om een goede ploeg te formeren. Kolonia zag in de zomer dan ook enkele welkome versterkingen richting Strijthagen trekken. „We hebben doelbewust naar spelers in de regio gekeken die kwalitatief van toegevoegde waarde zouden kunnen zijn. Deze spelers hadden meestal een minder gelukkig seizoen bij hun club achter de rug. Als je duidelijk kunt maken dat er hier iets leuks wordt opgebouwd, zijn mensen genegen om - met wat zaken eromheen - voor een vereniging uit te komen," geeft Pierre Winkelmolen aan.

Topscorer

Eén van die spelers die overschrijving aanvroeg naar Kolonia is Remco Didderen. Hij geeft toe dat de overstap van tweedeklasser RKONS op papier een stapje terug is, maar getwijfeld heeft hij niet. „Het werd tegen het eind van het seizoen duidelijk dat een aantal spelers zou vertrekken. Ik moest kiezen tussen een mogelijk minder jaar bij RKONS of Kolonia dat duidelijk aan de weg timmerde", vertelt de Chevremontenaar.

Door het gewijzigde taktische concept leverde het spel van Didderen meer rendement op, wat af te leiden is uit de zes treffers die hij in de laatste zeven wedstrijden scoorde. Volgens de topscorer is de rol van de trainer in het succes vrij groot. „Ik krijg - nu ik geblesseerd ben - de vrijheid om zelf te bepalen wanneer ik train. Ik weet dat ik 's zondags zijn vertrouwen heb. Daarnaast pakt hij alles ongedwongen aan en legt hij nooit de druk bij de groep."

Afscheid

Het klinkt vreemd dat, ondanks het feit dat Pierre Winkelmolen met Kolonia een hartig woordje meespreekt, reeds besloten is het contract aan het einde van het seizoen niet te verlengen. „Er komt een tijd dat wegen scheiden," aldus de coach. „Die tijd is nu aangebroken. Je kunt beter uit elkaar gaan wanneer je succes hebt dan wanneer het slecht gaat." Succes ligt dit jaar in de lijn der verwachting. Het liefste zou Pierre Winkelmolen uiteraard afscheid nemen met een prijs.

● *Pierre Winkelmolen (links) en Remco Didderen maken duidelijk dat Kolonia dit seizoen voor een prijs wil spelen.*
Foto: KLAUS TUMMERS



amateurs
Redactie:
Arno Römgens
op zaterdag

Heer-talent: 'Ik moet nog ontzettend veel leren'

De geslaagde sprong van Ralf Hendriks

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

MAASTRICHT – Tijdens de periode van de overschrijvingen melden zich elk jaar opnieuw legio spelers uit de lagere klassen aan bij verenigingen die in de top of subtop van het amateurvoetbal vertoeven. Vaak hebben zij, voor dat een bindende wedstrijd is gespeeld, al in de gaten dat de sprong te groot is en keren ze meteen terug naar hun oude liefde. Blijven ze wel bij de nieuwe club dan belanden ze niet zelden in het tweede elftal of bivakkeren driekwart van de competitie op de reservebank. Ralf Hendriks daarentegen is een voorbeeld van de groep die wel een geslaagde sprong wist te maken.

De sinds afgelopen woensdag 20-jarige vleugelverdediger van Heer verliet op zijn zeventiende Sibbe. Na een gewenningsperiode van een jaar eiste hij een plaats in het eerste elftal op, die hij momenteel nog steeds bezit. Reden voor een nadere kennismaking met deze ietwat traag ogende speler die zich – zo lijkt het tenminste – terdege heeft voorbereid op het gesprek. Op het verzoek zijn carrière tot op het heden in chronologische volgorde weer te geven volgt dan ook een gedetailleerd overzicht.

Hij: „Op mijn vijfde werd ik lid van Sibbe. Als spits speelde ik in het E-, D-, C- en B-elftal. In 1989 was er plotselijk interesse van MVV. Toine Gorissen had me gescout en nodigde mij uit voor enkele trainingen en een testwedstrijd. Een avontuur dat mislukte, omdat ik fysiek veel te zwak was. Dus bleef ik bij Sibbe. Het probleem was echter, dat we geen A-jeugd hadden waardoor ik in het eerste moest gaan voetballen. Dit werd voor mij een leerzaam jaar. Lichamelijk werd ik veel sterker. Logisch, want in de tweede klasse van de Afdeling Limburg wordt op dat gebied nogal iets van je geëist.

" Na het seizoen kwam ik via vrienden terecht bij Heer en wel in het A-elftal. Van trainer Ron Zijlstra heb ik toen ontzettend veel geleerd, zowel op technisch, taktisch als mentaal gebied. Zoveel dat ik verleden jaar van hoofdtrainer Lei Goossen in de voorbereiding een kans in het eerste kreeg. Als rechtsback voldeed ik blijkbaar voldoende want bij aanvang van de competitie stond ik in de basis."

Hoe verliep de eerste periode in het standaardteam? Ralf Hendriks vervolgt zijn relaas: „In het eerste seizoen heb ik een grote terugslag gehad," bekent hij oprecht. „Op een bepaald moment speelde ik werkelijk als een krant. En toch handhaafde de trainer me. Steeds weer kreeg ik van hem en manager Leon Roderburg te horen dat ik de crisis zelf te boven moest komen. Volgens hem kon dat alleen als ik bleef spelen. Een visie waarvoor ik nog steeds dankbaar ben. Ze hadden gelijk, want stapje voor stapje kreeg ik mijn zelfvertrouwen terug en begon ik beter te voetballen. Volgens mij heb ik op dit moment het oude niveauf weer bereikt. Dat is overigens nog niet geweldig hoor. Laat ik duidelijk stellen dat ik nog vreselijk veel moet leren."

Ralf Hendriks is een bescheiden jongeman die erg leergierig is. Dat is tenminste de mening van Leon Roderburg. Hij: „Ralf is een fijne knaap die pas komt kijken. Hij is bereid iets aan te nemen. Als hij die instelling blijft behouden, kan hij uitgroeien tot een volwaardige speler in de eerste klasse".

Robert Peters, de Gerd Müller van Neeritter

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

NEERITTER – Het kleine Neeritter speelt al jarenlang op hoog amateurniveau. De trots van het dorp, Veritas, presteert dat uitsluitend met spelers van eigen bodem. Aan dit beleid wenst de club onder geen enkel beding te tornen, zelfs niet in de moeilijkste omstandigheden. Dan maar degraderen. Daarom pendelt Veritas de laatste jaren regelmatig tussen tweede en eerste klasse. Na de degradatie van afgelopen seizoen vertoeft de club nu weer aan de top van het klassement in de tweede klasse B. Vorig seizoen ontbrak een goalgetter, maar dit jaar knalt plotseling een speler van het tweede team de ballen er wèl in: Robert Peters.

In de eerste klasse werd Veritas geen enkele maal echt weggespeeld. Het veldspel is dankzij een unieke opbouw vanaf de jeugd – momenteel in handen van ex-amateurinternational Theo Hanssen – goed verzorgd. In een kleine gemeenschap is het echter bijzonder moeilijk elke keer een goede spits te ontdekken.

Veritas koestert spits van eigen bodem

Degradatie was het gevolg, maar trainer Har van Wylick bleef. „Veritas is een geweldige vereniging. Geen vreemde eenden in de bijt. Soms is dat voor een trainer wel eens moeilijk, want je wilt presteren. Daar staat tegenover dat je hier iets kunt opbouwen, waar je jarenlang plezier van hebt. Dat heb ik bij andere clubs anders meegemaakt. Daar was het meestal een duiventil. Als de nieuwe lichting er hier niet is, doe je even een stapje terug. Zitten ze hier niet over in. Dan knokken ze het jaar erna wel weer terug."



● *Hij weet het net te vinden. Robert Peters.*
Foto: JEROEN KUIT

Dit seizoen draait de ploeg weer volop mee in de kampioensstrijd. Er wordt volop gescoord.

Voor de eerste keer sinds jaren heeft een speler er vóór de winterstop al acht ingeschoten. Een spits van eigen bodem. Uit het tweede team schoof Robert Peters door. Hij heeft de hele jeugdopleiding achter de rug, maar bleef in het tweede wat hangen steken.

Van Wylick: „Robert was vroeger een bon vivant. Hij ging ontzettend graag uit en had nog niet de echte Neeritterse mentaliteit. Hij was te zwaar en niet snel genoeg. Nu breekt hij ineens door. Hij wil net als vroeger zijn broer Charles per se in het eerste. Hij traint dat de stukken eraf vliegen en scoort voortdurend. Dat opent perspectieven voor een terugkeer naar de eerste klasse."

Robert Peters (22 jaar) over zichzelf: „Voorheen hoefde het voor mij niet zo nodig. Ik voetbalde lekker in het tweede. Maar ineens wilde ik toch het hoogste in mijn club bereiken. Ik ben als een gek gaan trainen, ging dit jaar niet op vakantie en de kilo's vlogen eraf. Ik ben eenzelfde bijter als mijn broer, maar ik heb iets meer techniek. Toch ben ik niet de spits van de fraaie goals."

Hij is meer een Gerd Müller-type. „Ik ben vaak ter plekke. Dan is vaak een tikkie al voldoende. In het tweede was ik nog hangende spits, maar nu loop ik helemaal voorin. Ik kan het goed vinden met Erik Seerden die met mij overgekomen is uit het tweede. Hij is de man van de pass en ik ben de afmaker. In Venlo was het drie keer raak, tegen Meyel twee keer. Er is nog steeds progressie. Ik hoop met Veritas nog een stapje hoger te komen."

Meyers in kopgroep

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

ELEEN - In de eerste divisie C n de zaalvoetbalcompetitie heeft . Meyers de derby tegen Cosmos et 4-2 gewonnen. Door dit resulat komt de Geleense ploeg op geke hoogte met 't Brikske en Shoe- Shop op de eerste plaats.
e twee andere Limburgse ploegen e aan de staart van de ranglijst ertoeven, leden beide een nederag. FCD Roermond verloor thuis pt, 3-4, tegen Molier. In Eindhoen had Bouwfonds geen kans had egen Sport Petit: 2-6. In de eredivie verging het de enige Limburgse ertegenwoordiger, De Haantjes og slechter. De ploeg uit Beek erd in Hoorn door Hoornsche eerhuis afgeschoten, 11-1, waaror Haantjes hekkesluiter blijft.

Meyers-Cosmos 4-2 (0-0). E. de Mey 0-1, urts 1-1, Laeven 2-1 en 3-1, Labayed 3-2, enssen 4-2. **Stand eerste divisie:** 1. Briks-e, H.Meyers en Shoeby Shop 10-16, 4. Mulcopy 10-12, 5. Sport Petit 9-11, 6. Dousberg arc 10-11, 7. Molier 8-9, 8. Tongelreep 10-7, Cosmos 9-6, 10. DC H. Anders 10-6, 11. CD Roermond 10-3, 12. Bouwfonds 10-3.

edivisie: All Inn Stars-Schoenenreus 6-7, as Boys-Doc Shop 6-6, Hooghuis Sport-yal Nijmegen 5-3, Hoornsche Veerhuis-Haantjes 11-1, DEPA-Bunga Melati 8-4, Rinssum-Voldafar 6-7. **Stand:** 1. Kras ys 10-13, 2. Bunga Melati en Hooghuis ort 9-12, 4. DEPA, Schoenenreus, Volda- en Hoornsche Veerhuis 9-11, 8. Royal jmegen 10-8, 9. All Inn Stars 9-7, 10. Docop 9-6, 11. Van Rinssum 9-5, 12. De Haanes 9-3.

GP Australië op losse schroeven

ADELAIDE – De Grote Prijs van Australië Formule 1 dreigt van de autosportkalender te worden genomen. „Als de Australische regering vasthoudt aan het plan om sigarettenreclame bij sportwedstrijden te verbieden, al in ons land geen Formule 1-wedstrijd meer worden gehouden," verklaarde Mel Hemmerling in Adelaide. Hemmerling is chef van de organisatie van de Australische Grand Prix.

Rust rond Elfstedentocht

LEEUWARDEN – De route van de Elfstedentocht is in rustiger vaarwater terecht gekomen. Het ledenbestand van de vereniging de 'Friesche Elf Steden' is in 1992 afgenomen. Dat kon Jan Sipkema, die voor een nieuwe termijn van drie jaar als voorzitter werd herkozen, tijdens de jaarvergadering in Leeuwarden bekend maken. Jarenlang was vergrijzing een probleem voor de vereniging. Om de doorstroming te bevorderen werd gekozen voor een nieuwe administratievorm met een pasjessysteem. De Friesche Elf Steden heeft momenteel 17.302 mensen ingeschreven als rijdend lid. Het aantal potentiële deelnemers aan de Tocht der Tochten is met 25 procent afgenomen en bedraagt momenteel nog 11.000 gegadigden.

Griek beste schaker

WIJK AAN ZEE – De Griek Kotronias heeft het Sonnevanckschaaktoernooi op zijn naam gebracht. Hij versloeg in de laatste ronde met zwart Johan van Mil en bracht zijn totaal op 6½ punten uit negen partijen. Loek van Wely en Friso Nijboer deelden de tweede prijs met een punt minder dan Kotronias. Ze kwamen een half punt tekort voor een grootmeesterresultaat, het eigenlijke doel van het evenement in Wijk aan Zee dat met een bescheiden budget van 7000 gulden werkte. De 28-jarige Kotronias, die op een Elo-rating van 2550 kon wijzen, was voor het eerst in Nederland. Hij verving de Rus Sergej Sokolov.

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

Piet van Dijk voelt 'positieve spanning'

HEERLEN – Voor morgen staat het laatste volledige amateurvoetbalprogramma van dit jaar op de kalender. In de hoofdklasse ontvangt middenmoter SVN leider Geldrop. De Nieuwenhaagse formatie kan via een zege de spanning terugbrengen. SV Meerssen dat sinds acht weken voor het eerst weer eens compleet is, speelt thuis tegen TSC, een confrontatie die de laatste jaren steeds goed voetbal opleverde.

In de eerste klasse wil RKONS in de thuiswedstrijd tegen Deurne de Brabantse koploper een moeilijke middag bezorgen. Miranda en Waubach ontmoeten elkaar op De Vink. Beide ploegen verkeren in degradatiegevaar. Waubach-trainer Piet van Dijk: „Ondanks de slechte prestatie tegen Blerick en onze benarde positie op de ranglijst ben ik niet pessimistisch gestemd. Dat klinkt misschien gek, maar ik ben ervan overtuigd dat het tij eens zal keren. Het zou mij niet verbazen als dat zondag gaat gebeuren."

„De jongens willen knokken," constateert Van Dijk. „Ik voel een positieve spanning. Als de spelers zichzelf minder voorbijlopen dan in de afgelopen periode, voorspel ik een positief resultaat."
Collega Henk Verheezen van Miranda, die weer over Dirksen, Stevens en Verhiel kan beschikken, heeft Waubach afgelopen zondag aan het werk gezien. „Niet best," stelt de oefenmeester, maar hij voegt er meteen wijselijk aan toe: „Dat zegt echter niets. In de voetballerij is alles mogelijk. Misschien speelt Waubach tegen ons wel de sterren van de hemel."

Toppers in de lagere klassen zijn Kolonia-SCG, Minor-RKBSV, RKASV-Amicitas, Lemirsia-Simpelveld, FC Gracht-Abdissenbosch en Mariarade-Voerendaal.

VfL Bochum op weg naar degradatie

BOCHUM – VfL Bochum is gisteren in de Duitse voetbalcompetitie weer iets dichterbij de tweede Bundesliga gekomen. De vereniging van de Nederlandse verdediger Rob Reekers werd uitgerekend door buurman Wattenscheid 04 verder naar de afgrond geschoven (0-2 door treffers van de Senegalees Souleyman Sane). Bochum is met acht punten uit zeventien duels hekkesluiter met drie punten achterstand op Uerdingen dat nog een wedstrijd tegoed heeft.

Borussia Mönchengladbach deelde de punten met Leverkusen: 2-2. De thuisclub raakte een kwartier voor tijd libero Thomas Kastenmaier kwijt. Die werd na opnieuw een grove overtreding tegen topschutter Ulf Kirsten uit het veld gestuurd. Vlak na het gedwongen vertrek van Kastenmaier, die voor rust voor de aansluitingstreffer had gezorgd, zorgde Wynhoff voor de verdiende gelijkmaker van Gladbach dat in de eerste helft door treffers van Kree en Kirsten met 0-2 achter was gekomen.

1.FC Nürnberg won in Saarbrücken van de gelijknamige FC met 1-0. Het doelpunt kwam één minuut voor tijd op naam van Brunner.

'Achterstand op Cambuur mag zeker niet groeien'

Fortuna Sittard met fitte selectie naar Friesland

SITTARD – Fortuna Sittard speelt vanavond in Leeuwarden een belangrijk duel in de strijd tegen degradatie. Tegenstander Cambuur heeft maar drie punten meer dan de Sittardenaren en is dus een van de ploegen waartegen het team van trainer Chris Dekker punten moet pakken.

De Sittardse oefenmeester kan, zoals bekend, in Friesland nog niet over de nieuwe, Noorse aanwinst Nysäther beschikken, want diens arbeidsvergunning laat nog op zich wachten. Met uitzondering van Robert Kicken (enkelkwetsuur) zijn de spelers stuk voor stuk fit. Fred de Jong is nog geschorst.

Het devies is 'absoluut niet verliezen'. Dekker: „De achterstand van drie punten op Cambuur mag niet groeien. We hebben nu thuis uit drie duels vijf punten gepakt. We willen de serie in Leeuwarden voortzetten." Het liefst met twee punten. „Maar met een gelijkspel ben ik ook al heel tevreden," aldus Dekker, die zijn ploeg buiten Sittard alleen nog maar heeft zien verliezen. Liefst tien keer al.

VVV

Trainer Frans Körver van VVV wijzigt zijn team voor de inhaalwedstrijd in het Zuiderpark tegen ADO Den Haag op twee plaatsen.
De eerste mutatie is vrij logisch. John Roox heeft zijn schorsing van één duel achter de rug en neemt de plaats onder de lat weer over van Ludo Doensen, de jeugdkeeper. Pieter van Leenders keert terug in de basiself. Harold Derix - vorige week tegen RBC als linkerverdediger uiterst zwak acterend - blijft buiten de selectie. Hij sukkelt bovendien met een spierscheuring. Geert Braem (scheurtje in de neus) is eveneens niet van de partij. Frans Körver is optimistisch na de nederlaag (5-1) tegen RBC. „Zondag staan we weer bovenaan."

trainerscarrousel

● VAALS – Theo Poeth, nu nog werkzaam bij Sportclub'25, wordt de nieuwe trainer van Wit Groen. Hij volgt Rob Ouwens op.
● LEMIERS – Bij Lemirsia vertrekt na afloop van het seizoen Alex Mommer. Hij heeft nog geen nieuwe club. Mommer is aan zijn vierde jaar bij Lemirsia bezig.
● SUSTEREN – Jos Klingen verlaat Susteren aan het einde van dit seizoen. Hij is dan drie jaar werkzaam geweest bij de derdeklasser.
● HEYTHUYSEN – SV Heythuysen en Wim Slangen hebben hun overeenkomst met een jaar verlengd. Slangen is thans aan zijn tweede seizoen bezig bij de club.

Symbolisch



● *Voor olympisch kampioen Patrick Ortlieb was gisteren „slechts" de derde plaats weggelegd.* Foto: AP

William Besse supersnel

VAL GARDENA – De Zwitserse skiër William Besse heeft gisteren in Val Gardena de afdaling gewonnen in de strijd om de wereldbeker. De 20-jarige Helveet doorbrak de symbolische grens van twee minuten op de piste. Ooit eerder was dat gepresteerd door zijn landgenoot Urs Raeber. Tweede werd de Jan Einar Thorsen, die vorige week de Super G in Val d'Isere op zijn naam bracht. De Noor verstevigde zijn positie in de stand om de algemene wereldbeker. De Olympisch kampioen Patrick Ortlieb eindigde als derde.

De 24-jarige Bess trok profijt uit de rivaliteit tussen zijn landgenoot Heinzer en de Amerikaan Kitt, beiden vooraf getipt als winnaar. Besse staat niet te boek als een groots afdaler. Zijn overwinning ze hij te danken te hebben aan een bepaalde therapie die hij heeft ondergaan.

„Ik was tot voor kort bloednerveus voor de start. De therapie begint zijn winst op te leveren. Voor het vertrek was ik doodkalm, maar wel agressief", aldus de gelukkige winnaar.

Heinzer en Kitt daalden niet slecht, maakten ook nauwelijks fouten, maar tegen Bess waren ze niet opgewassen, ondanks het feit dat hij over precies hetzelfde materiaal als Heinzer beschikt. „Mijn ski's gleden als de wind. Heinzer heeft hetzelfde merk ski's als ik en ze worden ook door dezelfde mensen geprepareerd. Ik heb nu mijn twijfels of ik wel dezelfde latten heb", lachte de winnaar.

Vandaag wordt in Val Gardena opnieuw een afdaling voor de wereldbeker gehouden.

sport kort

● VOETBAL – Arnold Scholten zal voor de winterstop niet meer in actie komen. De geblesseerde achillespees van de Feyenoorder is in het gips gezet. Scholten, die afgelopen zondag de volledige wedstrijd tegen Vitesse speelde, ondervond al geruime tijd hinder van de pees.

● TAEKWONDO – In het multifunctioneel centrum Hoensbroek ontmoeten elkaar morgen de provinciale kampioensteams van Nederlands en Belgisch Limburg. De wedstrijden beginnen om 17.00 uur.

sport in cijfers

SCHAKEN

Wijk aan Zee. Sonnevanck-toernooi, negend een laatste ronde: Nijboer-Blees 1-0, Kuyf-Bosboom ½-½, Van Mil-Kotronias 0-1, Lau-Armas 1-0, Ernst-Van Wely 0-1. **Eindstand:** 1. Kotronias 6½ p, 2. Nijboer en Van Wely 5½ p, 4. Bosboom en Lau 5 p, 6. Kuyf 4½ p, 7. Van Mil, Ernst en Blees 4 p, 10. Armas 1 p.

HANDBAL

Hoboken. European Trophy, mannen, derde dag: Nederland - Egypte 15-17, (9-6). Doelpunten Nederland: Jacobs 4, Portengen 3, Groener, Van Olphen, Eurelings, Veerman 2. Algerije-Roemenië 27-18, Rusland-België 29-22. Stand: 1. Rusland 3-6 (77-65), 2. Egypte 3-4 (57-55), 3. Algerije 3-3 (69-61), 4. België 3-3 (58-62), 5. Nederland 3-2 (65-57), 6. Roemenië 3-0 (39-56).

SQUASH

Hong Kong. Open kampioenschap. mannen, kwartfinales: Dittmar-Eyles 15-17 17-14 17-14 15-7, Rodney Martin-Walker 15-12 12-15 15-7 15-8, Brett Martin-Parke 13-15 15-8 15-4 15-8, Nancarrow-Schreiber 15-6 15-14 15-5.

SKI

Val Gardena. Wereldbeker afdaling, mannen: 1. Besse 1.59,49, 2. Thorsen 2.00,06, 3. Ortlieb 2.00,10, 4. Lehmann en Stock 2.00,23, 6. Heinzer 2.00,41, 7. Skaardal 2.00,48, 8. Höflehner 2.00,60. Stand wereldbeker na vijf wedstrijden (combinatie): 1. Thorsen 180 punten, 2. Heinzer en Strolz 120, 4. Tomba 116, 5. Aamodt 113, 6. Bittner 110. Afdaling: 1. Besse 100 punten, 2. Thorsen 80, 3. Ortlieb 60, 4. Lehmann en Stock 50.

Tigne. Wereldbeker freestyle, springen: Mannen: 1. Foucras 228,74 punten, 2. Langlois 219,04 p, 3. Peddersen 214,90 p, 27. De Ruiter 152,33. Vrouwen: 1. Orekhova 152,17 p, 2. Porter 149,60 p, 3. Tsjeriazova 147,42 p.

BILJARTEN

Vroomshoop. NK anker Kader 47/2. Poule A, derde ronde: Ter Braak-Tilleman 2-0 (200-134 caramboles, gem. 28,57/19,14), Ottenhof - Bergsma 2-0 (200-79, 22,22/8,77) Stand: 1. Tilleman 3-4 (gem: 31,91), 2. Ottenhof 3-4 (25,81), 3. Ter Braak 3-4 (21,26), 4. Bergsma 3-4 (10,64). Poule B, tweede ronde: Volleberg-Klok 2-0 (200 - 169 caramboles, gem: 16,66/14,08), Knoors-Van Silfhout 2-0 (200-164, 40,00/32,80). Poule C, tweede ronde: Van de Boogaard-Tull 2-0 (200-117, 50,00/29,25), Adrichem-Van Beek 2-0 (200-104, 66,66/34,66). Poule D, tweede ronde: Klijn-Van Hoey 2-0 (200-151, 14,28/10,78), Maarsman-Boer 2-0 (200-44, 66,66/14,66).

Voorschoten. NK kunststoten. Eerste ronde: Poule A: Van de Wal-Luising 3-0 (116-45), Brunnekreef-Ritman 3-1 (196-133). Tweede ronde: Van de Wal-Brunnekreef 3-1 (156-41). Poule B: Holka-Van Kampen 3-1 (171-115), De Vos-Wingelaar 3-1 (139-97), Holka - De Vos 3-1 (122-87).

Palma de Mallorca. Wereldbeker driebanden: Eerste ronde: Bitalis-Nilsson 3-1 (8-15 15-12 15-9 15-12), Carlsen-Sayginer 3-2 (15-11 5-15 6- 15 15-11 15-10). Carlsen in achtste finales tegen Jaspers. Llull-Weingart 3-2 (12-15 15-4 15-11 10-15 15-9), Kobayashi-Koen Ceulemans 3-1 (15-13 - 15-4 3-15 15-7/1,371-1,147), Nadal-Sanchez 3-2 (15--4 2-15 15-9 7-15 15-6/0,947-0,875), Shimada-Rudolph 3-2 (15-12 14-15 15-10 14-15 15-8/1,258-1,052).

TENNIS

München. Mannen, Grand Slam Cup, 10,2 miljoen gulden, kwartfinales: Stich-Krajicek 7-6 7-5, Sampras-Leconte 7-6 6-4. Indeling halve finales, vandaag: Ivanisevic-Chang en Stich-Sampras.

Val d'Oise. 90.000 gulden-toernooi, vrouwen, kwartfinales: Boogert-Bobkova 6-1 6-2.

PAARDESPORT

Genève. CSI Springconcours, 1,40 m, na barrage: 1. Thomas Fuchs met Dylano 0-35,17, 2. Rozier, Satomi d'Araval 0-35,79, 3. Guerdat, Cornado C 0-36,19, 4. De Balanda, Tisca 0-36,38, 8. Romp, Bonbon 0-43,10. Springconcours in twee fasen, 1,50 m: 1. Lauber met Corado 0-23,09, 2. Lejeune, Shogoun 0-24,79, 3. Postelmans, Brandy 0-25,01, 4. Blaton, Winsor 0-25,35, 13. Romp, Waldo E 4-25,78.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
Cambuur-Fortuna Sittard
Morgen 14.30 uur:
Dordrecht '90-FC Utrecht
Volendam-Willem II

PSV	14	11	2	1	24	41– 8
MVV	15	8	4	3	20	26–22
Feyenoord	14	7	5	2	19	33–16
FC Twente	14	8	3	3	19	27–12
Ajax	13	7	4	2	18	29–11
FC Utrecht	13	7	4	2	18	22–14
Vitesse	14	5	7	2	17	22–11
Willem II	14	5	5	4	15	14–10
Sparta	13	3	7	3	13	15–15
Groningen	15	4	5	6	13	15–23
Roda JC	14	6	0	8	12	25–27
RKC	14	4	4	6	12	14–27
GA Eagles	15	4	4	7	12	20–29
Volendam	13	3	5	5	11	16–13
Cambuur	14	2	5	7	9	11–23
Dordrecht	14	2	3	9	7	9–29
Den Bosch	15	1	5	9	7	12–37
Fortuna Sittard	14	2	2	10	6	11–35

eerste divisie

Vandaag 19.30 uur:
Heracles-Eindhoven
Morgen 14.30 uur:
ADO Den Haag-VVV

RBC	17	11	1	5	23	37–23
VVV	16	10	2	4	22	29–27
Graafschap	17	9	4	4	22	28–21
ADO Den Haag	16	8	4	4	20	35–22
NEC	17	8	4	5	20	34–22
AZ	17	7	6	4	20	31–24
NAC	17	7	5	5	19	22–20
Heerenveen	16	6	6	4	18	31–23
FC Zwolle	17	7	4	6	18	25–18
Haarlem	16	6	5	5	17	20–24
Telstar	17	6	4	7	16	28–31
Eindhoven	16	5	5	6	15	27–26
Emmen	16	5	5	6	15	21–21
Helmond Sport	17	4	6	7	14	24–32
Excelsior	17	4	6	7	14	20–31
TOP	17	4	4	9	12	19–30
Veendam	17	3	4	10	10	14–28
Heracles	15	0	3	12	3	10–32

De Graafschap en VVV periodekampioenen

DERDE PERIODE

ADO Den Haag	1	1	0	0	2	5– 0
RBC	1	1	0	0	2	5– 1
NEC	1	1	0	0	2	4– 0
Helmond Sport	1	1	0	0	2	4– 3
Graafschap	1	1	0	0	2	1– 0
Veendam	1	1	0	0	2	1– 0
FC Zwolle	1	1	0	0	2	1– 0
Eindhoven	1	0	0	1	0	3– 4
TOP	1	0	0	1	0	0– 1
AZ	1	0	0	1	0	0– 1
Telstar	1	0	0	1	0	0– 1
VVV	1	0	0	1	0	1– 5
NAC	1	0	0	1	0	0– 4
Excelsior	1	0	0	1	0	0– 5
Haarlem	0	0	0	0	0	0– 0
Heerenveen	0	0	0	0	0	0– 0
Emmen	0	0	0	0	0	0– 0
Heracles	0	0	0	0	0	0– 0

Haarlem-Heerenveen niet in stand 6/12

cambuur-fortuna

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Blankenstein

Cambuur (opstelling): Grim, Elzinga, Spork, Sinkgraven, Uhlenbeek, Haatrecht, Keizer, Abma, Dantum, Mols of Bruin, Crüden.

Fortuna Sittard (selectie): Hesp, Van Zwam, Maessen, Szalma, Paul Janssen, Pernot, Samuel, Barmentloo, Driessen, Sneekes, Usta, Deckers, Van de Heuvel, Hofman, Losada, Anton Janssen.

ado den haag-vvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Reygwart

ADO Den Haag (opstelling): Stam, Gentile, Heesen, Adam, Vriesde, Valk, Meijer, Van der Laan, Talan, Danen of Tebbenhof, Hoekman.

VVV (opstelling): Roox, Smits, Rayer, Polman, Janfada, Verberne, Driessen, Van Leenders, Babangida, Graef, Laros. Wisselspelers: Teeuwen, Van 't Hek, Minten, Piqué en Doensen.

buitenland

BELGIË
Antwerp-Germinal 2-1

Vandaag 20.00 uur:
Standard-Lierse
Charleroi-RC Genk
Lommel-Waregem
KV Mechelen-Club Luik
Morgen 15.00 uur:
Boom-AA Gent
Club Brugge-Anderlecht
RWDM-Cercle Brugge
Lokeren-SK Beveren

DUITSLAND
Wattenscheid-Bochum 2-0
Saarbrücken-Nürnberg 0-1
Mönchengl.-Leverkusen 2-2

Vandaag 15.30 uur:
Eintracht Frankfurt-HSV
Dortmund-Karlsruher SC
Bayern München-Schalke
FC Köln-Uerdingen
Dynamo Dresden-Kaiserslautern
Werder Bremen-VfB Stuttgart

Handballers op straat gezet

VOORHOUT – Handbaleredivisionist Noorlander/Bollenstreek staat vanaf 1 januari op straat. De gemeente Voorhout laat de handbalclub niet meer in sporthal De Gaasbak spelen omdat de vereniging een huurschuld heeft van 40.000 gulden.



'Uitverkiezing leuk, maar je moet toch iedere keer weer over de balk'

Jos Lansink hoog te paard



● *Jos Lansink: „De ene keer redt het paard jou, bij een andere gelegenheid is het precies andersom. Alleen kun je niks."* .
Foto: DRIES LINSSEN

WEERSELO – De uitverkiezing tot 's werelds beste springruiter is voor Jos Lansink een fantastische ervaring, maar geen reden om opeens hoog van de toren te blazen. Zelfs het feit, dat de hippische sport in Nederland meer dan veertig jaar op zo'n eretitel voor een landgenoot heeft moeten wachten verandert niets aan zijn houding. „Je moet toch iedere keer opnieuw weer over de balk." Bovendien, een ruiter heeft toevallig ook nog eens te maken met zijn paard. Je kunt nóg zoveel willen, maar je kunt het zeker op een concours hippique niet alleen. Het is alsof Jos Lansink wil zeggen: „Wat zouden Egano of Libero H er wel van denken als ik opeens kapsones zou krijgen?"

Vooral déze twee paarden, die vanaf volgend jaar het voorvoegsel Bollvorm in plaats van hun huidige sponsornaam Optiebeurs krijgen, hebben Jos Lansink roem bezorgd. „Er zijn", al-



door **WIEL VERHEESEN**

dus de 31-jarige Tukker, „hele theorieën opgezet over de inbreng van zowel ruiter als paard. Ik zeg altijd: 'Het is fifty-fifty.' De ene keer redt het dier jou. Een andere keer is het precies andersom. In ieder geval, je moet je zenuwen weer kunnen bedwingen. Vergeet het anders. Het paard voelt de gemoedstoestand van de ruiter perfect aan."

Bondscoach

Er is wel eens beweerd, dat Lansink een geluksvogel is omdat zijn baas Hans Horn ook als bondscoach fungeert. „Kan best zijn", zegt de werknemer, „maar dacht je, dat ik niet keihard heb moeten werken om het doel te bereiken? Ik ben tien jaar in dienst bij Hans Horn. Vijf jaar geleden kwam voor mij de grote doorbraak. Voordat het zover was doorliep ik alle klassen. Bovendien, je kunt op een gegeven moment over een toppaard beschikken, maar als het verkocht wordt, zul je toch verder moeten."

Hij komt uit Weerselo, in de buurt van Hengelo, waar hij ook na zijn huwelijk ('op 28 april') is blijven wonen. Zijn liefde voor de paardesport kreeg hij met de paplepel ingegeven. „Mijn ouders hadden een boerderij. Als driejarige zat ik al op de rug van een pony."

In zijn schooltijd heeft Jos Lansink nog even gevoetbald, maar voor het overige stond zijn leven in het teken van het paard. Je kent dat. Eerst op de pony, daarna aan de slag als landelijke ruiter, vervolgens op nationaal en internationaal niveau. Alhoewel, de volgorde mag logisch klinken, maar de praktijk is vaak anders. Het succes is Jos Lansink echt niet op een presenteerblaadje aangeboden. Tegenslag bleef hem evenmin bespaard. Een jaar geleden brak hij in Kopenhagen nog zijn been toen hij onder het paard Lugana terecht kwam, dat was uitgegleden op de spekgladde vloer.

IJspiste

„De arena bestond letterlijk uit een ijspiste, die men volgegooid had met zand. Blijkbaar was dit niet goed gebeurd, anders was Lugana niet op een dergelijke manier ten val gekomen. In het ziekenhuis van Kopenhagen zei men, dat ik zeker zes maanden uitgeschakeld zou zijn. Het was alsof mijn wereld instortte. 'Daar gaat je deelname aan de Olympische Spelen in Barcelona'. In Nederland kreeg ik gelukkig betere berichten. De clubarts van FC Twente opereerde mij. Amper drie maanden na mijn val kwam ik alweer in wedstrijden uit. Vooral omdat de come-back zo snel kon plaatsvinden, was mijn overwinning in de Grote Prijs van Den Bosch, begin dit jaar, een van de mooiste successen die ik ooit behaalde. Het gevoel weer helemaal terug te zijn was fantastisch."

Geluk moet je hebben, allicht. Kwaliteiten en materiaal ook, maar tevens doorzettingsvermogen. Er lopen links en rechts op de aardbol vele duizenden springruiters rond, die 'toevallig' niet zoals Lansink een paar maanden geleden olympisch goud veroverden in Barcelona.

Het goud werd behaald in de landenwedstrijd, met Piet Raymakers en Jan Tops aan zijn zijde. Lansinks wereldbekersuccessen en andere belangrijke eerste plaatsen accentueren deze plak. Wat te denken voorts van het eremetaal in Europese kampioenschappen of de drie keer, dat hij de Nederlandse titel opeiste?

Pechdag

Hoe dicht winst en verlies bij elkaar liggen wil hij bij het aanstippen van zijn wapenfeiten desondanks ook kwijt. „Na de landenwedstrijd in Barcelona had ik mij uiteraard het een en ander voorgesteld van de individuele wedstrijd. Resultaat nihil. Het werd de pechdag van mijn leven."

Bij hindernis acht stak Egano de voorbenen in de blubber. Afgelopen. Het paard was definitief van slag. Lansink: „Innerlijk was ik natuurlijk kapot. De Olympische Spelen zijn niet te vergelijken met een andere gebeurtenis. Denk alleen maar eens aan het feit, dat ze een keer per vier jaar plaatsvinden."

Barcelona betekende zijn tweede deelname aan de Spelen. In 1988 werd hij afgevaardigd naar Seoel.

„Wanneer iemand mij dat één jaar tevoren voorspeld had, zou ik vreemd hebben opgekeken. Ik was bezig aan een opmars, maar bestond geen twijfel over, maar een selectie voor de Olympische Spelen? Als ik mij goed herinner had ik op dat moment nog niet eens deelgenomen aan de wedstrijd in Hickstead, een gebeurtenis, die tot de jaarlijkse hoogtepunten in onze sport behoort. CHIO Aken, om nog maar even een ander topevenement te noemen, kende ik in de tweede helft van de jaren tachtig eveneens alleen van zeggen en zien. Waaraan ik mijn afvaardiging voor Seoel dan te danken had? Allereerst natuurlijk aan mijn prestaties, onder meer in Stockholm.

Anderzijds zeker ook aan mijn karaktereigenschap. Noem mij gerust een koele kikker, iemand die niet van slag te brengen is. Ik zei toch al, dat je in dit vak geen zenuwen moet hebben, of dat je ze op z'n minst kunt verdringen. Het paard voelt hoe je bent."

Felix

Overigens, in Seoel had hij evenals bij het EK 1989 de beschikking over Felix. Het dier werd daarna verkocht en kwam in Japan terecht. Niets aan te doen. De wedstrijden gingen gewoon door. Concours hippique hier, wereldbekerwedstrijd daar. Een topruiter trekt van stad naar stad, van land naar land, soms van continent naar continent. Lansink: „Vijfenveertig wedstrijden per jaar is heel gewoon. Niet alle evenementen hebben de status van wereldbekerwedstrijd of kampioenschap. Je zit bij kleinere concoursen ook wel eens dicht bij huis, maar je bent toch bezig."

Een paar dagen geleden vormde hij met Egano de winnende combinatie in Frankfurt. Dit weekeinde is hij van de partij in Parijs, daarna volgen Londen en vervolgens - tijdens de kerstdagen - Mechelen in België. „Het is je vak en je moet oogsten als het tijd is. Ik zit in een succesvolle periode, die tevens gekenmerkt wordt door een beter prijzengeld dan weleer."

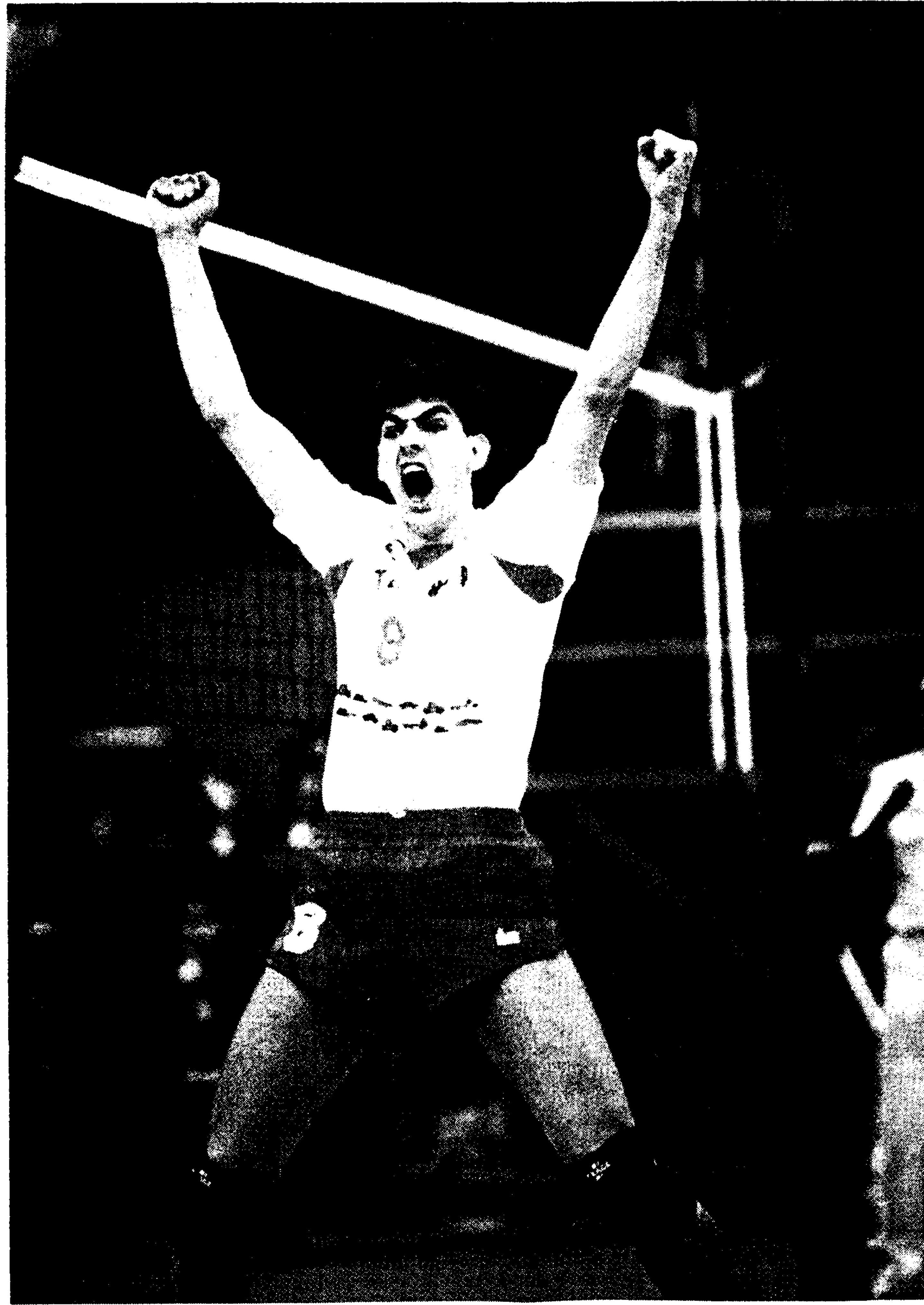
Kosten

„Twintig-, dertig- en nóg meer mille voor de eerste plaats in het hoofdnummer zijn heel gewoon. Voor de ereplaatsen wordt ook nog een flink bedrag uitgetrokken. Daarachter gaat het echter snel bergafwaarts. Wat dacht je bovendien van de kosten? Als topruiter leg je vele tienduizenden kilometers per jaar af en zit je ook menige keer in een vliegtuig. De paarden moeten mee, het begeleidend personeel ook. Niet alles wordt vergoed. „Was het maar waar."

Hoeveel hotelkamers Jos Lansink per jaar nodig heeft? Hoeveel kilometers hij per jaar rijdt? „Ik let er niet eens op. Belangrijker is, dat ik tot nu toe tijdens mijn reizen geen ongelukken heb gehad. Ik niet, mijn paarden ook niet. O ja, een keer ben ik eens met mijn vrachtwagen in de sloot terechtgekomen. Gelukkig zonder ernstige gevolgen en het was nog dicht bij huis ook."

Luchtacrobaat uit Landgraaf

Van onze correspondent
PAUL DEMELINNE



● *Guido Görtzen ventileert zijn emoties.*
Foto: JAN-PAUL KUIT

Volleyballer Guido Görtzen voelt in Geldrop 'de energie door zijn lijf stromen'

GELDROP – De geschiedenis herhaalt zich. In de bescheiden cadans van één speler per generatie. Na Wim Koch en Rob Grabert, die op hun beurt vooraf werden gegaan door Jacques Ewalds en Hans Valkenburg, staat opnieuw een Limburgse volleyballer op het punt om door te stoten naar de top. Guido Görtzen uit Landgraaf, 22 jaar pas, 1.98 meter tussen kruin en voetzolen, maakt furore bij Autodrop/VCG in Geldrop. Wat goed is, komt snel.

„Guido is dit seizoen bij ons gekomen met in zijn bagage een hoger eigen niveau dan destijds Rob Grabert," zegt zijn huidige trainer/coach Jan Meertens. Zoals bekend, glundert fullprof Grabert al enige tijd tevreden in Italië. Vooral als er weer een bankafrekening op zijn deurmat valt. Je gooit je leven dus niet bij voorbaat weg door te kiezen voor volleybal. Het bereiken van een dergelijke status vergt vooreerst een diepte-investering in zeer veel trainingsarbeid en wilskracht. Guido Görtzen knikt instemmend. Hij vaart sedert kort op die kompaskoers.

Hete adem

De concurrentie is zwaar in Geldrop. Niettemin voelen Oranjeklant Patrick De Reus en neo-international Albert Cristina, nu nog vaste keuzes op de positie van middenblokkeerder, de hete adem van het Limburgse talent in hun gespierde nek. Zoals afgelopen tijdens het Europacupduel tegen Gabeca/Montechiari. Dat is de Italiaanse broedheer van grootverdiener Ronald Zoodsma en de Braziliaanse springveer Marcelo Negrao, de goudgerande revelatie van het olympisch toernooi in Barcelona en een regelrechte bedreiging voor Ron Zwerver als 's werelds beste aanvaller.

Bij 7-12 in de tweede periode moet Guido Görtzen aan de bak voor de licht geblesseerde Albert Cristina. Eén keer zweeft Negrao nog ongehinderd door de stratosfeer. Dan blokkeert Görtzen de Braziliaanse supervedette twee keer op rij. Hij dwingt hem vervolgens tot het maken van aanvalsfouten. De Geldropse sporthal De Kievit gaat even uit de bol als Autodrop/VCG de set met 15-13 binnenhaalt.

Kick

Een perfecte invalsbeurt. „Ik moest eerst wat wegslikken. Die man zit ook zo geweldig hoog. Als je hem dan toch kunt pakken, geeft het een enorme kick. Ik voelde op die momenten een scheut energie door mijn lijf stromen," grijnst Guido Görtzen na afloop van de met 1-3 verloren krachtmeting. Dan trekt hij de beurs, want conform de kleedkamerafspraak kost elke geslaagde blokactie tegen de tweevoudige cupwinnaar een rondje gerstenat. Coach Meertens heeft de statistieken nauwkeurig laten bijhouden. De kantinebaas neemt ook Eurocheques.

Volleybaldier Jan Meertens heeft een adelaarsoog voor het ontdekken van talent in de uitgestrekte, ongerepte kweekvijver in de achtertuin van Autodrop/VCG. Daarin valt lekker te hengelen, omdat Limburg al geruime tijd niet meer met een team in de eredivisie is vertegenwoordigd.

Op dit moment is niet minder dan veertig procent van de Geldropse selectie afkomstig van Limburgse clubs. Twee jaar geleden kreeg Guido Görtzen al een invitatie om van Geevers/VCL, de club waar hij twaalf jaar geleden als minivolleyballer begon, over te stappen naar het grote werk. „Destijds voelde ik me er nog niet klaar voor. Bovendien wilde ik eerst mijn studie afmaken," zegt Görtzen.

De belemmeringen zijn inmiddels verleden tijd. Hij heeft een baan als electro-technicus bij het Kerkraadse bedrijf Telret. Zijn baas heeft begrip voor de sportieve ambities van de werknemer. Guido: „Ik krijg gelukkig alle medewerking om op tijd te kunnen trainen en spelen."

Los van het wedstrijdprogramma legt hij vier maal per week het traject Landgraaf-Geldrop vice versa af. Ruim achthonderd kilometer asfalt. De 'vrije' woensdagavond wordt doorgebracht in het krachthonk van het Nationaal Sportcentrum Sittard.

Boeiend

Zijn leven beweegt zich in het eentonige ritme van werken, eten, trainen en slapen. De schaduwkant van topsport bedrijven. Guido Görtzen maalt er niet om, omdat hij weet wat hij wil en de consequenties accepteert. „Deze stap is weloverwogen gezet. Ik wil slagen, de top bereiken. Dat betekent in eerste instantie goed presteren, hier bij Autodrop/VCG. Ik weet dat ik geen, van nature hoogbegaafde volleyballer ben, bij wie alles spelenderwijs en schijnbaar vanzelf lukt, zoals bij mijn ploegmaats Albert Cristina en Misha Latuhihin. Mij wordt wel enig talent toegedicht. Om dat verder te ontwikkelen zal ik tweehonderd procent moeten geven."

Gewoon de beuk er in en keihard trainen. „Je krijgt er veel voor terug, bijvoorbeeld spelen tegen zo'n droomteam als Gabeca/Montechiari. In de eerste Europacupronde tegen Salzburg ging het ook al lekker. Dat was bovendien mijn luchtdoop. Ik ben dik content met dit drukke, maar boeiende leven."

Patron Jan Meertens onderschrijft de zelf-analyse van zijn jongste bediende: „Guido heeft de potentie om ver te komen. Als specifieke middenblokkeerder beschikt hij bovendien over een goede pass. Dat geeft mij als coach een extra optie om van zijn kwaliteiten gebruik te maken. Guido komt uit de eerste divisie. Hij zal derhalve zijn vastheid en handelingssnelheid moeten verbeteren om mee te kunnen in het beduidend hogere speeltempo op eredivisie- en Europees niveau. Het is aan mij om hem daarvoor de tijd te geven. Niet te snel te veel te laten doen."

Zelfvertrouwen

Wat dat betreft is Guido Görtzen in goede handen bij Jan Meertens, een veeleisende, maar geduldige vuurvreter. „Het is beter dat ik als trainer een jonge speler geleidelijk naar de top breng, zonder druk van de buitenwacht. Dan bouwt zo'n jongeling zelfvertrouwen op en dwingt hij krediet af," stelt de keuzeheer.

Guido Görtzen is doorgaans een bedachtzame, koele kikker. Evenwichtig en wars van branie of bluf. Niettemin liet hij zich tegen Montechiari af en toe gaan. „Die wedstrijd vormde een hoogtepunt in de clubgeschiedenis en leefde enorm binnen de groep. Je bent er al weken mee bezig. Dan wordt vanzelfsprekend spanning opgebouwd en volgt in het veld ook soms een emotionele ontlading. Zelfs bij mij. Waarom niet?"

Serieus

Morgenavond wordt in Montechiari de return afgewerkt. Met zo'n zesduizend fanatieke tifosi op de tribune. Autodrop/VCG weet zich nagenoeg uitgeschakeld, maar vat de trip uiterst serieus op.

„Dit is een unieke ervaring," stelt Guido Görtzen. „Voor ons als ploeg en individu enorm leerrijk. Daarom gaan we voor wat we waard zijn. Door alles te geven tegen een veel sterkere tegenstander leer je om onder zware pressie de grenzen van je eigen kunnen te verleggen. Dat is wat ik uiteindelijk wil. Sinds mijn overstap afgelopen zomer naar Geldrop ben een soort stroomversnelling terecht gekomen. De ene keer gaat het beter dan de andere keer. Maar ik ben niet ongeduldig. Ik kom pas kijken op dit niveau."

Bergbeklimmers en speleologen hebben één ding gemeen: ze willen iets bereiken dat tot nu toe onbereikbaar leek. Limburgse bergbeklimmers moesten dit jaar ervaren dat sommige idealen vooralsnog onbereikbaar blijven. Maar Limburgse speleologen zagen kans een ideaal te verwezenlijken dat hen al jaren door het hoofd spookte: de geheimzinnige grottenwereld van Albanië aan een onderzoek onderwerpen. Door het daar tot voor kort heersende politieke systeem was het al moeilijk het land bovengronds te bezoeken, laat staan dat buitenlanders grotten zouden mogen inspecteren. Dat veranderde onlangs en toen konden Laurens Smets (33) en Suzanne Abbenhuis (26) uit Berg en Terblijt een Limburgse expeditie maken: een primeur.



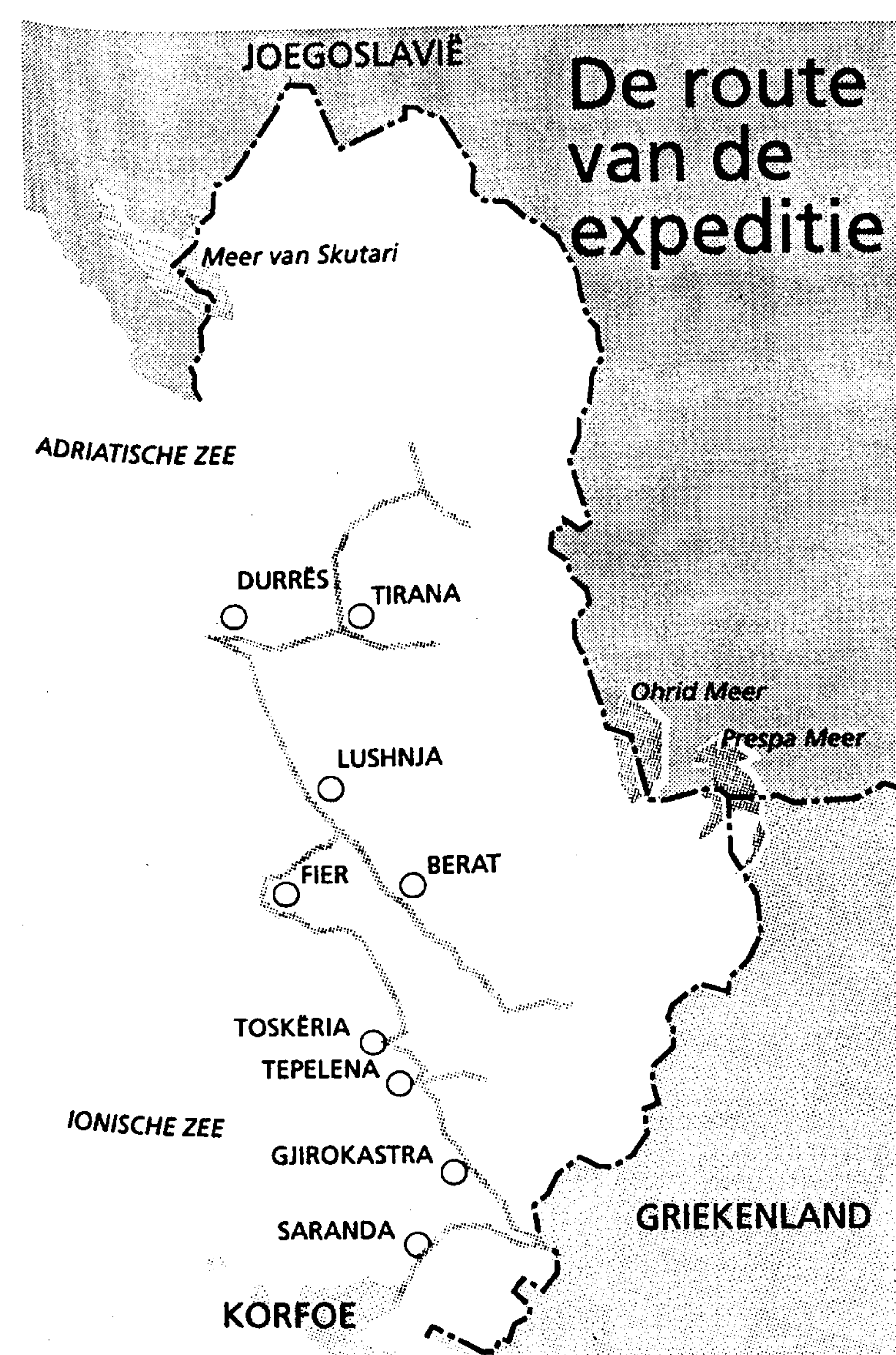
● Fraaie waterbekkens in de langste grot van Albanië

Limburgse expeditie ondergronds in Albanië

Speleologen hadden wel een idee hoe het ondergrondse Albanië eruit zou moeten zien. Met de kaarten van buurlanden Joegoslavië en Griekenland in de hand kunnen deskundigen zich er wel iets van voorstellen. Maar nog nooit was er, door buitenlanders, onderzoek verricht. Daarom hebben de Albanese grotten iets mysterieus. Daarom ook wilden Smets en de zijnen er dolgraag naar toe.

Een congres, drie jaar geleden in Duitsland, zorgde voor het eerste contact. Romeo Eftimi, hoofd geologie van de hydro-geologische dienst in Albanië, presenteerde daar zeer geavanceerde en gedetailleerde geologische kaarten. Smets zocht contact. „Ik ben meteen begonnen met het schrijven van brieven. Pas op de derde brief reageerde Romeo." Er werden plannen gemaakt om met een groep Limburgse grotkundigen naar Albanië te reizen en het ondergrondse te onderzoeken. In februari van dit jaar zou het dan eindelijk zo ver zijn, maar er kwam een kink in de kabel. Smets: „Vlak voordat we zouden vertrekken belde Romeo ons op en vertelde dat het te gevaarlijk was om naar Albanië te komen. Het was een week voor de verkiezingen en hij kon een succesvolle en veilige expeditie niet garanderen."

Bovendien kwam er nog een ander probleem naar voren. „Romeo had namelijk hele vreemde ideeën over het leven in het Westen. Hij dacht dat wij alleen maar in hotels wilden slapen en veel luxe wilden, omdat de mensen in het westen zo leven."



Er moesten dus nieuwe plannen worden gemaakt. In juli reisde Smets alleen naar Albanië 'om voorbereidingen te treffen en wat helderheid te scheppen over onze plannen'. „Ik moest daar vooral duidelijk maken dat wij ook primitief konden leven en ons niet de duurste hotels konden veroorloven." Het kwam uiteindelijk tot een afspraak voor een nieuwe trip: van 3 oktober tot 6 november. Zes weken lang zou Smets samen met Abbenhuis met wisselende groepen amateur-speleologen door Albanië trekken.

door **BERT HESSELINK**



Hindernissen

De reis begon met hindernissen. De eerste groep van zes personen kreeg al problemen om Albanië binnen te komen. „Door een staking in Griekenland konden we niet de grens over naar Albanië," vertelt Suzanne Abbenhuis. „We zijn toen uiteindelijk op het Griekse eiland Korfoe terecht gekomen; vandaaruit hebben we geprobeerd over te steken naar Albanië. Er waren daar heel veel reisbureautjes, maar volgens al die mensen ging er geen boot naar Albanië. Laurens liep toen bij toeval wat rond in de haven en vroeg aan een man of er ook een boot naar Albanië ging. Die man reageerde heel verbaasd, want er bleken zeer regelmatig boten naar dat land te gaan." Uiteindelijk arriveerde de ploeg een halve dag te laat op de afgesproken plaats, 'waar Romeo rustig stond te wachten alsof er niets aan de hand was'.

De groep zou van het zuiden naar het noorden reizen en zoveel mogelijk grotten onderzoeken. „Het meest enerverende deel van een grotexpeditie is het zoeken naar grotten. Goed contact met de plaatselijke bevolking is zeer belangrijk, die mensen moeten de weg wijzen," aldus Smets. Juist omdat het sociale contact op een dergelijke expeditie een belangrijke rol speelt, volgden een aantal deelnemers in Nederland een cursus Albanees. Op die manier kreeg je de kans in contact te komen met de bevolking en kon geprobeerd worden 'om zoveel mogelijk te leven als Albanees'.

Zoektocht

Bij het zoeken naar grotten moet je ook een beetje geluk hebben. Smets: „Als je een grot dan eindelijk, naar soms uren lopen, gevonden hebt, blijkt die niet een lengte van dertig kilometer, zoals de Albanezen trots vertelden, maar van maar honderd stappen." „Schachten waarin stenen wel twintig minuten omlaag vallen voordat ze de bodem raken, blijken maar zo'n vijftig meter diep te zijn. Elke grot heeft zijn eigen verhaal. In de ene grot is ooit eens een schaap gevallen en tientallen kilometers verderop weer vrolijk naar buiten gelopen. In de andere grot heeft ooit een rijk persoon zijn hele goud- en zilverbezit verstopt." Als gevolg daarvan bezoekt een groep speleologen doorgaans eerst vele kleine grotten, voordat ze een mooie lange grot vinden. „En als je dan geluk hebt is het een grot met een heus systeem. Dat wil zeggen, een grot die behoort tot het afwateringssysteem van een gebergte."

Om een grot te bereiken moeten soms halsbrekende toeren worden uitgehaald. Voor Smets is dat dagelijks werk. Hij heeft namelijk een bedrijfje dat onderhoud pleegt aan moeilijk bereikbare, veelal hoge gebouwen. Voor Abbenhuis is dat als assistent klinisch-psychologie in het ziekenhuis in Kerkrade allemaal wat minder vanzelfsprekend.

Het ontsluieren van het ondergrondse afwateringssysteem is dar een van de hoofddoelen van speleologen. Nieuw ontdekte grotten worden altijd eerst opgemeten. De lengte, het azimut (de hoek ten opzichte van het magnetisch noorden) en de hellingshoek. Er worden allerlei aantekeningen gemaakt: schetsen, doorsnedes, breedte en hoogte van gangen. Al deze gegevens worden later via rekenprogramma's verwerkt tot een x- en een y-coördinaat. Vervolgens wordt de grot uitgetekend en door publikatie in vakbladen internationaal bekendgemaakt. Smets noemt de Albanese expeditie 'zeer succesvol'. „We hebben ongeveer dertig grotten bezocht en een aantal mooie systemen ontdekt. Het grootste systeem had een lengte van 1500 meter en was het grootste in Albanië." Met het bezoeken van de grotten is het werk allerminst gedaan. Het uitwerken van de berekeningen en het maken van de tekeningen en de verslagen zal nog de nodige tijd in beslag nemen. De publikaties zullen dus nog even op zich laten wachten.



● Overal waar de bus verschijnt loopt de plaatselijke jeugd uit.



● Door de slechte wegen in Albanië liep de auto regelmatig vast.

Indruk

De diepste indruk op de groep speleologen maakte echter niet de grotten, maar het land en de mensen daarboven. Het Albanese leven, waarmee de groep door de manier van reizen veel te maken kreeg, greep hen aan. Dagelijks moest er voor zes personen een slaapplaats worden gezocht. „Als wij bij een huis vroegen of we onze tenten op een grasveldje bij het huis neer mochten zetten, nodigden de mensen ons meteen uit om te blijven eten en in het huis te slapen," vertelt Abbenhuis. De gastvrijheid was zelfs zo groot dat soms het ouderlijk bed werd aangeboden als slaapplaats. „Je moet dan echt heel goed praten om die mensen zo ver te krijgen dat je toch echt veel liever op de grond wilt slapen, omdat dat in Nederland gebruikelijk is. Dan pas geloven ze je en mag je op de grond slapen."

Smets was diep onder de indruk van de traditie van de Albanezen. „Een familie is heel vereerd als jij hen hebt uitgezocht. Haast overal krijg je gelijk een welkomstdrank en iets te eten. En dat drinken gaat dan volgens een vast ritueel. De mensen zijn diep beledigd als je het glaasje onaangeroerd laat. Je hoeft er niets van te drinken, maar je moet het wel even aan de lippen brengen."

Belangstelling

De Nederlandse expeditie kreeg onderweg veel aandacht. Zes vreemde mensen in een omgebouwd busje op zoek naar grotten, dat is een bezienswaardigheid. In elk dorpje kwamen vooral kinderen kijken naar de bus. En het bleef niet alleen bij kijken. „Alles wat je los kon krijgen is door de Albanezen van de auto gesloopt. Tot de ventieldopjes toe." Behalve van de losse Albanese handen had de auto ook veel te lijden van de wegen. In Albanië zijn zeer veel kleine, onverharde en slechte wegen. „Zelfs als het volgens ons onmogelijk was om een bepaalde weg in te slaan, zeiden de Albanezen dat het allemaal best nog kon," vertelt Smets. Meestal kon het dan ook wel, maar soms ging het mis en liep de auto vast.

De Albanezen waren zeer behulpzaam. Niet alleen bij het vinden van grotten en een slaapplaats. Ook bij het opruimen van het afval. Abbenhuis: „Soms hadden we zin in Hollands eten. Dan bleven we bij de tent en kookten zelf wat. Het viel op dat wij met z'n zessen veel meer afval produceerden, dan een heel Albanees dorp. En ons afval werd gezien als statussymbolen. Lege blikjes en zakjes van de macaroni-mix werden meegenomen naar huis en kregen een mooi plekje in de kamer."

De groep Limburgers werd overal met veel egards behandeld. Als er benzine moest worden getankt, kon de groep de zeer lange rij wachtende Albanezen zonder morren voorbij rijden en vooraan aansluiten. Smets: „Niemand die dan wat zei. De Albanezen komen zelfs voor je op. Want toen ik met een aantal jerrycans bij de pomp kwam en aan de pompbediende vroeg om ze allemaal te vullen, verbood een politieman dat. Albanezen mogen slechts een jerrycan vullen met benzine. Het maakt dan niet uit of dat een grote of een kleine is. Toen de agent zei dat ik maar een jerrycan mocht vullen, kwamen er steeds meer mensen omheen staan die zeiden 'vul die jongen toch alle jerrycans'."

Het is vooral die houding van de Albanezen die diepe indruk heeft gemaakt op Smets, Abbenhuis en de andere leden van de expeditie. Zelfs zoveel dat er in de zomer van het volgend jaar opnieuw een groep naar Albanië gaat.

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

Litho Zuid bv

Voor een lithografisch bedrijf te Zuid-Limburg met een uitstekende naam en bekendheid in de markt zoeken wij een M/V

BEDRIJFSMANAGER

die als eindverantwoordelijke de produktie perfect laat verlopen

Algemene informatie:

Litho Zuid B.V. is een [illegible]

Functie-eisen:

- Opleiding op HBO-niveau (grafische opleiding is een voordeel)
- Meerdere jaren werkervaring in de grafische branche, bij voorkeur in een vergelijkbare functie.
- Kennis van elektronische beeldopmaak.
- Affiniteit met produktie-techniek, automatisering en klantgerichte serviceverlening.
- [illegible]
- Inventieve instelling.
- Kennis van de Engelse en Duitse taal.
- Leeftijd: 30-40 jaar.

Een psychologische screening maakt deel uit van de selectieprocedure.

Sollicitatieprocedure:

[illegible] stuur dan uw sollicitatie, voorzien van recente pasfoto en [illegible] onder vermelding van ref.nr. 921212 naar Dr. K. Frans & Partners, postbus 141, 6400 AC Heerlen t.a.v. Mr. E.J. Frans, die u desgewenst ook nadere informatie kan verstrekken (Tel. nr. 045-716652).

Dr. K. FRANS & PARTNERS
MANAGEMENT ADVIES — ORGANISATIE BUREAU
HEERLEN — BLARICUM

Provincie Limburg

Hoofd van het bureau Verstedelijking, Volkshuisvesting en Infrastructuur m/v

---

Wij zoeken een

MONTEUR M/V

[illegible]

Ik lees de krant in de klas

MENSEN MAKEN [illegible]

Schils B.V., een onderdeel van de Hillsdown Group, producent kalvermelk voor mest- en fokkalveren. Het bedrijf is een der grootste producenten van kalvermelk in West Europa met een wereldwijd afzetgebied. De organisatie wordt gekenmerkt door hoge kwaliteitsnormen en een service-gerichte instelling.

Monteur

[illegible] in een Verpakingen systeem.

Wij verwachten van u een sterk gevoel voor dienstverlening, accuratesse, inzet en [illegible]. Opleidingsniveau MTS elektro met kennis van [illegible]. Leeftijd van 25 tot 40 jaar. In het bezit van eigen vervoer.

Sollicitaties kunt u richten aan Schils B.V., Postbus 435, 6130 AK Sittard, [illegible]

schils

[illegible] BEDRIJF

[illegible] rale de [illegible] grootste [illegible] inspectie-[illegible]. In 140 [illegible] SGS de [illegible] sleven, [illegible] door [illegible] kwaliteits- en kwantiteitscontrole van goederen en inspecties van installaties en/of projecten op objectieve, discrete, betrouwbare en deskundige wijze. Deze dynamische en veelzijdige onderneming heeft haar activiteiten in Nederland ondergebracht in [illegible] die haar hoofdkantoor heeft in Spijkenisse. Er werken thans binnen zeven werkmaatschappijen circa 600 mensen. Eén van haar dochtermaatschappijen is SGS EcoCare B.V., een jong en uiterst actief milieu-adviesbureau, actief op alle terreinen van de milieuzorg met onderzoek, metingen en adviezen. Wij zoeken een (m/v)

technisch milieudeskundige voor de regio Limburg

UW FUNKTIE

In uw gebied onze milieu-dienstverlening aan bedrijven, overheid en andere opdrachtgevers [illegible] bouwen en ontwikkelen.

DE JUISTE KANDIDAAT

U beschikt over kennis van en ervaring met milieuwerk, -voorschriften en -wetgeving. U bent [illegible] kend met regionale omstandigheden en heeft mogelijkerwijs al gewerkt in een funktie waarbinnen u contacten onderhield met bedrijfsleven en overheid. Opleiding: HTS chemie of chemische techniek. Ervaring van gelijkwaardig niveau kan ook. Commerciële instelling en vaardigheden zijn noodzakelijk, alsmede representativiteit. Leeftijd: ca. 30 jaar. Woonachtig zijn in de regio. Alle ondernemingen binnen SGS werken dienstverlenend [illegible] tegenover hun opdrachtgevers [illegible] ken teamgeest beschikken.

DE VOORUITZICHTEN

EcoCare is een sterk op groei gerichte, jonge onderneming, die goede mensen ruime kansen biedt zich verder te ontwikkelen. Als onderdeel van een groot concern biedt EcoCare een goed pakket arbeidsvoorwaarden, zowel primair als secundair.

UW SOLLICITATIE

Wij verzoeken u uw sollicitatie, met uitvoerige inlichtingen omtrent opleiding en werkervaring te richten aan SGS EcoCare, Spoorstraat 12, 4431 NK 's Gravenpolder. Tel.: 11.03.90.00. Vragen naar de Heer Van de Woestijne.

SGS Société Générale de Surveillance

Gemeente Heerlen

[illegible] het beheer en onderhoud [illegible] technische werken en verkeer, groenvoorzieningen, stadsreiniging en vervoer alsmede het marktwezen. Voor de bedrijfsmatige ondersteuning van genoemde sectoren bestaat de afdeling [illegible]. Bij dit bureau is momenteel vacant de functie van:

beheer-medewerker (m/v)

(voor 38 uur per week) (f1.53.028,0)

Functie-informatie:

In deze functie ligt de eerste verantwoordelijkheid en de nadruk van het werk op het operationeel maken en [illegible]

Functie-eisen:

[illegible]

Belangstellenden kunnen hun sollicitatiebrief binnen 10 dagen onder nummer 461, zowel op brief als envelope, zenden aan de directeur van de dienst Openbare Werken, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

CASUAL WEAR

THE STORE

ZOEKT MET SPOED:

Voor zijn [illegible] in Heerlen een enthousiaste

VERKOPER m/v

[illegible] is een pré.

[illegible] in Heerlen een

VERKOPER m/v

[illegible] ervaring.

Wij vragen voor beide functies:

- een enorme portie doorzettingsvermogen
- gevoel voor mode en kleding
- opleiding minimaal MBO-niveau.

Wij bieden:
- een vaste baan
- salaris naar gelang ervaring

Sollicitaties: telefonisch op maandag 14 en dinsdag 15 december, vragen naar Dhr. F. v.d. [illegible], tel: 04998-[illegible]

THE STORE

Volgend voorjaar opening vijftigste Limburgse-vlaaienzaak in Nederland

Medio 1986 moest Ton Beunis nog de hand ophouden voor een werkloosheidsuitkering bij de Sociale Dienst in Amsterdam. Ruim zes jaar later is de inmiddels 34-jarige Beunis miljonair. Aan de basis van zijn bliksemcarrière stond een als grap bedoelde opmerking van zijn toenmalige Sittardse vriendin Sianne Smits: „Blijf niet op je luie krent zitten en ga Limburgse vlaaien in hartje Amsterdam verkopen..."

De grap kreeg al snel een serieus vervolg. Op een hotelkamer in de Bovenste Molen in Venlo liet hij een groot aantal vertegenwoordigers van Limburgse bakkerijen opdraven en hun waren presenteren.

Max Rinket, verbonden aan brood- en banketbakkerij Enckevort- Peters (EN-PE) in Sevenum, maakte de meeste indruk op de in Leerdam geboren jongeman, die slechts over één diploma beschikt: het typediploma. De Limburgse vertegenwoordiger sprak over een *gouden formule*.

Binnen de kortste keren werd in een Amsterdams pandje aan de De Clerqstraat 90 het eerste Multi-Vlaaiwinkeltje geopend. Effectieve verkoopruimte: twintig vierkante meter.

Eerste weekverkoop eind september 1986: driehonderd vlaaien. Jaaromzet van het inmiddels door EN-PE Holding BV Sevenum overgenomen bedrijf in 1992 : dertig miljoen gulden!

Acht grote koelwagens vertrekken vijf maal per week om negen uur 's avonds vanuit Sevenum met ovenverse vlaaien in 23 smaken en soorten naar 43 winkels in Nederland.

Heeft Ton Beunis nog andere *grappen* in petto? Wil hij nóg rijker worden? Wil hij héél Nederland laten smullen van Limburgse vlaai? Of is de handel in typisch Limburgs gebak hem boven het hoofd gegroeid?

Miljonair na een grap

● *Ton Beunis, miljonair door de verkoop van Limburgse vlaaien in het hele land.*
Fotopersburo DIJKSTRA/BROM

Hij rept er liever met geen woord over. Maar *big business* gaat dikwijls gepaard met onverwachte tegenslagen.

Ton Beunis ziet liever publiciteit voor de opening van het vijftigste filiaal in maart 1993, dan een verhaal in de krant over de aanslag op zijn leven begin dit jaar.

Twee mannen gijzelden Ton Beunis en zijn vriend/compagnon Hans Willemsen anderhalf uur lang in hun Amsterdamse woning. Beunis en zijn partner werden vastgebonden en zij werden meerdere malen met een mes gestoken.

De ontdekker van Multi Vlaai moest vier maanden in het ziekenhuis verblijven om zijn diepe wonden te laten helen.

door HANS ROOIJAKKERS



De buit bedroeg twee ton. De daders – een van de twee wordt verdacht van een moord elders in de hoofdstad – werden gepakt, maar van de buit was niets meer over. „Maar dat interesseerde mij op dat moment niets. Mijn vriend en ik leven nog en dat is belangrijker dan een flinke bom duiten," zegt Beunis.

Ongewenst

Helemaal op zijn gemak voelt de zakenman zich niet. De overval heeft diepe sporen nagelaten. Zijn huis is sinds kort voorzien van kogelvrij glas en in de woning staan meerdere camera's gericht op de voordeur.

Op die manier wil hij ongewenste bezoekers buiten de deur houden: „Het is inderdaad waanzinnig dat mijn vriend en ik op zo'n manier moeten leven. Wij kunnen ook gaan verhuizen, maar Hans en ik hebben het hier ontzettend naar onze zin. Wij hebben gewoon de tol betaald voor het floreren van de zaak. Maar wij laten ons echter niet wegjagen..."

Nadat in recordtempo achttien vestigingen van Multi Vlaai op franchise-basis – bepaalde winkelformule – in tal van provincies werden geopend, ging eind '89 bij Ton Beunis – op weg naar de opening van de negentiende niet-Amsterdamse zaak – een belletje rinkelen.

„Wat moet ik doen?" vroeg hij zich af. „Tien jaar hard werken, stinkend rijk worden maar tegelijkertijd lichamelijk een wrak worden? Of wat er is opgebouwd vasthouden en de rechten voor alle winkels die er ongetwijfeld nog zullen komen, verkopen?"

Beunis geeft toe dat de zaken hem boven het hoofd zijn gegroeid: „Ik zag het op die manier niet meer zitten. Ik wilde na een aantal tropenjaren wat meer rust. Vaker op vakantie, wat meer tijd voor mezelf, kortom, zaken afstoten."

Uiteindelijk is de knoop doorgehakt en nam de huisleverancier van Ton Beunis 19 vestigingen over. De Amsterdammer hield aan die transactie zoveel geld over dat zijn oude dag nu reeds is veiliggesteld.

Grand-café

Aan de nabije toekomst heeft hij ook gedacht: „Ik sta als pr-medewerker op de loonlijst van EN-PE. Bovendien heb ik het alleenrecht voor Amsterdam-stad verworven. Ik heb nu in Amsterdam vier zaken. Dat aantal wordt binnen twee jaar uitgebreid tot zeven. Pas als in alle kleinere winkelcentra een Limburgs vlaaienwinkeltje is gevestigd, begin ik aan de realisering van mijn wensdroom: een grand-café in het centrum van Amsterdam inclusief zwembad, sauna, restaurant, kegelbanen, discotheek en een bruin cafeetje. Een zaak waar jong en oud zich thuisvoelt."

Zeker tot 1996 beperkt Ton Beunis zijn zakelijke beslommeringen tot de verkoop van vlaaipunten, halve en hele vlaaien. De topper in Amsterdam is niet de rijstevlaai met slagroom en chocolade vlokken, zoals in Limburg. Ook niet de kersenvlaai! De absolute nummer één is de appel/citroenvlaai.

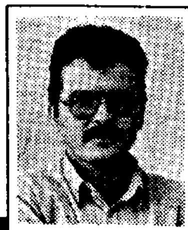
Volgens Beunis een lekkernij met een bijzondere smaak. Een knaller is ook de Tropical-vlaai: een gemengde kruisbessen-ananasvlaai met kaneelbavarois. Variërend in prijs van *f* 11,95 tot ruim twee tientjes. Vlaaismaak nummer 24 is al in de maak. Beunis: „De klanten hebben inspraak in de samenstelling van het gebak. Het gros geeft de voorkeur aan een bananenvlaai."

Over de gouden formule van zijn florerend bedrijf doet de miljonair, die zijn ouders, drie broers en twee zussen ook financieel laat meegenieten, niet moeilijk: „Topkwaliteit, een dagvers produkt, vakkundig personeel dat door een bonus-salarisschaal extra is gemotiveerd en de alleenverkoop van vlaai. Dus geen ijs, geen bonbons en ook geen koffielikeurtjes in mijn zaken."

Nog altijd te weinig bekend over dioxine

Vuilverbranders zijn de belangrijkste dioxine-bronnen in Nederland. Een deel van Limburg maakt zich dan ook behoorlijk ongerust: er is een vuilverbrander gepland in deze provincie. Is dioxine dan gevaarlijk? Ja, beslist. Het is een uiterst giftig goedje. Zelfs het sterkste gif ooit door mensen gemaakt. Een rat of een cavia sterft geheid na toediening van ook maar één speldeknopje dioxine. Maar hoeveel is nodig om een mens om te brengen? Na de ramp in het Italiaanse Seveso in 1976 en de Lickebaerd-affaire in 1989 weten we dat nog steeds niet. Dat is het ergste. De overheid vindt het risico aanvaardbaar. Maar is het dat wel?

door EGBERT HANSSEN



Het is niet zo dat er geen sterkere vergiften bestaan. Die zijn er wel degelijk. Met name planten kunnen er wat van. Curare, om maar eens een dwarsstraat te noemen. De indianen in Zuid-Amerika weten al eeuwen hoe je het pijltjesgif moet maken. Dioxine wordt echter door niemand met opzet gemaakt. Het ontstaat min of meer onbedoeld en per ongeluk als nevenprodukt in een soep van allerlei chemische reacties. We weten in elk geval zeker dat dioxine ontstaat bij verbranding van pvc, papier, textiel en leer.

Het gif kwam in de publiciteit toen in 1976 in het Noorditaliaanse Seveso een reactor van een bestrijdingsmiddelenfabriek oververhit raakte en ontplofte. Grote hoeveelheden dioxinen kwamen daarbij vrij.

Sinds 1989 weten we ook dat afvalverbrandingsinstallaties in ons land jaarlijks bijna anderhalve pond pure dioxine de lucht in blazen. Het spul dwarrelt neer, koeien vreten het op en slaan de dioxine op in hun vetweefsel. Via melk en rundvlees krijgen wij het op ons brood. Door moedermelk krijgen baby's dioxine in hun lijfjes. Zuigelingen worden dus extra blootgesteld.

„Als moedermelk gewoon in de winkel te koop zou zijn, dan zou het produkt onmiddellijk worden verboden," heeft toxicoloog J. Koeman van de Landbouw Universiteit Wageningen gezegd. Toch zeggen deskundigen dat de bezwaren tegen flesvoeding nog altijd groter zijn dan die tegen moedermelk met dioxine.

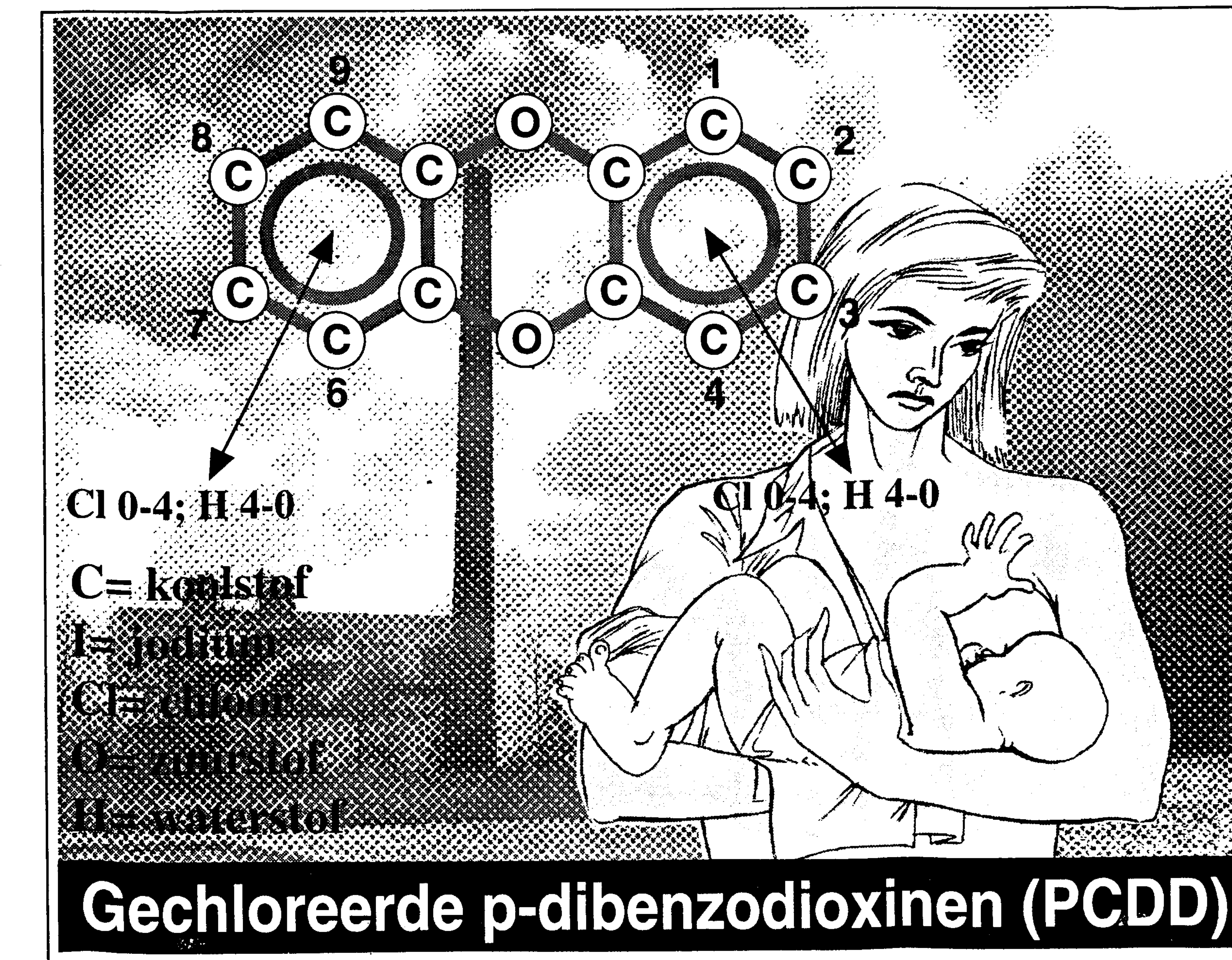
Dat vuilverbranders in een kwade reuk staan is dus niet verwonderlijk. Medio 1989 werden onaanvaardbare concentraties dioxinen aangetoond in de melk van koeien die hadden gegraasd onder de rook van vuilverbranders te Rotterdam, Alkmaar, Zaandam, Leiden en Leeuwarden. Opwinding alom. Melk uit de handel. Drie vuilverbranders dicht. De normen voor de uitstoot van rookgassen werden verscherpt. De Richtlijn Verbranden '89 behoort inmiddels tot de strengste ter wereld. Dat mocht ook wel: we liepen hopeloos achter. De elf vuilverbranders in Nederland blazen elk jaar 700 gram pure dioxine in de lucht. Ter vergelijking: in Duitsland wordt de jaarlijkse dioxine-emissie van 47 vuilverbranders geschat op 400 gram.

Het duurt in Nederland nog zeker tot 1998 voordat de dioxine-uitworp voor vuilverbranders is teruggebracht tot twee gram jaarlijks.

De normen verscherpt, dus niks meer aan de hand?

Aan de hand van studies - al of niet wetenschappelijk - zou je dat inderdaad kunnen concluderen. De algemene opvatting is nu dat de bestaande aangepaste vuilverbranders en de nog te bouwen nieuwe installaties (onder andere in Limburg) erg weinig dioxine toevoegen aan de zogeheten achtergrondvervuiling van dioxine. Hooguit vijf procent, zo wordt gesteld.

Maar het kwaad is geschied, zou je kunnen zeggen. Politici, die vuilverbranding als de beste oplossing van het afvalprobleem prediken, krijgen bij de bevolking die een installatie in de achtertuin krijgt, geen poot aan de grond. Dat moest deputé drs. Jan Tindemans vorige week nog tot zijn spijt constateren toen hij in het Middenlimburgse Heythuysen in een haast vijandige sfeer zijn beleid verdedigde voor de katholieke bond van ouderen. In de regel niet de militantste mensen.



Illustratie Karel Gerrits

Er blijft ook wel degelijk reden voor ongerustheid. Het minst erge gevolg van blootstelling aan dioxine is onder meer verschrompeling van de zwezerik bij proefdieren, met als gevolg een verminderde immuniteit (lees weerstand). Daarna komt chlooracne, een ernstige maar tijdelijke vorm van eczeem. Daarnaast is de wetenschap het er over eens dat dioxine kankerbevorderend is en effecten heeft op het nageslacht. Het gaat er maar om in welke mate je vergiftigd wordt.

Er zijn behalve op ratten en cavia's ook wel proeven op mensen gedaan, zo blijkt uit het boek over dioxine van TNO-medewerker Hajo Compaan. Aangelokt door de financiële vergoeding en betere levensomstandigheden hebben gedetineerden in de Verenigde Staten zich vrijwillig als proefkonijn beschikbaar gesteld.

Bij doses tussen de 8 en 7500 microgram dioxine kregen de gevangenen chlooracne.

Onderzoek onder de Seveso-slachtoffers wijst uit dat de inwoners hier weliswaar extreem hoge concentraties dioxine in het vetweefsel hebben, maar dat dit niet heeft geleid tot een toename van het aantal kankergevallen. Aan de hand van dit onderzoek is de norm voor de dagelijkse inname van dioxine verhoogd van vier tot tien picogram dioxine per kilo lichaamsgewicht.

De Wereld Gezondheids Organisatie vindt het sindsdien acceptabel dat een volwassene circa 700 picogram (pico is één biljoenste deel) dioxine binnenkrijgt. Dit zal niet leiden tot nadelige gezondheidseffecten, zo wordt verondersteld.

Vorige week heeft neonatoloog professor Janna Koppe van de Universiteit in Amsterdam aangetoond dat deze norm voor zuigelingen nauwelijks acceptabel is. De concentraties dioxine in moedermelk zijn extreem hoog. Zij heeft aangetoond dat er een relatie is tussen dioxinen en het tekort aan schildklierhormoon bij pasgeboren kinderen in de Zaanstreek. Ook waren de leverfuncties van deze kinderen licht gestoord. Niet dat de kinderen er ziek van zijn, maar toch... Artsen staan dan ook erg sceptisch tegenover het optimisme dat uit sommige onderzoeksresultaten blijkt.

Een van die mensen is de epidemioloog Paul Mertens van de Gewestelijke Gezondheidsdienst (GGD) in Midden-Limburg. Een dienst die preventie, dus het voorkomen van ziekten, hoog in het vaandel heeft staan.

In het kader van de milieu-effectenrapportage (mer) voor de te bouwen vuilverbrander in Limburg heeft Mertens er bij de bestuurders op aangedrongen om in het mer ook een medische paragraaf en een risicoanalyse per uitgestoten stof te maken. Daarnaast pleit hij voor epidemiologisch verantwoorde registratie van ziekten en sterften in de regio waar de vuilverbrander komt te staan. De verantwoordelijke bestuurders moeten volgens hem ook bedenken dat er nog veel onbekend is over de relatie tussen afvalverbranding en volksgezondheid.

Hij wijst er verder op dat er van de uitgeworpen stoffen bij vuilverbranders er maar twintig procent bekend zijn, dat zogende baby's in de buurt van een installatie een extra groot risico lopen, dat Limburg de hoogste zwavel- en stikstofoxiden-belasting van Nederland kent en dat bij Limburgse kinderen twee maal zoveel luchtwegklachten lijken voor te komen dan in de rest van het land.

„Het is inderdaad zo dat totnutoe niet echt bekend is hoe schadelijk dioxine is voor de volksgezondheid. Als je alle literatuur er op na slaat dan neig je zelfs te concluderen: hebben we het niet wat overschat? Maar wie durft dat hardop te zeggen? De tendens is toch... wees voorzichtig. De toekomst zal uitwijzen hoe gevaarlijk dioxine werkelijk is," aldus Mertens.

mv DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

Geleen zoekt medewerker administratieve organisatie (v/m)

Geleen is een van de grotere gemeenten in Limburg (± 34.000 inwoners). Het is een veelzijdige stad en op velerlei gebied een dynamische kern in de Westelijke Mijnstreek. Het is in Geleen prettig wonen en werken.

Een psychotechnisch onderzoek kan deel uitmaken van de selektie-procedure.

Nadere inlichtingen over de funktie kunt u inwinnen bij het afdelingshoofd, de heer A.W.M. Huysmans, telefoon 046-784527

Schriftelijke sollicitaties dient u uiterlijk 1 januari 1993 te zenden aan het hoofd van de afdeling Personeel en Organisatie, Postbus 610, 6160 AP Geleen, onder vermelding van vacaturenummer: Fi2592 D in de linkerbovenhoek van brief en enveloppe.

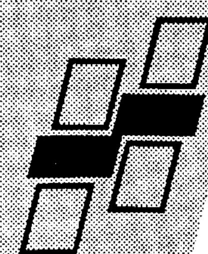


Taken:
- Analyseert de bedrijfsprocessen in samenhang met de bijbehorende budgetten en doelstellingen;
- Ontwikkelt mede indikatoren en kengetallen voor onder meer efficiency-beoordeling en doet voorstellen voor meting en normering;
- Beschrijft en analyseert de administratieve organisatie en doet voorstellen voor verbetering;
- Beheert handboeken en overige dokumentatie inzake de administratieve organisatie.

Funktie-eisen:
Een HBO-nivo, verkregen door opleiding of een kombinatie van opleiding en ervaring, bijvoorbeeld:
- HEAO BE, HTS Bedrijfskunde, SPD
- MBO-opleiding in vergelijkbare richting, aangevuld met minimaal 5 jaar relevante werkervaring.

Salaris:
Afhankelijk van opleiding en ervaring bij aanstelling maximaal ƒ 4.534,- per maand

GEMEENTE GELEEN



hogeschool heerlen

De Hogeschool Heerlen verzorgt hoger beroepsonderwijs in 16 verschillende studierichtingen, verdeeld over 4 onderwijssoorten: Technisch en Laboratorium Onderwijs, Gezondheidszorgonderwijs, Economisch Onderwijs, Pedagogisch Onderwijs. Binnen deze studierichtingen is een aantal specialistische opleidingen opgenomen.
Naast het reguliere onderwijs verzorgt de Hogeschool tevens Post-HBO en verricht zij maatschappelijke dienstverlening en contractonderzoek. In totaal heeft de Hogeschool Heerlen ruim 3600 studenten en 450 medewerkers.

Hogeschool Heerlen vraagt binnen de Sector Techniek voor een zo spoedig mogelijke indiensttreding, ten behoeve van de financiële/personele administratie een

medewerker personeels- en salarisadministratie m/v

***Taakomschrijving:** het verrichten van administratief-organisatorische werkzaamheden m.b.t. de werving, de selectie, de aanstelling en het ontslag van personeel. Het voeren van de personeels- en salarisadministratie in het kader van de arbeidsvoorwaardelijke regelingen.*

***Taakomvang:** de taakomvang van deze medewerker bedraagt 38 klokuren per week.*

***Vereist:** MBO-diploma of gelijkwaardig met minimaal 3 jaar ervaring in het bovengenoemde vakgebied of studerend voor MBO personeelswerk, met ervaring in de administratieve automatisering.*

***Salariëring:** de salariëring geschiedt volgens rijksregeling met een maximum van schaal 5 (f 3.444,–).*

***Inlichtingen:** nadere inlichtingen over de taakinhoud kunnen worden ingewonnen bij de heer ir. J.M.J. Bijsmans, voorzitter Sectordirectie Techniek, telefoon 045-734930 of bij de heer J.A. Meijers, coördinatior van de financiële/personele administratie, telefoon 045-734941.*

***Sollicitatie:** schriftelijke sollicitaties binnen 7 dagen te richten aan de Sectordirectie Techniek van de Hogeschool Heerlen, Postbus 4456, 6401 CZ Heerlen, onder vermelding van het vacaturenummer LD 1212.*

Sector Techniek

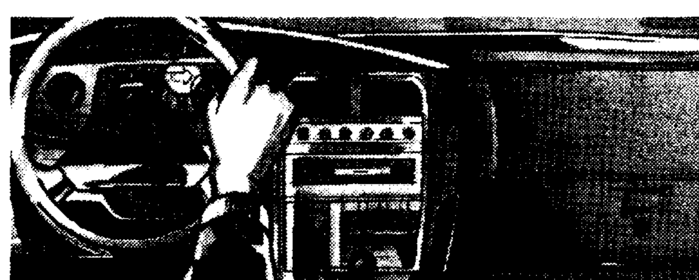
BORN FOR SUCCESS?

Davidson Marley BV te Born is onlangs gestart met de produktie van o.a. dashboards voor diverse afnemers waaronder Ford. Binnenkort zullen ook andere onderdelen voor auto's door Davidson Marley worden vervaardigd. Wij beschikken al over een jong en enthousiast team van zo'n 120 medewerkers. Om medio 1993 de produktie op volle toeren te laten draaien hebben we nog circa 200 medewerkers nodig.

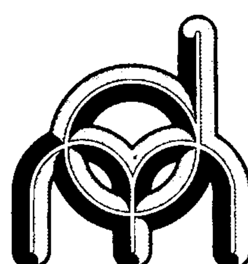
Teamwork, inzet en flexibiliteit zijn de eigenschappen die Davidson Marley van alle medewerkers vraagt. Davidson Marley stelt daar het nodige tegenover: goede beloning, aantrekkelijke carrièremogelijkheden en een positieve werksfeer. Met de allernieuwste machines werken aan mooie onderdelen voor mooie auto's. Samen met leuke collega's die net zoals jij enthousiast zijn over het werk en de produkten.

Hard werken dus, in een prettige sfeer die alles heeft te maken met de flexibele drieploegendienst, de vrije weekenden en de voortdurende afwisselingen in het werk. Bovendien krijg je een opleiding in ons bedrijf.

Als jij houdt van stevig aanpakken, aan je toekomst wilt bouwen en tussen 18 en 44 jaar bent, kun je bij Davidson Marley in Born solliciteren naar de funktie van: **PRODUCTION ASSOCIATE**



Of je nu man, vrouw, Nederlander of buitenlander bent, je bent van harte welkom. **Als je nu belt naar Davidson Marley nodigen wij je graag uit voor een informatiebijeenkomst waar je uitgebreid kennis kunt maken met ons bedrijf en ... met je toekomstige collega's: Born 04498-92200.**



DAVIDSON MARLEY B.V.
Davidson Marley B.V. Verloren van Themaatweg 7 Born (NL.)

1360



BEL DAVIDSON MARLEY VOOR 'N PRIMA BAAN NL 04498-92200

Feestelijk koken met Kerstmis

De kerstdagen zijn bij uitstek geschikt om een speciaal menu op tafel te zetten. Maar de gerechten mogen ook weer niet te zwaar zijn want we gaan toch al té vaak over de culinaire schreef in die dagen. Menigeen kost het elk jaar weer heel wat hoofdbrekens om een goed en betaalbaar menu samen te stellen. Wij hebben voor u een drietal menu's samengesteld, variërend van ƒ 35,- tot ƒ 55,- per persoon. De hoeveelheden zijn voor vier personen en u kunt dan zelf wel uitrekenen hoeveel meer of weiniger u voor uw kerstgasten nodig hebt.





door **HUUB MEIJER**

Het eerste menu bestaat uit vier gerechten en kost aan ingrediënten 35 gulden per persoon.

Kreeftesoep met room

Benodigdheden: 200 g kabeljauwfilet, 1 citroen, 2 blikken geconcentreerde kreeftesoep, 4 el droge sherry, 1/8 l slagroom, 1 el gehakte dille (diepvries) en zout.

Spoel de kabeljauwfilet onder de koude kraan af. Boen de citroen onder de hete kraan schoon en snijd in plakjes. Breng 3/4 l water met zout aan de kook en leg hierin de citroen en de kabeljauwfilet. Laat de vis in 8 tot 10 minuten gaar pocheren in het vocht. Let er op dat het water niet gaat koken. Neem de vis uit de pan, snijd in stukjes en houd warm.
Bereid de kreeftesoep zoals op het blik staat aangegeven. Is de soep goed warm, meng dan de stukjes vis, de sherry en de helft van de slagroom door de soep, laat alles goed doorwarmen en serveer direct in vier soepkoppen. Garneer de soep met een toefje stijfgeklopte slagroom en bestrooi met gehakte dille.

Gerookte forel met pepersaus

Benodigdheden: 8 gerookte forelfilets. Voor de saus: 1 el groene pepertjes, 4 el boter, 4 el gehakte sjalotjes, 1 kruidnagel, 1 laurierblaadje, 1/2 glas witte wijn, 3 dl kippebouillon en 1 eidooier.

Voor de saus de pepertjes in een zeef afspoelen en goed laten uitlekken. Smelt boter en laat hierin de gehakte sjalot glazig worden. Daarna groene peper, kruidnagel, laurierblaadje, wijn en bouillon toevoegen en het geheel tien minuten laten doorkoken.
De kruidnagel en het laurierblaadje verwijderen, het braadvocht op hoog vuur tot ongeveer de helft inkoken. Neem de pan van het vuur en laat het braadvocht enigszins afkoelen. Klop de eidooier door de saus en geef de saus bij de gerookte forelfilets. Serveer er als garnituur toast of gekookte peterselie-aardappelen bij.

Mignonettes in perziksaus

Benodigdheden: 150 g champignons, stukje mager rook- of ontbijtspek, 1 sjalot, boter, 1/2 tl tijm, 600 g mignonettes (varkensfilet) aan één stuk, 100 g gekookte ham, 1 el paneermeel, 1 el crème fraîche, 1 el champignonsoeppoeder, 1/2 tl zout, gemalen zwarte peper, maïzena en een blikje croissantdeeg. Voor de saus: 1 flinke ui, boter, 2 dl kippebouillon, 1 dl tomatenketchup, 1/8 l crème fraîche, 1 tl Limburgse mosterd, 1 tl sambal, 75 g perzikenjam, 1/2 blik perziken op siroop en allesbinder.

Maak champignons schoon en snijd in dunne plakken. Snijd het spek in blokjes en snipper het sjalotje fijn. Verhit boter en bak daarin spek en sjalot goudbruin. Voeg champignons toe en bak eveneens. Bestrooi met tijm en laat het mengsel iets afkoelen. Maal de ham in keukenmachine, voeg peterselie, ei, paneermeel, crème fraîche en soeppoeder erbij en daarna het champignon-uimengsel. Meng het geheel pulserend door elkaar maar maal het niet té fijn. Breng op smaak met peper en zout.
Doe de massa in een rechthoekige stevige diepvrieszak van 25 bij 25 cm. Druk de massa plat tot de gehele zak gelijkmatig is gevuld en laat de massa in de koelkast opstijven.
Bestuif het vlees met maïzena. Neem het mengsel uit de diepvrieszak en rol het om het vlees. Rol het croissantdeeg uit en halveer. Plak de opengevallen gaatjes in het deeg dicht met wat water. Bestuif de deeglap ook royaal met maïzena en rol het vlees met omhulsel in het deeg. Leg het vlees met de deegranden naar beneden op een met bakpapier bekleed bakblik, bestrijk het deeg met losgeklopt ei en schuif het geheel in het midden van een voorverwarmde oven van 180°C. - stand 3. Bak het vlees in 35-40 minuten goudbruin en gaar, laat het even rusten alvorens aan te snijden.
Maak de saus. Snijd ui in ringen, fruit goudbruin in hete boter. Voeg bouillon, ketchup, crème fraîche, mosterd, sambal, perzikjam en perziksap toe en breng al roerend aan de kook. Bind de saus tot de gewenste dikte met wat allesbinder. Snijd perziken in plakjes en roer die door de saus. Warm het geheel goed door alvorens te serveren. Als garnituur past hierbij een stronkje gekookte en met rauwe ham omwikkeld witlof en enkele beetgaar gekookte spruitjes bij.

Mandarijnsalade met honingijs

Benodigdheden: 0,6 l vanille-roomijs, 1 el vloeibare honing, 6 mandarijntjes, 1 zakje vanillesuiker, 0,6 dl rode port, 1 el nougatine.

Laat het ijs iets zacht worden en schep er de honing door. Laat het ijs daarna zonder deksel in de diepvriezer 24 uur bevriezen. Pel de mandarijntjes, maak partjes schoon en verwijder de pitjes. Leg mandarijntjes in een schaal, bestrooi met vanillesuiker en schenk er de port over. Zet ze tot gebruik in de koelkast.
Verdeel de mandarijnplakjes over vier borden. Leg op de mandarijntjes drie bolletjes honingijs, schep er het mandarijnsap over en bestrooi met nougatine.

De ingrediënten voor het tweede menu, dat bestaat uit vier gerechten en exotische koffie, kosten ƒ 45,- per persoon.

Bouillon van parelhoen paddestoelen en rode port

Benodigdheden: 2 parelhoenders, 3 l water, 1 laurierblaadje, 1 kruidnagel, 4 jeneverbessen, 1 teentje knoflook, 3 gekneusde peperkorrels, halve in hete pan gebakken ui, winterwortel, prei, verse selderij, tijm, peterselie, bieslook, 50 g champignons, 50 g oesterzwammen, 50 g cantharellen en 0,33 dl rode port.

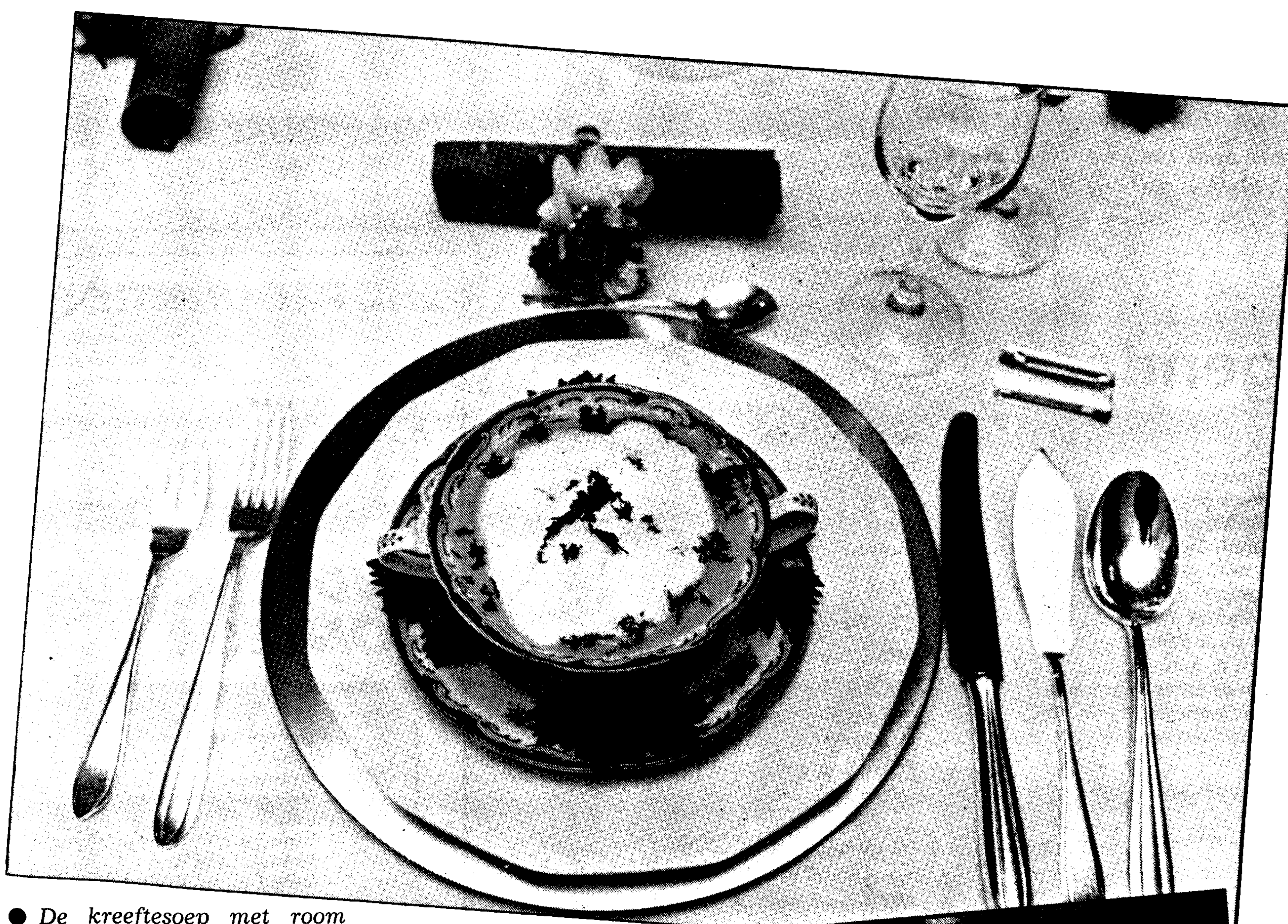
Zet de parelhoenders op met kouud water en laat zachtjes aan de kook komen. Schuim goed af zodat de bouillon helder blijft. Voeg daarna kruiden en groenten toe en laat het geheel drie uur op niet te laag vuur trekken (niet koken). Daarna de bouillon passeren door een neteldoek en breng op smaak met zout en eventueel bouillonblokje. De goed gewassen paddestoelen even laten meetrekken voor de smaak. De soep afmaken met rode port en fijngesneden bieslook. Snijd borstfilets in plakken, leg dakpansgewijs in voorverwarmde soepborden en schenk er de hete bouillon over.

Soezen met ragoût van mosselen en garnalen

Benodigdheden: 8 grote soezen met een doorsnee van 5 cm, 40 g boter, 40 g bloem, 3/4 l visbouillon, takje peterselie en enkele knolselderijblaadjes, 1 teen knoflook, 1 kleine gesnipperde ui, gekneusde witte peperkorrels en twee laurierblaadjes, 200 g gekookte mosselen en 200 g Noorse garnalen.

Maak de blonde roux van boter en bloem. Meng daarna de visbouillon in gedeelten bij het boter-bloemmengsel. Laat de roux smeuïig worden, voeg nog wat bouillon toe tot de roux iets dunner is dan u wilt hebben. Doe er nu de kruiden bij. Laat de roux een half uur zachtjes koken om goed gaar te worden en roer regelmatig om.

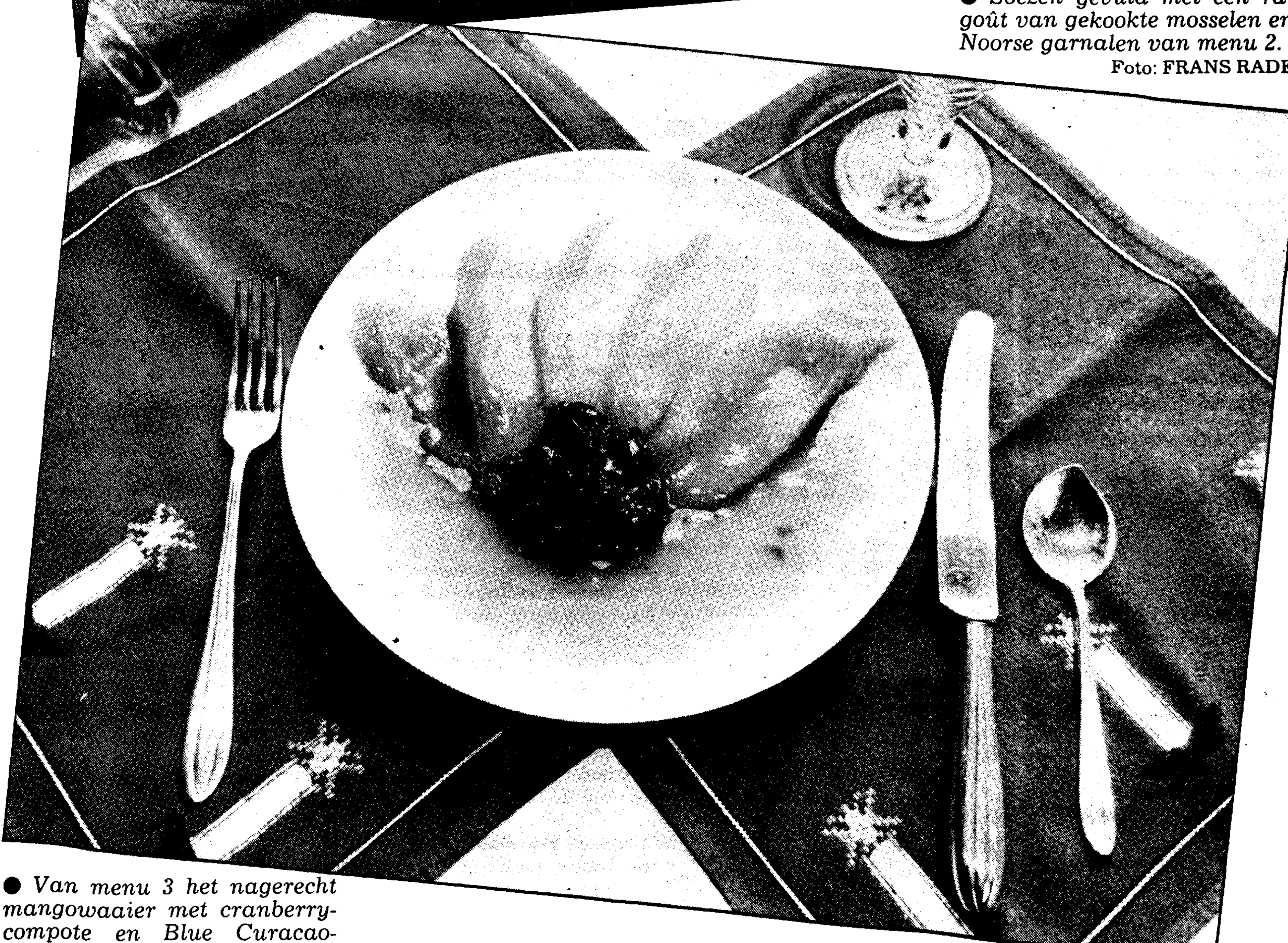
Na het koken de roux zeven en roer er dan de helft van de room door. Laat nog vijf minuten zachtjes koken en breng op smaak met peper en zout. Voeg dan de mosselen en garnalen toe en warm ragoût goed door. Snijd van de soezen een tamelijk groot kapje af en bewaar dat. Leg op elk bord 2 soezen en verdeel de garnalen-mosselenragoût er over. Laat de kapjes op de rand van de gevulde soezen leunen, garneer met een toefje krulpeterselie en serveer direct.



● *De kreeftesoep met room van menu 1.* Foto: FRANS RADE



● *Soezen gevuld met een ragoût van gekookte mosselen en Noorse garnalen van menu 2.* Foto: FRANS RADE



● *Van menu 3 het nagerecht mangowaaier met cranberry-compote en Blue Curacao-saus.* Foto: FRANS RADE

Hertebiefstukjes met Hubertussaus

Benodigdheden: 4 hertebiefstukjes van 125 g, 100 g bacon, 1 ui, 100 g champignons, 2 el tomatenpuree, 3 dl wildbouillon, 1 el kervel, 4 el bloem, boter, zout en peper.

Bestrooi het vlees met zout en peper. Verhit de boter en bak hierin de biefstukjes rondom bruin. Voeg de kleingesneden ui, de kleingesneden bacon en de champignons in plakjes toe.

Verwarm het geheel 15 minuten. Voeg achtereenvolgens de tomatenpuree, de bouillon en de kervel toe. Bind het geheel met de aangemaakte bloem en breng de saus op smaak met peper en zout.

TIP: Vervang de tomatenpuree door 4 rijpe vleestomaten en voeg 2 tl mosterd en 3 druppels tabasco toe. Serveer hierbij schorseneren uit glas en aardappel/selderijpuree.

Aardappel/selderijpuree

Benodigdheden: 1 kleine selderijknol, 3 aardappelen (250-300 g), 4-5 dl melk, peper, selderijzout en boter.

Schil selderijknol en verdeel in dikke plakken, daarna in repen en blokjes. Schil aardappelen en snijd eveneens in blokjes. Breng selderij en aardappelen in melk met zout aan de kook en kook beide in ongeveer 20 minuten gaar. Giet af, vang de melk op en pureer het geheel met scheutjes melk tot een gladde stevige puree. Breng op smaak met selderijzout, peper en boter. Spuit daarvan rozetten op het bord en garneer met selderijblaadje.

Sinaasappelflensjes met noten en vanilleijs

Benodigdheden voor de flensjes: 75 g bloem, zout, 1 ei, en 2½ dl melk. Voor de sinaasappelsaus: 2 dl sinaasappelsap, 3 el citroensap, 3 el Grand Marnier of cognac, 3 el vloeibare honing, boter, 2 sinaasaapels, eventueel slagroom, noten en vanille-ijs.

Maak het beslag en bak hiervan acht flinterdunne flensjes. Verwarm het sinaasappelsap, citroensap, likeur of cognac, honing en boter. Roer regelmatig om. Schil sinaasappels dik af en snijd partjes tussen vliesjes uit. Vouw de flensjes in vieren en warm ze in de sinaasappelsaus. Voeg sinaasappelpartjes toe en warm deze kort door in de saus met de pannekoeken.
Leg per persoon 2 flensjes op de borden, schep er wat saus omheen en spuit er twee of drie toefjes stijfgeklopte ijskoude slagroom bij. Leg op ieder flensje een bolletje vanilleijs en bestrooi het daarna met fijngehakte walnoten.

Calypso koffie

Benodigdheden: 2 dl slagroom, ½ tl cacaopoeder, 1½ el suiker, 12 el koffielikeur Tia Maria, 6 dl sterke gezette koffie en bruine basterdsuiker.

Klop de slagroom dik vloeibaar met de gezeefde cacao en de suiker. Schenk per persoon in een verwarmd hoog glas 2 el koffielikeur en vul aan met de hete koffie totdat het glas voor ongeveer driekwart is gevuld. Roer er eventueel wat bruine basterdsuiker door en giet de cacaoroom voorzichtig over de bolle kant van een lepel op de koffie.

In het derde kerstmenu zijn drie traditionele componenten verwerkt en het kost dan ook per persoon 55 gulden.

Kervel-roomsoep

Benodigdheden: 30 g boter, 30 g bloem, 1 l kippebouillon, 1 bosje verse kervel of blikje kervel, 1 eidooier, 1 bekertje sour cream (1/8 l), 1/2 dl witte wijn of sherry, zout en peper.

Maak van de boter, bloem en bouillon een blonde roux en blijf roeren tot alle bouillon is opgenomen en een gladde saus ontstaat. Was de verse kervel goed, pluk de blaadjes van de steeltjes en hak ze fijn. Klop eidooier met zure room en witte wijn los en verdun dit al roerend met enkele lepels hete soep. Schenk dit mengsel al roerend bij de resterende soep en laat dit binden maar niet meer koken. Roer kervel door de soep en breng op smaak met peper en zout. Garneer met een toefje peterselie en serveer direct.

Mousse van verse zalm

Benodigdheden: 400 g moten zalm, 1½ dl witte wijnsaus, zout en versgemalen peper, 2 blaadjes gelatine, 2 el Sauternes, ½ dl stijfgeklopte slagroom, 60 g crème fraîche, 30 g verse kaviaar.

Haal; eventueel nog aanwezige graten met pincet uit de verse zalm. Snijd de vis in stukken en doe die samen met de witte wijnsaus (die nog vloeibaar moet zijn) in de keukenmachine. Dit kan in twee of drie gedeelten gedaan worden zodat de mousse zeer luchtig wordt. Breng op smaak met peper en zout. Daarna de mousse door een fijne zeef wrijven. Knijp de in water geweekte gelatine goed uit en los op in de hete witte wijn. Laat dit mengsel iets afkoelen en roer het dan door de visfarce. Schep eerst ongeveer eenderde deel van de lobbig geklopte slagroom door de mousse en laat deze in de koelkast 1-1½ uur opstijven. Net voor het verstrijken van deze tijd de rest van de slagroom er voorzichtig doorspatelen. Spuit de mousse na het opstijven in glazen coupes. Lepel er lobbig geklopte crème fraîche over en garneer met kaviaar.

Kalkoen à la Mexicaine

Benodigdheden: 2 dubbele kalkoenfilets, 2 tl chilipoeder, zout, 100 g spekvet, 1 ui, 3 teentjes knoflook, ½ tl anijszaad, ½ tl gemalen kruidnagel, 1 tl gemalen kaneel, 50 g sesamzaadjes, 100 g geschaafde amandelen, 50 g rozijnen, 500 g vleestomaten, 4 sneden geroosterd witbrood en 40 g couverture.

Bak de kalkoenfilets in hete boter aan, neem ze uit de pan en houd ze afgedekt warm. Voeg aan het braadvocht het chilipoeder, fijngesnipperde ui, knoflook en verkruimeld geroosterd witbrood toe. Ontvel de tomaten en voeg ze eveneens toe. Meng er achtereenvolgens anijs, kruidnagel, kaneel, de helft van het sesamzaad, amandelen en rozijnen door. Bak het mengsel onder voortdurend omroeren. Voeg er 3 dl bouillon aan toe en zeef de saus. Voeg de couverture toe en als de chocolade helemaal is opgenomen is de saus klaar. Leg de kalkoenfilets in de saus en laat een half uurtje meesudderen. Rooster intussen de rest van de sesamzaadjes. Snijd de kalkoenfilets in plakken, giet er wat saus over en bestrooi met de sesamzaadjes. Serveer hierbij cranberry-compote.

Balkanhaas

Benodigdheden: 4 hazerugfilets, zout en peper, twee uien, 1 winterwortel, 100 g boter, 2 laurierblaadjes, bosje peterselie, takjes tijm, glas rode wijn, 250 g yoghurt, 300 g zure room, ca 2 dl bouillon, 1 pak diepvries rode kool met appeltjes, 450 g diepvries pommes duchesse.

Dep hazerugfilets droog met keukenpapier en bestrooi met peper en zout. Maak ui en wortel schoon en snijd in plakjes. Verhit boter en braad hazerugfilets aan. Voeg ui, wortel en de kruiderij toe. Giet er ook de rode wijn, de yoghurt en de zure room bij. Schuif de braadslee in een op 190°C. - stand 4 - voorverwarmde oven en braad het vlees onder regelmatig bedruipen in 1½ tot 2 uur gaar. Haal de filets uit het braadvocht en houd ze warm. Roer aanbaksel los met bouillon en giet de saus door een zeef zodat de vaste delen achterblijven. Snijd de hazerugfilets in plakken, drapeer ze dakpansgewijs op vier borden. Leg er een flinke eetlepel rode kool bij en drie tot vier in de oven gegrilde pommes duchesse. Schenk er wat ingedikte yoghurtsaus bij en serveer direct.

Mangowaaier in blue Curaçaosaus

Benodigdheden: 2 mango's, 6 el Blue Curaçao-likeur, allesbinder en cranberrycompote.

Schil de mango's en snij ze in twee helften langs de pit. Schil van het vruchtvlees een waaier van dunne schijven en drapeer de waaiers op vier borden. Leg aan de punt van de waaier een flinke eetlepel cranberry-compote. Breng de likeur langzaam en de kook en voeg zoveel allesbinder toe tot de saus de gewenste dikte heeft. Schenk de saus voorzichtig bij de mangowaaier en garneer eventueel met een takje mint.

Als afsluiting van dit menu serveert u de Calypso koffie van het tweede menu aangevuld met friandises.
Vraag uw wijnleverancier om een passend wijnarrangement bij het door u gekozen menu.
Wij wensen u veel kookgenot en prettige feestdagen.



De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg biedt ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de stichting maken deel uit het Ziekenhuis De Wever & Gregorius en het Verpleeghuis Schuttershof. Het verpleeghuis beschikt over 99 bedden voor somatische bewoners, 125 bedden voor psychogeriatrische bewoners en 24 plaatsen voor dagbehandeling.

Voor de opleiding die in april 1993 van start gaat, hebben wij plaatsingsmogelijkheden voor parttime

leerling-ziekenverzorgenden

Opleidings-informatie
De opleiding duurt in totaal 2 jaar en 7 maanden en ... maanden theorie in de beroepsvoorbereidende ... afgewisseld met lesweken. De theorie wordt verzorgd door de centrale school 'De Mildenbroeck' te ... u in verpleeghuis Schuttershof te Brunssum. Uiteindelijk moet u aan dezelfde exameneisen voldoen als de fulltime-leerlingen. U ontvangt dan ook het erkende diploma van de opleiding ziekenverzorgende. In de eerste drie maanden volgt u gemiddeld 20 uur les per week, daarna werkt u gemiddeld 20 uur per week. Daarnaast wordt er zelfstudie verwacht.

Functie-eisen
- diploma op LBO-niveau;
- leeftijd, ouder dan 25 jaar;
- ingeschreven staan bij het arbeidsbureau, omdat de opleiding gesubsidieerd wordt.

Arbeidsvoorwaarden
Arbeidsvoorwaarden conform CAO ... Gedurende de voorbereidende periode ... geld f 240,- per maand, daarna ... (f 1.081,-) bruto per maand, ... De kosten van de opleiding zijn ... instelling.

Inlichtingen
Voor meer informatie kunt u contact ... Opleidingen, tel. ... Hier is ook ... Schriftelijke sollicitaties richten ... Vermeld in de ... BC-92001.

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg
Verpleeghuis Schuttershof

BUCO ZIT WERELD K...

Parttime: 20 uur/week.

Vereiste opleiding MEAO of MMO.
... ervaring in de meubelbranche ...
... wordt goed loon en prima arbeidsvoorwaarden ...

Sollicitaties richten aan:
BUCO MEUBELEN B.V.
Holzstraat 134
6461 HS KERKRADE
Telefoon 045 - 455151

LAUDY

LAUDY BOUW & PLANONTWIKKELING ...

PROJEKTLEIDER UTILITEITSBOUW

... zorg voor de veiligheid.
... op HTS ...
... met de uitvoering van ...
... in Limburg te wonen.
... Organisatie Adviesbureau A. Dijk B.V.
... tel. 045-... 20 20

Wèrk!

Aquisitie-medewerkers m/v
Wij zoeken enthousiaste mensen die part-time willen werken, minimaal 12 uur per week. Ben jij in het bezit van een auto en heb je telefoon en ben je 35 jaar of ouder, dan liggen hier je kansen. Ben je graag onder de mensen en leg je gemakkelijk contacten, informeer dan bij Esther Grimbergen.

Chauffeurs m/v
Voor een bedrijf in Schinveld zijn wij op zoek naar chauffeurs met alle benodigde papieren.
Wil je meer weten, informeer dan bij Roger Geurden.

Procesoperator m/v
Voor een bedrijf in ... kandidaten met een VAPRO A,B,C-opleiding.
Heb jij deze opleiding ... ervaring, informeer dan bij Roger Geurden.

Inpak- en opzet-medewerkers m/v
Voor een bedrijf in Ubachsberg ... regelmatig binnenkomen, het ...
... bij Esther Grimbergen.

... de opleiding SEPR1 ... binnen afzienbare tijd beëindigt. Je werkt 20-30 uur per week. Deze baan ... Heb je interesse? ... je meer.

Tevens is ons kantoor ... van 13.00 uur tot 18.00 uur.

Wèrk! uitzendbureau
Raadhuisplein 8, 6411 HK Heerlen
Telefoon 045-712121

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

LHL PRODUKTIE BV

Wij zijn een jong en dynamisch produktiebedrijf, gespecialiseerd in het verwerken van isolatie op maat voor de industrie.
Ons team, 20 personeelsleden, bestaat uit een verkoop- en een produktie-afdeling.

Onze produktie-afdeling heeft behoefte aan versterking van een:

ONDERHOUDS-MONTEUR
(promotiemogelijkheid tot voorman)

Algemene funktie-eisen:
- opleiding: MTS-werktuigbouwkunde en elektra;
- leidinggevende kapaciteiten;
- initiatief tonen;
- ruime ervaring in een soortgelijke funktie is een pré;
- leeftijd: 30 tot 35 jaar.

Inlichtingen omtrent deze vakature kunnen worden ingewonnen bij dhr. Meessen, produktiechef, onder telefoonnummer (045) 221515.

Belangstellenden kunnen hun sollicitatie binnen een week ...

LHL Produktie B.V.

WIL JE WERKEN IN DE SPORT?

Heb je vrije tijd en daarnaast een sportopleiding, zoals Academie voor Lichamelijke Opvoeding, C.I.O.S. of een Bondsopleiding?

Laat jij dan gratis inschrijven in de SPORTVACATUREBANK

Rijkshogeschool Maastricht

FACULTEIT MUZIEK
Conservatorium voor Muziek

De Rijkshogeschool Maastricht – faculteit conservatorium voor muziek – vraagt met onmiddellijke ingang

administratief medewerker v/m
voor 38 klokuren per week

funktie-inhoud:
inventaris-administratie / notuleren van veelsoortig overleg / financiële administratie en afhandeling met de centrale dienst / postverzorging / algemene administratieve werkzaamheden.

funktie-eisen:
diploma MEAO of gelijkwaardig nivo / kennis van W.P. en D-base / zelfstandig kunnen werken / werkervaring is vereist.

arbeidsvoorwaarden:
tijdelijke aanstelling voor 1 jaar waarna bij gebleken geschiktheid een aanstelling voor onbepaalde tijd volgt. Salaris maximum schaal 4 BBRA fl. 2317,– tot fl. 3303,–.

Nadere inlichtingen worden verstrekt door de waarnemend direkteur dhr. H.J.G.M. Custers, tel. 043 - 466680.

De RHM voert een Positieve Actiebeleid voor vrouwen.
Dit gebeurt o.a. door middel van:
- een eigen sollicitatiecode met speciale aandacht voor vrouwen
- kinderopvang en ...

Sollicitaties, voorzien van curriculum vitae, binnen 10 dagen te richten aan:
College van Bestuur, t.a.v. hoofd personeelszaken,
Postbus 414, 6200 AK Maastricht.

Kicken behoort tot de grootste bandenspecialisten in Limburg met vestigingen in Voerendaal, Maastricht, Sittard en Tegelen. Wegens uitbreiding van ons filiaal in Maastricht, vragen wij met spoed:

ERVAREN en LEERLING BANDENMONTEUR

Wij bieden een prettige werksfeer en goede arbeidsvoorwaarden.
Voor meer informatie en sollicitatie kunt u kontakt opnemen met ons filiaal Maastricht, Bemelerweg 90, tel. 043 - 621515 en vragen naar de Heer J. Kicken of de Heer Th. Noldus.

Bandenspecialist
KICKEN B.V.

VOERENDAAL ... Tel. 045-... | MAASTRICHT Bemelerweg 90 Tel. 043 - 621515 | TEGELEN ... Tel. 077 - 733433 | SITTARD ... Tel. 046 ...

juridisch medewerker Sociale Zaken

Bij de Technische Dienst van de M.T.B. ...

Een allround onderhoudsmonteur m/v

... arbeidsvoorwaarden volgens C.A.O.

Een medisch onderzoek zal en een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Voor ... de heer R. Meys, hoofd technische dienst (telefoon 043-...).

Schriftelijke sollicitaties binnen 2 weken na het verschijnen van deze advertentie te richten aan de Stichting M.T.B. t.a.v. het hoofd P & O, de heer ... Postbus 1295, 6201 BG Maastricht.



● *Bruinzeels (met baard) en Toussaint op de vliegtuigtrap: gewoon naar je werk.*

Foto: PETER ROOZEN

Pendelen per vliegtuig

DOOR EMILE HOLLMAN

Met het vliegtuig naar je werk. Dat moet voor menigeen wel erg futuristisch klinken; lijkt alleen weggelegd voor versgeschoren 'bussinessmen' in maatpakken van Italiaanse snit die ontbijten met champagne omdat dat goed voor je ogen en je teennagels zou zijn. En toch is pendelen per vliegtuig gewoner dan je zou verwachten. De sleur is ook niet anders dan wanneer je per trein of auto reist. Maar je hoeft niet meer te vrezen dat je in de file iemand als Youp van 't Hek naast je moet dulden die vanuit zijn barrel roept: 'Die van jou kan hard hè?'

Wanneer het wintertijd is beginnen de wekkers van Ger Toussaint in Hoensbroek en Jack Bruijnzeels in Maastricht al om kwart over zes te zeuren dat ze moeten opstaan.

Even na zeven uur ontmoeten de mannen elkaar in de vertrekhal van Maastricht Airport. Waar dezelfde sfeer hangt als in een stationshal. Zeker, de drukte is minder enorm en je hoeft niet tegen het personeel te praten via geperforeerde venstertjes. Het is zaak dat je snel de metaaldetector passeert anders kun je lange tijd wachten op de eerste leut van de dag.

Immers, vliegtuigen die van Maastricht naar Schiphol vliegen doen dat op een hoogte van twee/drie kilometer en dat betekent dikwijls: turbulentie.

Reden waarom in het vliegtuig doorgaans geen koffie (of andere dranken) wordt geschonken.

Maar het luchtvaartmaatschappijtje dat op Amsterdam en Stansted vliegt, schenkt bij aankoop van een ticket een heuse bon die recht geeft op een gratis kop koffie in de vertrekhal. Dat kan er wel af.

Toussaint en Bruijnzeels zijn niet de enigen die dagelijks in het vliegtuig stappen om naar Amsterdam te reizen.

Op woensdagmorgen even voor half acht groet Jack Bruijnzeels zijn mede-reizigers. De meesten (doorgaans een zevental) zijn Limburgers die in Amsterdam, meestal tijdelijk, werkzaam zijn. Ze werken voor Volmac of Intercai of bij VB Accountants. Een van hen wijst naar een toestel in de gure donkerte buiten. „Is dat ons toestel?"

De vraag is niet bedoeld om via koetjes bij de kalfjes te geraken, want een dag eerder maakten de pendelaars hernieuwd kennis met de kwelgeest van het vliegvervoer: de mist. Dan sta je toch mooi te koekeloeren op Schiphol en moet je uren later, ergens in Limburg, nog een taxi nemen naar Maastricht Airport.

Bruijnzeels en Toussaint verdienen beiden hun brood bij VB Accountants, een bedrijf dat vestigingen in heel Nederland heeft en waar zo'n 1500 mensen werken. Een kleine drie jaar geleden werden beide mannen voor een tijdelijke klus bij de voormalige Stadsreiniging naar Amsterdam gestuurd. Ze mochten van de werkgever kiezen: hotel of dagelijks op neer, eventueel met het vliegtuig. Toussaint koos voor vliegen, Bruijnzeels voor het hotel. Bruijnzeels: „In het begin is zo'n hotel best leuk, maar na verloop van tijd begin je je te vervelen. Je kunt wel elke avond aan de bar gaan hangen maar zo'n type ben ik niet. Dus uiteindelijk ben ik samen met Toussaint gaan vliegen. En dat bevalt prima." Het hoeft natuurlijk geen betoog dat de baas betaalt.

De tijdelijke werkzaamheden van beide assistent-accoutants werden verlengd, verlengd en nog eens verlengd. Je kan denken dat VB hopen geld zou kunnen besparen door werknemers te ronselen in Noord-Holland maar volgens Ger Toussaint kan VB daar geen personeel vinden.

Je kunt natuurlijk ook vragen waarom beide mannen niet in Amsterdam of omgeving gaan wonen. Bruijnzeels: „Het is heel simpel. Wij willen gewoon niet weg uit Limburg. In Amsterdam halen ze daar de schouders wel eens over op en dan zeggen ze: 'jullie Limburgers.' Tja."

Wonen in Limburg en werken in Amsterdam betekent dagelijks vijf uur onderweg zijn. Tel daar acht arbeidsuren bij en je hebt een lange dag. Toch hoor je de mannen niet klagen, de reisuren kunnen ze gedeeltelijk in tijd en gedeeltelijk in geld compenseren. Het komt er eigenlijk op neer dat ze daarom maar vier keer per week vliegen.

„Je raakt aan het reizen en de lange uren gewend," zegt Jack Bruijnzeels op weg naar Amsterdam.

Alle dertig plaatsen in het vliegtuig zijn bezet. Men snurkt, men leest de ochtendkrant. Men kijkt niet naar de uitleg van de stewardess die moeite doet uit te leggen welke uitgang je moet nemen als je neerstort. Men opent de ogen niet bij een luchtzakje. Als het er op aankomt zijn vliegreizigers net zo blasé als treinreizigers die het verdommen hun oogleden open te trekken wanneer ze weer een station aandoen.

„Het is net de bus," zegt Bruijnzeels. Hij laat de ronkende motor van het vliegtuig, een Embraer 120 Brasilia de vergelijking bevestigen. De Canadese piloot kondigt aan dat het nog 'vaiftien minoeten' vliegen is. Dan zitten er zo'n 25 minuten op. Na de landing op Schiphol worden degenen die nog verder vliegen gescheiden van de passagiers die over de grond verder gaan. Vandaag blijft in de laatste categorie een vijftal Limburgers over. Ze praten dialect terwijl de bus over de luchthaven rijdt. Een nieuwe stewardess komt vertellen dat de bus gaat stoppen en hoe de passagiers in de hal kunnen komen. „Dat vind ik nou leuk," zegt Bruijnzeels, „gaat ze mij de procedure nog eens uitleggen."

Voor Bruijnzeels wacht nog een rit met de trein naar het Centraal Station en dan de metro naar de Wibautstraat. Hij werkt nu al anderhalf jaar tijdelijk bij de Dienst Riolering en Waterhuishouding van de gemeente. Ze kennen hem daar. Ze komen wel eens vragen of hij de man is die elke dag met het vliegtuig naar zijn werk gaat. Zo staat hij op meer plaatsen bekend: op de school van zijn kinderen bijvoorbeeld.

Met Bruijnzeels meereizen naar zijn werk is tot op zekere hoogte ontnuchterend. Hij loopt door de hal van Schiphol met de tred van iedereen die naar zijn werk gaat. Schiphol is niet langer alleen het podium waarop hartstochtelijke taferelen van begroeting en afscheid zijn te zien.

Het vliegtuig dat om half vijf 's avonds vertrekt is nagenoeg leeg. Dat wil zeggen: zes passagiers hebben plaats genomen aan de rechterkant van middenpad. Buiten is het koud, en vrijwel donker. De Embraer taxiet voort, onder de baan door schuiven honderden auto's, inclusief het barrel van Van 't Hek, de lichten zijn ontstoken.

De lichten worden sterretjes, de sterretjes worden slingers die even later, op het hoogtepunt van de spits, niet meer zullen bewegen. Het vliegtuig schiet door het wolkendek. Rechts, boven de eindeloze wolken gaat de zon onder. De lucht doet denken aan een zomeravond.

Wie beweerde toch dat alleen de zon voor niets opgaat?

Een retourtje Maastricht-Amsterdam kost 179 piek, inclusief twee koffiebonnen.

DE VROUW ALS GOUDZOEKER

denkwijzer

Een tijdje geleden ontving ik een brief waarin de volgende passage voorkomt: „Steeds als we ruzie hebben gehad, gaat ze aan de telefoon hangen om zich bij haar vriendin of haar moeder over mij te beklagen. Maar als we samen een leuke dag hebben gehad, zegt ze niet: „Je moet me even excuseren, ik wil die twee even bellen om te zeggen hoe fijn we het samen hebben."

DOOR RENÉ DIEKSTRA

De briefschrijver, een 32-jarige man, voegt er vervolgens aan toe dat dit hem tegenhoudt om zijn partner te vertellen wat er precies in hem omgaat: hij is bang dat ze over zijn gevoelens bij anderen uit de school gaat klappen. Is dat een rotexcuus van hem of zit er werkelijk wat in? Waarschijnlijk is het allebei waar. Veel mannen hebben moeite om bepaalde kwetsbare gevoelens direct te uiten. Maar veel vrouwen maken het die mannen ook niet echt gemakkelijk om dat te doen. Terwijl vrouwen meestal wel beweren graag te willen dat hun mannen hun gevoelens beter uiten.

Het probleem begint meestal al op het moment van de partnerkeuze zelf. De fameuze psychotherapeut Carl Rogers gaf een groep jonge vrouwen ooit het volgende advies: 'De beste methode een man er toe te brengen om zijn gevoelens te uiten is een man uit te kiezen die dat al uit zichzelf doet en mannen uit de weg te gaan die dat niet doen.' Maar, hoewel de meeste vrouwen het uiten van gevoelens belangrijk vinden, kiezen ze hun partner toch eerder op andere gronden, en vooral op grond van zekerheid. Het wemelt nog altijd van de vrouwen die in een relatie stappen met een man die de grootst mogelijke moeite heeft om gewoon te zeggen: 'Ik hou van jou.'

Voorlopig is het voor hen vaak voldoende het gevoel te hebben dat ze van hem op aan kunnen, dat ze zeker van hem kunnen zijn. In stilte klampen ze zich vast aan de hoop dat ze hem in de loop van de relatie ook wel uit zijn gevoelshol zullen weten te lokken. Mooi niet dus vaak. Wie een man kiest op andere gronden dan emotionele vaardigheid en intimiteit, neemt het risico vroeg of laat te moeten concluderen dat hij daarvoor de spullen gewoon niet in huis heeft.

Veel vrouwen gedragen zich in dat opzicht als goudzoekers. Ze menen dat ze ooit ergens in het prille begin een glimp van een emotionele goudader bij hem hebben opgevangen. Gezien de zekerheid dat ze bij hem poot aan de grond kunnen krijgen, is die vage glimp voor hen voorlopig genoeg om de tent bij hem op te slaan. Maar naarmate zij zelf en de relatie ouder worden en emotionele intimiteit belangrijker wordt dan zekerheid, beginnen ze steeds koortsachtiger naar die ader te zoeken, jarenlang vaak. Als ze die niet vinden, gewoon omdat die er niet is, dan is het wel zijn schuld. Maar de vraag is natuurlijk: mag je iemand verwijten dat hij niet heeft wat hij nooit gehad heeft? De harde werkelijkheid is dat hier sprake is van een partnerkeuze-probleem, waarvoor in feite maar twee, even weinig elegante, oplossingen bestaan: compromis of kappen. Maar ten minste even vaak is die goudader er wel, alleen weet de vrouw 'm niet te vinden of, als ze 'm vindt, niet te ontginnen.

Overigens, je kan de vraag stellen of het eigenlijk wel de verantwoordelijkheid van de vrouw is om haar partner emotioneel te ontwikkelen. Dat is het natuurlijk ook niet zonder meer. Alleen, en dat geldt zowel voor vrouw als man, als je iets van je partner wil, is het wel zo handig om goed duidelijk te maken wat het precies is dat je wil. En behalve duidelijk maken wat je wilt, is het vaak ook nodig de ander te helpen een weg daarheen te vinden. Tegen iemand zeggen: „Dit is wat ik van je wil en je zoekt verder zelf maar uit hoe je dat doet," werkt natuurlijk niet als het gaat om iets dat die ander gewoon nog moet leren. Veel vrouwen eisen van hun partner in emotioneel opzicht dat hij iets kan dat hij nog nooit geleerd heeft. En als hij het dan gaat proberen en hij struikelt, of hij zegt iets dat in haar ogen goed fout is, krijgt hij vaak flink zijn trekken thuis. (Ik hoor veel vrouwen nu al spottend denken: 'Ocharm...')

Ik zag een keer een echtpaar waarvan de vrouw de klacht uitte: „Ik zou toch zo graag weten wat er in hem omgaat, maar hij zegt er nooit wat over." Toen ik hem vervolgens vroeg wat er op dit moment ten opzichte van haar in hem omging, bekende hij na veel aarzeling: „Nou, vaak vraag ik me af of ik eigenlijk wel in de goede relatie zit." Binnen een paar minuten was mijn spreekkamer te klein. Wat over tafel kwam, varieerde van 'en dat krijg ik nou dus opeens zomaar te horen!' tot 'je hebt me al die tijd mooi zitten te belazeren, gewoon gedaan alsof!'

Het kostte me een hele tijd om haar duidelijk te maken dat nu hij eindelijk eens gedaan had wat ze wilde – vertellen wat er in hem omging – en zijn beloning was dat hij ontzettend op zijn donder kreeg. Hij zat inmiddels op de toer van 'dat had ik natuurlijk nooit moeten zeggen, ik had gewoon mijn mond moeten houden' en dat deed hij ook. Dezelfde vrouw vertelde na afloop van het bewuste gesprek tegen een vriendin dat haar man zich in de therapie werkelijk als een kind had gedragen. Die omschrijving kwam hem via-via ter ore en leidde ertoe dat hij zich een aantal volgende gesprekken als een oester zo gesloten hield.

Wat de vrouw hier deed is een fout, en een ernstige, die helaas vaak door vrouwen wordt gemaakt: ze vertellen tegen een vriendin negatieve dingen over hun partner die ze niet tegen hem zelf (durven) zeggen. In zekere zin is het een vorm van ontrouw, emotionele ontrouw, en je kunt nog lang discussiëren over de vraag welke ontrouw erger is, emotionele of seksuele.

Ik moet overigens toegeven, dat veel mannen überhaupt niet willen veranderen in emotioneel opzicht. Ze willen gewoon dat hun vrouw ophoudt met daarover te zeuren. De reden daarvoor is niet alleen maar laksheid, onwil of angst. Wij beoordelen mannen die zich emotioneel kwetsbaar of open opstellen dikwijls heel anders dan vrouwen die dat doen. Als we toevallig in een restaurant een vrouw tegen een andere vrouw horen zeggen dat ze met haar man zo moeilijk emotioneel contact kan krijgen, dan oordelen we al gauw negatief over die man en vinden het eigenlijk goed voor haar dat ze een vriendin heeft met wie ze erover kan praten. Maar als we een man tegen een andere man hetzelfde over zijn vrouw horen zeggen ('Mijn vrouw begrijpt me niet') dan zeggen we niet snel 'Goh wat fijn dat hij een vriend heeft om daar over te praten'. In plaats daarvan vragen we ons eerder af waarom hij het niet rechtstreeks zijn vrouw zegt en of hij soms al bezig is zijn handen vrij te maken voor een andere relatie.

Kortom, vrouwen moeten begrijpen dat als ze belangrijke gevoelens en gedachten over hun partner met een vriendin in plaats van die partner bespreken, ze nog altijd op de verkeerde plaats naar het goud aan het graven zijn. En mannen moeten begrijpen dat het een positief teken is als hun vrouw bij hen emotioneel aan het spitten is. Zoals Nathaniel Branden, schrijver van De Psychologie van de Romantische Liefde zo treffend opmerkte: „Een verliefde vrouw zal voor een man bijna alles doen, behalve de wens opgeven hem te verbeteren."

ander-zijds

Bestrijding

DOOR SANTE BRUN

Als we er nu eens van uit gaan dat er van het milieu toch niks meer te redden valt, waarom doen we dan al die moeite om ons schuldgevoel zo klein mogelijk te houden?

Van tweeën een; of je doet een laatste poging: je schaft alle apparaten af die elektriciteit gebruiken en tegelijk het grootste deel van de elektrische centrales, je doet de hele chemische industrie aan de kant en nog een groot aantal andere industrieën, je verbiedt het gebruik van alle chemische bestrijdingsmiddelen, je legt het autoverkeer zodanig aan banden dat alleen het hoogst noodzakelijke verkeer nog kan gebeuren (en dan zul je zien dat er maar heel weinig noodzakelijk is), je schaft alle vliegerij en bijna alle scheepvaart af.

Dan wordt natuurlijk wel tweederde van de wereldbevolking werkloos en de helft tot driekwart sterft binnen enkele jaren, maar dat is de prijs voor een radicale bekering tot een schoon milieu. De aarde valt immers alleen te redden door decimering van het mensdom, en terugkeer naar het stenen tijdperk – we durven dat alleen niet te zeggen. Als het zelfs daar nog niet te laat voor is.

Een en ander is politiek uiteraard onverkoopbaar.

Dus dan grijp je naar de tweede mogelijkheid: we geven alle pogingen het milieu te redden op, gewoon omdat we ons toch een rad voor ogen draaien, onze onschuldige kinderen de illusie geven dat er nog iets te redden valt (een onwaarheid waarbij vergeleken Sinterklaas nog maar een leugentje om bestwil genoemd mag worden) en het een hoop moeite kost al die impopulaire onzin uit te denken en te proberen door te drukken. Kijk maar eens hoe raar minister Alders er is gaan uitzien, na die paar jaar.

Dus: de prijs van de benzine gaat flink omlaag, want het verbruik gaat zodanig gestimuleerd worden dat de staat ook van de helft van de accijns nog stinkend rijk wordt; elektriciteit voor huishoudelijk en industrieel gebruik wordt gratis, evenals het aardgas. Iedereen wordt verplicht tweemaal per jaar een vakantiereis per vliegtuig te maken naar een vakantieoord dat minimaal tienduizend kilometer van huis ligt.

Het is verboden gezond voedsel te nuttigen. Cholesterol, vet en geparfumeerd snoepgoed worden vrijwel gratis aangeboden. Er komt een verbod op produkten waar geen conserveringsmiddelen in zitten, en op de produktie van voedingswaren zonder kunstmatige kleurstoffen komen strenge gevangenisstraffen.

Het wordt verboden huisvuil te sorteren. Het wordt gewoon op grote bergen vlak in de buurt van de steden gegooid, zodat al die mensen die nu dat vieze werk op en rond die belten doet, kunnen worden ingezet voor nuttiger werk.

Omdat het langs deze weg óók snel gedaan zal zijn met de mensheid (maar dan wel op een leukere manier dan wanneer je alles maar verbiedt) is het niet nodig je op de toekomst te richten. Wel is het noodzakelijk veel kinderen te produceren, zoveel als mogelijk eigenlijk, want eten is er voorlopig voldoende, dankzij het ongelimiteerde gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen op groente en fruit die uitsluitend in kassen, op steenwol, worden geteeld, door energieverslindende robots. Het grote aantal kinderen zorgt er dan voor dat het allemaal nog sneller gaat.

Weelde is verplicht, armoede streng verboden, zuinigheid is belachelijk, matigheid onzin. Het belangrijkste produkt wordt een dure auto die 1 op 1 loopt, en die na hoogstens een jaar naar de schroothoop moet.

Of lijkt dat laatste beeld al verdacht sterk op de toestand zoals we die nu al hebben? Laten de mensen zich blijkbaar toch minder aan hun geweten gelegen liggen, en hun overlevingsinstinct is ook al niet meer zo overdreven sterk als vroeger.

Leve de milieubestrijding!

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

Archeologen vinden potscherven met sporen gerstenat

Sumeriërs waren al straffe bierdrinkers

Meer dan 5.000 jaar oude inscripties uit het Midden-Oosten vermelden al methoden van bierbrouwen. Bier en wijnen moeten reeds in de tijd van de Egyptische farao's en in het oude Babylonische rijk populaire dranken zijn geweest. Amerikaanse archeologen hebben aan de hand van potscherven aangetoond dat de oude Sumeriërs in het vroegere Mesopotamië daadwerkelijk bier brouwden.

De Sumeriërs duidden in hun hiëroglief-achtige alfabet het woord 'bier' ('kas') aan met enkele symbolen die lijken op hoekige kruiken voorzien van evenwijdige markeringen.

De gevonden scherven én chemische analyses daarvan bewijzen dat die symbolen tekeningetjes waren van echte bierkruiken.

Waarmee voor het eerst onomstotelijk is bewezen dat de Sumeriërs niet alleen bekend waren met bier maar dat ze het ook werkelijk hebben gedronken.

De scherven werden gevonden tijdens opgravingen aan de voet van het Zagrosgebergte, dat in het huidige Iran ligt. De scherven maakten ooit deel uit van aardewerken kruiken die tijdens de Uruk-periode werden gebruikt. De gevonden fragmenten zijn gedateerd op ongeveer 3.500 jaar vóór Christus. Sommige scherven vertonen groeven die daar opzettelijk lijken te zijn aangebracht en de onderzoekers denken dat deze groeven bedoeld waren voor het bezinksel van brouwsels. Op grond van andere archeologische vondsten in dat gebied was reeds aangetoond dat de Sumeriërs onder meer gerst, spinazie en rabarber verbouwden en de kruiken gebruikten om er gerstenat in te laten gisten of in op te slaan.

De Amerikaanse archeologen hebben nu langs chemische weg aangetoond dat in de kruiken inderdaad bier heeft gezeten. Zij troffen in de groeven van sommige scherven een lichtgele aanslag aan. Dit werd afgeschraapt en chemisch onderzocht. Er bleek calcium-oxalaat in voor te komen, een zout dat ontstaat door het bij elkaar brengen van kalk en oxaalzuur. Dat zuur is niet alleen zeer sterk maar ook bijzonder giftig; het komt onder meer voor in sommige gewassen zoals rabarber en zuring. Verder komt calcium-oxalaat voor in het bij bierbrouwers bekende 'bier-steen'. Net als kalk uit water op het verwarmingselement van wasmachines zet 'bier-steen' zich af op de binnenkanten van gistings- en opslagtanks voor gerstebier.

Met het aantonen van calcium-oxalaat in de lichtgele aanslag van de scherven aardewerk menen de Amerikanen bewezen te hebben dat in de oorspronkelijke kruiken gerstebier heeft gezeten. Met andere woorden: de Sumeriërs kenden het woord 'bier' niet alleen, ze dronken het ook. Want waarom zou je anders 'biervaten' bewaren?

Op zich zegt deze vondst weinig over waar, wanneer en door wie nu echt het eerste bier werd gebrouwen en genuttigd. Misschien gaat dat nog duizenden jaren verder terug in de historie.

Kaakchirurg zet ook namaak-oren en nieuwe neuzen aan

En 'klik' zegt het kunstgebit

Mensen met kunstorganen en -ledematen lopen altijd enig risico. Dat bij een innige omhelzing opeens het oor afvalt bijvoorbeeld. Of dat na het snuiten van de neus dit orgaan achterblijft in de zakdoek. „Alles wat je vastplakt, kan eraf vallen," zegt kaakchirurg P.A. Blijdorp uit Arnhem. Maar met toepassing van de juiste techniek weet hij het risico wel ver terug te dringen. De techniek is overigens ontwikkeld voor dragers van kunstgebitten.

De Arnhemse kaakchirurg P. Blijdorp past veelvuldig de zogeheten implantatie-techniek toe bij mensen met een loszittend kunstgebit. De prothese komt daarmee muurvast te zitten. Wat met een gebit kan, zo bedacht hij, is ook mogelijk met een vingertopje, oor, oog of neus. Blijdorp wordt tegenwoordig vaak bij dergelijke operaties ingeschakeld, omdat hij de techniek beheerst.

„Het aanzetten van een oorlel of oorschelp is eenvoudiger dan het plaatsen van een mondprothese. Omdat het werkterrein veel groter is." Blijdorp krijgt mensen onder het mes die na het weghalen van een kankergezwel een orgaan of een deel daarvan moesten missen. Eveneens opereert hij slachtoffers van verkeers- en bedrijfsongevallen bij wie organen of delen van ledematen werden afgerukt.

De belangrijkste categorie patiënten die Blijdorp helpt, vormen niettemin mensen met een kunstgebit, dat voor grote problemen zorgt bij het eten en spreken. Net als zijn collega's helpt Blijdorp deze mensen van de moeilijkheden af met behulp van de implantatie-techniek. Die zorgt voor vastzitten in de mond van de drager van een kunstgebit. De prothese kan alleen door artsen worden uitgenomen. Ook andere kunstorganen kunnen indien nodig altijd door een arts worden losgemaakt. De twee uur durende ingreep, die meestal onder lokale verdoving wordt verricht, is volgens de kaakchirurg een simpele, maar vereist wel een uiterste nauwkeurigheid.



● *Een tandarts laat kaakchirurg Blijdorp (rechts) op een model zien op welke plaatsen in de onderkaak hij de implantaten, die de prothese moeten dragen, wil hebben.* Foto: GPD

Zenuwen, bloedvaten en weke delen liggen immers dichtbij. Op de door de tandartsen, die de prothese afronden, aangegeven plekken in de kaak boort Blijdorp met een snelle boor een gaatje. Bij het bevestigen van oren en neuzen gaat de kaakchirurg uiteraard af op de aanwijzingen van de keel-, neus- en oorarts.

Het principe bij die ingrepen is hetzelfde. In het levende bot waarin de prothese wordt bevestigd, boort Blijdorp eveneens een gaatje. Daarin tikt hij de implantaten, kleine staafjes. Met behulp van vloeibaar kunstbot groeien die vast in de kaak. Met een buisje worden twee implantaten met elkaar verbonden. Hier groeit bij de patiënt met tandheelkundige problemen het tandvlees overheen. Na enkele maanden kan het kunstgebit op deze steun worden vastgeklikt. Bij de namaakorganen blijft het principe hetzelfde.

Daarmee behoren de problemen in praktisch alle gevallen tot het verleden. Soms is er niet genoeg kaakbot aanwezig. Omdat tanden en kiezen ontbraken, had dit bot geen functie meer en slonk het geleidelijk. Met behulp van kunstbot, bot van een botbank of bot uit het bekken van de patiënt vult de kaakchirurg het kaakbot weer op. „Daar waar geen of te weinig bot is, zorgen wij ervoor dat er bot komt," aldus Blijdorp.

Volgens hem telt Nederland drie miljoen dragers van een volledig kunstgebit (boven- en onderprothese). Bij velen zit de prothese niet goed. Het kunstgebit veroorzaakt pijnklachten of gaat op de meest verkeerde momenten loszitten. „Hierdoor ontstaan er problemen tussen de oortjes. Mensen voelen zich onzeker en schamen zich ervoor," aldus Blijdorp. „Zelfs bij ons houden ze nog de hand voor de mond als het gebit eruit wordt gehaald. Terwijl wij best wel iets gewend zijn."

Voor hen zijn implantaten in de onderkaak („De bovenprothese levert vaak geen problemen op") volgens de kaakchirurg een uitkomst. „Maar," aldus Blijdorp, „ook voor de partner en de werkkring van de drager van het kunstgebit is de uitvinding een aangename verbetering."

Implantaten worden alleen ingebracht bij patiënten die echt problemen met de huidige prothese hebben. „De techniek is er niet voor mensen die wat anders willen en implantaten in de mond wel leuk vinden. Daarvoor is de techniek te duur." Op verwijzing van de tandarts komen ze terecht in het ziekenhuis, waar kaakchirurgen nauw samenwerken met gespecialiseerde tandartsen. Die bepalen uiteindelijk of de patiënt wel of niet voor de implantaten in aanmerking komt. De wachttijd is op dit moment circa vier maanden.

Braakneigingen

Bij mensen die door een loszittend kunstgebit niet een normaal gesprek kunnen of durven te voeren – sommigen verkiezen een tandeloze mond boven een prothese – spreekt Blijdorp over sociale tandheelkunde. Ze zijn volgens de kaakchirurg 'enorm blij' met het nieuwe bezit.

Een andere categorie vormen patiënten met braakneigingen, veroorzaakt door een ver naar achteren geschoven bovengebit. Dank zij de 'Arnhemse' uitvinding kunnen zij op precies dezelfde wijze worden geholpen. Met behulp van kunstbot verstevigt Blijdorp de bovenkaak(holte) waarin vervolgens implantaten worden geplaatst. Tot voor enkele jaren was dit onmogelijk.

Bij vijftig patiënten paste de kaakchirurg enige jaren geleden de methode voor het eerst toe. In totaal bracht Blijdorp toen 280 implantaten in. „Het succespercentage bedroeg 95. Dat is hoog." Inmiddels zijn er in Arnhem langs deze weg driehonderd patiënten geholpen.

Andere tandheelkundige centra in Nederland, waaronder Groningen, hebben inmiddels ook een aantal patiënten voorzien van een vastzittende bovenprothese. Blijdorp noemt de techniek de grote vooruitgang in de tandheelkunde gedurende de afgelopen jaren.

Nog steeds geen kruid gewassen tegen menselijke ijspegels

Hormoonhuishouding laat vrouwen in de kou staan

Dode, koude handen. Voeten als ijspegels. Wit weggetrokken oorlellen. Iedereen die wel eens tegen een ijzige wind heeft ingefietst, kent de gevolgen. Maar voor sommigen onder ons hoeft er geen vrieswind aan te pas te komen. Die zitten al bij de minste of geringste koudeprikkel met witte, gevoelige vingers of ijskoude voeten. Om ze vervolgens blauw en ten slotte rood te zien verkleuren.

De afdeling 'algemene inwendige ziekten' van het Academisch Ziekenhuis Nijmegen heeft het nodige onderzoek gedaan naar wat met een fraaie naam 'het fenomeen van Raynaud' heet. Raynaud was een Franse arts, die dit verschijnsel vorige eeuw al beschreef. Onlangs promoveerde dr. M. Bartelink aan de Katholieke Universiteit Nijmegen op dit onderwerp.

De overreactie op koudeprikkels speelt heel wat mensen parten. Uit het onderzoek van Bartelink blijkt dat tussen de drie en dertig procent van de vrouwen er last van heeft. Voor mannen ligt dat tussen de 0,5 en tien procent. Het fenomeen komt verhoudingsgewijs veel bij migraine-patiënten voor. Dat is niet helemaal verwonderlijk, omdat beide aandoeningen samenhangen met de bloedvaten.

Stress

„Het Raynaud-fenomeen is te beschouwen als een stoornis in de temperatuurregeling van ons lichaam," aldus Bartelink. „Die treedt vooral op in de huid van de uiteinden van ons lichaam, zoals de handen en de voeten. Bij kou wordt de bloeddoorstroming als gevolg van vaatvernauwing geremd. En daarmee de warmteafgifte. Bij mensen, die kampen met 'Raynaud', ontstaat die vaatvernauwing veel te snel."

Dat gebeurt niet alleen bij kou, maar bijvoorbeeld ook bij stress. In dat soort situaties wordt het lichaam in verhoogde staat van paraatheid gebracht en door het vernauwen zich de bloedvaten in handen en voeten. Want nu met als doel zoveel mogelijk bloed voor andere delen van het lichaam te reserveren. Zoals het hart en de hersenen. Ook hier treedt dat mechanisme bij 'Raynaud-mensen' veel te snel op.

Kenmerkend is dat vooral vrouwen tussen de vijftien en vijftig jaar last hebben van dit fenomeen. Reden om te denken dat vrouwelijke geslachtshormonen van invloed zijn. Dat idee vormde het uitgangspunt van het onderzoek van Bartelink. Om dat na te gaan, vroeg ze een aantal vrouwen in een dagboek bij te houden op welke momenten van de maandelijkse cyclus de klachten optreden.

„Tijdens de cyclus varieert immers de concentratie van oestrogenen. Je zou verwachten, dat bij hoge concentraties geslachtshormoon, bijvoorbeeld een week vóór de menstruatie, de klachten het sterkst zijn."

Maar dit deel van het onderzoek leverde geen duidelijke resultaten op. Bartelink ging echter ook na of door middel van doorbloedingsmetingen aan de handen een relatie met hormoonspiegels was te vinden. Bij dertig gezonde vrouwen werd een zogenaamde vingerafkoelingstest gedaan.

„We dompelden de hand in een bak water van zestien graden en keken vervolgens hoe lang het duurde eer die hand weer op temperatuur was. Die test werd op verschillende tijdstippen van de cyclus uitgevoerd. Het bleek dat een week vóór de menstruatie, wanneer de spiegels van vrouwelijke geslachtshormonen hoog zijn, de handen veel langer koud bleven."

Ze herhaalde dit onderzoek bij vier verschillende groepen: mannen, pilgebruiksters, vrouwen vóór en ná de overgang. Daaruit bleek dat mannen en vrouwen na de menopauze sneller de handen weer op temperatuur hadden dan de andere groepen, hetgeen past bij de gedachte van een hormonale invloed. Eigenlijk zijn het de vrouwelijke hormonen die hun effect uitoefenen, is nog niet duidelijk.

Valt er iets tegen de Raynaud-verschijnselen te doen? Bartelink: „Je kunt denken aan medicijnen, die de vaten verwijden. Maar in veel gevallen is het het middel erger dan de kwaal. Eigenlijk zijn patiënten het meest gebaat bij geruststelling en het advies om de handen warm te houden."

Wel is het belangrijk dat tijdens de diagnose een andere variant van het Raynaud-fenomeen wordt uitgesloten. Want eenzelfde soort problemen treedt op wanneer er iets met de bloedvaten mis is. Bijvoorbeeld als gevolg van een bindweefselziekte. Maar dat is slechts zelden het geval.



● *Mannen blijken minder gevoelig te zijn voor koudeprikkels dan vrouwen. Deze bromfietser, die met recht een menselijke ijspegel genoemd kan worden, houdt het in elk geval lang vol in de extreme kou.* Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

wetenschap kort

Fruitvliegje 'onsterfelijk'

Oud worden verhoogt het risico op sterven niet, zo meldt David Bradley in New Scientist. Dat wil zeggen, als je een fruitvliegje bent. Nu is het nadeel van het bestaan van een fruitvliegje dat het vooral ten dienste lijkt te staan van de wetenschap. Onderzoekers in Californië en in Denemarken hebben tienduizenden van deze vliegjes gekweekt en onderzocht op hun levensloop. De onderzoekers kwamen met opmerkelijke resultaten naar buiten. Zo bleek hun dat fruitvliegen op een zekere dag wel een piek in het levenseinde kennen, maar dat daarna de kans op sterven op natuurlijke wijze sterk afneemt. Dat nu is in strijd met de 19de eeuwse wet van Benjamin Gompertz, dat sterftecijfers groeien met het toenemen van de leeftijd. Die wet zou voor alle levende organismen gelden. De onderzoekers zagen dat het sterftecijfer een hoogtepunt bereikte tussen de veertig en zestig dagen. Daarna daalde dit cijfer, ook in relatieve zin. Vliegjes die tot honderd dagen oud werden liepen slechts vier tot zes procent kans te sterven op een bepaalde dag. En dat is minder dan vliegjes van twintig tot dertig dagen oud. Nu kan het natuurlijk zijn, dat vliegjes die zo oud worden, sterker zijn en al vele aanslagen op het vege bestaan hebben overleefd. Uit alle onderzoeken blijkt evenwel dat oude vliegjes sterven aan externe factoren en niet omdat ze versleten zijn. Deze aanval op de wet van Gompertz zou betekenen dat er geen genetisch gedefinieerde limiet aan de levensduur van de mens is. Het is evenwel de vraag of daarmee onsterfelijkheid in zicht komt. Voorlopig moeten we het nog met de eindigheid van het aards bestaan doen.

Kerkhof op de maan

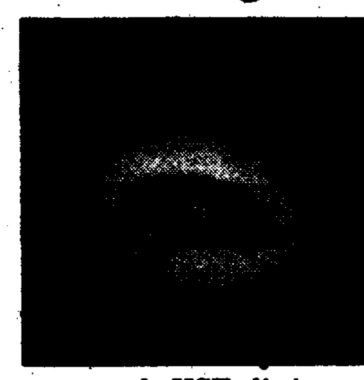


De wereldbevolking blijft almaar groeien en grond wordt een kostbaar goed. Redenen genoeg voor een grote Japanse begrafenisondernemer, Sunray Co. Ltd., om zijn toevlucht te zoeken tot de maan. De plannenmakers van het bedrijf hebben achter de tekentafels bouwwerken ontwikkeld in de vorm van grote eierdoppen, die elk genoeg ruimte bieden voor 10.000 stoffelijke overschotten. De Japanners zijn er heilig van overtuigd dat het binnen tien jaar technisch mogelijk is om van de maan een kerkhof te maken. Of ook niet-Japanners als hun tijd is gekomen in een eierdop naar de maan geschoten kunnen worden, is nog niet duidelijk.

Onbekende komeet ontdekt

Amerikaanse astronomen hebben een voorwerp ontdekt waarvan wordt aangenomen dat het het verst weg is van alles wat tot nu toe in ons zonnestelsel is waargenomen. Het ruimtelichaam bevindt zich op een afstand van ongeveer 6,4 miljard kilometer van de zon. Volgens de eerste gegevens heeft het voorwerp, met het uiterlijk van een komeet en een zwakke lichtuitstraling, een omvang van ongeveer 200 kilometer en bevindt het zich op 1,6 miljard kilometer buiten de planeet Pluto. Het voorwerp werd het eerst gezien door twee onderzoekers van het observatorium Muana Kea op het eiland Hawaii met behulp van een telescoop met een diameter van 189 centimeter. De twee wetenschappers, David Jewitt en Jane Luu, hopen dat hun ontdekking een beter begrip kan opleveren over het ontstaan van kometen, een onderwerp waaraan zij al vijf jaar werken.

Reis door een bedolven stad



Een enorm videoscherm toont huiveringwekkende beelden van stromen kolkende lava en donkere asregens die tijdens een vulkaanuitbarsting uit de aarde worden geslingerd. Even verder ligt een afgietsel in hars van een vrouw die zo'n natuurramp niet overleefde. Ze heeft mond en ogen ontzet opengesperd, haar armen liggen in een wanhopige kramp uitgespreid. De bezoeker van 'Pompeii, terug naar de bedolven stad' in de Nieuwe Kerk in Amsterdam voelt zich wellicht wat overrompeld door deze heftige eerste beelden, maar krijgt zo wel een goede indruk van de verschrikkelijke gevolgen van de uitbarsting van de vulkaan Vesuvius op 24 augustus 79. De expositie omvat talrijke objecten – van beelden tot fresco's – en is aangevuld met 22 computerschermen waaruit blijkt dat high-tech archeologie inmiddels ook in Pompeii haar intrede heeft gedaan. In 1986 riepen de Italiaanse autoriteiten de hulp in van IBM voor wat het Neapolis-project werd gedoopt. Het resultaat is imposant: er is nu een bestand met ruim 12.000 items over individuele vondsten, 8.700 digitaal weergegeven afbeeldingen in kleur van onder meer muurschilderingen, ruim 22.000 verslagen van opgravingsactiviteiten, inclusief afbeeldingen uit 7.000 pagina's van archeologische tijdschriften. De expositie in de Nieuwe Kerk duurt tot en met 12 april. De openingstijden zijn dagelijks van 10.00 tot 18.00 uur.

Een missertje in de hersenen

Met negen of tien alcoholische versnaperingen achter de kiezen praat en formuleert het doorgaans moeilijker dan in nuchtere toestand. De dronkemanstaal van de lallende zatlap staat vaak bol van de versprekingen. Daarvan is lange tijd aangenomen dat ze uitsluitend het gevolg zijn van de zogeheten dubbele tong, oftewel een verslapping van de spieren. Een misser in de hersenen blijkt uit onderzoek eerder de boosdoener. Groningse wetenschappers hebben aangetoond dat de versprekingen van de beschonkene niet alleen het gevolg zijn van articulatie- en spraakproblemen met een lichamelijke oorzaak. Het zijn tevens taalstoornissen met een psychische oorzaak. De onderzoekers selecteerden voor hun onderzoek acht proefpersonen. Zij kregen tijdens een sessie van acht uur om de twintig minuten een glaasje jenever ingeschonken. Na iedere borrel moesten de 'slachtoffers' een lijst met woorden en zinnen oplezen. Eenmaal voorbij de grens van dronkenschap – ongeveer na acht tot negen afzakkertjes – kraamden de proefkonijnen allerlei gekke versprekingen uit. De vraag was nu of deze 'verbasterde' woorden nu het gevolg van een taal- of spraakstoornis waren, of van een combinatie van beide. Volgens de hypothese van de onderzoekers zou het een taalstoornis zijn, als in het taalgebruik van de beschonkene regelmatige vereenvoudigingen zouden optreden. Dat bleek inderdaad het geval na een theoretisch-taalkundige beschrijving van de verschijnselen.

Eerste bewijzen voor zwart gat

De sedert enkele jaren in een baan om de aarde draaiende Hubble Space Telescope (HST) heeft het tot dusverre duidelijkste symptoom van de aanwezigheid van een kolossaal zwart gat vastgelegd. De rondcirkelende telescoop werd onlangs vanaf de aarde gericht op de kern van een melkwegstelsel dat 47 miljoen lichtjaar van ons vandaan ligt. Vanaf de aarde kijken we bijna loodrecht op het vlak van dit stelsel en bevonden is de kern daarvan niet door stof verduisterd. Reden genoeg om de HST, die immers niet wordt gehinderd door luchtonrust in onze dampkring, daar eens scherp naar te laten kijken. Tot grote verrassing van de sterrenkundigen doemde op de schermen van de beeldcomputers een lichtende, ellipsvormige ring op rond een helder stralend object. De ring is bijna 300 lichtjaar in middellijn; dat is meer dan 200.000 maal zo groot als ons gehele zonnestelsel. De astronomen denken dat de ring wordt veroorzaakt door gasmassa's die met duizenden kilometers per seconde bewegen rond een geweldig zwaar lichaam: een 'zwart gat' dat miljoenen malen zwaarder is dan onze zon. Het heldere object is, denkt men, de oorsprong van energierijke stralingsbundels die, loodrecht op het vlak van de ring en in twee tegenover elkaar liggende richtingen, het heelal in 'spuiten'. Dit object moet zich op hoogstens enkele (tientallen) lichtjaren afstand van het zwarte gat bevinden.

Bevoegd PIANODOCENT geeft les aan huis. Info: Henri Nijsten 045-275272.

HBO Docent geeft BIJLES aan middelbare scholieren. Tel. 045-427563

ANWB Autorijleskamp

Nu met extra korting voor de periode van half februari tot april. Bel nu rechtstreeks:

ANWB Den Haag ☎ 06-8860

SNELCURSUSSEN! (voor alle rijbewijzen). In 10 dagen 3, 6, 8, 10 weken Uw rijbewijs halen. Tev. ook chauffeurscursussen. Bovag verkeersschool Roger Keybeck Susteren 04499-4844 b.g.g. 0852-084720.

Uw rijbewijs in 8 dgn. met de Bovag-Compact Rijopleiding bij verkeersschool Theo van BENTUM. Inclusief examengarantie. Voor info: Tel. 045-217487.

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen; nu ook voor vrachtauto en aanhangwagen. Inl. 04750-32428.

Dries S.D.L. biedt u aan t/m 31-12-'92: RIJBEWIJS A-B-C-D of E binnen 8 dagen op de Ned. Antillen, vanaf ƒ 3.500,- all in, ger. 100% financ. mog. Tel. 010-4626668 of 4666535.

Chalet Treebeek.

Alleenstaanden iedere zat. en zond. gezellige dans- en contactavond in de kelderbar "La Chalet". Dond. alleenstaandenbal in de bovenzaal, dj. Richard. Aanv. 21 u. Toegang boven 30 jaar. Zaal open vanaf 20 uur. Komeetstraat 25a, Treebeek. Tel. 045-211375.

Aids infolijn

Bel gratis

06-0.22.22.20

Maand. t/m vrij. van 14.00 tot 22.00 uur

Ik ben een jong energieke vrouw van 40 jaar, zoekend ... met een HEER met persoonlijkheid en karakter, die een goed gesprek op prijs stelt. Eventuele relatie niet uitgesloten. Liefst brief met foto o.nr. B-03355, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette wed. 75 jr. zkt. HEER om eenzaamheid op te lossen. Br.o.nr. B-03362, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

ECHTPAAR zoekt stel voor vriendschap. Br.o.nr. B-03365, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

J.MAN 31 jr. zoekt kennism. met leuke vriendin voor vriendschap. Br.o.nr. B-03367, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

ER, 27, ... zoekt ... Br.o.nr. B-03369, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

... Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ALLEENSTAANDEN: Werkgroep 't Gulikk-Hoes, hoek Agricolastraat-Oppovan ... Schrijf dan ... Br.o.nr. B-03372, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Betrouwbaar en geborgenheid is wat zoek. Ik ben een goed uitz. jongeman 38 jr. Ik zoek slanke PARTNER die serieus wil ingaan op dit verzoek, op 'n eerlijk antw. reageer ik gaarne. Br.o.nr. B-03374, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Honderden aantrekkelijke en betrouwbare Braziliaanse jongedames zoeken een serieuze Nederlandse MAN als levenspartner. Heeft u interesse in een nieuwe en fijne toekomst? Stuur dan uw adres en tel. nr. U ontvangt dan uitgebreide nadere informatie. Br.o.nr. B-3294 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Repr. j. VROUW, 36 jr. lief kar. en goede inborst z.k.m. ned./ind. man met lief/goed kar. ... Br.o.nr. ... Ltd. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Mens en relatie

PERSOONLIJKE BEMIDDELING

HEERLEN E.O.: 045-726530 MEVR. LUCHTMAN

ROERMOND E.O.: 04750-15534 MEVR. NABARRO

gratis brochure

partnerzoekenden

"10 jan. NIEUWJAARSPARTY 31 jan. BOWLINGPARTY"

MYRA ...

CUPIDO ...

Te k. ... 3 in 1 ... Tel. 045-227869.

Te k. BOX; babygym; flessenwarmer; ... autostoeltje. 045-710151.

Te koop BABYKAMER compleet met toebehoren. Tel. 045-250271.

... Tel. 045-228443.

Koopje... Maard

Te koop ... b.v. Lole, Levi's, ... Tel. 046-517535.

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reünisgebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

... 41B. Tel. 046-747446.

Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Te k. aangeb. ... EETHOEK ƒ 250,- ... Tel. 045-...

Te k. ... INBOEDEL ... Tel. 04493-...

In onze duizende m2 grote hal enorme keuze in schitterende meubels van antiek tot modern, maar alles spotgoedkoop. Pr. bankstellen v.a. ƒ 295,-; rundl. bankstellen v.a. ƒ 450,-; eethoeken v.a. ƒ 125,-; Jugendstil, Barok en Lodewijkstijlen; het is niet op te noemen (hadden de halve krant nodig) inruilen, gespreide betaling (zonder kosten) mogelijk.

Meubelhal

Oude Maastrichterweg 27, Geleen (achter videoth. de kijkdoos). Rijksweg Noord.

Venetiaanse commode

'n juweel ƒ 695,-; Jugendstil Piëdestal ƒ 295,-; Petit Pointfaut. v.a. ƒ 65,-; Lodewijkstijl t.v.meubel ƒ 395,-; Chippendale eethoek ƒ 595,-; Gelderse kollommenkast, Barok zilverkast, orgelgebogen zilverkast, Jugendstil tv meubel, rundl. Jacobijn clubfaut., Barok commode, (dit is slechts een kleine greep uit ons assortiment) inruilen! enl betaling in termijnen zonder kosten. Voor iets moois maar zeer betaalbaar. Art Déco, Stationstr. 41, Sittard, t.o. station.

Nog enkele

showroom-keukens

met kortingen tot 60% vanaf ƒ 1.995,-

vossen keukens

Glaspaleis Kerkplein en Elkenderweg 77, HEERLEN

Koopzondag

zijn wij geopend van 13 tot 17 uur

Vossen-Keukens

Design-Studio Glaspaleis Kerkplein bij kerstmarkt Heerlen.

Te koop 2 antieke SLAAPKAMERS en 1 dressoir. Tel. 045-414614, na 18.00 uur.

Te koop 2-pers. SLAAPKAMER compl. ƒ 300,- m. nieuwe matras; wasmachine Turnamat. Tel. 045-274513.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus ook antiek. Kouvenderstr. 208, H'broek.

Te k. eiken EETHOEK ronde tafel en 4 stoelen met rieten zitting; bankstel 3-1-1, ronde eiken salontafel met 3 bijzettafeltjes, alles i.z.g.st. pr.n.o.t.k. Tel. 04459-1718.

Te k. prof. TEKENTAFEL; hangkast-mappen; bureau; wandmeubel palisander; eiken eethoek met 6 stln.; eiken kaasrek; eiken hangkast (voor kinderkamer) Tel. 046-512565.

Te k. laden SECRETAIRE van Oosterwijk; zwaar eiken dekenkist; antieke Contoise klok en andere klokken. Tel. 045-218108

SHOWROOMVERKOOP INBOUW-APPARATUUR Koelkasten v.a. ƒ 698,-, Afzuigkappen ƒ 179,-, Magnetrons ƒ 575,-, Inbouwovens ƒ 599,-, Vaatwasmachines ƒ 1.275,- etc. etc. Div. app. met 40%

Vossen-Keukens

Glaspaleis Kerkplein en Elkenderweg 77, Heerlen. Tel. 045-717555.

TRADERS City Bazaar, dé plek waar u moet zijn voor de inrichting van uw hele huis. Goede kwaliteit tegen lage prijzen. Heggenstr. 16, Maastricht.

Te koop massief eiken EETHOEK met 4 stoelen, als nieuw. Tel. 045-750531.

Te koop leren BANKSTEL, ƒ 150,-. Na 18.00 uur 045-254703.

Modern grijs leren BANKSTEL, 3 en 2, nieuwprijs ƒ 7.000,-, 6 jr. oud, nu ƒ 750,-. Tel. 045-316326.

Eiken TAFEL met 6 stoelen; olie-kachel; witte slaapk.; 3 bijzett. noten. 04450-1148.

Te k. massief eiken TAFEL 1.90 x 0.90 m., 4 stoelen geïnogd. Tel. 045-253617.

Te k. i.v.m. sterfgeval gehele INBOEDEL. Aan. zat. 12-12 tussen 14-16 uur. Dr. M. Kinglaan 90, Hoensbroek.

Te koop zeer mooie eiken WANDKAST, ƒ 275,-. Tel. 045-255581.

Te koop witte SCHOMMELSTOEL, ƒ 90,-. Tel. 045-414467.

Zonnehemels

Superbruiners voor perfecte bruining nu met 10 lampen snelbruiners, gezichtsvelden en ventilator v.a. ƒ 945,-. Compleet met bezorgen en volledige garantie bij van ERP, Hespelaerstr. 8 te Sittard (naast Gemeente) de zaak met super service. Tel. 046-529575.

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten

WITTE HAL SITTARD EN MAASTRICHT

Waar ... beschadigde of overjarige apparaten uit de Hotel... worden verzameld en verkocht tot liefst

60% korting

Elke dag nieuwe aanvoer,
Elke dag superlage aanbiedingen

OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

Philips kleuren televisie

21 GR 9750 grootbeeld kleurentelevisie met afstandsbediening, teletekst met voorkeuzepagina's en stereo geluid geen ƒ 1.698,- of ƒ 1.398,- maar

ƒ 898,-

JVC Music center

W23 WPL inclusief boxen, compact disc speler, dubbel cassettedeck, digitale tuner met voorkeuzezenders en 2 x 30 Watt geen ƒ 989,- of ƒ 799,- maar

ƒ 498,-

Zanussi condens droger

Z300 CD, 5 kilo inhoud en twee temperaturen, RVS trommel, geschikt voor fijne wassoorten, tijdschakelaar tot 120 minuten. geen ƒ 1.599,- of ƒ 1.198,- maar

ƒ 698,-

Elektrolux stofzuiger

Z 430 1200 Watt vermogen, automatische zuigregelstand, meubel borstels en diverse hulpstukken geen ƒ 598,- of ƒ 348,- maar

ƒ 199,-

WITTE HAL

Sittard

Bergerweg 51-53, Industrieterrein Bergerweg. 046-518162

Maastricht

Schoemerweg 68-70 achter Horn keukensuper 043-...

Ook ... met grote kortingen

Te k. ... WASKAST, wasmachine ... Tel. 045-222094

Te k. ... combinatie, ... Tel. 043-...

MIELE wasautom. en drogers. ... Tel. 045-325519.

Te koop Sony STEREO-TOREN 2 jr. oud, ƒ 500,-. Tel. 045-722511.

USK, ... ƒ 175,- ... Tel. 045-...

PART-TIME TELEMARKETING SUPPORT

CACI is an International Simulation Software Company. At our Maastricht office we require telemarketing support staff.

We are looking for 2-3 University students or graduates from either a technical or marketing discipline. You should have good language Skills (i.e. English, German and French) and be part-time available during regular office hours.

The rewards are 15 Guilders per hour, plus a bonus on successful completion of an assignment. Please contact Janine Muijlkens at the address below.

Recruitment and employment agencies need not apply.

CACI Products Division, MECC Business Center, ... 6229 GS Maastricht, tel. 043-...

Muziek

Keyboard-feestaanbieding

Bij aankoop Yamaha PSR keyboard stroomadaptor-keyboardstatief-lespaketten en cassettes t.w.v. ƒ 248,- tot ƒ 353,- (al naar gelang het keyboard)

Gratis !

vanaf PSR 300 ook hoofdtelefoon ! 5 jaar vertrouwde Stalmeiergarantie en...na de aankoop zijn we ook nog thuis.

STALMEIER MUSIC de muziekspecialist

HOOFDSTRAAT 32 TEL. 045-214253 HOENSBROEK

MUSIC HOUSE DAAN SMIT BV

Maastricht Akerstr. 18 043-217428

Geleen Rijksweg Z. 124 046-...

1200 meter² muziekplezier!!!

Meer dan 75 keyboards op voorraad!!, vraag om een vakkundige demonstratie, ook voor een goede occasion hebben wij een goede keus.

GEEN PROBLEMEN MET DE NIEUWSTE MIDI/ SYNTHESIZER/KEYBOARD TECHNIEKEN, vakkundige produkt-specialisten staan u met raad en daad terzijde. Met meer dan 200 electr. gitaren vindt u in iedere prijsklasse wel uw instrument, desgewenst aan uw wensen aangepast, gitaar en versterker vanaf ƒ 495,-. Ruime sortering orgels (vanaf ƒ 1.495,-) en electr. piano's, occassions electr. orgels vindt U bij ons al vanaf ƒ 150,-!!! zolang de voorraad strekt.

VOOR AL UW MUZIEKINSTRUMENTEN ZIJN WIJ DEALER VAN O.A. YAMAHA, ROLAND, KORG, AKAI, ELKA, TANNOY, ENSONIQ, HOHNER, CASIO, SONOR, IBANEZ, GENE FARFISA, LEM, ORLA, EL. VOICE, HILL, D&R, TAMA, PEARL.

U gelooft u oren niet!!

Muziekliefhebbers opgelet!!!

Bij aankoop van elk Yamaha-keyboard, bij ons 2 lespakketten GRATIS!

De actie loopt t/m 24 december 1992. Op is Op.

Muziekhuis Lyana

Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227. Ma. t/m za. open, do. koopavond.

Bestel mar

van Rowen Hèze in originele bezetting voor kappel, harmonie en fanfare.

- Bel voor informatie en catalogus: 076-410033.

t Klokske Muziek

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highlite International, Huis 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

Te koop gevr. ACCORDEON i.g.st. voor beginnend amateur. Tel. 045-226802.

Te koop gevraagd DRUMSTEL. Tel. 04406-16536.

Te koop KEYBOARD, merk Kawai, 25 ritmes en 100 sounds met standaard, pr.n.o.t.k. Tel. 045-417176.

Top 100 band zoekt nieuwe BASSIST(E). Tel. 04405-2533

Te koop JUKE-BOX, zeer mooi, 60-er jaren. Pr. ...

Wil Bevers SAXOFOONS in de mnd. dec. div. aanb. in nw. en gebr. saxofoons, Marktstr. 19, Linne, tel. 04746-4978. Openingstijden: wo. en do. 9-12u. vr. en zat. 9-17 uur. Vól. jan. '93 ook voor lessen.

Te koop ORGEL merk Solina A201, pr. ƒ 450,-. Tel. 045-411602/712113.

Te k. electr. DRUMSTEL Roland, ... Tel. 045-426882

... Oudenkrainer- en dansorkest De MERGELLANDER Buben zoekt een geëngageerd zanger en zangeres voor optredens in binnen- en buitenland. Uw telefonische reakties: 04406-16347 of 045-751835.

Te koop E-PIANO merk Fender, Rhodes 37; E-gitaar Wire Telecaster; drumcomputer merk Yamaha D.D. 10; transistor versterker 200 Watt. Samen vr.pr. ƒ 1.700,-. 045-316995.

Te koop zeer goede PIANO. Tel. 04950-35568.

Weg. sterfgev. te k. prof. ORK-ORGEL, Elka, nw. type, links-knop en rechtsklavier, nw.pr. ƒ 11.950,-. T. e.a.b. Tel. 045-239027.

Te koop DRUMSTEL, merk Dixon, 5-delig, plus bekken en kruk. Tel. 045-227763.

All-round dansorkest zoekt met spoed SOLO-GITARIST op toetsenist. Tel. 045-258257. of 045-254641.

PIANO'S te koop en te huur. J.Somers & Zn pianohandel, Akerstraat 82, Heerlen. Tel. 045-714751.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

bcM

Wegens uitbreiding van haar werkzaamheden heeft **bcM** plaatsingsmogelijkheden voor een

hoofd bedrijfsbureau

welke na een inwerkperiode de voorbereiding, inkoop en calculatie voor de nieuwbouw- en onderhoudswerken zelfstandig kan uitvoeren.

Voor deze verantwoordelijke functie verwachten wij:
- opleiding op minimaal MTS/HTS-nivo
- meerjarige ervaring in de bouw
- ervaring in leidinggeven

Aan de man die aan deze strenge eisen voldoet bieden wij:
- een honorering en secundaire arbeidsvoorwaarden welke de belangrijkheid van zijn functie onderstrepen
- de verantwoordelijkheid voor het bedrijfsbureau
- staffunctie met deelname i/h managementteam

Uw sollicitatie zal zéér vertrouwelijk worden behandeld. Voor meer informatie kunt u telefonisch contact opnemen met het hoofd produktie, dhr. J. Sieben, 04405-2539, na 19.00 uur.

Uw schriftelijke sollicitatie dient te vermelden: leeftijd, opleiding en ervaring en dient gezonden te worden aan:

bcM is een bouwbedrijf hoofdzakelijk werkzaam in de utiliteitsbouw en woningbouw.

bcM. BV Bouwcombinatie Maastricht v/h Cremers Kommel 18, Maastricht Telefoon 043-217141

bcM, postbus 117, 6200 AC Maastricht

BOUWBEDRIJF

Moonen-Lückers is als middelgroot bouwbedrijf actief in de woning- en utiliteitsbouw

Vanwege bedrijfsexpansie zoeken wij voor spoedige indiensttreding:

- allround timmerlieden
- voormannen

Gelieve telefonisch te reageren.

BOUWBEDRIJF MOONEN-LÜCKERS BV

De afdeling Woninginrichting en Projekten van Berden Meubelen in Heerlen heeft het vreselijk druk en zoekt ter uitbreiding van het team een

allround woningstoffeerder

met de benodigde ervaring in het vak. U bent 25-40 jaar, gemakkelijk in de omgang met mensen en in bezit van rijbewijs BE.

... sollicitatiegesprek: tel. 045-712373.

berden MEUBELEN

VENLO-BLERICK, PONTANUSSTRAAT 20 · HEERLEN, ... ROERMOND, WILLEM II SINGEL 25 · VENRAY, GROTE MARKT

MacByte

... software manufacturing and offering a full range of software publishing services. We employ over 45 people in our plants and offices in The Netherlands, Belgium, Germany and the U.K. For our new headquarters in the Dutch Limburg area, we are currently seeking a

FINANCIAL CONTROLLER (m/f)

The ideal candidate for this new post should be between 30 and 35 years old and have the appropriate qualifications (for Dutch applicants: SPD I/II or HEAO) with proven experience in auditing, credit control, cross-border money transfers and cash management. Essentially a team player, he or she should be fluent in both Dutch and English with German being a definite plus. We expect our new Financial Controller to set up and manage the financial department, liaise with banks, credit offices and the different companies within the group, and supervise all invoicing, recovery and project-related financial management procedures.

We are a young and dynamic company in a market which is growing steadily. If you are the financial pioneer who is willing to take up the challenge, send your application and C.V., in English, to Mr. Mike McMahon, MacByte Nederland, Amperestraat 11, NL - 6372 BB Landgraaf (Nederland).

Mr. M.H.M. Bemelmans notaris ter standplaats Nuth

vraagt voor spoedige indiensttreding:

SECRETARESSE

Functie-eisen:
- M.E.A.O.-opleiding, secretariële richting of vergelijkbare secretariële opleiding;
- ervaring met Word Perfect 5.0;
- leeftijd ca. 20 jaar.

... Notariskantoor mr. M.H.M. Bemelmans Valkenburgerweg 5 6361 EA NUTH

Jack Frenken

Onze cliënt Makelaarskantoor Jack Frenken, makelaar en beëdigd taxateur, bemiddelt en adviseert bij de verkoop van nieuwbouw en bestaande woningen, in opdracht van particulieren, bedrijfsleven, institutionele beleggers en overheid. Daarnaast maakt ook de Makelaar-hypotheekshop deel uit van het kantoor. ...

Ter versterking van het bedrijfskantoor is er momenteel behoefte aan een enthousiaste

Makelaar / Hypotheek-adviseur (m/v)

Functie-eisen: in bezit van diploma makelaar, daarvoor ... leeftijd tot ca. 40 jaar, ... ervaring met de verkoop van nieuwbouw-woningen, ruime ervaring met hypotheek-bemiddeling, ... de (Midden-) Limburgse woningmarkt, service-gerichte instelling, vermogen tot zelfstandig werken.

... kantoorvestiging te Roermond. Werken bij Jack Frenken is aktief zijn in de dynamische en veelomvattende wereld van het onroerend-goed. Van de medewerkers wordt, naast relevante kennis, een commerciële instelling verwacht, evenals integriteit, creativiteit en gevoel voor representatie.

Geboden worden: eigentijdse kantoor-omgeving, gevarieerd klantenbestand, salaris en emolumenten passend bij de functie, uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden, volop mogelijkheden tot verdere bekwaming in de onroerend-goed branche.

Geïnteresseerden kunnen hun schriftelijke sollicitaties met c.v. (onder vermelding van SO112 op de envelop) richten aan:

Creation Station Communicatie - adviesbureau Postbus 1005 6040 KA Roermond

CREATION

De NSG helpt bij het vinden ...

NEDERLANDSE STICHTING ...

BEDRIJFSADVIESBUREAU JOS WIJNEN

Lid C.B. - College Belastingadviseurs
Aangesloten bij F.A.B. - Federatie Adviserende Beroepen

Accountancy
Belastingzaken
Automatisering

Voor al de branches van het MIDDEN- EN KLEINBEDRIJF, omvat onze dienstverlening globaal de volgende activiteiten:
- het opstellen van jaarrekeningen;
- het aftersnijgen van een rapport omtrent analyse of interpretatie van administratieve gegevens;
- het adviseren bij bedrijfsvoering;
- het begeleiden bij automatisering;
- het inrichten en/of bijhouden en/of voeren van administraties;
- het volledig verzorgen van loon- en salarisadministratie;
- het verzorgen van belastingaangiften.

Onze organisatie zoekt op korte termijn:

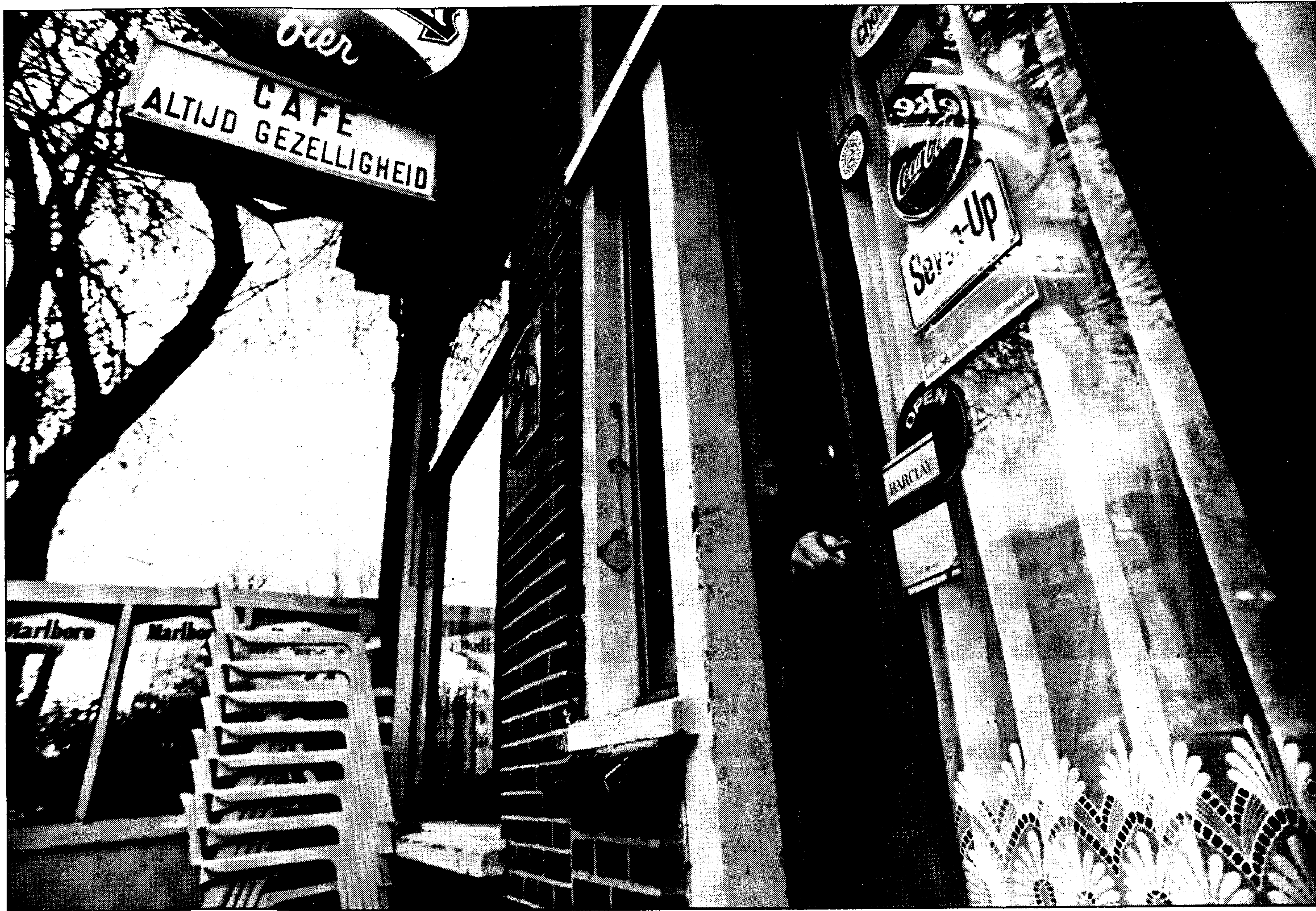
ASSISTENT-ACCOUNTANT M/V

Vereisten:
- diploma H.A.V.O./Atheneum
- S.P.D. 1 diploma, studerend voor S.P.D. 2;
- goede communicatieve eigenschappen;
- leeftijd: niet ouder dan 35 jaar;
- meerdere jaren praktijkervaring in soortgelijke functie.

Salariëring:
- overeenkomstig arbeidsprestatie, bekwaamheid en inzet;
- goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Het dienstverband betreft een 40-urige werkweek met goede toekomstmogelijkheden.

EIJSWEG 70, 6271 AD GULPEN, TEL. 04450-3939, FAX 04450-3408



DOOr MAURICE WILBRINK
EN PIETER VAN DE VLIET

Een oergezellig landje

Hoe gezellig is Nederland in deze donkere dagen? Heel gezellig! Voor wie het zoekt, ligt 't voor het opscheppen. Tot in het kleinste dorpje. Wij gingen voor u op verkenning en troffen een knappend haardvuur in een verlaten Friese boerderij. Karbonade bij kaarslicht in een Achterhoeks familiehotel. Carnavals-aristocratie in Brabant. Poëzie in een achterzaal van een Gronings café. „En laat het nu maar buiten lekker te keer gaan."

De wind zwiept over de smalle donkere weg, door vlakke, lege Friese velden. Een fietser trekt zijn regenbroek aan. Ver weg zien we massieve, zwarte silhouetten van boerderijen. Achter de raampjes brandt licht. Tegen de raampjes tikken druppels, om het huis loeit de storm.

Oh, wat moet het daarbinnen gezellig zijn.

We verlangen naar 'bed en brochje', Fries voor bed en broodje, ooit opgezet door de Bond van Plattelandsvrouwen in Friesland. Bed en Brochje: gastvrijheid, een warm bed, een gul ontbijt, huiselijkheid. Gezelligheid ook, gokken we.

Door een raam zien we een blond jongetje, hij maakt staartdelingen aan een dressoir. Rechts staat een harmonium. De schemerlampen branden, het interieur is streng, sober, christelijk. De boerin doet open en ziet twee mannen staan. Nee, legt ze uit, 's winters doen we niet aan bed en brochje. „We slapen nu weer in ons eigen bed."

De vrouw laat ons toch binnen en vertelt dat zij en haar man 's zomers op het erf in een caravan slapen, de echtelijke sponde is dan voor de toerist. Ze pakt de telefoon en belt. In het Fries worden we aangeprezen: Twee heren. Ze zoeken gezelligheid. „'t is goed spul."

Na vier pogingen is het raak. We zijn welkom in de buurt van Abbega. „Zal ik tekenen hoe jullie daar kunnen komen?" Een half uur later zijn we haar daar zeer dankbaar voor. Een weggetje als een potloodstreepje op de kaart voert ons naar ons Bed en Brochje! Eindelijk.

Daar staat Ieke Cnossen al op ons te wachten. Het is behaaglijk in haar boerderij, de koffie sijpelt door het filter en de woeste wind is buitengesloten.

Ieke en haar man Wiebe nodigen ons uit in de huiskamer. Ze praten moeiteloos een avond vol over de jarenlange toewijding waarmee ze hun hoeve hebben opgeknapt. Veel karakteristieke elementen die bij het slopen vrijkwamen – ornamentjes, typisch Friese bouwstenen – hebben ze opnieuw verwerkt in het prachtige huis.

Knus is het er. Knussig, prettig, aangenaam. Alles op z'n plaats, alles in verhouding. Knappend open haardvuur, gedekte traditionele kleuren. Het verleden, de worteling in Friesland, boerentraditie en cultuur bewaren en zichtbaar maken, zo wordt volgens hen gezelligheid goed uitgedrukt.

„Hier is het vertrouwd, we hebben het zo ingericht dat we ons thuis voelen. Ook onze gasten herkennen het meteen als gezellig."

Wiebe zet bier op tafel en vertelt verder. Over de paarden in de stal. „Mijn vader was goed met paarden, ik heb dat van hem overgenomen." Hij verhaalt van de Elfstedentocht, die zijn vader liefst zesmaal reed – de kruisjes wil hij bewaren, als erfgoed. En van de oude boerenvoetpaden, die met de aanleg van geasfalteerde wegen in onbruik raakten, maar nu gelukkig door de toerist weer worden bewandeld.

Ook in hun dorp Abbega blijft veel bij het oude. Het is een van die kleine kernen waar het gemeenschapsleven nog hecht is. „Als we een dorpsfeest houden, komt iedereen. Allemaal doen ze mee met sprietlopen en zakgooien. In de dorpen met nieuwbouw en import zijn die feesten al lang niet meer zo gezellig."

Overigens zijn Wiebe en Ieke niet zo uithuizig. Wiebe: „Ik zit graag binnen, zeker in de winter. Met de beesten op stal, de ramen en de deuren goed dicht. Laat het nu buiten maar lekker te keer gaan."

Meer voorwerpen

Gezelligheid in zijn huidige betekenis is nog geen erg oud begrip. 'Gezellige vertrouwelijkheid' heet het voor het eerst in de Van Dale van 1898. Gezellig betekende daarvoor eigenlijk niet veel meer dan 'in gezelschap'. In de 19de eeuw begon de gezellige inrichting van de huiskamer: intiem, warm, prettig, huiselijk.

Hoe meer voorwerpen in het woonvertrek, hoe huiselijker, gezelliger dat was. Voor sommige mensen is er wat dat betreft in een eeuw niet veel veranderd. Huiselijke voorwerpen, zegt A. Schuurman (agrarisch historicus), werden vloerkleden, spiegels, een piano, schilderijen, een theetafel, tafelkleden, vazen, secretaires, pendules.

Het begon bij de gegoede burgerij, maar later ging ook de arbeider zijn stulpje aankleden. Onder invloed van een 'beschavingsoffensief', dat werd ingezet door organisaties als de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, werd de arbeider naar zijn woning teruggedrongen. Weg uit de kroeg, in het gezin, lerend om netter te leven. Ook bij de arbeider verscheen steeds vaker de pendule op de schoorsteenmantel – bij uitstek zo'n symbool van huiselijkheid.

En daar staat hij nog altijd, óp de schoorsteenmantel.

Een dag later belanden we in hotel Onland, waar de gezelligheid meedogenloze vormen heeft aangenomen. Jan Stam, de vriendelijke eigenaar van dit typische familiehotel, gelegen in het buurtschap Meddo boven Winterswijk, heeft niets nagelaten om het zijn gasten optisch naar de zin te maken.

Gezellig, dat is volgens Stam: hout. Aan de muur, tegen het plafond. Waar je ook kijkt, het hou(d)t niet op. En veel bruin en beige. Oranjebruine gordijnen. Gehaakte kleedjes op de tafels. Gezellig volgens Jan Stam is ook: dingen van zolder halen en neerzetten. De kolenkit, de melkbus, het spinnewiel, de lampetkan.

In het hotel zit een hoogbejaard echtpaar, dat nog maar weinig woorden heeft voor elkaar. Het zijn de enige gasten. Tijdens het diner – soep, karbonade, bitterkoekjespudding – krast het bestek over de borden. Opeens zegt zij: „Jij hebt geen honger, hè."

Hij schudt van nee.

Stilte.

De eigenaar had ons al gewaarschuwd. Het is november. Als je het treft, dan val je midden in een gezellige middag van de vereniging van oud-mariniers uit de Achterhoek. Ze komen in hotel Onland kaarten en sjoelen. Maar zoveel geluk hebben we niet.

Het besluit is dan ook snel genomen. Vlakbij het hotel staat café Spiekerman. Daar krijgt een man biljartles van een type dat met zijn handen op zijn rug commando's geeft aan zijn leerling. „Veel te dun, jongen," snerpt het door het café en de leerling krimpt ineen.

Later, vele bokbieren later, wordt het toch nog gezellig. De biljartcommandant is vertrokken en de deelnemers aan Meddo's rijke verenigingsleven druppelen binnen. Mannen die 's morgens de koeien melken, dan acht uur voor een baas werken, weer thuis de koeien melken en dan nog eens even meedoen aan de zangvereniging of de schietvereniging. We laten ons uitvoerig inlichten over de melkquota.

Café Spiekerman telt twintig kamerplanten (we kunnen er een gemist hebben), en nog enkele droogstukjes en bloemstukken. Daarmee scoort het etablissement keurig. In een gemiddeld huisgezin staan 22 kamerplanten, zo rekende het Informatiecentrum Volkscultuur vorig jaar uit. Kamerplanten, zo wist men vorige eeuw al, zijn bij uitstek huiselijk en gezelligheidsverhogend.

Kamerplanten kwamen driehonderd jaar geleden mee met de schepen van de Vereenigde Oostindische Compagnie. Vorige eeuw drong de potplant diep door in de huiskamers en het al genoemde beschavingsoffensief hielp ook de arbeider aan een stukje groen in de woonkamer. Daarvoor werden speciaal verenigingen opgericht, zoals Floralia in Amsterdam, die paupers hielpen met het opkweken van stekjes.

Nu is de kamerplant overal: fuchsia, geranium, cyclaam, venushaar, nestvarens verhogen overal het gevoel van huiselijkheid. Natuurlijk groen stelt de mens op zijn gemak en dan is de gezelligheid niet ver meer weg.

We hebben nog twee etmalen gezelligheid te gaan en zetten koers naar de Brabantse Kempen. Een groot bord in het dorp Wintelre wijst ons erop dat de Katholieke Plattelands Jongeren hun jaarlijkse toneelavond houden.

We betreden een gymzaal die versierd is met ballonnen van de boerenleenbank en gevuld met verwachtingsvol geroezemoes. Nog even en maanden van voorbereiding zullen hun hoogtepunt vinden in verloren teksten, slappe lachbuien, en zwaar aangezet acteren.

Het zaaltje zit vol; dit mag men niet missen in Wintelre. We worden beloond. In de beste tradities van het volkstheater wordt de ruimte één grote huiskamer, met tussen de schuifdeuren overspel, moord, chantage, leugens en dronkenschap.

En alsof het niet op kan in dit dorp, wordt op een steenworp afstand de nieuwe prins carnaval gekozen. Beschonken kerels, aangeschoten vrouwen, dansmariekes, glitterpakken, schlagers en schraal bier. En natuurlijk: Fonske de Eerste. Een beetje koninklijk beweegt hij mee met de tararaboemdiee. Fonske heeft de afstandelijkheid van een prins, hij wordt er warempel een beetje aristocratisch van.

In de zaal blijken twee carnavalsverenigingen aanwezig, de Erpelschellers en de Huifnarren. De Huifnarren vinden dat ze gezelliger zijn dan de Erpelschellers, maar de Erpelschellers menen op hun beurt dat ze de Huifnarren daarin achter zich laten. Sámen vinden ze dat ze überhaupt gezelliger zijn dan de carnavalverenigingen van boven de grote rivieren.

Maar wat is dat dan, gezelligheid? Een doorgewinterde feestneus vat dit bondig samen. „Dat is lekker met z'n allen bij elkaar zitten."

Lustig

Gezelligheid is onvertaalbaar. De Duitsers komen nog het dichtste bij met hun *gemütlich*. Een Duitser op bezoek bij de Erpelschellers zou zeggen; *'Es geht hier ganz schön lustig zu'*. De Britten bezigen *enjoyable, pleasant, entertaining*.

Ze hebben zelfs twee woorden voor knus: *cosy* en *snug*. De Amerikanen verzonnen eind jaren tachtig de term *'cocooning'*, een werkwoord waarmee een nieuwe, hoog-consumentieve huiselijkheid werd aangeduid.

De Fransen daarentegen komen niet eens in de buurt van het Nederlandse gezellig. *Agréable, plaisant, confortable. 'Une atmosphère familiale'*. Maar in onze taal hebben we vele woorden die duiden op gezelligheid. Genoeglijk, huiselijk, sfeervol, onderhoudend, aangenaam, behaaglijk, kneuterig, knus, harmonieus.

Taal

De liefde voor taal en gezelligheid leidde in de vorige eeuw tot de oprichting van tientallen rederijkerskamers in ons land. Hereboeren, dorps- en stadsnotabelen zochten elkaar op om gedichten te declameren, voordrachten te houden en toneel in te studeren. Op het platteland kwam de kamer het liefst bijeen met volle maan. De boeren in hun sjees konden dan het beste de weg vinden op donkere winteravonden.

In de achterzaal van café De Lopsterkroon in het Groningse plaatsje Loppersum komt op onze laatste avond de in 1860 opgerichte rederijkerskamer Sappho bijeen. Notabelen zijn het allang niet meer, de Sappholeden. Hoewel, ze worden door de toneelverenigingen in de omtrek toch nog wel als elitair gezien, omdat Sappho geen dorpskluchten speelt. En niet iedereen heeft een dichtbundel op zijn nachtkastje liggen.

Sappho vergadert en besluit de avond met improvisaties en reciteren. Een van de leden krijgt een woord op en moet met een hele korte voorbereiding daar drie minuten op los improviseren. Harrie krijgt 'trappetjeskandelaar'.

Daar hoeft hij eigenlijk nauwelijks over na te denken, hij ergert zich er al lang genoeg aan.

„Na 5 december zie je ze weer, de trappetjeskandelaars. Ik schat dat er daar in Nederland al zo'n miljoen van zijn verkocht. Een miljoen huishoudens die dat ding in de vensterbank zetten, om te laten zien hoe gezellig het bij hen wel niet is. En dan doen ze ook de gordijnen nog dicht, zodat je behalve dat kandelaartje niks meer ziet."

Bij Sappho gaan deze met verve uitgedragen ergernisjes er in als koek. De dichtheid van trappetjeskandelaars in dit literaire gezelschap is dan ook klein.

Gezelligheid, daar is men het bij Sappho wel over eens, zit 'm in kleine dingen. Daar is niet veel voor nodig. En het zou geen rederijkerskamer zijn als ze daar geen gedicht bij konden vinden – *Het Volle Leven* van Judith Herzberg.

Zullen we
zei ze
samen
in een groot bed
in een hotelkamer
gaan liggen
met pyjama's
aan en
dan de knecht
taart
laten brengen

Zo simpel is dat nou:
gezelligheid.



door rob peters

De wandelstok

Dirk uit Doetichem kwam al puffend en steunend het knusse rechtszaaltje van de politierechter binnen. 'Een zwakke rug', ondertitelde hij berekend zijn gemartelde blik voor rechter mr. Nolet. Ondanks deze – getuige zijn regelmatig wrijven over een plaats waar de rug pleegt op te houden en overgaat in een ander lichaamsdeel – permanente handicap was de metaalbewerker in Maastricht als verdachte van mishandeling. Een delict, dat toch enige fysieke inspanning vereist. Zijn rug had hem, om het plat uit te drukken, niet gehinderd met een wandelstok krachtig op het hoofd van een Sittardse vertegenwoordiger in cv-ketels te beuken.

'Een bult gelijk een volwassen eendeëi', moet een verbalisant met enig ontzag over het bolvormig uitsteeksel op de schedel hebben geroepen.

Dirk ziet het meer als een afweerreactie. „Ik ging even over de rooie. Die vent wilde me niet herkennen, niets van schadevergoeding wilde weten en hij viel me ook nog onverwachts aan," poogde hij de rechter in de richting van noodweer te manoeuvreren.

Dirk verhaalde minutieus over de reden van zijn trip op die kille novemberdag naar Sittard. De impuls was pure wanhoop, zo bleek: „Ik was ten einde raad. Alles had ik geprobeerd, maar geen mens wilde me helpen mijn cv-ketel in orde te maken. Uiteindelijk ben ik maar verhaal gaan halen bij de verkoper in Sittard."

Ook de rechter kreeg niet boven tafel waarom Dirk, vermomd met zware zonnebril en wandelstok, de invalide zwerver had gespeeld tijdens zijn missie in Sittard. In elk geval maakte hij in bedelaars-outfit enkele rondjes door de buurt waar de cv-verkoper woonde. Toen plotseling het slachtoffer in diens voortuin opdook, kwam het tot het handgemeen en de fatale mep.

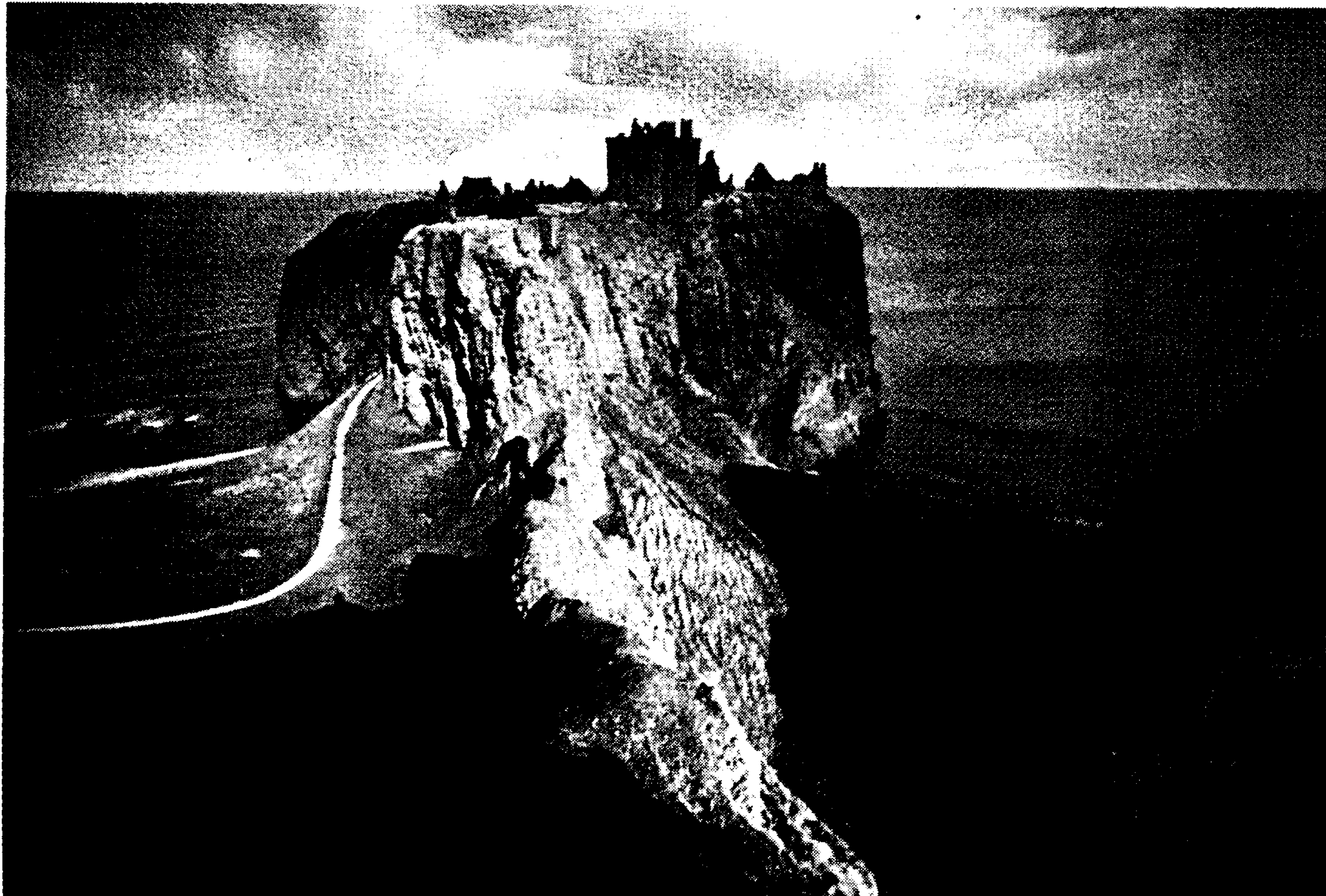
Dirk mag van rechter Nolet diens voorzittershamer gebruiken om te demonstreren hoe hij de wandelstok heeft gehanteerd. Veel voegt deze voorstelling niet toe aan de bewijsconstructie. 'Driehonderd piek voor deze welgemikte klap', roept officier van justitie J. van den Hark alsof hij er zelf bij is geweest. Terwille van een zuivere procesorde zoekt mr. Nolet nog even alles over noodweer op in het Wetboek van Strafrecht. Dirk blijkt echter niet voldoende aangerand om succesvol een beroep op noodweer te doen, doceert Nolet. Mild beslist hij: 150 gulden.

Dirk, die tenslotte een dagje vrijaf heeft genomen, opent dan alsnog een meegebrachte plastic zak en haalt een dikke bundel paperassen te voorschijn. Of meneer de rechter zich ook nog even wil verdiepen in de affaire van de defecte cv-ketel. „Nee, daar beginnen we hier niet aan. Pak maar weer in," zucht Nolet enigszins paniekerig.

Nog voor Dirk zijn mond weer kan openen, roept hij snel: „Deurwaarder, volgende zaak..."

(Uit privacy-overwegingen is de naam van de dader veranderd.)





● *Dunnottar Castle bij het Schotse Stonehaven.*



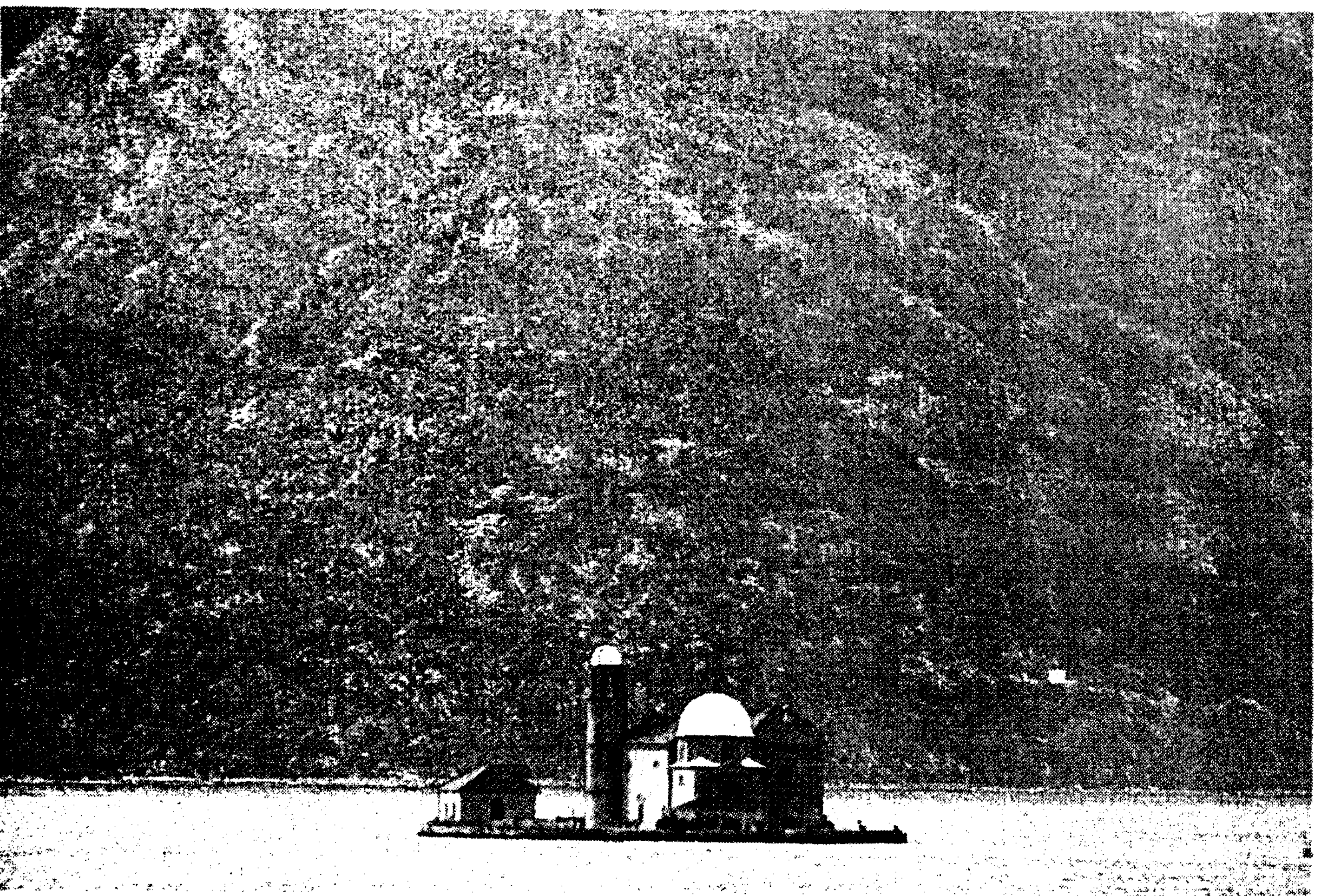
● *Vissershuisjes aan de kust van Lewis.*



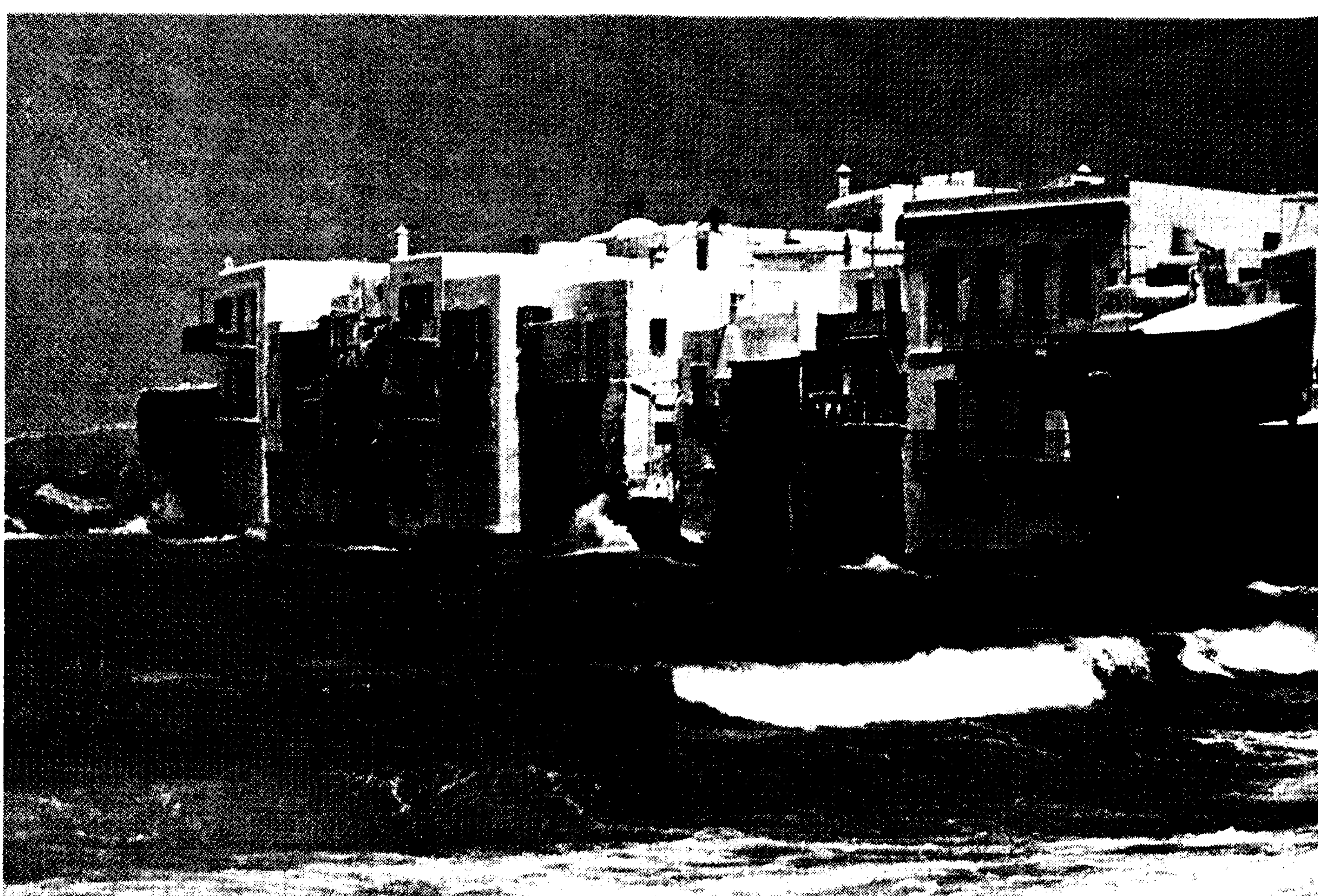
● *Black Point op het eiland Anglesey.*



● *Atrani aan de Golf van Salerno.*



● *Benedictijner klooster voor de kust van Kotor in Kroatië.*



● *Huizen in Mykonos.*

Europa's kusten volgens Martin Kers

DOOR SANTE BRUN

De kusten van Scandinavië en van Schotland en Engeland lijken veel meer op die van de Falklands, Oregon of Nieuw Engeland dan die van de Middellandse Zee. En de kusten van de noordelijke Middellandse Zee hebben veel meer weg van die van de zuidelijke Middellandse Zee dan van de Oostzee. De noordelijke Atlantische Oceaan met zijn verlaten zwarte rotsen, zijn eeuwige stormwind, zijn ijskoude zee en dreigende luchten omspoelt de noord- en westkust van Noorwegen – een paar honderd kilometer naar het oosten vind je het zwartbruine, bijna zoete water van de Oostzee, waar je op de Marian Hamina – de tienduizend eilanden tussen Zweden en Finland – soms eilandjes tegenkomt die slechts plaats bieden aan één denneboom.

Allemaal zijn het kusten van Europa: de lauwe tot ijskoude zandstranden van Engelands oostkust en Nederlands westkust, waar mensen zo gehard zijn dat ze er toch durven te baden; en de overvolle, vervuilde, dan wel de verlaten bloedhete stranden van de westelijke en oostelijke Middellandse Zee. De ruige rotskusten van Ierland, Wales en Bretagne, maar ook de platte moddervlaktes tussen de Riviera en de Spaanse grens; de vervuilde havengebieden van Marseille en St.-Petersburg, en de schone rotskusten van Ierland – en allemaal zijn het kusten van een grillig gevormd continent, genaamd Europa.

Van de fotograaf Martin Kers verscheen bij Schipper Art Productions BV in Laren het boek 'Europese kusten, fotografische impressies'; het is er goed aan te zien dat het hier gaat om keuze uit het werk dat de fotograaf maakte in opdracht van allerlei bladen, en waarin hij, zegt hij, zelf ook evolueerde. Tegenwoordig werkt hij veel meer zoals Ed van der Elsken ook deed, de mens als object, en wel desnoods sterk geënsceneerd. De foto's in het kustenboek zijn, zegt Kers, ook geënsceneerd: altijd wachten op het juiste moment. Daarmee heeft hij een van de meest dramatische foto's in het boek voor elkaar gekregen: Cabo São Vicente in Portugal, de meest westelijke punt van Europa, onder een inktzwarte lucht, met enkele mensen bukkend voor de vliegende storm die daar bijna permanent heerst.

Kers is typisch iemand die de uiterste punt opzoekt, op de grens van water en land, omdat je daar iets van de essentie van het land denkt te vinden, en waar ook het avontuur begint, het ongewisse; en het boek begint dan ook bij de Noors-Russische grens, daalt tastend af langs de kusten van Scandinavië, Engeland, West-Europa, Portugal, de noordelijke Middellandse Zee en eindigt bij de Bosporus, waar ook de kust van Europa eindigt. En het beeld dat hij geeft, is een superieure verbeelding van die enorme verscheidenheid. Je ziet niet alleen de beelden, je voelt ook de koud, of de warmte. De kou beter dan de warmte, dat is typisch Martin Kers.

Hij lijkt meer affiniteit te hebben met de bangelijk bij elkaar schuilende huisjes langs de Ierse kust dan met Griekse vissers; de huizen in Mykonos staan er nog wel treffend gefotografeerd bij, maar Kers was in gedachten op Skye en Arran, denk je, maar het kan natuurlijk ook liggen aan de periode en de opdracht waar de foto uit stamt.

Mensen zie je niet veel op Kers' foto's. Een verdwaalde haan op een strand, ja. drie mannetje met een boot op hun kop, ook. Maar in zijn element is hij in desolaatheid, stormweer, rondvliegend zeeschuim.

Het boek geeft een beeld geeft van de manier van kijken van een compromisloos fotograaf naar de kusten van ons woelige continent – de boodschap dat die woeligheid wel heel erg moet worden, wil zij iets veranderen aan die eeuwige kusten.

'Europese Kusten, fotografische impressies', van Martin Kers en Ethel Portnoy (teksten). Uitg. Inmerc BV en Schipper Art Productions BV f49.95

Gemeente wil belangstelling voor mooi bouwen vergroten

'Architectuur helpt bij Heerlen-gevoel'

DOOR JOOS PHILIPPENS

De kwaliteit van de architectuur verbeteren en een bijdrage leveren aan het 'Heerlengevoel.' Dat is kort gezegd de doelstelling van een campagne van de gemeente Heerlen, waarbij op verschillende manieren de belangstelling voor architectuur wordt gepromoot.



● *Twee nieuwe kantoren die aan de Schakelweg in Heerlen verrijzen. De gemeente wil de aandacht voor de architectuur vergroten.*

In 1991 bracht de gemeente de nota Architectuurbeleid uit. Die richt zich op drie zaken. De eerste twee hangen met elkaar samen: er voor zorgen dat opdrachtgevers rekening houden met architectonische kwaliteitseisen, dat de gemeente dat bij eigen bouwprojecten zo veel mogelijk doet en stimulerend optreedt tegenover opdrachtgevers.

„Om de kwaliteit van de Heerlense nieuwbouwprojecten te vergroten is het ook zaak dat opdrachtgevers, bouwers, beleggers oog hebben voor architectuur," vindt hoofd ruimtelijke ordening Ton van Mastrigt. „De gemeente moet daar voortdurend op aandringen. Maar er bestaat natuurlijk een spanningsveld tussen mooi bouwen en datgene wat economisch haalbaar is."

Publiek

De derde pijler van het architectuurbeleid is de aandacht van het publiek vergroten voor architectuur als kunst- en cultuuruiting. „Lianne Strijards, beleidsambtenaar culturele innovatie kreeg het idee om Heerlen te promoten als bolwerk van bouwkunst," vertelt Hanny Bladt, hoofd voorlichting en inspraak.

„We proberen met de campagne het gevoel weg te nemen dat Heerlen geen mooie bouwkunst heeft. We willen de burgers bewust maken van de aanwezige architectuur. Daardoor groeit hopelijk ook het 'Heerlen-gevoel', de betrokkenheid bij de eigen stad."

Daarbij gaat het volgens Van Mastrigt om het samenspel van monumenten, andere oude gebouwen en de moderne bouwkunst.

De Heerlense campagne bestaat uit maar liefst negen onderdelen. Opvallend is bijvoorbeeld de postercampagne, waarbij vier hedendaagse Heerlense architecten en hun werk centraal staan. Dat zijn Jo Coenen, Theo Teeken, Bert Dirrix en Wiel Arets, die allen al respectabele architectuurprijzen hebben gewonnen. Bert Dirrix 'hangt' nu overal in de stad, de anderen zullen beurtelings volgen.

Heerlen probeert daarnaast een Studiecentrum Architectuur op te zetten, met als specialismen het Nieuwe Bouwen in Heerlen en de Euregio. Als eerste aanzet werd recent beslag gelegd op het archief van Frits Peutz, al ontstond enige deining omdat een van zijn zoons een dertiende deel daarvan opeist.

Opdrachtgevers

Van de in den lande geroemde Heerlense Architectuurnota moet een populaire versie verschijnen. „Heel concreet en actueel. We willen laten zien wat er op architectuurgebied in Heerlen allemaal gebeurt. Opdrachtgevers die een mooi nieuw gebouw laten neerzetten, of een gevel goed laten restaureren of subtiel omgaan met reclame-uitingen krijgen een pluimpje," kondigt Van Mastrigt aan.

Volgend jaar moet ook een prijsvraag tot stand komen. „We kunnen vijftien nieuwe bouwwerken uit 1992 selecteren en daar de mening van de burgers over vragen. Wat vindt men het mooiste en welk het lelijkste gebouw," schetst Bladt.

Op dit moment loopt al een expositie in het Thermenmuseum over het werk van Jo Coenen, de architect van de Openbare Bibliotheek in Heerlen en tegenwoordig stedebouwkundig leider van het Céramiqueterrein in Maastricht.

Het tijdens de jongste Monumentendag gepresenteerde boekje Stadswandeling Architectuur Heerlen 1850-1940 is onder meer verkrijgbaar bij de VVV. Het kost zes gulden en leidt langs vijftig interessante gebouwen.

Straks zal ook een brochure verschijnen over de welstandscommissie. Dat is een onafhankelijke adviesgroep van architecten die bouwplannen beoordeelt. De werkwijze van deze commissie wordt belicht, terwijl de gemeente tegelijkertijd hoopt dat de burgers hun bouwaanvragen conform de voorwaarden indienen.

Wijken

Het stadsarchief trekt in 1993 de wijken in. Gedurende een weekeinde wordt dan in een bepaalde wijk een foto-expositie gehouden. Tot slot wil de gemeente met de campagne ook de jongeren bereiken. Dat gebeurt via een lessenreeks, die momenteel ontwikkeld wordt.

De hele campagne kost 160.000 gulden, het ministerie van WVC betaalt daarvan de helft. De motivering van de Raad voor de Kunst: 'Een helder geformuleerd plan, de deskundigheid wekt vertrouwen'.

Recessie gaat nog aan makelaars voorbij

Duurdere huizen blijven populair

De woningzoekenden in ons land laten zich vooralsnog niet afschrikken door de nakende recessie. Makelaars en projectontwikkelaars zeggen nog steeds goede zaken te doen, ondanks de sombere economische geluiden. De woningmarkt vertoont met een grote vraag, stijgende prijzen en aanhoudende schaarste eerder het beeld van een 'booming' sector. Vooral de duurdere koopwoningen mogen zich blijven verheugen in een massale belangstelling. „Als warme broodjes over de toonbank klinkt wat ordinair, maar de verkoop gaat zonder meer goed," aldus een projectontwikkelaar.

Bij recente tegenvallers als de Golfoorlog en de langdurige politieke discussies over het huurwaarde-forfait noteerde de Nederlandse Vereniging van Makelaars (NVM) direct een terugval in de vraag naar koopwoningen. De verhalen over een komende recessie hebben dat effect nog niet, zegt NVM-woordvoerder Stoffer.

Woningzoekenden hebben door de grote schaarste aan koopwoningen dan ook weinig keus. Vooral de huizen tussen de 225.000 en 275.000 gulden worden steeds gewilder en dus schaarser. Dat komt omdat het aanbod in de populaire prijsklasse tussen de één en twee ton dalende is, terwijl de vraag blijft stijgen. „Omdat een goed aanbod in de goedkope prijsklasse ontbreekt, kijkt men naar iets duurdere woningen. Er is sprake van een opwaartse druk," aldus de NVM-woordvoerder.

Bovenmodaal

Ook de bovenmodale huizen van meer dan drie ton staan nog immer in de belangstelling. „We hebben een project in Wijk bij Duurstede met woningen van 375.000 gulden. Die gaan grif van de hand," zegt directeur Henk van Zandvoort van projectontwikkelaar Bouwfonds Woningbouw, tevens bestuurslid van de Neprom, de club van projectontwikkelaars. „De groep die koopt, en dat zijn vaak de mensen met de wat betere inkomens, merken blijkbaar nog niet zoveel van een recessie. Ze krijgen toch wel loonsverhoging of maken promotie. Die zetten hun 'wooncarrière' voort en willen een goede koopwoning."

Volgens Van Zandvoort stijgt het aantal uit te geven bouwkavels voor particulieren die een huis willen laten bouwen – nu een kleine 12.000 per jaar – ook nog steeds. Zelfs de 'résidences' – de dure appartementengebouwen die de laatste jaren in elke zichzelf respecterende gemeente uit de grond schoten – noteren nog een lichte groei. De Neprom ziet in deze situatie voorlopig geen verandering komen, zeker als de (hypotheek)rente een dalende en de huur een stijgende tendens blijft vertonen.

Wel maken de projectontwikkelaars zich grote zorgen over het gebrek aan goede bouwlokaties. „De goede lokaties zijn volgebouwd en er komen te weinig bij. Vooral in en rond de grote steden," aldus Van Zandvoort. „Dat levert problemen op. Kopers worden kritischer en willen een huis op een goede lokatie. Je ziet ook dat projecten in perifere gebieden en ver van de voorzieningen moeilijk lopen." De Neprom heeft er bij gemeenten al op aangedrongen soepel om te gaan met bestemmingsplannen, door bijvoorbeeld lokaties die aangewezen zijn als bedrijfsterrein beschikbaar te stellen voor woningbouw.

Over de nabije toekomst zijn makelaars en projectontwikkelaars voorzichtig. „We merken nu nog niets van terughoudendheid bij kopers. Maar er wordt ook alleen nog maar gepraat over een recessie, de recessie is er nog niet," zegt C. van Mastricht, marktonderzoeker bij de Rotterdamse projectontwikkelaar Eurowoningen. „We nemen dus de nodige voorzichtigheid in acht. Bovendien, een woning is wat anders dan een blikje bier. Een project dat nu op de tekentafel ligt, is pas over drie jaar klaar. Dan kan de situatie al weer heel anders zijn."

De makelaarsvereniging NVM ziet de huidige spanning op de woningmarkt niet snel veranderen. „Door de beperkte beschikbaarheid van woningen en de voortgaande huurverhogingen zal de belangstelling voor koopwoningen wel blijven bestaan," zegt woordvoerder Stoffer. „Bovendien zijn de prijzen nu heel reëel. Niet zoals eind jaren zeventig, toen ze kunstmatig hoog waren en kort daarna in elkaar stortten."

1,5 miljoen keer gemeentegarantie

Staatssecretatis E. Heerma van Vrom heeft donderdag in het stadhuis van Haarlem de anderhalfmiljoenste gemeentegarantie uitgereikt. Hij deed dit samen met de Haarlemse wethouder van volkshuisvesting Gudde.

De aanvragers kregen de gemeentegarantie voor hun eerste koopwoning tijdens een korte plechtigheid overhandigd.

De gemeentegarantie is in 1956 ingesteld met als doel het eigen woningbezit te bevorderen van met name de lagere inkomensgroepen. Inmiddels worden gemiddeld 80.000 gemeentegaranties per jaar verstrekt.

De staatssecretaris ging in zijn toespraak in op de situaties van tweeverdieners die een huis willen kopen. „Lange tijd was de veronderstelling dat tweeverdieners per definitie een hoog risico opleveren voor de financiering van een eigen woning," zei Heerma. Bij de aanvraag van gemeentegarantie wordt het laagste van de twee inkomens slechts beperkt meegenomen. Tweeverdieners moeten zich volgens de staatssecretaris daarom meer moeite getroosten de financiering van een eigen huis rond te krijgen.

Heerma vindt dit geen goede zaak. „De manier waarop in de garantieverlening met tweeverdieners wordt omgegaan is een merkwaardige inbreuk op de privacy," zo zei hij. Volgens hem zijn de extra risico's niet langer aantoonbaar.

In een overleg tussen de gezamenlijke bemiddelende organen, het VNG en het rijk wordt momenteel gezocht naar een verruiming van de normen rond gemeentegarantie voor tweeverdieners. „Ik ben hoopvol en positief gestemd over de uitkomst van dit overleg," erkende de staatssecretaris.

Lichtere kleuren en moderne vormgeving

Elegante eiken meubelen

● *Eiken raakt zijn stoffig imago kwijt.*

Eikehouten meubelen zijn in Nederland altijd heel populair geweest. Maar opeens was er minder vraag naar. De 'klopklop commercials' verdwenen uit de ether. Het ging niet goed met eikehout. En dan denken we daarbij vooral aan massieve, onverwoestbare, donker getinte meubelen met een stoffig imago.



Dit imago is de laatste tijd echter enorm opgepoetst. Met de doorbraak van neo-eiken meubelen in lichtere kleuren en modern van design heeft eiken vooral iets meegekregen dat het lang en node heeft gemist: elegantie en speelsheid.

Eikehout is van nature licht van kleur, maar deze tint werd eeuwenlang verduisterd door donkere beitstinten. Niet zo verwonderlijk, want dat bleek een goede methode te zijn om het fraaie hout tegen invloeden van buitenaf te beschermen, maar het gebeurde tevens om er een historisch en klassiek karakter aan te geven, geënt op de middeleeuwse kerkbanken en kloostermeubelen.

Met de moderne middelen is ook lichtgetint eikehout goed tegen licht en andere invloeden te beschermen, zodat het hout in het gebruik nauwelijks donkerder wordt. Want wie licht-eiken meubelen koopt wil dat uiterlijk ook graag in stand houden.

Door een meubel af te werken met een moderne lak die UV-straling tegenhoudt kan het lichte uiterlijk behouden blijven, hoewel elke houtsoort in het gebruik wel iets verkleurt, zelfs het oerdegelijke eiken. Een heel natuurlijke afwerkingsmogelijkheid vormt blanke was. Daarmee kan een prachtige glans op het hout worden verkregen en wordt de vlam van het hout bovendien fraai geaccentueerd.

Eiken kan ook worden 'gewit', een methode die het hout een witte nerf geeft waardoor een zeer levendig uiterlijk ontstaat. En eiken meubelen zijn tegenwoordig bovendien in een groot aantal pasteltinten en andere kleuren verkrijgbaar.

Combinaties

Ook jonge ontwerpers vallen weer voor eikehout, dat ze op eigentijdse wijze vormgeven, speelser en eleganter. Ze combineren het hout dikwijls met andere materialen. Een leren of stoffen bekleding voor stoelen, glasruiten en metalen delen voor wandkasten, ladekasten met in contrasterende kleuren uitgevoerde fronten.

Het aanbod in moderne eiken designmeubelen groeit. Eiken heeft een uitstekende prijs/kwaliteit verhouding, is degelijk, vergt weinig onderhoud en wordt in het gebruik eigenlijk steeds mooier. Dit alles gecombineerd met een eigentijdse vormgeving kan een goede reden zijn om bij de aanschaf van nieuwe meubelen weer eens naar eiken te kijken.

OG te huur gevraagd

Te huur gevraagd
royaal woonhuis
3 tot 4 slaapkamers, ruime woonkamer, gesloten keuken met apparatuur, moderne badkamer en garage. Tel. 046-510720, b.g.g. 045-719044.

Te huur gevraagd: kl. appartement of etagewoning in omg. v. VAALS, Simpelveld of Bocholtz. Tel. 045-331713 (na 20.00 uur).

MANAGER zoekt te huur eengezinswoning op korte termijn. Latere koop niet uitgesloten. Omgeving: Sittard, Schinveld, Eygelshoven. Minimaal 3 slpk., garage en tuin. Tel. 046-375041, fax 046-370090.

Te huur gevraagd: eengezinswoningen t.b.v. Amerikaanse militairen en burgergezinnen voor een periode van 3 a 4 jaar. Tijdens kantooruren kunt u bellen met telefoonnummer 04493-7416, 7345 of 7567. Adres: 54th ASG, attn. Housing Division, Borgerweg 10, 6365 CW Schinnen.

Te huur gevr. m.i.v. maart 1993 groot vrijst. woonhuis te Brunssum, Heerlen of Landgraaf. Kale huurprijs tot ƒ 2.200,- p.m.

Wegens snelle verkoop
panden voor de verkoopbemiddeling gezocht.

MAKELAARDIJ HONINGS
Deken Quodbachln. 13, Kerkrade. Tel. 045-460444.

Te h. gevr. OEFENRUIMTE, plusm. 100m2, omg. Heerlen/Landgraaf. 045-315136.

Onroerend goed te huur aangeboden

Kamers
in stud. h. Heerlen-C. Inl. 045-427266

Zoekt u voor een of meerdere maanden een comfortabel geheel ingericht APPARTEMENT?? Regio Vaals, landelijk gelegen, vrij per 1-1-'93. 045-444913.

Te huur 175 m2 OPSLAGRUIMTE te Amstenrade, pr. ƒ 1.600,- per maand. Inl. 04492-1870.

Te huur bovenwoning Centrum GELEEN, per direkt. Tel. 046-752038.

Te h. APPARTEMENT m.i.v. 1 januari 1993, gemeente Sittard: Tel. 046-511322.

Te h. luxe ETAGEWONING, 2e verd. alléén aan echtpaar zonder kinderen, m.i.v. 15 dec. a.s. Huur ƒ 850,- excl. per maand. Kouvenderstraat 183, Hoensbroek. Inl. tel. 045-212537, na 18 uur tel. 045-213015

Zit/slaapk. met douche, keuken. Te bevr. Gladiolenstr. 179, KERKRADE-WEST.

Per 1-1-'93 te huur woonhuis in Kerkrade/Spekholzerheide, Industriestr. 25a. Ind.: hal, woonk. open keuken, badk. 2 slpkmrs. berging, tuin, ƒ 850,- excl. p.m. Borg vereist. 04742-3362.

Te huur aangeboden eengezinswoning te HEERLEN. Tel. 045-226097.

Te h. BRUNSSUM-Centrum, ruim coml. appartement met groot zonnig balkon, schitterend uitzicht op het vijverpark. Hogere prijsklasse. 09-32.89711028 na 14.00 uur.

ZUTENDAAL (B). Luxe nieuwbouw app. inger. keuken en badk., 2 slaapk. en gar. Omgeving beschikb. Inl. 0932-89722001.

Te huur centrum KERKRADE, appartement voor 1 of 2 personen. Tel. 045-451738.

KERKRADE, Niersprinkstraat. In centr. van Kerkrade, nabij de markt, nog te bouwen winkelruimte te huur. Tot. 300 m2. Units v.a. 70 m2. Huurprijs v.a. ƒ 240,- p. m2/p.jr. excl. B.T.W. Tel. 045-712255, Stienstra.

HEERLEN/Molenberg, Kerkraderweg Ruime winkel (105 m2) met 40 m2 magazijn. Goede winkelligging. Huurprijs ƒ 1.500,- p. mnd. Tel. 045-712255, Stienstra.?

VOERENDAAL, Hogeweg. Te huur winkel met evt. achtergelegen riante woning. Winkel met magazijn ca. 115 m2. Tel. 045-712255, Stienstra.

"Het Bastion" BV verhuurt te SITTARD Rijksweg Noord per 1 januari een 1-kamerflat (studio) ƒ 412,- en ƒ 75,-. Er is een selectieprocedure. Inl. "Het Bastion" BV, p.a. Margrietstr. 105, 6191 ... Beek. Tel. 046-375045.

Te h. in WIJNANDSRADE rustig gelegen ruim vrijst. woonhuis met dubb. garage en tuin per 1.1.1993 te aanvaarden. Huurpr. op aanvr. 04459-1407 na 19.00 uur.

BUNDE, Papenweg 95, te huur winkelruimte met inrit naar magazijn, tuin, kelder, koelcel. Opp. 466 m2, geschikt voor vrijwel alle branches. Vrij te aanvaarden, huurpr. ƒ 3.000,- per mnd. excl. Tel. 043-641277.

HEERLEN, Sittarderweg/Grasbroekerweg. Bedrijfshal met ruim 450 m2 opslagruimte te huur. Huurprijs ƒ 2.000,- p.mnd. Tel. 045-712255, Stienstra.

Diensten/Financiering

Zelf verhuizen?
Liever met een bestel- of vrachtauto van AUTORENT BASTIAANS.
v.a. ƒ 65,- per dag ex. btw, incl. 100 km. Wij sturen u graag een prijslijst. Bel: 045-724141 Heerlen, Spoorsingel 50.

Nieuw
is deze service niet
!!!!Hypotheken!!!!
!!!!net even beter!!!!
informatie i.v.m. aan-/verkoop van een woonhuis "Hypotheek op Maatwerk"
Gratis advies incl. bekijken eventueel aan te kopen pand.
Ass. kantoor Van Oppen b.v.
Lindeplein 5, Brunssum. Tel. 045-254543.

Bedrijvenpark
Op zichtlokatie gelegen b.p. Wolfkoul te Susteren. Breedte en diepte kunnen in overleg worden bepaald. Koopprijs op aanvraag. Inl. Grouwels/Daelmans, 043-254565 b.g.g. 641321.

Bespaar tienduizenden guldens op uw hypotheek!
Altijd de goedkoopste tarieven en de beste adviezen. Heeft U al een offerte? Geen probleem, maak snel een afspraak. KIJK, VERGELIJK EN BESPAAR U RIJK.

HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
B. de Hesselleplein 13 - Heerlen
045-741616

fortwoningen: een klasse apart
Je eigen huis in houtskeletbouw; flexibel bouwen in: SLEUTELKLAAR, RUWBOUW OF CASCO.

VOOR MEER INFORMATIE:
Bouwkundig Adviesburo Prevoo
Boschweg 1, Bunde. Postbus 35, 6240 AA Bunde. Tel. 043-646563.

Snel en goed Uw huis verkopen?
Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Uw huis in één dag verkocht !
Gefeliciteerd, maar waarschijnlijk (veel) te goedkoop. Voor een optimale en correcte verkoop... OFFERMANS BORGER EN PARTNERS VASTGOED Tel. 046-740535 na kantoortijd 046-752193. Uiteraard ook bij ons geen verkoop, geen kosten !

Woonhuis verkopen???
Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan 100% zekerheid + geen makelaarskosten.
Denis Vastgoed ☎ 040-518428

Te koop gevraagd te Valkenburg
woonhuis
prijsklasse tot ƒ 300.000,-.
Voor meer info: Bedrijfsadviesbureau Habets & Royen Margraten. Tel 04458-2525.

Trintelen-Eys, Eyserweg 24.
5 min. van Heerlen. Landelijk gelegen vrijstaande semi-bungalow. Ind.: beg.gr. inp. garage, hobbyruimte, bar. Part.: ruime hal, woonkamer ca. 32 m2, luxe Siematic keuken met apparatuur, 3 slaapkamers, seperaat toilet. Ruime badkamer metligbad en bidet, vliering. Ged. geïsoleerd, rondom rolluiken.Onder architekt aangelegde tuin. Vr.pr. ƒ 349.000,-k.k. Bezicht. alleen op afspr., tel. 04451-1997

SITTARD-Centrum
Engelenkampstraat 70: Zeer ruim (beleggings-)pand met tuin en achteringang, grotendeels verhuurd met een goed rendement, woning op 1e etage met aparte ingang. Vrij te aanvaarden, prijs ƒ 228.000,- k.k.

SITTARD
Nieuwstadterweg 8 (Industriepark Noord). Schitterend perfect afgewerkt vrijstaand landhuis met loods/bedrijfsruimte (ca. 220 m2 met uitbreidingsmog.), parkeerplaats en tuin. Perceel 1.545 m2, prijs ƒ 490.000,- k.k.

MAASMECHELEN-LEUT (B)
Mooi gelegen nostalgisch boerenwoonhuis in de kern van het maasdorp Leut, St. Pieterstraat 51 met schuren en stallen (in carré) binnenplaats en huisweide, totaal 1.900 m2, te renoveren. Prijs ƒ 195.000,- k.k.

Paul Crombag Onroerend Goed
Limbricht, tel. 046-580087.

Wilt u uw huis verkopen?
Voor ons geen probleem!
Makelaarskantoor:
Cordes & Kramer
Kohlscheid (Dld) Aachen (Dld)
Tel. 09-49240759596 Tel./Fax: 09-4924120800

Te koop te Hoensbroek
Gelegen nabij Centrum, Weustenraedtstraat
Vrijstaand woonhuis
ca. 465 m3 aan groenvoorziening, blijvend vrij uitzicht. Kelder, hal, wc, woonkmr. met open haard ca. 34 m2, keuken met luxe inr., portaal, berging en bijkeuken. 3 ruime slaapkamers, badkamer met ligbad en v.w., grote zolder via vaste trap bereikbaar. Ged. geïsoleerd en dubbelen beglazing.

Zakenpand
Praktijk, Kantoor of mil. vriendelijk bedr. (ca. 305 m2 opp. 3.005 m3 inhoud bruto). VOORZIEN VAN: verlaagde plafonds, verlichting en vloerbedekking. 2 gescheiden toiletruimtes met afzuig. 1 keuken en pauzeruimte. C.V. gas en alle denkbaren nuts voorzieningen. Ruime garage met grote rolpoort.

2 appartementen.
1e Verd. Samen ca. 130 m2 opp. ca. m3 inhoud 330. Per appartement; Beg. grond, berging en gezamelijke entrée. Grote woonkamer met keukenblok (koelkast, kookplaten, afzuigk.). Ruime slaapkamer, douche met v.w. 2e berging, hal, m.k. en wc. CV combie ketel in gesloten ruimte.
Prijs op aanvraag; bezichtiging na telf. afspraak.
Te bevragen: 045-216599.

De NVM Hypotheekshop
adviseert over hypotheken van vrijwel alle banken of andere geldverstrekkers.
Waar u ook koopt, informeer daarom eerst bij ons (zonder kosten) naar uw mogelijkheden.
Maak vrijblijvend een afspraak voor een goed advies.
NVM HYPOTHEEK SHOP Hypotheekshop Heerlenseweg 22 Landgraaf telefoon 045-326600

jos storms onroerend goed

Schimmert/Op de Bies 56
heden open huis van 3 tot 5 uur
Uitst. onderh. vrijst. landhuis op 780 m2 grondperceel. Ind: ruime hal, woonk. 40 m2 met gelijkvl. alles tegelvl., dichte eiken aanbouwkeuken alles onderk. met speelkamer (35 m2), wasruimte en provisieruimte, 3 grote slpk., luxe badk. met ligbad douche 2de toilet, vaste trap zolder (boven alles parket), hardh. kozijnen, rolluiken, dubb.gl. Overd. terras met riante tuin op zuiden (40 diep), 2 opritten met aparte carport en grote garage (9 bij 3,5). Dit pand moet binnen gezien worden. Kom vandaag vrijbl. kijken ƒ 389.000,- k.k.

Doenrade, Bekweg 5,
heden open huis van 13 tot 15 uur
Prima onderh. grote boerderij met besloten binnenplaats (poort) met grote schuur, diverse stallen en weiland (2140 m2). Voor en opzij ingang (hoekboerderij) midden in oude dorpskern. ƒ 249.000,- k.k. Kom vandaag vrijbl. kijken. Serieus bod gevraagd.

Tel. 046 - 742550

Te k. WOONHUIS, Diester Steenweg 305, B-3680 Maaseik. Bestaande uit living, keuken, bureel, badk., 4 slpks., zolder, kelder, tuin 18 ha., werkplaats 125 m2. Tel. 09-32.89565144.

Te Genk super de luxe NIEUWBOUWVILLA te koop van 1 jr. oud in bosrijke omgeving op 25 are grond. Vraagprijs plm. 13.000.000 Belgische Franken. Tel. 09-32.89.36.17.54

Onroerend Goed

Pickée makelaardij bv 045-326767

Te koop of te huur SITTARD: Industriestraat 35 op handelsterrein gelegen bedrijfsobject, bestaande uit showroom/verkoopruimte met verhard terrein, alsmede vrijstaand woonhuis met o.a.: kantoor, kelder, hal,woonkamer, luxe keuken, 3 slaapkamers en fraaie badkamer. Uitbreiding is mogelijk. Uitv. gegevens en koopprijs op aanvraag. Tel. 046-510655/529368.

Te Hasselt BUNGALOW te koop - Spaanse stijl. Hogere prijsklasse. Tel. 09-32.89.36.17.54

Wij bouwen WONINGEN voor u vanaf 3.500.000 Belgische Franken. Tel. 09-3289361754.

Te k. gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobilien, tel. 045-414015

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Hoensbroek,
Centrum. Winkel-woonhuis met achterstallig onderhoud. ƒ 129.000,- Tel 045-211536

Brunssum
Ruim halfvrijst. woonh. met c.v.-gas, garage, berging en tuin. Ind.o.a. provisiekelder; ruime L-vormige woonk.; eetkeuken met apparatuur. Betegelde doucheruimte met vaste wastafel en toilet. 1e verd.: 3 slaapk. Toilet met fonteintje. 2e verd.: bereikb. via een vaste trap, grote zolderruimte. ƒ 159.000,-k.k.

Kerkrade
Locht 27
Vrijstaande villa, idille, met gar./bedrijfsruimte, 80m2. Tot. opp. ca. 1700m2. Geh. gerenov. c.v. plus ged. vloerverw. Ind.: hal, w.c. kelder, 2 woonkmrs. met 2 open-haarden, kantoor, eiken keuk. incl. app. Hobbykamer 55m2, 3 slpkmrs. badk. met ligb. en w.c. plus zolder. Tel. 045-416473.

Landgraaf
Te huur, ruime halfvrijst. woning met 50m. diepe tuin, garage en 3 slpkmrs. Huurprijs: ƒ 1.200,- p.m. excl. Mak. kant. L. Janssen b.v. Tel. 046-335840.

BRUNSSUM, Ringoven 7, ruime woning met inpandige gar., in keurige staat, 3 slpks. ƒ 175.000,-k.k. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

Te k. gevr. vrijst. BOERDERIJ of ouder woonhuis met stallen of bedr.ruimte (waarv. 1ruimte min. 200m2.). Bij voork. in gem. Sittard of Schinnen. Tel. 046-517927.

Gevraagd met spoed, WOONHUIS liefst met grote tuin tot ca. ƒ 150.000,- opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Uw HUIS verkopen? Goed, vakkundig en snel. John Seegers O.G., Sittard. Tel. 046-525318. Geen verkoop in klein, geen kosten.

KONINGSBOSCH, Prinsenbaan 183-A, hoekh. met garage, 3 slpks., bwj. '82, ƒ 160.000,-k.k. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

SUSTEREN, Feurthstr. 1-B, goed onderhouden woonhuis met inpandige garage. ƒ 176.000,-k.k. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

HEERLEN, ruim app. met 2 slpks., badk., gelegen 1e etage, goed ligging. Vr.pr. ƒ 125.000,- k.k. John Seegers O.G., 046-525318.

BRUNSSUM, Merkelbeekerstraat 13, open huis!! open huis!!. Uitst. gel. vrijst. woonh., cv, inpandige garage, beh. tuin. Opp. 550 m2, 2 kelders, L-woonk. (30 m2), parket, woonkeuken, 3 slpks. badk., douche. Vraagprijs ƒ 240.000,-. Voor snelle beslisser scherpe eindprijs!!

16.00 uur vrijblijvend bezichtigen!!

Bunde
Iepenlaan, riante halfvrijst. woning met ruime woonk. luxe keuken en badk. 4 slpkmrs. overdekt terras, grote gar. en mooie tuin. Prijs ƒ 270.000,-k.k. Tel. 043-649070.

Heerlen-Heerlerheide
Halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en mooie tuin. Goed onderh. Ged. dubb. beg. Ind.: o.a. royale hal, woonk. met parketvloer, eetkeuken, 3 royale slaapk., badkamer, zolder. Prijs ƒ 189.500,-k.k.

Pickée makelaardij bv 045-326767

Te k. C-KERKRADE: stadsappartement op beg.gr. Ind.: woonk. open keuken, 1 slpk. douche, w.c., kleine berg, ook geschikt als kantoor/praktijkruimte, ƒ 82.500,-k.k. Inl.: 09-49.2407.3017.

Te koop of te huur 5.000 m2 industriegrond, verhard en afgerast. te BORN. Te k. uniek object, landhuis met veel privacy met bos, weiland, visvijver, iets mools te Maaseik (B). Tel. 09-32.89866949.

Te k. vrijst. BUNGALOW 125 m2 woonopp. 600 m2 grondst. aparte bouwstijl, goed uitgev., cv. (olie), houten plafonds, edelhouten deuren, open haard, woonk. 60 m2, aanbouwk. Tel. 09-49.2214632522 of 09-49.2456755.

Te huur per 15-1-1993, 1-2 pers. app. HEERLEN-CENTRUM. Huurpr. ƒ 730,- p.m. Tel. 045-415069.

Waarom verkopen
zoveel mensen uitgerekend door ons hun huis?
* KORREKTE EN DESKUNDIGE WERKWIJZE
* GROOT AANTAL KOOPINTERESSENTEN
* OPTIMALE KOOPPRIJS
* ONZE GUNSTIGE FINANCIERINGEN MAKEN DE BESLISSING VOOR EEN KOPER MAKKELIJKER
* WIJ VERZORGEN ALLES VOOR U TOT NA DE ONTVANGST VAN DE KOOPPRIJS
* MEER DAN 1000 TEVREDEN CLIENTEN BEVESTIGEN ONS SUCCES
Wilt U uw huis in het grensgebied verkopen, bel ons! Ook als u zelf niet wilt verkopen, maar een huis weet, dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
☎ 09-4924073017 / 045-451291
Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Wilt u uw huis verkopen !!!
Wij zoeken voor onze klanten eengezinswoningen, oude huizen en grondstukken in het grensgebied.
IMMOBILIEN DÜSTERWALD.
Tel. 045-351254.

Amstenrade Achter den Hof.
Fraai gelegen halfvrijst. woonhuis met garage, tuinhuisje en mooi aangelegde tuin. Ind.: hal, toilet, gezellige woonk. met parketvl., semi open keuken met aanbouwk. en div. app. 1e verd. 3 slaapk. en badk. 2e verd. hobbyzolder. Prijs n.o.t.k. Inl.
Henk Dohmen Makelaardij b.v.
Tel. 04750-18788.

Heerlen:
Vrijstaand woonhuis met c.v. -gas, grote inpandige garage (2 auto's) en rondom tuin. Rolluiken. Ind. sout.: prov. en bergruimte. Part.: hal, woonk. met parketvloer, keuken, bijkeuken, overdekt terras, 4 slaapk., badk. Prijs ƒ 269.000,-k.k.

Pickée makelaardij bv 045-326767

Te koop LANDGRAAF/Nieuwenhagen, Hoefveld 9. Halfvrijst. woonh. opp.perc. ca. 450 m2, 4 slaapk., parketvl., dubb. begl., geh. geïsol., vr.pr. ƒ 239.000,-k.k. Tel. 045-322395.

UBACH o. WORMS, Kantstr. 96, oudere, grote, goed onderhouden woning met tuin. ƒ 136.000,-k.k. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

NIEUWENHAGEN, Oude Landgraaf 56, appartement op begane grond met kleine achtertuin, 2 slaapkamers. ƒ 125.000,-k.k. Wijman & Partners. Tel. 045-728671.

Te k. riante BOUWKAVEL Caumerveld, incl. bouwplan. Postbus 2651, 6401 DD Heerlen.

Te k. HOENSBROEK-C vooroorl. tussengel. ruim woonh. c.v. gas, tuin, met vijver en barbeq. achterom bereikb. Ind.: hal, woonk. plav.vloer, plus. 27m2, ruime open keuken eiken voorfr. kelder, toilet, berg. terras, 3 slpkmrs. badk. plus 2e toilet, zolder, vaste trap. geh. pand voorzien van rolluiken. ƒ 139.000,- kk 045-210284.

Te k. of te h. WINKEL met woonhuis en grote tuin in centrum van Heerlen. Direct ...

Leenheerstr. 42 fraai gel. halfvrijst. hoekhuis m. gar. Ind.: woonk. en serre, keuken, 4 slpkmrs. douche, zolder en provisie kelder. Inl. 045-256388.

SCHINVELD, te k. uitstekend gelegen halfvrijst. Semi-bungalow, inp. garage, woonk. met open keuken, badk. met ligbad, toilet, slaapk. 1e Verd: 3 slpks., bergzolder. Perc. opp. ruim 300 m2. Inl. 045-273144.

HOENSBROEK, Oranjestraat 5, rustig gel. woonh., cv, berging, geïsol. woonk., open keuken (31 m2), 3 slpks., badk., douche, zolderberging, vaste trap, 4e slaapkamer. Vraagprijs ƒ 139.000,- incl. compl. stoff. N.M.W. Quaden & Zn, Makelaardij onr. goed, Geirestr. 4, Munstergeleen. Lid NVM, 046-519644.

SITTARD, Bernhardstr. 18 (in het Park). Op uitstekende lokatie gel. woonhuis (alles gelijkvl.) met mooie tuin op zuiden (15 mtr. diep). Alles in perf. staat. woonkamer tegelvloer, open haard, nieuwe witte aanbouwkeuken, nieuwe badkamer met ligbad/toilet. Moet binnen gez. worden, ƒ 169.000,-k.k Tel. 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

GREVENBICHT, Nieuwstraat 47, Hoek Meester Speestraat. Vrijst. woonh. met garage en tuin. Ind. o.a.: hal met schoonmetselwerkwanden, toilet, keuken met aanb.keuken. Verd. 3 slpk., badk. met ligbad, douche, 2e toilet, 2 v.w. Zolder middels trap, 4e slpk., c.v.-ruimte. Garage met vaste trap naar bergzolder. Vraagprijs ƒ 229.500,- k.k. Makelaarskantoor Ruber o.g. b.v. 04498-51900.

Susteren, Marktstraat
Goed lopend bruin café (ook voor andere doeleinden geschikt) met achterbouw, ruime bovenwoning en 3 garages.
INLICHTINGEN:
Henk Dohmen Makelaardij b.v.
Tel. 04750-18788

BRUNSSUM halfvr. woonh. m. gar., prima ligging. Ind.: ruime hal, woonk., ruime luxe keuken, 3 slpkms. badk. m. ligb, 2e toil., kelder. Zien is kopen. Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k. John Seegers o.g., tel. 046-525318.

KERKRADE te k. tussengel. woonh. m. aparte zij-ingang, tuin en kelder. Ind. woonk. 36 m2, keuken, douche en toilet. 1e verd.: 3 gr. slaapk., luxe badk. 2e verd.: gr. zolder. Pr. ƒ 180.000,- k.k. 045-455165 18-19 uur.

MAASTRICHT, Beatrixhaven. Op zgn. "zichtlocatie" bedrijfsterrein te koop. Perceelsgrootte van 1.500 m2 tot 5.000 m2. Combinaties zijn mogelijk. Koopprijs v.a. ƒ 140,- p. m2 excl. B.T.W. Tel. 045-712255, Stienstra.

KONINGSBOSCH, Molenweg. Perceel met kwekerij-tuincentrum incl. aanwezige kweekteelt. Perceelopp. 1.3 ha. Volledig omheind. Koopprijs ƒ 200.000,- k.k. excl. B.T.W. Tel. 045-712255, Stienstra.

HEERLEN, Heerlerbaan. Perceel bouwgrond ca. 3.350 m2. Front ca. 22 m. Koopprijs op aanvraag. Tel. 045-712255, Stienstra.

HEERLEN, Jongmansweg. Bedrijfshal ca. 500 m2 met kantoren te koop. Koopprijs ƒ 195.000,- k.k. Tel. 045-712255, Stienstra.

BOUWGROND gezocht vanaf 600 m2, rustige omgeving Zuid-Limburg. Offertes o.a.b. Br.o.nr. B-03376, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Heerlen
Halfvrijst. woning, luxe uitgevoerd met gar. en berging, luxe keuken, 3 slpkmrs. en tuin op het zuiden. Deze woning moet U van binnen zien! Vr.pr. ƒ 188.000,- k.k. Mak. kant. L. Janssen b.v. Tel. 046-335840.

BRUNSSUM/Treebeek, Schildstraat. Op zeer aantrekkelijke winkellocatie te koop een winkel/woonhuis met ca. 200 m2 b.v.o. winkelruimte en een comfortabele bovenwoning. Koopprijs op aanvraag. Tel. 045-712255, Stienstra.

NIEUWENHAGEN, Hoogstr. 96. Ruim woonh. met 2 ingangen, midden in winkelcentr. ... Geleen.

SCHINVELD, Pr. Rooseveltstr. 19 en 21. Groot dubbel boeren woonhuis met gr. tuin (575 m2), veel ruimte, opknapper, ƒ 85.000,-k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms o.g. Geleen.

NUTH, Stationsstraat. Onder archit. verbouwd kantoorpand met zeer pos. uitstraling te koop. Perfecte ligging en dito inrichting. Zeer geschikt voor ass. kantoor, accountancy, adviesburo. Tot b.v.o. 160 m2. Koopprijs op aanvraag. Tel. 045-712255, Stienstra.

HOENSBROEK, vrijstaand landhuis op prima locatie, zeer ruime woonkamer, app. keuken, 4 slpkms., div. kelders, ruim perceel, tuin met priv., opt. isol., elec. rolluiken. Kooppr. ƒ 375.000,- k.k. John Seegers O.G. Tel. 046-525318.

Bedrijfsruimte

Te huur
Winkel/bedrijfs/kantoorruimte
Plm. 115 m2. (kelder en berging). Gelegen vlakbij centrum Heerlen. Willemstr. 76 t.o. Aldi Inl. 045-725747.

Te huur aangeb. BEDRIJFSHAL 1320 m2. Kissel Heerlen. Totaal geïsoleerd, verwarming, kantoren parkeergelegenheid. Inl. Biallass Beleggingen 045-412189 b.g.g. 310557.

OPSLAGRUIMTE te huur gevr. in Heerlen of omg., plm. 150 m2 voor prijsopgave en ligging bel na 19.00 uur 045-715804.

Te k. vrijstaand GARAGEPAND met woning, showrooms, div. kantoorruimtes, magazijn, werkplaats, ruime parkeermog., voor- en achterterrein, perc.opp. 1360 m2, voorzien van alle hinderwetten en milieu-eisen. Info Amstenraderweg 81 AB, Hoensbroek.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bouwmaterialen & Machines

Romneyloodsen Nissenhutten
In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren.
SYSTEEM LOODSEN BOUW BV
Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

DECEMBERAANBIEDING VLOER- EN WANDTEGELS

VLOERTEGELS	
30,8 x 30,8 cm beige per m2	ƒ 21,50
30,3 x 30,3 cm lichtgrijs per m2	ƒ 27,50
32 x 32 cm lichtgrijs gewolkt per m2	ƒ 27,50
34 x 34 cm beige per m2	ƒ 45,-
WANDTEGELS	
15 x 20 cm wit/mat per m2	ƒ 26,50
15 x 20 cm wit/grijs per m2	ƒ 33,-
20 x 25 cm wit lichtgrijs rose per m2	ƒ 26,-
20 x 25 cm beige per m2	ƒ 38,-

Tev. ruime sort. kachels, open haarden en sierbestrating.
Arnold Oprey
Heerlen, Heerlerbaan 275. Maastricht, Beatrixhaven

Te k. MERBAU raamkozijn met thermopane, br. 2.20, h. 1.70, 6 mnd oud. Tel. 04457-3676.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Te k. 2 KANTELPOORTEN 3.00 m x 3.00 m, 50% glas en loopdeur. 045-750531.

Te koop partij nieuwe hardhouten KOZIJNEN, div. maten. Tel. 045-750531.

Te k. ijzer DINBALK, l. 6.55 x20x20cm.; 2 gar. kantelpoorten 2.50x2.50cm.; 15 stelprofielen 3.50cm.; 1 betonmolen nw. 140 ltr.; 25 houten balken l. 5 mtr.x18x5cm. Tel. 045-320550.

Ruime keuze uit 25 gebr. TOYOTA EN KOMATSU
vorkheftrucks
vanaf 700-2500 kg. met benzine-, gas-, diesel- en electromotor. Voor verkoop, verhuur en service Collé, Nusterweg 90, Sittard. Tel. 046-519980.

Te k. SANDWICH-daken/wanden; ouderwetse ... badkuipen; ... vorms; electr. ... spiltrap; balken; ... planken; tegels; zand; Bouwbergstr. 100, ... sum. Tel. 045-251964.

Kanteldeuren en ... bestellen? STRATEN rendaal bellen. Ook ... dustrie. Tenelenweg ... Tel. 045-750187.

Te k. BIELZEN, ƒ 11,- ... Nusterweg 100, ... Sittard. Afh. tussen 8-16 ...

Met een PICCOLO in ... Limburgs Dagblad raakt ... uw oude spulletjes ... kwijt. Piccolo's doen ... wonderen... Probeer ... Tel. 045-719966.

Bouwen/Verbouwen

Te koop
Palletstelling
in prima staat in diepte's van 70-90 en 150 cm. Legborden ... kenlengte 350 cm. Hoogte van 340 cm. en 680 cm. ... ders 340 cm. ƒ 87,50 p.st. Legbalken 350 cm. ƒ 37,50 p.st.

Stalen legbordstelling
zo goed als nieuw. Bruynzeel 300 cm. hoog 50 cm. diep ... legborden pr.ƒ 125,- p.m. Gegalvaniseerde legbordstellingen ... Diverse maten v.a. ƒ 75,- p.m.
Rockmart, Kissel 46A, Heerlen. 045-723142.

Heftruck huren?
Frissen b.v. bellen
04406-40338
Vroenhof 92, Valkenburg
Komatsu dealer

In/om de tuin

IMPREG Tuinhout b.v. In ... Cramer 18, Heerlen. ... 717733 bijna alles voor ... tuin. Bezorgen mogelijk.

DOMPELPOMPEN ... kelders en vijvers, 7.000 ... per uur, 220 V, ƒ 225,- ... Knops, Rijksweg Zuid ... Sittard. Tel. 046-512718.

Als u ons voor 12 ... 's morgens belt, staat ... PICCOLO de volgende ... al in het Limburgs Dagblad ... Tel. 045-719966.

HEERLEN DOUVE WEIEN

... tegenover het De Weverziekenhuis en met uitstekende verbindingen naar het stadscentrum en de doorgaande verkeersroutes, het plan Douve Weien gesitueerd. In dit plan heeft het Abp een complex van 128 huurappartementen, in 4 typen gerealiseerd. In dit complex zijn regelmatig appartementen te huur.

Omringd door groen, een parkeerterrein en een afsluitbare parkeergarage voor 40 auto's, biedt het uit 16 woningverdiepingen bestaande gebouw een riant uitzicht over de omgeving.
Er zijn 4 verschillende typen met 1 of 2 slaapkamers, gesloten of open keuken, 1 of 2 balkons, ruime woonkamer, badkamer met vaste wastafel en ligbad, toilet, inpandige berging of berging op de begane grond en een ruime hal.
De woningen zijn degelijk afgewerkt (o.a. met hardhout) en optimaal geïsoleerd.

Huurprijs vanaf ƒ 609,70 per maand. (excl. servicekosten en overdekte parkeerplaats).

NEDU Valkenburgerweg 25A 6411 BM Heerlen. Telefoon 045-710909.

TE HUUR

Publikatie ABP Algemeen burgerlijk pensioenfonds

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer

DE ROLLEBOL STICHTING KINDEROPVANG BRUNSSUM

Te huur gevraagd: **WOONRUIMTE**
voor tijdelijke uitbreiding van kinderdagverblijf, voor minimaal half jaar in Brunssum.
U kunt voor meer informatie contact opnemen met kinderdagverblijf De Rollebol, Brunssum, tel. 045-274020.

Zeventig procent Nederlanders slaapt onder dekbed

Vraag naar echt dons neemt toe

DOOR THEA WAMELINK

Het dekbed heeft in de afgelopen decennia een zegetocht door Nederland gemaakt, zowel dat van dons als van synthetische materialen. Sommige mensen zijn allergisch voor dons, anderen kunnen juist niet tegen synthetische vullingen. De laatste jaren neemt de vraag naar dons opnieuw toe.

Van alle Nederlanders slaapt nu ongeveer 70 procent onder een dekbed. Bij jongeren onder de dertig is dat percentage zelfs 90. Dit is een enorme groei vergeleken met een dozijn jaren geleden: toen sliep nog 70 procent van onze bevolking onder dekens.

Veren en dons leggen een lange weg af voordat ze in een dekbed belanden. We kennen kippeveren, ganze- en eendeveren. Kippen hebben geen dons, in tegenstelling tot ganzen en eenden die in het water (kunnen) leven. Kippeveren worden daarom nooit voor dekbedden gebruikt, hoogstens voor (sier)kussens.

De platte kippeveer krijgt een speciale krulbehandeling om hem meer volume te geven. Ganze- en eendeveren zijn bestemd voor duurdere hoofdkussens en dekbedden. Ze krijgen een wasbehandeling om ze te ontvetten. Na voordrogen in een centrifuge komen ze in een droogtrommel. Hier wordt stoom met een temperatuur van 140 graden ingeblazen waardoor ze tevens worden gesteriliseerd. Vervolgens gaan de veren naar een koelkamer, waarna ze in een machine op donsgehalte worden gesorteerd. Dit gebeurt met lucht. De zware veren blijven achter, het lichte en zuiverste dons wordt naar het laatste compartiment van de machine geblazen.

Normen

Een donzen dekbed wordt niet helemaal met donsjes gevuld. Maar om te voorkomen dat er bij de fabricage maar wat wordt aangerommeld zijn er wettelijk vastgelegde normen waaraan met veren of dons gevulde produkten moeten voldoen. Als enige land in Europa heeft Nederland deze normen officieel vastgelegd in een Vulselbesluit.

Een dekbed mag de benaming 'dons' hebben als minstens 65 procent van het gewicht uit echt dons bestaat. Bij 'verig dons' moet minimaal 50 procent van het gewicht uit zuiver dons bestaan. Voor '3/4 dons' geldt dat minstens 30 procent van het gewicht zuivere donsjes betreft. En 'halfdons' staat voor dekbedden met minstens 15 procent zuiver dons.

De benamingen halfdons en 3/4 dons wekken vaak verkeerde verwachtingen. Het is niet zo dat hierbij de helft of driekwart van het gewicht uit dons bestaat. Die aanduiding slaat namelijk op het volume aan dons. Een goed donzen dekbed (veel dons van een goede kwaliteit) is uiterst licht in gewicht. Hoe lichter het is, des te beter houdt het warmte vast.

Moderne dekbedden hoeven niet meer zo uitvoerig te worden opgeschud als die uit het sprookje van Vrouw Holle. De inhoud zakt niet gemakkelijk naar één kant omdat deze meestal in banen of hokjes is opgesloten. Dagelijks even opschudden is meestal voldoende om ze volumineus te houden. Als de vulling na verloop van tijd een beetje plat is geworden kan de droger uitkomst brengen. Ongeveer een kwartier laten draaien in de koude lucht en het dekbed heeft weer zijn weelderige volume terug.

Luchten

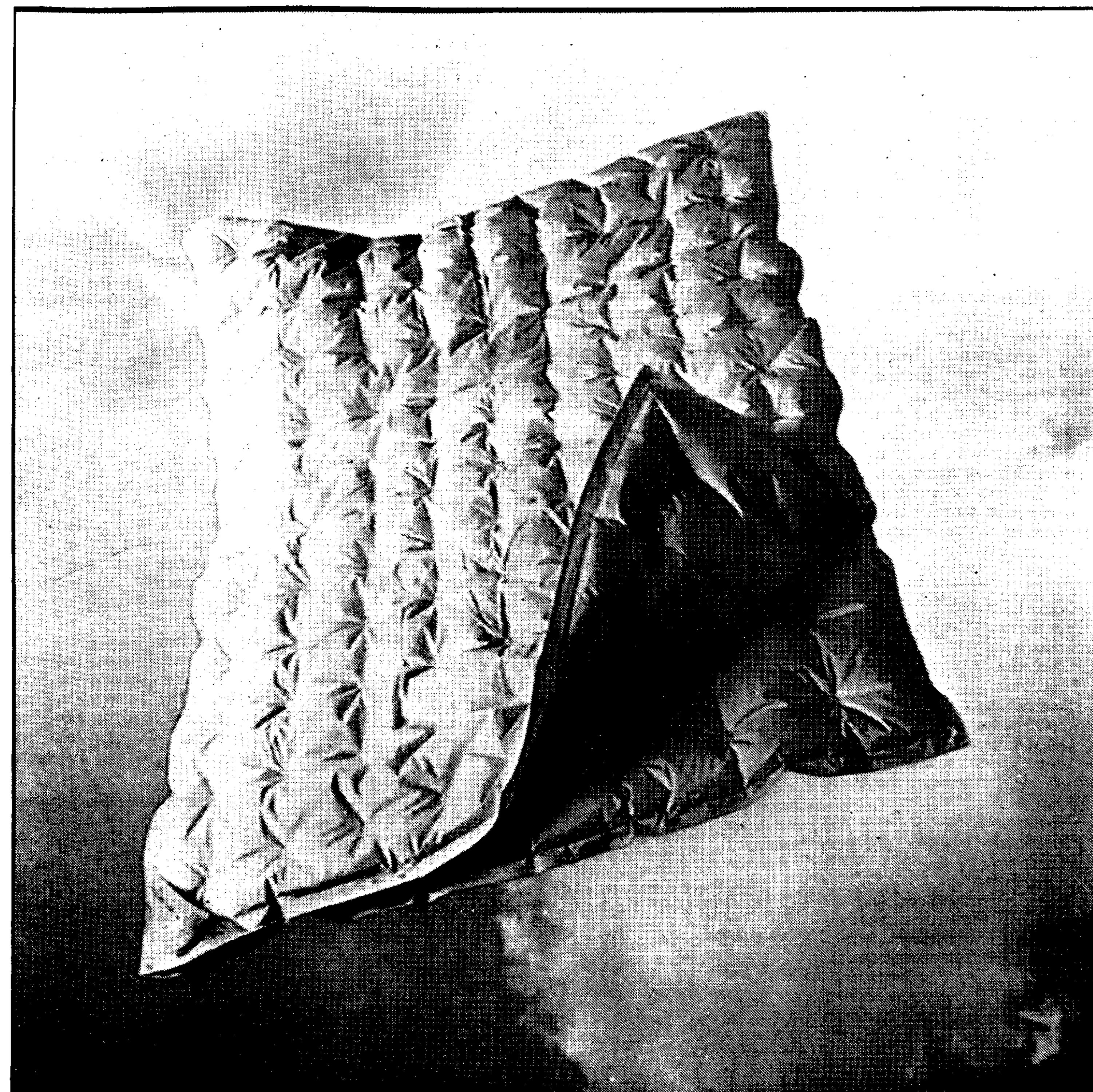
Dons is uitstekend in staat lichaamsvocht op te nemen. Ieder mens verliest in zijn slaap gemiddel een halve liter vocht. Overdag verdampt dit vocht weer uit het bed. Maar het is daarom wel zaak een dekbed steeds goed te luchten. Buiten, maar niet in de volle zon en evenmin in een vochtige omgeving.

Een donzen dekbed van goede kwaliteit gaat tien tot vijftien jaar mee en hoeft slechts eens per vijf jaar te worden gereinigd. Een eenpersoons model kan meestal gewoon in de wasmachine worden gewassen, bij voorkeur met een fosfaatvrij wasmiddel voor fijn wasgoed, op 60 graden. En het bed wordt weer prachtig luchtig als het daarna machinaal wordt gedroogd.

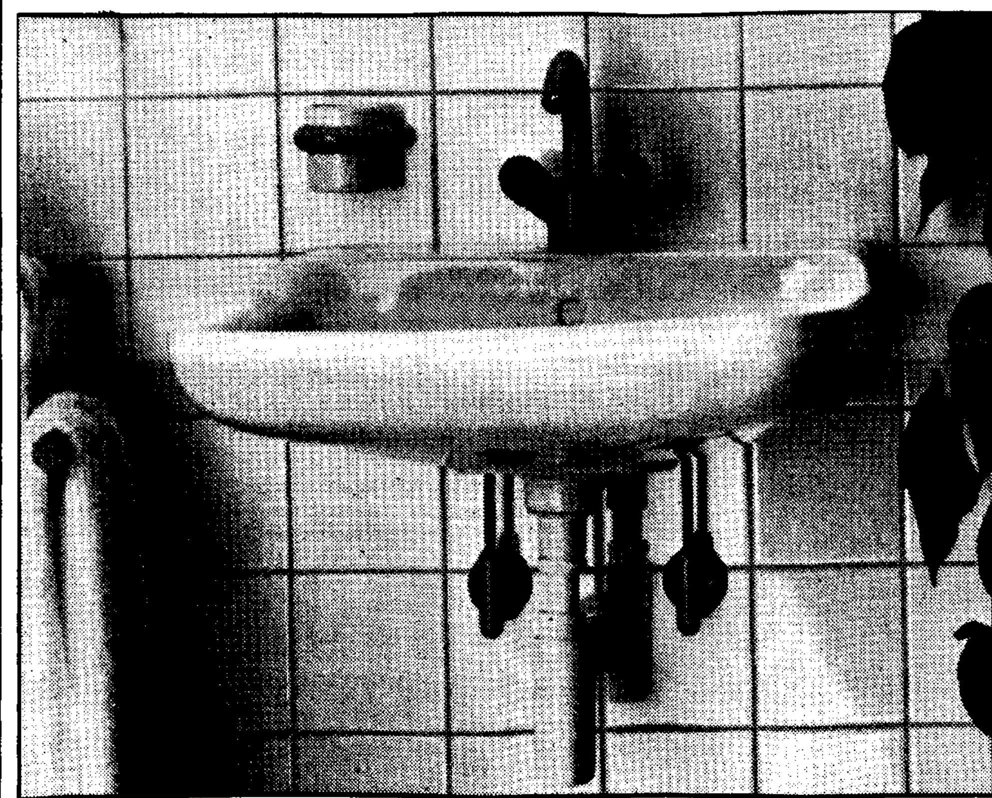
Grotere, tweepersoons dekbedden kunnen het best naar een gespecialiseerde wasserij of stomerij worden gebracht. De huishoudelijke was- en droogmachines zijn hiervoor te klein.

Huisstofmijt

Onlangs is in Duitsland grootscheeps wetenschappelijk onderzoek gedaan naar huisstofmijt en allergie. Daaruit blijkt dat donzen dekbedden geen gunstige omgeving vormen voor huisstofmijten. Dit komt doordat het dekbedtijk zeer dicht is geweven. Daar kan de mijt moeilijk doorheen dringen. Bovendien blijkt de snelle warmteteoname tijdens het slapen en de snelle vochtigheidsafname bij ventilatie overdag, geen plezierig klimaat voor de mijt te zijn. Wie dus allergisch is voor huisstofmijt hoeft het donzen dekbed niet te schuwen.



● *Het moderne dekbed is licht, luchtig en warm.* Foto: GPD



● *Hoekregelkranen worden in Nederland nog niet vaak toegepast.* Foto: GPD

Hoekregelkranen praktisch voor alle sanitair

Er zijn in ons land nog niet zo veel sanitair-installateurs die bij het inrichten van een badkamer of toilet als vanzelfsprekend hoekregelkranen toepassen. Misschien weet de gemiddelde consument niet eens wat hoekregelkranen eigenlijk zijn.

In Duitsland en België bijvoorbeeld ligt dat heel anders. Daar vinden ze dat je er gewoon niet buiten kunt.

En in de praktijk bieden hoekregelkranen, in verhouding tot de betrekkelijk geringe kosten zó veel voordelen dat het onbegrijpelijk is dat ze in ons land nog steeds niet zijn ingeburgerd.

Ze vormen de veiligste, snelste en fraaiste verbinding om sanitaire apparatuur op de waterleiding aan te sluiten. Door bijvoorbeeld onder een wastafel een hoekregelkraan te (laten) monteren bespaar je jezelf een heleboel narigheid. Als de kraan lekt moet in veel Nederlandse huizen de hoofdafsluiter van de watertoevoer worden afgesloten om zo'n herstelklusje te klaren. Heb je hoekregelkranen onder de wastafel, dan hoef je die alleen maar af te sluiten, terwijl overal elders gewoon de watertoevoer in stand blijft.

Veel moderne kranen hebben een uitneembaar en gemakkelijk te vervangen binnenwerk. Raakt dit echter defect, dan weet je, als je zonder die kraan naar de winkel stapt meestal niet precies welk binnenwerk in de kraan past. Kun je die kraan, na de hoekregelkraan te hebben gesloten, meenemen dan is er geen enkel probleem.

Hoekregelkranen hebben nog meer voordelen. Als de straal uit een kraan al te krachtig stroomt kun je die intomen. Dat voorkomt hinderlijk geruis in de leiding en het levert, met een simpele handomdraai, ook waterbesparing op.

Bij ééngreepsmengkranen kan er een drukverschil optreden tussen de aanvoer van warm en koud water. Met de hoekregelkraan kan de juiste verhouding tussen warm en koud worden ingeregeld.

Als je nieuw sanitair laat installeren, of het zelf doet, vergeet die hoekregelkranen dan niet. Ze besparen heel wat ellende en heen en weer rennen naar de (veelal lastig bereikbare) hoofdafsluiter. Op de totale prijs van de installatie maakt het nauwelijks iets uit.

Lijmhulpje van Bison

Het is, voor zo ver ons bekend, nog niet eerder voorgekomen dat een lijmfabrikant ook het bij lijmklussen benodigde gereedschap leverde. Bison kwam op het idee om daar eens iets aan te doen. Het pas verschenen lijmklemmetje is vooral bedoeld als hulpje bij kleine reparatieklusjes, in de modelbouw, en dergelijke

De gewone lijmtangen, zelfs de kleinste types, zijn vaak te 'grof' om bijvoorbeeld een afgebroken oor van een porceleinen kopje op zijn plaats te houden tot de lijm voldoende uitgehard is, of om de onderdelen van een vliegtuigmodel-in-aanbouw 'in de steigers' te zetten.

Daarbij bedient men zich vaak van wasknijpers, elastiekjes en andere kunstgrepen.

Het Bison lijmklemmetje, vervaardigd van kunststof, pakt de materialen voorzichtig vast en laat zich dank zij twee lange draadspindels eenvoudig onder lastige hoeken plaatsen. De klemmen worden per twee stuks geleverd, plus een bodemplaat voor bevestiging op tafel of werkbank.

Zo'n setje kost in de winkel ongeveer een tientje. Wie modelbouw als hobby heeft zal veel plezier hebben van meer dan één setje, zodat een flink aantal verbindingen tegelijkertijd kan worden aangeklemd.

EEN BETER MILIEU BEGINT BIJ JEZELF

DOE MEE SCHRIJF MEE BEZUINIG MEE

Stooktabel week:
van maandag: 30 november t/m zondag: 6 december 1992

Bij een normaal jaarverbruik in m^3 van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 1 nov. 1992 (meterkaart kolom 5)
800	22	ƒ 11,66	104
900	24	ƒ 12,72	116
1000	27	ƒ 14,31	129
1100	30	ƒ 15,90	142
1200	33	ƒ 17,49	155
1300	35	ƒ 18,55	167
1400	38	ƒ 20,14	181
1500	41	ƒ 21,73	193
1600	43	ƒ 22,79	206
1700	46	ƒ 24,38	219
1800	49	ƒ 25,97	232
1900	52	ƒ 27,56	244
2000	54	ƒ 28,62	257
2200	60	ƒ 31,80	284
2400	65	ƒ 34,45	310
2600	71	ƒ 37,63	335
2800	76	ƒ 40,28	360
3000	81	ƒ 42,93	387
3300	90	ƒ 47,70	426
3600	98	ƒ 51,94	464
3900	106	ƒ 56,18	502
4200	114	ƒ 60,42	542
4600	125	ƒ 66,25	593
5000	136	ƒ 72,08	645
5500	149	ƒ 78,97	708
6000	163	ƒ 86,39	772
6500	176	ƒ 93,28	837

Tip: Oude ketel? Uw energiebedrijf rekent uit wat een nieuwe beSpaart.

Krakende trap: winterkwaaltje

DOOR MAR GROEN

Hoe komt het dat de houten trap in ons huis juist aan het begin van de winter kraakgeluiden gaat produceren, terwijl hij daarvoor nauwelijks iets van zich liet horen? Die vraag komt van een lezer, die er meteen de vraag aan verbond: „Wat doe je ertegen?" Ongetwijfeld hebben talloze andere mensen last van dit verschijnsel.

De oorzaak van dat seizoengekraak ligt voor de hand: de verwarming is weer aan en het hout van treden, stootborden en 'bomen' van de trap verliest langzaamaan een deel van het vocht dat er in de maanden daarvóór in is verzameld. Daarbij treden spanningen op die de verbindingen van de diverse onderdelen los werken.

Wanneer het niet echt hinderlijk is kun je het gekraak voor lief nemen, maar als je allerlei treden moet 'overslaan' om hevig gesteun te vermijden is het wel tijd om er iets tegen te doen. Wát en hoe, dat hangt van de situatie af.

Is de achterkant van de trap goed bereikbaar, bijvoorbeeld in een kast, dan kan de ingreep het best op die plek worden uitgevoerd, vooropgesteld dat de daarbij nodige hulpmiddelen niet in het zicht zitten.

Een tegen de muur geplaatste trapboom die niet goed aansluit (ook een bron van gekraak) kan aangeperst worden door in de spleet tussen boom en muur houten wigjes te plaatsen, fors met de hamer ingetikt.

'Zichtkant'

Wanneer de anti-kraak ingreep aan de 'zichtkant' van de trap moet worden uitgevoerd, is het zaak de treden op die plaats vaster op de stootborden te bevestigen. Er zijn diverse methoden. Is de trap bekleed met vloerbedekkingsmateriaal, dan moet de reparatie onzichtbaar uitgevoerd worden. 'Onthoofde' spijkers worden met een drevel onzichtbaar 'doorgedreven', althans wanneer het tapijt een pool van voldoende hoogte heeft.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 8 december 1992.

De fluctuaties van de rente op de kapitaalmarkt zijn minimaal. De afgelopen week was er sprake van een licht dalend verloop. Wij noteerden geen wijzigingen van de hypotheekrentetarieven.

rentepercentages

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,80	4,88	3,36
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,80	4,88	3,36
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,80	4,88	3,36
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	9,10	5,95	4,83
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8.60	5,62	4,57
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,50	4,70	3,22
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,40	4,63	3,16
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,40	4,63	3,16
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,30	5,42	4,41
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,20	5,36	4,36
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	9,00	5,07	3,53
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	9,00	5,07	3,53
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	8.30	4,58	3,13
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	8,20	4,51	3,08
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	8,20	4,51	3,08
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,10	5,29	4,30
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,00	5,23	4,25
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,70	4,86	3.35
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,80	4,93	3,41
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,70	5,69	4,62
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,50	5,55	4,51
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	8,60	4,74	3,26
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	8,60	4,74	3,26
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,40	4,60	3,12
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,70	4,80	3,29
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	8,50	5,55	4,51
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,30	5,42	4,41
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	8,80	4,84	3,32
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	8,80	4,93	3,41
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	8,80	4,93	3,41
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,80	4,88	3,36
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,80	4,77	3,21
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,80	5,75	4,67
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,60	5,62	4,57
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,70	4,85	3,34
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,90	4,98	3,46
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,90	4,98	3,46
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	8,70	5,58	4,52
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,50	5,45	4,42
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	8,80	4,91	3,39
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	8,80	4,91	3,39
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	8,80	4,91	3,39
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	9,00	5,88	4,78
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	8,60	5,62	4,57
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,70	4,80	3,29
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,90	4,94	3,40
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,10	5,95	4,83
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,50	5,55	4,51
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	8,70	4,84	3,34
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	8,60	4,77	3,28
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	8,50	4,70	3,22
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,70	4,80	3,29
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	8,50	4,72	3,24
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,30	5,42	4,41

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Kerststerren blijven lang na december goed

Op talloze vensterbanken prijken in deze tijd de kleurige kerststerren of poinsettia's. Die planten met hun opvallende schutbladeren blijven onvoorstelbaar lang goed. De eigenlijke bloempjes zitten in het centrum. Ze bestaan uit napjes waarin de meeldraden op een steeltje aanwezig zijn, en een vruchtbeginsel waarop één vrouwelijke bloem. Deze wordt bevrucht door insekten die door nectarklieren worden aangetrokken. Dat kan ook binnenshuis gebeuren, door de 'fruitvliegjes'. In het voorjaar ontdekt u dan een besvormig vruchtje tussen de groenig wordende schutbladeren.

Een halve eeuw geleden was er van kerststerren als plant nauwelijks sprake. Wel kon men toen de kerstster als snijbloem kopen, zoals tegenwoordig in de decembermaand ook nog het geval is. De houdbaarheid is natuurlijk veel en veel korter dan die van de plant. Ze gaan een week, hooguit twee weken mee.

Zon

De zo populaire kerstster, Euphorbia pulcherrima, mag als een gemakkelijke kamerplant worden beschouwd. Geef haar een zo licht mogelijke plek, liefst in de zon (dus niet voor een raam op het noorden) en tamelijk veel water. Geef haar ook om de drie weken wat kamerplantenvoedsel in het gietwater. Dan redt ze het wel.

Van oorsprong komt de plant uit de vochtige bergstreken van Mexico en Midden-Amerika. Ze wordt hier vermeerderd in kassen en er komen steeds nieuwe cultivars bij. Er zijn nu ook mini's. Heel decoratief zijn ook de planten op stam. Let er bij aanschaf op dat er nog voldoende echte bloempjes in het hart van de plant aanwezig zijn.

Het lijkt misschien wat vreemd dat deze Mexicaan tamelijk veel (lauwwarm) water vraagt. De grote bladeren, die in het midden vaak versmald zijn, verdampen in de warm gestookte huiskamer veel vocht. De potkluit mag echter ook weer niet te nat worden, want dan zouden de wortels gaan rotten waardoor de bladeren geel worden en afvallen. Let op aantastingen als wolluis, witte vlieg, spint en schildluis.

De kerstster gaat maanden lang mee. Een symptoom van verval is het groen worden van de gekleurde lokbladeren. Voordien zijn de echte bloempjes al verdwenen.

Overhouden

Mensen met groene vingers kunnen de kerstster overhouden en opnieuw tot bloei brengen. De takken worden dan tot op een derde teruggesnoeid, de potkluit (die enkele dagen droog is gehouden) wordt uitgeschud en in een nieuwe pot gezet. De snoeiwondjes moeten met sigare-as of houtskoolpoeder (norit) worden gedicht.

Het grondmengsel bestaat uit 3 delen bladgrond, 1 deel klei en 1 deel oude (zwarte) of gedroogde koemest. Goed aangieten en nieuwe loten tot op 10 cm terugsnijden, om een bossige plant met veel 'bloemen' te krijgen.

Om bloei rond Kerstmis te bereiken dient u, zoals de kweker doet, de plant een korte behandeling te geven. Vanaf half augustus zet u dan de kerstster minimaal 14 uur per etmaal in het donker en u houdt de potkluit droger.

Wanneer de bovenste bladeren van kleur veranderen is uw opzet geslaagd. Geef dan meer water èn bijvoeding (eens in de drie weken). Zonder korte-dagbehandeling zal de kerstster pas in januari/februari 'bloeien'.

Eigenlijk is de kerstster een zogenaamde wegwerpplant. Voor de kosten hoeft u zich al die rompslomp dus niet op de hals te halen. Kerststerren zijn namelijk goedkope kamerplanten, al kunnen ze wel degelijk een voornaam tintje aan uw kerstversiering geven.



● *Witte kerststerren zijn in korte tijd populair geworden.* Foto: GPD

TE KOOP



GULPEN
Rijksweg 32
Café met zaal op verdieping en bovenwoning, achterom bereikbaar. Woon-/zitkamer en drie slaapvertrekken. Zolder bereikbaar via vaste trap.
Prijs *f* 250.000,- k.k.

HEERLEN
De Hesselleplein 17
Tussengelegen karakteristiek herenhuis aan plantsoen gelegen. Indeling o.a. vestibule, provisiekelder, hal met toegang naar woonkamer ensuite en tuinkamer. Dichte keuken met toegang tot omsloten tuin. Totaal vijf slaapkamers en vaste trap naar zolder.
Prijs *f* 209.000,- k.k.

HEERLEN (centrum), Kruisstraat 57
Ruim woonhuis met dubbele garage, werkplaats, magazijnen en kantoorruimten. Indeling woonhuis: kelder, hal met toilet, gezellige woonkamer met parket en open haard, ruime eetkeuken met toegang tot een stadstuin. Vijf slaapkamers en badkamer met o.a. ligbad/douche. Zolder. Prijs *f* 275.000,- k.k.

HEERLEN
Middelburgstraat 3
Tussengelegen woonhuis met tuin (achterom bereikbaar). Indeling: entree met gastentoilet en trap naar verdieping. Woonkamer met witte lametvloer, keuken met div. apparatuur, 3 slaapkamers, badkamer met zitbad, v.w. Vliezotrap naar bergzolder. Pand is geheel onderkelderd en gedeeltelijk van rolluiken voorzien. Prijs *f* 109.000,- k.k.

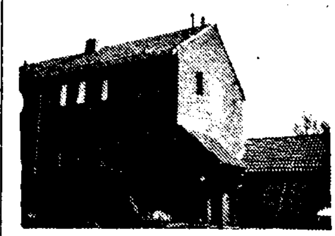
KANNE-RIEMST
(België) Avergat 46
Halfvrijstaand, gerenoveerd woonhuis met diverse terrassen en tuin. Entree: eetkamer met losse haard, zitkamer met toegang naar terras. Ontvangst/studeerkamer met open haard en aansluitend garage/berging. Dichte keuken met apparatuur en veel bergruimte. Verdieping met toilet, twee slaapkamers, waarvan een met ligbad. Separate badkamer met douche.
Prijs *f* 239.000,- k.k.

KERKRADE (Eygelshoven), Veldhofstraat 138
Bouwgrond nabij centrum. Circa 460 m² oppervlakte en in talud gelegen. Geschikt voor type drive-in-woning/terraswoning. Prijs *f* 69.000,- k.k.

KERKRADE
(Eygelshoven),
Veldhofstraat 140
Halfvrijstaand herenhuis met garage en tuin. Entree met garderobe en studeerruimte, betegelde overloop met toegang naar kelders, gastentoilet en verdieping. L-vormige woonkamer met houten vloer en houten vloer. Dichte keuken met parketvloer en voorzien van div. apparatuur, bijkeuken met toegang naar terras en tuin, 5 slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Royale bergzolder en twee mansardekamers, vliering.
Prijs *f* 249.000,- k.k.

KERKRADE-WEST
(Gracht),
Elisagracht 26
Aan woonerf gelegen woning met berging aan de voorzijde. Entree met garderobe naar open keuken en ruime woonkamer met toegang naar de achtertuin. Trap naar verdieping, alwaar drie slaapkamers, een badkamer met ligbad, v.w. en toilet. De achterzijde is vrij gelegen en biedt optimale privacy.
Prijs *f* 159.000,- k.k.

KERKRADE-WEST
(Gracht), Elisagracht 5
Geschakeld woonhuis met losse berging. Eetkamer en keuken aan de voorzijde, terwijl de woonkamer met toegang tot de tuin zich aan de achterzijde bevindt. De achtertuin is middels een pad bereikbaar. Op de verdieping bevinden zich drie slaapkamers en een betegelde badkamer met o.a. ligbad, v.w. en 2e toilet. Prijs *f* 165.000,- k.k.



KERKRADE
Dr. Poelsstraat 32
Ruim halfvrijstaand woonhuis met garage en omsloten tuin. Ind.: woonkamer met inbouwhaard, dichte keuken met div. apparatuur. Drie slaapkamers, badkamer met douche, v.w. en 2e toilet. Zolder via schuiftrap bereikbaar. Pand is geheel onderkelderd.
Prijs *f* 185.000,- k.k.



KERKRADE
Lindenlaan 100
Dubbel (hoek)huis met winkel/woonruimte en garage. Entree, met gang naar woon-/zitkamer ensuite, eetkamer en toilet. Winkelruimte ca. 30 m² met tegelvloer en toegang naar zitkamer en keuken. Zestal slaapvertrekken op 1e verdieping met o.a. dakterras en voormalige keuken. Deze verdieping is als separate wooneenheid in te delen. Zolder via vaste trap bereikbaar alwaar bergzolder en mansardekamer. Prijs *f* 259.000,- k.k.



NIEUWENHAGEN
(Landgraaf)
Hoefveld 34
Halfvrijstaand woonhuis met garage, overdekt terras en grote zijtuin. Indeling: hal met marmervloer, gastentoilet en trap naar verdieping. T-vormige woonkamer met boerenparket, ged. open keuken met tegelvloer en voorzien van div. inbouwapparatuur. Drie ruime slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder middels vliezotrap bereikbaar.
Prijs *f* 209.000,- k.k.



SCHAESBERG
(Landgraaf) Leemkoel 7
Tussengelegen woonhuis met tuin. Woonkamer in souterrain gelegen met open keuken en toegang naar achtertuin. Tevens gastentoilet en berging. Verdieping: slaapkamer, badkamer met douche en v.w., berging. 2e verdieping: twee slaapkamers.
Prijs *f* 149.500,- k.k.

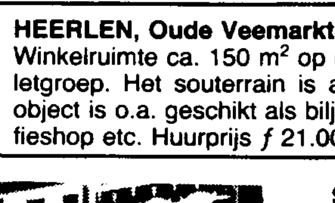


SCHINNEN
Altaarstraat 18
Ouder, halfvrijstaand woonhuis met naastgelegen tuin (bouwkavel). Ind. o.a.: kelder, woonkamer ensuite, dichte keuken met bijkeuken. Drie vertrekken op de verdieping en vaste trap naar de zolder met mansardekamer.
Prijs *f* 165.000,- k.k.



TE HUUR

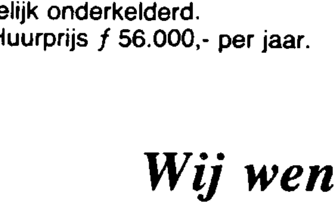
HEERLEN, Oude Veemarktstraat 4
Winkelruimte ca. 150 m² op de begane grond met toiletgroep. Het souterrain is als keuken ingericht. Het object is o.a. geschikt als biljart café-restaurantje, koffieshop etc. Huurprijs *f* 21.000,- p. jaar.



SITTARD
Putstraat/Pullestraat
Winkelruimte optimaal breikbaar en op loopafstand van de markt. Oppervlakte is ca. 200 m² en de frontbreedte is ruim 10 meter, twee magazijnruimten van ca. 70 m² en 50 m², welke middels de Pullestraat bereikbaar zijn. Gedeeltelijk onderkelderd.
Huurprijs *f* 56.000,- per jaar.



Wij wensen U prettige feestdagen en een gelukkig 1993!



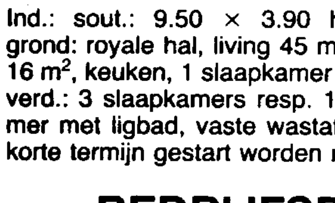
ABC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen,
Scharnerweg 116B, 6224 JK Maastricht,
tel. 045-712040,
043-636655. A.J.M. Sijstermans
NVM MAKELAAR



HULSBERG
***f* 169.000,- k.k.**
Woonhuis met praktijkruimte. Ind.: sout: kelderruimte; beg. grond: entree, totale bruikbare ruimte ca. 120 m², verdeeld over diverse ruimtes + garage. 1e verd.: woonkamer, keuken, dakterras, 3 slaapkamers + badkamer; 2e verd.: zolderruimte.
Aanvaarding in overleg.



RANSDAAL (gem. Voerendaal)
***f* 340.000,- k.k.**
NIEUWBOUW SEMIBUNGALOW, inhoud ca. 650 m³, grondopp. ca. 305 m²
Ind.: sout.: 9.50 × 3.90 hobby/garage; begane grond: royale hal, living 45 m², 2e living (tuinkamer) 16 m², keuken, 1 slaapkamer 16 m² + badkamer; 1e verd.: 3 slaapkamers resp. 14, 11 en 8 m², badkamer met ligbad, vaste wastafel en toilet. Er kan op korte termijn gestart worden met de bouw.



BEDRIJFSPANDEN



HEERLEN
***f* 295.000,- k.k.**
Winkel/showroom/woonhuis op zichtlokatie. Ind.: sout.: kelderruimte ca. 40 m²; beg. gr.: ca. 400 m² vloeropp. met verlaagd plafond, verlichting en verwarming. 10 eigen parkeerplaatsen. Woonhuis via aparte entree bereikbaar. Ind.: beg. gr.: hal, toilet; 1e verd.: woonkamer met dakterras, keuken (gesloten), 1 slaapkamer, studeerkamer en badkamer; 2e verd.: 3 slaapkamers en zolderruimte. Aanvaarding in overleg.

- **Makelaar o.g.**
- **Bedrijfsobjecten**
- **Woningen**
- **Taxaties**
- **Hypotheken**
- **Verzekeringen**

Wie weet wat hij wil, beslist om z'n eigen makelaar mee te nemen.

makelaardij ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel.: 045-752142
NVM MAKELAAR
Met een NVM-makelaar koop je zonder zorgen.

Je huis in de krant brengt mensen over de vloer.
En de makelaar weet van wanten en kranten.

NEDU MAKELAARDIJ
"De makelaar in tevredenheid"
beheer/verhuur o.g. • makelaardij • taxaties • hypotheken • assurantiën

TE KOOP

HEERLEN/BEKKERVELD: "Ruim degelijk halfvrijstaand herenhuis!'
Ind. Kelder, hal, woonk. dichte keuken, buitenberging (6x4). 4 slaapk., badk. Zolder. Perc. opp. 260 m2. Ged. roll. Aanv. in overl. **Vraagpr. f. 175.000,- k.k.**

HEERLEN: "Aan groenvoorziening gelegen leuke moderne woning!"
Ind. hal, ruime woonk. m. open keuken, berging, 2 slaapk., badk. Bwjr 1986. Geïsoleerd en dubb. begl. Aanv. in overl. Mog. rijksbijdrage f 7.500,- **Vraagpr. f. 112.500,- k.k.**

HEERLEN: "Markante villa met rieten dak op 1002 m² grond"
Ind. kelder, vestibule, woonk. (±40 m²) met parketvl. en prachtige schouw, dichte keuken, eetkamer (20 m²), werkk., bijkeuken, berging, 5 slaapk., badk., Zolderberging. Ged. roll.. Bwjr. 1921. Achtertuin ca. 35 m. diep, grenzend a/h Aambos. Op loopafstand v/h centrum. Aanv. desgewenst op korte termijn.
Vraagpr. f. 369.000,- k.k.

GEEF DE VERKOOP VAN UW KOSTBARE BEZIT IN VERTROUWDE HANDEN! NEDU MAKELAARDIJ.

EYGELSHOVEN: "Leuk gelegen, modern woonhuis!"
Ind. hal, ruime woonk. keuken, bijkeuken/berging, 3 slaapk., ruime badk. Zolder Bwjr 1985. Geïsoleerd, ged. dubb. begl. en grotendeels voorz. v. roll. Achterom bereikb. Vloerbed. geh. woning blijft liggen. Overname subsidie mogelijk. Aanv. in overleg. **Prijs f. 145.000,- k.k.**

HOENSBROEK: "Split-level woning met inpandige garage!"
Ind. hal, verwarmde gar., zeer ruime woon/eetk. m. mod. inr. en alle app., woonk., 3 slaapk. opkamertje, badk., apart toilet, ged. dubb. begl. en roll. Aanv. desgewenst direkt.
Vraagpr. f. 137.500,-

HOENSBROEK: "Uitstekend gelegen halfvrijstaand herenhuis met ruime garage!"
VERKOCHT
Ind. hal, mooie woonk., keuken m. mod. inr., 3 slaapk., ruime badk. Grote [illegible] trap .m mogelijkh. voor 4e slaapk. [illegible] voll. dubb. begl. en ankerloze woningscheidende wand. Alle ramen/kozijnen in hardhout. Bwjr, 1989. Aanv. direct **Vraagpr. f. 189.000,- k.k.**

MAASTRICHT: "Prachtig appartement in hartje centrum!'
Ind., berging, entree, woonk. (±34m²) keuken m. lichte, luxe inr. (allmillmö en Siemens app.), 2 slaapk., badk. berging. Bwjr 1982. Geïsoleerd en dubb. begl. Aanv. in overleg.
Vraagpr. f. 285.000,- k.k.

SITTARD: "Ruim, sfeervol woonhuis!"
Ind. kelder, woonk. woon/eetkeuken (4.12x4.05) wasruimte, kl. badk., toilet, berging m. grote zolder. Binnenplaats, 3 slpk. Zolder. bereikb. middels vaste trap, m. mogelijkh. voor 4e slpk. Bwjr 1926. Ged. geïsoleerd en ged. voorzetramen. Aanv. in overl. **Vraagpr. f. 115.000,- k.k.**

HEERLEN: "Interessant beleggings-objekt in 't centrum!"
BELEGGINGS-OBJEKT
Tussengel. herenh. m. berging. Voll. verhuurd.
Aanv. direkt. **Netto huuropbrengst f 19.000,- per jaar.**
Vraagpr. f. 127.500,- k.k. incl. voll. inventaris.

EMMAPLEIN 12, HEERLEN TEL. 045-711500
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur, kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN?

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven.
Zie ook onze etalages St.-Franciscusweg 16, Oliemolenstraat 3 te Heerlen en Roermonderstraße 21 te Aken.

ONROERENDE ZAKEN

AMSTENRADE
Hommerterweg 257. Halfvrijst. royaal herenhuis, grote tuin op zuid., pand is geheel gerenoveerd, dubbel glas, plavuizenvloeren op het parterre, grote eetkeuken, 3 royale slaapkamers, zolder groots uitgebouwd. Garage in overleg mogelijk. Moet u beslist van binnen zien. **Vr.pr. *f* 229.000,- k.k.**

BOCHOLTZ
Pr. Hendrikstr. 8. Vrijstaand woonhuis met garage, ruime woonk. met parket, 3 slk., zolder, rondom rolluiken.
Vr.pr. *f* 209.000,- k.k.

EYGELSHOVEN
Kwikstaartstr. 5. Ruim, goed onderh. geschakeld woonh. met ruime garage met zolder, ruime woonk. met laminaat, achterk. voorzien van rolluiken, 3 slpk., zolder, jonge kindervr. buurt. **Vr.pr. *f* 179.000,- k.k.**

GELEEN
Daalstr. 74. Vrijstaand ruim woonhuis met garage en berging. Eventueel te combineren met praktijk/zakenpand, 3 ruime slk., perceelopp. 363 m². Zolder te gebr. als extra appartement. **Vr.pr. *f* 256.000,- k.k.**

HEERLEN
Caumerboord 49. Goed onderhouden tussengel. drive-in-woning met garage, 3 slk., tuin op z/w, achterzijde voorz. van rolluiken, perceelopp. 137 m², bwj. '75 **Vr.pr. *f* 157.000,- k.k.**
Eemstraat 3. Mooi tussengel. woonhuis met garage, tuin op zuid. met blijvend uitzicht, 3 slk., vaste trap naar zolder, alwaar mogelijk 4e slk., bwj.'81. **Vr.pr. *f* 149.000,- k.k.**
Lokerstraat 25A. Tussengel. woonhuis/winkelpand met garage en tuin, woonkamer 30 m2 met parket, 2 slpk.
Vr.pr. *f* 149.000,- k.k.
Voskuilenweg 19. Tussengel. ruim woonhuis met serre en grote tuin op westen, kunststof ramen met dubbel glas, achterom bereikbaar, mog.h. voor garage. **Vr.pr. *f* 142.000,- k.k.**
Winterstr. 16. Ruim halfvrijst. perfect onderh. woonhuis met garage nabij centr., architectonisch nieuw verbouwd van binnen, woonk. met open haard en open vide, parterre voorzien van marmervloer, huis met veel daglicht!
Vr.pr. *f* 259.000,- k.k.
Op beste stand gelegen vrijstaand woonhuis met inpandige ruime garage, geheel onderkelderd, royale woonk., gesl. keuken, 3 slpk., mooie tuin. perceelopp. 480 m2
Vr.pr. *f* 329.000,- k.k.

HOENSBROEK
Neerbrakerstraat 7. Van binnen fantastisch verbouwd halfvrijst. ruim goed onderh. woonhuis met garage, zeer ruime uitgebouwde woonk. met open haard, schuifdeuren naar tuin, schitterende Amerikaanse aanbouwkeuken, 3 ruime slk., luxe badk., tuin op z/w. Bwj. '74. Dit huis moet u van binnen zien!
Vr.pr. *f* 249.000,- k.k.

KERKRADE
Drievogelstr. 151A. Vrijst. woonhuis met ruime garage (65 m²) met zolder, woonk., 3 slpk., vaste trap zolder 40 m², perc. opp. 1325 m². **Vr.pr. *f* 309.000,- k.k.**
Elberenveldstr. 490. Leuk ruim tussengel. geschakeld woonhuis met grote aangelegde tuin en garage, L-woonk. 35 m² met o.h., 3 ruime slpk., bwj. '72. **Vr.pr. *f* 179.000,- k.k.**
Haanraderweg 41. Vrijst. bungalow met garage voor twee auto's, geheel onderkelderd, woonk. 50 m², gesl. keuken, 3 grote slk., mooi aangelegde tuin, perc.opp. ± 1260 m², geheel geïsoleerd, zeer mooie ligging. **Vr.pr. *f* 409.000,- k.k.**
Kloosterbosstraat 4. Appartement gelegen op parterre. Woonk. met balkon, gesl. keuken, 2 slk. en berging.
Vr.pr. *f* 122.000,- k.k.
Kloosterbosstraat 24. Appartement gel. op tweede verdieping. Woonk. met balkon, gesl. keuken, 2 slk., berging
Vr.pr. *f* 114.000,- k.k.
Schaesbergerstraat 87. Vrijstaand ruim woonhuis op 627 m² grond, woonk. 44 m², halfopen keuken 14 m², 3 slk., zolder 80 m², voorzien van kunststof ramen met dubbel glas, tuin op zuid-west, carport/garage. Perfect gerenoveerd!
Vr.pr. *f* 269.000,- k.k.
Schoolstr. 5. Goed onderh. halfvrijst. woonhuis met garage, woonk. ± 30 m², 3 slk., rondom rolluiken, perc.opp. 198 m², bwj. '89. **Vr.pr. *f* 209.000,- k.k.**

LANDGRAAF
De Wessel 6. Halfvrijst. woonhuis met 2 garages, kindervr. buurt, 3 slk., zolder 30 m² met vaste trap, mooie tuin, go onderhouden, bwj. 1987, perc.opp. 425 m². Van binnen gro dan u van buiten ziet!!! **Vr.pr. *f* 243.000,- k.k.**
Uitstekend verbouwd vrijstaand woonhuis, woonk. ± m², 2 badk., ruime garage (40 m²), nieuwe keuken licht eik 3 slk., opp. 591 m2. Geheel onderkelderd.
Vr.pr. *f* 329.000,- k.k.
Olmenstr. 6. Tussengel. woonhuis met tuin en garage, achterom bereikbaar, twee slpk., vaste trap zolder, grotendeels gerenoveerd. **Vr.pr. *f* 132.000,- k.k.**

MARGRATEN
Springstr. 73. Ruim halfvrijst. (ruwbouw) woonhuis met 3 slk. Totale grondopp. ± 220 m², pand wordt opgeleverd m kunststof ramen met dubbel glas en elek. installatie.
Vr.pr. *f* 169.000,- k.k.

PARTIJ (WITTEM)
Hub Ortmansstraat 16 (ruwbouw). Mooi gel. vrijstaand landhuis met garage, 3 slpk., opgeleverd zoals het er nu staat.
Vr.pr. *f* 269.000,- k.k.

SCHIN OP GEUL
Strucht 28. Ruim vrijst. woonhuis met garage en twee appartementen (perceelopp. 1200 m²). Woonhuis: woonk. 39 m² gesl. keuken, badkamer, mooi aangelegde siertuin met terras 3 slpk. **Appartementen (2x):** entree, woonk., keuken, badk. 1 slpk. **Vr.pr. *f* 354.000,- k.k.**

SCHINVELD
Beekstraat 1. Ruim halfvrijst. woonhuis in centr. met garage zeer grote binnenplaats, grote boerenschuur ideaal voor paardenliefhebber, 4 slpk., vaste trap naar zolder, perceelgr. 505 m2, bj. '33, diverse stallen. Ruim van opzet.
Vr.pr. *f* 209.000,- k.k.

VALKENBURG
Kon. Julianalaan 13. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met 2 garages, woonk. 32 m², grote aanb.keuken, 3 slk. eventueel kantoor/hobbyruimte in souterrain, mooi aangelegde tuin. Ligt ideaal in centrum. **Vr.pr. *f* 219.000,- k.k.**
Statenlaan 16. Halfvrijst. woonhuis met garage, halfopen eiken aanbouwk., woonk. 40 m², 3 ruime slk., zolder met vaste trap alwaar 4e slk. **Vr.pr. *f* 239.000,- k.k.**

WIJLRE
Burg. van Laarstr. 14. Rustig tussengel. woonhuis met 3 slk. zolder met vaste trap, alwaar grote hobbyruimte, tuin achterom te bereiken. Voldoende parkeergel.
Vr.pr. *f* 152.000,- k.k.

WIJNANDSRADE
Jan Maenenstr. 7. Grenzend aan bosrand met uniek pan. uitzicht, vrijst. landhuis, woonk. ± 50 m², 3 zeer ruime slk. mooie tuin op zuid, carport voor caravan, garage onder het pand, geheel onderkelderd. **Vr.pr. *f* 419.000,- k.k.**

TE KOOP GEVRAAGD
Wij zoeken halfvrijstaande/vrijstaande huizen in de omgeving van: Epen, Mechelen, Gulpen, Heerlen en Kerkrade!!!
Wij hebben zeer veel potentiële kopers ingeschreven die naar een huis zoeken, waarvan vele Duitse gezinnen. Heeft u iets te koop of te huur, belt u ons dan voor een vrijblijvend gesprek!

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN
TE KOOP:

HEERLEN
Deken Nikolayestraat 20. Uitstekend gel. kantoor/winkel/woonhuis nabij centr. Heerlen. Pand is recentelijk geheel modern verbouwd. Uitstekend geschikt voor advocatenkantoor. Ruime woonkam. ± 45 m², 3 slaapk. **Prijs op aanvraag.**
Akerstraat. Dicht bij het centr. gel. ruim halfvrijst. kantoor/woonhuis, perceelopp. 1295 m², meerdere parkeerplaatsen voor het pand, 2 keukens, 11 ruime kamers met 2 zeer grote ruimtes. **Inl. op aanvraag.**
Kissel 53. In industriegeb. gel. vrijst. bedrijfspand op 1729 m² grond, diverse kantoorruimtes 345 m², magazijnen 650 m², (vrije hoogte 3,20 m), ruime parkeergel., zeer uitgebreide elek. installatie. **Inl. op aanvraag.**

KERKRADE
Torenstr. 20. Bedrijfsobject te koop of te huur, bestaande uit 250 m2 kantoorruimte en 500 m2 bedrijfsruimte.
Inl. op aanvraag.

LANDGRAAF
Reeweg 131. Ruim landhuis met bedrijfsruimte op ± 800 m² grond, 5 slpk., tuin, garage, bj. '79, grotendeels onderkelderd en 2 ruime kantoorruimtes met aparte ingang. **Bedrijfsruimte:** 260 m2, eventueel uit te breiden tot 460 m2.
Vr.pr. *f* 359.000,- k.k.

VIJGEN VRAGEN!
St. Franciscusweg 16, Heerlen 045 - 711617
Onroerend goed - bedrijfsonroerend goed - aankoop verkoop - verhuur - bemiddeling - hypotheken


● Henriëtte Tol als 'Els'.


● Cees Heyne als 'Wouter'.


● Marthe van Noordaa als 'Debbie'.


● Rik Hoogendoorn als 'Wiebe'.


● Natasja Goedemans als 'Susan'.

'Niemand de deur uit' vanaf maandag bij RTL4

Comedy moet klapper worden

DOOR SUSANNE VAN VELZEN

HILVERSUM – Hij is een striptekenaar die liever lui dan moe is en droomt van een carrière als echte kunstenaar. Zij is zijn steun en toeverlaat en houdt het gezin draaiende. Samen hebben ze twee bijna volwassen dochters. Kortom: de familie Prins. Een nieuw gezin in comedyland.

Het echtpaar Wouter en Els en hun dochters Debbie en Susan komen in de meest uiteenlopende situaties terecht in Niemand de deur uit, de nieuwe Nederlandse comedyserie die RTL4 vanaf maandag (20.30 uur) twaalf weken lang uitzendt. In de eerste aflevering ziet de kijker hoe de onderste etage van de ouderlijke woning vrijkomt. Debbie en Susan, gespeeld door Marthe van der Noordaa en Natasja Goedemans, hebben hun zinnen gezet op de etage en weten pa er met de nodige moeite van te overtuigen dat zij de juiste bewoners zijn.

Wouter (Cees Heyne) houdt zijn hart vast met twee zelfstandige en onafhankelijke dochters. Hij is vaak – volkomen ten onrechte – overbezorgd. Hij heeft zijn handen vol aan zichzelf en zijn werk. Els (Henriëtte Tol) moet hem voortdurend achter z'n broek aanzitten. Daarnaast wordt Wouter steeds achtervolgd door uitgever Wiebe, gespeeld door Rik Hoogendoorn.

Niemand de deur uit is gebaseerd op de Engelse comedy Keep It in the Family van Brian Cooke. Cooke werd vooral bekend met zijn series Man over de vloer en George and Mildred. Jack Gadellaa, Hans van Hulst en Peter Römer tekenen voor de Nederlandse versie van Keep It in the Family

Afwisseling

Niemand de deur uit neemt de komende twaalf weken de plaats in van het populaire Vrienden voor het leven. Programmadirecteur Bert van der Veer van RTL4 legt uit dat zijn omroep bewust die afwisseling heeft gezocht.

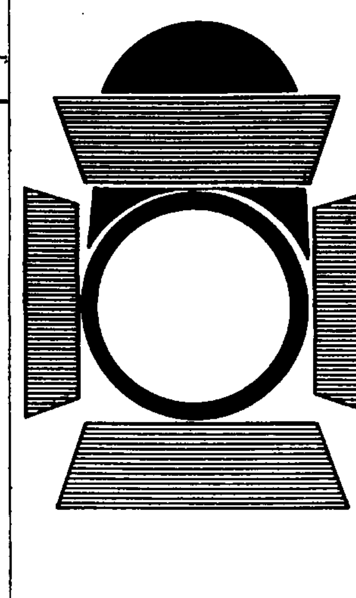
„Vrienden voor het leven is een serie die je niet het hele jaar elke week moet uitzenden. We hebben gezocht naar een nieuwe serie die qua stijl bij Vrienden voor het leven past. De thematiek in Niemand de deur uit stond ons enorm aan."

Peter Römer die behalve het schrijverschap de regie van eerste zes afleveringen voor zijn rekening neemt, is razend enthousiast over de serie die in Amerika onder de titel To close to Comfort een groot succes werd. Of de Nederlandse versie de populariteit van Vrienden voor het leven gaat evenaren moet nog blijken. Aan de kwaliteit zal het niet liggen. De acteurs zitten stevig in hun rol en de humor is spitsvondig. Aan het eind van elke aflevering komen de verwikkelingen die zijn ontstaan tot een logische ontknoping.

„De oorspronkelijke Engelse serie van Brian Cooke bestond uit niet meer dan een aantal briljante scènes. Scènes die hij in Man over de vloer en George en Mildred niet kwijt kon. Hij had een la vol met grappige ideeën liggen, maar kwam er niet helemaal uit," vertelt Peter Römer.

Het schrijversteam heeft volgens Römer Keep it in the Family niet puur vertaald. „We hebben de serie getransformeerd naar Nederlandse situaties. Typisch Nederlands is bijvoorbeeld de wijze waarop de gezinsleden met elkaar praten. De gezagsverhoudingen zijn in een Engels gezin heel anders. Eén van de dochters in onze versie noemt haar vader bij de voornaam. In de Engelse versie is dat ondenkbaar." Moeder Els die vertelt dat ze in de oudercommissie op school hasj heeft gerookt, is volgens Römer ook een typisch Nederlandse scène.


● De volledige cast van 'Niemand de deur uit'.
Foto's: HENNY MILTENBURG



Voorverkoop van kaarten gaat dinsdag van start


● JÜRGEN MARCUS


● CLAUDIA JUNG
Foto's: INTERCORD

Veel nieuwe sterren op Schlagerfestival 1993

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Opnieuw een keur van sterren op het 22ste Schlagerfestival, dat vrijdag 10 en zaterdag 11 september 1993 andermaal in de Rodahal van Kerkrade wordt gehouden. Opvallend is het aantal nieuwe namen dat op de – overigens nog verre van volledige – lijst prijkt. Organisator, presentator en zanger DENNIE CHRISTIAN continueert daarmee de door hem ingeslagen koers om inmiddels in Duitsland zeer populaire bekende sterren ook naar Nederland te halen.

Zo is ditmaal het veelgevraagde Oostenrijkse duo BRUNNER & BRUNNER voor de eerste maal in Kerkrade van de partij met hits die in alle Duitstalige hitparades voorkomen. TOMMY STEINER, die volgend jaar de in 1991 overleden Roy Black gaat opvolgen in de tv-serie 'Ein Schloss am Wörthersee' bij RTL Duitsland, komt eveneens naar het schlagerfestival, evenals FRANK ZANDER. Die is behalve zanger ook tv-presentator van veel kinderprogramma's. WOLFGANG PETRY ('Sommer in der Stadt'), die in de afgelopen maanden met 'Verlieben, verloren, vergessen' zijn comeback maakte op radio en tv, heeft inmiddels ook zijn contract voor Kerkrade getekend. Een nieuwe en sterk opkomende ster is ook MICHAEL MORGAN met nummers als 'Zuerst kam die Sonne'.

BENNY NEYMAN, die op de Duitse buis al te bewonderen was in programma's als 'Café im Takt' met Peter Horton zingt in Kerkrade een volledig Duits repertoire. Zangeres HANNE HALLER, die ook voor veel van haar collega's de betere liedjes en teksten componeert en schrijft, komt net als CLAUDIA JUNG naar deze 22ste editie van het Schlagerfestival. Dat geldt ook voor JÜRGEN MARCUS, KLAUS DENSOW, ANDY BORG, FREDDY BRECK en het Heimatduo JUDITH & MEL.

Het Schlagerfestival, waarvoor wijlen Harry Thomas het initiatief nam, wordt ook in 1993 in Nederland en België op radio en tv uitgezonden (Tros en VTM).

Net zoals in alle voorgaande jaren wordt traditiegetrouw in de surprisemaand december gestart met de voorverkoop van kaarten voor het Schlagerfestival. De prijzen variëren van 45 tot 67,50 gulden. Hiervoor kan men vanaf aanstaande dinsdagochtend terecht bij het hoofdkantoor van het Limburgs Dagblad in Heerlen (In de Cramer 37) en op de LD-kantoren in Kerkrade en Geleen.

Top 40 blijft bij Veronica

HILVERSUM – Veronica zal de Top 40 nog een jaar lang via radio en televisie blijven uitzenden. De omroep zal zich houden aan een uitzendcontract dat met de Stichting Top 40 is gesloten. Hierin staat dat de omroep de hitlijst nog tot 1 januari 1993 moet uitzenden. Het kort geding dat de Stichting Top 40 tegen de omroep had aangespannen wegens contractbreuk, is afgeblazen.
Veronica maakte deze week bekend per 1 januari te stoppen met de uitzendingen van de hitlijst op radio en televisie. Volgens de omroeporganisatie had de Stichting Top 40 geweigerd bijtijds een exclusief contract met de publieke omroep te sluiten. De omroep vreesde dat ook Lex Hardings Radio 538 de lijst zou gaan gebruiken. In plaats van de Top 40 wilde Veronica in samenwerking met de Tros een nieuwe lijst gaan samenstellen. Volgens de Stichting Top 40 was de omroeporganisatie wel degelijk een contract aangeboden.

Derde bioscoopfilm Urbanus gereed

Van onze rtv-redactie

BRUSSEL – In de Brusselse Little Big One-studio is de laatste hand gelegd aan de opnamen van De zevende hemel, de derde bioscoopfilm van Urbanus. De Vlaamse komiek Urbanus speelt in De zevende hemel de rol van Samuel, een man die met zichzelf dusdanig overhoop ligt dat hij besluit zelfmoord te plegen.

Zijn wanhoopsdaad mislukt, zelfs in die mate dat hij het leven redt van zijn buurvrouw Charlyne (Renée Soutendijk), die ook net een zelfmoordpoging heeft ondernomen. Totaal overstuur bedenkt Samuel de leugen dat hij de beschermengel van Charlyne is en dat hij drie dagen heeft gekregen om haar weer zin in het leven te doen krijgen.

Beiden gaan op stap en al snel zal blijken dat hun vreemde ontmoeting niet zo toevallig was...

De belangrijkste rollen in De zevende hemel worden verder vertolkt door Hilde Van Mieghem, Senne Rouffaer, Peter Van den Begin, Kitty Courbois en Koen van Overschelde.

Het scenario van deze film, die volgend jaar in de bioscopen te zien is, werd geschreven door de Franse filmmaker Jean-Paul Lilienfeld, die tevens de regie voor zijn rekening nam.


● Komiek Urbanus en Renée Soutendijk in een scène uit 'De Zevende Hemel'.
Foto: Foto GPD

EXECUTIEVEILING TE MELICK

NOTARIS MR. J.W.M. JOOSTEN te St. Odiliënberg, gemeente Posterholt, zal op **donderdag 17 december 1992** ex artikel 3:268, van het Burgerlijk Wetboek jo 1223 (oud BW) in café-zaal de Sport aan de Dorpsstraat 82 te Melick, in één zitting bij opbod en afslag met een inzetpremie van 1% in het openbaar verkopen:

a. het appartementsrecht, onder meer bevattende de bevoegdheid tot het uitsluitend gebruik van de winkel gelegen op de begane grond met de daaronder gelegen kelder, en het achter een gedeelte van de winkel gelegen erf, kadastraal bekend **gemeente Melick en Herkenbosch** in sectie E onder nummer **5351 A 3, plaatselijk** bekend als Marijkelaan 9 te Melick;

b. het appartementsrecht, onder meer bevattende de bevoegdheid tot het uitsluitend gebruik van de maisonnettewoning, gelegen deels op de eerste en deels op de tweede verdieping met entree op de begane grond, kadastraal bekend **gemeente Melick en Herkenbosch** in sectie E onder nummer **5351 A 9,** plaatselijk bekend als Marijkelaan 11 te Melick;

c. het appartementsrecht, onder meer bevattende de bevoegdheid tot het uitsluitend gebruik van de garage, gelegen op de begane grond achter het flatgebouw aan de Marijkelaan te Melick, kadastraal bekend **gemeente Melick en Herkenbosch** sectie E nummer **5351 A 15.**

d. de massa van a., b. en c.

Aanvaarding: terstond in eigen gebruik en genot bij betaling der koopsom en kosten, voor wat betreft de **woning** sub **b** omschreven, heeft de bank een beroep gedaan op het onverbindend zijn van de bestaande huurovereenkomsten, als bedoeld in art. 3:264 Burgerlijk Wetboek jo 1230 (oud BW).

Betaling koopsom uiterlijk **28 januari 1993,** de kosten binnen 8 dagen na de veiling.

Bezichtiging: uitsluitend op afspraak via notariskantoor mr. J.W.M. Joosten.

Op onderhavige executieveiling zijn van toepassing de **Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 (AVV)** van de Koninklijke Notariële Broederschap, alsmede **bijzondere voorwaarden.** Genoemde voorwaarden liggen op bovengenoemd notariskantoor ter inzage.

Gegadigden dienen op de veiling desgewenst een verklaring van hun bankrelatie te overleggen betreffende hun financiële gegoedheid.

Voor verdere inlichtingen kunt u zich wenden tot genoemd notariskantoor (tel. 04752-2828).

Notaris A.L.J.M. Muris
te
Kerkrade

zal op donderdag 14 januari 1993 's middags om 15.00 uur op verzoek van zijn opdrachtgever in café Kloth, Chevremontstraat 68 te Kerkrade, in het openbaar bij opbod en afslag ex. artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek, verkopen:

WOONHUIS

met kantoor, berging, ondergrond, erf, tuin en verdere aanhorigheden, staande en gelegen te 6463 CK Kerkrade, Chevremontstraat 36, kadastraal bekend als gemeente Kerkrade, sectie G nummer 993, groot 6,95 are.

Het pand omvat:
kelder,
begane grond: hal, woonkamer, keuken, kantoorruimte,
1e verdieping: 3 slaapkamers,
2e verdieping: doucheruimte, toilet, zolderkamer, bergzolder.

Aanvaarding: koper kan na betaling van de koopsom met de grosse der akte der veiling ontruiming van het gekochte bewerkstelligen.
Betaling: de koopsom dient te worden voldaan uiterlijk op 25 februari 1993.
Bezichtiging: in overleg met genoemd notariskantoor.

Terzake van de onderhavige veiling, zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap.

Belanghebbenden kunnen tot uiterlijk 30 december 1992 middels een aan het notariskantoor gericht schrijven een bod op het pand uitbrengen.

Nadere inlichtingen zijn te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Grupellostraat 6 te Kerkrade, tel. 045-457251.

HEERLEN:
Sittarderweg 105
OPEN HUIS HEDEN VAN 15.00 TOT 16.00 UUR
jonge voormalige premiewoning met o.a. hal, toilet, woonk. met tegelvl. en open keuken, bijkeuken, badk., 3 slk., vaste trap naar zolder, c.v., div. roll. Bouwj. '85. De koper komt in principe in aanmerking voor 5 jaarlijkse bijdragen van ƒ 5.500,-.
Prijs ƒ 137.500,- k.k.

HOENSBROEK: goed gesitueerd halfvrst. woonh. met garage en tuin. Kelder, hal, toilet, ruime woonk., gesloten keuken, badk., 3 slk., zolder, c.v., direct te aanv.
Prijs ƒ 172.500,- k.k.

KERKHOFFS
MAKELAARDIJ o.g.
046-373427
heden van 10.00-13.00 uur
Kleingenhouterstraat 50 Beek
NVM

Luxe appartementen te huur in complex Corioveste IV te Heerlen

Op mooie lokatie gelegen (Eikenderveld) ruime 3-kamerappartementen; grote woonkamer met ruim balkon, badkamer met ligbad, berging met w.a.-aansluiting. Tevens berging in souterrain. Half open keuken. Mogelijkheid tot het huren van een carport. Het complex is gelegen op loopafstand van het centrum en openbaar vervoer. Huurprijzen vanaf ƒ 825,- excl. serv.kosten ƒ 80,-.

Bezichtiging van modelwoning op afspraak.

Bel voor brochure, inschrijving en afspraak van de modelwoning:

Vastgoedbeheer Heerlen
Akerstraat 23 Heerlen, 045-712040
ABC
Vastgoedbeheer Maastricht
Schamerweg 116 B Maastricht, 043-636655

van cromvoirt vast goed
NVM

KONINGSBOSCH — KOESTRAAT



Fraaie vrijstaande villa met kelder en dubbele garage. Landelijk gelegen. Ideaal voor paardenliefhebbers. Bouwjaar 1980. Perceel 8.460 m^2. **Ind.:** L-vormige woonkamer (75 m^2). Eetkeuken. Bijkeuken. Grote ouderslaapkamer met eigen nieuwe badkamer. Aparte kantoor/slaapkamer. **1e verd.:** 2 slaapkamers in aanbouw en mogelijkheid van 2e badkamer.
Koopsom ƒ 395.000,- k.k.

van cromvoirt makelaardij
zwartbroekplein roermond tel. 04750-33533
Lou Heunen, ing. Ad van Cromvoirt

SUSTEREN

De notarissen mr. E.M. Huyen en mr. A.H.G. Wagemans te Geleen zullen op woensdag 20 januari 1993 om 15.00 uur in café zaal „de Harmonie", Feurthstraat 56 te Susteren, ex artikel 3:268 BW in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar verkopen: het **restaurant met verdere opstallen,** ondergrond, erf en gats, **Markt 40a te Susteren,** kad. gem. Susteren, D, 5235, groot 2.45 aren.

Indeling:
Begane grond: café-restaurant, dames- en herentoilet, koelruimte, keuken, binnenplaats, twee bergingen;
Verdieping: bergzolder met cv-installatie;
Bovenwoning: bestaande uit: badkamer, woonkamer, één slaapkamer.

Aanvaarding:
Koper is gerechtigd met de grosse van de akte van veiling ontruiming van het gekochte te bewerkstelligen.

Betaling:
Betaling van de koopsom dient te geschieden op uiterlijk 3 maart 1993.

Op deze veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 (AVV) voorzover daarvan in de veiling-akte niet wordt afgeweken.

Tot uiterlijk 6 januari 1993 9.00 uur kan schriftelijk een bod op het te veilen pand worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

Na afspraak met het notariskantoor.

Notarissen Huyben & Wagemans
Kummenaedestraat 43 te Geleen
046-747175

Heerlen, (Passage) Oude Veemarktstraat 4

Bedrijfsruimte (winkel). Circa 150 m^2 op de begane grond met toiletgroep. De kelderverdieping is als keuken ingericht.

Het object is o.a. geschikt als biljartcafé, restaurantje, koffieshop of iets dergelijks.

Voor verdere informatie kunt u contact opnemen met:

ABC Makelaardij
NVM
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen - 045-712040

Peters & Partners

Makelaars/taxateurs O.G.
A. Printhagenstraat 36 Geleen,

Beek, Maastrichterlaan
Karakteristieke, vrijst. villa met dubbele carport, garage voor 2 auto's en 3044 m^2 grond. Ind. o.a.: 6 kelders, woonkamer-ensuite, eetkeuken, werkkeuken, bijkeuken, kantoor en 2 toiletten, 4 grote slpks., badk. met bad, douche, 3e toilet en bidet. Grote zolder. Vraagprijs ƒ 490.000,- k.k.

Bunde, Pastoorslaan
Schitterend gelegen halfvrijst. woonh. met royale tuin (410 m^2). Ind. o.a. kelder, woonk. met parket, gesl. keuken, garage. 1e verd.: 3 slpks. met parket, badk. met bad. Vraagprijs ƒ 258.000,- k.k.

Brunssum-Treebeek, Komeetstraat
Halfvrijst. hoekhuis met aanbouw, garage, berging, tuin en gas-c.v. Ind. o.a.: kelder, woonk. met tegelvloer, grote woon-eetkeuken, 1e verd.: 3 slpks., badk. met ligbad, v.w., bergzolder (vaste trap). Vraagprijs ƒ 138.000,- k.k.

Geleen, Rijksweg-Zuid 119
Winkel-woonhuis met gas-c.v. Ind. o.a.: royaal keldermagazijn, verkoopruimte ca. 140 m^2, aparte opgang naar bovenwoning met ruime woonk., woon-eetkeuken, bijkeuken, dakterras (50 m^2). 2e verd.: 3 slpks., badk. met bad en 2e toilet. Prijs ƒ 239.000,- k.k. (eventueel te huur).

Geleen, Beekhoverstraat
Woonhuis met gas-c.v. en grote tuin van ca. 42 m. Ind. o.a.: 2 kelders, woonk. ca. 30 m^2, kl. keuken, berging met toilet. 1e verd.: 2 gr. slpks., douche m. toilet, vaste trap n. 2e verd.: 2 slpks., 2 bergingen. Vraagprijs ƒ 149.000,- k.k.

Geleen, Henri Hermanslaan 354
Appartement op 3e woonlaag met gas-c.v. en kelderberging. Ind.: grote woonk., 2 slpks., keuken, douche, toilet. Koopprijs ƒ 75.000,- k.k.

Geleen-Zuid, Lorentzstraat
Geschakeld vrijstaand woonh. met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonk., eetk., compleet ingerichte keuken, slpk., badk. 1e verd.: 2 grote slpks. Pand is uitstekend geïsoleerd. Vraagprijs ƒ 228.000,- k.k.

Geleen, Rijksweg Zuid 136A
Winkel/woonhuis m. gas-c.v. en tuin (voorh. horecapand). Ind. o.a.: kelder, verkoopruimte ca. 85 m^2, div. toiletgr. en tuin v. 15 m. 1e verd.: zitk., keuken, slpk., douche m. toilet, vaste trap n. 2e verd.: met slpk. Vraagprijs ƒ 155.000,- k.k.

Puth-Schinnen, Aan het Lindjen
Vrijst. landhuis, geheel onderkelderd en inp. garage. Ind. o.a.: luxe keuken, royale woonk., 3 gr. slpks., luxe badk., bergzolder. Maximaal geïsoleerd. Bouwjr. 1991. Prijs n.o.t.k.

Spaubeek, Dorpstraat
Riant gel. vrijst. landh. m. bedrijfsruimte en div. garages. Ind. o.a.: kantoor, hobbykeld., dubb. garage, gr. keuken, bijkeuken, woonk. 100 m^2 m. div. open haarden, slpk., badk. Op verd.: 3 gr. slpks., 2e badk. Perceelopp. 2045 m^2. Uitstekend geïsoleerd. pr.n.o.t.k.

Urmond, Beekstraat
Luxueus vrijst. woonh. m. flinke loods (± 190 m^2), geh. onderkelderd. Royale perceelopp. v. 682 m^2. Ind. o.a.: woonk., kantoor, luxe keuken, 4 gr. slpks., badk. m. ligb. en douche en 2e toilet, zolderberging. Koopprijs ƒ 345.000,- k.k.

MET SPOED WOONHUIZEN GEVRAAGD
Geen verkoop - Geen kosten
046-750000!

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS makelaardij onroerende zaken – sittard maastricht heerlen

SITTARD HEERLEN MAASTRICHT

Te Koop

BINGELRADE, Geerstraat S
Gesitueerd in landelijke omg. met blijvend panoramisch uitzicht, vrijst., geheel onderkelderd, landhuis met c.v., garage voor 3 auto's en tuin. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr. met open haard, keuken met app., bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr, hobbyruimte, zolderruimte. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

BRUNSSUM, Mozartstraat H
Nabij centrum gel. vrijst. woonh. met c.v., inpandige garage en tuin. (perc. opp.: ± 500 m2). Ind.: o.a. provisie-was-kelder, garage. Beg. gr.: ruime hal, toilet, woonkr. met o.h., keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 235.000,= k.k.

BRUNSSUM, Platanendreef H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.:hal, toilet, L-woonkr., luxe keuken, bijkeuken, garage. 1e. verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. 2e verd.:vaste trap naar hobby-/en bergzolder. Het geheel is geïsoleerd en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs:ƒ. 190.000,= k.k.

BRUNSSUM, Schinkelstraat H
Nabij centrum rustig gelegen halfvrijst. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr., keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. 2e verd.: vliering. Het gehele pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ. 155.000,= k.k.

BRUNSSUM, Vroedschapstraat H
Rustig gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, toilet, woonkr. met o.h., keuken met app., bij-/waskeuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. v.w. 2e verd.: vliering. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 170.000,= k.k.

ELSLOO, Op de Berg S
Goed onderh. momumentaal herenh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: living met open haard, eetkr., keuken, badkr., 4 slaapkrs., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 279.000,- k.k.

GELEEN, Mauritslaan S
Op uitst. stand nabij centrum gel. roy. halfvrijst. herenhuis met c.v., kelder en tuin. Het pand is evt. voor meerdere doeleinden gesch. zoals kantoor. Als kantoor is het pand ook te huur. Ind. o.a.: woonkr., keuken, bijkeuken, 4 slaapkrs., badkr., vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig. Prijs op aanvraag.

HEERLEN, de Erk H
Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v., garage en tuin (perc. opp.:± 300 m2). Ind.: hal, toilet, woonkr., keuken met app., 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. 2e verd.: vliering. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 205.000,= k.k.

HEERLEN, Sikkelhof H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, woonkr., luxe keuken, bijkeuken. 1e Verd.: overloop, 3 slaapkrs., moderne badkr. 2e Verd.: vaste trap naar 4e kamer en zolder. Aanv.: i.o.
Koopprijs: ƒ 225.000,= k.k.

HORN, Schelkensven S
Mooi gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, study c.q. slaapkr., 2 slaapkrs., hobbykr., badkr. met ligb., v.w., toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 162.500,- k.k.

SCHINVELD, Dr. Poelsstraat H
Goed gel. vrijst. bung. met c.v., garage en mooi aangelegde tuin. Perc. opp.: ca. 2.500 m2. Ind.: souterrain: prov. kelder, c.v.-kelder, wijnkelder. Beg. gr.: ruime entree, L-vorm. woonkr. ± 52 m2 met o.h., keuken, 3 slaapkrs., werkkr., badkr. met ligb., douche, 2e toilet en dubb. v.w. Aanv.: i.o.
Prijs: n.o.t.k.

SITTARD-PARK, Margrietlaan S
Schitterend gel. halfvrijst. ruim woonh. met grote tuin en berging. Ind.: o.a.: kelder, ruime L-vorm. woonkr. met parketvloer en open haard, keuken, 4 slaapkrs., vaste trap naar zolder.
Vraagprijs: ƒ 295.000,- k.k.

SUSTEREN, Munsterweg S
Op goede stand gel. uitst. onderh. luxe uitgev. vrijst. landh. met c.v., souterrain, carport, berging en tuin. Het pand biedt div. mogelijkheden en extra's. Ind.: woonkamer (± 75 m2), mod. keuken, 3 slaapkrs., 2 badkrs. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 395.000,- k.k.

SUSTEREN, Stationsstraat S
Ruim herenh. met c.v., ged. dubbel glas, kelder, schuur en tuin. Perc.opp.: 460 m2. Ind.: doorzonwoonkr., keukenruimte, bijkeuken, douche, 3 ruime slaapkrs., vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig.
Vraagprijs: ƒ 165.000,- k.k.

Nieuwbouw

HEERLEN H
Fraaie vrije sector won., in prachtig stadsdeel Caumerveld/de Erk. Prima ligging op ruime kavels. Interieur met stijl en karakter. Beg. gr.:overdekte entree, prachtige L-vorm. living, open keuken met luxe inrichting, bijkeuken annex berging. 3 varianten: met garage, met carport of met garage en extra ruimte als hobby- annex studeerkr. en berging/vliering. Verd.: 3 ruime slaapkrs., apart 2e toilet, badkr. met ligb., douche en v.w. Vaste trap naar zolder. Degelijk gebouwd, uitstekend afgewerkt. Koopprijs vanaf f. 241.870,= v.o.n.

NIEUWBOUWWONINGEN S
VS-woningen te Stramproy.
Appartementen te Berg aan de Maas.
Documentatie op aanvraag.

SPAUBEEK S
In het bestemmingsplan "Looiwinkel" worden in het plandeel "Mergelakker" twee-onder-een-kap woningen met garage/berging, voorzien van een ruime voor- en achtertuin, gerealiseerd. Kavelgroottes vanaf ca. 210 m2.
Koopprijzen vanaf f. 185.000,– v.o.n.

BOUWKAVELS S
Bouwkavels te koop te Spaubeek en Stramproy. Documentatie op aanvraag.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

RUIJTERS
makelaardij onroerende zaken – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

Nederland 1

...ro/NCRV/KRO
.30 **Alles kits, gevarieerd kindermagazine met o.a.:**
.32 **Kiekeboe.**
.46 **Pipi Langkous.**
.11 **Ontbijt van de week.**
.15 **Spelefoon.**
.17 **Ko de Boswachter.**
.44 **Tekenfilmfestival.**
.50 **Weeknieuws.**
.00 **Woof.**
.27 **Rescue Rangers.**
.54 **Spelefoon.**
.56 **Tekenfilmfestival.** Misc. en Bobo de olifant.
.03 **KKfoon.**
.26 **Spelefoon-finale.**
.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
.00 **●● Journaal.**
.15 **Letterland,** 7-delige informatieserie voor kinderen en hun ouders. Afl.2.
.33 **Heb ik iets gemist?** Terugblik op programma's van afgelopen week.
.16 **Forza TV,** jongerenmagazine.
.45 **Boggle,** woordspel.
.15 **Sesamstraat.** Gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Grote huisdieren.
.30 **(TT)Jeugdjournaal.**
.40 **Kinderen van waterland.** Jeugdserie. Afl.10: Verdwaald. Herh. Dallas Kramer logeert in de grote stad. Tijdens het spelen botst ze tegen een mevrouw op die denkt dat ze verdwaald is.
19.00 **No time to waste.** Milieuquiz rond Greenpeace.
20.00 **(S+TT) Journaal.**
20.26 **Cry freedom,** speelfilm in een reeks van zes speelfilm rond het thema Racisme. Met: Kevin Kline, Denzel Washington, e.a. Regie: Richard Attenborough.
Donald Woods, de rijke en progressieve blanke hoofdredakteur van een invloedrijke krant, sluit vriendschap met de zwarte activist Steve Biko.
23.03 **Karel,** talkshow.
23.52 **Dertigers,** serie.
Afl.10: Therapy.
Elliot en Nancy gaan in therapie om hun huwelijk nog een kans te geven.
.40-00.45 **●● Journaal.**

Nederland 2

VOO/Tros/NOS
10.00 **Ontdek de psychologie.**
10.30 **Schoner produceren.** Les 5.
11.00 **You're welcome.** Engels voor beginners, les 11.
11.30-12.00 **Russisch.** Les 11.
13.00-13.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 **●● Journaal.**
16.10 **Samson.** Belgisch kindermagazine.
16.45 **(TT) B.O.O.S.** Jeugdprogramma. Presentatie: Bart de Graaff.
17.20 **●● Top 40.** Popmuziek gepresenteerd door Gijs Staverman.
18.00 **●● Journaal.**
18.20 **Veronica Wintersport.** 4-delige informatieve serie over wintersportplaatsen, skimode en minder bekende wintersporten.
Afl.1: Les trois Vallées.
18.50 **Blinde hartstocht.** Australische soapserie.
19.15 **●● Nederland Muziekland.** Muziekprogramma.
20.05 **Bright lights, big city.** Amerikaanse speelfilm uit 1988.
21.55 **Zaterdagavondcafé.**
Comedy serie waarin fictie en werkelijkheid door elkaar heen lopen. Afl.10.
22.25 **(TT) Casino Royal.** Spelprogramma gepresenteerd door Marc Klein Essink.
22.55 **Joy in love.** Franse erotische serie. Afl.2.
23.20 **Skybound.** Serie over de luchtvaart. Afl.2: Zo vrij als een vogel.
23.50 **●● In concert.** Joe Cocker 'Night calls'. Live concert, opgenomen in de Westfalenhalle in Dortmund in 1992.
00.50 **●● Journaal.**
00.55 **Veronica Erotica.**
01.40 **Two rooms.** 25 jaar Elton John.
02.30 **Veronica Erotica.** Vervolg van 00.55 uur.
03.15 **Goud van Oud live.**
03.55 **Voetballen.** FC Barcelona – Sao Paulo om de finale voor de wereldbeker, rechtstreeks vanuit Tokyo. In de pauze een portret van FC Barcelona. NB: Deze wedstrijd wordt zondag herhaald van 11.30 tot 13.00 uur, óók op Nederland 2.

Nederland 3

Vpro/Vara/NOS
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
14.00-17.30 **(TT) Studio sport extra.** Met tennis: rechtstreeks verslag van de eerste halve finale Grand Slamtoernooi in München.
17.32 **(TT) Alfred J. Kwak,** tekenfilmserie. Afl.: De nachtmerrie. Herh.
18.00 **●● Journaal.**
18.16 **Trekking van de lottogetallen.**
18.20 **Kassa!** Consumentenmagazine. Presentatie: Felix Meurders.
18.53 **(T) Lingo,** woordspel. Presentatie: Robert ten Brink.
19.21 **12 steden, 13 ongelukken.** Serie gedramatiseerde verkeersongelukken. Afl.11: De Muziekdoos. Presentatie: Jan Douwe Kroeske.
Felix en Marian van Rijn wonen met hun dochtertje in een flat in Uithoorn. Als Felix de stad ingaat om een videorecorder te kopen loopt alles heel anders dan iedereen had verwacht....
19.50 **●● Flying doctors.** Australische serie. Afl.: Dronken beloften? Guy en Jackie gaan op zoek naar de verdwenen Steve, die een gekantelde vrachtwagen uit de brand zou gaan helpen.
20.40 **(TT) Zeg 'ns AAA,** Nederlandse comedyserie. Afl.: Kek in 't pak.
Lydie en Wiep maken zich zorgen als Hans een nieuw pak wil kopen. Koos en Jopie beginnen een nieuw handeltje.
21.07 **Sonja op zaterdag,** talkshow met Sonja Barend vanuit de Rode Hoed.
22.00 **(S+TT) Journaal.**
22.15 **Studio sport.**
22.45 **Nova,** actualiteitenprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen.
23.20 **De schreeuw van de Leeuw.** Show met Paul de Leeuw.
00.06 **Museumschatten,** prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea: Liturgische voorwerpen.
00.17 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
00.22-01.22 **Studio sport extra.** Met tennis: samenvatting tweede halve finale van het Grand Slam-toernooi in München.

RTL4

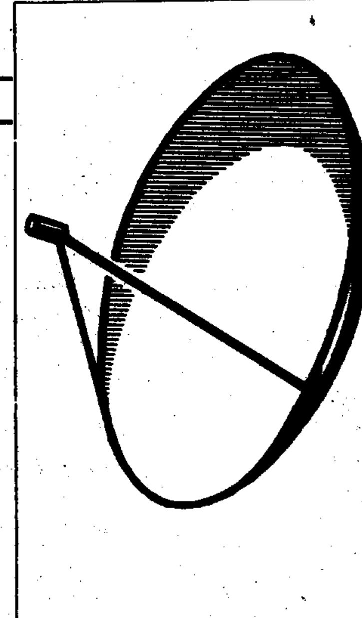
07.00 **Telekids.** Kinderprogramma, met o.a. tekenfilms.
12.00 **RTL Radio studio live.**
12.10 **Miniplaybackshow.** Herh.
13.05 **Liefde op het eerste gezicht.** Programma waarin drie jongens en drie meisjes aan elkaar worden voorgesteld. Herh.
13.50 **Wedden dat.** Spel. Herh.
15.45 **Dinosaurs.** Afl.: Family challenge.
16.15 **Gezondheid.** Magazine over uiteenlopende onderwerpen die met gezondheid te maken hebben.
16.45 **Geldwijzer.** Herh.
17.00 **Tineke en de muziek.** Rechtstreeks en gev. weekendprogramma.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.10 **Tineke tenslotte.** Deel twee.
19.00 **De reis van je leven.** Quizprogramma. Deze week: Colorado.
19.30 **Avondnieuws.**
19.50 **Het weer.**
20.00 **Beverly Hills 90210.** Serie. Afl.: Necessity is a mother.
20.55 **Sandra's verjaardagsshow.** Amusements- en spelprogramma.
22.00 **Denksportkampioen.** Aflevering van dit spelprogramma waarin wordt gezocht naar Nederlands beste en meest bedreven puzzelaars.
22.30 **The free frenchman.** Slot van deze Engels/Franse miniserie in zes delen. Bertrand wordt ondervraagd door Lutze en de SS, maar Nellie weet hem uit hun handen te redden.
23.30 **Pacific station.** Amer. comedyserie. Afl.: Whose dad is it anyway.
00.00 **Laatste nieuws.**
00.15 **King Kong lives.** Amerikaanse speelfilm uit 1986.
De hele wereld verkeert in de veronderstelling dat King Kong de dood heeft gevonden op de Empire State Building. Enkele artsen zijn er echter in het geheim in geslaagd om hem ondanks zijn zware verwondingen in leven te houden.
02.00 **Maria's lovers.** Amerikaanse speelfilm uit 1986.
In een klein dorpje in Pennsylvania proberen vier mannen het hart van de beeldschone Marie Bosic te veroveren. Met Nastassja Kinski e.a.
03.45 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

10.00 **Het slimme kanaal.** Met: Siertuinen... ecologisch bekeken.
10.30 **Personal upgrade.** Serie over de computer. Afl.4.
11.00 **Take it easy.** Cursus Engels.
11.30 **Vrouw en zaak.** Afl.1: medewerkende echtgenoot: hoofd- of bijzaak?
12.00 **Babel.** Nieuwsbrief.
12.30-12.50 **Affiche.** Kunstmagazine.
14.15 ■ **Keys of the kingdom.** Amer. psychologisch drama uit 1944.
Na de dood van een vriendin besluit de jonge Schot Francis Chisholm als missionaris naar China te vertrekken.
16.30 **Première film & video.**
17.00 **The Henderson Kids.** Australische jeugdserie. Afl.24: Carry on.
~~17.50~~ **Musti.** Tekenfilmserie.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie. Afl.346.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Sleutel.** Actueel magazine voor de jeugd. Thema: Een braille-krant voor blinden en slechtzienden.
18.40 **Vlaanderen vakantieland.** Toeristische portretten uit binnen- (Kerstmis in de Kempen) en buitenland (Lyn Odense - Denemarken).
19.20 **Joker- en lottotrekking,** paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 **Journaal en Sport.**
20.00 **FC De Kampioenen.** Serie. Afl.36: Kiescampagne.
20.30 **Weekendfilm:** Murder in Mississippi. Amer. tv-film uit 1989.
22.10 **Vandaag.**
22.30 **Sport op zaterdag.**
23.00 **Nachtfilm:** Alien nation. Amerikaanse sf-film uit 1988.
00.30-00.35 **Coda.** Torna a Surriento, van E. De Curtis.

België/TV 2

20.30 **Herman van Veen in Carré.** Registratie van deze show van Herman van Veen uit 1990.
22.20-23.20 **De Notenkraker, een kerstverhaal.** Verkorte versie van het klassieke ballet van Tsjaikovsky n.a.v. Children's Day van UNICEF, opgenomen in de Opera van Bonn.



België/RTBF 1

10.55 Interwallonie: Hasret. 11.25 Cursus Nederlands. 11.55 Cursus Duits. 12.25 Objectif Europe met aansl. discussie. 13.00 Nieuws. 13.20 La Révolution Française. Historische Frans/Duits/Ital./Canadese film. 15.45 Filmmagazine. 15.55 Discussie over scheidingen. 17.20 Kinderprogr. 17.55 Gourmandises. 18.15 Télétourisme. 18.50 Génies en herbe. 19.30 Journ. 20.05 Natuurmagazine. 20.50 Comme un bateau, la mer en moins. Franse tv-film. 22.30 Verkeerstips. 22.55 Sportmagazine. 23.55-00.10 Laatste nieuws.

België/Télé 21

13.00 Présence protestante. 13.30-14.00 Filosofisch magazine. 14.15 Toneelstuk in dialect. 16.15 Reflets (Images d'ailleurs). 17.15 Sindbad. Magazine. 17.45 Serie over vrouwen en macht. 18.35 Art 21: serie over moderne kunst. 19.30 Journ. 20.00 Justice foraine aux Marquises. Documentaire. 20.55 Les films se font du cinéma. 21.55 Journ. 22.25 Filmrubriek. 22.45-00.45 ■ Pluie noire (Kuroi ame), Japanse speelfilm uit 1989.

TV 5

07.00 Ochtend/middagprogr. 18.00 Questions pour un champion. 18.30 Nieuws. 19.00 Découverte. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Thalassa. 21.00 Nieuws. 21.30 La maison du canal, misdaadserie. 22.30 Caractères. 23.35 Nieuws. 23.55 La bande des six. 00.55-01.30 Divan.

RAI UNO

06.10 Ochtendprogr. 12.20 Check up. 12.30 Nieuws. 12.35 Check up. 13.30 Nieuws. 13.55 TG 1 - Tre minuti di... 14.00 Prisma. 14.30 TG 1 - auto. 14.45 Sabato sport. 16.20 Sette giorni al parlamento. 16.50 Disney Club. 18.00 Nieuws. 18.15 Concert. 19.25 Parola e vita: Il vangelo della domenica. 20.00 Nieuws. 20.25 TG 1 sport. 20.40 Fantastico '92 E': Scommettiamo che? 23.00 TG 1 linea notte 23.15 Speciale TG 1. 00.00 Laatste nieuws. 00.30 Sabato club. Speelfilm. Aansl. Nachtprogrammering.

BBC 1

08.00 ■ Champion the wonder horse. 08.25 nws. 08.30 Spider. 08.35 Animal world. 08.45 Quick draw McGraw. 08.50 Littl' bits. 09.15 Chucklevision. 09.35 Bucky O'Hare. 10.00 Going live! 13.15 Sportmagazine met om 13.20 Football focus, terug-/vooruitblik van Premier League voetbal; 13.40 Paardenkoersen; 13.55 Football focus, vervolg; 14.10 nws; 14.15 Paardenkoersen; 14.30 Skiën om de wereldbeker; 14.50 Paardenkoersen; 15.05 Rallycross: Grand Prix; 15.25 Paardenkoersen; 15.40 Rallycross; 15.55 Zwemmen: Winter championships; 16.35 Tennis: Grand slam cup; 17.40 Final score, voetbaluitslagen. 18.05 nws. 18.15 Regionaal nws. 18.20 Dad's army. 18.50 Big break. 19.20 Noel's house party. Met o.a. Lizzie Webb. 20.15 The royal variety performance. Met o.a. Kiki Dee en het Nigel Kennedy Ensemble. 23.15 nws en sport. 23.35 Match of the day. Voetbalmagazine met samenvattingen uit de Engelse comp. 00.35 The visitor. Amer. speelfilm uit 1979.

BBC 2

09.00 Open universiteit. 10.05 ■ J... member mama. Amer. speelfilm. 12... Culinaire tips, met populaire ke... cepten. 12.25 Bird's eye view. 13.1... Sun Valley serenade. Amer. spee... uit 1941. 14.40 Animation now. 14... Magazine voor migranten uit ... 15.20 Tanhalyan. Serie. 16.00 ... Ford-cyclus: The quiet man. Am... speelfilm uit 1952. 18.05 The sum... gala concert. 19.00 Scrutiny. 19... nws en sport. 19.45 Pole to pole. Do... mentaireserie. Afl.: Bitter end. 20... Music on 2: A temporary arrange... with the sea. Aansl. Advent calen... 21.35 Nwsquiz. 22.05 Performa... Tv-film naar het toneelstuk van ... Pirandello. 23.40 ■ La ronde. Fr... speelfilm uit 1950. 01.15-01.50 S... day night live. Comedyshow live... Michael Keaton.

Sportnet

07.00 Motorsport. Grand Prix. ... Worldcup ski. 09.00 Tennis. Co... Leconte en Nastase - Vilas. ... Paardesport. Showjumping. 11.00 ... 12.00 World sports special. ... Skiën. World Cup. 14.00 NBA ba... ball. 16.00 Golf. 17.50 Powersport... 18.50 Skiën. 21.00 Thai-boksen v... R'dam. 22.00 Boksen. Titelge... WBC super middengewicht voor ... live. 00.00 Golf. US Senior PGA ... 02.00 Autosport. Grand Prix. ... Bowlen. PBA tour. 04.00 Bo... 05.00 Snooker. 06.00-07.00 Tha... sen vanuit R'dam.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Ski report. 1... Skispringen. Worldcup. 11.30 A... bics. 12.00 Boksen. 13.30 Saturda... ve, met: tennis (Navratilova - Hube... (Ivanisevic - Becker). 14.55 Turnen... junioren. 17.00 Paardesport. 18.00 Eu... roscores. 18.05 Kunstrijden. WK junioren. 20.00 Turnen. EK junioren. (Van 20.25-22.30 live). 23.00 Euroscores. 23.30-01.00 Boksen.

Super Channel

06.30 CNBC business weekly. 07.00 Super shop. 07.30 Hello Austria, hello Vienna. 08.00 ITN world news. 08.30 Business weekly. 09.00 Super shop. 10.30 The great offshore. 11.00 The mix. 13.30 Scene on Super. 14.00 Youthquake. 14.30 Eco record. 15.00 Toeristisch magazine. 15.30 Wetenschappelijk magazine. 16.00 Wild America. 16.30 Nieuwsdocumentaire. 17.00 Scene on Super. 17.30 Absolutely live. 18.30 Modemagazine. 19.00 Matinee at the movies met om: 20.15 ■ The courageous Dr. Christian, Amer. speelfilm uit 1940. 21.30 Film Europe. 22.00 ITN world news. 22.30 High aspirations. 23.00 Scene on Super. 23.30 Hang loose. 00.00 Don't watch alone!: ■ The monster maker, Amer. speelfilm uit 1944. 01.15 Absolutely live. Aansl. All mixed up. Aansl. The mix. 02.00 China news Europe. Met om 2.00 Prime time news en om 3.00 Economisch nieuws (in het Engels). 05.00 The mix.

Duitsland 1

.. **Heute.**
.. **Ping pong.** Spelprogramma.
.. **●● Tele-Gym.** Aerobic.
.. **Heute.**
.. **Im Zweifel für Europa.** Herh.
.. **ARD-Ratgeber Unterwegs - Reisemagazin.** Toeristisch magazine. Vandaag onder andere winterclubvakanties, actieve hotelvakanties, de zomer-catalogi '93 en vliegtarieven.
.. **Heute.**
.. **Umschau.**
.. **Die Abenteuer des David Balfour.** Tv-film in vier delen naar romans van Robert Louis Stevenson.
.. **Persoverzicht.**
.. **Heute.**
.. **Eu...**
.. **Deutsche Reise: Ost-Kids. Auf Suche nach Identität,** Reportage.
.. **●● Neppomuks Rache.** Kinderprogramma met sketches en muziek.
.. **●● Kinderquatsch mit Michael.** Talkshow voor kinderen. Speciale gast: Rolf Zuckowski.
.. **Erstens.**
.. **Disney Club.** Kindermagazine met gasten, muziek, tekenfilm- en avonturenseries.
.. **Sportschau.**
.. **Heidi und Erni,** serie. Afl.: Der Kaiser von Ecuador.
.. **●● Mich laust der Affe,** dieren...
.. **Sportschau,** met Bundesligavoetbal.
.. **Tagesschau.**
.. **(TT) Tagesschau.**
.. **●● Die Rudi Carrell Show.** Gevarieerde spelshow.
.. **Tagesthemen-Telegramm.**
.. **●● Lotto-trekking.**
.. **Tagesthemen.**
.. **(T) Das Wort zum Sonntag.** Overdenking.
.. **The getaway** Amer. speelfilm uit 1972. Met: Steve McQueen, Ali MacGraw, Sally Struthers e.a.
00.12 **Tagesschau.**
00.15 **Adieu poulet.** Franse speelfilm uit 1975. Met: Lino Ventura e.a.
01.45 **Tagesschau.**
01.50-01.55 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.** Wattlandschaften: Das Watt.

Duitsland 2

08.00 **Nachbarn in Europa.** Info en actualiteiten in Turks en Pools.
09.00 **Heute.**
09.03 **Nachbarn.** Magazine voor buitenlanders en Duitsers. Herh.
09.45 **●● Tele-Gym.** Aerobic.
10.00 **Heute.**
10.03 **Im Zweifel für Europa.** Herh.
10.35 **ARD-Ratgeber Unterwegs - Das Reisemagazin.** Toeristisch magazine. Vandaag o.a. winter-clubvakanties, actieve hotelvakanties, de zomer-catalogi '93 en vliegtarieven.
11.00 **Heute.**
11.03 **Umschau.**
11.25 **Die Abenteuer des David Balfour.** Tv-film naar de romans van Robert Louis Stevenson. Afl.3. Herh.
12.40 **ZDF Sport extra.** World cup skiën, afdaling voor heren.
13.30 **Mystery mansion.** Amer. mystery-thriller uit 1983.
15.00 **Helme Heine: Sauerkraut.** Tekenfilmserie. Afl.: Die Fischgräte.
15.25 **FM - Das Familienmagazin im ZDF.** Familiemagazine.
16.15 **●● Matt-Scheibe.** Spel.
17.00 **Heute.**
17.05 **Länderspiegel.**
17.50 **Die grosse Hilfe.** Balans.
18.00 **Die fliegenden ärzte** (Flying doctors). Afl.: Die Verwünschung.
De anthropoloog Philip wil een heilige Aboriginals-grot onderzoeken, ondanks de waarschuwingen van Winjin. Philip stort in een schacht en kan met moeite gered worden.
19.00 **Heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Freunde fürs Leben.** Serie. Afl.: Rot oder Schwarz.
20.15 **Rache ist ein süsses Wort.** Amerikaanse tv-film naar een roman van Sidney Sheldon.
21.45 **Heute-journal.**
22.00 **Das aktuelle Sport-Studio.** Sportmagazine. Met: Bundesligavoetbal, het DTB-turngala in Koblenz en skiën: Afdaling heren in Val Gardena en dames in Vail.
23.20 ■ **Der Kommissar.** Duitse misdaadserie. Afl.: Die Pistole im Park.
00.20 **Heute.**
00.25-02.30 ■ **Mutiny on the Bounty.** Amerikaanse avonturenfilm uit 1935 van Frank Lloyd. Met: Charles Laughton, Clark Gable e.a.

Duitsland 3 West

09.00 Teletekst. 09.10 Marienhof. Duitse serie. 10.00 This week. 10.15 Actualités. 10.30 Russisch bitte. 11.00 Cursus Spaans voor beginners. 11.15 Cursus Spaans voor beginners. 11.30 Aus Forschung und Lehre. 12.15 Liebe kennt keine Grenzen. Afl.4: Jerusalem. 13.00 Cursus Duits. 13.30 Cursus wiskunde. 14.00 Rückblende: Vor 50 Jahren gestorben: Séraphine Louis. 14.15 West 3 aktuell. 14.20 Das war's - diese Woche. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Länder - Menschen - Abenteuer: Documentaire over de streek Göreme in Anatolië waar al eeuwen lang moslims en christenen vredig naast elkaar leven in grotten. 17.45 Von Schonach zum Belchen. Reportage over een langlaufroute in het Zwarte Woud. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Hier und Heute unterwegs. 18.30 (T) Die Sendung mit der Maus. 19.00 Aktuelle Stunde. 19.30 Zeit für Tiere. Dierenmagazine. 20.00 Sport im Westen. 20.30 Theater aus NRW: Schöne Bescherungen. Komedie van Alan Ayckbourn. 23.30 Jazz vor Mitternacht: 6. Intern. Jazzfestival Viersen '92. Serie concertregistraties. Afl.3. 00.30 Laatste nws.

Duitsland 3 SWF

13.40 Cursus Duits. 14.10 Marienhof. Duitse serie. Afl.20: Der Mann aus Mecklenburg. 15.00 Sport 3 extra. 17.00 Nimm's Dritte. Magazine. 17.30 Das Jahr in Wald und Flur. Afl.: Tümpel und Moore. 18.00 Miteinander. Religieus magazine. 18.30 Glaskasten. Magazine. 19.00 Wo bitte ist Ihr Kühlschrank? Een kijkje in de keuken van bekende Duitsers. Vandaag: Rudolph Moshammer. 19.30 Spiele des Lebens. Natuurdocumentaireserie. Afl.11: Das Verhalten der Tiere. 20.15 Reich' mir zum Abschied noch einmal die Hände... Muzikale revue ter gelegenheid van de 100ste verjaardag van de Hongaarse componist Paul Abraham. 21.35 Aktuell. 21.40 Nachtcafé. Talkshow. 23.10 Der kleine Gesellschaftsabend. Gevarieerd progr. 23.40 Aktuell. 23.42 Schmidt - Die Mitternachtsshow. Variétéprogr. 01.42 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

06.00 **Belle und Sebastian.** Serie.
06.25 **Bob der Flaschengeist.**
06.50 **Prinzessin Lila und die Smoggies.** Tekenfilmserie.
07.20 **Piff und Herkules.** Tekenfilm.
07.30 **Cubitus.** Amer. tekenfilmserie.
08.00 **Klack.** Kinderspelshow.
08.45 **Maus reiss aus.** Spelshow.
09.00 **Beverly Hills Teens.** Serie.
09.30 **Lucky Luke.** Tekenfilmserie.
10.00 **Die Sechs-Millionen-Dollar-Familie.** Amerikaanse tekenfilmserie.
10.30 **Marvel Universum.** Films.
11.30 **Teenage mutant hero turtles.** Amerikaanse tekenfilmserie.
12.00 **Winspector** Japanse sf-serie. Afl.: Der kleine Roboter.
12.30 **Michel Vaillant.** Tekenfilmserie.
13.00 **Full house.** Amer. comedyserie. Afl.: Unsere allererste Nacht.
13.30 **Der Prinz von Bel-Air** (The fresh prince of Bel-Air). Comedyserie. Afl.: Besuch aus Philadelphia.
14.00 **Ultraman - Mein geheimes Ich** (My secret identity), Amerikaanse serie. Afl.: Falscher Ehrgeiz. Herh.
14.25 **Polizeibericht** (New dragnet), serie. Afl.: Fallschirm in den Tod.
14.55 **Knight rider.** Amerikaanse avonturenserie. Afl.: Händler des Todes. Herh.
15.50 **The A-Team,** avonturenserie. Afl.: Blutsbande. Herh.
16.50 **21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer** (21, Jump Street), misdaadserie. Afl.: Crack (1). Herh.
17.45 **Der Preis ist heiss.** Spelshow.
18.15 **Familienduell.** Spelprogram.
18.45 **RTL aktuell.**
19.15 **Beverly Hills, 90210.** Amerikaanse serie. Afl.: Trennungen.
20.15 **Der Alimenten-Schwindler** (Das Verlegenheitskind), klucht.
22.00 **Bambi '92.** Reportage van de uitreiking van deze media-prijzen vanuit Keulen.
23.20 **Verführung auf der Schulbank.** Duitse softsexfilm. Herh.
00.40 **Charlys Nichten.** Duitse softsexfilm uit 1974. Herh.
02.00 **Tutti frutti.** Erotisch spelprogramma.
02.50 **Série rose.** Erotische serie.
03.20 **Verführung auf der Schulbank.** Duitse softsexfilm. Herh.
04.30 **Das einfache Mädchen.** Duitse musical. Met: Caterina Valente e.a.



● *Michael J. Fox in 'Bright Lights, Big City'. (Nederland 2 - 20.05 uur).*

SAT 1

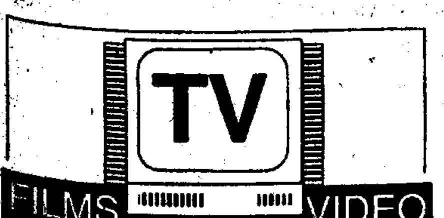
06.15 ran. Voetbalmagazine. 07.15 Quär Beet. 10.50 Die Schöne und das Biest (Beauty and the beast). Amer. serie. Afl.: Im Reich der Dunkelheit. 11.45 Glücksrad. 12.30 Wirtschaftsforum. 13.00 Nieuws. 13.05 Auf und davon. 13.30 Männerwirtschaft (The odd couple), Amer. serie. Afl.: Maximilian springt nicht mehr. Aansl. TopNews. 14.00 Sport live. Compaq Grand Slam Cup 1992. 18.00 ran. Voetbalmagazine. 19.20 Nieuws. 19.30 Glücksrad. 20.15 Jackie und Denise - Eine Freundschaft auf Leben und Tod (Beauty and Denise), Amer. thriller uit 1988. 22.00 Mann-o-Mann. Spelshow. 23.00 Die heisse Blonde (Hot nights), Ital. erotische speelfilm uit 1984. 00.30 Nieuws en Sport. 00.35 Liebe in 3 Dimensionen, Duitse erotische speelfilm. 02.05 Hot nights. Ital. erotische speelfilm. 03.25 Beauty and the beast. Amer. serie. Herh. 04.15 Männerwirtschaft, Amerikaanse serie. Herh. 04.40 Batman, Amerikaanse serie. Herh. 05.05 Superboy, Amer. serie. Herh. Aansl. Programma-overzicht.

MTV

08.00 MTV's Erasure weekend. 11.00 The big picture. 11.30 US Top 20 video countdown. 13.30 XPO. 14.00 The pulse. 15.00 MTV's Erasure weekend. 16.30 Week in rock. 17.00 Yo! Raps today. 18.00 The real world. 18.30 The big picture. 19.00 European top 20. 21.00 Saturday night live vintage. 21.30 Sports. 22.00 The soul of MTV. 23.00 Partyzone. 01.00 MTV's Erasure weekend. 03.00 Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. 09.00 World business this week. 11.10 Larry King. 12.40 International correspondents. 14.10 The big story. 15.10 Healthworks. 15.40 Moneyweek. 16.10 Science and technology week. 16.40 Style with Elsa Klensch. 17.10 Showbiz this week. 18.40 Evans and Novak. 19.0... World business this week. 19.40 Newsmaker Saturday. 20.10 Healthworks. 20.40 Style with Elsa Klensch. 21.1... Your money. 21.40 International correspondents. 22.40 Futurewatch. 23.4... Newsmaker Saturday. 00.40 Pinnacle. 01.10 The big story. 02.40 Showbiz this week. 03.00 Reliable sources. 05.10 The Capital gang.



BBC 2
13.15. Sun Valley Serenade - (1941-USA). Luchtige muzikale film van H. Bruce Humbersone met Sonja Henie als Noors vluchtelingetje dat kampioene kunstschaatsen is. Met muziek van Glenn Miller.

Duitsland 2
13.30. Mystery Mansion - (1983-USA). Middelmatig avontuur van David E. Jackson dat speelt in Oregon in 1892 over een meisje dat op zoek gaat naar een schat in een spookhuis. Met: Dallas McKennon en Randi Brown.

België/TV 1
14.15. Keys of the Kingdom - (1944-USA). Gregory Peck als missionaris in China. Film van John M. Stahl, gebaseerd op dikke roman van A.J. Cronin. Verder met: Thomas Mitchell en Vincent Price.

BBC 2
16.00. The Quiet Man - (1952-USA). Hartstocht en actie met rake klappen in boksfilm van John Ford waar John Wayne de ex-bokskampioen speelt. Prachtige kleurenfotografie. Oscar voor Ford en mooie muziek van Victor Young.

Nederland 2
20.05. Bright Lights, Big City - (1988-USA). Verfilming van Jay McInery's bestseller door James Bridges. Michael J. Fox verhuist van het platte land naar New York om het te gaan maken. Kiefer Sutherland speelt overtuigend een verslaafde slijmerd.

Nederland 1
20.25. Cry Freedom - (1987-GB). Indringende film van Richard Attenborough over de Zuidafrikaanse activist Steve Biko, gespeeld door Denzel Washington en zijn vriendschap met journalist Donald Woods (Kevin Kline).

Duitsland 1
22.15. The Getaway - (1972-USA). Meeslepende road-movie-achtige thriller van Sam Peckinpah met veel actie, bloed en geweld. Bankrover Steve McQueen en zijn vrouw (ook in het echt) Ali MacGraw op de vlucht voor de mafia.

België/TV 1
23.00. Alien Nation - (1988-USA). In L.A., 1991 (de toekomst), komen 300.000 buitenaardse gastarbeiders de economie versterken. Dit levert problemen op. Regie: Graham Baker. Met: James Caan en Mandy Patinkin.

● *Denzel Washington en Kevin Kline in de indringende Engelse film 'Cry Freedom'. (Nederland 1 - 20.25 uur).*

BBC 2
23.40. La Ronde - (1950-F). Wenen rond 1900: reeks ontmoetingen rond prostituée Simone Signoret in film van Max Ophüls naar het toneelstuk van Arthur Schnitzler. Verder met: Anton Walbrook en Serge Reggiani.

Duitsland 1
00.15. Adieu Poulet - (1975-F). Lino Ventura en Patrick Dewaere als collega's bij de politie. Hun generatie-conflict is in deze film van Pierre Granier-Deferre interessanter dan de complotten die ze ontrafelen.

Duitsland 2
00.25. Mutiny on the Bounty - (1935-USA). Spannende verfilming van klassieke roman van Charles Nordhoff en James Norman Hal door Frank Lloyd over de muiterij op het schip van Charles Laughton in de omgeving van Tahiti.

RTL4
02.00. Maria's Lovers - (1984-USA). Sfeervolle, zwaarmoedige film van Andrei Konchlovsky over soldaat in Pennsylvania met trauma uit WOII. Met: Nastassja Kinski en John Savage.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 nws. 7.07 TROS Nieuwsshow. 11.05 TROS Kamerbreed. 12.07 TROS Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. 18.10 Echo. 18.30 Nws. 19.04 Tegengas. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 AVRO Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen. 6.00 Nws.

Radio 2
Elk heel uur nws. 7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Happy hour. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 Jazz uit het historisch archief.

Radio 3
Elk heel uur nws. 6.02 Ook goeiemorgen. 9.04 Goud van oud. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De top 40. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Evers in de avond. De Grote Prijs van Nederland. 2.02 Pop ballads. 3.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... 8.00 Nws. 8.04 Fiori Musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Pianomuz. 12.00 Platenzaak. 13.00 Nws. NOS 14.00 Middagconcert. La bohème, opera van Puccini. Italiaans Radio Koor en Ork. o.l.v. Thomas Schippers met sol. 16.00 De Nederlanden. Muz. voor hoorn, viool en piano. 17.00 Het witte doek. 18.00 Nws. 18.04 De wandelende tak: De Tango van Horacio Ferrer. 19.00-ca.1.00 (20.00 Nws.) De Nederlandse muziekdagen 1992. Met o.a. Het Trio, Amsterdams Blazers Kollektief, Slagwerkgroep Den Haag, Nieuw Ensemble, Schönberg Ensemble en het ASKO Ensemble.

Radio 5
Elk heel uur nws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduit magazine. (8.55 Waterstanden.) 9.02 Vrouw zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...! 12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad hulpverlening. 14.02 NOS Taal. 14.30 Start. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Finale. 17.10 Radio UIT. 17.45 De Vrije Gedachte. 18.00 Nws. 18.02 Rondom het woord. 18.30 Voor de eerste dag. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks, Marokkaans en Chinees. 19.45 Onder de groene linde. 20.00 Nws. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.00-24.00 Zaterdagavonduur.

Omroep Limburg
9.03 Postbus 94, verzoekplaten. 9.30 Sport. 9.40 Postbus 94, vervolg. 10.03 Het Ei van St. Joost. 11.03 De onderstroom. 12.03 Omroep Limburg klassiek. 14.03 Limburg Express. 17.03 Limburg Aktueel. 17.10-18.00 Limburg Express (vervolg).

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (nieuws om 24.00 en 5.00 uur).

België/BRF
Nieuws op elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.05 Hitwelle. Die Weekend-Show mit Oldies, Gags und neue Scheiben) 12.05 Musik à la carte. 12.30 BRF Aktuell. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.05 BRF Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.00 Nachrichten. 20.05-20.20 Philosophie und Ethik.

RTL4 Radio
Nieuws op elk heel uur.
07.00 RTL Nightshift. 08.03 H... wakkere weekend, Jan de B... 10.03 Koffiekringen, Bart v... Gogh. 12.03 Goeiemiddag Ne... land, Tom Blom. 14.03 Album ... 30, Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws/Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade (met om 14.00 Nieuws en economisch praatje). 15.00 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Te k. ORGEL Solina A200, 2 manuaal, ritmebox en voetbas. Tel. 04493-2945.

Te k. gevr. singles, Lp.'s, single-cd's van ROY Black. Tel. 045-714693.

Te k. GITAARVERSTERKER Peavey 150 special, f 750,-. Tel. 045-423629.

Gemengd Koor Landgraaf (... leden) zoekt z.s.p.m. een enthousiaste DIRIGENT(E), bij voorkeur met praktijkervaring koordirectie of ervaring. Repetitie op maandagavond. Inlichtingen bij Dhr. P. ...ns. Tel. 045-316925.

... h. opnamenstudio voor demo-opnamen, play-back ..., repetities. TERCEL ... 045-725473/754357.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

MAATWERK voor al uw ...werk en kl. verb. ...huis. 045-244609.

...ERSTOFFERING/renovatie van zitmeubelen of ... creaties in stof of leder uw Edelvakmen "Euro... New Baan Bree-Peer België. Ook open op zat. ... zondag. 0932-11634591, ... gesloten.

Dipl. SCHILDER, kan nog schilder- en behangwerk aannemen. Tel. 04450-1970

Voor al uw tuin- en SIERBESTRATINGS-WERKZAAMHEDEN, tev. ontwerp ... Bel vrijblijvend. Loe ...ers, tel. 045-728366

DECORA
HOUKES
PARKET B.V.
SUPERAANBIEDING
f 135,-
Tel. 045-750305
Tel. 046-525157
Tel. 043-636273

...weg 111
... woning in vriendelijke ... op korte afstand van het centrum. ... de ruime indeling ... o.a. drie slaapkamers ... vaste trap naar de zolder biedt deze woning veel ...'s. De koopsom bedraagt f 121.500,- k.k. ... overname roerende goederen zoals: rolluiken, parket, vloerbedekking, keukenapparatuur, ... etc. voor ...,-. Overdraagbare ... mogelijk van f 27.600,-. Een bijzondere ... die bezitet gekan ... worden.

...wijzend woonhuis ... garage en ommuurde ... Royale woonkamer ... parket, keuken met ..., drie slaapkamers, badkamer en vaste ... naar zolder. Vraagprijs f 259.500,- k.k.

ABAZ
045-718731

PARKET
KURK
KUNSTSTOF

ZANDSTRALEN, uw donkere meubilair weer blank, ook ijzerwaren halen/brengen. Tel. 045-210253.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren f 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

BIEZENSTOELEN vernieuwen nu f 48,- per stuk met garantie. Tel. 045-418820.

Aannemersbedrijf kan nog opdrachten aannemen, zowel renovatie als ook nieuwbouw. Wij bieden U goede service en VAKKENNIS. U kunt ons tijdens kantooruren bellen onder nr. 043-254669.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453618.

Uw oude gevel weer als nieuw, uitkappen, natstralen voegen, stomen, impregneren. Van LEIPSIG, tel. 045-259492. Autotel. 0949-1616202966.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

Computers

Super NINTENDO en Megadrive spellen, de goedkoopste in NL., b.v. Streetfighter 2, f 155,-. Tel. 020-6792405.

COMMODORE Amiga 500 met TV modulator, geheugen uitbreiding, 30 spellen, muis N, joy-stick, 1 jr. oud, vr.pr. f 650,-. 045-458761.

Te koop COMMODORE 64 met disk-drive, datarecorder, 125 disk's, plm. 1200 spellen, 2 x super cartridge en uitbreidings-cartridge, pr. f 475,-. Tel. 045-326471.

Op zoek naar goede, goedkope PC? Bel C.P.C. Kerkrade. Tel. 045-351588. Nu 5% extra kerstkorting op alle verkoopprijzen.

COMMODORE 64 en disk, nw.type, f 450,-. Tel. 045-459188.

Te k. NINTENDO- NES., 4 joyst., 5 spellen, f 250,-, Sega 8 bit, 3 spellen, 2 joysticks, f 140,-. 045-710090.

NINTENDO gebruikers opgelet! 1050 spellen op 1 cassette, f 249,-; 370 spellen op 1 cassette, f 189,-; 220 spellen op 1 cassette, f 149,-. Gameboy 82 spellen op 1 cassette, f 269,-; 50 spellen op 1 cassette, f 199,-. Nintendo computer Nasa, 4 games, 2 controlers, zapper, f 229,-. Bel nu: 06-52716093.

Te k. MSX 2 met 100 spellen, dokum., eventueel monitor, joyst. Na 18.00 uur 045-241319.

Te k. NINTENDO actionset en Mario Bros 2, nw.pr. f 426,-, 1 jr. oud, als nw., vr.pr. f 250,-. Tel. 045-414...

Te k. ATARI ... diskdrive 3,5, 1 monitor SM 125, 1 printer Epson LX 800, in orig. verpakking plus handleiding, z.g.a.nw., f 600,-. Tel. 045-427638.

NINTENDO 16 bits computer in de doos, 3 wkn. oud, f 350,-.Tel. 046-581649.

Te k. COMMODORE 500A met monitor s. en toebeh., nog geen jr. oud., vr.pr. f 900,- Tel. 045-218299.

Te k. 24 naalds Olivetti PRINTER, 2 mnd. oud, plus extra 20-letter fnt. f 325,-. Tel. 045-414109.

Te k/ spelcomputer SEGA Megadrive 16 bit met 2 spel. Na 17.00 u. 045-458338.

Te k. LYNX spelcomputer met adapter, 16 bits, 4 spellen, 2 mnd. oud, f 325,-. Tel. 045-419529.

Win nu een
Nintendo
spelcomputer. Maak je keuze en win!!!
06-97.21 ; 50 cphm.

U speciaal adres voor marmeren SCHOUWEN en aparte antieke geschenken. Antiek en antieke bouwmaterialen Dohmen, Klimmenderstraat 65, Klimmen. Tel. 04405-2337.

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panhoelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 043-649494.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTERART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-443161 eigen restauratie en logerij. Ma. gesl./do. koopav.

De grootste keuze in antieke kasten, vitrines, eethoeken, klokken, kachels en curiosa vindt U in onze 2.000 m2 showroom. WIJSHOFF Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend.: dond., vrijd., zaterd.en zond. 13 en 20 dec.

Mooie antieke COMTOISEKLOK met bloemslinger, oesekop enz. 046-749517.

Te k. gerest. KERKBANK, 18e eeuws, 1.50x35cm., prijs f 950,-. Tel. 04451-1762 na 14 uur.

Te k. gevr. barok, antieke meubels en inboedels voor EXPORT U.S.A. van Riessen Antiek. Tel. 04406-16739 b.g.g. 04405-2367.

's ANTIEK kerstkado? J. Lempers, Valkenburgerweg 49A, Nuth. 045-241333 of 244706. Open do. 17-21 u. vr. 10-18 u. za. 10-17 u.

Interessante en attractieve Afrikaanse MASKERS en beelden. 09-49.241572242.

Te koop prachtig antiek BUREAU, 160x100 cm. Tel. tussen 19-21 uur: 045-312583.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen en lampen, klokken enz. enz. Nuth, Dorpstraat 45 A, t.o. ingang kerk. Donderdag koopavond. 045-243437. Een begrip voor de regio!

Vlees/AGF

Nu extra voordelig!!!
Panklare halve varkens
W. Nelissen, Kerkstr. 158, Koningsbosch. Tel. 04743-1216

Braderieën/Markten

Poppen- en berenbeurs
A.s. zondag 13 dec. Grand Hotel, Groene Boord 23, Heerlen. v.a. 10.30 uur tot 16.30 uur.

Grote vlooienmarkt te Hoensbroek
Zond. 13 dec. van 11.00 tot 17.00 uur. In het M.F.C. Gebrook, Prinsenstraat 12. Entree is f 2,50, kinderen tot 14 jaar gratis. Org. Niemans. Tel. 04704-3820.

Snuffelmarkt
Dr. Haubenln. 87, Maasmechelen-België. Zondag open van 10-18 uur en van 10-12 uur. Gratis toegang met Fair Play.

Foto/Film

Te k. FILMKAMERA Sharp 12 Zoom met extra toebehoren, vr.pr. f 2.500,-. 045-320546. W. de Rykestraat 8, Landgraaf.

Kachels/Verwarming

Barbas inbouw-openhaarden
kachels - inzethaarden
Jac Köhlen
Rijksweg N 104 Sittard (bij ziekenhuis)
046-513228-514862.

Te koop FORNUIS met opbouw, hout, kolen, f 300,-. Tel. 045-320410.

KACHELS, gashaarden, inzet, inbouw. Gratis geplaatst. De Kachelsmid, de beste en goedkoopste. Walem 21, Klimmen. Tel. 04459-1638.

Kachelspeciaalzaak, alle hulpstukken en aanverw. artikelen. REKER, Kluis 28, Geleen. Tel. 046-740785.

GASKACHELS v.a. f 395,- gratis geplaatst. De Kachelsmid. Tel. 04459-1638

Uitknippen. Te koop antraciet KOLEN-NOOTJE 3 en 4, f 18,- per ½ hl., bij 30 zakken gratis thuisbezorgd. tEL. 045-319784.

Te k. OPENHAARDHOUT f 30,- en f 55,- per m3, gratis bezorgd. 04459-1675.

Te k. compl. CV-INSTALLATIE, moederhaard.Pr. f 600,- Tel. 043-633923.

Antiek KACHELTJE f 295,-. Tel. 045-315198

Diversen

GEVRAAGD boeken. Strips, romans en literatuur (geen weekbladen of damesromans). Tevens Readers Digest, Time Live en Lekturama-series. 04747-2549.

Iedere zondag KIENEN in ... Kapelstraat 7...

TV/Video

Goede kleuren T.V.'s. Enorme sortering v.a. f 95,- met garantie. Ook recente mod. Reeds 25 jr. T.V. Occasioncentrum GEEL. Grasbroekerw. 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Te koop grootbeeld TV met afstandsbediening, i.z.g.st. Tel. 04492-2164.

KLEUREN TV grote sortering vanaf f 65,-. Nieuwe KTV's v.a. f 298,-, betaling v.a. f 25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Te k. Philips VIDEOREC. VCC, accu defect + camera compl. met electr. + gewone zoeker, opsteekmicro, koffer en 13 cassettes, vr.pr. f 350,-. Tel. 045-711754.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. f 75,-, met afst.bed. v.a. f 125,-, met teletekst v.a. f 250,- o.a. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te koop gevraagd KLEDINGREK. Tel. 045-256432.

Te koop gevraagd FOTO-TOESTELLEN...

Na 3 weken verbouwen zijn we dan (eindelijk) opnieuw open. Het is moeilijk bescheiden te blijven, maar eerlijk is eerlijk: de zaak is een "prentje" geworden! Om dit te vieren geven wij in de periode van 16 t/m 23 december een klein doosje bonbons GRATIS bij aankoop van 750 grams doos bonbons. En niet te vergeten:
"WIJ ZIJN NOG STEEDS DE GROOTSTE SPECIAALZAAK VAN BRUIDSSUIKERARTIKELEN"
voor o.a. doop - communie - huwelijk - jubilea
Kom vrijblijvend een kijkje nemen. Tot ziens bij:
Stieneke Import
Elisabethstraat 6, 6161 GT Geleen. Tel. 046-752038

GEZONDHEID: Evenwicht tussen lichaam en geest. Komt U via de normale wegen niet verder, raakt U steeds weer tussen de wal en het schip. Misschien kunnen wij U helpen, eventueel ook andere zaken. Bel ma. en za. tussen 16.00-19.00 uur. Tel. 04498-56889.

Te huur geheel compl. KERSTMANKOSTUUM. Mgr. Schrijnenstr. 31, Hrl. Tel. 045-717608.

Te k. Brabantse KIEPKAR met grote wielen; antieke ... 2 ploegen, 2 eggen, 1 ... molen, in uitstekende staat. Crombacherstr. 7, Kerkrade. Tel. 045-420753.

Te koop café POOL-BILJARD, merk Evan, z.g.a. nw. Tel. 045-417739.

NOVEEN St. Clara. Belangrijk. Vraag alleen positieve dingen. Bid 9 dagen het Wees Gegroet bij een brandende kaars, ook als u er geen zin in heeft. Vraag 2 dingen die vast onmogelijk lijken om verhoord te worden en iets wat u ter harte ligt. Laat de negende dag de kaars geheel opbranden en publiceer dit bericht. U krijgt wat u vroeg. H.D.

Te k. FILMCAMERA Canon f 50,-; Delfts blauw wandbord f 50,-; winterb. BMW 525i en 520i f 100,- p.st.; kind. bureau f 30,-; ant. voor.bus f 50,-; salontafel f 50,-; letterkast f 20,-; caravanspiegels f 25,-; barbecue f 25,-; electr. kachel f 20,-; ant. koffiekan f 150,-; hanglamp f 25,-; luchtbevocht. f 25,-. Zaterdag tussen 10.00 en 18.00 uur. Vrouenraetslaan 40. 045-314005.

Te k. zwaar eik. EETHOEK f 550,-; Mountainbike Cannondale XT. 04492-2241.

Te koop KERSTBOMEN div. soorten en afmetingen. Bestel nu. Tel. 046-529004.

Door mijn GODDELIJKE inzichten die ik heb mogen ontvangen, wil ik mensen op spirituele basis helpen vooral met inzichtgesprekken. Na 19.00 uur bellen: 045-245390.

Te k. AQUARIUM 1.60 X 0.50 X 0.50 met ombouw, pompen vissen enz. f 800,-; Ionisator f 100,-; gezichtsbruiner f 25,-; Vespa Boxer f 150,-; Opvoerset Vespa f 50,-; Moulinex grill f 50,-. Tel. 046-331614

GRATIS kappen en meenemen v. boom v. mooi openhaard hout. 045-412908.

ZILVERSPARREN en Piceaomorika, alles met kluit, va. f 25,-. Rietersbekerweg 78, Klimmen.

Te k. 3 CARNAVALSPOPPEN i.z.g.st., h. 5m. demontabel. Pr.n.o.t.k. Info 046-339625 bgg 337055 na 18u.

Een apart portret- of glamourfoto door fotograaf. Postbus 928, 6200 AX Maastricht.

Relaties

Dit meisje
is dol op hete telefoonsex. Of kom eens bij mij thuis. 06-320.324.96 (100 cpm).

Homosex voor 2
(f 1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2 .. 325.10
Gaysex Limburg .. 325.73
Jack off privé .. 321.16
Darkroom .. 324.16
Gay Pervers .. 329.16
Bi-sex .. 323.36
Jongens-sex .. 325.19
Studenten .. 327.56
Travestie .. 325.09
Transsexueel .. 321.36
Jurken & Pumps .. 325.94

Jouw MEESTERES!
'n Hemelse hellefeeks voor haar dienaren. 75cpm.
06-320*324*68

06-320*320*38
Rijpe, keurige geklede dame die live alles opneemt. Ik ben gek op jongens die op z'n Russisch tussen m'n bolle willen. 75 cpm.

leuke boys
en prettige feestdagen? Bel dan voor 50 cphm 06-340.330.42.

SM.
De deuren op slot. Helga buigt naakt voor 2 meesters. 06-320.340.33 (50 cphm).

Plots staat de vriend van mams naast Sandra's bed.
Eindelijk....
06-320.329.23 (50 cphm)

Omdraaien.
Bevend ziet ze in de spiegel hoe 2 man. Grieks. 06-320.323.85 (50 cphm)

Plots trekt hij Ada's
slipje omlaag.
Op de tafel gebeurt het. 06-320.329.25 (50 cphm)

Als hij bij Ria onder de
douche glipt
wordt het heet zo zonder badpakje 06-320.326.91 (50 cphm)

Club-06 Special-sex
DRAAI EERST 06-320.320 EN DAN VOOR
SM ... 25
onderdanig, ze doet wat je wilt
Hetero ... 26
Onze meisjes zijn overal voor in
Lesbisch ... 45
mmm.. meisjes onder elkaar
Meesteres ... 46
Schiet op! Ze zit te wachten
Lolita ... 47
jong en ondeugend
Heerlijk live 48
sexen live opgenomen
Meegenieten 60
De spannendste sex 75cpm

Leuk vrouwtje
privé, slank, geeft haar tel.nr. vertelt iets over haarzelf, wacht dat jij haar belt. 06-9789. 100 cpm

Boppers
opgelet!!! Griekse Arthur neemt jou ook. Heet"homo" echt live. 06-320.370.75 (75 cpm)

Erotel 06
Erotel dat is 't wel
320.320.20
75 ct. p. min.

Vrije meiden
zkn. regelmatig sexkontakt 06-320.320.55 (37,5 c.phm)

400 meisjes
willen een afspraakje! 06-320.322.11 (37,5 c.phm)

300 Meiden
zoeken een heet slippertje. 06-320.321.44 (37,5 c.phm)

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden en hete vrouwtjes. 06-320.330.46 (37,5 c.phm)

Direkt kletsen
met leuke meisjes: 06-9757 Altijd succes (50 ct.phm)

Ondeugend Evelientje: 06-95.30
Bel voor Sexkontakt: 06-96.02
Zoek je 'n vluggertje? 06-96.62
Stripspelletje 06-96.63
Snel Sexkontakt 06-96.64
Sex Kontaktlijn 06-96.65
Direkt 'n meisje: 06-97.10
Bel snel!! (37,5 c.phm)

Direkt snel Sexkontakt
sex-kontakt
06-320.320.32 (50 ct.phm)

Hete meisjes
willen echt snel sexcontakt. Nu met telnr. 06-320.330.66 (37,5 c.phm)

240 Vrije meiden zoeken
****sex****
info: 06-9766 (37,5 c.phm)

Nu direkt 'n afspraakje met
een leuk meisje
06-320.322.83 (50c.phm)

Direkt kletsen
met een leuk meisje! 06-320.330.90 (50 c.phm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters.
S.M. voor 2
06-320.329.99 (37,5 c.phm)

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen? 06-320.330.18 (36,5 c.phm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend 06-320.330.43 (37,5 c.phm)

Meisjes willen bijverdienen
sexadressen
06-320.330.60 (37,5 c.phm)

Hete meisjes
willen snel een sexafspraak! Direkt 06-320.326.66 (50 c.phm)

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan 06-320.330.88 (75c.pm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen 06-320.330.87 (37,5 cphm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil. 06-320.330.91 (37,5 cphm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (37,5 cphm)

Homo
direkt apart. Op zoek naar een opwindend afspraakje met een lekkere knul? Je hebt direkt kontakt! 06-320.322.75 (37,5 cphm)

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel.nr. 06-9502 (37,5 cphm)

Direkt
een leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr. voor een avondje uit (37,5 cphm) **06-9510** 06-9511

Duik in bed
met 'n hete meid, vraag haar tel.nr. (37,5 cphm)

privékontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn. 06-9570 (50 cphm)

06-9603
Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen 75cpm

Vrouwtjes
en meisjes zoeken voor straks sexkontakt, vraag naar hun telefoonnummer. Bel nu 06-9661 (75 cpm)

Direkt
een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes. 06-320.322.05 (37,5 cphm)

Privé-adres
voor echte hete meiden? 06-350.222.23 (75 cpm)

06 Gay Café
Oost Nederland 75 ct.p.m. 06-320.327.55.

Langzaam zakt de
naakte vrouw
door haar knieën, ze zit bovenop hem "Is dit nu een standje"? vraagt ze verlegen 06-340.340.30 - 50 cphm.

sex voor 2
direct contact (1,-p.m.) 06-9596

Hij bindt de
naakte vrouw
vast, ze trilt van angst als hij de leren zweep pakt 06-340.340.90 - 50 cphm

Ja, ik wil graag een goede beoordeling, ooohh, moet ik daar voor m'n broekje uittrekken? Maar meneer,
wat doet U nu?
06-340.340.21 - 50 cphm.

100% gratis sex
Vrouwen, meisjes 18 jr. en soms óók echtparen zijn op zoek naar een partner die zin hebben in een stiekem avontuurtjes! 06-320.320.81 100 cpm. continu 24 uur p.d.

Bezweet stapt de vrouw onder de douche, plots wordt ze vastgepakt, de man drukt haar prille
naakte lijf
tegen zich aan. "Oh nee, niet doen" 06-340.340.20 -50 cphm.

Sex for two
Wacht op je beurt voor een live privé beurt. 06-320.370.80 75 cpm.

Griekse Sex
Lisa draait z. om. 50 cpm.
06-320.325.55

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten 50 cphm
06-320.320.14

Rijpe vrouwen willen met jou een live sexgesprek! Laat je doorverbinden! 100 cpm
06*96*09

!!!Grieks!!!
Marcha v. achter 50 cphm
06-9618

Zapp Sex!
Je kunt met je draaischijf of druktoets heen en terugspoelen. Op je hoogtepunt kun je het lekkerste blijven herhalen. 100 cpm. 06*95*60

Lesbische meisjes. Petra en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee. 75 cpm
06*96*08

06-320.320.07
Lesbi Love 50 cphm

06-320.320.08
Sexy meisjes 50 cphm.

06-320.320.62
Ope z'n GRIEKS! Zij 18 jr. Naakt bukt ze voorover en jij staat achter haar! 75 cpm.

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! S&M. 75 cpm.
06-320.332.32

06-320.320.06
Lesbische Meisjes, 50 cphm.

Win een vrouw!
via deze lijn geven lekkere vrouwen hun tel.nummer! Je hebt ook kans een meisje 18 jr. van je keus te winnen! Luister hoe dat kan! 06-320.320.85 100 cpm. (boven de 18 jaar).

Rubber Porno!
Ben jij een liefhebber van rubber en leer, bel dan 06-320.320.90 100 cpm (boven de 18 jaar).

De Live/Sexlijn. Je hebt hier keus uit live telefoonsex, uit
gratis sex
of uit privé sexadressen. 06-320.320.86 100 cpm. (boven de 18 jaar).

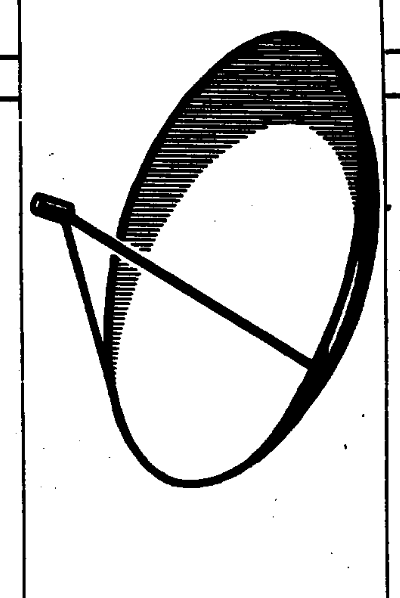
Sexy Honey
06-320.320.82 (75 cpm.)

De 30 + BOX
Wie volop meeswingt, vindt hier het sexcontact of de vriendschap met fijne leeftijdsgenoten. 75 cpm. 06-320.321.31

Vernieuwd!
Sex adressenbestand. Honderden nieuwe adressen en telefoonnummers van vrouwen die op zoek naar echte sex. 06-340.310.10 75 cpm continu 24 uur

Adressen privé. Ze willen verwennen, en ontvangen privé of komen bij je ... ze geven zelf hun ... adres en tel.nr. 100 ...
06-96.80

Voor Piccolo's zie verder pagina ...



Nederland 1

RO/IOS/NCRV/Avro/NOS.
.00 (TT) Omroeppastoraat. Eucharistieviering te Amersfoort.
.56-12.26 IOS magazine. Magazine met actuele en religieuze onderwerpen.
.23 Ik geloof. 10-delige serie interviews over geloofszaken. Afl.9: ...in het voorbeeld van de heiligen...
.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
.00 ●● Journaal.
.05 Rondje van het huis. Praatprogramma over maatschappij en levensbeschouwing.
.45 Holland Festival Oude Muziek Utrecht 1992. Serie orgelbespelingen. Vandaag speelt Jan Jansen op het Bätz-orgel van de Domkerk werken van Kerll en Pachelbel.
Nota bene. Kerkelijke agenda.
Opium. Kunst- en cultuurmagazine. Presentatie: Tineke de Groot.
●● C-majeur met Theodora Geraets. Klassieke muziek met deze gaste vanuit de Geertekerk in Utrecht. Presentatie: Gregor Bak.
Sesamstraat. Gevarieerd kindermagazine. Vandaag: Verkeer.
CRASH: Het rijk van Verhoeff, Nederlandse dramaserie. Afl.2.
Abdijen in West-Europa. Documentaireserie. Afl.6: Augustijner koorheren uit Stift Klosterneuburg in Oostenrijk.
.29 Natuur in eigen land. Natuurfilmserie. Afl.4: De duinen.
.00 (●●-TT) Journaal.
.14 (TT) Waku waku. Dieren-spelprogramma gepresenteerd door Rob Fruithof.
.46 (TT) In de hoofdrol. Programma waarin Mies Bouwman een bekende Nederlander in het zonnetje zet.
.49 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
.29 Hints. Spelprogramma met Frank Kramer.
.05 Arena. Serie debatten o.l.v. Pieter van Hoof. Vandaag: De kwaliteit van de democratie.
.46 Adventsoverwegingen. Serie overdenkingen.
.51-23.56 ●● Journaal.

Nederland 2

ROF/Teleac/Veronica/Tros
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.23 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.30 Voetballen. Integrale herhaling van de afgelopen nacht in Tokyo gespeelde wedstrijd FC Barcelona - Sao Paulo.
13.00 Omrop Fryslan.
13.30 Oom Hedidouane. Kleuterprogramma voor Marokkaanse kinderen.
13.35 Najib. Praatprogramma.
14.15 Aktuël. Actualiteiten.
14.45 De Indiaan baarde een neger. Documentaireserie.
16.00 ●● Journaal.
16.05 Strip- en cartoontekenen.
16.10 Praktijk diploma informatica.
16.40 Schoner produceren.
16.45 Japans voor beginners. Les 3.
17.15 De heilige koe. Automagazine.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek. Afl.6: muziek maken. Herh.
18.00 ●● Journaal.
18.09 Vocaal centraal. Muziekprogramma rond Marco Bakker. Herh.
18.47 Blinde hartstocht. Australische soapserie.
19.10 TV dokter. Medische tip.
19.15 De Spaanse erfenis. Voorlichtingsprogramma.
19.20 Geschiedenis van het geld. Numismatiek. Les 3.
19.55 Blonde Dolly. Nederlandse speelfilm uit 1987 van Gerrit van Elst. Met: Hilde van Mieghem, Peter Tuinman, Fred Vaassen e.a. Op 2 november 1959 werd het lijk van de 32-jarige Sybille Niemans in Den Haag gevonden. De buurt kende haar als Blonde Dolly, maar uit onderzoek blijkt dat ze vele levens leidde.
21.43 Wapenhandelaren. Documentaire over de gesloten wereld van de internationale wapenhandel. Samuel Cummings en Al Kasser, de belangrijkste privéwapenhandelaren ter wereld praten over hun beroep.
22.33 Exotisch koken. Les 6.
22.58 Resultaten van 35 jaar ruimtevaart. Les 2.
23.28 Nieuw Burgerlijk Wetboek. Les 2.
23.58-00.03 ●● Journaal.

Nederland 3

VPRO/Vara/NOS
08.00 Villa achterwerk? Kinderprogramma met De Charlie Brown & Snoopy Show, Dag meneer de Koekepeer, Smeerkees, Stichting Dikke Vrienden, (TT) De kleine prins, In het land van de verzamelaars en Butter, Cheese & Deltaworks.
11.00 Reiziger in muziek. Muziekprogramma gepresenteerd door Han Reiziger.
12.00 Het Capitool. Actueel discussieprogramma. Presentatie: Maartje van Weegen/Charles Groenhuijsen/Henk van Hoorn/Fred Verbakel.
12.45-13.50 De VARA matinee. Radio Filharmonisch Orkest o.l.v. Valery Gergiev speelt: Symfonie nr. 2 in e opus 27 van Rachmaninov.
15.00 (TT) Studio sport extra. Met tennis: Finale Grand Slam-toernooi in München.
18.00 ●● Journaal.
18.10 (TT) Studio Italia. Met Italiaans competitievoetbal.
18.35 Body & Soul. Film van de Stichting AMREF/Vliegende dokters.
18.45 (TT) Studio sport.
20.00 ●● Journaal.
20.10 Van Kooten en de Bie's Keek op de week. Satirisch programma met Kees van Kooten en Wim de Bie.
20.37 Lopende zaken. wKelijks magazine.
21.11 The powers that be. Amerikaanse comedyserie. Afl.9.
21.41 Diogenes. Maandelijks buitenland-magazine. Vandaag: Cubaanse vluchtelingen.
22.45 Alleen maar vrienden. Nederlandse speelfilm uit 1992 van Alejandro Agresti. Met: Pieter Lutz, Willeke van Ammelrooy, Chaim Levano e.a. De bejaarde Karel ziet zijn leven plotseling veranderen, wanneer hij op de avond van zijn verjaardag in de tram Thérèse ontmoet. Ook Thérèse is zo jong niet meer en de twee voelen zich tot elkaar aangetrokken. Er bloeit iets moois op, wanneer ze met elkaar iets gaan drinken. Voor Thérèse heeft de onverwachte ontmoeting gevolgen.
00.12-00.17 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

07.00 Telekids. Kinderprogramma.
11.30 Anchors aweigh. Amerikaanse musical uit 1945. Regie: George Sydney.
13.45 Beverly Hills 90210. Amerikaanse serie.
14.35 The upper hand. Engelse comedyserie. Afl.: Just like Charlie.
15.05 Zwaaien naar bluf. Documentaire over de voorbereidingen van solozeiler Henk de Velde.
15.55 FilmNet Info.
16.05 Walter & Emily. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Labor pains.
16.30 Je eigen huis. Aflevering van deze serie doe-het-zelfprogramma's.
17.00 Snowmagazine. Aflevering van dit programma met daarin informatie over alles wat met wintersport te maken heeft.
17.30 RTL 4 Filmoverzicht.
17.40 Ruckus. Deel 1. Amerikaanse speelfilm uit 1982.
18.00 Journaal.
18.10 Ruckus. Deel 2. Amerikaanse speelfilm uit 1982. Vervolg van 17.40.
19.30 Journaal.
20.00 Spijkerhoek. Nederlandse dramaserie.
20.35 Tropical heat. Amerikaanse serie. Afl.: Death's a beach.
21.30 Home improvement. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Reach out and teach someone.
22.00 RTL Sport: Voetbal. Sportprogramma met daarin aandacht voor de Belgische, Duitse, Spaanse en Engelse voetbalcompetitie. Verslag: Hans Kraaij, Jan Roelfs en Andy Houtkamp. Presentatie: Jur Raatjes.
23.00 Het leven gaat door. Aflevering van dit themaprogramma. Vandaag is het onderwerp: maagklachten. Presentatie: Jaap van Meekren.
23.55 Journaal.
00.10 Lenny. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Career day. Kelly wil niet dat haar vader een voordracht houdt.
00.40 Geldwijzer. Reeks informatieve programma's over geld en geldzaken.
00.55 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. - Herh.
01.40 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Kindermagazine.
10.00 Eucharistieviering.
11.00 De zevende dag. Gevarieerd programma.
12.45 Sportmiddag.
13.15 Jeugdfilm: Pirateneiland. Australische jeugdfilm van V. Ritelis.
15.00 Charles, een portret. Portret van de prins van Wales.
16.00 1 voor iedereen. Gevarieerd magazine.
17.00 Cordon Bleu. Culinaire serie.
17.30 Merlina. Vlaamse jeugdserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 Wonderjaren. merikaanse komische serie.
18.35 1000 seconden. Culinair programma.
19.00 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie. Met: Bill Cosby, Phylicia Rashad, Malcolm-Jamal Warner e.a.
19.25 Mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 De zomer van '45. Nederlandse serie. Met: Will van Kralingen, Renée Fokker, David Palfrey, Paul Burton e.a. Afl.2. Inmiddels is Nederland bevrijd en Jim en Anna willen trouwen. Anna's vader is het er niet mee eens, en ook Jims commandant geeft geen toestemming voor het huwelijk. Maria bavalt in het klooster van haar kind en ontdekt dat haar baby zal worden afgestaan aan een kinderloos echtpaar.
21.45 De pré historie. Montageprogramma met origineel archiefmateriaal.
22.15 I.Q. Quiz gepresenteerd door Herman van Molle.
22.45 Vandaag en Sport.
23.05 Ziggurat. Kunstmagazine.
23.45-23.55 Coda - Plastische kunsten. Portret van een oudere man van Luca Signorelli.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

12.00 Faire le point. 12.55 Weerbericht. 13.00 Nieuws. 13.20 A l'aube de l'apocalypse. 15.00 Les chevaliers du ciel. 15.25 Nouba nouba. 16.05 ●● Jeunes solistes. 17.00 Grands lacs - Mers fragiles. 18.00 Autovision. 18.30 Week-end sportif. 19.30 Journaal en weerbericht. 20.05 Copie conforme. 21.10 Un cas pour deux. 22.15 Intérieur nuit. 22.50-23.05 Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

11.45 Radio 21. 14.15 Concert 21: The Prince of Paisley Park. 15.15 Justice foraine aux Marquises. 16.10 Derek Walcott. 17.10 Les films se font du cinéma. 18.10 Carré noir: Lumumba. 19.30 Journaal (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 20.00 ■ 1974: Lucky Luciano. 21.35 Journaal en weerbericht. 22.05 Reflets. 23.00 Week-end sportif.

TV 5

07.00 Nieuws. 07.20 Corps accord. 07.35 Nieuwsflits. 07.40 Méthode Victor. 07.55 Nieuwsflits. 08.00 Canadees nieuws. 08.25 Nieuwsflits. 08.30 Les babibouchettes. 09.00 Envoyé spécial. 10.10 Planète musique. 11.15 Concert. 11.55 Nieuwsflits. 12.00 Référence. 12.30 Correspondance. 12.45 Zwitsers nieuws. 13.15 L'école des fans. 14.00 Trente millions d'amis. 14.30 Faut pas rever. 15.30 Embarquement porte no 1. 16.00 Nieuws. 16.10 Correspondance. 16.20 Le monde est à vous. 18.00 Bon weekend-end. 18.30 Nieuws. 19.00 On aura tout vu. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Sept sur sept. 21.00 Nieuws en Europees weerbericht. 21.30 Bombardier, 2-delige Canadese miniserie. Afl.2: Fondateur d'empire. 22.50 Nieuws. 23.10 Grand écran, filmmagazine. 00.00 Ramdam, cultureel magazine. 00.30 Dossiers justice, serie rechtszaken. Vandaag: L'affaire Seznec.

RAI UNO

07.00 Dadaumpa. 07.45 Il mondo di Quark. 08.30 La banda dello zecchino, speciale autunno. 09.45 Alta Badia. 10.55 Santa Messa del Cottolengo. 11.55 Parola e vita: le notizie. 12.15 Linea verde. 13.00 TG l'una. 13.30 Telegiornale Uno. 14.00 Toto tv radiocorriere. 14.15 TGS Palla al centro. 14.25 Toto, Cutugno e Alba Parietti. 14.30 Domenica in. 15.20 Cambio di campo. 15.30 Domenica in. 16.20 TGS Solo per i finali. 16.30 Domenica in. 18.00 Telegiornale Uno. 18.10 90x Minuto. 18.40 Domenica in. 19.50 Che tempo fa. 20.00 Nieuws. 20.25 TG 1 sport. 20.40 La piovra 6. 22.30 La domenica sportiva. 23.20 Telegiornale Uno - Che tempo fa. 23.25 D.S. - Tempi supplementari. 00.05 Telegiornale Uno - Che tempo fa. 00.30 Notte rock.

BBC 1

08.45 ■ Every girl should be married. 10.05 Good morning with Anne and Nick - Advent Calendar. 10.10 Nieuws en weerbericht. 10.15 The promise of His glory. 11.00 See Hear! 12.00 Ceremony ahead. 12.30 Mosaic. 13.00 Advice shop. 13.30 Countryfile. 13.55 Week-weerbericht. 14.00 Nieuws. 15.00 (TT) EastEnders. 16.00 (TT) Eldorado. 16.30 (TT) Columbo. 17.40 (TT) Biteback. 18.20 The clothes show. 18.45 (TT) The borrowers. 19.15 (TT)

Weather watch. 19.25 Nieuws en weerbericht. 19.40 (TT) Songs of praise from Worth Valley Railway. 20.15 (TT) Last of the Summer wine. 20.45 The sports review of the year 1992. 22.35 (TT) Nieuws en weerbericht. 22.50 (TT) One foot in the grave. 23.20 (TT) Everyman. 00.00 Doogie Howser, MD. 00.25 Bellamy rides again. 00.55 Tanhalyan. 01.35 Weerbericht.

BBC 2

08.00 Felix the cat. 08.15 Playdays. 08.40 Smoggies. 09.05 (TT) Telling tales. 09.20 Orville and Cuddles. 09.25 Bitsa. 09.45 (TT) Gentle Ben. 10.10 The wetter the better. 10.35 Thundercats. 11.00 (TT) Kevin and Co. 11.25 Blue Peter omnibus. 12.15 The O Zone. 12.30 The animated tales. 13.00 (TT) Thunderbirds. 13.50 The invaders. 14.40 The staggering stories of Ferdinand de Bargos. 15.00 Regionale programma's. 15.30 Ocean challenge. 16.00 (TT) The searchers. 18.00 Rugby special. 19.00 Ski Sunday. 19.35 The money programme. 20.15 (TT) The realms of the russian bear. 21.05 Funny business. 21.55 Did you see...? 22.25 The great game. 23.15 The city. 23.40 Racing with the moon. 01.25 Tennis.

Sportnet

07.00 NFL this week. 07.30 Kraft Tour. 07.55 Football Brazil. 09.00 Powerboat world. 09.55 Skiën. 10.55 Boksen. 12.55 Skiën. 14.00 World snooker classics. 16.00 NHRA Dragracing. 16.30 Kickboksen. 17.30 GO. 18.50 Skiën. 21.00 Revs. 21.30 NHRA Dragracing. 22.00 Top match. 00.00 Golf.

Eurosport

09.00 Aerobics. 09.30 Trans world sport. 10.30 Euroscores. 11.30 Aerobics. 12.00 Boksen. 13.30 Sunday Drive, met. 13.40 Paardesport. 16.00 Turnen. 18.00 Euroscores. 18.45 Free climbing. 19.45 Kunstrijden op de schaats. 21.00 Euroscores. 22.00 Boksen. 00.00 Euroscores.

Super Channel

07.00 Super shop. 08.00 ITN world news. 08.30 The mix. 09.00 Kenneth Copeland. 09.30 Prophecy countdown. 10.00 Benny Hinn ministry. 10.30 The mix. 11.00 The hour of power. 12.00 Super shop. 13.00 Die Welt von Morgen. 13.30 The world tomorrow. 14.00 It is written. 14.30 Absolutely live. 15.30 Touristic magazin. 16.00 Europa journal. 16.30 Pro superbikes 1992. 17.00 Sports special. 17.30 Hang loose. 18.00 Videofashion. 18.30 The world in motion. 19.00 Business weekly. 19.30 European magazines. 20.00 International children's day. 20.30 The Nut Cracker - A Christmas Carol. 21.30 ITN world news. 22.30 ■ At war in the army. 01.00 High aspirations. 03.00 The mix. 02.00 China news Europe. 05.00 The mix.

MTV

08.00 MTV's Erasure weekend. 11.00 Week in rock. 11.30 European top 20. 13.30 XPO. 14.00 The big picture. 14.30 MTV's Erasure weekend. 18.30 Week in rock. 19.00 US top 20 video countdown. 21.00 120 Minutes. 23.00 XPO. 23.30 Headbanger's ball. 02.00 Christiane Backer. 03.00 Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. 07.40 Healthworks. 08.10 Showbiz this week. 08.40 Science and technology week. 09.40 The big story. 10.10 Pinnacle. 10.30 World business this week. 11.15 Larry King weekend. 12.10 Showbiz this week. 12.40 Style with Elsa Klensch. 13.40 Inside business. 14.40 Evans and Novak. 15.40 Your money. 16.10 On the menu. 16.40 Newsmaker Sunday. 17.10 CNN Travel guide. 18.10 World business this week. 18.40 International correspondents. 19.10 Futurewatch. 19.40 Moneyweek. 20.00 The week in review. 21.00 CNN World report. 00.00 This week in the NBA. 03.00 Sports reports.

Duitsland 1

10.00 Disney Club. Kindermagazine.
11.00 Das war einmal... 1960.
11.30 Hände - Werke - Künste.
11.00 Kopfball. Spelprogramma.
11.30 Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.
12.00 ●● Presseclub.
12.45 Programma-overzicht.
12.47 Tagesschau mit Wochenspiegel.
Weekoverzicht EINS PLUS.
.15 ●● Bach-Busoni - Toccata in d.
Luff - Schon wieder bin ich ein Held. Engelse kinderserie.
Philipp. Kinderserie.
Xanadu. Serie.
Nachbarn Europe. Serie toeristische programma's.
Tagesschau.
15.05 Der Berg der Versuchung. Amerikaanse speelfilm uit 1956.
16.45 Film aktuell. Filmnieuws.
17.00 ARD-Ratgeber: Technik.
17.30 Laudate. Muzikale overdenking t.g.v. de 3e advent vanuit Lübeck.
Tagesschau.
●● Lieder zum Advent.
Sportschau.
(TT) Lindenstrasse. Duitse serie.
Die Goldene 1.
Weltspiegel.
Sportschau-Telegramm.
Programma-overzicht.
(TT) Tagesschau.
●● ARD-Sport-Gala '92. Showprogramma ter afsluiting van het sportjaar 1992.
22.14 Tagesthemen-Telegramm.
22.15 Titel, Thesen, Temperamente.
22.45 Tagesthemen.
23.00 Hundert Meisterwerke. Serie kunstbeschouwingen.
23.10 La Paloma - Seemannsgeschichten. Documentaire.
Tagesschau.
Die Verlorenen. Amerikaanse speelfilm uit 1955 van Vincente Minnelli. Met: Richard Widmark. Dr. Stewart McIver heeft de leiding van een psychiatrische inrichting overgenomen en krijgt problemen met zijn voorganger.
-02.50 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Wattlandschaften: Der Deich.

Duitsland 2

08.43 Programma-overzicht.
08.45 Hollywood, Hollywood. Documentaireserie. (herh.).
09.15 Zur Zeit.
09.30 Evangelisch methodistische kerkdienst.
10.15 Matinee.
11.55 Anders fernsehen 3sat.
12.00 ●● Das Sonntagskonzert.
12.45 Heute.
12.47 Sonntagstreff.
13.15 Damals. Vor vierzig Jahren.
13.30 Siebenstein. Poppenserie.
13.55 Die Charlie Brown und Snoopy Show. Tekenfilmserie.
14.15 Karfunkel. Duitse serie.
14.45 Umwelt. Milieumagazine.
15.15 Aktion 240. Balans. Aansl.: Der grosse Preis.
15.25 Heute.
15.30 Telemotor. Verkeersmagazine.
16.15 Sport extra. Presentatie: Norbert König.
18.00 ●● Lieder zum Advent.
18.15 ML Mona Lisa. Vrouwenmagazine.
18.57 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.10 Bonn direkt.
19.30 ●● Die Peter Alexander Show 1992. Showprogramma met de populaire entertainer Peter Alexander.
21.10 Abenteuer und Legenden. Reisreportage.
21.55 Heute.
22.05 Sport am Sonntag.
22.10 ●● Felix '92. Reportage van de gala-avond in de Marlene-Dietrich-Halle te Babelsberg t.g.v. de uitreiking van de Europese filmprijzen '92.
23.40 Den Mörder trifft man am Buffet. Franse speelfilm uit 1980 van Bertrand Blier.
01.10 Heute.
01.15-02.50 Im wilden Norden. Amerikaanse speelfilm uit 1952 van Andrew Marton, met Stewart Granger. De pelsjager Jules Vincent wordt van moord verdacht, nadat een vreemdeling waar hij ruzie mee had wordt vermist. De politieman Pedley trekt het hoge Noorden in om Vincent te arresteren. De pelsjager wil zijn onschuld bewijzen en verzet zich niet, wetende dat de terugtocht door het met sneeuw geteisterde bergengebied een hel zal worden.

Duitsland 3 West

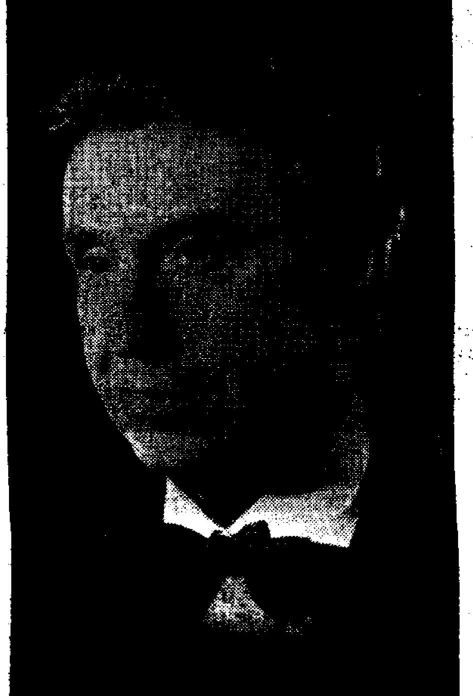
09.00 Cursus Engels. 09.30 Cursus-informatie. 10.00 Cursus psychologie. 10.30 Cursus geschiedenis. 11.00 Ihre Heimat - unsere Heimat, informatief magazine. 12.00 Tele-Akademie. 12.45 (TT) Sehen statt Hören. 13.15 Europa-Magazin. 13.40 West 3 aktuell. 13.45 Sonntagsgespräch. 14.00 Elisabeth, reportage over een nieuwe musical rond Sisi, de keizerin van Oostenrijk. 14.45 Marienhof, Duitse serie. 15.35 ■ Kriemhilds Rache. Deel 2 van Die Nibelungen, een Duitse speelfilm uit 1922/24. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Matt und Jenny, jeugdserie. 18.30 Gott und die Welt, religieus magazine. 18.58 Programma-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde. 20.00 Gänsemarsch, Engelse speelfilm uit 1984. 21.30 West 3 aktuell. 21.40 Ich stelle mich. 23.10 Politisches Feature: Retter des Regenwaldes, documentaire. 00.05 Experimente: Hommage to Eadweard Muybridge. 00.22 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse. 08.00 Russisch bitte! 08.30 Cursus Engels wiskunde. 09.00 Cursus Engels voor gevorderden. 09.30 Telekolleg aktuell. 10.00 Cursus psychologie. 10.30 Cursus geschiedenis. 11.00 Musik um elf. 11.45 Georg Friedrich Händel. Orgelconcert opus 7 nr. 3 in Bes. 12.00 Tele-Akademie: Wendezeit im Christentum. 12.45 Sehen statt Hören. 13.15 Ihre Heimat - unsere Heimat. 14.15 Marienhof, Duitse serie. 15.05 Omnibus. 17.00 Die Bremen, reportage over het luxe passagiersschip. 17.45 Leute, Leute. 18.30 Freut Euch des Nordens. 19.45 Das war einmal ... 1960. 20.15 Tausendundeine Stadt: Damaskus. 21.00 Aktuell. 21.05 Die Araber und Europa, documentaireserie. 21.50 Flutlicht, sportmagazine. 22.45 Wortwechsel. Martin-Jochen Schulz interviewt schrijfster Irene Dische. 23.30 Weisser Fleck. 00.15 Denkanstösse, overdenking. Thema: Weitergabe des Glaubens (in Liedern). 00.20 Aktuell. 00.22 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

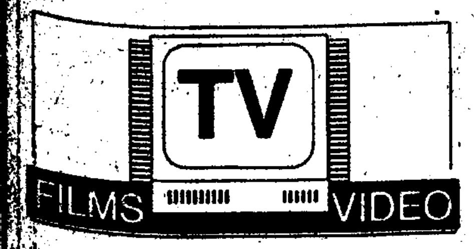
06.00 Li-la-launeland. Kinderprogramma.
08.00 Li-La-Launebär.
08.30 Hanna Barbera-Party.
09.55 Kunst und Botschaft. Serie kunstbeschouwingen.
10.00 Der Mann aus Atlantis. Amerikaanse sf-serie.
11.00 Die Himmelhunde von Boragora. Amerikaanse avonturenserie.
12.00 Es weihnachtet sehr. Volksmuziekprogramma.
12.30 Tropical heat. Amerikaanse serie.
13.30 Heinz Rühmann: Meine frühen UFA-Jahre. portret van deze acteur. Aansl.: Opfergang, Duite speelfilm uit 1944 van Veit Harlan. Met: Carl Raddatz, Kristina Söderbaum, Irene von Meyendorff, e.a.
15.15 Das A-Team. Amerikaanse serie.
16.15 Disney-Filmparade: Erbschaft in Weiss. Amerikaanse komedie uit 1972 van Norman Tokar. Met: Dean Jones, Nancy Olson, Harry Morgan, e.a.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Reisquiz.
20.15 Traumhochzeit. Romantische spelshow met aanstaande bruidsparen. Presentatie: Linda de Mol.
21.55 Spiegel TV. Nieuws-magazine.
22.40 Prime time - Spätausgabe. Reportages. Vandaag: Jahresring 1929 met Alfred Edel, over de Weimarer Republiek.
23.00 Happy playboy hour. Playboy late night en Liebesstunden. (herh.).
00.00 Kanal 4. Met Wort am Sonntag: Pius XI und der faschistische überfall auf Abessinien; Fremd oder was? Gigi Campi, Italiener in Köln; extra light: Exil.
01.00 Eine schrecklich nette Familie. Amerikaanse serie.
01.30 Wer ist hier der Boss? Amerikaanse serie.
02.00 Dr. med. Marcus Welby. Amerikaanse serie.
03.00 Hans Meiser Show. talkshow met gasten. (herh.).
04.00 Explosiv - Das Magazin. (herh.).
04.30 After hours.
05.10 Elf 99. live-magazine. (herh.).



● *Peter Alexander. (Duitsland 2 – 19.30 uur).*

SAT 1

05.30 ran. 06.50 Quär beet, kinderprogramma. 10.30 Jackie und Denise - Eine Freundschaft auf Leben und Tod, Amerikaanse thriller. 12.15 Macht hoch die Tür. 12.20 Kino News. 12.35 So gesehen, overdenking. 12.40 Nieuws. 12.45 Vorsicht Kamera. 13.15 Witta Pohl geht zu den Kindern dieser Welt. 13.40 Macht hoch die Tür. 13.45 Raumschiff Enterprise. 14.45 Sport live. Compaq Grand Slam Cup 1992. 18.30 ranissimo, voetbalmagazine. 19.20 Nieuws. 19.30 Glücksrad, spelprogramma. Presentatie: Peter Bond en Maren Gilzer. 20.15 Wien, du Stadt meiner Träume, Oostenrijkse filmkomedie uit 1957 van Willi Forst. Met: Hans Holt, Erika Remberg, Adrian Hoven e.a. 22.00 Talk im Turm, talkshow met Erich Böhme. 23.20 Nieuws en Sport. 23.25 Fünf vor zwölf, milieureportage. 23.50 Auwi's Spätlese. August F. Winkler in gesprek met gasten. 00.10 Raumschiff Enterprise. 01.05 Programma-overzicht. 01.10 Sat 1 Text.



RTL4
11.30 Anchors Aweigh (1945-USA). Populaire musical van George Sidney over matrozen met verlof. Songs met Sinatra en Grace Kelly danst met Jerry, de tekenfilmmuis.

RTL Plus
13.30 Opfergang (1944-D). Melodramatische film van Veit Harlan met propagandistische ondertoon waarin de vrouw van de regisseur, Kristina Söderbaum, de hoofdrol speelt. Man en vrouw komen nader als de maîtresse sterft.

Duitsland 1
15.05 The Mountain (1956-USA). Bombastisch verhaal van Edward Dmytryk over de broers Spencer Tracy en Robert Wagner die een bergwand beklimmen om een wrak te bereiken.

Duitsland 3 West
15.35 Die Nibelungen (1924-D). Deel 2: Kriemhilde's wraak. Grote chaos in dit deel van Fritz Lang waarin Kriemhilde wraak neemt en alles en iedereen vermoord wordt, inclusief zij zelf. Met: Paul Richter en Margarethe Schön.

BBC 2
16.00 The searchers (1956-USA). Magistrale western van John Ford waarin Indianen negatief worden afgebeeld. John Wayne keert na jaren terug bij zijn familie, Roodhuiden verstoren het geluk.

● *Frank Sinatra, Kathryn Grayson en Gene Kelly in 'Anchors Aweigh'. (RTL4 – 11.30 uur).*

RTL Plus
16.15 Snowball express (1972-USA). Clichématige Disney-komedie van Norman Tokar over eenvoudige man, Dean Jones, die denkt dat hij binnen is als hij een hotel in de Rocky Mountains erft.

RTL4
17.40 Ruckus (1980-USA). Soort 'First Blood', maar minder pretentieus, van Max Kleven. Vietnamveteraan Dirk Benedict lijdt aan shellshock en wordt doelwit van massale mensenjacht in slaapstadje in Alabama.

Duitsland 3 West
19.55 Laughterhouse (1984-GB). Ian Holm als heroïsche boer die zijn 500 ganzen zelf naar London laat lopen, wat regisseur Richard Eyre niet meeviel. Onderhoudende kerst-film.

Duitsland 2
23.40 Buffet froid (1980-F). Meesterwerk van absurde en zwarte humor van Bertrand Blier met prima acteerwerk van o.a. Gérard Départdieu en Bernard Blier. Werkeloze sluit vriendschap met zwaarmoedige wurger van alleenstaande vrouwen.

BBC 2
23.40 Racing with the moon (1984-USA). Aardige film, maar wat traag, van Richard Benjamin. Twee kameraden brengen de twee weken voor hun vertrek naar het leger door aan de Amerikaanse westkust.

Duitsland 1
00.45 The Cobweb (1955-USA). Zwaar drama rond patiënten en de staf van een krankzinnigengesticht. Film van Vincente Minelli met Richard Widmark en Lauren Bacall.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 Nws. 7.07 De andere wereld. 8.10 Vroege vogels. 10.05 G.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 18.30 Nws. 19.04 Het geding. 20.04 Tony van Verre ontmoette Alexander Pola. 21.04 Appels en peren. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Volgspot. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-Obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen. 6.30 Nws.

Radio 2
Elk heel uur nws. 7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziekmozaïek. 11.04 Andermans veren. 12.04 De Familie VPRO, met om 12.04 De Familie Doorsnee; 12.30 Het changement; 12.35 Een dik uur Ischa; 13.52 De wijde blik; 14.04 Zaal op zondag; 16.50 Borathoekje; 17.04 Van 0 tot 80; 17.52 Vrije geluiden. 18.04 De oude doos, met om 18.04 Het concert; 18.30 Het radio-archief. 19.04 KRO's Country time. 20.04 Levenslief en levensleed. 21.04 Daar word ik stil van. 21.30 Op de eerste rang. 23.04-24.00 Jazz-connection.

Radio 3
Elk heel uur nws. 6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somer-tijd. 15.04 De TROS presenteert de nationale top 100. 19.04 TROS Dancetrax. 20.04 Close dancetrax. 21.04 Soft cd-show. 22.04 De cd-show. 23.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Ketchup. 4.02-6.00 Pyjama-FM.

Radio 4
7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. I. Radio Kamerork. met piano. II. Muz. voor pianoforte. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert. Residentie Ork. met viool. (In pauze: Praten over muziek) 16.00 De Nederlanden: Muz. voor altviool en piano. 17.00 Wolfgang Amadeus, musicus. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 20.00 Nws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardewerk. 12.50 In gesprek met de bisschop. 13.10 De IKON op zondag: 13.10 De andere wereld; 14.02 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Bonnefooi. 18.35 Liturgie & kerkmuziek. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De Bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Omroep Limburg
9.03 Postbus 94. 11.03 Trefpunt. 12.03 Omroep Limburg klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Omroep Limburg sport.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.08 De pré-historie. 11.00 Bengels. Kind aan huis met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of Flop met Conny Neefs. Een panel beoordeelt vijf nieuwe singles. 14.00 Fiestag, Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij, verzoekplaten (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.05 Adventskalender, Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Evangelische Gottesdienst. 11.05 Treffpunkt Frischauf. 12.35 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarusseil.

RTL4 radio
Elk heel uur nieuws.
07.09 RTL Nightshift. 08.03 Het wakkere weekend, Jan de Boer. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Rock Ballads Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik Trumpf. 13.00 Heimatmelodie, Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Singt mit 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 43 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-113295